

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМ. І. КРИП'ЯКЕВИЧА
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ЦУРКАН КАТЕРИНА СЕРГІЇВНА

УДК 39:[745.52+677]:[7.036:[377/378+008](477.83)“18/20”(043.5)

ДИСЕРТАЦІЯ

**НАРОДНИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ ТЕКСТИЛЬ НА ЛЬВІВЩИНІ
В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.:
ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ**

Спеціальність 07.00.05 – етнологія

Подається на здобуття наукового ступеня *кандидата історичних наук*

Дисертація містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають
посилання на відповідне джерело _____ К. С. Цуркан

Науковий керівник: Кусько Галина Дмитрівна,
кандидат мистецтвознавства, доцент

Львів – 2021

АНОТАЦІЯ

Цуркан К. С. Народний та професійний текстиль на Львівщині в другій половині XIX – на початку XXI ст.: освітньо-культурний аспект. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 07.00.05 «Етнологія». – Інститут народознавства НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Львів, 2021.

У дисертації висвітлено освітньо-культурний аспект народного та професійного текстилю Львівщини. Обрані хронологічні межі дозволили простежити розвиток професійного текстилю від становлення і донині з позиції мистецької освіти. Професійна освіта у галузі художнього текстилю мала витоки від художньо-промислових шкіл другої половини XIX ст., була скерована на підготовку фахівців для промисловості у другій половині XX ст., - на розвиток індивідуальності художника - у часи незалежності України.

Народний текстиль передбачає функціональне застосування. Кожна річ мала своє призначення, зрозуміле і логічне в побуті або одязі. Оздоблення, форма, характер орнаментики текстильного виробу свідчать про його приналежність до конкретного етнографічного регіону. Ця специфіка відображалась і в освіті. Головними критеріями у виборі місця для організації шкіл були осередки з давніми традиціями промислів. З другої половини XX ст. в огляду на динамічні темпи розвитку текстильного виробництва професійна освіта в галузі текстилю розвивається у напрямку промислового текстилю. Для збереження національних традицій для наступних поколінь у методики навчальних програм нових мистецьких закладів освіти запроваджується вивчення народного мистецтва, традиційних текстильних технік. У виробництво впроваджувались роботи художників, натхнені народним мистецтвом. Таким чином традиційна складова була передана наступним поколінням художників та викладачів.

В період незалежності України поступово відступає потреба у цілеспрямованій підготовці спеціалістів для промисловості, першочерговим завданням професійного текстилю постає створення художнього образу, осмислення питань, актуальних для суспільства. З огляду на такий пріоритет відбувається динамічне розширення формотворчих засобів, які розглядаються у дисертації. Одним з таких питань, актуальних для нашого суспільства протягом всієї історії, є національна самоідентичність. Професійна освіта – важлива частина розвитку українського професійного текстилю, а народне мистецтво є частиною етнічної свідомості. Дисертація розкриває взаємозв'язок цих видів мистецтва текстилю, професійної освіти та важливості цього зв'язку для української культури та збереження етнічної свідомості наступних поколінь.

Метою дослідження є з'ясування розвитку народного та професійного текстилю на Львівщині в контексті освітньо-культурного процесу в історичній ретроспективі з другої половини ХІХ ст. – донині. Поставлена мета була реалізована через виконання низки завдань: 1) з'ясовано стан вивчення об'єкту дослідження; 2) розкрито формування системи освіти в контексті народного текстилю у Галичині в другій половині ХІХ – першій половині ХХ ст.; 3) виявлені навчальні методики, що застосовувалися в галузі художнього текстилю у Галичині в другій половині ХІХ – першій половині ХХ ст.; 4) проведено диференціацію текстильних осередків, аналіз діяльності шкіл, навчальних майстерень, основних товариств, що сприяли розвитку ткацтва, коронкарства та інших жіночих рукодільних робіт у Галичині; 5) знайдені методичні розробки відділу художнього текстилю ЛУПДМ ім. І. Труша в 1946 – 1980-х рр.; 6) висвітлені умови становлення кафедри текстилю у ЛДПДМ (тепер ЛНАМ), її методичний та творчий розвиток протягом 1946 – 1980-х рр. та пріоритети роботи кафедри, зв'язок із текстильним виробництвом, здобутки викладачів та випускників кафедри; 7) з'ясований напрямок роботи відділу художнього текстилю ЛУПДМ ім. І. Труша в 1991 – 2021 рр., педагогічну діяльність його випускників; 8) визначений розвиток кафедри художнього текстилю ЛНАМ впродовж 1991 – 2021 р. Виявлені методичні та творчі

здобутки діючих викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ; 9) розкриті форми розвитку навчального процесу, методично-організаційної, науково-дослідницької, творчої діяльності на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ з 1991 р. і донині; 10) охарактеризовані нові методики, професійні техніки, дисципліни в мистецькій освіті у галузі текстилю та виявлені тенденції їх розвитку; 11) окреслений розвиток мистецької освіти у галузі текстилю протягом періоду другої половини ХІХ – початку ХХІ століття з позиції збереження традицій народного текстилю та розвитку професійного текстилю.

Об'єкт дослідження – народний та професійний текстиль Львівщини, а предмет – реміснича та професійна освіта як чинник збереження традиції та розвитку художнього текстилю, як основа для інтелектуальної творчості, художньої імпровізації. Територіально дослідження охопило Львівську область. Проте оскільки для вивчення взято суттєвий хронологічний відрізок, протягом якого змінювалися історичні умови та політико-адміністративний поділ, у нижній хронологічній межі – з другої половини ХІХ ст. – розглядається територія Львівського округу Королівства Галичини та Володимирії з резиденцією у Львові, дистриктами: Бережани, Бібрка, Броди, Городок, Зборів, Золочів, Жовква, Рава-Руська, Терехівля. Навчальні осередки цього періоду характеризувались єдністю методично-організаційних підходів, що було обумовлено державною політикою в галузі, характером суспільно-економічних та мистецьких процесів. У верхній хронологічній межі – досліджувалася Львівська область. З позиції вивчення професійного текстилю розглядаються львівські професійні заклади освіти, де спеціально навчають художньому текстилю: ЛНАМ, ЛФКДУМ ім. І. Труша. Також розглянуті навчальні заклади інших регіонів України, де працюють випускники цих закладів.

Наукова новизна полягає у тому, що вперше: здійснене комплексне дослідження народного та професійного текстилю з позиції взаємозв'язку з професійною освітою у історичному розрізі. Для кожного хронологічного періоду дослідження було уточнено: структуру та організацію системи органів державної влади і управління, яким підпорядковувалася система професійної

мистецької освіти. Для першого хронологічного періоду дослідження (друга половина XIX ст. – перша половина XX ст.): здійснена диференціація та систематизація текстильних шкіл за вузькопрофесійним спрямуванням та укладена карта виявлених текстильних осередків; проведено авторський аналіз художньо-методичної діяльності викладачів навчальних закладів; з'ясована суть методики німецького педагога Розалії Шалленфельд, яка застосовувалася при навчанні в дівочих ремісничих школах Галичини; в науковий обіг вводяться документи з фондів архіву ЦДІАЛ.

Для другого хронологічного періоду дослідження (1946-1990 рр.): зібрані та систематизовані наявні архівні документи щодо діяльності кафедри художнього текстилю ЛНАМ та відділу ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша, на основі яких відтворено історію формування освітніх методик названих професійних освітніх закладів; з'ясовані виробничі бази, які співпрацювали з кафедрою художнього текстилю ЛНАМ протягом її розвитку. В науковий обіг вводяться документи фонду Р-1653 (оп. 1 - накази по інституту) за 1953-1987 рр. архіву ЛНАМ та фондів Р-1653, Р-784, 1341 ДАЛО, інформація з цих джерел увійшла до додатку Б дисертації. Для третього хронологічного періоду дослідження (1991-2021 рр.): охарактеризовані спеціальні дисципліни кафедри художнього текстилю ЛНАМ та кафедри художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша, що сформувалися протягом 1991 – 2021 рр.; розглянуто педагогічну діяльність ряду випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ. В науковий обіг вводяться документи фонду Р-1653 (оп. 1-Ос - накази з особового складу студентів) архіву ЛНАМ (1991-2000-і рр.), низку світлин. Загальний обсяг введених в науковий обіг неопублікованих джерел - 219 позицій.

Ключові слова: народний текстиль, професійний текстиль, мистецька освіта, історія, методика, професійна творчість, художньо-промислові школи, навчальні майстерні, вищі навчальні заклади, батик, ткацтво.

SUMMARY

Tsurkan K. S. Folk and professional textiles in the Lviv region in the second half of the XIX – early XXI century: educational and cultural aspect. – The manuscript.

Thesis for a Candidate Degree of Historical Sciences (Doctor of Philosophy, PhD) in Specialty 07.00.05 «Ethnology». – Ivan Kropyakevych Institute of Ukrainian Studies of the NAS of Ukraine, Institute of Ethnology of the NAS of Ukraine, Lviv, 2021.

Thesis for a Candidate Degree of Historical Sciences (Doctor of Philosophy, PhD) in Specialty 07.00.05 «Ethnology». – Ivan Kropyakevych Institute of Ukrainian Studies of the NAS of Ukraine, Institute of Ethnology of the NAS of Ukraine, Lviv, 2021.

The dissertation covers the educational and cultural aspect of folk and professional textiles of Lviv region. The selected chronological boundaries allowed us to trace the development of professional textiles from the beginning to the present from the standpoint of art education. Professional education in the field of artistic textiles had its origins in art and industrial schools of the second half of the XIX century, was aimed at training specialists in industry in the second half of the twentieth century - the development of the artist's personality - during Ukraine's independence.

Folk textiles provide functional application. Each thing had its purpose, clear and logical in everyday life or clothing. The decoration, shape, nature of the ornamentation of a textile product indicate that it belongs to a specific ethnographic region. This specificity was reflected in education. The main criteria in choosing a place to organize schools were cells with a long tradition of crafts. Since the second half of the twentieth century, given the dynamic pace of development of textile production, professional education in the field of textiles is developing in the direction of industrial textiles. In order to preserve national traditions for the next generations, the study of folk art and traditional textile techniques is introduced into the methods of curricula of new art educational institutions. Works by artists inspired

by folk art were introduced into production. Thus, the traditional component was passed on to the next generation of artists and teachers.

During the period of Ukraine's independence, the need for purposeful training of specialists for industry gradually receded, and the creation of an artistic image and comprehension of issues relevant to society became a priority for professional textiles. Given this priority, there is a dynamic expansion of the formative tools, which are considered in the dissertation. One of such issues - relevant to our society throughout history is national self-identity. Vocational education is an important part of the development of Ukrainian professional textiles, and folk art is part of the ethnic consciousness. The dissertation reveals the relationship between these types of textile art, professional education and the importance of this connection for Ukrainian culture and the preservation of ethnic consciousness of future generations.

The aim of the study is to clarify the development of folk and professional textiles in the Lviv region in the context of the educational and cultural process in historical retrospect from the second half of the XIX century to the present. This goal was achieved through a number of tasks: 1) the state of study of the object of research is clarified; 2) the formation of the education system in the context of folk textiles in Galicia in the second half of the XIX - first half of the XX century is revealed; 3) identified teaching methods used in the field of artistic textiles in Galicia in the second half of the nineteenth - first half of the twentieth century; 4) differentiation of textile centers, analysis of the activities of schools, workshops, major societies that contributed to the development of weaving, lace-weaving and other women's handicrafts in Galicia; 5) found methodical developments of the department of artistic textiles LSADA named after I. Trush in 1946 – 1980's; 6) highlighted the conditions of formation of the Department of Textiles in LSIADA (now LNAA), its methodological and creative development during 1946 – 1980's and the priorities of the department, communication with the textile industry, the achievements of teachers and graduates of the department; 7) clarified the direction of work of the department of artistic textiles of the LSADA named by I. Trush in 1991 - 2021, pedagogical activity of its graduates; 8) the development of the department of artistic

textiles of LNAA during 1991 - 2021 is determined. The methodical and creative achievements of the current teachers of the department of artistic textiles of LNAA are revealed; 9) revealed forms of development of the educational process, methodological and organizational, research, creative activities at the Department of Artistic Textiles of LNAA since 1991 and until today; 10) new methods, professional techniques, disciplines in art education in the field of textiles are characterized and tendencies of their development are revealed; 11) outlines the development of art education in the field of textiles during the second half of the XIX - early XXI century from the standpoint of preserving the traditions of folk textiles and the development of professional textiles.

The object of research is folk and professional textiles of Lviv region, and the subject - craft and professional education as a factor in preserving the tradition and development of artistic textiles, as a basis for intellectual creativity, artistic improvisation. Territorial research covered the Lviv region. However, since a significant chronological segment was taken for the study, during which the historical conditions and the political-administrative division changed, in the lower chronological limit - from the second half of the XIX century. - the territory of the Lviv district of the Kingdom of Galicia and Vladimir with the residence in Lviv, districts: Rava-Ruska, Gorodok (Jagailonsky), Zhovkva, Bibrka, Zolochiv, Brody, Zboriv, Terebovlya, Berezhany is considered. Educational centers of this period were characterized by the unity of methodological and organizational approaches, which was due to state policy in the field, the nature of socio-economic and artistic processes. In the upper chronological limit - the Lviv region was studied. From the standpoint of studying professional textiles, Lviv professional educational institutions are considered, where art textiles are specially taught: LNAA, LVCDAА named after I. Trusha. Educational institutions of other regions of Ukraine, where graduates of these institutions work, are also considered.

The scientific novelty is that for the first time: a comprehensive study of folk and professional textiles from the standpoint of the relationship with vocational education in the historical context. For each chronological period of the study, the

following was specified: the structure and organization of the system of public authorities and administration to which the system of professional art education was subordinated. For the first chronological period of research (the second half of the XIX century - the first half of the XX century): differentiation and systematization of textile schools by narrow professional direction is carried out and the map of the revealed textile centers is made; the author's analysis of artistic and methodical activity of teachers of educational institutions is carried out; the essence of the method of the German teacher Rosalia Schallenfled, which was used in teaching in girls' craft schools in Galicia, was clarified; documents from the funds of the CSHAL archive are put into scientific circulation.

For the second chronological period of the study (1946-1990): collected and systematized available archival documents on the activities of the Department of Artistic Textiles of LNAA and the Department of Weaving of LVCDAА named after I. Trush, on the basis of which the history of formation of educational methods of the named professional educational institutions is reproduced; the production bases that cooperated with the Department of Artistic Textiles of LNAA during its development were clarified. Documents of the R-1653 fund (desc. 1 - orders of the institute) for 1953-1987 of the LNAA archive and the R-1653, R-784, 1341 of SALR funds are introduced into scientific circulation, information from these sources is included in Appendix B of the dissertation. For the third chronological period of research (1991-2021): special disciplines of the department of artistic textiles of LNAM and the Department of Weaving of LVCDAА named after I. Trush, formed during 1991 - 2021; the pedagogical activity of a number of graduates of the department of artistic textiles of LNAA is considered. Documents of the R-1653 fund (desc. 1-Os - orders from the staff of students) of the LNAA archive (1991-2000), a number of photographs are introduced into scientific circulation. The total volume of unpublished sources put into scientific circulation is 219 items.

Key words: folk textiles, professional textiles, art education, history, methods, professional creativity, art-industrial schools, educational workshops, higher educational establishments, batik, weaving.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії:

1. Цуркан К. С. Художній текстиль на Львівщині в другій половині XIX – на початку XXI ст.: освітньо-культурний аспект. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2021. 276 с.

Статті у фахових наукових виданнях:

2. Цуркан К. С. Структура, організація й осередки мистецької освіти у галузі текстилю в Галичині останньої третини XIX – початку XX ст. *Народознавчі зошити*. 2016. № 1. С. 153–170.

3. Цуркан К. С. Методика Розалії Шалленфельд. Її виникнення та застосування в навчальному процесі у жіночих фахових школах Галичини кін. XIX – поч. XX ст. *Народознавчі зошити*. 2016. № 6. С. 1404–1412.

4. Цуркан К. С. Роль етнографічних практик у формуванні етнічної складової сучасного текстилю (на матеріалах етнографічних практик кафедри художнього текстилю ЛНАМ). *Народознавчі зошити*. 2021. № 4. С. 871–883. (ERIH PLUS).

5. Цуркан К. С. Сучасний український професійний текстиль: нові засоби образотворення. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2021. № 57. С. 133–147. (Index Copernicus, ERIH PLUS).

Публікації, що додатково відображають результати дослідження:

6. Цуркан К. С. Роль музейно-виставкової діяльності у розвитку мистецької освіти в галузі художнього текстилю у Західній Україні. *Аркадія ОНПУ України*. 2013. № 4–05/7. С. 36–38.

7. Цуркан К. С. Творчо-методичні пріоритети кафедри художнього текстилю ЛНАМ у 1970–1980-х рр. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*. ХДАДМ. 2015. № 3. С. 106–111.

8. Цуркан К. С. Становлення та розвиток кафедри художнього текстилю ЛНАМ у 1946-1960-х рр. *Вісник ХДАДМ*. 2015. № 5. С. 84–91.

9. Цуркан К. С. Викладачі кафедри художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв (ЛНАМ). *Вісник ХДАДМ*. 2015. № 7. С. 72–81.

10. Цуркан К. С. Художній текстиль України у спеціальній літературі як предмет наукового пошуку. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Наукові записки РДГУ. 2014. Вип. 20. Т. 1. С. 196–200.

11. Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво: досвід ЛНАМ та Львівської ткацької фабрики. *Рукотвір: ЛНАМ*. 2013–2014. Вип. 3. С. 154–162.

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	14
ВСТУП	15
РОЗДІЛ 1. Історіографія, джерела та методологія дослідження	23
1. 1. Розробка теми в науковій літературі	23
1. 2. Джерельна база роботи	47
1. 3. Теоретико-методологічні засади праці	53
РОЗДІЛ 2. Структура, організація й осередки мистецької освіти у галузі текстилю в Галичині останньої третини ХІХ – І половини ХХ ст.	
2.1. Методики викладання дисциплін в навчальних закладах Галичини з підготовки фахівців у галузі текстилю ІІ половини ХІХ – початку ХХ ст.	57
2.2. Діяльність шкіл, навчальних майстерень, курсів в Галичині у галузі текстилю	82
РОЗДІЛ 3. Професійна освіта в галузі художнього текстилю в Україні у 1946 – 1980-х рр.: ЛДПДМ та ЛУПДМ ім. І. Труша	115
3. 1. Становлення, методичний та творчий розвиток кафедри художнього текстилю ЛДПДМ у 1946 – 1980-х рр.	116
3. 2. Методичні розробки кафедри художнього текстилю ЛДПДМ та відділу художнього текстилю ЛУПДМ ім. І. Труша в 1946 – 1980-х рр.	129
3. 3. Виробничі практики на підприємствах як частина навчально-методичного циклу кафедри художнього текстилю ЛДПДМ	136
РОЗДІЛ 4. Мистецька освіта Львова в галузі художнього текстилю в період незалежності	150
4. 1. Пріоритети розвитку мистецької освіти у галузі текстилю в 1990 – 2000-х рр.	150
4. 2. Методична, творча та наукова діяльність викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ	164
4. 3. Запровадження, динаміка та перспективи розвитку дисципліни «Комп’ютерне проєктування» в навчальному процесі кафедри художнього текстилю ЛНАМ	176

	13
4. 4. Педагогічна й творча діяльність випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ та відділу художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша	183
ВИСНОВКИ	190
Список використаних джерел та літератури	197
Додатки	

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- Архів ЛНАМ – Архів Львівської національної академії мистецтв
- ВІАЛЕГПРОМ – Всесоюзний інститут асортименту легкої промисловості
- ВКПМ ім. В. Шкрібляка – Вижницький коледж прикладного мистецтва ім. В. Шкрібляка
- ВХУТЕМАС – Вищі художньо-технічні майстерні
- ДАЛО – Державний архів Львівської області
- КПДМ ЛНАМ – Косівський інститут прикладного і декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв
- ЛАМ – Львівська академія мистецтв
- ЛДПДМ – Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва
- ЛДКДУМ ім. І. Труша – Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша
- ЛФКДУМ ім. І. Труша – Львівський фаховий коледж декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша
- ЛНАМ – Львівська національна академія мистецтв
- ЛТФ – Львівська ткацька фабрика
- ЛУПДМ ім. І. Труша – Львівське училище прикладного та декоративного мистецтва ім. І. Труша
- НСТ – Наукове студентське товариство
- СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
- СТБ – Станок ткацький безчовниковий
- МВХПУ (колишнє Строганівське) – Московське вище художньо-промислове училище в Москві
- УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
- ЦДІАЛ України – Центральний державний історичний архів України (Львів)

ВСТУП

У розвитку художнього текстилю в Україні та, зокрема, на Львівщині є **актуальними** дві групи цього виду декоративно-прикладного мистецтва – народний та професійний. Під терміном «народний текстиль» розуміємо такі вироби мистецтва, що належать до матеріальної культури та цінності українського народу, мають характерні традиційні особливості щодо колористики, рисунку, техніки, асортименту та інших параметрів згідно етнографічного районування. Обрані хронологічні межі дозволяють простежити становлення та розвиток професійного текстилю з позиції мистецької освіти у галузі текстилю. «Професійний текстиль» тісно пов'язаний із професійною освітою, яка мала витoki від художньо-промислових шкіл другої половини ХІХ ст., була скерована на підготовку фахівців до промисловості у другій половині ХХ ст., у часи незалежності України – на розвиток індивідуальності художника.

Народний текстиль передбачає функціональне застосування. Передусім текстиль застосовувався для вжитку, кожна річ мала своє призначення, зрозуміле і логічне в побуті або одязі. Іншою характеристикою народного текстилю є його оздоблення. Специфіка оздоблення, форми, характер орнаментики текстильного виробу свідчать про його приналежність до конкретного етнографічного регіону. Ця специфіка відображалась і в освіті. Головними критеріями у виборі місця для організації шкіл були осередки з давніми традиціями промислів.

З другої половини ХХ ст. в огляду на динамічні темпи розвитку текстильного виробництва професійна освіта в галузі текстилю розвивається у напрямку промислового текстилю. Для збереження вектору національних традицій для наступних поколінь у методики навчальних програм львівської освіти у галузі текстилю, зокрема кафедри художнього текстилю ЛДПДМ, запроваджується вивчення технік народного ткацтва. Відповідним чином облаштовувалися ткацькі майстерні, проводилося вивчення народного орнаменту та його інтерпретацій для виконання завдань з друку, вивчалися

зразки народного ткацтва, вибійки, писанкарства (як прототипу «гарячого батику») та інших видів народного мистецтва. Проводилися етнографічні практики у музеях Львова та за місцем проживання студентів, організовувались поїздки зі студентками в Карпати з метою збору етнографічного матеріалу. У виробництво впроваджувались роботи художників, натхнені народним мистецтвом. Таким чином традиційна складова була передана наступним поколінням художників та викладачів.

В період незалежності України поступово відступає потреба у цілеспрямованій підготовці спеціалістів для промисловості, першочерговим завданням професійного текстилю постає створення художнього образу, осмислення питань, актуальних для суспільства. Відповіді на ці запитання художник текстилю дає відповідь шляхом залучення засобів своєї спеціальності. З огляду на такий пріоритет відбувається динамічне розширення формотворчих засобів, які розглядаються у дисертації.

Одним з таких питань, актуальних для нашого суспільства протягом всієї історії, є національна самоідентичність. З огляду на те, що професійна освіта – важлива частина розвитку українського професійного текстилю, а народне мистецтво складова етнічної свідомості є потреба у спеціальному дослідженні, яке б розкрило взаємозв'язок цих компонент задля збереження української культури та етнічної свідомості наступних поколінь.

Сучасний професійний текстиль характеризується динамічними змінами, тому дане дослідження має перспективи подальшого розвитку.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана у контексті наукової теми відділу історичної етнології Інституту народознавства НАН України «Матеріальна та духовна культура українців у народознавчому дискурсі: традиції та інновації» (державний реєстраційний номер 0115U005546).

Метою дослідження є з'ясування розвитку народного та професійного текстилю на Львівщині в контексті освітньо-культурного процесу в історичній ретроспективі з другої половини XIX ст. – донині.

Відповідно до поставленої мети сформульовані **завдання**:

- вивчити історіографію предмета дослідження;
- проаналізувати стан вивчення об'єкту дослідження та з'ясувати невивчені раніше аспекти його вивчення;
- з'ясувати формування системи освіти в контексті народного текстилю в Галичині в другій половині XIX – першій половині XX ст.;
- виявити навчальні методики, що застосовувалися в галузі художнього текстилю в Галичині в другій половині XIX – першій половині XX ст.;
- диференціювати освітні осередки, провести аналіз діяльності шкіл, навчальних майстерень, основних товариств, що сприяли розвитку ткацтва, коронкарства та інших жіночих рукодільних робіт у Галичині;
- з позиції вивчення освітнього аспекту професійного текстилю виявити методичні розробки відділу художнього текстилю ЛУПДМ ім. І. Труша в 1946 – 1980-х рр.;
- проаналізувати умови становлення кафедри текстилю у ЛДПДМ (тепер ЛНАМ), її методичний та творчий розвиток протягом 1946 – 1980-х рр. та виявити пріоритети роботи кафедри, зв'язок із текстильним виробництвом, здобутки викладачів та випускників кафедри;
- з'ясувати напрямок роботи відділу художнього текстилю ЛУПДМ ім. І. Труша в 1991 – 2018 рр., педагогічну діяльність його випускників;
- проаналізувати розвиток кафедри художнього текстилю ЛНАМ впродовж 1991 – 2021 р. З'ясувати методичні та творчі здобутки діючих викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ;
- розкрити форми розвитку навчального процесу, методично-організаційної, науково-дослідницької, творчої діяльності на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ з 1991 р. і донині;
- охарактеризувати нові методики, професійні техніки, дисципліни в мистецькій освіті у галузі текстилю та виявити тенденції їх розвитку.

– з’ясувати розвиток мистецької освіти у галузі текстилю протягом періоду другої половини ХІХ – початку ХХІ століття з позиції збереження традицій народного текстилю та розвитку професійного текстилю.

Об’єктом дослідження є народний та професійний текстиль Львівщини, а **предметом** – реміснича та професійна освіта як чинник збереження традиції та розвитку художнього текстилю.

Територіальні межі дослідження. Протягом історичного відтинку – другої половини ХІХ ст. і дотепер Львів входив до складу різних держав. Відповідно до історичних умов, політико-адміністративного поділу, культурно-економічних потреб структувалася та розвивалася освіта в галузі художнього текстилю. У **нижній хронологічній межі** – з другої половини ХІХ ст. – розглядається територія Львівського округу Королівства Галичини та Володимирії з резиденцією у Львові, дистриктами: Бережани, Бібрка, Броди, Городок, Зборів, Золочів, Жовква, Рава-Руська, Тереховля. Навчальні осередки цього періоду характеризувались єдністю методично-організаційних підходів, що було обумовлено державною політикою в галузі, характером суспільно-економічних та мистецьких процесів.

У **верхній хронологічній межі** – розглядається м. Львів. Оскільки починаючи з другої половини ХХ ст., змінюється адміністративно-політичний устрій, занепадають кустарні промисли, починається період фабричного виробництва, зазнає радикальних змін система освіти, зароджується професійна мистецька освіта. Відтак в контексті дослідження професійного текстилю у роботі розглядається Львів з двома центрами професійної освіти у галузі текстилю: ЛНАМ, ЛФКДУМ ім. І. Труша, а також в контексті педагогічної діяльності випускників ДШНМ (Дитяча школа народних мистецтв, м. Львів), Львівська ткацька фабрика (як одна з виробничих баз та в контексті виробничої діяльності випускників), Глинянська килимова фабрика «Перемога» (в контексті історії ткацького осередку в Глинянах та відродження ткацького промислу в радянський час). Оскільки освіта є невід’ємною частиною

професійного мистецтва, розглянуті вищі навчальні заклади інших регіонів України, де працюють випускники ЛНАМ.

Методи дослідження. Методичний арсенал формувався відповідно до завдань та матеріалів дисертації. Вивчення народного та професійного текстилю вимагало системного підходу. Були застосовані методи етнології: польове спостереження, порівняльно-історичний, комплексний аналіз. Основним у дослідженні був порівняльно-історичний метод, який дозволив виявити особливості розвитку професійної освіти протягом обраного хронологічного періоду.

При виконанні поставлених завдань були застосовані теоретичні та емпіричні методи дослідження. З теоретичних застосовувалися наступні методи: діахронний та синхронний розгляд матеріалу, аналіз та синтез, індуктивний та дедуктивний методи, гіпотеза. До емпіричних належали: порівняння, інтерв'ю, експеримент. Зібраний теоретичний матеріал з теми (друковані та рукописні джерела) був проаналізований та систематизований. Послідовність ведення дослідження відбувалась за хронологічним принципом, проте збір інформації для останнього періоду відбувався протягом всього періоду роботи.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що було:

- здійснене комплексне дослідження народного та професійного текстилю з позиції взаємозв'язку з ремісничою та професійною освітою у історичному розрізі;
- зібрано та систематизовано фактичний архівний матеріал щодо кожного з трьох періодів, на які умовно розділені хронологічні межі дослідження;
- розширено та уточнено структуру та організацію системи органів державної влади і управління, яким підпорядковувалися народні промисли та реміснича освіта в Галичині на кінець XIX – початок XX ст.;
- здійснена диференціація та систематизація текстильних шкіл за вузькопрофесійним спрямуванням;
- з'ясовано методичну спільність через аналіз статутів текстильних шкіл;

- проведено авторський аналіз художньо-методичної діяльності викладачів навчальних закладів;

- з'ясовано суть методики німецького педагога Розалії Шалленфельд, яка застосовувалася при навчанні в дівочих ремісничих школах Галичини (спеціальної наукової літератури з теми не виявлено);

У науковий обіг вводиться інформація (текст дисертації та додатки):

- Центрального державного історичного архіву м. Львова;

- архіву Львівської національної академії мистецтв;

- Державного архіву Львівської області

- введено інформацію з рідкісних джерел:

«Методики жіночого рукоділля» М. А. Поспелової-Гатцук (1909);

Р. Шалленфельд «Рукоділля як обов'язковий предмет в державній школі» (1871).

- досліджено історію формування освітніх методик у галузі художнього текстилю у період існування СРСР;

- з'ясовані виробничі бази, які співпрацювали з кафедрою художнього текстилю ЛНАМ протягом її розвитку;

- охарактеризовано спеціальні дисципліни кафедри художнього текстилю ЛНАМ та кафедри художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша, що сформувалися протягом 1991 – 2018 рр.;

- розглянуто педагогічну діяльність ряду випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ

- до наукового обігу введено низку світлин та документів із історії мистецької текстильної освіти.

Практичне значення дослідження. Уведений до наукового обігу матеріал про професійні текстильні школи Львівщини кінця XIX – початку XX ст. може бути корисним для написання монографії, праць з історії декоративно-ужиткового мистецтва України, етнології, історії, педагогіки вищої школи, використовуватися у лекційних курсах при вивченні історії українського текстилю. Матеріали роботи можуть бути використані для видань з історії

ЛНАМ, кафедри художнього текстилю ЛНАМ, кафедри ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша. Результати дослідження усіх історичних періодів можуть бути використані при організації відповідних тематичних виставок народного та професійного текстилю. Дослідження знайшло практичне застосування при веденні дисципліни «Комп'ютерне проектування» на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ. Дослідження має перспективи розвитку, оскільки предмет дослідження є актуальним протягом усієї історії функціонування мистецької освіти у галузі текстилю.

Апробація результатів дослідження. Основний зміст дисертації оприлюднено у формі доповідей та презентацій на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях: 1) «Митець і музей: шляхи взаємодії» (Одеса, 25–27 квітня 2013 р.); 2) 63-тя науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу НЛТУ України (Львів, 22 травня 2013 р.); 3) «Мистецтво та епоха: культурно-історичний, ідейний і практичний аспект» (Львів, 23 травня 2013 р.); 4) «Проблеми дизайну та дизайн-освіти у світовому соціопросторі» (Львів, 5–7 грудня 2013 р.); 5) «Духовно-мобілізуєча функція мистецтва: історія і сучасні виклики» (Львів, 15 травня 2014 р.); 6) «Українська культурно-мистецька практика в історичній ретроспективі» (Рівне, 15–16 листопада 2014 р.); 7) «Перспективи розвитку сучасної науки» (Львів, 5–6 грудня 2014 р.); 8) «Суспільно-культурний вимір творчості: актуальна форма та больові точки життя нації» (Львів, 20 травня 2015 р.); 9) «Українська наука: проблеми сьогодення та перспективи розвитку» (Київ, 24–25 липня 2015 р.); 10) «Концепція сучасної мистецько-дизайнерської освіти України в умовах Євроінтеграції» (Харків, 15–16 жовтня 2015 р.); 11) «Духовно-моральні цінності епохи в еквіваленті естетичної творчості: історія і сучасність» (Львів, 21 квітня 2016 р.); 12) Міжнародна науково-теоретична конференція, присвячена 70-й річниці Львівської національної академії мистецтв та 140-й річниці з часу заснування професійної мистецької освіти у Львові (Львів, 16–17 листопада 2016 р.); 13) «Мистецький процес у новій культурно-цивілізаційній реальності: сталі цінності та подолання стереотипів» (Львів, 23 травня 2017 р.);

14) «Мистецький процес у новій культурно-цивілізаційній реальності: сталі цінності та подолання стереотипів» (Львів, 23 травня 2017 р.); 15) «Технології та їх вплив на сучасну культуру і мистецтво України» (Одеса, 22–23 березня 2018 р.); 16) «Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук» (Харків, 30–31 березня 2018 р.) 17) «Концептуальні дискусії у мистецьких практиках: ідея, форма, інтерпретація» (Львів, 24 квітня 2018 р.); 18) «Художні практики початку ХХІ століття: новації, тенденції, перспективи» (Київ, 22 листопада 2018 р.). Результати вивчення діяльності кафедри художнього текстилю ЛНАМ оприлюднені на виставці, присвяченій 70-річчю кафедри художнього текстилю ЛНАМ (21.09.2016). Був опублікований каталог «Кафедра художнього текстилю. 1946-2016», до якого увійшли матеріали автора дослідження.

Публікації. Основні положення і результати дисертаційного дослідження викладені в монографії та 10 публікаціях, 4 з яких – в українських і зарубіжних фахових наукових виданнях.

Структура роботи. Дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів з підрозділами), висновків, списку використаних джерел і літератури (553 позиції), додатків. Загальний обсяг праці становить 451 сторінок, з них 196 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ 1

ІСТОРІОГРАФІЯ, ДЖЕРЕЛА ТА МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. 1. Розробка теми в науковій літературі

Народний текстиль є досить широкою групою декоративно-прикладного мистецтва. До цієї групи можна віднести народне ткацтво, килимарство, коронкарство (плетіння мережив), вибірку, вишивку, гаптарство, вбрання, бісероплетіння. Різні види народного текстилю привертали увагу багатьох дослідників народного мистецтва та науковців.

З точки зору етнографічного районування територію Галичини населяли гуцули, бойки, лемки. Українські етнографічні дослідження кінця XIX століття пов'язані з діяльністю Літературного товариства ім. Т. Г. Шевченка (1873), згодом реорганізованого в Наукове товариство ім. Т. Г. Шевченка (1892), яке очолював М. Грушевський. Етнографічні дослідження скеровувала етнографічна комісія НТШ, яку очолив І. Франко¹. В контексті об'єкту нашого дослідження цікавлять його праці «Галицько-руський орнамент на Віденській виставці» (1886), «Kilimy podolskie»² (1892), «Килими, дивани і коверці» (1896), «Етнологічна експедиція на Бойківщину»³ (1905). Дослідженню народного текстилю приділяли увагу інші члени НТШ ім. Т. Г. Шевченка – В. М. Гнатюк, Ф. Вовк та ін. Багатий етнографічний матеріал для опрацювання надає серійне видання «Матеріали до українсько-руської етнології» (22 томи)⁴. До цього видання увійшла відома п'ятитомна праця В. Шухевича «Гуцульщина». До першого тому увійшла стаття В. М. Гнатюка про кушнірство⁵ в Галичині

¹ Іван Франко у творенні української національної ідентичності: зб. 45 наук. праць. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М.; К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2016. 400 с.

² Franko I. Kilimy podolskie. *Kurjer lwowski*. 1892. №91 (31.03). С.2-3; №92 (01.04).

³ Франко І. Етнографічна експедиція на Бойківщину / І. Франко // Зібрання творів : у 50-ти т. Київ : Наук. думка, 1982. Т. 36. С. 68–99.

⁴ Матеріали до українсько-руської етнології : [в 22 т.] / НТШ у Львові, Етногр. коміс. ; за ред. Хв. Вовка. Львів : З друк. НТШ, 1899 - 1929.

⁵ Гнатюк В. Кушнірство в Галичині. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1899. Ч. 1. С.68-77.

(1899), до тому 3 – «Ткацтво у Східній Галичині» (1900)⁶. У 10 томі опублікована розвідка М. Зубрицького «Верхня вовняна ноша українсько-руського народу в Галичині» (1908), подані взірці крою і ноші у бойків⁷.

У 1925 р. із серії «Збірки Національного музею у Львові» була опублікована праця В. Пещанського «Давні килими України»⁸, де автор пише про види і техніки давніх килимів. Ф. Вовк у 1904—1906 рр. проводив наукові екскурсії у Галичині, Буковині та Угорщині. «Студії з української етнології та антропології», опубліковані у 1928⁹ та 1995¹⁰ роках дають цінні спостереження Ф. Вовка щодо ткацтва, вбрання, вибійки. У 1936 р. в друкарні НТШ ім. Т. Г. Шевченка був опублікований нарис М. Голубця «Український килим. Друга вистава» - про килими спілки «Гуцульське мистецтво» в м. Косові¹¹.

Після II світової війни головними осередками етнографічної науки в Україні стали Інститут мистецтвознавства, фольклору і етнографії ім. М. Т. Рильського АН України і м. Києві та Державний музей етнографії та художнього промислу АН України у м. Львові. У 1983 році на його базі було створено Львівське відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору і етнографії, яке 1991 р. стало окремим Інститутом народознавства НАН України. Інститут провадить активну науково-дослідну діяльність. Так, у 1987 році була опублікована монографія «Гуцульщина»¹², у якій вперше в радянській науці узагальнилось історико-етнографічне вивчення цієї території. До монографії увійшли: історико-етнографічна характеристика, господарська діяльність і матеріальна культура, духовна культура та народне мистецтво Гуцульщини. Відносно об'єкту дослідження нас цікавлять статті К. Матейко, О. Полянської (одяг), О. Никорак (художнє ткацтво) та Р. Захарчук-Чугай (вишивка).

⁶ Гнатюк В. Ткацтво у східній Галичині. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1900. Ч. III. С. 12-22.

⁷ Зубрицький М. Верхня вовняна ноша українсько-руського народу в Галичині. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1908. Ч. 10. С. 69-76.

⁸ Пещанський В. П. Давні килими України. Альбом. Львів: Діло, 1925. 75 с.

⁹ Вовк Х. Студії з української етнографії та антропології. Прага: Укр. громад. вид. фонд, 1928 (Друк. «Легиографія»). 354 с.

¹⁰ Вовк Х. Студії з української етнографії та антропології». Київ, Мистецтво, 1995. 385 с.

¹¹ Голубець М. Український килим. Друга вистава. Львів: Друк. НТШ ім. Шевченка, 1936. XVI, 16 с.

¹² Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження / П. Арсенич, М. Базак, З. Болтарович та ін. Київ : Наукова думка, 1987. 470 с.

Р. В. Захарчук-Чугай належать монографії «Народне мистецтво Яворівщини» (1979)¹³, «Українська народна вишивка: Західні області УРСР» (1988)¹⁴, «Гуцульська вишивка з колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття» (2010, у співавторстві з Д. Погоджук, Я. Ткачук, О. Никорак, К. Сусак)¹⁵. У «Народному мистецтві Яворівщини» знаходимо відомості щодо художніх особливостей народних тканин, вишивки, вибійки і вбрання цього регіону, народне мистецтво якого є виразним не лише для Львівщини, а й для українського мистецтва загалом.

Розвиток народознавства (етнографії, етнології, антропології, фольклористики та мистецтвознавства) у Львівському університеті впродовж 1895–1947 рр. розкрито у докторській дисертації Р. Б. Тарнавського «Народознавство у Львівському університеті наприкінці XIX – в першій половині XX ст.: контексти, дискурси, наукові зв'язки (2020)¹⁶. У 2016 році автором була опублікована монографія «Кафедра етнології Львівського університету. Класичний період (1910-1947)»¹⁷. Постаті С. Макарчука і тяглості традицій етнологічних студій у Львівському університеті присвячена стаття Р. Тарнавського у 2015 році¹⁸.

Національно-освітню політику Польської держави у 20–30-х роках XX ст., її реалізацію в національній, освітній і мовній сферах, а також сприйняття цієї політики населенням Галичини комплексно висвітлено у монографії О. В. Рудої «Національно-освітня політика урядів Польщі щодо населення Галичини в 20-

¹³ Чугай Р. В. Народне декоративне мистецтво Яворівщини / АН УРСР, Музей етнографії та худож. промислу АН УРСР. Київ: Наук. думка, 1979. 141 с.

¹⁴ Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка. Західні області УРСР. Київ : Наукова думка, 1988. 190 с.

¹⁵ Гуцульська вишивка з колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття / Д. Погоджук, Я. Ткачук, О. Никорак, Р. Захарчук-Чугай, К. Сусак. Родовід, 2020. 200 с.

¹⁶ Тарнавський Р. Б. Народознавство у Львівському університеті наприкінці XIX – в першій половині XX ст.: контексти, дискурси, наукові зв'язки : дис. ... д-ра іст. наук. Львів, 2020. 550 с.

¹⁷ Тарнавський Р. Б. Кафедра етнології Львівського університету. Класичний період (1910-1947) / відп. ред. М. Глушко. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 236 с.

¹⁸ Тарнавський Р. Б. Степан Макарчук і тяглість традиції етнологічних студій у Львівському університеті. *Вісник Львівського університету. Серія історична*. Львів, 2015. Випуск 51. С. 82–95.

30-х роках ХХ століття: реалізація та рецепції» (2019) за матеріалами докторської дисертації¹⁹.

До серії «Великого наукового проекту» інституту народознавства НАН України за науковою редакцією С. П. Павлюка увійшли колективні монографії у трьох томах з етнографічних груп українців Карпат: гуцули, лемки, бойки (2020). У том «Етнографічні групи українців Карпат. Гуцули»²⁰ з галузі народного текстилю увійшли статті О. Никорак (ткацтво), Т. Куцир (вишивка), О. Козакевич (в'язання, мереживо), Г. Стельмашук (народне вбрання). У том «Етнографічні групи українців Карпат. Лемки»²¹ увійшли статті О. Никорак (ткацтво), Г. Стельмашук (народне вбрання), Т. Куцир (вишивка), Р. Дутка (вибійка), О. Козакевич (в'язання, мереживо). До тому «Етнографічні групи українців Карпат. Бойки»²² належать статті Г. Стельмашук (традиційне вбрання), О. Никорак (ткацтво), Т. Куцир (вишивка), Р. Дутки (вибійка), О. Козакевич (в'язання, мереживо).

Цінні відомості про колекцію церковних тканин, які увійшли до збірки музею етнографії, знаходимо у праці С. П. Павлюка «Скарби музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України» (2005, у співавторстві з Р. П. Чмеликом)²³. Суттєвою допомогою при формулюванні етнологічних понять і термінів та для усвідомленого вивчення народної культури є «Енциклопедичний словник понять і термінів з етнології» С. П. Павлюка (2020)²⁴. Фонди музею етнографії увійшли до альбому «Українське народне мистецтво. Вбрання»²⁵, який є другим з п'яти альбомів

¹⁹ Руда О. В. Національно-освітня політика урядів Польщі щодо населення Галичини в 20–30-х роках ХХ століття: реалізація та рецепції / Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів : 2019. 802 с.

²⁰ Етнографічні групи українців Карпат. Гуцули / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка; редкол.: Я. Тарас, М. Сополіга, У. Мовна та ін. Харків : Фоліо, 2020. 379 с.

²¹ Етнографічні групи українців Карпат. Лемки / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка; редкол.: Я. Тарас, М. Сополіга, У. Мовна та ін. Харків : Фоліо, 2020. 363 с.

²² Етнографічні групи українців Карпат. Бойки / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка; редкол.: Я. Тарас, М. Сополіга, У. Мовна та ін. Харків : Фоліо, 2020. 574 с.

²³ Павлюк С., Чмелик Р. Скарби музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України. Альбом. Львів : 2005. 228 с.

²⁴ Павлюк С. П. Енциклопедичний словник понять і термінів з етнології. Львів: 2-ге вид., перероб. і доп. / Інститут народознавства НАНУ, 2020. 448 с.

²⁵ Українське народне мистецтво. Вбрання / під заг. ред. К. Г. Гуслистого. Київ: Держ. вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961. 321 с.

серії про народне мистецтво (1961, випущений Державним видавництвом образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР). Вступна стаття написана С. Колосом, а розділ, присвячений вбранню західних областей України – І. Гургулою. Перший альбом названої серії присвячений народним тканинам і вишивкам, вийшов у 1960 році.

Грунтовним науковим виданням є серія «Історія декоративного мистецтва України» у п'яти томах. З позиції об'єкту дослідження нас цікавлять том 3²⁶ (Мистецтво ХІХ століття, 2009), том 4²⁷ (Народне мистецтво та художні промисли ХХ століття, 2011) та том 5 (Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст., 2016). У третьому та четвертому томах приділяється увага народному текстилю: ткацтву, килимарству, вибійці, вишивці, вбранню. Згідно об'єкту дослідження у т. 3 нас цікавлять статті науковців: Т. Кара-Васильєвої (вишивка), Н. Студенець (ткацтво, килимарство), Т. Романової (вибійка), Г. Стельмашук (вбрання). У томі 4: Т. Кара-Васильєвої (вишивка), Н. Студенець (ткацтво), Т. Кара-Васильєва, О. Ямборко (килимарство), Г. Стельмашук (вбрання).

У томі 5²⁸ виокремлюємо статті Г. Кусько (гобелен та новітній текстиль 1990-х), Т. Печенюк (розпис на тканині), її статті у співавторстві із З. Чегусовою про «новітній текстиль» 2000-х та розписний текстиль у громадському інтер'єрі, Л. Жоголь (художні промислові тканини), О. Козакевич (художнє в'язання), Т. Кара-Васильєвої, О. Луковської (орнаментальне ткацтво), О. Ямборко (орнаментальний та тематичний килим). На другу половину ХХ – першу половину ХХІ століття припадає різнобічний розвиток художнього текстилю, його форм та технік, що привертає увагу науковців-сучасників, насамперед до об'єкту професійного зацікавлення яких належить вивчення декоративно-прикладного мистецтва, образотворчого мистецтва, дизайну, мистецької освіти, сучасного мистецтва у його багатогранності форм, просторових вирішень та концепцій.

²⁶ Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХІХ століття. Т. 3. Київ : видавництво ІМФЕ, 2009. 344

²⁷ Історія декоративного мистецтва України. Народне мистецтво та художні промисли ХХ століття. Т. 4. Київ : видавництво ІМФЕ, 2011. 363.

²⁸ Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст. Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. 546 с

Народне ткацтво та килимарство спеціально досліджували: А. К. Жук²⁹, Я. П. Запаско³⁰, С. Й. Сидорович³¹. Цій галузі присвячені дисертації: О. І. Никорак³², О. І. Луковської³³, О. Я. Ямборко³⁴, О. Г. Босого³⁵, Є. Г. Харковини³⁶. В контексті дисертацій з вивчення народного мистецтва та художніх промислів ткацтво розглядають: Б. В. Бойчук³⁷, І. С. Вах³⁸, О. В. Дяків³⁹, Х. В. Андрейків⁴⁰ та ін.

Українське вибійництво досліджували: М. Новицька⁴¹, С. Сидорович⁴², Р. Чугай, українські вибійчані тканини були об'єктом дисертації Р. М. Дутки⁴³ (1995), українська промислова вибійка (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) - І. С. Теслюк⁴⁴ (2010).

Українське народне вбрання висвітлене в монографіях: К. І. Матейко⁴⁵, І. В. Гургули⁴⁶, І. В. Свйонтек⁴⁷ та дисертаціях: О. Ю. Косміної,

²⁹ Жук А. К. Українські народні килими. Київ : Наук. думка, 1966. 151 с.

³⁰ Запаско Я. П. Українське народне килимарство. Київ, 1973. 113 с.

³¹ Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. 156 с.

³² Никорак О. І. Українська народна тканина ХІХ – ХХ ст. Типологія, локалізація, художні особливості. Львів : НАН України; Інститут народознавства, 2004. 584 с.

³³ Луковська О. І. Художнє ткацтво Львова другої половини ХХ ст. (художні особливості, традиції, новації) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2007. 161 с.

³⁴ Ямборко О. Я. Гобелен у контексті українського образотворчого мистецтва 1960 - 1990-х рр.: автореф. дис... канд. мистецтвознавства. Львів, 2008. 15 с.

³⁵ Босий О. Г. Знакові функції виробів ткацтва у звичаєво-обрядовій культурі українців : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2000. 18 с.

³⁶ Харковина Є. Г. Мистецтво килимарства Полтавщини ХVІІІ – початку ХХІ століть в художній культурі України: дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, Івано-Франківськ, 2021. 487 с.

³⁷ Бойчук Б. В. Народне декоративне мистецтво покуття ХІХ - ХХ століття (Історія. Типологія. Художні особливості) : автореф. дис... канд. мистецтвознав. Львів, 2000. 17 с.

³⁸ Вах І. С. Територіальні особливості розвитку й поширення народних художніх промислів Галицької Гуцульщини : автореф. дис. ... канд. геогр. наук. Чернівці, 2010. 20 с.

³⁹ Дяків О. В. Художні особливості декоративного мистецтва Західного Поділля ХІХ - ХХ ст. (Історія, типологія, стилістичні відміни) : автореф. дис... канд. мистецтвознав. Львів, 2007. 18 с.

⁴⁰ Андрейків Х. В. Розвиток промислів та ремесел на Бойківщині в кінці ХІХ - 30-х рр. ХХ ст. : дис. ... канд. іст. наук. Івано-Франківськ, 2016. 249 с.

⁴¹ Новицька М. О. Українська народна вибійка, 1946.

⁴² Орнамент української вибійки (альбом) / укладач В. А. Дзугаєв. Київ : вид-во Академії архітектури УРСР, 1950. 100 с.

⁴³ Дутка Р. М. Українські вибійчані тканини: дис. ... канд. мистецтв. Львів : 1995. 186 с.

⁴⁴ Теслюк І. С. Українська промислова вибійка другої половини ХХ - початку ХХІ століття: культурологічний аспект : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Івано-Франківськ, 2010. 18 с.

⁴⁵ Матейко К. І. Український народний одяг : етнографічний словник. НАН України / Інститут народознавства. Київ : Наук. думка, 1996. 195 с.

⁴⁶ Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. К. : Мистецтво, 1966. 80 с.

⁴⁷ Свйонтек І. В. Гуцульські вишивки Карпат. Мистецтво геометричного орнаменту та колориту. Альбом 1. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. 320 с.

Г. Г. Стельмашук, В. В. Коцана⁴⁸, В. В. Щибрі⁴⁹, О. Я. Фединої, Л. Г. Пономар⁵⁰, Ю. Б. Юрчишин⁵¹ та ін.

Українська народна вишивка була об'єктом дисертацій: Р. В. Захарчук-Чугай⁵², Т. В. Кара-Васильєвої⁵³, А. В. Варивончик⁵⁴, Н. М. Волянюк⁵⁵, Л. Я. Семчук⁵⁶, Р. І. Пилипа⁵⁷, досліджень М. П. Кот, Є. Причепій⁵⁸, Є. Кольбенгаєр⁵⁹, А. Я. Кульчицької⁶⁰ та ін.

Етнічну мистецьку традицію плетіння з бісеру досліджує О. С. Федорчук. У 2007 р. вийшла друком її монографія «Українські народні прикраси з бісеру»⁶¹ за матеріалами кандидатської дисертації, у 2021 р. «Традиція бісерного оздоблення народної ноші українців»⁶² за матеріалами докторської дисертації. У останній автор здійснила історичну реконструкцію витоків, зародження та розвитку традиції, яка розглядається у контекстах трьох етапів розвитку. Темі присвячені численні статті О. Федорчук. Техніка плетіння з намистин в практиці української мистецької освіти ще не знайшла належного вираження, однак належить до технік, які збагачують арсенал засобів

⁴⁸ Коцан В. В. Традиційний народний одяг як прояв ідентичності етнографічних груп українців Закарпаття (XIX - першої половини XX ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Львів, 2013. 20 с.

⁴⁹ Щибря В. В. Народний одяг Середньої Наддніпрянщини кінця XIX - початку XXI століття: локальні особливості, розвиток : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2017. 19 с.

⁵⁰ Пономар Л. Г. Народний одяг Західноукраїнського Полісся кінця XIX - початку XX століття (Комплексне дослідження реалій та термінів за матеріалами картографування) : дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2000. 326 с.

⁵¹ Юрчишин Ю. Б. Традиції народного вбрання у творчості сучасних дизайнерів одягу (історико-культурні передумови та мистецькі інтерпретації) : дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 2021. 487 с.

⁵² Захарчук-Чугай Р. В. Народна вишивка Західної України XIX - XX ст.: (проблеми традицій) : дис. ... д-ра мистецтвознав. Львів, 1995. 397 с.

⁵³ Кара-Васильєва Т. В. Літургійне шитво України XVII-XVIII ст. (іконографія, типологія, стилістика) : дис. ... д-ра мистецтвознав. Київ, 1993. 365 с.

⁵⁴ Варивончик А. В. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 2011. 179 с.

⁵⁵ Волянюк Н. М. Народна вишивка Тернопільщини XX століття (історіографія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2015. 26 с.

⁵⁶ Семчук Л. Я. Вишивка в народному одязі Українських Карпат XX століття (художні особливості) : дис. ... канд. мистецтвознав. Івано-Франківськ, 2008. 185 с.

⁵⁷ Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття XIX - першої половини XX ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2011. 16 с.

⁵⁸ Причепій Є., Причепій Т. Вишивка Східного Поділля = Embroidery of Eastern Podillia : структура орнаменту та спроба інтерпретації образів : за матеріалами однієї етнографічної збірки. Київ: Родовід, 2007. 111 с.

⁵⁹ Кольбенгаєр Е. Втори вишиванок домашнього промислу на Буковині. *Східна ексекютива Союзу українок в Канаді*, 1974. 102 с.

⁶⁰ Кульчицька А. Я. Орнамент трипільської культури і українська вишивка XX ст. Львів, 1995. 72 с.

⁶¹ Федорчук О. С. Українські народні прикраси з бісеру / Інститут народознавства НАН України. Львів : Свічадо, 2007. 120 с.

⁶² Федорчук О. С. Традиція бісерного оздоблення народної ноші українців (на матеріалах західних областей України). Львів : Інститут народознавства НАН України, 2021. 320 с.

художника-текстильника у створенні авторського одягу, аксесуарів для одягового ансамблю, декоративних панно.

З позиції вивчення професійного текстилю важливими є дисертації З. А. Чегусової та О. І. Луковської. У дисертації «Декоративне мистецтво України другої половини ХХ – початку ХХІ століть: еволюція, трансформації, персоналії» (2021)⁶³. З. А. Чегусова здійснила комплексне дослідження художніх особливостей авторської кераміки, скла, текстилю, розглянула творчість художників, які здобули професійну освіту за спеціальністю «декоративне мистецтво».

О. І. Луковська провела ґрунтовне дослідження арттекстилю України. У 2018 році була опублікована її монографія за матеріалами докторської дисертації «Арттекстиль України у контексті європейських експериментальних тенденцій другої половини ХХ – початку ХХІ ст.»⁶⁴, де автор проаналізувала виставкову діяльність в Україні, виявила комунікативну роль та інтеграцію українського арттекстилю у міжнародний простір.

Першою узагальнюючою працею з проблематики мистецької освіти України стала монографія Р. Т. Шмагала⁶⁵, де одним із напрямків постає художня текстильна освіта.

Наукова література у розділі згрупована за хронологічним принципом, відповідно до структури дослідження.

До першої групи відносимо наступну наукову літературу: дисертації Р. Т. Шмагала⁶⁶, О. І. Никорак⁶⁷, О. Р. Козакевич⁶⁸, Р. М. Дутки⁶⁹,

⁶³ Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України другої половини ХХ – початку ХХІ століть: еволюція, трансформації, персоналії: дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 2021. 397 с.

⁶⁴ Луковська О. І. Арттекстиль України у контексті європейських експериментальних тенденцій другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Київ, 2018. 250 с.

⁶⁵ Розенталь Р., Рацка Х. История прикладного искусства нового времени. М.: Искусство, 1971. 249 с.

⁶⁶ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ - середини ХХ століття: структурування, методологія, художні позиції : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав. Львів : [Б.в.], 2005. 44 с.

⁶⁷ Никорак О. І. Українська народна тканина ХІХ – ХХ ст. Типологія, локалізація, художні особливості. Львів : НАН України; Інститут народознавства, 2004. 584 с.

⁶⁸ Козакевич О. Р. Мистецтво в'язання в Західній Україні кін. ХІХ – І третини ХХ ст. (історія, типологія, художні особливості, осередки): дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2006. 180 с.

⁶⁹ Дутка Р. М. Українські вибійчані тканини : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. Львів, 1995. 35 с.

Л. І. Цимбали⁷⁰, праці з історії килимарства А. К. Жука⁷¹, Я. П. Запаса⁷², С. Й. Сидорович⁷³, І. В. Гургули⁷⁴, праця О. К. Цимбалюк⁷⁵, матеріали до довідника О. П. Ноги та Р. М. Яціва⁷⁶. Корисними у з'ясуванні етнографічного районування Галичини та її історії були праці Р. Кирчіва⁷⁷, М. Глушко⁷⁸, І. Крип'якевича⁷⁹. Інформативними є статті О. Р. Козакевич⁸⁰, О. С. Волинської⁸¹, Г. Глембоцької⁸² ін.

Першим почав комплексно досліджувати тему мистецької освіти Р. Т. Шмагало. Автор зібрав та систематизував значну кількість фактологічного матеріалу про українських митців-педагогів, який уклав у «Словник митців-педагогів України та з України у світі» (2002), де охоплено період 1850 – 1950 рр.⁸³ Згодом була опублікована монографія Р. Т. Шмагала «Мистецька освіта в Україні середини ХІХ – середини ХХ ст.: структурування, методологія, художні позиції», що була захищена як докторська дисертація (2006 р.). В контексті теми звертаємо увагу на проведений історичний аналіз художньо-промислової та ремісничої освіти в Галичині, зокрема на діяльність Львівської

⁷⁰ Цимбала Л. І. Золототкацтво Галичини ХVІІІ – першої третини ХХ ст. (Історія, типологія, художньо-стильові особливості) : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. мистецтвознавства. Львів, 2003. 19 с.

⁷¹ А. К. Український радянський килим. К. : Наук. думка, 1973. 169 с. 269; Жук А. К. Українські народні килими. К. : Наук. думка, 1966. 151 с.

⁷² Запаско Я. П. Українське народне килимарство...

⁷³ Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. 156 с.

⁷⁴ Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. К. : Мистецтво, 1966. 80 с.

⁷⁵ Цимбалюк О. К. «Труд» – жіноча кравецька школа. Львів : [б. вид.], 1998. 56 с.

⁷⁶ Нога О. П., Яців Р. М. Мистецькі товариства, об'єднання, угруповання, спілки Львова. 1860–1998. Матеріали до довідника. Львів : Українські технології, 1998. 128 с.

⁷⁷ Кирчів Р. Історико-етнографічні райони України та етнографічні групи українського народу. *Етнографія України*: навч. посібник. 2-е вид. Львів, 2004. С. 134.

⁷⁸ Глушко М. Етнографічне районування української Галичини (за матеріалами наукових досліджень ХІХ – початку ХХІ ст.). *Галичина: етнічна історія*. Львів, 2008. С. 37–38.

⁷⁹ Крип'якевич І. П., Дорошенко Д. І., Пастернак Я. І. Велика історія України. Львів : Вінніпег, 1948. 968 с.

⁸⁰ Козакевич О. Акції. *Вісник ЛНАМ*. 2012. Вип. 23. Життя Академії: хроніка подій. С. 260–262; Козакевич О. Р. Ліга промислової допомоги: передумови створення та початки діяльності (структура, статут). *Народознавчі зошити*. 2016. № 5 (131). С. 1119–1132; Козакевич О. Р. Львів – осередок трикотажного виробництва (кінець ХІХ – перша третина ХХ ст.). *Народознавчі зошити*. 2012. № 6 (108). С. 1054–1069; Козакевич О. Р. Осередки фахової освіти в Східній Галичині кін. ХІХ – першої третини ХХ ст.: в'язання. *Народознавчі зошити*. 2009. № 3–4. С. 374–382; Козакевич О. Р. Художнє в'язання. *Історія декоративного мистецтва України*. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст. Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 105–117.

⁸¹ Волинська О. С. Ткацька освіта в Галичині (кінець ХІХ - початок ХХ ст.). *Вісник ХДАДМ*. 2002. № 6. С. 24–28.

⁸² Глембоцька Г. 1876-1938. Історія закладу на тлі розвитку художньої освіти у Львові (сер. ХІХ. — 1938 р.). *Галицька брама*. Найдавнішій мистецькій школі Львова виповнюється 120 років. Коледж ім. І. Труша. Львів, 1996. №20. С. 3–5.

⁸³ Шмагало Р. Т. Словник митців-педагогів України та з України у світі (1850-1950-і рр.). Львів: Українські технології, 2002. 144 с.

художньо-промислової школи (1876 – 1939)⁸⁴, шкіл килимарства і ткацтва. Автор розглядає наступні школи: килимарська школа В. Федоровича в с. Вікно, Промислово-ткацька школа у Глинянах, товариство «Рідна школа», що сприяло організації ткацької майстерні та навчальних курсів, товариство «Прядки» та ткацький навчальний заклад у Кросно, діяльність спілки «Гуцульське мистецтво» у Косові, очоленої М. Куриленком⁸⁵. Важливим є висновок автора про те, що «мистецька освіта не спроможна довготривало та повноцінно функціонувати лише на меценатській основі без підтримки держави»⁸⁶. Мистецька освіта України актуалізувалася як складова частина загального мистецького і культуротворчого процесів і стала чи не головним чинником реалізації якісно нових мистецьких завдань. Автор відшукав та систематизував велику кількість зарубіжних документів та матеріалів про мистецьку освіту поза межами Батьківщини, що була створена кількома хвилями української еміграції. Темі мистецької освіти присвячена значна кількість публікацій автора⁸⁷.

У праці «Українська народна тканина XIX – XX ст. Типологія, локалізація, художні особливості» О. І. Никорак (2004)⁸⁸ знаходимо деякі дані щодо ткацьких шкіл в Городенці (1883), Глинянах (1884), Кременці, Блажеві, с. Корчин (1886), Кросно, Ланцуті, Рихвальді, Горлицях. В історичному розділі розглянутий розвиток ткацтва в Україні від перших згадок до початку XXI ст. Територіальні межі дослідження охоплюють західні області України – Закарпатську, Чернівецьку, Івано-Франківську, Тернопільську, Львівську, Волинську та Рівненську. Автор розробила типологію тканих виробів XIX – середини XX ст.: тканини для одягу, інтер'єру житла та господарського призначення. Визначено локальні художні особливості традиційних тканин для

⁸⁴ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції. Львів : Українські технології, 2005. с. 164.

⁸⁵ Там само. С. 183.

⁸⁶ Там само, с. 34.

⁸⁷ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта як субдисципліна мистецтвознавства. *Вісник ЛНАМ*. Вип. 15. Львів, 2004. С. 58–69; Шмагало Р. Т. Народні традиції килимарства Галичини і художньо-промислова освіта кінця XIX – початку XX ст. *Діалог культур: Україна у світовому контексті. Філософія освіти: Зб.наук. праць*. Львів: Світ, 1999. Вип.4. С.181–189.

⁸⁸ Никорак О. І. Українська народна тканина XIX – XX ст. Типологія, локалізація, художні особливості. Львів : НАН України; Інститут народознавства, 2004. 584 с.

інтер'єру житла за територіальною приналежністю. Автором приділила увагу промисловим, сільськогосподарським виставкам у Перемишлі, Кракові, Відні, Львові, Коломиї, Станіславові, Тернополі, Празі, Косові, Стрию (1870, 1873, 1787, 1880, 1882, 1883, 1885, 1887, ін.) та діяльності музеїв (в контексті визначення проблем розвитку фахової художньої освіти): Львівський міський музей художньої промисловості, Музей НТШ у Львові, Національний музей у Львові та ін.

В'язання як складову текстильного рукоділля в Україні вперше дослідила О. Р. Козакевич у дисертації «Мистецтво в'язання в Західній Україні кінця XIX - першої третини XX століття (історія, типологія, художні особливості, осередки)» (2005)⁸⁹. В контексті об'єкта дослідження та обраного хронологічного періоду О. Козакевич торкалася питання ремісничої освіти в Галичині. Автором подані деякі дані щодо навчальних програм в освітніх закладах з позиції навчання в'язанню. О. Козакевич виявила осередки в'язального виробництва на Західній Україні у кінці XIX – першій третині XX ст., розробила типологію в'язаних виробів, з'ясувала художні та стильові особливості у в'язаних виробах у контексті українського декоративного та ужиткового мистецтва та моди.

Спеціальне дослідження з народної вибійки здійснила Р. М. Дутка в своїй дисертації «Українські вибієчані тканини» (1995)⁹⁰. Автор визначила художні особливості вибієчаних тканин XVII – першої половини XX ст., сформувала типологічний ряд виявлених творів, окреслила сфери застосування вибієчаних тканин. У дослідженні висвітлюються та уточнюються, крім історичних, технологічні процеси виготовлення української вибійки, сформовано видовий ряд виробів, виконаний способом вибійки, в науковий обіг вводиться великий обсяг фактичного матеріалу.

Вперше золототкацтво як самостійне мистецьке явище в контексті історії українського мистецтва дослідила Л. І. Цимбала у дисертації «Золототкацтво

⁸⁹ Козакевич О. Р. Мистецтво в'язання в Західній Україні кін. XIX – I третини XX ст. (історія, типологія, художні особливості, осередки): дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2006. 180 с.

⁹⁰ Дутка Р. М. Українські вибієчані тканини: дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 1995. 186 с.

Галичини XVIII – першої третини XX ст. (Історія, типологія, художньо-стильові особливості)» (2003)⁹¹. Автор розглядає відродження в кінці XIX – на початку XX ст. виробництва золототканих макат (майстерня братів Нагорянських у Бучачі на Тернопільщині). Досліджена діяльність майстерень – «золототкалень», що функціонували в традиційних ткацьких осередках Східної Галичини, процес виготовлення золототканих виробів. Територіальні межі наукового зацікавлення автора включають: Івано-Франківськ, Львів, Броди, Бучач, Куткор, Сокаль.

У працях, присвячених історії розвитку українського килимарства, знаходимо дані щодо діяльності виробничих майстерень, текстильних шкіл. Це роботи А. К. Жука⁹², Я. П. Запаска⁹³, С. Й. Сидорович⁹⁴, І. В. Гургули⁹⁵.

Мистецтвознавець та педагог І. В. Гургула (від 1944 р. викладала художній текстиль та історію мистецтва в Львівській ХПШ) є автором статей про декоративно-прикладне мистецтво у часописі для українського жіноцтва «Нова хата». І. Гургула упорядкувала каталог виставки Олени та Ольги Кульчицьких «Килими» (1960). У 1966 р. вийшла друком її праця «Народне мистецтво західних областей України» (1966). Серед інших видів народного мистецтва автор розглядає розвиток килимарства кінця XIX – початку XX століття⁹⁶.

Розвитку мануфактурного та кустарного виробництва присвячена праця А. К. Жука «Українські народні килими» (1966). А. Жук здійснив аналіз художніх особливостей українського килима за регіонами. Серед килимарських центрів автор розглядає с. Вікно, с. Глиняни, с. Дігтярі, с. Оленівка, м. Зосів, м. Косів⁹⁷.

У виданні «Українське народне килимарство» Я. П. Запаска (1973)⁹⁸ розглянуто килимарство періодів: XV – XVIII ст., XIX – початку XX ст., 1918—1941 рр. та післявоєнного періоду (1945 – 1967 рр.). Автор проаналізував

⁹¹ Цимбала Л. І. Золототкацтво Галичини XVIII – першої третини XX ст...

⁹² Жук А. К. Українські народні килими...

⁹³ Запаско Я. П. Українське народне килимарство. К., 1973. 113 с.

⁹⁴ Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. 156 с.

⁹⁵ Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. К. : Мистецтво, 1966. 80 с.

⁹⁶ Там само.

⁹⁷ Жук А. К. Українські народні килими...

⁹⁸ Запаско Я. П. Українське народне килимарство. К., 1973. 113 с.

орнаментальні мотиви для ткацьких виробів за етнографічними регіонами України. В праці розглянуті такі ткацькі навчальні центри: навчально-ткацька майстерня в с. Дігтярі (1898), навчально-кустарна ткацька майстерня в с. Оленівці Васильківського повіту (Київщина), текстильна майстерня по виробництву килимів с. Скобці (Київщина), килимарська школа в с. Вікно на Тернопільщині (В. Федорович), «Ткацьке товариство» в Глинянах на Львівщині (1886). У виданні репродуковані глинянські килими 1950 – 1960-х рр.

Розвитку ткацького виробництва у західних областях УРСР ХІХ – початку ХХ ст. присвячена монографія С. Й. Сидорович «Художня тканина Західних областей УРСР» (1979)⁹⁹. Праця цікавить нас з двох позицій: є інформативною в контексті теми та з позиції знайомства з педагогічною діяльністю її автора. С. Сидорович була ученицею гімназії СС Василянок у Львові (один із освітніх осередків ремісничої освіти), багато років працювала як педагог, була науковим працівником Львівського державного музею етнографії та художнього промислу. Праця містить довідкову інформацію щодо розвитку художніх тканин у Західній Україні протягом чотирьох періодів: 1) перша половина ХІХ ст. – до скасування кріпосного права, часу розкладу феодално-кріпосницького господарства; 2) 1850 – 1880- і рр.; 3) 1890 – 1930- і рр., що характеризуються розвитком механізованої фабричної текстильної промисловості; 4) радянський період (від 1939 р.) – час перебудови текстильної промисловості на нових організаційних засадах, розвиток фабричного, артільного і самодіяльного художнього ткацтва.

Автором здійснений історичний огляд розвитку народного ткацтва в західних областях Української РСР¹⁰⁰, виділені традиційні ткацькі техніки ХІХ та ХХ ст. за регіональною приналежністю, подається інформація щодо виробів, виконаних у цих техніках, та їх експонування на промислових та крайових виставках. Розглянуто техніки народної вибійки, що застосовувались у західних областях України в ХІХ – І чверті ХХ ст. Проаналізовано форму і зміст

⁹⁹ Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. 156 с.

¹⁰⁰ Там само. С. 12.

орнаментальних мотивів українських народних тканин. Здійснено систематизацію народних художніх тканин за типами та за побутовим використанням¹⁰¹, проведено аналіз орнаменту народних тканин України¹⁰² протягом історії розвитку художнього ткацтва – за призначенням, за регіональними особливостями, за формою і змістом орнаментальних мотивів.¹⁰³ Представлені різноманітні орнаментальні композиційні схеми, розглянутий розвиток художнього ткацтва в 1944 – 1955 роках¹⁰⁴. У контексті змін організаційної структури текстильного виробництва в Радянській Україні автор виділяє три основні сектори текстильної промисловості – механізоване фабричне виробництво, промислова кооперація і домашнє художнє ткацтво. Розглядаються декоративні текстильні техніки: килимове ткання, техніка в'язаних килимів, техніки ткання «під дошку», «ключками», «в три нитки», перебору, з ручних вибивних технік – техніка фотофільмдруку, оздоблення тканини «писанковим розписом», гарячий та холодний батик, вільний розпис.

Передумови та становлення першого українського жіночого промислового кооперативу та фахової школи «Труд» досліджувала О. Цимбалюк (1998)¹⁰⁵. У бібліографії автор посилається на часопис для українського жіноцтва «Нова хата» (1925 – 1929 рр.) та фонди ЦДІАЛ.

Корисними є матеріали до довідника «Мистецькі товариства, об'єднання, угруповання, спілки Львова. 1860 – 1998» (1998, автори О. Нога, Р. Яців)¹⁰⁶, зокрема інформація щодо об'єднань: Товариство прихильників образотворчих мистецтв, Артистичні комісії при Галицькому сеймі, Клуб Русинок, Товариство «Труд», АНУМ.

120-річчю ЛФКДУМ ім. І. Труша присвячена збірка статей авторів: Б. Стельмаха, Г. Глембоцької, В. Трофимлюка, Ю. Бірюльова, І. Сьомочкіна,

¹⁰¹ Там само. С. 55.

¹⁰² Там само. С. 85.

¹⁰³ Там само. С. 108.

¹⁰⁴ Там само. С. 127.

¹⁰⁵ Цимбалюк О. К. «Труд» – жіноча кравецька школа. Львів : [б. вид.], 1998. 56 с.

¹⁰⁶ Козакевич О. Р. Осередки фахової освіти в Східній Галичині кін. XIX – першої третини XX ст.: в'язання. Народознавчі зошити. 2009. № 3–4. С. 374–382.

С. Костирки, Б. Коця¹⁰⁷, що увійшли до газети «Галицька брама» (№ 20, 1996 р.).

До другої групи відносимо праці, що досліджують розвиток художнього текстилю в радянські часи і мають освітній контекст. Це дослідження А. К. Жука¹⁰⁸, М. Р. Селівачова¹⁰⁹, дисертації Т. В. Кара-Васильєвої, Г. Д. Кусько, Т. Г. Печенюк, О. І. Луковської, О. Я. Ямборко¹¹⁰, монографії О. М. Голубця¹¹¹, Г. В. Голубець¹¹². А також статті Г. Д. Кусько¹¹³, Т. Г. Печенюк¹¹⁴, Г. Г. Стельмащук¹¹⁵, М. М. Шеремети¹¹⁶, М. В. Токар¹¹⁷, О. І. Луковської¹¹⁸ про розвиток кафедр художнього текстилю ЛНАМ та художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша.

¹⁰⁷ Стельмах Б. М. Плекаючи традицію...; Глембоцька Г. 1876-1938. Історія закладу на тлі розвитку художньої освіти у Львові (сер. XIX. — 1938 р.)...; Трофимлюк В. Зигмунд Горголевський...

¹⁰⁸ Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. Київ : Наук. думка, 1985. 114 с.; Жук А. К. Український радянський килим. Київ : Наук. думка, 1973. 169 с.; Жук А. К. Українські народні килими. Київ : Наук. думка, 1966. 151 с.

¹⁰⁹ Селівачов М. Р. Декоративно-прикладне мистецтво України в радянському мистецтвознавстві. Київ : Наук. думка, 1981. 137 с.

¹¹⁰ Кара-Васильєва Т. В. Літургійне шитво України XVII-XVIII ст. (іконографія, типологія, стилістика) : дис. ... д-ра мистецтвознав. Київ, 1993. 365 с.; Кусько Г. Д. Становление и развитие украинского советского гобелена (опыт историко-теоретического освещения проблемы) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Москва, 1987. 21 с.; Печенюк Т. Г. Розпис тканин в Україні (20-і – початок 90-х рр. XX ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 1996. 168 с.; Луковська О. І. Художнє ткацтво Львова другої половини XX ст. (художні особливості, традиції, новації) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2007. 161 с.; Ямборко О. Я. Гобелен у контексті українського образотворчого мистецтва 1960 - 1990-х рр.: автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2008. 15 с.

¹¹¹ Голубець О. Мистецтво XX ст.: український шлях. Львів : Колір ПРО, 2012. 200 с.; Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої пол. XX ст. ЛАМ. Львів : Академічний експрес, 2001. 175 с.

¹¹² Голубець Г. Професійне декоративно-ужиткове мистецтво в музейних колекціях Львова. 1950–1990-і рр. Львів : Колір ПРО, 2015. 239 с.

¹¹³ Кусько Г. Д. Кафедра художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв: становлення, розвиток, потенціал. *Вісник ЛНАМ*. 2006. Вип. 17. С. 25–40; Кусько Г. Д. Новий текстиль: виникнення, поступ і контури явища. *Мистецькі студії*. 1993. № 2-3. С. 41–46; Кусько Г. Д. Рух мистецтва тканини в Україні. Альбом «Художній текстиль. Львівська школа» / уклад. Печенюк Т. Г. Л. : Поллі, 1998. С. 78–81.

¹¹⁴ Печенюк Т. Г. Захист дипломних робіт студентів кафедри художнього текстилю ОКР «Бакалавр» та «Магістр» 2008 р. *Мистецький ужинок*. 2009. №1. С. 8–9, 32–33; Печенюк Т. Г. Колаж в текстилі: від техніки до операційного мислення. *Вісник ЛАМ*. 2008. Вип. 19. С. 80–87.

¹¹⁵ Стельмащук Г. Г. Національне в творах львівських митців сучасного художнього текстилю. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів: Поллі, 1998. С. 30–35.

¹¹⁶ Шеремета М. М. Відділ художнього ткацтва. Карби. *Додаток до журналу «Образотворче мистецтво»*. Львівському державному коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша – 125. Львів, 2002. №1. С. 62–63

¹¹⁷ Токар М. В. Кафедра художнього текстилю: її становлення і розвиток. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів : Поллі, 1998. С.18–23.

¹¹⁸ Луковська О. І. Відділ художнього текстилю Львівського коледжу декоративного та ужиткового мистецтва ім. І. Труша. Художня освіта і творчі проблеми. *Вісник ХДАДМ*. 2004. №7. С. 42–51; Луковська О. І. Діяльність кафедри художнього текстилю ЛНАМ : традиції і новаційні пошуки. *Вісник ХДАДМ*. 2006. №12. С. 94–101; Луковська О. І. Творча та педагогічна діяльність Василя Цюня. *Народознавчі зошити*. 2006. № 1–2. С. 164–166.

Килимарство 1917 – 1970 рр. досліджено у праці А. К. Жука¹¹⁹. Зокрема, автор розглядає вироби, створені на Решетилівській фабриці, та її обладнання. Оскільки, за даними ДАЛО, дипломні роботи з ткацтва та твори фахівців художнього текстилю виконувалися на Решетилівській фабриці, така інформація є корисною. У цій праці описано діяльність килимарської фабрики «Перемога» в Глинянах, її технологічний парк, опубліковано декілька фотографій килимів, що були виконані на фабриці, виконано аналіз окремих килимів та загального орнаментального та колористичного вирішення виробів, притаманного цій фабриці¹²⁰.

Інформативним у контексті теми є розділ, присвячений тематичним килимам, які автор умовно класифікував на дві групи: створені сформованими художниками (що експонувалися на виставках у повоєнні часи) та килими, створені за проектами студентів навчальних художніх закладів, передусім ЛДПДМ, Київського, Львівського, Вижницького художніх училищ. В 1949 – 1955 рр. тематичний килим практикувався в якості дипломної роботи на текстильному відділі Львівського училища прикладного мистецтва, де перші дипломні роботи у цій галузі виконали І. Тіпакова – «Збір яблук» та А. Жук – «Богдан Хмельницький під Львовом». Під керівництвом викладача В. Д. Цьоня цей напрям розвинувся і згодом увійшов до курсового проектування¹²¹.

За спостереженнями автора в ЛДПДМ тематичний килим з'явився пізніше. Першим сюжетний килим на захисті диплому представив І. Литовченко (1954 р.) проте розвитку в інституті цей напрям набув у середині 1960-х рр. Як одну з перших спроб декоративно-площинного трактування фігур в курсових роботах автор охарактеризував проект тематичного килима «Гуцульщина» Н. Паук (1957 р.). А. Жук наводить приклад сюжетно-тематичних килимів, що були представлені на виставках 1960-70 рр. авторства

¹¹⁹ Жук А. К. Український радянський килим. Київ : Наук. думка, 1973. 169 с.

¹²⁰ Там само. С. 77.

¹²¹ Там само. С. 145.

випускників ЛДПДМ та Львівського художнього училища: Є. Фащенко, О. Прокопенко, Н. Паук, В. Федька, І. та М. Литовченків¹²².

В праці А. Жука «Сучасні українські художні тканини»¹²³ розглядаються промислові і художні тканини, починаючи з 1945 р., їх функціональне призначення, технологія виготовлення, тощо. У першій частині всі промислові тканини розглянуто за їх призначенням (одягові і декоративно-інтер'єрні), у другій частині, присвяченій тканинам ручного виготовлення, проаналізовано продукцію осередків традиційного ткацтва, художні та технологічні якості тканин комбінатів та фабрик України. Особливу увагу приділено творчому доробку митців, що працювали над розробками нових рисунків та колористик тканин, покращенням їх структурних якостей. Серед них випускниці кафедри художнього текстилю М. Грибанова, М. Луцкевич, які створювали рисунки для текстильного виробництва¹²⁴.

М. С. Селівачов здійснив дослідження з галузі декоративно-прикладного мистецтва України¹²⁵. Праця містить дані щодо окремих центрів та регіонів, видів декоративно-прикладного мистецтва (серед них – художній текстиль), бібліографію з історії та практики декоративно-прикладного мистецтва, аналіз бібліографічних джерел за видами декоративно-прикладного мистецтва.

Першою узагальнюючою, комплексною науковою працею про український радянський гобелен є кандидатська дисертація Г. Д. Кусько «Становлення та розвиток українського радянського гобелену (досвід історико-теоретичного висвітлення проблеми)»¹²⁶. У дисертаційній роботі проведено типологію, виявлено історичні витоки, специфіку, особливості синтезу мистецтва гобелена в інтер'єрі. Теоретичні аспекти розглядаються на матеріалі художньої практики України. Наукові висновки автор робить на основі вивчення широкої фактологічної бази – дослідження архівних матеріалів, колекцій українських

¹²² Там само. С. 150;

¹²³ Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. К. : Наук. думка, 1985. 114 с.

¹²⁴ Там само. С. 6.

¹²⁵ Селівачов М. Р. Декоративно-прикладне мистецтво України в радянському мистецтвознавстві. Київ : Наук. Думка, 1981. 137 с.

¹²⁶ Кусько Г. Д. Становление и развитие украинского советского гобелена (опыт историко-теоретического освещения проблемы) : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. мистецтвознав. Москва, 1987. 21 с.

музеїв, архівів художньо-виробничих комбінатів та творчих спілок, польових досліджень тощо.

У дисертації Т. Г. Печенюк «Розпис тканин в Україні (20- і – початок 90-х рр. ХХ ст.)»¹²⁷ піднімається питання становлення української професійної школи батика, що сформувалася на базі ЛНАМ. Автор звертає увагу на постать Н. Паук, яка прийшла працювати на кафедру художнього текстилю у 1965 р., та Г. Липу-Захаріясевиц, що сприяла відкриттю у Львові нових цехів із розпису тканин, готуючи учениць у цій галузі. Т. Печенюк опрацювала тему «Сакральні тканини християнського храму», використавши її в методичній розробці для студентів V курсу відділення художнього текстилю ЛНАМ у 1996 р. (співавтор теми З. М. Шульга). Джерельною базою стали твори фондів Музею декоративного мистецтва у Лаврі (Київ). Практичним значенням дослідження стали дипломні роботи студентів кафедри художнього текстилю та з введенням ступеневої системи навчання – теоретичні магістерські дослідження¹²⁸.

До теми мистецької освіти у контексті дисертації «Художнє ткацтво Львова другої половини ХХ ст. (художні особливості, традиції та новації)» (2007) звертається О. І. Луковська¹²⁹. Досліджуючи розвиток львівського художнього ткацтва 1960-1990 рр., автор відзначає особливості формування навчального процесу відділу художнього текстилю ЛФКДУМ ім. І. Труша та кафедри художнього текстилю ЛНАМ, висвітлює творчу та педагогічну діяльність В. Цюня.

Гобелен у контексті українського образотворчого мистецтва 1960 – 1990-х рр. у дисертаційній роботі вивчала О. Я. Ямборко¹³⁰. Вибраний часовий проміжок розділено на два тематичні періоди: 1960 – 1980 рр. та 1990-ті рр. Перший період передбачає вивчення гобелена в контексті монументального та станкового мистецтва; другий – вивчення нових форм текстильного мистецтва.

¹²⁷ Печенюк Т. Г. Розпис тканин в Україні (20-і – початок 90-х рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 1996. 168 с.

¹²⁸ Печенюк Т. Г. Сакральні тканини християнського храму: нові аспекти методики фахової школи. Художній текстиль. Львівська школа. Львів : Поллі, 1998. С. 70–73.

¹²⁹ Луковська О. І. Художнє ткацтво Львова другої половини ХХ ст. (художні особливості, традиції, новації) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2007. 161 с.

¹³⁰ Ямборко О. Я. Гобелен у контексті українського образотворчого мистецтва 1960 - 1990-х рр.: автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2008. 15 с.

У 2005 р. вийшла друком праця Т. В. Кара-Васильєвої та З. А. Чегусової «Декоративне мистецтво України ХХ ст. У пошуках «великого стилю»¹³¹, в якій знаходимо інформацію про діяльність промислово-ткацьких шкіл початку ХХ ст.¹³², організацію художніх артільей. Автори монографії звертаються до проблеми відродження килимарства та ткацтва, розглядаючи такі осередки: промислова спілка «Гуцульське мистецтво» (засновник М. Куриленко), килимарська школа В. Федоровича в с. Вікно, промислово-ткацька школа в Глинянах, Буцацька шовкоткальня (Тернопільщина). Відзначається особливість килимарства 1940-1950 років – відновлення вузликової техніки стрижених ворсових килимів, що використовувалася в Решетилівській, Глинянській, Косівській, Дігтярівській артільях. Проаналізовані творчі пошуки митців Н. Саєнко, С. Ганжі, О. Мороза, випускників ЛДПДМ – Л. Жоголь, І. та М. Литовченків, Н. та Л. Борисенко, Б. Губаля, М. Базак, Н. Пікуш, Л. Довженко та ін. Розглядаються мистецькі текстильні заходи: «Презентація '94», всеукраїнське бієнале традиційного текстилю у Львові, міжнародне бієнале експериментального текстилю «Текстильний шал», участь українських художників у міжнародних виставках та симпозіумах.

Для більш повного вивчення питання розвитку мистецької освіти у галузі текстилю на Львівщині в довоєнний та радянський період є потреба звернутися до досліджень, що спеціально розглядають мистецькі настрої в контексті культурно-політичної ситуації Львова в означений період. До таких належить праця «Між свободою і тоталітаризмом» О. Голубця¹³³. В монографії проаналізовано розвиток львівського мистецького середовища в умовних періодах: 1920-ті – 1930-ті рр.; 1939 – 1956 рр.; 1956 – 1986 рр.; 1986 – 2000 р. Проаналізована діяльність ЛДПДМ та його випускників, Клубу творчої молоді

¹³¹ Кара-Васильєва Т. В., Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». Київ : Либідь, 2005. 280 с.

¹³² Там само. С. 30.

¹³³ Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої пол. ХХ ст. ЛАМ. Львів : Академічний експрес, 2001. 175 с.

(1962 р.), серед активних учасників якого були С. Караффа-Корбут, І. Крислач, Е. Мисько, Л. Медвідь, С. Шабатура¹³⁴.

Розглянуто художній текстиль періоду 1970 – 1980-х рр. Серед опублікованих репродукцій знаходимо твори випускників та викладачів ЛНАМ С. Шабатури, Я. Музики, К. Звіринського, І. Боднара, О. Крип'якевич, Н. Паук, О. Куцої, О. Риботицької та ін. Твори митців текстилю О. Голубець характеризує як такі, що «вирізняються виваженим і складним ритмічним укладом, вишуканими і скерованими на ефективний емоційний вплив кольоровими і тональними зіставленнями».¹³⁵ Зокрема, проаналізовані роботи Н. Паук, О. Риботицької, О. Куцої, Л. Цегельської-Крип'якевич, І. Боднара. В період 1986—2000 р. серед культурних організацій і мистецьких об'єднань автор виділяє Клуб українських митців, літературно-мистецьке об'єднання «Січкаря», Наукове товариство ім. Т. Шевченка, Музей етнографії та художнього промислу. В Музеї вперше було здійснено спробу створити постійну експозицію сучасного декоративно-прикладного мистецтва¹³⁶.

У монографії О. Голубця «Мистецтво ХХ ст.: український шлях»¹³⁷ підрозділ присвячено Українській академії мистецтв та об'єднанням, які мали вплив на розвиток тогочасного мистецького середовища. Товариства працювали в 1920 – 1930 рр., гуртували художників, діячів культури, мистецтвознавців, провадили виставкову, культурну та наукову діяльність.

Твори декоративно-ужиткового мистецтва митців другої половини ХХ ст. є об'єктом монографії Г. Голубець «Професійне декоративно-ужиткове мистецтво в музейних колекціях Львова. 1950 – 1990-і рр.»¹³⁸. В контексті нашого дослідження є корисною інформація, подана в підрозділі 2.4. Г. Голубець надає уваги текстильним творам, що зберігаються в музеях Львова. Серед них дипломні проекти кафедри текстилю ЛДПДМ 1950-х рр.

¹³⁴ Там само. С. 79.

¹³⁵ Там само. С. 98.

¹³⁶ Там само. С. 122.

¹³⁷ Голубець О. Мистецтво ХХ ст.: український шлях. Львів : Колір ПРО, 2012. 200 с.

¹³⁸ Голубець Г. Професійне декоративно-ужиткове мистецтво в музейних колекціях Львова. 1950–1990-і рр. Львів : Колір ПРО, 2015. 239 с.

У монографії опубліковані фотографії творів митців художнього текстилю, випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ та відділу ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша Н. Паук, Л. Квасниці, О. Куцої, О. Риботицької, О. Крип'якевич, О. Никорак, М. Біласа, М. Токар, Н. Борисенко, Г. Кусько, О. Парути-Вітрук, Н. Папірної, В. Ганкевич, С. Бабкова, Б. Губаля, І. Данилів, І. Винницької, Є. Фащенко, що зберігаються у музейних фондах.

У 1998 р. на базі кафедри художнього текстилю вийшов альбом «Художній текстиль – львівська школа» (упорядник Т. Печенюк)¹³⁹, де були опубліковані роботи митців – вихованців львівської школи, а також статті, присвячені методологічним аспектам розвитку львівського навчального осередку: розглядається науково-теоретична діяльність випускників кафедри художнього текстилю, методика «Сакральні тканини християнського храму» (автор Т. Г. Печенюк), лекційний та практичний курс «Рух мистецтва тканини» (або «Новий текстиль», автор Г. Д. Кусько); та мистецький доробок видатних художників та педагогів – М. та І. Литовченків, М. Кипріяна, М. Біласа, І. Боднара, О. Мінька, С. Шабатури та ін.

Інформативною є стаття М. В. Токар «Кафедра художнього текстилю: її становлення і розвиток»¹⁴⁰, зокрема дані про перших викладачів, зміни викладацького складу в 1960-х рр. (з приходом на кафедру її випускників в якості викладачів), відокремлення у 1985 р. такої спеціалізації як розпис тканин, експерименти З. М. Семак з натуральними природними барвниками, найбільш характерні дипломні роботи 1970 – 1990-х рр.

У статті Т. Г. Печенюк «Філософія душі чи ремесло: значення світоглядної позиції учителя у структурі національної мистецької школи»¹⁴¹ розглянуті викладацькі методики Н. Паук, К. Звіринського, О. Мінька, І. Боднара.

¹³⁹ Художній текстиль. Львівська школа / уклад. Т. Г. Печенюк. Львів: Поллі, 1998. 160 с.

¹⁴⁰ Токар М. В. Кафедра художнього текстилю: її становлення і розвиток. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів : Поллі, 1998. С.18–23.

¹⁴¹ Печенюк Т. Г. Філософія душі чи ремесло: значення світоглядної позиції учителя у структурі національної мистецької школи. *Вісник ЛАМ*. Львів : Українські технології. 1999. Спецвипуск «Мистецька школа напередодні III-го тисячоліття». С. 37–44.

Додаток «Карби» до журналу «Образотворче мистецтво» (2002 р.) присвячений 125-річчю ЛФКДУМ ім. І. Труша. В контексті нашого наукового зацікавлення є корисною стаття завідувачки відділенням ткацтва М. М. Шеремети,¹⁴² де автор розглядає основні етапи формування відділення – зміни в педагогічному складі, методики викладання.

До третьої групи відносимо дослідження О. Д. Тканко, Г. Д. Кусько, публікації Т. Г. Печенюк, Г. Д. Кусько, З. А. Чегусової, Л. Є. Жоголь, О. Р. Козакевич, Т. В. Кара-Васильєвої, О. І. Луковської, З. М. Шульги.

У 2009 р. була захищена кандидатська дисертація О. Д. Тканко «Мистецтво костюму в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століття: тенденції, школи, національна специфіка».¹⁴³ Автор виокремлює два центри, що мають вплив на формування української моди, – Львів та Київ. Львів виступає носієм модних традицій, а школа утверджується завдяки кафедрі моделювання костюму ЛНАМ. В Києві сформована модна інфраструктура, однак школа моделювання, на думку автора, перебуває на стадії формування.

У контексті проекту «Екологічний ракурс» його організатором та педагогом кафедри художнього текстилю З. М. Шульгою було опрацьоване видання «Рукотворна тканина. Традиції та сучасність. 1»¹⁴⁴ (складається з трьох частин, 2005 р.). Тут знаходимо короткі тематичні статті про розвиток килимарства в Галичині у ХХ ст. та глинянські килими. Автором пропагуються акції щодо відродження глинянського килимарства. У другій частині «Плідна співпраця. 2»¹⁴⁵ опубліковано хроніку подій та результати науково-творчих проєктів. У третій частині «Мистецтво текстилю. Методи творення. 3»¹⁴⁶ представлена програма етнографічної практики для студентів мистецьких навчальних закладів. У завданнях розглядаються матеріали та техніки

¹⁴² Шеремета М. М. Відділ художнього ткацтва. Карби. Додаток до журналу «Образотворче мистецтво». Львівському державному коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша – 125. Львів, 2002. №1. С. 62–63.

¹⁴³ Тканко О. Д. Мистецтво костюму в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століття: тенденції, школи, національна специфіка : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2009. 19 с.

¹⁴⁴ Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / уклад. Шульга З. М. Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. 259 с.

¹⁴⁵ Плідна співпраця.2 / уклад. Шульга З. М. Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. 96 с.

¹⁴⁶ Мистецтво текстилю. Методи творення.3 / уклад. Шульга З. М. Львів- Сургут : Компанія Гердан, 2005. 48 с.

виконання текстильних творів. Видання має значну кількість ілюстративного матеріалу.

У кінці 50-х років ХХ ст. в Європі та США виникло широкомасштабне явище, яке в мистецтвознавстві дістало різні назви «новий гобелен», «мистецтво тканини», «мистецтво волокна», проте у вітчизняному мистецтвознавстві бракувало відомостей про художній текстиль Заходу. Це явище в статті «Новий текстиль: виникнення, поступ і контури явища»¹⁴⁷ у 1993 р. висвітлила Г. Кусько; до сьогодні дослідження Г. Кусько є актуальним, входить у лекційний курс із історії розвитку вітчизняного та зарубіжного текстилю для студентів кафедри художнього текстилю ЛНАМ і дає поштовх до подальшого вивчення європейського нетрадиційного текстилю. Наукове дослідження «Руху мистецтва тканини» автора має практичне значення для курсового та дипломного проектування студентів та випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ, які працюють у текстильних техніках – печворк, лляна клеєва техніка, текстильна інсталяція, використовують нетрадиційні матеріали – відеоплівку, целофан, металеві, керамічні, скляні та інші компоненти. Охоплюючи період кінця 50-х – кінця 80-х рр. ХХ ст., автор використовує такі терміни: монументальний текстиль, об'ємні форми, експресія, інтуїтивний пошук, «неверстатна» техніка. Проаналізовано творчий доробок провідних художників руху «Мистецтво тканини», що експонували свої твори «некласичного» текстилю на Лозанських бієнале, виставках у Сан-Паулу та Венеції.

Г. Кусько є одним із ініціаторів створення та ідеологом Всеукраїнського бієнале мистецтва нетрадиційного текстилю «Текстильний шал», а також автором ідеї та програм перших чотирьох виставок бієнале. Відвідування лекційного курсу, аналіз програм цих виставок та консультації з Г. Д. Кусько належать до джерельної бази пропонованого дослідження.

Становленню, розвитку та перспективам кафедри художнього текстилю ЛНАМ присвячена стаття Г. Д. Кусько, написана до 60-річчя відділу (2006).

¹⁴⁷ Кусько Г. Д. Новий текстиль: виникнення, поступ і контури явища. Мистецькі студії. 1993. № 2-3. С. 41–46.

Автор розглядає основні досягнення, аналізує програмно-методичні напрацювання, творчі успіхи студентів, випускників. Охарактеризовані виробничі майстерні кафедри та значення роботи майстрів у навчальному процесі, що є важливим, оскільки в публікаціях про це практично не згадувалось. Оpubлікований матеріал сформований на основі документального підтвердження, власних спостережень та інтерв'ю¹⁴⁸.

У статті О. Д. Тканко «Національна тематика творчості випускників Львівської школи моделювання костюму»¹⁴⁹ розглянуто національний аспект як характерну ознаку львівської школи моделювання костюму. Аналізуються зразки мистецьких колекцій окремих випускників ЛНАМ: О. Караванської, Р. Богуцької, О. Теліженко. Інша стаття О. Д. Тканко присвячена формуванню Львівської школи моделювання костюма на базі кафедри моделювання костюма ЛНАМ, що почала свою історію як відділення при кафедрі художнього текстилю і в 1972 р. була відокремлена в окрему кафедру. Серед представників львівської школи моди автор відзначає Н. Андрусак, О. Караванську, Р. Богуцьку, А. Бублик, О. Ганець, О. Муху, Н. Козак, Р. Полякову, М. та О. Костельних та ін.

До 135-річчя від заснування ЛФКДУМ ім. І. Труша (2011 р.) опубліковане видання¹⁵⁰ з ознайомчими статтями по відділеннях закладу, зокрема художнього ткацтва та художньої вишивки і моделювання одягу, проілюстроване дипломними роботами випускників.

Вагомий внесок у справу дослідження та популяризації українських теоретичних напрацювань в галузі образотворчого мистецтва ХХ століття зробив Р. М. Яців. У антології «Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ століття»¹⁵¹ проводиться систематизація теоретичної, естетичної та публіцистичної спадщини українців

¹⁴⁸ Кусько Г. Д. Кафедра художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв: становлення, розвиток, потенціал. *Вісник ЛНАМ*. 2006. Вип. 17. С. 25–40.

¹⁴⁹ Тканко О. Д. Національна тематика у творчості випускників львівської школи моделювання костюму. *Вісник ХДАДМ*. 2009. №11. С. 147–153.

¹⁵⁰ Школа мистецьких традицій. *Матеріали наукової конференції*, присвяченої 135-річчю від часу заснування Львівського державного коледжу декоративного і прикладного мистецтва ім. І. Труша. Львів, 2011. 143 с.

¹⁵¹ Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ ст., антологія : у 2 ч. / упоряд. Р. М. Яців; ЛНАМ, інститут народознавства НАН України. Львів: [Б. вид.], 2012.

щодо проблематики образотворчого мистецтва. Р. М. Яців є автором статей до каталогів педагогів кафедри художнього текстилю С. Бабкова та М. Токар¹⁵².

1. 2. Джерельна база роботи

За хронологічним принципом відповідно до структури дослідження та оглянутої наукової літератури, групуємо джерела дослідження:

До першої групи відносимо: фонди ЦДІАЛ, часописи «Діло»¹⁵³, «Нова хата»¹⁵⁴, методичні посібники К. Гомоляча¹⁵⁵, Р. Шалленфельд¹⁵⁶, М. Поспелової-Гатцук¹⁵⁷. На етапі дослідження мистецької освіти у галузі художнього текстилю кінця XIX – початку XX ст. важливим інформативним джерелом стали архівні документи ЦДІАЛ. Праця з часописами «Діло» та «Нова хата» була тісно поєднана з працею в архівах. Галицький часопис «Діло» містить важливі інформаційні дані не лише щодо політичного, але й культурного життя Галичини. Знаходимо інформацію щодо відкриття шкіл, проведення конгресів, виставок. В часописі «Нова хата» бачимо інформацію про відкриття шкіл та проведення фахових курсів, конкурсів та виставок – українських та закордонних, фотографії творів декоративно-прикладного мистецтва з цих виставок. У рубриці «Ручні роботи» виявлені схеми до вишивки, мережок, узори для оздоблення скатертин, одягу, схеми для ткацтва, в'язання гачком та спицями. Більша їх частина виконана Оленою та Ольгою Кульчицькими.

У контексті даної теми в ЦДІАЛ опрацьовані фонди №165, 178 та 179. Це фонди Крайового комітету (м. Львів), Крайової шкільної ради (м. Львів) та

¹⁵² Яців Р. М. Краса й естетика мистецьких переживань Сергія Бабкова. Сергій Бабков: Каталог. Львів : Грамота, 2003. С. 2–21; Яців Р. М. Марта Токар. Марта Токар. Акварель, художній текстиль: Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. С. 8–13; Яців Р. М. Українське мистецтво XX ст. Ідеї, явища, персоналії. Львів. 2006. 350 с.

¹⁵³ Діло. 1890-1894 рр.

¹⁵⁴ Нова хата. 1925-1929 рр.

¹⁵⁵ Homolacs K. Kolorystyka malarska. Warszawa : Arkady. 1960. 76 s.; Homolacs K. Nauka zdobnictwa. 12 s.; Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. 258 s.; Homolacs K. Podstawowe zasady budowy ornamentu płaskiego i metodyka kursu zdobniczego. Lwow, Warszawa. 1920. 278 s.; Homolacs K. Studium formy barwy i światła. Dydaktyka obrazowania natury. Kraków. 1929. 216 s.; Homolacz K. Podręcznik do introligatorskiego zdobnictwa stemlowego z uwzględnieniem technik swobodnych jak: haft, ścienne malarstwo patronowe i t.p. Kraków. 1927. 84 s.

¹⁵⁶ Schallenfēld R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871.

¹⁵⁷ Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий. Руководство для преподавания рукоделий в профессиональных школах, гимназиях, городских и сельских школах. СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909, 2-е изд. 605 с.

Кураторії Львівського шкільного округу (м. Львів). Крайовий комітет складався з президіального відділу та шістьох департаментів. Другий департамент серед іншого відав крайовими промислами. Третій департамент відповідав за освіту і релігію, стипендіальні фонди, бібліотеки тощо. Відповідно, були опрацьовані справи, пов'язані з діяльністю другого і третього департаментів. Крайова шкільна рада була утворена 1867 р. та реорганізована в Кураторію львівського шкільного округу 1921 р., яка проіснувала до 1939 р. Крайова шкільна рада була вищим контрольним та виконавчим органом управління народними загальними та спеціальними середніми школами в Галичині. До цього фонду належать справи про відкриття, діяльність та реорганізацію шкіл, затвердження шкільних програм, призначення вчителів, журнали успішності учнів та ін. Кураторія львівського шкільного округу діяла на території Львівського, Тернопільського та Станіславського воєводств. У фонд входять справи про діяльність шкіл, їхні статuti, протоколи та звіти екзаменаційних комісій, особові справи вчителів¹⁵⁸.

Важливими є методичні праці педагогів із предмета дослідження. Вважаємо за необхідне виокремити роботи Р. Шалленфельд та К. Гомоляча. Р. Шалленфельд була керівником семінарії для вчительок ручних робіт у Берліні, де запровадила методику навчання ручних жіночих робіт, що стала офіційною в Німеччині, а згодом набула поширення у професійних школах Галичини. Р. Шалленфельд запровадила систему викладання у класах, що була покликана опанувати в'язання та шиття. Під викладанням у класах розуміється, що навчальний процес диференційовано – за віком та складністю виконання завдань. Так, діти одного класу виконують однакове завдання й оперують однаковими матеріалами та засобами; вчителька звертається до цілого класу, а не до окремих учениць. Навчання відбувається у наступній послідовності: вчитель пояснює завдання, показує виконання за допомогою допоміжних засобів, наприклад п'яльців з тримачем, після чого діти виконують роботу самостійно. Метод Р. Шалленфельд був створений для навчання в'язанню та

¹⁵⁸ Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Путівник. Львів – Київ, 2001. 387 с.

шиттю. Основні позиції та аргументи автора щодо потреби такого підходу викладені в методичній праці «Рукоділля як обов'язковий предмет в державній школі» (1871 р.)¹⁵⁹.

Огляд методик, поширених до викладання ручних робіт у Німеччині, Австрії, Англії, Франції, серед них і методика Шалленфельд, уміщено у праці М. А. Поспелової-Гатцук¹⁶⁰ (1909). У посібнику наводяться програми з викладання ручних робіт у професійних школах, гімназіях, вищих навчальних закладах. Теоретична допомога вчителю запропонована у таких видах ручних робіт: в'язання на спицях, гачком, шиття, вишивка на канві, штопання і лагодження, вишивка гладдю, філе і філе-гіпюр, крій білизни, шиття та крій суконь, інформація щодо матеріалів та засобів, потрібних для виконання ручних робіт.

Значний методичний доробок до вивчення орнаментальної композиції, зокрема ткацтва й батика, залишив теоретик мистецтва, педагог К. Гомоляч. До його надбань за проблематикою нашого дослідження відносимо праці¹⁶¹: «Вивчення орнаменту», підручник «Основні принципи побудови плоского орнаменту та методика декоративного курсу» (1920, виданий у Львові) та «Підручник до декоративних вправ» (1924), призначений для вчителів у галузі декоративного мистецтва. Автор відстоював необхідність вивчення орнаменту як окремого предмета, відокремленого від дисципліни «Рисунок», та створив власну систему його викладання. Запровадив логічну та детальну класифікацію видів орнаменту на основі їх застосування у різних галузях декоративно-прикладного мистецтва. Значну увагу автор приділяв ткацтву. Це створення мотивів, зручних для технічного виконання у ткацтві. Запропоновано логічну послідовність у веденні завдань: від мотивів, що укладаються в паси, – до складних орнаментів, що мають кілька осей симетрії. Для створення мотивів до

¹⁵⁹ Schallenfled R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871.

¹⁶⁰ Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий. Руководство для преподавания рукоделий в профессиональных школах, гимназиях, городских и сельских школах. СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909, 2-е изд. 605 с.

¹⁶¹ Homolacs K. Nauka zdobnictwa. 12 s.; Homolacs K. Podstatowe zasady bydowy ornamentu plaskiego i metodyka kursu zdobniczego. Lwow, Warszawa. 1920. 278 s.; Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. 258 s.

ткацтва автор пропонує геометричні форми, для створення мотивів до гарячого батика оперує вільними формами, створеними пензлем. На завдання винесені поєднання геометричних та рослинних елементів.

Народному мистецтву присвячена монографія «Українське мистецтво»¹⁶² (1952), видана в Нью-Йорку «Українською молодіжною лігою Північної Америки», до якої увійшли статті Л. Ненадкевич (вишивка), Л. Борачинської (народне вбрання), Д. Горняткевич (килим).

Статті до часопису «Нова хата» з виготовлення жіночих робіт систематично публікували: М. Морачевська, Олена та Ольга Кульчицькі, про в'язання та гачкування: М. Бачинська-Зелена, про вбрання та моду: С. Савицька, С. Вальницька, М. Морачевська, Л. Борачинська, І. Гургула, про вишивку: С. Вальницька, С. Гебус та ін.

До другої групи відносимо джерела: фонди архівів ЛНАМ та ДАЛО. Альбом «Художній текстиль – львівська школа»¹⁶³ був виданий 1998 р. на базі кафедри художнього текстилю ЛНАМ (укладач Т. Г. Печенюк) відносимо водночас до літератури і джерельної бази дослідженням, оскільки видання підсумовує розвиток кафедри текстилю в радянський період і розкриває тенденції нового етапу в історії художнього текстилю. Опрацьовані методичні рекомендації викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ Є. В. Арофікіна, М. Ф. Бавструка, І. Я. Боднара, М. П. Жилиної, Г. Д. Кусько, Т. Г. Печенюк, З. М. Семак, О. Т. Мінька¹⁶⁴ та ін.

¹⁶² Ukrainian arts / comp. O. Dmytriw ; ed. A. Mitz. – New York: Ukrainian youth's league of North America, 1952. – 212 p.

¹⁶³ Художній текстиль. Львівська школа / уклад. Т. Г. Печенюк. Львів: Поллі, 1998. 160 с.

¹⁶⁴ Арофікин Е. В. Взаимосвязь ткани с предметами убранства интерьера. Методические указания к выполнению задания по спецкомпозиции для студентов II курса отделения художественного текстиля. Львов : ЛГИПДИ, 1989. 28 с.; Бавструк Н. Ф. Курс ткацких переплетений. Москва : Искусство, 1951. 337 с.; Боднар И. Я. Основы композиции: Методические указания для студентов I курса «Художественный текстиль». Львов : ЛГИПДИ, 1989. 20 с.; Боднар И. Я. Текстильная пластика. Методические указания по теме «Объемно-пространственная композиция в художественном текстиле» для студентов I курса специальности 2227. Львов : ЛГИПДИ, 1981. С. 3–8; Боднар И. Я., Кусько Г. Д. Площинні композиції. Тези лекцій та завдання з курсу «Основы композиції» для студентів I курсу художнього текстилю. Львів : ЛДПДМ. 1991. 16 с.; Жилина М. П. Сувенирный платок: Методические указания для студентов II курса кафедры художественного текстиля. Львов : ЛГИПДИ, 1989. 40 с.; Жилина М. П., Семак З. М. Рабочая программа и методические указания по проектно-технологической практике для студентов III к. специальности «Оформление текстильных изделий способом печати». Львов : ЛГИПДИ, 1896. С. 10–15; Мінько О. Т., Печенюк Т. Г. Цілі та завдання магістерської роботи за спеціальністю «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво (художній текстиль)»: Методичні

Основним при опрацюванні архіву ЛНАМ був фонд № Р-1653 – накази по інституту 1946 – 1987 рр. Зібрана та систематизована інформація з фонду увійшла до 4 розділу та додатку Б дисертації. В ДАЛО були опрацьовані фонди: №784 (Львівське училище прикладного мистецтва ім. Труша Міністерства культури УРСР); № Р-1338 (Львівське обласне управління культури виконкому Львівської обласної ради депутатів трудящих); № Р-1341 (Львівський обласний відділ у справах мистецтв); № Р-1653 (Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва). Найбільш інформативними були справи з наукових досліджень кафедри художнього текстилю 1960-х рр.: «Ткацтво Закарпаття», «Уставки Космача і Верховини»¹⁶⁵, «Використання народних традицій в тканинах для одягу» (М. В. Токар)¹⁶⁶, «Застосування елементів народного мистецтва» (Т. Е. Егреші)¹⁶⁷, «Художнє оформлення тканинами фабричного виробництва», «Декоративна тканина «Макет» і можливості її вдосконалення» (Є. В. Арофікін)¹⁶⁸, «Килимарство Закарпаття» (Ю. Ю. Гошак)¹⁶⁹, «Дослідження техніки ткання «нафрам» (В. Л. Шнайдер)¹⁷⁰ та ін.

Опрацьовані каталоги викладачів та випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ та відділу художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша, які видавались у цей період, журнали «Образотворче мистецтво», «Художник» та ін. Корисна інформація для радянського періоду була зібрана шляхом інтерв'ю у діючих викладачів цих кафедр.

До третьої групи джерел належать архіви ЛНАМ 1990 – 2013 рр., фонди музею ЛНАМ, посібники викладачів С. Я. Бурак, В. С. Дубовик,

рекомендації з курсу спецдисципліни за напрямом магістерської роботи для студентів ОКР «Магістр» художнього текстилю ЛАМ. Львів : ЛАМ, 2003. 16 с.

¹⁶⁵ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 553: Научное исследование кафедры художественного текстиля на тему: «Ткацтво Закарпаття», «Уставки Космача и Верховины» и др., 1966 год, 65 арк.

¹⁶⁶ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 554: Научное исследование Токар М. В. на тему: «Використання народних традицій в тканинах для одягу» с приложением фотографий, 1966 год, 39 арк.

¹⁶⁷ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 555: Научное исследование Эгрешы Т. Е. на тему: «Застосування елементів народного мистецтва» с приложением фотографий, 1966 год, 31 арк.

¹⁶⁸ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 856: Научное исследование Арофикина Е. В. на тему: «Декоративная ткань макет и возможности ее совершенствования», 1962 год, 46 арк.

¹⁶⁹ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 873: Научное исследование Ю. Ю. Гошак на тему: «Килимарство Закарпаття» с фотографиями, 1964 год, 41 арк.

¹⁷⁰ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 874: Научное исследование В. Л. Шнайдер на тему: «Дослідження техніки ткання «нафрам» с приложением фотографий, 1964 год, 13 арк.

Г. Ф. Стеблій¹⁷¹, фонди кафедри художнього текстилю ЛНАМ (курсіві студентські роботи), каталоги художників М. П. Жиліної, В. С. Дубовик, С. Я. Бурак, С. А. Бабкова¹⁷², часто використовується інтерв'ю. Безпосередньо особисті спостереження автора є одним з джерел для цього періоду. Опрацьовані фотоматеріали, надані викладачами, випускниками, здійснювала безпосередня фотофіксація під час навчального процесу, при відвідуванні дипломних захистів, виставок студентів, викладачів та випускників. Додатковим джерелом сучасного періоду є матеріали наукових конференцій – викладацького складу та студентських, які дають уявлення про тенденції наукового зацікавлення, зокрема у художньому текстилі. До джерел належить участь автора у етнографічних практиках.

Узагальнюючи, джерельну базу дослідження складають фонди Відділу наукових досліджень української періодики, Відділу україніки, Наукового відділу періодичних видань ім. Мар'яна та Іванни Коців та Відділу мистецтв Бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України, бібліотеки Інституту народознавства НАН України, архівні документи з фондів ЦДІАЛ, ДАЛО, часописи «Діло», «Нова хата», документи архіву ЛНАМ, фонди музею ЛНАМ, кафедри художнього текстилю ЛНАМ, наукової бібліотеки ЛНАМ, фонди бібліотеки ЛФКДУМ ім. І. Труша, відділу художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша, інформація, отримана під час особистого спілкування з викладачами та випускниками кафедри художнього текстилю ЛНАМ, кафедри художнього ткацтва, кафедри вишивки та моделювання ЛФКДУМ ім. І. Труша. Джерельною базою для аналізу творчої, методичної та наукової діяльності викладачів послужили їхні публікації, науково-методичні видання, каталоги, фотографії творчих робіт, відвідування персональних виставок викладачів,

¹⁷¹ Бурак С. Я. Комп'ютерне проектування у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Методичні вказівки для студентів 1-4 курсів відділення художнього текстилю. Львів : ЛНАМ, 2014. 94 с.; Дубовик В. С., Стеблій Г. Ф. Ткацьке переплетення сучасних тканин у завданнях з роботи в матеріалі. Навчальний посібник для студентів ОКР «Бакалавр». Львів : ЛНАМ, 2014. 120 с.

¹⁷² Жиліна М. П., Зальоток О. В. Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 38 с.; Сергій Бабков: Каталог / упоряд. Кусько Г. Д. Львів : Грамота, 2003. 56 с.

відвідування та участь у виставках, організованих викладачами, розповіді випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ різних років випуску.

1. 3. Теоретико-методологічні засади праці

Іван Лаврівський у своєму підручнику методики (1837), підняв питання: «Котрий метод є найліпший та найдосконаліший?» і відповів на нього «той, в якому є два істотні заміри навчання, матеріальний та формальний. В сукупності вони складають гармонію. Забір матеріальний або предметовий залежить від наукового предмету. Забір формальний залежить, щоб учень через науку вдосконалював свої сили в праці»¹⁷³. Отже, в залежності до предмету дослідження шукаємо ті методи, які дозволять нам якнайкраще його вивчити. Методологічні засади української етнологічної науки пов'язані з представниками етнографічної комісії Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка: І. Франко, В. Гнатюком, Ф. Вовком та ін. У сучасній науці методи знайшли поглиблення у науковців С. Павлюка, М. Тиводара, Р. Кирчіва, С. Макарчука.

Дослідження здійснено на засадах порівняльно-історичного методу, який дозволив виявити особливості розвитку ремісничої та професійної освіти протягом обраного хронологічного періоду. При виконанні поставлених завдань були застосовані теоретичні та емпіричні методи дослідження. З теоретичних застосовувалися наступні: діахронний та синхронний розгляд матеріалу, аналіз та синтез, індуктивний та дедуктивний методи, гіпотеза. До емпіричних належали: спостереження, порівняння, інтерв'ю, експеримент.

Зібраний теоретичний матеріал з теми (друковані та рукописні джерела) був проаналізований та систематизований. Послідовність ведення дослідження відбувалась за тим самим хронологічним принципом, на якому воно побудоване, з тою відмінністю, що інформація для останнього періоду збиралась протягом всього періоду роботи над дослідженням.

¹⁷³ Матеріали до історії Галицько-руського шкільництва ХУІІІ і ХІХ вв. Видані під редакцією Стефана Томашівського. Збірки Іл. Свенціцького, Ю. Кміта, Ст. Томашівського й Ів. Кривецького. У Львові, 1909. Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка. Т.4. С. 117.

У дисертації застосовано методи синхронного та діахронного розгляду матеріалу. Діахронний метод допоміг виявити динаміку мистецької освіти від середини ХІХ ст. і дотепер. Метод застосовувався при вивченні окремих часових періодів у хронологічних межах дослідження (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.; 1946 – 1990 рр.; 1990 – дотепер). Так, за цим методом було виявлена спільність щодо методичних принципів мистецької освіти у різні часові відтинки. Синхронний розгляд матеріалу дав можливість порівнювати події та явища у межах одного часового зрізу. За допомогою цього методу виявлені форми ремісничої освіти на кінець ХІХ – початок ХХ ст., були знайдені спільні позиції методик викладання в навчальних закладах Галичини другої половини ХІХ – початку ХХ ст. (розділ 2). При роботі з архівними справами та статутами шкіл були знайдені аналогічні пріоритети роботи в навчальних закладах Галичини (розділ 3). Співставлялись кількісні показники щодо баз практик кафедри художнього текстилю ЛДППДМ та інших кафедр цього ж навчального закладу (розділ 4). З'ясований пріоритет у підготовці фахівців для промисловості у радянський період, зміни у професійній освіті в період незалежності. В цьому контексті корисними були методи порівняння та спостереження.

За М. Тиводаром найбільш важливі, повні і цінні етнографічні матеріали здобуваються шляхом прямої участі дослідника в спостереженнях за життям етнічних спільнот¹⁷⁴. Так, метод спостереження став першим, який спровокував виникнення нашого дослідження. Спостереження за діяльністю кафедри художнього текстилю ЛНАМ почалось у 1997 р., під час навчання на кафедрі Т. В. Килівник. Особисте відвідування занять на цій кафедрі у період 1997-2002 рр. дало можливість зберегти багато спогадів про педагогічну діяльність викладачів того періоду. Безпосереднє офіційне навчання на кафедрі у 2006-2012 рр. дало безпосередній професійний розвиток у спеціальності та ґрунт для порівняльного аналізу методичної роботи викладачів.

¹⁷⁴ Тиводар М. Етнологія. Льв: Видав-во «Світ», 2004. С. 30.

За останні роки викладацький склад кафедри зазнав суттєвих змін. Припинили педагогічну діяльність І. Я. Боднар, О. Т. Мінько, З. М. Семак, В. І. Горак, С. Я. Бурак. Кожен з цих викладачів зробив важливий внесок у історію та розвиток кафедри. Спостереження та порівняння допомогло виявити професійні успіхи учнів під час навчального процесу та після його завершення, передували аналітичним міркуванням щодо виставкової діяльності викладачів та студентів, сприяли виявленню специфіки розвитку навчального процесу кафедри художнього текстилю ЛНАМ в сучасний період (розділ 5).

Для збору фактологічного матеріалу застосовувався метод інтерв'ю. З допомогою цього методу було зібрано корисний матеріал для четвертого та п'ятого розділів дослідження: інформація щодо методичної та творчої діяльності викладачів та випускників, епізоди навчального процесу, фотографії подій. Здебільшого опитування проводилось серед викладачів або випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ або відділу художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша. Опитування проводилось після збирання та систематизації архівного матеріалу з розрахунком, що інтерв'ю могло уточнити інформацію щодо реалій умов навчання та методичного забезпечення в радянський період. Що було підтверджено в ході опитування.

Був застосований метод письмового опитування (анкетування). Цим методом були зібрані деякі матеріали в процесі власної педагогічної роботи серед студентів кафедри художнього текстилю ЛНАМ. Індуктивний метод застосовувався для вивчення особливостей методик навчальних дисциплін на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ. Метод дедукції був корисним для виявлення окремих явищ, що впливали з засадничих позицій, а саме – при вивченні архівних джерел була виявлена система, яка направляла навчальні пріоритети, що висвітлювались в статутах закладів. Ці пріоритети впливали на розвиток навчальних методик (розділ 3). Метод гіпотези застосовувався як похідний дедуктивного підходу щодо поширення методики Р. Шалленфельд.

Експеримент був застосований в процесі власного досвіду викладання дисципліни «Комп'ютерне проектування» для студентів III та IV курсу. Суть

експерименту полягала у впровадженні різних частин виявлених методик або власних гіпотетичних міркувань та перевірка їх ефективності. Протягом п'яти (2016-2021) навчальних років автор дослідження змінювала навчальну програму дисципліни. Результатом експерименту стало виявлення оптимальної методики для конкретної дисципліни. До оптимальних характеристик цієї методики можна віднести: систематичність навчального процесу (в сучасних умовах досягається шляхом очно-дистанційного формату навчання); наявний наочний матеріал (зразки виконаних аналогічних завдань); обов'язкова додаткова самостійна робота студента; навчальна програма вивчення графічних редакторів має бути адаптованою для студента конкретної спеціальності.

Весь фактологічний, історіографічний матеріал, дані архівів піддавались аналізу для диференціації явищ, виявлення їх характерних ознак. Метод синтезу застосовувався для узагальнення матеріалу, підведення підсумків.

Комплексне дослідження здійснювалося за хронологічним принципом з допомогою теоретичних та емпіричних методів: діахронного та синхронного розгляду матеріалу, аналізу та синтезу, індуктивного та дедуктивного методів, гіпотези, спостереження, порівняння, інтерв'ю, експерименту.

Отже, проаналізована наукова література з теми дослідження дозволила отримати важливу інформацію щодо ступеня вивчення народного та професійного текстилю. Знайдені матеріали щодо художньо-стилістичних особливостей народного текстилю за етнографічним районуванням. Опрацьовано низку наукових праць з етнології, історії, мистецтвознавства, об'єктами яких були: види народного текстилю (тканини, ткацтво, килимарство, вибійка тощо), види професійного текстилю (розписний текстиль, мистецтво тканини тощо), мистецька освіта. Важливим джерелом дослідження стали документи архівів: ЦДІАЛ, ДАЛЮ та архіву ЛНАМ. Водночас з'ясовано, що ремісничя та професійна освіта як чинник збереження традиції та розвитку художнього текстилю не була предметом наукового дослідження науковців.

РОЗДІЛ 2
СТРУКТУРА, ОРГАНІЗАЦІЯ Й ОСЕРЕДКИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У
ГАЛУЗІ ТЕКСТИЛЮ В ГАЛИЧИНІ
ОСТАННЬОЇ ТРЕТИНИ ХІХ – І ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

2.1. Методики викладання дисциплін в навчальних закладах Галичини з підготовки фахівців у галузі текстилю II половини ХІХ – початку ХХ ст.

Перші школи, де навчали ручних робіт, виникли при монастирях, де були відкриті благодійними організаціями. В 1537 р. орден Урсулинок (Італія) відкрив декілька шкіл для навчання дівчат ручним роботам задля заробітку. Поступово почали виникати промислові школи. 1738 р. із виданням Фрідріхом Вільгельмом регламенту про введення ручних робіт в школі їх викладання встало на офіційний ґрунт. Вільгельм III в 1817 р. наказав, щоб викладання ручних робіт було обов'язковим у всіх жіночих школах. З метою піднесення ремісної промисловості ще в кінці ХVІІІ ст. (в 1795 р. в Пруссії, а пізніше й у Саксонії) законодавці визнали за необхідне встановити обов'язкові випробування для учнів. Ремісничі товариства (Innungen) з'ясували, що учні не отримували достатньо широкої професійної освіти в ремісничих майстернях і з метою виправлення ситуації стали засновувати так звані «спеціальні школи» (Fachschulen). У цих закладах було введено викладання бухгалтерії, рисунка, інших предметів, що розширюють світогляд учнів і служать підготовкою до подальшої діяльності в якості підмайстра та майстра. Проте ці заходи виявилися недостатніми, оскільки мали той недолік, що були переважно теоретичними¹⁷⁵.

¹⁷⁵ Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий. Руководство для преподавания рукоделий в профессиональных школах, гимназиях, городских и сельских школах. СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909, 2-е изд. С. 65; Schallenfled R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871. С. 1.

На український освітній процес впливала європейська педагогічна практика. На підставі постанови крайової від 2 травня 1873 р. в Галичині були запроваджені школи виділові, що поділялися на чоловічі та жіночі. Відомо, що ці заклади були створені на зразок бюргерських шкіл (Bürgerschulen), що віддавна існували у німецьких містах Австрійської монархії. Вони були розраховані на «середню ланку» населення, між класом вищої інтелігенції та робочим, що задовольнявся елементарною наукою. Середня верства населення включала заможних купців, промисловців, ремісників, що не отримали вищої освіти, але були здатні до розумової праці. Для цього класу було створено окрему категорію народних шкіл і її названо «Bürgerschulen» (досл. громадянська школа). Проте той клас населення, що в німців називався «Bürger», не міг бути тотожним нашому, тому і назви шкіл було змінено. Таким чином з'явилися «виділові школи», до вищеназваної дати невідомі.

У 1874 – 1876 р. в Галичині було організовано шість жіночих шкіл: у Львові, Кракові, Ряшеві, Станіславові, Тернополі і Тарнові. Чоловічих – вісім, а саме: у Бохні, Городку, Перемишлі, Сокалі, Самборі, Снятині, Величці і Тарнові, Кросно. Чоловічі виділові школи страждали через брак відвідуваності, а отже в Перемишлі, Самборі, Бохні, Величці, Сокалі і в Городку з кінцем шкільного 1885/86 р. вони були закриті. Жіночі мали високу відвідуваність, частково замінювали біднішому класу народності брак громадських середніх шкіл. До прикладу школа виділова жіноча в Кракові спочатку поєднувалася з нижчими класами загальної. Пізніше відповідно до ухвали Крайової шкільної ради вона складалася з чотирьох класів і поєднувалася з фаховими курсами жіночих робіт, гапту і комерційним, які охоплювали 3 роки науки. Статут включав дворічний курс для дорослої молоді, яка бажала доповнити освіту (після навчання у виділовій школі) до того ступеня, який вимагався від галицьких жінок освіченого класу¹⁷⁶.

¹⁷⁶ Цуркан К. С. Методика Розалії Шалленфельд. Її виникнення та застосування в навчальному процесі у жіночих фахових школах Галичини кін. XIX – поч. XX ст. *Народознавчі зошити*. 2016. Ч. 6 (132). С. 1405; Alegata do Sprawozdań Stenograficznych z Trzeciej Sesji Piątego Peryodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z roku 1885/6. Sejm Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Kadencja V, sesja III. С. 2.

У кінці XIX – на початку XX ст. в доробках галицьких педагогів з'явилися нові методики, що стосувалися вивчення текстильних технік. Р. Шалленфельд, К. Гомолячем, В. Крицінським, В. Ястшембовським, А. Бушеком запровадили методики щодо навчання в'язанню, шиттю, килимарству, жакардовому ткацтву, батикарству, декоративному рисунку, який був обов'язковим предметом у професійних школах і мав на меті надати учням навички побудови технічних рисунків із урахуванням особливостей технології та призначення виробів конкретної спеціалізації. Для аналізу діяльності професійних шкіл у галузі текстилю вважаємо за потрібне розглянути ці методики детальніше.

Методика німецького педагога Розалії Шалленфельд була запроваджена в галицьких жіночих фахових школах у кінці XIX ст. У 1846 р. Р. Шалленфельд (1819 – 1864) отримала дозвіл на відкриття вищої жіночої школи в Берліні й одразу виявила суттєві недоліки у викладанні жіночих ручних робіт в жіночих школах. Для того, щоб запровадити нетрадиційне на той час рішення в своїй школі, вона запропонувала власне бачення робочої програми викладання ручних робіт і провела опитування серед батьків майбутніх учениць. 26 з 30 опитуваних підтримали потребу змін. Програма була запроваджена в навчальний процес і через півроку апробації дала добрий результат¹⁷⁷.

У 1859 році Р. Шалленфельд написала трактат про необхідність реорганізації викладання рукоділля в школах та подала цю заяву в міську шкільну депутацію Берліна. Її пропозиції були наступними: 1) змінити викладання ручних робіт, з механічного зробити його більш свідомим і надати ученицям більш розумну роботу; 2) ввести викладання у класах; 3) провести методичне врегулювання у викладанні ручних робіт; 4) усунути батьків учениць від навчального процесу; 5) дати розвиток викладанню ручних робіт шляхом обов'язкового його запровадження у всіх жіночих школах; 6) про правильне викладання ручних робіт повинно піклуватися шкільне керівництво;

¹⁷⁷ Schallenfëld R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871. C. 8.

7) вчителі ручних робіт повинні проходити фахову підготовку. Цей трактат був схвалений владою і розісланий по всіх школах, прочитаний у всіх частинах Пруссії, різних частинах Німеччини, Швейцарії, а вчителькам він став обов'язковим для прочитання та використання¹⁷⁸.

Р. Шалленфельд працювала керівничкою семінарії для вчительок ручних робіт у Берліні. Вона ввела навчання у класах і поставила його на розумний ґрунт. Своє життя вона присвятила вдосконаленню викладання ручних робіт і чимало зробила на цій ниві. Шалленфельд вдалося розвинути свою систему та отримати необхідний однаковий матеріал для всіх учениць. Крім нововведень у своїй школі, вона почала публічно відстоювати власні погляди. В першій жіночій школі Берліна, де Шалленфельд надали широке поле діяльності, через кілька років методика принесла добрі плоди. В 1861 р. зробили комплексний іспит для учениць усіх класів. Проведений в присутності шкільної адміністрації, вчителів, батьків, він був одногосно визнаний успішним та повторений публічно, для всіх бажаючих. Після цього більшість вчительок Берліна та інших міст Німеччини почали практично вивчати метод Шалленфельд, який поступово дістав запровадження в інших школах.

Після смерті Р. Шалленфельд в 1864 р. працю над системою продовжувала її сестра – Агнеса, яка постійно слідкувала за практичним втіленням методики. У 1861 р. опубліковано книгу «Викладання рукоділля в школах» Шалленфельд¹⁷⁹ Пропозиції у виданні були такого ж характеру, як і в трактаті. По смерті Розалії сестра випустила кілька видань її творів зі своїми особистими доповненнями, стараючись ретельно та послідовно вдосконалювати метод. До кожної роботи А. Шалленфельд висувала наступні дидактичні вимоги: послідовність проведення навчання – від простого до складного, постійне повторення, самостійність дитини в роботі.

Багато вчителів із інших шкіл приїздили до закладу Шалленфельд, щоб подивитися на метод «у дії» та отримати консультації з приводу застосування

¹⁷⁸ Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий... С. 62.

¹⁷⁹ Додаток А. Рис. А.2.1.1.

методу до навчання шиттю та в'язання гачком. Присвячене методу Шалленфельд видання витримало багато перевидань, після його запровадження з'явилося багато методичних праць із ручних робіт. У школах Дрездена метод Шалленфельд адаптували згідно методу Шпрингер, а в Касселі більше притримувалися методу Росселя¹⁸⁰.

У травні 1863 р. громадська експертиза підтвердила добрі результати впливу цього методу в жіночій школі Сент Якоб в Берліні. У 1864 р. викладання рукоділля в Берліні стало обов'язковим, в Касселі – з 1869 р., в Страсбурзі – з 1871 р., в Дрездені – з 1873 р., в Карлсруе – з 1891 р. 27 травня 1873 р. у Берліні видали циркуляр, що зобов'язував учительок строго слідкувати за тим, щоб в народних школах відвідування уроків ручних робіт було обов'язковим для всіх учениць, від навчання звільняли тільки тих, хто по закінченні учбових годин відвідували школу ручних робіт, або брали приватні уроки. В Норвегії практикували використання методу Шалленфельд відносно шиття¹⁸¹. З 1874 р. у Берліні ручні роботи викладались з VII класу, в VII, VI і V класах роботою займалися 4 години на тиждень.

В 1894 р. була вироблена нова програма з ручних робіт для 9-ступеневих навчальних закладів. Викладання велося від VII класу, в молодших IX і VIII класах не велося взагалі. У VII класі 4 години на тиждень займалися в'язанням гачком, у VI класі 2 години на тиждень – в'язанням на спицях панчіх¹⁸². У V класі 2 години на тиждень вишивали панчохи хрестиком. У IV класі 2 години на тиждень вивчали шиття різних швів. У III класі 2 години на тиждень шили жіночі і дитячі, а також прості чоловічі сорочки¹⁸³.

У II класі було повторення в'язання на спицях, латання панчіх, вив'язування п'яток (2 години на тиждень). У I класі проходили латання білизни, нашивки заплатак, штопка, шиття гладдю (2 години на тиждень). Загалом в Європі метод Шалленфельд більшою мірою стосувався в'язання.

¹⁸⁰ Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий... С. 64; Schallenfled R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871. С. 10.

¹⁸¹ Додаток А. Рис. А.2.1.2.

¹⁸² Додаток А. Рис. А.2.1.3.

¹⁸³ Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий... С. 66.

Основні постулати, які використовувалися в європейських школах: послідовність вивчення ручних робіт від простого до складного, класне викладання з послідовними методичними планами, використання посібників¹⁸⁴.

Даний метод був розроблений для двох видів ручних робіт – шиття та в'язання. Саме вони, на думку автора методу, найкорисніші для дівчинки. Хоча базові постулати системи методу, на нашу думку, цілком можуть бути адаптовані до будь-якого виду рукоділля.

Основними умовами для застосування методики є: а) свідомість вчителя щодо важливості навчально-методичної роботи в ремеслі; б) у виконанні ручних виробів має бути чітка послідовність; в) робота повинна доводитися до високого рівня майстерності¹⁸⁵.

Для досягнення доброго результату потрібно: 1) щоб учень самостійно вправлявся у виконанні кожного завдання, вчитель не має допомагати починати чи завершувати роботу. Вправність повинна приходити самостійно для кожного. 2) Учні мають навчитись бачити помилки в своїй роботі та самостійно виправляти їх. 3) Викладач має надати наочний матеріал та прищеплювати навик до спостереження. 4) Основним для отримання технічного навичу є практика. Теоретичний матеріал має закріплюватися практикою. 5) Має бути систематичність у практиці. 6) Крім технічної майстерності, для створення гармонійної роботи повинна працювати думка в учня – як зробити краще.

Наведемо курс, складений Р. Шалленфельд.

Клас	План
І клас. В'язання	Технічна майстерність – елементарні вправи В'язання панчохи
ІІ клас. В'язання гачком	Виконання моделей різним способом в'язання гачком.

¹⁸⁴ Додаток А. Рис. А.2.1.4, А.2.1.5.

¹⁸⁵ Schallenfēld R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871. С. 34.

	В'язання гачком, поєднуючи різні кольори В'язання гачком різних фігур
III клас. Шиття.	Вивчення різних типів швів Вправи на виконання швів Вправи на зупинку машин
IV клас. Пошиття білизни	Викрійка білизни Вирізування елементів з викрійки на тканині Пришивання частин
V клас. Вишивка	Вишивка написів на клаптику тканини Завдання на прикрасу тканини

За інформацією з архівних справ ця методика входила в програму школи жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок у м. Перемишлі, школи виділової жіночої в Кракові¹⁸⁶. Є підстави припускати, що методика Шалленфельд була присутня в програмі фахової кравецької школи «Труд» (м. Львів), приватної фахової жіночої школи СС. Василянок у Львові, школи жіночих робіт в Тарнові, школи жіночих робіт в Новому Сончі. Перша підстава – це аналіз крайових шкіл, у результаті якого приходимо до висновку, що в більшості професійних шкіл навчання проводилося згідно із закріпленим Статутом, затвердженим Крайовою шкільною радою і Крайовим Комітетом із поправками на фахове спрямування школи.

Подібною до «Труду» була Краківська школа, утворена на підставі загальних зборів промислового Товариства Цеху кравців Кракова (Краків і Львів належали тоді до Галицького намісництва). Друга підстава – аналіз навчальної програми цих шкіл, що збігається з системою методу Шалленфельд. Третя – досить багато освітніх нововведень запроваджувалося за прикладом німецької освітньої системи. Від 1873 р. у Галичині на зразок німецьких

¹⁸⁶ ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 3917: Звіти про організацію та діяльність вищої жіночої школи в Кракові з прикладенням статуту за період від 1904 до 1907 р., 34 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 45: Справа про надання субсидії школі жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в м. Перемишлі, 19 арк.

запроваджені школи «виділові», існувала система навчання в майстернях, де власник майстерні (принципал), що брав до себе на навчання учнів, мав звітуватися перед Товариством (тут Товариство «Цех кравців»), владою та батьками про фахову підготовку учня; подібна практика існувала у Великому герцогстві Баденському (Німеччина), де уряд вирішив видати субсидію тим господарям, які б взяли на себе зобов'язання навчати своїх учнів ремеслу систематично. При видачі субсидії враховувалися наступні вимоги: перевірена добропорядність господаря ремісного закладу, належне влаштування майстерні, систематичне навчання учня всім прийомам майстерності, прийом учня в дім майстра на правах члена родини¹⁸⁷.

В архівних матеріалах знаходимо багато справ із видачі субсидій власникам майстерень на розширення та придбання інвентарю, ймовірно, такі пільги були пов'язані з утриманням учнів¹⁸⁸.

Проаналізуємо навчальну програму вищеназваних шкіл. 1901 р. у Львові утворений жіночий промисловий кооператив «Труд». Він був першим, що поставив собі за мету організацію українського жіноцтва в торговельній і промисловій ділянці. В довоєнні часи спілка займала кам'яницю на пл. Ринок 39, пізніше «Труд» відкрив бурсу та вечірню доповнюючу промислову школу для дівчат. На навчання до промислової школи йшли після 7 класу «Рідної Школи». В начальну програму школи «Труд» входило виконання кравецьких і

¹⁸⁷ Рейнке М. М. Об организации выставок работ ремесленных учеников и об учреждении учебных мастерских. 2й съезд русских деятелей по техническому и профессиональному образованию, 14 секция. Спб : Технич. Образ, 1895. №8. С. 11.

¹⁸⁸ ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 235: Листування з податковим управлінням в м. Косові про виплату платні керівникові ткацької школи в м. Товмачі і надання субсидії колишнім учням на відкриття ткацьких майстерень, 1902–1919 рр., 46 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 101: Надання субсидії кравчині Петровській Ванді, власниці трикотажної майстерні у Львові, на придбання верстатів для трикотажного виробництва та виїзду до Німеччини для проходження практики, 13 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4а, од. зб. 60: Справа про надання субсидій промислового жіночого товариства «Труд», 1912–1913, 17 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 76: Справа про надання субсидії «Комітету виставки домашнього промислу» в Коломиї, 7 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 81: Справа про надання субсидії «Рукодільному товариству» у Львові, 51 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 23: Справа про надання субсидії власнику кравецької майстерні Цвинаровичу Каролу у Львові на купівлю сукна в Англії 1911–1914 рр., 17 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 3: Справа про надання субсидії власнику ткацької майстерні в Косові Кабину Миколаю на придбання інвентаря. 1911–1920 рр., 21 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 176: Справа про надання субсидії на розширення ткацької майстерні в м. Ярославі Павульському Володиславу, 27 арк.; ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 45: Справа про надання субсидії школі жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в м. Перемишлі, 19 арк.

оздоблювальних робіт, праця зі швейними машинками¹⁸⁹, компонування строїв, малювання, креслення крою виробів, зняття мірок із фігури. Значна увага приділялася навичкам шиття на швейних машинках, обробці простих зшивних швів. Предметами навчання були: шви звичайні та оздоблювальні; стібки. Важливе місце посідало конструювання (малювання викрійок) та зняття мірок із фігури. Учнів ознайомлювали з найпоширенішими тканинами та допоміжними матеріалами, з методами розпізнавання справжніх дорогих та підроблених під дорогі дешевих тканин – таким чином давали основи товарознавства. Спеціально вивчали: типи пряжі (бавовняна, лляна, шовкова, вовняна); виробництво пряжі і тканин; товари плетені і ткані; вироби позументного ремесла і виробництво мережива. Челядницький диплом, виданий фаховою концесійованою школою «Труд», давав підставу ученицям після отримання так званої промислової карти самостійно відкривати салони мод¹⁹⁰.

Приватна жіноча гімназія сестер Василянок у Львові існувала від 1906 р. до 1939 р. (33 роки)¹⁹¹ і була однією з найстаріших середніх шкіл міста та мала серед професорського складу вчителів високого рівня. Полек Микола (автор підручника «Приватне життя греків і римлян») навчав латинської і грецької (1916 – 1924), давав ґрунтовні знання класичної культури. Історію в гімназії викладали Іван Крип'якевич (1920 —1926), Богдан Барвінський. Природознавство вів Богдан Вахнятин (у 1930-і рр.), Дарія Вергановська-Винників – математику. Д-р Ярослав Гординський проводив в гімназії уроки з української мови, у 1920 – 1924 рр. читав філософію в старших класах. Дослідник та історик української літератури і мови, професор Ваврик вела німецьку. Рисунку навчала Стефанія Гебус-Баранецька, педагог і художниця-графік. Заняття з ручної праці (вишивка, писанкарство, ткацтво) проводила етнограф Савина Йосипівна Сидорович. У 1910-х роках вона закінчила цю гімназію, багато років пропрацювала як педагог, після 1939 р. (коли гімназію

¹⁸⁹ Додаток А. Рис. А.2.1.6-А.2.1.7.

¹⁹⁰ Цимбалюк О. К. «Труд» – жіноча кравецька школа. Львів : [б. вид.], 1998. С. 13.

¹⁹¹ Додаток А. Рис. А.2.1.8

розформували), була науковим працівником Львівського державного музею етнографії та художнього промислу. Відомі її наукові роботи «Орнаментальні композиції українських народних тканин ХІХ – поч. ХХ ст.», «Художня тканина Західних областей УРСР»¹⁹² та ін.

У 1937 р. в гімназії сестер Василянок Савина Йосипівна ввела нові матеріали: тканину, пластик тощо. Починали з пошиття з білого полотна наукавників і дуже простої форми фартушків¹⁹³. Після двох-трьох лекцій весь клас на практичні заняття одягав відповідне захисне обмундирування «мундунок»¹⁹⁴ із щитиком під №644 – що означало – гімназія СС Василянок. Наступні робота в 1 класі – пошиття і вишивка обов'язкової святкової білої блузи з однаковим для всієї гімназії орнаментом вишивки. Блузи пошиті з шовку чи маркізету, вишиті жовтими та оранжевими нитками, лінії орнаменту розміщувались в комірці, трохи нижче плеча та при збірці рукава в зап'ясті¹⁹⁵. За орнаментом вишивки впізнавалася василянка. Гімназія «Рідної Школи», а також І Державна гімназія, яка була єдиною українською державною гімназією у Львові, де навчалися дівчата, теж мали обов'язкові вишивані блузи, але з іншими орнаментами¹⁹⁶.

Іспит зрілості після успішного закінчення 8 класу складався з письмової та усної частини. Письмово складали українську, польську, латинську, грецьку мови, математику. Усні предмети – латинська, грецька, українська мова та література, математика, фізика. За Австрії у гімназії сестер Василянок, як і в інших приватних школах, каталоги, шкільні щоденники, кореспонденція з владою велись українською мовою. Одяг гімназисток виглядав строгим: темно-синього кольору, зі стійкою та нашивками з кількох смуг, залежно від кількості класів. Навчатися могли представники різних верств населення. За польської влади, наприкінці 20-х років, Кураторія запровадила ведення каталогів і

¹⁹² Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. 156 с.

¹⁹³ Додаток А. Рис. А.2.1.9.

¹⁹⁴ Додаток А. Рис. А.2.1.10.

¹⁹⁵ Додаток А. Рис. А.2.1.11.

¹⁹⁶ Цимбалюк О. К. «Труд» – жіноча кравецька школа.... С. 58.

свідоцтв двома мовами – українською і польською. Вимагали вивчати історію Польщі, святкувати державні свята.

Випускницями школи, що внесли вклад у науку, культуру, мистецтво, були: Галина Липа-Захаріясевиц, що згодом здобула фахову освіту у Віденській художньо-промисловій школі та присвятила себе царині розписного текстилю, виховала понад 20 учениць, таким чином посприявши відкриттю у Львові нових цехів із художнього розпису тканин; Лідія Туркевич – творчий педагог, музикант, художниця, Ольга Струмінська (Стефаник), Марія Кипріян, Марія Мисько, Іванна та Стефанія Оприск – діти відомого у 1910-ті роки різьбяр Антона Оприска, Дарія Вергановська, науковий працівник Музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України у Львові Любов Суха (праці з етнографії, художніх промислів, зокрема писанок) навчалась у цій гімназії у 1920-х рр. М. Бачинська-Зелена, К. Кордуба-Дікенс, К. Кузьма в майбутньому стали власницями майстерень та провідними майстринями у царині трикотажу¹⁹⁷.

Методика Шалленфельд застосовувалася на відділі шиття у жіночій виділовій школі в Кракові. Ця школа була організована згідно крайової постанови від 2 лютого 1885 р. і об'єднувала три курси: курс жіночих робіт, торговельний, курс додатковий для дорослої молоді. Курс для дорослої молоді – дворічний, поділений на два класи. До навчальних предметів входили: історія польської літератури, німецької, французької, загальна література, географія, польська історія, історія красних мистецтв, навчання стилям та рисункам. Вартість навчання становила 10 злотих за півроку, незаможні мали можливість платити півціни. Курс жіночих робіт складався з: а) відділу ручного та машинного шиття (один рік навчання); б) відділу кравецького (в один рік навчання); в) відділу робіт дровових, сіткових, в'язальних, ручних і машинних (в один рік навчання); г) відділу гаптування (вишивки) білого та кольорового, штучного та коронкарства (в один рік навчання). Предметами навчання були:

¹⁹⁷ Козакевич О. Р. Осередки фахової освіти в Східній Галичині кін. XIX – першої третини XX ст.: в'язання. *Народознавчі зошити*. 2009. № 3–4. С. 378; Нова хата. Львів. 1928. Ч.7. С.6-7.; Пропам'ятна книга гімназії сестер Василянок у Львові. Частина 3. Львів: Основа, 1995. 272 с.

рисунок вільний від руки, лінійний, геометричний, навчання крою, рахунок господарський і купецький, товарознавство, навчання шиттю ручному, машинному і завершення робіт, методика Шалленфельд. На кравецькому відділі предметами навчання були: рисунок, крій суконь, рахунок купецький та бухгалтерія, вивчалися кольори і стилі, виконувалися вправи на виконання узорів та предметів праці. Крім цього, тим, що добре справлялися з роботою, викладали рисунок композиційний. Із закінченням шкільного року учениця отримувала свідоцтво про свій навчальний прогрес. Умовою прийому на відділ шиття і гаптування було досягнення 14-річного віку та закінчення обов'язкової науки¹⁹⁸.

У школі жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в м. Перемишлі (заснована 1886 р.) методика Шалленфельд застосовували у відділі ручного шиття та у відділі виробів в'язаних та сіткових (в застосуванні до виробів, в'язаних спицями та гачком). У школі працювали такі відділи: 1) відділ ручного шиття; 2) відділ машинного шиття; 3) кравецький відділ; 4) відділ гаптів білих та кольорових; 5) відділ робіт волічкових (вовняних) та бавовняних; 6) відділ коронкарства. На завдання з шиття виконувались: дитячі, жіночі, чоловічі сорочки, нічні та денні, фартушки жіночі, комірці, наволочки, спідниці вишиті, шиття у відповідності з методикою Шалленфельд: а) на канві; б) на полотні. Дитячі сорочки: від ½ до 1 року, від 1 до 2 років з короткими рукавами, від 2 до 4 років, від 4 до 6 років з рукавами, сорочки для дівчаток, жіночі різних фасонів. Відділ ручного шиття включав: рисунки лінійні та геометричні як допоміжні до навчання крою і рисування орнаментів, рисунки з вільної руки (вивчалися по 2 год./тиждень), крій білизни (3 год./тиждень), методичне проведення науки шиття відповідно до методу Шалленфельд (2 год./тиждень), рахунки (1 год./тиждень), коронкарство (4 год./тиждень). Відділ робіт дровових, в'язаних, в'язаних гачком, сіткових включав: науку рисунка лінійного та з вільної руки – по 4 год./тиждень, науку крою –

¹⁹⁸ ЦДАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 3917: Звіти про організацію та діяльність вищої жіночої школи в Кракові з прикладенням статуту за період від 1904 до 1907 р. Арк. 27.

2 год./тиждень, методику Шалленфельд – 2 год./тиждень, рахунки – 1 год./тиждень. У школі вивчали лінійний рисунок для виконання узорів для вишивання (завдання на креслення кіл, півкіл, квадратів, шестикутників) та вільний рисунок від руки для стилізування форм квітів та листя, основи кольорознавства («наука про кольори та їх змішування»), «науку про стилі»¹⁹⁹.

Вагомі методичні напрацювання у галузі ткацтва, батика та орнаментальної композиції залишив теоретик мистецтва, художник, педагог Кароль Гомоляч. З огляду на предмет дослідження нас цікавлять такі педагогічні праці автора: брошура «Вивчення орнаменту», підручник «Основні принципи побудови плоского орнаменту та методика декоративного курсу» (виданий у Львові), «Підручник до декоративних вправ»²⁰⁰.

У брошурі «Вивчення орнаменту» автор викладає свої міркування з теми. К. Гомоляч пропонує вивчати орнамент в якості окремої дисципліни, що повинна мати власну робочу програму, не прив'язану до класичного на той час вивчення природи. На прикладі створення килимової композиції автор розрізняє принципи наповнення орнаментом, характер естетики та категорії вартості. Композиція може наповнюватись орнаментом від мінімальної насиченості до щільного декорування. Характер композиції може бути пластичним або геометричним.

К. Гомоляч виділяє чотири категорії, якими оперує пластичне мистецтво: ритмічне (або орнаментальне) мистецтво, колористика, натуралізм і символізм. Ці категорії виступають у різних комбінаціях. Наприклад, килим включає дві категорії вартості – гармонію колористичну та пластичний ритм (орнаментику), мереживо акцентує увагу на орнаментиці. Ритм є основою архітектури та прикладного мистецтва. Орнамент може змінюватися таким чином, що перестає бути орнаментом, але стає письмом, образом або колористичною

¹⁹⁹ ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 14: Статут жіночої школи рукоділля у Перемишлі, 1886 рік. Арк. 1.

²⁰⁰ Homolacs K. Kolorystyka malarska. Warszawa : Arkady. 1960. 76 s.; Homolacs K. Nauka zdobnictwa. 12 s.; Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. 258 s.; Homolacs K. Podstawowe zasady budowy ornamentu płaskiego i metodyka kursu zdobniczego. Lwow, Warszawa. 1920. 278 s.; Homolacs K. Studium formy barwy i światła. Dydaktyka obrazowania natury. Kraków. 1929. 216 s.; Homolacz K. Podręcznik do introligatorskiego zdobnictwa stemlowego z uwzględnieniem technik swobodnych jak: haft, ścienne malarstwo patronowe i t.p. Kraków. 1927. 84 s.

гармонією в залежності від того, чого саме в ньому більше — символічних знаків, чи відбитка форми, взятої з природи, чи колористичної тенденції.

Автор порівнює ритм геометричний із ритмом музичним, поетичним, танцювальним, театральним, оскільки окремі акценти організуються в мотиви, а мотиви – в певні орнаментальні твори. Методичний принцип сформований послідовно та систематично. Систематичність у навчанні дозволяє направити учня від створення форм найпростіших до більш складних. Суть декоративних форм полягає в тому, що між матеріалом та технікою існує дуже тісний зв'язок. У ході роботи з матеріалом учень вчиться створювати прості, раціональні мотиви, що дозволяють знайти розумну пластику для конкретного ужиткового предмета.

До висновків автора належить твердження, що вивчення орнаменту не спирається на природничі студії і базується не на рисунку, але на ремеслі і повинно бути окремим предметом, не залежним від рисунка. Ціллю автора є створення раціональної теоретичної основи та створення на тому ґрунті методики, яка б уможливила вивчення орнаменту як у загальних школах, так і в професійних. Відповідно, відстоюється необхідність впровадження цього предмета в школах²⁰¹.

Немає вказівки, в якому році вийшла друком брошура, проте бачимо, що автор досяг своєї мети, оскільки міркування щодо категорій пластичного мистецтва та специфіки їх застосування увійшли до підручника «Основні принципи побудови плоского орнаменту та методології декоративного курсу» (1920)²⁰². До вивчення ритмічного мистецтва автор застосовує авторську диференціацію. Засвоєння композиційних прийомів автор починає на основі створення мотивів у прямокутниках і квадратах, створення пасових мотивів, які надалі вкладаються в орнамент. Розлого проводиться розгляд ритмічних

²⁰¹ Itten J. Kunst der Farbe. Subjektives Erleben und objektives Erkennen als Wege zur Kunst. Studienausgabe. Ravensburg, Otto Maier, 1970.

²⁰² Homolacs K. Podstawowe zasady budowy ornamentu płaskiego i metodyka kursu zdobniczego. Lwow, Warszawa. 1920. 278 s.

значень: симетрії, повторень, замкнутого, незамкнутого, співвідношення орнаменту і тла тощо.

Конкретні орнаментальні форми автор застосовує до відповідного типу декоративного мистецтва: у створенні металевих ґраток розглядаються орнаменти з хвилястих ліній, у ткацтві – зубчасті та східчасті форми. В самій організації підручника відображено твердження автора: орнамент базується не на рисунку, а на ремеслі.

Найпростішим переплетенням у ткацтві є полотняне. Технологічно при тканні рисунок укладається знизу догори на ширину ниток основи. Відповідно, зручний для ткацтва рисунок утворюється на лінійному, квадратному, східчастому або зубчастому орнаменті. Автор надає увагу поняттям завершеності композиції та логічності в ансамблі. Враховуючи призначення килима для підлоги, ліжка, дивана, логічним є формування горизонтальної або вертикальної композиції та відповідної системи симетрії.

До практичного виконання винесені завдання: 1) компоновання пасових килимів; 2) творення пасових поперечних мотивів, східчастих, зубчастих і впровадження тих мотивів до попередньої композиції; 3) творення центральних східчастих та зубчастих мотивів; 4) творення пасів, побудованих в напрямку нитки основи, зубчастих, східчастих, та їх зіставлення з пасами, що побудовані за напрямком пряжі; 5) компоновання килимів при використанні центральних мотивів і замикаючих пасів; 6) компоновання східчастих та зубчастих килимових узорів, розвинутих на тлі; 7) творення пасових мотивів, що розвиваються в напрямку пряжі, з використанням одного або двох скосів і впровадження тих мотивів до килима в пасову композицію; 8) творення центральних мотивів із використанням одного або двох скосів; 9) творення пасів, що розвиваються в напрямку нитки основи з використанням одного або двох скосів; 10) компоновання килимових узорів із використанням центральних мотивів без тла; 11) компоновання килимових узорів із використанням одного або двох скосів з орнаментованим тлом; 12) творення мотивів, що базується на органічних формах, і впровадження їх до килимового узору.

В 1924 р. підручник був перевиданий, з уточненнями під назвою «Будова плоского орнаменту». На підставі цих праць вийшов із друку «Підручник до декоративних вправ» (1924)²⁰³, призначений для вчителів у галузі декоративного навчання. Книга охоплює початковий курс, що загалом передбачає більше 600 годин.

Педагогічна сторона опирається на досвід автора з викладання рисунка, ручних робіт, художнього керівництва, кураторства в Промисловому музеї в Кракові, керівництві декоративного курсу у Вільній школі малярства, школі Л. Мехоффер в Кракові, викладання в Державній школі художнього промислу в Кракові.

У програмі складена низка декоративних технік, які можуть бути виконані в матеріалі без спеціальної майстерні (крім килимів, для яких потрібно створити спрощені шкільні верстати). Порядок технік вибудований таким чином, що учень переходить від форм простих (сталий декоративний елемент) до форм складніших, із змінними елементами.

Завдання розраховані на групу до 25 учнів, а час виконання кожного – не менше двох годин без перерви. Важливим аспектом в методиці є обговорення. Результативність заняття автор вбачає в активній колективній роботі, де не повинно бути байдужості та відокремленості, а має панувати атмосфера робочого взаємозацікавлення та обміну думок. Зі своєї сторони, вчитель повинен уникати нав'язування власного смаку.

Початком роботи є вивчення елементів форми та поступовий розвиток у певний орнамент. Автор пропонує наступний порядок навчання (однаковий для всіх технік): 1) ознайомлення з графічними елементами, що придатні для конкретного матеріалу; 2) створення пасових мотивів на основі цих елементів 3) створення центральних мотивів; 4) створення символу; 5) обговорення властивостей даного орнаменту, його застосування, характеру, площини поділу; б) конкретна орнаментальна композиція в матеріалі і попередньо обумовлений мотив.

²⁰³ Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. 258 s.

Автор проводить класифікацію орнаментальних мотивів, орнаментів, положення орнаменту відносно площини. Обов'язковим фактором у класифікації є ритм, оскільки він зв'язує елементи в форму і надає формі характеру. Зв'язок орнаменту і матеріалу, або ужиткового об'єкта, на який він наноситься, підкреслюється автором протягом усього викладу методики. До прикладу наведемо кілька вибіркових постулатів методу:

- Орнамент повинен не тільки бути внутрішньо організованим, але узгоджений із поверхнею, на якій виступає.

- Орнаменти шахові та пасові виступають на поверхнях, які не мають обмежень (наприклад, шпалери, тканина), на противагу, центральні виступають на обмежених поверхнях і мають бути з ними згармонійовані.

- При нанесенні орнаменту на об'єкт варто враховувати всі площини об'єкта. Площини повинні бути ритмічно організовані.

- Кожен орнамент має виявляти внутрішню однорідність. Остання одночасно виражається у трьох формах: типу, стилю та метричній. Одночасно ця характеристика має вираження в гармонійності пропорцій²⁰⁴.

К. Гомоляч виділяє ткацтво з-поміж інших видів ремесла як найбільш колористичне, тому саме на прикладі нього представлені вправи, в яких розглядаються поняття контрастів, колористичної гармонії. Завдання, подані в підручнику, супроводжуються планом пояснювальної частини для викладача та вказівками щодо їх виконання. Корисними з точки зору ткацтва є вправи на основі геометричних елементів: квадрата, прямокутника, трикутника²⁰⁵. Ткацтву присвячено три розділи підручника, два з них стосуються ритмічних колористичних композицій, один – кольорових килимових орнаментів.

У курсі передбачені вправи на виконання ритмічних колористичних композицій на основі горизонтального пасового укладу, зубчастих та східчастих форм без тла, скосів без тла. Послідовність завдань логічно впорядкована: рисунки на основі горизонтальних смуг різної ширини; килимові

²⁰⁴ Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. С. 36.

²⁰⁵ Додаток А. Рис. А.2.1.12-14.

рисунки зубчастого та східчастого характеру в різних кольорових гамах: а) чиста холодна; б) чиста тепла; в) змішана холодна; г) змішана тепла; килимові рисунки на основі скосів (використовуються ромбовидні мотиви та лінії, схилені під кутом 45°); орнаментальні схеми обрамлення бордюрів²⁰⁶.

Цінністю методичного доробку К. Гомоляча щодо ткацтва, на нашу думку, є детальне врахування ткацької техніки та її можливостей. Це створення мотивів, зручних для ткацтва; досягнення колористичної гармонії через кольорові розтяжки, які в тканні досягаються відповідним видом переплетення. Автор охоплює такі нюанси, як збиття тканини при тканні, формування кромки, бордюру, утворення щілин при недостатньому захопленні зустрічної уткової нитки за нитку основи тощо.

Серед текстильних технік К. Гомоляч також розглядає гарячий батик. Вправи пропонується виконувати на папері та тканині гарячим воском. За методичними рекомендаціями загальна площа матеріалу повинна бути розділена на кілька площин, які мають контрастувати між собою. Контраст може базуватися на: 1) густині заповнення; 2) протилежних кривих лініях; 3) протиставленнях лінії і точки або малої площини.

До простих завдань належать: компонування простих пасових мотивів в одному кольорі; компонування простих мотивів центральних в одному кольорі. Використовуються рослинні елементи, тваринні форми²⁰⁷. На створення ужиткових об'єктів сформульовані такі завдання: 1) створення орнаменту для абажура в формі циліндра на основі двох пасових мотивів (рослинного та геометричного), біжучих вздовж прямокутника, в одному кольорі; 2) компонування батикового орнаменту в трьох прямокутниках, призначених для заповнення трьох крил екрана. Центральний прямокутник виконується на вільних рослинних мотивах в гіллястій системі, що виростає з вазона і збагачена птахами, метеликами або іншими мотивами світу фауни, два бічних прямокутники виконуються в шаховій композиції, складеній із двох мотивів, з

²⁰⁶ Додаток А. Рис. А.2.1.15—А.2.1.16.

²⁰⁷ Додаток А. Рис. А.2.1.17—А.2.1.19.

яких одна може бути геометричною, інша – рослинною. Виконується одним кольором. Після засвоєння техніки батика в один колір створюється батиковий орнамент, розрахований на три кольори. Для виконання батика на тканині рекомендується використовувати шовк та ситець²⁰⁸.

Важливими є висновки автора щодо потреби вправ з батикуння у вивченні орнаменту, які дають можливість з'ясувати роль наповнення в орнаменті. Наповнення, що існує в різних типах декоративного мистецтва, зокрема орнаменту коронкового, мережкового і гапту. Оскільки техніка передбачає покриття одних фарб іншими, то дозволяє опанувати кольорову гармонію.

Директор, професор рисунка Львівської художньо-промислової школи В. Крицінський опрацював методику викладання декоративного рисунка. Відносно предмета дослідження нас цікавлять його пропозиції щодо викладання професійного рисунка в школі художнього гапту, завдання даються відповідно до практичного застосування гаптярських технік. У своєму підручнику «Рисунки ручні декоративні і декоративний живопис, нові методи навчання в школах різних типів» (1926)²⁰⁹ акцентується увага на студіюванні природи. В розділі «Орнаменти. Декорування» автор виділяє плоскі орнаменти, за змістом – геометричні, рослинні та фігуративні. Засвоєння плоских форм потрібне для розуміння учнем декорування. До складових частин орнаменту відносяться: 1) тло; 2) фігура, що замикає орнамент; 3) геометрична будова, поділ; 4) мотив, що повторюється. Симетрія, пропорція, ритм мусять бути враховані при створенні орнаменту, серед яких першість відводиться симетрії²¹⁰.

В. Крицінський наголошував на важливості фантазії, вихованні доброго смаку в студента через самостійну роботу та виправлення, а не через копіювання. Головним принципом на всіх рівнях навчання за автором є суворе

²⁰⁸ Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. С. 233.

²⁰⁹ Kryciński W. Rysunki odręczne zdobnicze i malarstwo dekoracyjne. Lwow – Warszawa – Krakow. 1926. С.31.

²¹⁰ Додаток А. Рис. А.2.1.20.

вивчення природи, лише на основі якого можуть створюватися якісні твори мистецтва. Орнамент також розвивається на основі природи²¹¹.

Переходом від натуралістичної форми до декоративної є стилізація. За автором стилізація натуралістичних форм відбувається згідно з наступними способами: 1) кінцева зміна форми через опір матеріалу, використання відповідних інструментів, що створюють потрібний результат; 2) зміна форми твору для реалізації певної мети. Перший спосіб може використовуватися при студіюванні природи, другий застосовується в прикладному мистецтві з особливо обдарованими учнями²¹².

Навчальний план В. Крицінського для професійної школи художнього гапту розрахований на чотири курси:

I курс. Рисунки професійні (12 год./тиждень). Перенесення взорів на матеріалі (1 год./тиждень). Технологія гапту (1 год./тиждень). Гаптування (25 год./тиждень).

II курс. Рисунки професійні (10 год./тиждень). Технологія гапту (1 год./тиждень). Наука художніх форм (2 год./тиждень). Уточнення форм (1 год./тиждень). Гаптування (25 год./тиждень).

III курс. Кореспонденція промислова; книги та закони промислові (2 год./тиждень). Рахунки промислові та калькуляція (1 год./тиждень). Рисунки художні (8 год./тиждень). Гапт художній (29 год./тиждень).

IV курс. Навчання в майстерні. Рисунки професійні (8 год./тиждень).

Створення декоративних рисунків розпочинається з геометричного рисунка. Даються завдання на створення геометричних форм на відповідних прикрасах, що мають застосування в гаптарстві. Враховуючи форму, зручну до виконання в різних гаптарських техніках, задається створення рисунків метеликів, фруктів і рослин із природи в аналітичній формі. Присутнє застосування техніки аплікації через вирізання з кольорового паперу і відповідних матеріалів, листя, квітів, гілля, фруктів і т. д. Ті самі форми

²¹¹ Kryciński W. Rysunki odręczne zdobnicze i malarstwo dekoracyjne... С. 36.

²¹² Там само. С. 116.

укладаються контуром зі шнурка та тасьми. Задається створення абстрактних прикрас, таких як: рамки, косиці; злами в простих лініях, арки, лінії, що вільно вигинаються, також у шнурку або тасьмі. Завдання подаються на картоні.

Професійний рисунок передбачає рисування з натури рослин, тварин і людської фігури. Студіювання переноситься на рисунок, відповідний до виконання в різних гаптярських техніках. Проектуються прикраси в гаптованих техніках і в аплікації – від геометричних форм до прикрас із мотивами рослинними, тваринними й фігуральними, уникаючи натуралістичного прояву.

Теоретична частина передбачає вивчення художніх форм у гаптярстві. Це короткий історичний огляд розвитку гаптярства, ознайомлення з гаптярськими техніками в хронологічному розвитку. При ознайомленні з взірцями шкільних та музейних фондів учениці детально вивчали техніку виконання ручних робіт та мали замальовувати запропоновані зразки²¹³.

Підручник призначений для вивчення декоративного рисунка, орнаменту та його викладання в наступних типах шкіл: загальних, середніх, вищих та професійних, промислових, будівничого ремесла, художнього гапту. Декоративний рисунок призначений для детального вивчення учнями предметів свого ремесла та їх подальшого професійного проектування, а також вивчення природи з позиції форми та кольору.

Товариство «Краківські Майстерні» (1913 – 1926), одним із засновників якого став К. Гомоляч, займалося підвищенням якості ремісного виробництва. Мета – досягнення методів, близьких до народного виробництва, шляхом використання оригінальних матеріалів, ручних технічних засобів, як-от ткацький верстат. У Товаристві були утворені майстерні: меблів, металу, ткацтва, шкіряної галантереї, виготовлення іграшок, батика, фарбарства. Майстернями керували: В. Ястшембовський, К. Гомоляч, С. Стриєнська, Б. Ленарт, А. Бушек, Й. Чайковський, К. Стриєнський, К. Млодзяновський²¹⁴.

²¹³ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 306-312; Krysiński W. Rysunki odręczne zdobnicze i malarstwo dekoracyjne...С. 128.

²¹⁴ Z kart historii polskiego designu: Warsztaty Krakowskie. URL: <http://zsah.blox.pl/2011/03/z-kart-historii-polskiego-designu-Warsztaty.html> / (дата звернення 01.03.2018).

В. Ястшембовський керував діяльністю ткацької майстерні, спрямовував увагу учнів на народне ткацтво та східне килимарство. Він був художнім керівником килимової майстерні в Генрикуві (район Варшави), також розробляв проекти для килимів. У 1926 р. організував спільну роботу художнього кооперативу «ЛАД»²¹⁵, який реалізовував оформлення всього помешкання: меблів та устаткування, оббивки та тканини для штор, гобеленів, килимів, кераміки. Замовлення отримувалися від державних установ: посольств, консульств, міністерств. Головним принципом було поширення рідних матеріалів, що стосовно виготовлення килимів означало використання ручно пряденої і фарбованої натуральними барвниками вовни (як і у «Краківських Майстернях»)²¹⁶.

На нашу думку, заслуговує на увагу діяльність учениць В. Ястшембовського С. Кодіс-Фрейер, Х. Буковської та Е. Плутинської, котрі серед перших почали навчання в галузі ткацтва під його керівництвом²¹⁷. С. Кодіс-Фрейер була залучена до роботи в кооперативі «ЛАД», де протягом багатьох років працювала як художник килимів, жакардів та гобеленів. Ім'я Х. Буковської знаходимо серед студентів К. Гомоляча, що виконали вправи, які проілюстрували його «Підручник до декоративних вправ» (1924). Вона була одним із засновників кооперативу «ЛАД». У 1933 р. Х. Буковська обіймала посаду голови ткацького відділу у Варшавській академії мистецтв, де працювала в килимовій майстерні. В «ЛАДі» та Варшавській академії мистецтв вона впровадила жакардове ткацтво. Жакардові тканини Х. Буковської були використані для оформлення польського консульства в Стокгольмі, залі засідань Сілезького сейму, найбільша її робота прикрашає трансатлантичне судно «Стефан Баторій». Поза тією діяльністю вона була художнім керівником та викладачем у Жіночій професійній школі в м. Седльце. Займалася розробкою килимів для промислового виробництва, працювала з Інститутом промислового

²¹⁵ Tkanina polska / K. Bułhakowa i in., pod red. K. Piwockiego. Warszawa : Arkady, 1959. 335 s.; 518. Wojciech Jastrzębowski (artysta). URL: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Jastrzębowski_\(artysta\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Jastrzębowski_(artysta)) / (дата звернення 01.03.2018).

²¹⁶ Додаток А. Рис. А.2.1.22.

²¹⁷ Додаток А. Рис. А.2.1.23-24.

дизайну. В 1951 р. зініціювала створення Майстерні художнього ткацтва при Асоціації польських художників (Краків)²¹⁸.

Батиковою майстернею у «Краківських Майстернях» від початку їх заснування керував А. Бушек, де навчав яванському батику дівчат із сіл навколо Кракова. Художник, педагог, технолог фарбарства отримав освіту в Краківській академії мистецтв під керівництвом Ю. Уніжського, Ю. Мехоффера, С. Висп'янського та Я. Станіславського. Автор запропонував власний метод навчання, який згодом отримав назву «метод Бушека» та був відзначений Гран-прі та золотою медаллю за методи навчання на Міжнародній виставці декоративного мистецтва в Парижі (1925)²¹⁹.

Основним принципом цього методу є свобода творчості. За Бушеком, кожна людина має свою інтуїцію форми. Важливою властивістю людського мислення є здатність уявляти. На основі спостереження за об'єктами виникають ідеї. Ідеї, об'єкти, що з'являються в уяві, можуть позначатись у вигляді символів. Малюнок є історією, що оповідається з допомогою ідеї, так само як мова – історія, що розповідається з допомогою слів.

Свій педагогічний метод Бушек почав практикувати на дітях, оскільки дитяча уява знаходиться в чистому стані. Автор сформував метод відносно декоративно-прикладного мистецтва, але стверджував, що він може бути застосований до живопису та скульптури. Недоліком системи викладання в школах, а також в академіях, на думку Бушека, є відокремлення рисунка від ремесла. Академічне навчання формує звичку копіювання природи, а це призводить до того, що учень згодом змушений боротись із нею, щоб проявити свою індивідуальність. Різницю між прикладним мистецтвом та т. зв. «чистим» Бушек не визнає взагалі.

²¹⁸ Tkanina polska / K. Bułhakowa i in., pod red. K. Piwockiego. Warszawa : Arkady, 1959. 335 s.; 517. Helena Bukowska-Szlekys. URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Helena_Bukowska-Szlekys / (дата звернення 01.03.2018); Helena Bukowska. URL: <http://culture.pl/en/artist/helena-bukowska/> (дата звернення 01.03.2018).

²¹⁹ Antoni Buszek's Art of Decoration. URL: <http://culture.pl/en/gallery/antoni-buszeks-art-of-decoration-image-gallery/> (дата звернення 01.03.2018); Antoni Buszek. URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Buszek / (дата звернення 01.03.2018).

Традиція, на думку автора методу, є істотною в мистецтві, оскільки базується на основних властивостях душі, як: уява, необхідність створення ужиткових предметів, але з врахуванням формальної краси об'єкта і того, що може бути створено технічними засобами. Можливість послідовності та безперервності дає мистецтву характеристику, яку Бушек називає автентичністю²²⁰.

В експериментальній батиковій майстерні метод Бушека використовувався з метою виготовлення шовкових декоративних тканин для шарфів, плащів, шпалер та подушок у т. зв. «явансько-краківському» стилі. Вироби були густо оздоблені орнаментом. Використовувалися фольклорні мотиви краківської околиці, сарматські мотиви, мотиви східного мистецтва. Тканини користувались успіхом, а техніка швидко стала популярною серед польських жінок.

Отже, вагомий теоретичний вклад у справу мистецької педагогіки, зокрема в галузі художнього текстилю, був здійснений науковцями, педагогами Галичини в II половині XIX – на початку XX ст.

Методика Р. Шалленфельд, подана її автором як призначена для навчання у класах, розроблялася для вивчення в'язання та шиття. Основними постулатами методики є: навчання у класах, де всі учні мають однакові умови щодо матеріалів, часу виконання та складності завдань, самостійність учнів у виконанні роботи, послідовність завдань (від простого до складного), постійне повторення, систематичність, спонукання учня до аналізу своєї роботи та виправлення помилок. Навчання за методикою Шалленфельд було внесене до навчальних планів жіночих професійних шкіл Галичини.

Значний доробок К. Гомоляча був спрямований на комплексне вивчення орнаменту, яке пропонується через докладну авторську класифікацію його видів та застосування орнаментів до конкретних видів ремесла. У своїй

²²⁰ Z kart historii polskiego designu: Warsztaty Krakowskie. URL: <http://zsah.blox.pl/2011/03/z-kart-historii-polskiego-designu-Warsztaty.html> / (дата звернення 01.03.2018).

методиці автор приділяє увагу килимарству та батикарству. Ткацтво, за К. Гомолячем, має перевагу серед інших видів декоративно-прикладного мистецтва, оскільки дозволяє широко працювати з кольором. Відповідно, завдання з кольорознавства були подані з позиції їх застосування у ткацтві. Також автор розглядає гарячий батик, пропонуючи завдання з орнаментування абажура та екрана. На думку К. Гомоляча, вправи на батиккування допомагають зрозуміти значення наповнення в орнаменті, опанувати кольорову гармонію та засвоїти вільний орнамент.

Невіддільність орнаменту від ремесла (з урахуванням технічних засобів) є важливою компонентою його теорії, суголосною нашому дослідженню, оскільки принцип пошуку композиції твору, що має конкретне призначення, завжди залишається актуальним. К. Гомоляч відстоював потребу виділення орнаменту в окрему дисципліну, незалежну від навчання рисунку. При вивченні орнаменту, за автором, не є обов'язковими натурні студії, більш важливим є його практичне застосування.

В. Крицінський запропонував нові методи навчання рисунку в школах різних типів. Він вважав основним принципом навчання на всіх рівнях студіювання природи. Орнамент, на його думку, також бере початок від природи. Проте В. Крицінський не вважає потрібним копіювання, але наголошує на реалізації фантазії, виробленні доброго смаку в студента через самостійну роботу та виправлення. Автор пропонує застосування методики до гаптярських робіт. Даються завдання на проектування прикрас у гаптованих техніках і в аплікації – від геометричних форм до прикрас зі стилізованими рослинними, тваринними й фігуративними мотивами.

В. Ястшембовський вів ткацьку майстерню в «Краківських майстернях». Основним принципом, якого він закликав притримуватись, було застосування максимально природних матеріалів, що стосовно килимарства означало використання пряденої вручну вовни та її фарбування натуральними барвниками.

А. Бушек навчав мистецтву батика в «Краківських Майстернях». Вироби його майстерні виконувалися у техніці яванського батіку, а орнаментика базувалася на фольклорних мотивах краківської околиці. Педагогічний метод Бушека полягав у активізації людської уяви та закликав відмовитися від копіювання.

Основними питаннями, що порушувалися фахівцями у розглянутих методиках, є: значення природничих студій у створенні ужиткових орнаментованих предметів; послідовність виконання завдань при засвоєнні дисципліни; зв'язок форми предмета та орнаменту; особисті якості учня у навчанні.

Методики Р. Шалленфельд, К. Гомоляча, В. Крицінського, В. Ястшембовського, А. Бушека, проаналізовані у розділі, мають наступні об'єднуючі фактори: системність, послідовність, ретельність вивчення предмета, розвиток мислення учня щодо цінності виконаної роботи.

2. 2. Діяльність шкіл, навчальних майстерень, курсів в Галичині у галузі текстилю

Галичина – історична область у Західній Україні та сучасній південно-східній Польщі. До складу Галичини входять сучасні Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська (крім північної частини) області України та Підкарпатське, Малопольське та частина Сілезького воєводства Польщі. Галичину поділяють на Східну та Західну, за національною ознакою – українську та польську. Межі Східної Галичини²²¹ в цілому збігаються з кордонами Західноукраїнської Народної Республіки. На території Галичини виділяють наступні історико-етнографічні р-ни: Бойківщину, Гуцульщину Західне Поділля, Лемківщину, Надсяння, Опілля та Покуття²²².

Вперше питання поділу Галичини на т. зв. Східну і Західну було поставлене в письмі з 9 червня 1848 р. Головної Руської Ради до цісаря

²²¹ Додаток А. Рис. А.2.2.1

²²² Галичина: етнічна історія: тематичний збірник статей. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 216 с.; Галичина. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Галичина> (дата звернення: 10.10.2017).

Фердинанда. Центром політичного крайового управління Східної Галичини визначався Львів. Справа документального поділу Галичини підіймалася в нереалізованому проєкті статуту для Галичини й Лодомерії, де писалося про створення трьох соймових курій – львівської, краківської й станіславської, що мали радити окремо, але в загально крайових справах створювати центральну езекутиву в формі Відділу Крайового. З урядового розпорядку про адміністраційний поділ Галичини, виданого 24 квітня 1854 р., був затверджений тільки поділ на дві області апеляційних судів (львівську і краківську)²²³.

За свою історію Галичина була у складі таких держав: Галицьке князівство, Галицько-Волинське князівство, Королівство Польське, Річ Посполита. У межах досліджуваного періоду розглядаємо Галичину в складі Австрійської імперії (1804-1867), Австро-Угорської імперії (1867-1918), Західноукраїнської Народної Республіки (1918-1919), Української Народної Республіки (1919) та Польської Республіки (1919-1939). Після Другої Світової війни Галичина була розділена кордонами на Західну (в складі Польщі) та Східну (до 1991 року – в складі СРСР, після 1991 р. – в складі України)²²⁴.

У II половині XIX ст. Галичина була регіоном активного розвитку українських національних культурних установ – товариства «Просвіта», Наукового товариства ім. Т. Шевченка та інших. Щодо декларованих цілей освітні установи в Галичині можна поділити на два типи. Перший – це заклади, призначені для отримання знань та спеціальних відомостей міськими промисловцями. Друга категорія – це фахові школи та навчальні майстерні, завданням яких стало розвивати окремі галузі домашніх промислів у різних місцях краю.

²²³ Крип'якевич І. П., Дорошенко Д. І., Пастернак Я. І. Велика історія України. Львів : Вінніпег, 1948. С. 687.

²²⁴ Глушко М. Етнографічне районування української Галичини (за матеріалами наукових досліджень XIX – початку XXI ст.). *Галичина: етнічна історія*. Львів, 2008. С. 37–38; Кубійович В. М. Етнічні групи південно-західної України Галичини на 1.01.1939. Мюнхен : LOGOS, 1983. 215 с.; Макарчук С. Історико-етнографічні райони України. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 352 с.; Українське народознавство / за ред. С. П. Павлюка. – 2-е вид. Київ : Знання, 2004. С. 50–78; Галичина. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Галичина> (дата звернення: 10.10.2017).

Самоврядування Галичини у справах розвитку народного та місцевого шкільництва було запроваджено Крайовим законом від 22 червня 1867 р., який передбачав викладання в школах польською та українською мовами. Вищим контрольним та виконавчим органом управління народними загальними та спеціальними середніми школами в Галичині була Крайова шкільна рада, утворена цього ж року на базі шкільної секції V Департаменту Галицького Намісництва. Рада підлягала Міністерству віросповідань і освіти.

У 1921 році польський уряд реорганізував її в Кураторію Львівського шкільного округу. Кураторія діяла на території Львівського, Станіславського та Тернопільського воєводств до 1939 р. і здійснювала керівництво всіма державними спеціальними та навчальними закладами, вела нагляд за приватними школами, позашкільним вихованням та освітою. Фаховим органом для справ шкільництва промислового в Галичині була установа при Відділі Крайовому – Комісія Крайова для справ промислу домашнього та рукодільного, яка функціонувала за ухвалами дорадчого Відділу Крайового (м. Львів) у справах, що стосувалися стипендій, позик та посібників для промислових цілей із фондів крайових.

Постановою 1973 р. до шестирічного теоретичного навчання було впроваджено додаткову дворічну «науку повторюючу» в недільній школі. У 1885 році «наука посторююча» була замінена трирічною «наукою доповнюючою» практичного спрямування. Паралельно з «доповнюючою наукою» почала впроваджуватись «наука промислова удосконалююча», спрямована на підготовку спеціалістів різних галузей промислу. Організацією промислових шкіл та коригуванням їх діяльності займалась Краєва Комісія справ промислових, що була дорадчим органом Краєвого відділу у справах промислу Галицького Сейму²²⁵.

Комісію було засновано після Першої крайової рільничо-промислової виставки, що відкрилась у 1877 р. у Львові. За рішенням Відділу Крайового від

²²⁵ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття... С.49; Цуркан К. С. Структура, організація й осередки мистецької освіти у галузі текстилю в Галичині останньої третини XIX – початку XX ст. *Народознавчі зошити*. 2016. Ч. 1 (127). С. 155.

28 серпня 1877 р. створили Тимчасовий Комітет Дорадчий при Відділі Крайовому. Його завданням було вивчати потреби крайового рукодільництва та промислу домашнього, опікуватися рукодільними школами. Головним завданням цього тимчасового комітету стала розробка статуту для Сталої Кураторії. В склад Комітету Дорадчого увійшли: Маршал крайовий – головуєчий В. Дідушицький²²⁶, заступники голови Андріян Баранецький, а також Каєтан Орлецький, Тадеуш Пілат, Август Шелленберг, Фердинанд Вігель, Йозеф Верещинський і Людвіг Вербицький²²⁷.

Комісія промислова керувалася розпорядженням від 24 лютого 1883 р., пристосувавши положення постанови до потреб та обставин розвитку промислу в Галичині. У склад Комісії для справ промислових увійшли: Маршал крайовий – головуєчий, Тадеуш Романович – керівник департаменту для справ промислових, Єрзи Чарторійський, Володимир Дідушицький, мер міста Львова Едмунд Мохнацький, радник намісництва Казимир Ласковський, директор ощадної каси Францішек Зіма, інспектор промисловий Арнульф Навратіль, заступник директора державної залізниці Людвіг Вербицький, власник фабрики машин у Кракові Леон Зеленецький, крайовий інспектор шкіл народних Волеслав Барановський, професори Політехніки: Ян Франке та Юліан Захарієвич, директор вищої школи промислової Ян Роттер, Владислав Федорович, послы сеймові: Леон Ржановський, Міхаль Міхальський, Станіслав Щепановський, Фердинанд Вейгель та Йозеф Верещинський, директор банку крайового Альфред Згурський. Головним завданням Комісії було піднесення промислів через розширення освітньої діяльності. Станом на 1887 р. за рахунок краєвих фондів утримувалася наступна кількість ткацьких шкіл: практичних фахових ткацьких шкіл, або «верстатів наукових ткацьких» – 4, коронкарських – 2, шкіл робіт жіночих – 2²²⁸.

²²⁶ Додаток А. Рис. А.3.2

²²⁷ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття... С. 54; Merunowicz T. Orieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 16.

²²⁸ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття... С. 49; Przewodnik przemysłowy. Premysł. 1890. S.6

З 1888 до 1894 р. Комісія організувала у Західній Галичині 30 промислових «удосконалюючих» шкіл. Першою такою школою стала Львівська міська промислово-торговельна школа, заснована у 1865 році. Заходами Педагогічного товариства аналогічні школи, які згодом отримали назву «промислових», були засновані в Перемишлі (1880), Ярославі, Ряшеві і Тарнові (1881), Дрогобичі (1884), Коломиї, Станіславові (тепер Івано-Франківськ), Новому Сончі (1885), Жовкві (1886). Головними критеріями у виборі місця для організації шкіл стали осередки з давніми традиціями промислів, наявність сировинної бази, ринків збуту, потенційна можливість задіяти у промислі значну частину населення²²⁹.

До форм прояву ремісничої освіти на кінець XIX – початку XX ст. відносимо: ремісничі профспілки, друковані видання, музейні збірки, виставки, безпосередньо промислові школи, навчальні майстерні, навчальні курси, мандрівні вчителі ремесла.

З допомоги Відділу Крайового організувалися товариства, спілки, які і займались збутом готової продукції, і давали роботу ткачам – замовлення на ткацькі речі, вчительську діяльність у школах. До таких товариств відносимо: ткацьке товариство в Глинянах, при якому 1894 р. постала ткацька школа (згодом зі школи була сформована ткацька фабрика), Косівське ткацьке товариство, при якому виникли професійна ткацька школа і майстерні, Гуцульське об'єднання кустарних промислів, Спілка ткацтва в Блажевій, що сприяла заснуванню школи, Ткацька спілка в Кросно, Галицьке крайове товариство ткацького промислу, Крайовий ткацький науковий верстат у Ланцуті ім. Франца Йосифа, Крайова ткацька майстерня в Горлицях, сприяли розвитку ткацької освіти Руське товариство педагогічне у Львові, Товариство руських жінок у Станіславові, Спілка ткачів у м. Дембовець.

Спільна мета для текстильних товариств, наукових верстатів, спілок – підтримка та збереження народного промислу, цієї мети планувалось досягти через створення шкіл, заохочення молоді до навчання, об'єднання вже

²²⁹ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття... С. 49.

сформованих спеціалістів, знавців, які володіють технічними навиками у своїй справі, молодих ткачів та збут готової продукції; також ці організації займалися купівлею інвентарю та сировини для праці.

Музейна діяльність є важливою ланкою розвитку мистецької освіти в Україні. З потребою збереження народних промислів пов'язаний розвиток музейної справи, що припадає на середину XIX ст. Стараннями галицької інтелігенції розпочалися дослідження промислів, були створені етнографічні гуртки студентської молоді. До цієї діяльності приєднуються польська інтелігенція, організовується «Ліга допомоги промислам»²³⁰, «Патронат для дрібних промислів» та ін.

У 1870-1890 рр. важливу роль відігравали промислові та сільськогосподарські виставки, що сприяли піднесенню ткацького промислу. Виставки стимулювали створення осередків музейництва, які займалися розвитком промислів. Плідними були виставки, які представляли зразки традиційного ткацтва, деревообробництва, кераміки, вишивки та інших галузей народної творчості, що відбувалися у Перемишлі, Кракові (1870), Відні (1873), Коломиї (1880, 1883, 1885, 1887, 1888, 1912), Львові (1877, 1882, 1887, 1894, 1905), Станіславові (1879), Тернополі (1885, 1887), Косові (1904), Стрию (1909). Велике значення для розвитку музейницької справи мало проведення періодичних світових виставок в Англії, Франції та Австрії²³¹.

Найбільш яскравим прикладом презентації художнього домашнього промислу Галичини була Віденська всесвітня виставка 1873 р. Вона стала першою з-поміж всесвітніх, що проходили за межами Англії та Франції²³². Під її впливом відбулися дві рільничо-промислові – у Львові (1877) та Кракові (1887)²³³. З цієї виставки закупили зразки промислових виробів та творів декоративно-прикладного мистецтва, які мали служити прикладом для

²³⁰ Додаток А. Рис. А.2.2.3.

²³¹ Никорак О. І. Українська народна тканина XIX – XX ст. Типологія, локалізація, художні особливості. Львів : НАН України; Інститут народознавства, 2004. С. 123-124; Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. С. 28; Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 104.

²³² Додаток А. Рис. А.2.2.4-5.

²³³ Додаток А. Рис. А.2.2.6-9.

розвитку діяльності ремісників Львова та Галичини. Вони були покладені в основу першої колекції майбутнього Міського музею художньої промисловості, заснованого 1874 р., а також Історико-культурного музею Наукового товариства ім. Шевченка у Львові²³⁴.

Першу рільничо-промислову виставка 1877 р. відкрили на території парку Яблонівських (нині – пл. Петрушевича, Львів)²³⁵ з ініціативи Галицького господарського товариства, під керівництвом графа В. Дідушицького, за співпраці з князем Л. Сапегою, Л. Вербицьким та іншими громадськими діячами. Тематичні експозиції розташовувалися у двох, спеціально збудованих великих павільйонах та двох приватних (князя Л. Сапєги та графа А. Потоцького). Каталог нараховував 1492 позиції. Тут представлялися не лише вироби сільськогосподарського машинобудування, а й народних промислів, зокрема виділений павільйон для експозиції жіночих робіт. Крайовою виставкою в Кракові 1887 р. керував князь Артур Потоцький. Серед інших налічувалися відділи: етнографічний, домашніх промислів та декількох промислових шкіл²³⁶.

Загальна крайова виставка 1894 р. у Львові проходила під патронатом австрійського цісаря Франца Йосифа²³⁷ Під керівництвом директора Адама Сапєги захід готувався два роки та став масштабною подією в Галичині. До відкриття виставки був запроваджений електричний трамвай у Львові. Передбачалися додаткові потяги на вихідні дні до Львова з Кракова та Чернівців, ціни на квитки в яких продавали за зниженою ціною. На виставці були представлені 34 тематичні групи, для кожної були відведені експозиційні площі, організаційний комітет, комісію членів журі. Група павільйонів народної освіти була в самому центрі виставки і включала: Павільйон крайових промислових шкіл (коштом Відділу Крайового), Павільйон крайової шкільної

²³⁴ Никорак О. І. Українська народна тканина XIX – XX ст. Типологія, локалізація, художні особливості... С. 124; Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX - середини XX століття: структурування, методологія, художні позиції... С. 104-105.

²³⁵ Додаток А. Рис. А.2.2.6.

²³⁶ Сулим Б. Феномен крайової виставки в Галичині 1894 року: історичний огляд. Львів : Поллі, 2007. С. 11; 532. Крайова рільничо-промислова виставка. URL: <http://www.lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=1364> (дата звернення 09.03.2018).

²³⁷ Додаток А. Рис. А.2.2.10-11.

ради (коштом намісника Галичини Казіміжа Бадені), Університет і Політехніку. Всі чотири павільйони спроектував Зигмунт Горголевський. Значна увага приділялася мистецтву, для якого були відведені чотири павільйони, існували дві тематичні групи та близько 800 експонатів.

Виставки дали поштовх до організації великої кількості приватних колекцій народних тканин у Галичині. Цей досвід запозичили із художньо-промислових музеїв Відня та Кракова, які закупували зі світових виставок колекції та експонати для майбутніх навчальних студій. Міський музей створений за зразком Віденського промислового музею. В 1874 р. у Львові організовано першу виставку під назвою «Міський промисловий музей»²³⁸. З метою розвитку промисловості та рукоділля тут було підготовлено виставки народних промислів у 1877 і 1894 рр., на яких експонувалися вироби народних художніх промислів – килими, вишивки, тканини, інші вироби народного промислу. Організатори Міського промислового музею у Львові займалися проблемами розвитку фахової художньої освіти. У 1880 р. була відкрита перша широкомасштабна виставка виробів домашнього промислу в Галичині, яка стала стимулом для створення Музею народного мистецтва в Коломиї²³⁹.

На крайовій виставці у Львові 1913 р. представлялися килими з приватних майстерень у Косові, Глинянах, Тернополі, Чорткові та п'яти львівських приватних килимарень. У 1914 р. організований заклад «Килим Глинянський». Один із гобеленів, датований 1907 р., зараз зберігається у Львівському історичному музеї. У 1933 р. «Промислово-ткацьку школу», яка відновила діяльність після I світової війни, перевели до Стрия, а згодом до Кросно (Польща)²⁴⁰.

До виставкової діяльності 1920-х рр. були залучені сестри Кульчицькі, Я. Музика, М. Дольницька, О. Окуневська, ін. На II Українській ярмарці в

²³⁸ Додаток А. Рис. А.2.2.12.

²³⁹ Никорак О. І. Українська народна тканина XIX – XX ст. Типологія, локалізація, художні особливості... С. 124; Павлюк С., Чмелик Р. Скарби музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України: Альбом. Львів : 2005. С. 28; Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 105-106.

²⁴⁰ Запаско Я. П. Українське народне килимарство. Київ, 1973. С. 34; Шульга З. М. Ткацький осередок у Глинянах. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів: Поллі, 1998. С. 27.

Івано-Франківську (1926 р., тоді Станіславів) відзначалися килими Олени та Ольги Кульчицьких, привертала увагу виставка килимів, ручних робіт та різьби «Гуцульського мистецтва». На IV виставці діячів українського мистецтва (грудень 1926 р.), поряд із О. Кульчицькою дебютувала Я. Музика, яка, крім мозаїки та двох портретів, виставила батіки, в композицію яких ввела народні мотиви. На виставці жіночого мистецтва і промислу в Нью-Йорку 1926 р. «Союзом українок» було влаштовано українську кімнату, де були представлені вироби з народною вишивкою. Як відписала після закінчення виставки керуюча Грейс Герримен, українські вишивки викликали зацікавлення та визнання преси і публіки. На Віденській виставці художнього промислу 1927 р. відзначилися випускники Віденської школи прикладного і декоративного мистецтва О. Кульчицька, М. Дольницька, О. Окуневська²⁴¹.

У 1928 р. поряд з виставкою давніх килимів зі збірки В. Пещанського була проведена виставка килимів Олени та Ольги Кульчицьких. Захід відкрив директор музею І. Свенціцький, який розповів про розвиток килимарського мистецтва на Україні та привітав сестер Кульчицьких у їх прагненні відновити давнє мистецтво. Серед килимів були експоновані ручні роботи їх проекту та виконання: настільники, доріжки, подушки, штори на вікна і на двері. Пряжу для ткання Кульчицькі фарбували алізариновими барвниками, які є тривкішими від анілінових²⁴².

Олена Кульчицька здобула художню освіту в Львівській художньо-промисловій школі, приватній художній школі С. Батовського-Качора та Р. Братковського, Львівській студії художників реалістичного напрямку. В 1907 році вона закінчила Академію мистецтв у Відні, єдиний вищий навчальний заклад в Австро-Угорській імперії, де могли здобувати освіту жінки. Після закінчення навчання викладала малювання в середніх школах Львова та Перемишля.

²⁴¹ Вистава домашнього промислу та жіночих робіт. *Нова хата*. Львів. 1926. Ч.12; Виставка українського мистецтва і промислу в Нью-Йорку. *Нова хата*. Львів. 1927. Ч. 9. С. 3; IV виставка діячів українського мистецтва. *Нова хата*. Львів. 1927. Ч.1. С. 5; II Українська ярмарка в Станіславові. *Нова хата*. Львів. 1926. Ч.11. С. 18.

²⁴² Свенціцький І. Виставка українських килимів в Національному Музеї. *Нова хата*. Львів. 1928. Ч. 4. С. 1–3.

Помічником Олени Кульчицької завжди була її сестра Ольга, яка в Перемишлі працювала вчителькою ручних робіт у Дівочому інституті. Ольга Кульчицька із захопленням займалася килимарством²⁴³. Вона вивчала килимарську техніку в гуцульських майстринь у Косові. У 1909 р. купила верстат і почала ткати. В 1920-х рр. Ольга Кульчицька заснувала килимарську майстерню в Перемишлі, де навчала дівчат ткацтву. Найбільш плідно сестри Кульчицькі працювали у галузі килимарства в 1920 – 1930-ті рр. Тоді ж було виткано понад 80 килимів. У цей період їх вироби експонувалися на виставках в різних місцевостях Західної України (Львів, Станіславів, Перемишль, Стрий та ін.), а також виставлялися за кордоном (Прага, Женева, Варшава, Гданськ, Гельсінкі, Лондон, Чикаго) і скрізь здобували високу оцінку. Не всі твори збережені до сьогодні, близько 40 знаходяться в фондах Національного музею ім. А. Шептицького у Львові, 4 – у Художньо-меморіальному музеї О. Кульчицької у Львові, також килими є в Українському музеї у Нью-Йорку²⁴⁴.

Олена Кульчицька була співзасновником Українського регіонального музею «Стривігор» у Перемишлі. Його хранителем в 1932 – 1945 рр. був історик др. І. Ю. Шпитковський, активний член НТШ у Львові. В. 1937 р. установа нараховувала понад 10000 експонатів історико-археологічного, церковного та етнографічного змісту. Сам музей нині не функціонує, але частина його експонатів зберігається в Національному музеї Перемиського Краю²⁴⁵.

У 1876 р. була утворена Львівська художньо-промислова школа²⁴⁶. Виникнення школи було тісно пов'язане зі створенням Львівського музею художніх промислів (1874). Художньо-промислова школа була заснована 18 грудня з назвою Школа рисунку і моделювання, а сьогодні має статус та назву Львівський фаховий коледж декоративного і ужиткового мистецтва

²⁴³ Додаток А. Рис. А.2.2.14.

²⁴⁴ Додаток А. Рис. А.2.2.13, А.2.2.15.

²⁴⁵ Нова хата. Львів. 1927. Ч.4. С. 1-3; Семчишин О. І. Штрих до творчого портрету О. Кульчицької. *Народознавчі зошити*, 2001. №1. С. 50.

²⁴⁶ Додаток А. Рис. А.2.2.16.

ім. І. Труша. В останній третині XIX – I половині XX ст. заклад функціонував з такими назвами: Школа рисунку і моделювання (від 1876 р.), Школа художнього промислу (від 1882 р.), Державна промислова школа (від 1891 р.), Державна технічна школа ім. Станіслава Щепановського (1929). У 1932 році мистецький відділ було виділено в окремий навчальний заклад – Львівську школу декоративних мистецтв і мистецького промислу. В 1938 році заклад отримав назву Державний інститут пластичних мистецтв, який проіснував півтора року²⁴⁷.

В Львівській ХПШ читалися лекції з мистецтва та естетики, проводилися заняття з рисунка та моделювання. Після клопотань зі сторони музею Міністерство освіти дало санкцію на заснування при ньому «Загальнопромислової школи рисунку та моделювання»²⁴⁸. У 1886-1887 н. р. були відкриті відділи гаптів та мережива. Твір, що свідчить про роботу відділу в той період, – завіса у техніці аплікації, створена за народними мотивами під керівництвом викладачки гаптування і коронкарства Катерини Белтовської, що експонувалася в австро-угорському павільйоні на Всесвітній виставці 1900 р. у Парижі²⁴⁹. Студенти вчилися гаптувати, мережити, батикувати. Однією з перших викладача на відділі К. Рибак (1887-1926). Згідно з наказом № 1608 Міністерства віросповідання і освіти від 23 березня 1891 р. на цій базі була створена Державна промислова школа. Протягом 1891-1892 рр. за кошти Галицької ощадної каси на честь 40-річчя правління цісаря Франца Йосифа для закладу було збудовано окреме приміщення на вул. Театральній, 17. На 1892-1893 навчальний рік у школі навчалось 306 учнів, із яких на відділі гаптів 13 осіб, на відділі мережива – 11. Доповнюючу освіту здобували 5 учнів надзвичайних на відділі гаптів та 7 учнів надзвичайних на відділі мережива²⁵⁰.

²⁴⁷ Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Львівський_державний_коледж_декоративного_і_ужиткового_мистецтва_імені_Івана_Труша (дата звернення 07.07.2020).

²⁴⁸ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 39.

²⁴⁹ Школа мистецьких традицій. *Матеріали наукової конференції, присвяченої 135-річчю від часу заснування Львівського державного коледжу декоративного і прикладного мистецтва ім. І. Труша*. Львів, 2011. С. 75.

²⁵⁰ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 166.

Весь навчальний процес із перших днів заснування відділу вибудовувався на ґрунтовному вивченні українського народного мистецтва та професійному ремісничому виконанні ткацьких виробів²⁵¹.

Державна промислова школа у Львові як головний навчальний заклад включала в свою структуру такі відділи: школу будівельного промислу з різними спеціальностями; школу художнього промислу з відділами художнього меблярства, токарства, художнього різьбярства; художньої обробки металу; художньої вишивки і мережива; публічного залу рисунка і моделювання. Для керівництва закладом Велике Галицьке Намісництво і кураторія м. Львова призначили висококваліфікованого архітектора Зигмунта Горголевського (1845-1903 рр.), який став першим директором школи (1893-1903 рр.)²⁵². За його сприяння міською владою було збудоване нове приміщення по вул. Снопківській, 47. Вселення школи до цього будинку відбулось 1909-1910 навчального року. В цей час у закладі працювали такі відомі митці, як А. Августинович, С. Батовський, Ю. Белтовський, П. Гарасимович, З. Горголевський, Я. Набольчик, С. Рейхан, Т. Рибковський, З. Розвадовський, В. Крицінський. На початку 1920-х років Львівську ХПШ очолив Клавдіуш Філасевич, який викладав технологію металу. В цей період у школі викладали: Віктор Айдекевич (аналіз геометричних рисунків), В'єслав Гжимальський (наука художнього оформлення), Юліуш Крупський (практичне малярство), Ян Ольпінський (малярство), Едвард Пітш (малярство), Казимир Сіхульський (малярство), Генрик Кюн (малярство), Павло Гаєвський (декоративний рисунок), Ядвига Червінська (коронкарство), Євгенія Подляшецька (гаптярство), Каміла Юрайдова (килимарство), Василь Цьонь (наука практичного килимарства), Болеслав Маринич (слюсарство), Шчепан Стах (слюсарство), Ян Кашурба (інструктор слюсарства), Францішек Сяк (ковальство), Йозеф Свобода (машинознавство), Ян Качинський (столярство), Броніслав Парчак (столярство), Теофіл Жмудзінський (токарство),

²⁵¹ Школа мистецьких традицій... С. 75.

²⁵² Трофимлюк В. Зигмунд Горголевський. *Галицька брама*. Найдавнішій мистецькій школі Львова виповнюється 120 років. Коледж ім. І. Труша. Львів, 1996. №20. С. 6-7.

Станіслав Ковальський (наука про форми та стилі в будівництві), Йозеф Старжинський (декоративна скульптура), Володислав Гавлінський (практична наука скульптури в камені), Ян Нальборчик (моделювання)²⁵³.

За час існування закладу в ньому навчалися в різний час від 52 до 1050 осіб. Учніські роботи в різні періоди були представлені на міжнародних виставках та отримували нагороди у Львові (1894), Відні (1880, 1889, 1890), Кракові (1904), Празі (1937). За високий професійний рівень представлених у 1937 р. в Парижі робіт їм було присуджено найвищу нагороду²⁵⁴. При активному сприянні мистецької громади Львівщини у 1939 р. навчальному закладу було надано статус Інституту пластичного мистецтва²⁵⁵. У вересні 1940 р. на базі Державного інституту пластичного мистецтва формується Львівське державне художньо-промислове училище. Львівська художньо-промислова школа у взаємодії з Міським промисловим музеєм визначала діяльність мережі деревообробних, ткацьких, гончарних, килимарських та інших фахових шкіл мистецько-ремісничого спрямування в Галичині²⁵⁶.

1 січня 1940 року статус закладу було понижено до училища, проте викладачів не змінили. В часі німецької окупації училище розділено на два заклади. Школу мистецького промислу, де була впроваджена українська мова навчання і аналогічну польську школу. Відділи різьбярства і ткацтва певний час для обидвох шкіл були спільними²⁵⁷.

Навчальні програми уподібнювалися до педагогічних завдань вищих навчальних закладів з перевагою образотворчого спрямування, при тому, що профільно школа була художньо-промисловою. За зразком західноєвропейських мистецьких навчальних закладів тут було впроваджено

²⁵³ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 167.

²⁵⁴ Додаток А. Рис. А.2.2.18-20.

²⁵⁵ Стельмах Б. М. Плекаючи традицію. *Галицька брама*. Найдавнішій мистецькій школі Львова виповнюється 120 років. Коледж імені І. Труша. Львів. 1996. №20. С. 2.

²⁵⁶ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 170.

²⁵⁷ Батіг М. Наші магістралі (1941—1944). *Карби*. Додаток до журналу «Образотворче мистецтво». 2002. № 1. С. 24—31

пом'якшений режим відвідування лекцій студентами, основну увагу було спрямовано на розвиток їх індивідуальних нахилів²⁵⁸.

Вступники були різні за віком та мали різний рівень мистецької підготовки. Це питання врегульовувалося індивідуальним екзаменуванням. Ті, що мали кращу підготовку, відразу зараховувалися на вищі курси. Для усіх інших було створено окремий підготовчий курс з метою визначення індивідуальних нахилів з наступним їх скеруванням до спеціального відділу. Від перших днів заснування школи працювали чотири відділи: малярський, графічний, скульптурний та текстильний²⁵⁹.

Наймолодшим відділом Художньо-промислової школи був текстильний. Його керівництво було доручено Марії Морачевській. Технічною та технологічною ділянками ткацької справи керував Василь Цьонь²⁶⁰. В основі проектних завдань відділу було покладено українське народне мистецтво з творчим використанням оригінальних надбань музейних збірок. На відділі здійснювалися проекти килимів у різних техніках, верет, скатертин, рушників, одягу тощо з урахуванням мистецьких вимог сучасності та потреб оформлення житла. Для поглиблення національного характеру в основу навчальних вимог впроваджене вивчення живої природи, продовження минулих традицій українського та світового мистецтва, зв'язку мистецької творчості з життям народу²⁶¹.

Історія ткацького осередку в Глинянах починається з 1885 р., коли парох церкви о. Филімон Решетилівич²⁶² заснував «Задаткове товариство» (з 1886 р. – «Ткацьке товариство»)²⁶³. Спочатку Товариство випускало візерункові тканини, полотна, цайги (міцна матерія на робочий одяг), рушники, взористі скатертини, вовняні хустки та ін., на що в той час був попит. За старанням о. Решетилівича, Відділ Крайовий у Львові призначив «Ткацькому

²⁵⁸ Батіг М. Наші магістралі (1941-1944)... С. 26.

²⁵⁹ Там само.

²⁶⁰ Там само. С. 27.

²⁶¹ Там само. С. 29.

²⁶² Додаток А. Рис. А.2.2.24.

²⁶³ Хамула М. Глиняни – місто моїх килимів. Нью-Йорк: літературно-мовна редакція Леоніда Полтави, 1969. С. 126; Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 186.

Товариству» річну дотацію в сумі 500 австр. крон. Врешті, було збудовано два великі фабричні будинки, де працювало близько 60 робітників²⁶⁴. Товариство налагодило жакардове виробництво художніх тканин, портретні зображення, а з 1890 р. почало виготовляти килими. Серед перших художників, що створювали проекти для них, були: Е. Ковач, В. Крицінський, І. Юрайда, В. Цьонь та ін. Власники Товариства впроваджували нові механізовані верстати, вдосконалювали процес виробництва. Під час I світової війни діяльність об'єднання зупинилася²⁶⁵.

В 1887 р. у Глинянах була відкрита Промислово-ткацька школа (1887 р.), яку очолив Іван Юрайда. Навчання було трирічним, вивчалися технологія та практика жакардового і ручного ткацтва, способи обробки тканин та фарбування пряжі. Пряжа фарбувалася штучними барвниками. На 1908 р. у «Крайовому взірцевому ткацькому варстаті» викладав І. Юрайда (закінчив Центральну крайову ткацьку школу у Франкштадті та Курси механічного ткацтва у Берні), від 1896 р. – Михайло Ратушинський (закінчив Навчальний варстат у Глинянах) та інструктор з фабричної практики Каміла Юрайда. Василь Цьонь, випускник Львівської промислової школи (1905 р.) викладав у Глинянській школі та створив велику кількість проектів для килимів, базуючись на старих узорах українського килимарства Західного Поділля²⁶⁶. У 1914 р. при школі було організовано цехи, які виготовляли килими, доріжки, бавовняні та лляні тканини для продажу. Заклад дістав назву «Килим Глинянський»²⁶⁷. Розпочалося виробництво продукції на продаж з ідентифікаційним штампом «Відбірковий продаж килимів зі школи ткацької в Глинянах». Глинянські вироби експонувалися на крайовій виставці у Львові, крайовій виставці виробів промислових шкіл (1892), Всесвітній виставці у

²⁶⁴ Хамула М. Глиняни – місто моїх килимів... С. 137.

²⁶⁵ Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / уклад. Шульга З. М. Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. С. 26.

²⁶⁶ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 186.

²⁶⁷ Шульга З. М. Ткацький осередок у Глинянах. Художній текстиль. Львівська школа. Львів: Поллі, 1998. С. 25.

Парижі (1909), Крайовій виставці давніх і сучасних килимів у Львові (1913) та ін.

Під час I світової війни (1914-1920 рр.) фабрика не працювала, фабричне знаряддя було розкрадене, верстати спалені – збереглися лише дві порожні будівлі²⁶⁸. Після війни у 20-х роках ХХ ст. виробництво килимів відродилося стараннями Михайла Хамули (який викупив ті будівлі) та викладача Ткацької школи в Глинянах Теодора Ладичка та розширилось до фабричного підприємства²⁶⁹ з розгалуженою мережею навчальних курсів техніки килимарства у довколишніх селах – Лагодові, Якторові, Балушині, Борткові.²⁷⁰ Успіх цієї діяльності забезпечувався залученням до співпраці відомих українських художників (М. Левицький, Д. Бутович, С. Борачок, П. Холодний, Т. Гриневич, В. Бандиля)²⁷¹, підготовлених ткачів та технологічними особливостями, що включали використання високоякісної пряжі та часткову механізацію процесу²⁷².

В 1933 р. засновано філію «Союзу українок» у Глинянах. Упродовж шести років існування філії змінювалися голови її правління: пані Данилевичева, потім пані Палчинська, пані Галанова, а в кінці Галина Хамула, яка виконувала обов'язки голови аж до заборони організації польською владою в 1939 р. «Союз українок» мав гуртувати жіноцтво, вести курси куховарства, кравецтва та мистецтва. За головування Галини Хамули створено філії «Союзу українок» у селах Солова і Туркотин Перемишлянського повіту²⁷³.

Кращі зразки килимарської продукції Глинян кінця ХІХ – початку ХХ ст. були найвищим художнім досягненням глинянських килимарів у дорадянський період²⁷⁴. У 1939 р. на основі фабрики утворена артіль «Визволення», а після II

²⁶⁸ Хамула М. Глиняни – місто моїх килимів... С. 128.

²⁶⁹ Додаток А. Рис. А.2.2.25-А.2.2.28.

²⁷⁰ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ – середини ХХ століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 187.

²⁷¹ Додаток А. Рис. А.2.2.29-А.2.2.43.

²⁷² Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / уклад. Шульга З. М... С. 26; Шульга З. М. Ткацький осередок у Глинянах... С. 26.

²⁷³ Хамула М. Глиняни – місто моїх килимів... С. 90.

²⁷⁴ Запаско Я. П. Українське народне килимарство. К., 1973. С. 23.

світової війни назву змінено на фабрику художніх виробів «Перемога»²⁷⁵ Глинянська фабрика відігравала певну роль і в діяльності ЛДПДМ (зараз ЛНАМ), оскільки там виготовлялися в матеріалі дипломні проекти випускників кафедри художнього текстилю ЛДПДМ – І. Литовченка, В. Федька, С. Шабатури, В. Галицької, О. Риботицької, З. Шульги, О. Шеремети, Г. Кусько, О. Никорак, Л. Амбіцької²⁷⁶ та ін.

До текстильних шкіл, що існували на кінець ХІХ – початок ХХ ст., відносимо: ткацькі школи, школи коронкарства, школи гаптування, школи жіночого рукоділля, при яких діяли відділи коронкарства, гаптярства та в'язальних робіт. У 1890-х рр. осередки ткацького промислу вже існували в Кросно, Корчині, Дембовці, Блажовій, Ясениці, Домараджі, Глинянах, Косові, де з домашнього з часом утворився дрібний промисел і постали важливі ткацькі осередки²⁷⁷ У краї було кілька широко розвинутих освітніх закладів, де можна було навчитися гаптярству, таких як школа промислова, вища школа жіноча і Товариство жіночої праці у Львові, школа жіночих робіт у Перемишлі, Заклад ім. св. Терези у Львові, заклад у Дроговижі та інші, де виконувались гаптярські роботи.

²⁷⁵ Мистецтво текстилю. Методи творення.3 / уклад. Шульга З. М... С. 26.

²⁷⁶ Шульга З. М. Ткацький осередок у Глинянах... С. 29.

Додаток А. Рис. А.2.2.44, А.2.2.45, А.2.2.47.

²⁷⁷ Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 217.

Школи текстилю в Галичині за професійним спрямуванням²⁷⁸

Коронкарські	Гаптярські	Ткацькі	Професійні жіночі
<ul style="list-style-type: none"> • Відділ коронкарства та гапту львівської панської промислової школи • Закопане • Краків • Каньчуга (інсп. Л. Вербицький) • Мушина (кер. Й. Неужільова) • Школа мережива в м. Яворові 	<ul style="list-style-type: none"> • Школа художньої вишивки у Львові • Краків • Каньчуга • Мушина • Закопане • Маків 	<ul style="list-style-type: none"> • Блажова • Бучач (гр. Потоцький) • Вікно (В. Федорович) • Вілямовиці • Глиняни (о. Решетилович) • Горлиці • Городенка • Клебанівка (Т. Федорович) • Корчин • Кросно (Г. Грушецький) • Рихвальд • Ткацька школа в м. Стрию 	<ul style="list-style-type: none"> • Школа робіт при чоловічому ліцеї ім. Кр. Ядвіги (Львів) • Школа білизнярства товариства «Праця жінок» (Львів) • Школа промислова товариства підтримки промислу жіночого (Львів) • Інститут СС Василянок (Львів) • Школа жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в Перемишлі • Новий Сонч • Школа жіночих робіт (Краків) • Жіноча професійна школа ім. Ожешко в м. Дрогобичі • Професійна школа для єврейських дівчат в Жовкві • Жіноча професійна школа в Ланцуті • Жіноча професійна школа св. Анни у Львові • Жіноча професійна школа ім. А. Міцкевича у Львові • Жіноча професійна школа св. Терези у Львові

Навчання в школах проводилося згідно з закріпленим Статутом, здебільшого він був універсальним та затвердженим Крайовою шкільною радою і Крайовим Комітетом із поправками на фахове спрямування школи. Наука за статутом тривала два, інколи три роки. В перший рік учень вивчав

²⁷⁸ Для наочності інформація з таблиці винесена в карту. Додаток А. Рис. А.2.2.49.

докладні відомості щодо механічного влаштування ткацьких верстатів, їх складових частин та допоміжних приладів. Вихованці навчалися пробирати основу для гладких тканин та їх виробляти, набували вміння класифікувати тканини, розпізнавати ткацькі матеріали різного гатунку, знати їхні технологічні властивості, характер ниток у готових виробках. Після того, як учні набували достатньої вправності в тканні, інструктор пояснював роботу приладів, що служать для виробництва узорних тканин. Надалі навчалися виробляти візерункові тканини за допомогою ремізного ткацтва.

На другому році навчання учні ознайомлювалися з приладом Жакарда, навчалися переносити рисунок на ткацький узір і відносно нього готувати карти для створення візерункових тканин. Навчаючись пробирати основу та ткати адамашкові вироби, виробляли столову білизну та барвисті тканини. Також учні ознайомлювалися зі способами природного та штучного відбілювання, прядіння, апретування, складання та пакування ткацьких виробів, отримували відомості про походження різних ткацьких матеріалів, вправлялися в калькуляції цін, а також тренувались у звичайному гаптуванні ткацьких виробів.

У 1875 р. у с. Дроговиж відкрито навчальний заклад для сиріт та убогих на кошти графа Станіслава Скарбека. Заклад був розрахований на 1000 дітей, крім опіки, утримання та виховання, передбачалося надання фахової ремісничої освіти. Школа стала першим навчальним закладом у Східній Галичині, де вивчали теорію та вправлялися в практиці ремесла. Учні готували до художньої діяльності в галузі декоративно-ужиткового мистецтва. У 1880-х рр. школа розпочала виготовлення та модернізацію ткацьких верстатів для ткацьких шкіл Галичини, зокрема Косова і Городенки. Проектували верстати для сукна, бавовняних тканин, серветок тощо²⁷⁹.

²⁷⁹ 168. ЦДАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 22: Листування з дирекцією закладу для сиріт і убогих в с. Дроговиже Жидачівського повіту про виготовлення верстатів для ткацьких шкіл, 1883–1901 рр., 126 арк.; Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 60.

Великий вплив на розвиток ткацтва у Галичині мав Перший Галицький конгрес ткацтва, скликаний у 1890 р., де розглядалися наступні питання: конструкція ткацьких верстатів (щоб верстат помістився у селянській хаті); систематизація ткацьких виробів, що виготовляються ткацькими спілками (для створення норм якості торгівлі); унормування винагороди за ткацьку роботу в ткацьких спілках; розвиток виробів з грубої сировини, що направляються за кордон. Інженер Генріх Грушецький запропонував тип нових ткацьких верстатів, що мали висоту 1.7 м для гладких полотен, 2.3 м з приладами для ткання «під бердо». Грушецький додав докладний опис конструкції цих верстатів і з дискусії було вирішено їх затвердити та за рахунок кошту крайового в кожній місцевості, де існувала ткацька спілка, надати такий верстат; також було вирішено надавати безвідсоткову позику з фондів крайових для купівлі додаткових верстатів такої конструкції. Стосовно другого питання Грушецький виказав потребу, щоб всі крайові товариства закуповували пряжу з одних фабрик, визнаних найкращими, щоб всі товариства прийняли однакову номенклатуру для крайових виробів, а також універсальні параметри довжини і ширини окремих зрізів тканини (штук) та влаштували спільний склад гуртової пряжі. У дискусії виголосили потребу в солідарності між краєвими ткацькими товариствами. Результат обговорень – ухвалення рішення створити «Союз Галицьких Ткацьких Спілок», щоб забезпечити добрі умови для надходження пряжі, поки не буде організована прядильня, та всі вироби виготовляти однаковими. За цілу штуку взяли 36 метрів, за півштуки – 18. Таким самим чином була встановлена номенклатура та нумерація на ткані вироби.

Відносно третього питання було прийняте рішення виплачувати учням 60% від звичайних місцевих цін ткацької роботи та 10% інструкторам. Частину винагороди вирішили відкладати на фонд учня, щоб забезпечити його власним верстатом та іншим потрібним йому в роботі фаховим знаряддям та приладами. Складено план науки, який мав бути пристосований до місцевих умов, розпорядок занять учнів, критерії нагляду за успішністю. Окремою умовою визначалося відношення кожної школи до спілки. Щодо розвитку виробів

грубих вовняних сукон, то було вирішено закладати суконні спілки у всіх місцевостях, де розвинене вівчарство. На той момент уже провадилася робота з організації такої спілки – в Ланцутському повіті²⁸⁰.

Відродженням ткацтва займалася «Спілка ткачів» у м. Дембовець²⁸¹. (1911 – 1916 рр.). Секретарем організації був Олександр Вишневський, головою – князь Зигмунд Менський. З початку існування у спілці було 15 верстатів. Збут здійснювався через Об'єднання промислу ткацького у Львові та купців, які займалися торгівлею виробів для домашнього вжитку²⁸². Ці два об'єднання, вироби для яких виконувались у ткацьких та кошикарських майстернях, тісно співпрацювали між собою, мали ринки збуту у Львові та Кракові. Експорт крайових виробів здійснювався через власних представників у Відні, Будапешті, Салоніках, Гамбурзі, Дортмунді, Лондоні та Глазго.

Перше галицьке товариство для крайового ткацького промислу²⁸³ (м. Кросно) займалося наданням верстатів ткачам, інструментів для обробки пряжі, влаштуванням ткацьких майстерень, запровадженням першої в краї фабричної майстерні по відбілюванню та апретуванню полотен. У самому товаристві вироблялися чисто лляні тканини і приміщення його знаходилося у Львові, по вул. Марійській (тепер пл. Міцкевича); тут був організований і центральний склад полотен, де можна було купити товари, на третину дешевші від закордонних. Ткачі, що виробляли тканини, обов'язково були членами Товариства та отримували по 100 зл. заробітної плати. До ради Товариства входили: п. Станіслав Біхонський, др. Броніслав Дулеба, Август Горайський, Ян Дживінський, Ян Йордан, Станіслав Щепановський та Ян Гжецецький.

Цікавою була практика парламенту Бадена (Німеччина) у 1888 та 1889 рр. стосовно розвитку місцевих промислів через вишкіл молодих майстрів у майстернях. Парламент видавав субсидії господарям кустарно-виробничих майстерень, щоб майстри брали до себе учнів на житло та навчання. При видачі

²⁸⁰ Діло. 1890. Ч. 46. С. 2.

²⁸¹ 191. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 47: Справа про діяльність «Товариства ткачів» в м. Дембовець, 1911–1916 рр., 113 арк.

²⁸² Там само. Арк. 5.

²⁸³ Przewodnik przemysłowy. Premysł. 1890. S.7.

субсидії до уваги бралися наступні вимоги: перевірена добропорядність господаря ремісного закладу, належне влаштування майстерні, систематичне навчання учня всім засобам майстерності, прийом учня в дім майстра на правах члена родини. В 1888 р. було визнано можливим видати субсидію 36 майстерням, у 1889 р. – 56, 1890 – 70, 1892 – субсидію отримали 122 майстра, що взяли на себе зобов'язання навчати всього 134 учня за 23 видами ремісної промисловості²⁸⁴. Доказом доцільності видачі субсидій було те, що учні після закінчення часто залишалися далі працювати у майстрів. Доцільність влаштування навчальних майстерень через видачу ремісникам субсидії за підготовку добрих підмайстрів була підтверджена на міжнародному конгресі по технічній та комерційній освіті, що відбувся в Бордо (Франція) у 1894 р. Цей досвід було запозичено іншими державами; аналізуючи архівні фонди, знаходимо низку справ, які засвідчують видачу субсидій господарям майстерень: справа про їх надання власнику ткацької майстерні в Косові Кабину Миколаю²⁸⁵, справа про надання субсидії на розширення ткацької майстерні в м. Ярославі Павульському Володиславу²⁸⁶. В Галичині субсидії виділялися школам, курсам, товариствам та на проведення виставок.

Ткацький навчальний варстат (майстерня) в Блажовій²⁸⁷, заснований 1884 р. (діяв до 1896 р.), який співпрацював з Ткацьким Товариством в Блажові, яке забезпечувало для майстерні необхідну пряжу і загалом опікувалось адміністративними справами. Фаховим інструктором працював п. Бренк Марцін, професійно підготовлений в урядовій фаховій ткацькій школі в Полічце (Чехія), як стипендіат крайового фонду. Управлінням школи займався комітет, що складався з п. Скжинського Дзислава, кс. Квятковського Леона і директора школи Володислава Рильського.

²⁸⁴ Мистецька освіта в культуротворчому процесі України ХХ – ХХІ ст. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Шмагало Р., Покотило Г., Ляшкевич П., Гнатишин І., Бей Т. Львів : ЛНАМ, Тернопіль : Мандрівець, 2013. С. 11.

²⁸⁵ ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 3: Справа про надання субсидії власнику ткацької майстерні в Косові Кабину Миколаю на придбання інвентаря. 1911–1920 рр., 21 арк.

²⁸⁶ ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 176: Справа про надання субсидії на розширення ткацької майстерні в м. Ярославі Павульському Володиславу, 27 арк.

²⁸⁷ Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 21.

Верстат навчальний ткацький в Корчині²⁸⁸ існував під опікою існуючого там Товариства ткацького під назвою св. Сильвестра. У розпорядженні школи було 6 покращених верстатів з машинами Жакарда, а ткацьке товариство безкоштовно доставляло прилади для навчальних цілей. На початку налічувалося 9 учнів, кількість яких збільшувалася відповідно до кількості верстатів. З цією метою Комісія Крайова для справ домашнього і рукодільного промислу ухвалила передати корчинській школі ще один комплектний верстат найновішої конструкції з приладом Жакарда, адміністрацією Товариства було виділено також й інший верстат – давньої конструкції, з метою порівняти проби щодо практичної придатності обидвох систем для місцевих потреб. Фаховим інструктором призначили п. Яна Стадейського, який перед тим демонстрував дуже успішні результати в косівській школі. В Косові його місце зайняв один із учнів п. Стадейського. У 1889 р. працювало 13 учнів на 10 верстатах. Більше вихованців взяти не можна було через нестачу місця. П'ятеро старших учнів у закладі працювали на власних, покращених жакардових верстатах.

У тому році школа отримала статут та інші організаційні приписи. Заклад в Корчині повинен був займатися особливою наукою вироблення лляних тканин, із дотриманням характерних ознак корчинських товарів. Характерним було те, що тканини вироблялися без жодних домішок бавовни. Товариство ткачів у Корчині й тамтешня школа вважали справою честі утримувати і надалі плекати марку корчинських полотен як чисто лляних.

Опікун навчальної ткацької майстерні в Корчині (п. Бурса Станіслав) сприяв закладенню такого ж наукового верстату в Косові (1882 р.)²⁸⁹, де таке ж міське Ткацьке Товариство утримувало школу при допомозі крайового фонду. Ткацьке Товариство в Косові організовувалося на зразок іноземних товариств. Ціль – витіснити дорогі закордонні речі з продажу на користь дешевших місцевих тканин, що було підтримано Відділом Крайовим. Від Товариства очікували великого успіху, однак у певний момент верстат опинився на межі

²⁸⁸ Там само. С. 45.

²⁸⁹ Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 46.

закриття. Головна увага надавалася виробам чисто лляним, вироблялися полотна, рушники та інші ткані речі, пізніше спостерігається виконання виробів, оздоблених вручну із золотим та срібним шиттям на основі гуцульських узорів. Попит на вироби Товариства почав рости, завдяки чому об'єднання придбало будинок, в якому були встановлені верстати. За кілька місяців д-р Тарнавський та директор п. Дж. Хеймби зробили велику роботу для популяризації Товариства, яке врешті зайняло своє важливе місце в краєвому промислі. Фаховим інструктором ткацтва був тимчасово призначений Броніслав Баб'як, один із найздібніших учнів, який потім навчався в урядовій фаховій школі.

У 1922 р. в м. Косові М. Куриленком засновано Спілку «Гуцульське мистецтво»²⁹⁰. Метою утворення Спілки було залучення до співпраці ткачів-надомників, відродження народних промислів після війни, створення вартісних з мистецького погляду речей. Ця мета досягалася використанням методів фарбування пряжі рослинними барвниками, причому застосовувалася не тільки рахункова, а й гребінцева техніка ткання, співпрацею з такими визначними українськими художниками, як О. Кульчицька, П. Ковжун, Р. Лісовський, Я. Музикова, П. Холодний (син), М. Бутович, С. Гординський, М. Нечитайло-Андрієнко.²⁹¹ Першими художниками, які почали працювати в Спілці, були Валентина Куриленко (дружина Михайла Куриленка) та випускниця Київського інституту шляхетних панянок Анна Герасимович²⁹². Деякі роботи А. Герасимович, виконані в Спілці, зберігаються у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського²⁹³. Характерні для гуцульського килима геометричні мотиви мають твори іншого видатного майстра Спілки з колекції музею – килим та налавник М. Ганущака.²⁹⁴ На підприємстві виготовляли обруси, портъери, серветки,

²⁹⁰ Додаток А. Рис. А.2.2.46, А.2.2.48, А.2.2.54, А.2.2.64.

²⁹¹ Додаток А. Рис. А.2.2.58, А.2.2.59.

²⁹² Діяльність спілки «Гуцульське мистецтво» у Косові у 20-30 роки ХХ століття. URL: <http://kosivart.if.ua/2009/04/08/1120/> (дата звернення: 10.10.2017); Додаток А. Рис. А.2.2.48.

²⁹³ Додаток А. Рис. А.2.2.50-А.2.2.53.

²⁹⁴ Додаток А. Рис. А.2.2.55, А.2.2.56.

блузки. Великим попитом користувалася костюмна тканина «Самоділ». Продукція «Гуцульського мистецтва» знаходила збут у Галичині (Львів), Польщі (Лодзь, Варшава, Катовіце), Німеччині, США, Канаді, Австралії, Швеції²⁹⁵. Неофіційно при Спільці було організовано школу, де на 1923 р. навчалось 6 учнів. На 1936 р. в об'єднанні працювало 150 осіб, 50 з них – ткали, 50 – пряли вовну, 20 – займалися вишивкою, 30 – заготівлею традиційних рослинних барвників. Успіхи Спільки на міжнародних ринках (експорт виробів у Швейцарію, Норвегію, Швецію та Америку), проведення I виставки килимів та вишивок у Львові (1930) і II виставки килимів (1936) діяли підстави М. Куриленку звернутися до польського уряду з проханням про відкриття у Косові школи з українською мовою навчання. Наслідком цього було створення Гуцульської промислової школи (1939) за керівництвом Куриленка²⁹⁶.

На 1894 р. працювали наступні школи в сфері текстилю: з виробництва мережива та гаптів в Кракові, Каньчuzі, Мишуні, Закопаному; ткацькі – в Кросні, Блажовій, Глинянах, Горлицях, Корчині, Косові, Вікні, Рихвальді та Вилямовицях; школа суконництва в Ракшаві²⁹⁷.

В с. Вілановичі, повіт Бяла²⁹⁸ у 1886 було організовано крайовий професійний варстат для навчання ткацтву, який поєднував теорію (вивчення ткацьких технік, рисунка та інших допоміжних предметів) та практичний вишкіл (через виконання ткацьких робіт, льняних та адамашкових тканин за допомогою покращених ткацьких верстатів із вдосконаленими ткацькими приладами). Учні навчались пробирати основу для гладких тканин (безузорних), вчилися виготовляти такі тканини, розпізнавати різний ґатунок, технологічні властивості матеріалів, нитки в різних готових виробках і класифікувати тканини. Наступним кроком було вправління у виробництві узорних тканин за допомогою підніжок.

²⁹⁵ Михайло Куриленко. URL: <http://kosiv.org/kosivschina/1033-myhajlo-kurylenko.html> (дата звернення: 10.10.2017).

²⁹⁶ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 191.

²⁹⁷ Діло. 1894. Ч. 61. С. 1.

²⁹⁸ ЦДАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 41: Справа про діяльність ткацької школи в с. Вілямовичі, повіт Бяла, 1886–1919 рр., 144 арк.

Активно займався проблемами розвитку ткацького промислу Володислав Федорович²⁹⁹. Збираючи зразки старих подільських килимів, він докладно ознайомився з технікою та способами вироблення давнього килимарства. У 1886 р. В. Федорович вирішив заснувати у с. Вікно килимарську школу. Вчителем став Іван Івахов із Кобилі, Збараського повіту. Вже у 1891 р. школа налічувала 8 килимарських верстатів, а при кожному з них працювало два учні, один старший і один молодший, для того, щоб останній завжди мав підказку. Наука тривала близько 5 років. Учень середніх здібностей потребував близько двох років, щоб навчитися килимарства, проте, крім самого ремесла вихованці повинні були досконало вивчити складові частини верстата, стиль, орнаментику, принципи фарбування і т.д., щоб стати всебічно обізнаними майстрами³⁰⁰. До 1892 р. у школі було вже 32 килимарі. Вони виробили 642 килими загальною вартістю 12.840 зл. У 189 р. Федоровичем була влаштована виставка виробів зі школи у великій залі Ратуші у Львові, яка здобула схвалення відвідувачів та преси. Керівництвом школою займався Андрух Турок – килимарський майстер із Гнилиць. Для закладу Федорович збудував окремих одноповерховий будинок, де внизу жили вчителі та учні, а весь перший поверх був відведений під школу. Після закінчення учні йшли в майстерню (для заробітку) з килимарським верстатом, кошти якого також покривалися від їх заробітку. Навчання акцентувалось не на знайомстві з інноваціями, а на відродженні занепаłego промислу в краї. Важливим для В. Федоровича було виключення анілінових барвників у килимах і використання лише натуральних³⁰¹.

Варто зазначити, що заклади мали не лише вузькопрофесійне значення, а й загальноосвітнє. До прикладу – Коронкарська школа в Каньчuzі³⁰². Заклад постав у 1881 р. при допомозі крайового фонду за старанням баронеси Магдалени Чеховічової, яка стала керівничкою школи. В найближчі роки тут

²⁹⁹ Додаток А. Рис. А.2.2.65, А.2.2.66.

³⁰⁰ Рис. А.2.2.67- А.2.2.70.

³⁰¹ Діло. 1894. Ч. 157. С. 2; Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 185.

³⁰² Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 39.

нараховувалося 37 учениць, з них прийшло 18 таких, що не вмiли нi читати, нi писати. Інспектором школи був Людвиг Вербицький.

Окреме місце в навчанні коронкарському промислу займає Крайова школа коронкарська в Закопане³⁰³. Найздібніші учениці коштом крайового фонду були відправлені до Відня на «центральный курс для коронкарства» і після його закінчення працювали помічницями вчительки курсу мережив. Школа відкрилася 1883 р., перший імпульс до її закладення дала Хларовська Хелена (Модржеєвська). Наука була безплатною, крім того, від уряду закладу учениці отримували з фонду крайової допомоги по 5 зл. на місяць. Протягом 1883—1886 рр. кількість учнів збільшилася з 14 до 90. З коштів закладу ученицям оплачувалися вироблені мережива, вираховуючи вартість використаного матеріалу. Під наглядом керівництва цього закладу була школа коронкарства у Мишуні³⁰⁴, що тісно співпрацювала з курсами мереживного виробництва у м. Бобовій.

Фаховим технічним інспектором ткацьких варстатів у Вілямовицях, Рихвальді, Блажовій, Корчині, Ланцуті, Глинянах та Косові був інженер Генріх Грушецький, управитель крайової ткацької школи в Кросно, а з позиції Крайової комісії – Людвик Вербицький. Школу організували в лютому 1890 р. з існуючого в Кросно навчального варстату (майстерні). При реорганізації головною ціллю стало забезпечити молодь практичному навчанню у фахових спеціалістів із ткацтва. Організаційні постанови, видані через Відділ крайовий передбачали для учнів практичне навчання ткацькому ремеслу, ознайомлення з покращеними приладами, з поступом техніки. До допоміжних наук належали: рахування, польська та німецька мови. Учні займалися по 19 год. на тиждень допоміжними науками та 31 год. на тиждень із машинами Жакарда. При закладі була заснована майстерня ткацьких картонів. Її завданням стало надання ткачам, що працюють на жакардовому верстаті, узорів на основі національної

³⁰³ Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 94; 172. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 40: Справа про діяльність мереживної школи в м. Закопане 1887–1919 рр., 121 арк. Додаток А. Рис. А.2.2.71- А.2.2.77.

³⁰⁴ Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. С. 131.

польської орнаментики. Незважаючи на низькі ціни, майстерня мала брак замовлень.

Школи організовувалися в місцях із більшою кількістю населення. Там, де з фінансових причин або з ціллю популяризації домашнього промислу Відділ Крайовий не міг організувати школу, влаштовувалися курси, максимальний строк яких сягав три місяці, або проводилися курси для здібніших учнів (учнів «надзвичайних»), які могли виявитися тривалішими. Ці курси були безкоштовними, а отже доступними для всіх бажаючих. Їхньою важливою якістю стало те, що науку ткацтва могли осягати також і жінки (зазначимо, що в ткацьких школах дозволялося навчатися тільки чоловікам)³⁰⁵.

Курси велися згідно з встановленим регламентом для мандрівних викладачів ткацтва у промислових школах Галичини³⁰⁶, виданим відповідно до розпорядження Відділу Крайового з 30 квітня 1897 р. Згідно з регламентом навчання відбувалося на верстатах, привезених учителем. Для ткання використовували сировину з льону, коноплі, бавовни або вовни, проте вивчали полотняне переплетення, яке виконувалося за допомогою двох підніжок і чотирьох реміз. Тільки найобдарованіших учениць навчали ткати легкі тканини на головних машинах (тонкі легкі вироби використовувалися для білизняних та святкових тканин). Обов'язками вчителя було:

а) налаштовувати верстати, готувати та заправляти у верстати основу і показувати, в який спосіб виконується робота з ткацтва;

б) навчати підраховувати кількість гатунків основи;

в) продовжувати практичне навчання ткацтва з учнями в раніше запланованій місцевості, наглядати за їх роботою, давати необхідні роз'яснення і заохочувати ткачів до пошуків покращених способів ткання. Наука мала бути влаштована таким чином, щоб кожен учень займав верстат по кілька днів підряд – для отримання результату (одного або двох відрізів тканини) та для набуття вправності.

³⁰⁵ Додаток А. Рис. А.2.2.78-А.2.2.79.

³⁰⁶ ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 194: Регламент для викладачів кошикарства і ткацтва у промислових школах Галичини, 1912 рік. Арк. 5.

Для проведення науки кожен вчитель повинен був мати принаймні два верстати, найбільше чотири, так, щоб кілька учнів могли працювати одночасно, крім того, потрібно було мати до кожного верстата кілька берд, гребенів та човників на заміну для можливості виробляти тканину різної довжини. Вчитель працював щоденно, за винятком неділь та урочистих свят, по 10 і 11 годин і повинен був залишатися в місцевості до вивчення всіх бажаючих навчатись, але не більше трьох місяців. Потрібну пряжу для навчання могли готувати самі учні, а вироблена тканина в такому випадку залишалася в них. Якщо учень хотів придбати ткацький верстат, вчитель мав виступити посередником при купівлі та доставці приладу. Верстати, що використовувалися для навчання, в якості винятку могли бути віднесені до власності учня (з виплатою вартості). Ціна, за яку учень мав право викупити верстат, залежала від Відділу Крайового. В завдання вчителя входила організація продажу ткацьких виробів у місцевості, де проводиться навчання.

Місцевість, де запроваджувалось навчання ткацтва, визначалась Відділом Крайовим і на внесок Комісії Крайової для справ промислових, так само як час тривання науки і кандидатури вчителів. Крайова комісія віддавала вчителя під опіку одного з поважних мешканців тієї місцевості. Для утримання верстатів і відбування науки ткацтва Комісія крайова винаймала приміщення народних шкіл. Кошт винайму приміщення, потрібного для науки, видатки на опалення, освітлення, оплата вчителю, кошти на його подорож, транспортування верстатів погашувалися за рахунок фонду крайового. Було обумовлено, що дирекція крайової ткацької школи в Кросні має під своїм наглядом споряджати верстати з фондів і займається доставкою всього необхідного приладдя для навчання мандрівного вчителя. Так вчитель міг бути вдруге делегований до місцевості, де проходила наука, з ціллю обслідування, який результат вона дала. Після закінчення навчання, а пізніше після закінчення обслідування вчитель подавав Комісії Крайовій детальний звіт, а Комісія представляла цей

звіт Відділу Крайовому³⁰⁷. Прикладами таких курсів є ткацький курс у Бережанах, курси мереживного виробництва в м. Бобова, фахові курси жіночих робіт при виділовій жіночій школі в Кракові.

Ткацький курс у Бережанах до 1 грудня 1911 р. вів інструктор Фелікс Клосовіч, керівник крайової ткацької школи у Рихвальді, куратор курсу – Станіслав Шельцель, бурмістр м. Бережани³⁰⁸. Курси були організовані Ткацьким Товариством в Бережанах³⁰⁹. Це об'єднання було зареєстроване на основі постанови від 9 квітня 1873 р. з ціллю піднесення заробітку своїх членів. Товариство здійснювало: закупівлю сировини, потрібної для ткацтва, та інструментів на загальний рахунок та розподіл між членами Товариства з використанням у подальшій праці; набуття на спільний рахунок і оренду (членами Товариства) машин та інструментів; прийом та розподіл замовлень на ткацькі вироби; виробництво членами Товариства з одержанням на спільний рахунок коштів спілки ткацьких виробів і виконання замовлень у галузі ткацтва. В Спілці виготовлялись і лляні, і бавовняні вироби: обруси, серветки, полотна, рушники, одяг³¹⁰ 1912 р. в Бережанах було засновано ткацьку школу, за архівними даними, там навчались учні 14 – 17 років, це муляри, рільники та учні промислової школи. Інструктором ткацтва в закладі працював Петро Яцкевич³¹¹.

Фахові курси робіт жіночих були організовані при жіночій виділовій школі в Кракові. Директором закладу працювала п. Гетліха Антонєго³¹². Курси почали діяти від 1 вересня 1882 р., а з 1886 р. вже включали наступні відділи: 1) ручного та машинного шиття; 2) кравецтва; 3) робіт дротових ручних і машинних, в'язальних (в т.ч. і в'язання гачком), сіткових та інших подібних

³⁰⁷ ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 194: Регламент для викладачів кошикарства і ткацтва у промислових школах Галичини, 1912 рік. Арк. 7.

³⁰⁸ 192. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 50: Справа про діяльність «Курсів ткацького виробництва» в м. Бережани, 1912–1913 рр. Арк. 3.

³⁰⁹ Додаток А. Рис. А.2.2.78.

³¹⁰ ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 50: Справа про діяльність «Курсів ткацького виробництва» в м. Бережани, 1912–1913 рр. Арк. 30.

³¹¹ 196. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 14: Списки учнів ткацької школи в м. Бережанах, 1912–1913 рр., 6 арк.

³¹² Michałowska-Barłóg M. T. *Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu*. Poznań: Moi : Łuczak, 2008. S. 51.

робіт; 4) білого та кольорового гапту, штучного коронкарства. Навчання тривало 10 місяців по 26 годин на тиждень, результати цих курсів допомагають оцінити виставки. На рік таких заходів відбувалося три, щоразу представлялося близько 7000 рисунків та до 3000 зразків готових робіт, від дитячих панчіх до парадних дамських строїв³¹³.

Курс мереживного виробництва в м. Бобовій³¹⁴ протягом трьох місяців (1916 р.) відвідало близько 70 учениць. Інструкторкою крайового коронкарського курсу була Хелена Жечицька. Такий же курс проводився в Сулковицях від школи коронкарської в Закопане (почався 15 березня 1917 р.), посередницею між курсом та Спільною закопанською була Марія Войтович³¹⁵. На тих самих умовах в Бохні керувала п. Станіслава Керек'ярто.

Кураторія львівського шкільного округу, Міністерство віросповідання та освіти, Товариство «Громадська праця жінок», Товариство народних шкіл «Союз українок», Товариства «Рідна школа», «Труд», «Сільський господар», «Товариство рукодільного ремесла» для єврейської молоді та інші спілки об'єднувалися для проведення курсів ручних робіт. Вони стимулювали учениць до відкриття власної справи та допомоги армії³¹⁶.

Освіта в Галичині у розглянутий період була організована в систему, що мала певну структуру. В контексті нашого дослідження розуміння структури є важливим оскільки організація нових шкіл відбувалася за певною системою. Відповідні органи займалися фінансуванням шкіл, курсів. При цьому висувалися певні вимоги щодо їхньої організації. Організація спілок, які на той час були активними, передбачала виставкові та торгові зв'язки в Галичині та за кордоном, що відбувалося під контролем певних органів самоврядування.

³¹³ Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowym w Galicyi. Lwów. 1887. S.52.

³¹⁴ ЦДАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 291: Справа про діяльність курсів по виробництву мережива в м. Бобова, 1916–1920 рр., 76 арк.

³¹⁵ Там само. Арк. 15.

³¹⁶ Козакевич О. Р. Мистецтво в'язання в Західній Україні кін. XIX – I третини XX ст. (історія, типологія, художні особливості, осередки): дис. ...канд. мистецтвознав. Львів, 2006. С. 76.

Зв'язок товариств, шкіл та курсів мав певну внутрішню систему, яка була результативною та розвивалась.

З'ясовано структурний розподіл в Галичині на кінець XIX – початок XX ст. існувало Галицьке Намісництво, якому підпорядковувались окружні управління, установи, інституції. Однією з комісій Намісництва було Міністерство віросповідань і освіти у Відні, створене 1849 р. для керівництва навчальними і релігійними установами. Міністерству підлягала Крайова шкільна рада (м. Львів), яка виступала вищим контрольним і виконавчим органом управління народними загальними та спеціальними середніми школами в Галичині.

Фаховим органом для справ шкільництва промислового в Галичині була установа при Відділі Крайовому – Комісія Крайова для справ промислу домашнього та рукодільного, яка функціонувала за ухвалами дорадчого Відділу Крайового (м. Львів) у справах, що стосувалися стипендій, позик та посібників для промислових цілей із фондів краєвих. Освітою і релігією, стипендіальними фондами, театрами, бібліотеками, особовими справами службовців керував третій відділ Крайового Комітету.

Третій відділ Крайового Комітету займався організацією спілок для розвитку домашнього промислу. В розділі розглянута діяльність наступних спілок: ткацьке товариство в Глинянах, при якому 1894 р. постала ткацька школа, Косівське ткацьке товариство, Спілка «Гуцульське мистецтво» в Косові, Гуцульське об'єднання кустарних промислів, Спілка ткацтва в Блажевій, Ткацька спілка в Кросно, Галицьке крайове товариство ткацького промислу, Крайовий ткацький науковий верстат у Ланцуті ім. Франца Йосифа, Крайовий ткацький верстат в Горлицях, а Спілка ткачів у м. Дембовець, що сприяли розвитку ткацької освіти.

Товариства займались організацією промислових шкіл та виробничих майстерень. Від шкіл проводилися навчальні курси. Вони тривали близько трьох місяців, а пройти навчання могли усі охочі. Окремим видом організації навчального процесу були навчальні майстерні. Господар міг отримати

субсидію, якщо брав до себе учня на вишкіл (пов'язано з пунктом №2). Результат успішності вихованця перевірявся іспитом. Одним із видів іспитів була участь у виставках.

Школи крайові переважно мали однаковий характер статутів, які затверджувались Краєвою шкільною радою і Крайовим Комітетом з поправками на фахове спрямування школи. Конгреси порушували питання, спільні для конкретного фаху, з ціллю їх систематизації та вирішення. З текстильної галузі в Галичині в означений період виділені школи таких видів: коронкарські, гаптярські, ткацькі, робіт жіночих.

РОЗДІЛ 3

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В ГАЛУЗІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ В УКРАЇНІ У 1946 – 1980-х рр.: ЛДПДМ ТА ЛУПДМ ІМ. І. ТРУША

У 1941 р. в Україні діяли вищі художні заклади – в Києві та Харкові, чотири художньо-промислових училища – у Києві, Львові, Косові та Вижниці, п'ять художніх училищ на базі семирічної неповної середньої освіти та Одеське на базі десятирічної середньої освіти³¹⁷. У 1945 р. у Львові було тринадцять навчальних закладів системи мистецтв: Консерваторія, Інститут художньої промисловості, Музучилище, Училище художньої промисловості, музична десятирічка, три музичних семирічки, вечірня музшкола для дорослих, 2 театральні студії, балетна студія, Дитяча художня школа. На цей час у Львові було три музеї: Музей художньої промисловості, Музей українського мистецтва, Картинна галерея³¹⁸.

Владні структури, пов'язані з мистецькою освітою в Радянській Україні, кілька разів змінювались. У 1936 р. було засноване Українське управління в справах мистецтв при Раді Народних Комісарів УРСР. Законом УРСР від 30.08.1946 Управління в справах мистецтв було змінене на Комітет в справах мистецтв Української РСР³¹⁹. В 1953 р. Комітет ліквідували, а його функції передали Міністерству культури УРСР (засноване 1953 р.). Згодом мистецька освіта належала до компетенції Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти Української РСР (Мінвуз УРСР). Міністерство керувало дорученими йому галузями управління вищою і середньою спеціальною освітою. Міністерство ВССО УРСР було підпорядковане Раді Міністрів Української РСР і Міністерству вищої та середньої освіти СРСР. Вищий орган управління вищою та середньою спеціальною освітою в Україні пройшов наступні зміни:

³¹⁷ Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції... С. 229.

³¹⁸ ДАЛО, ф. Р.- 1341, оп. 1, од. зб. 3: Короткий звіт про розвиток мистецтв в м. Львові за 1944–1947 рр. Арк. 1.

³¹⁹ Закон УРСР «Про перетворення Управління в справах мистецтв на Комітет в справах мистецтв Української РСР» : прийнятий 30 серп. 1946 р. 1 с.

1) у 1955 році організоване Міністерство вищої освіти Української РСР, яке діяло до 1959 року; 2) у 1959 році на базі Міністерства вищої освіти Української РСР було створено Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти УРСР, яке діяло до 1991 року; 3) у 1991 році на базі Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР було створено Міністерство вищої освіти УРСР (04.06.1991-24.08.1991); 4) у 1991 р. Міністерство вищої освіти УРСР було реорганізовано у Міністерство вищої освіти України, яке діяло до 1992 року (24.08.1991-25.02.1992).

3. 1. Становлення, методичний та творчий розвиток кафедри художнього текстилю ЛДПДМ у 1946 – 1980-х рр.

Постановою Ради Міністрів УРСР «Про організацію у м. Львові Державного інституту прикладного та декоративного мистецтва» від 9 вересня 1946 р. на основі постанови Ради міністрів СРСР від 13 серпня 1946 р. було створено Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва. Від початку свого заснування до 1953 року ЛДПДМ знаходився під керівництвом Комітету зі справ мистецтв УРСР, від 1953 р. до січня 1964 р. – під керівництвом Міністерства культури УРСР, від січня 1964 р. – інститут перейшов у підпорядкування Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР³²⁰.

В ЛДПДМ було відкрито 6 відділів: монументально-декоративний живопис, монументально-декоративна скульптура, художній текстиль, художня обробка дерева, художня кераміка, прикладна графіка, а також кафедри: марксизму-ленінізму, рисунку та прикладної графіки, декоративної скульптури та художньої кераміки, інтер'єру та оздоблення, композиції, історії прикладного та декоративного мистецтва, військової підготовки.

До створення інституту з текстильною спеціалізацією працювали Львівська художньо-промислова школа (1876 – 1939 рр.) (майстерні килимарства, батика, гаптів і мережива) та промислово-ткацька школа в

³²⁰ Архів ЛНАМ, ф. 1653, оп. 1, од. зб. 1: Історична довідка.

Глинянах поблизу Львова (відкрита 1887 р.). Неабиякий вплив на мистецьке середовище мали такі визначні постаті, як О. Кульчицька, Я. Музика, К. Звіринський, Г. Липа-Захаріяsevич, Р. та М. Сельські, М. Бойчук, П. Ковжун, О. Новаківський, митрополит А. Шептицький, інші. Освіта низки галицьких митців пов'язана з Краківською академією красних мистецтв та Академією мистецтв у Відні. В останній навчалась О. Кульчицька. Графік, живописець, аквареліст, педагог та дослідник етнографії, архітектури, вона разом із сестрою займалася відродженням килимарства. За архівними даними, професор О. Л. Кульчицька була рецензентом перших дипломних робіт кафедри художнього текстилю ЛДПДМ 1953 р.³²¹. У тому ж закладі здобула освіту Г. Липа-Захаріяsevич (1933-1938), що працювала у галузі текстилю на початку 1940-х рр. У 50 – 60-ті роки вона виховала більше 20 учениць у галузі батикуння тканин та сприяла відкриттю у Львові нових цехів із розпису тканин. Ярославу Музику з методикою Віденської вищої художньо-промислової школи познайомила М. Дольницька, що посприяло освоєнню техніки батикового розпису³²². Вивчаючи традиційні види народного мистецтва: писанкарство, вибійку, – художниця створювала декоративні тканини, килими³²³.

Метою роботи інституту стала підготовка художників прикладного і декоративного мистецтва, що володіють професійними знаннями та навичками для створення повноцінних творів ужиткового мистецтва, педагогічними знаннями для викладання в художньо-промислових учбових закладах. Першим директором ЛДПДМ 20 вересня 1946 року став Г. А. Леонов³²⁴. Протягом 1947 року формувався перший штат професорсько-викладацького персоналу: 15 січня 1947 року на посаду завідувача текстильного факультету було призначено доцента М. Ф. Бавструка³²⁵. Завдяки тому, що він на той час мав

³²¹ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 116 (Т. 1): Накази по інституту. 1953 р. Арк. 9.

³²² Печенюк Т. Г., Семчишин О. І. До питання розвитку текстилю Галичини першої половини ХХ століття. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів : Поллі, 1998. С. 16.

³²³ Радянське мистецтво 1917 – 1941 років. Історія українського мистецтва : в 6 т. / редкол.: В. І. Касіян, В. А. Афанасьєв, Я. П. Затенацький [та ін.]. Київ : Жовтень, 1966–1970. Т. 5. 1967. С. 40.

³²⁴ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. б/№: Накази по інституту. 1946 р. Арк. 1.

³²⁵ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. б/№: Накази по інституту. 1947 р. Арк. 5.

великий практичний досвід роботи в текстильній промисловості та солідний стаж викладання спецдисциплін в навчальних закладах, у порівнянні з іншими відділами текстильний починав своє існування трохи впевненіше. Фактично М. Ф. Бавструк одночасно вів усі теоретичні та практичні дисципліни відділення, тільки архітектор А. І. Бахматов викладав композицію текстильного рисунка³²⁶. 16 червня на посаду інструктора майстра по відділу художнього текстилю був прийнятий Цьонь Василь Данилович. У списку затвердженого викладацького складу знаходимо ім'я доцента І. Я. Гомомердіна³²⁷.

Починаючи з 1949 року, кафедра стала поповнюватися за рахунок випускників Московського текстильного інституту. Першими прийшли А. П. Бельтюкова та Р. І. Беспалова, потім Є. В. Арофікін, І. К. Вторушин, Н. М. Галкіна, Л. А. Березіна³²⁸. На той час викладацький склад виглядав наступним чином: М. Ф. Бавструк – завідувач кафедри, старші викладачі А. П. Бельтюкова, Р. І. Беспалова, учбові майстри А. І. Бортман та Д. М. Крет та старший лаборант В. Д. Цьонь. Усі кадри професорсько-викладацького складу затверджувалися в Комітеті у справах мистецтв при Раді Міністрів СРСР та Міністерстві вищої освіти СРСР (м. Москва)³²⁹.

У 1951 році викладацький склад текстильного факультету зазнав деяких змін: на посаду старшого викладача затверджені А. П. Бельтюкова, Р. І. Беспалова, Д. М. Неміра, викладача Є. В. Арофікіна, доцента – О. М. Черномирдіна³³⁰.

ЛДПДМ налічував 5 відділень: художнього текстилю, художньої кераміки, художньої обробки дерева, монументально-декоративного живопису, декоративної скульптури. Відповідно до профілю передбачалося проведення виробничої практики. До форм співпраці інституту з виробництвом належать: 1) проведення виробничої практики на підприємствах; 2) участь в проектуванні,

³²⁶ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофикина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год. Арк. 12.

³²⁷ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 6/№: Накази по інституту. 1947 р. Арк. 22.

³²⁸ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 37 (Т. 1): Накази по інституту. 1949 р. Арк. 14.

³²⁹ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 74: Накази по інституту. 1951 р. Арк. 43.

³³⁰ Там само. Арк. 134.

оформлення, розписи і декорування архітектурних об'єктів; 3) художнє оформлення об'єктів за цими проектами, введення проектів у виробництво.

У 1953 р. відбувся перший випуск кафедри художнього текстилю ЛДПДМ у кількості 22 осіб, усі роботи були виконані відповідно до технічних умов підприємств³³¹. Т. Грибанова (яка підготувала шовкову підкладну тканину в якості диплома) – почала працювати художником на Київському шовковому комбінаті. Є. Фащенко та М. Луцкевич працювали в львівській артілі «Червоний Жовтень», на основі якої в 1969 р. була організована ткацька фабрика меблево-декоративних тканин. М. Луцкевич, що прийшла на фабрику в 1959 р., очолила творчий процес, ставши художником-десинатором³³². Перші її рисунки були виконані на основі орнаментики західноукраїнських народних тканин та вишивок. Ці роботи здобули на художній раді найвищу оцінку³³³. Є. С. Фащенко у 1965 р. стала викладачем кафедри текстилю, у 1982 р. – професором. Дипломна робота О. Сатурської була виконана на Чернівецькій ткацькій фабриці³³⁴. Це порт'єрно-меблева тканина (3.40 м), виконана на основі кралевецького рушника, двостороння. Директор Чернівецької фабрики відзначив техніку виконання карт О. Сатурської для жакардового верстату. Технічні знання ткацького процесу О. І. Сатурська отримала від свого дипломного керівника професора М. Ф. Бавструка.

Протягом 1952 – 1953 рр. було введено у виробництво та затверджено в асортименті 22 проекти декоративних тканин, виконаних студентами ЛДПДМ. Вплив співпраці з виробництвом на роботу кафедр проявився в опануванні нових видів технологічного процесу з вироблення художньо-декоративних тканин, а також у забезпеченні кафедри текстилю зразками тканин, що вироблялися на той час із відповідними технічними розрахунками³³⁵. Чимало дипломних робіт створювалося на текстильних підприємствах. Так, на

³³¹ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофкина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год. Арк. 3.

³³² Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво: досвід ЛНАМ та Львівської ткацької фабрики. *Рукотвір*. Львів : ЛНАМ. 2013–2014. Вип. 3. С. 154–162.

³³³ Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. Київ : Наук. думка, 1985. С. 39.

³³⁴ Додаток А. Рис. А.3.1.3-А.3.1.5.

³³⁵ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофкина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год. Арк. 2.

килимовій фабриці в Люберцях (Московської обл.) були виконані дипломи В. О. Бабильовою – ворсовий килим «Казка про хороброго зайця» (керівник Є. В. Арофікін) та М. С. Луцкевич – ворсовий машинно-тканий килим³³⁶ (керівник Є. В. Арофікін). На диплом винесено кілька проектів, один із них виконаний за мотивами петриківських розписів. Стилізовані квітки укладені так, що утворюють велику колоподібну композицію, замкнуту квітковим бордюром. Інший проект виконаний за мотивами писанок Станіславської обл. (нині Івано-Франківськ), має геометричний характер, композиція симетрична, складається з вертикальних смуг, які чергуються ромбами, заповненими дрібним орнаментом: зірочками різного розміру та форми, ромбами, крапочками, центральні смуги з ромбами ширші, орнаментовані активніше, ніж бічні. На Московській фабриці «Декоративткань» були виконані меблеві тканини дипломницями Л. І. Казимирською (керівник Н. М. Галкіна) та І. М. Мельник (керівник Н. М. Галкіна). М. М. Грибанова виконала шовкову гобеленову тканину на фабриці ім. Свердлова, м. Павловський-Посад (Московська обл.). На Московській ткацько-обробній фабриці ім. Маркова свою дипломну роботу (1957 р.) готувала М. В. Токар (тоді Балла) – пізніше професор кафедри художнього текстилю ЛНАМ. Це оббивна ворсова декоративна тканина за мотивами перського орнаменту, а також проект гобелену «Молодіжний фестиваль» (керівник А. П. Бельтюкова)³³⁷.

У 1959-1971 рр. ректором ЛДІДПМ був Я. П. Запаско. За роки керівництва ЛДІДПМ Я. Запаско активізував творче та наукове життя серед педагогів і студентів. Саме завдяки його зусиллям процес у навчальному закладі набув яскраво вираженого національного спрямування, підґрунтям для якого стало поглиблене вивчення та засвоєння кращих здобутків української традиційної культури. Ці ідеї Яким Прохорович продовжував розвивати й на посаді завідувача кафедри історії та теорії мистецтва ЛДІДПМ (від 1971 р.).

³³⁶ Додаток А. Рис. А.3.1.6-А.3.1.9.

³³⁷ Додаток А. Рис. А.3.1.6-А.3.1.9.

Докторську дисертацію на тему «Мистецтво книги в Україні XVI-XVIII ст.» було захищено 1973 р.³³⁸.

Я. Запаско започаткував читання повного курсу історії образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва. Залучав до викладання науковців львівських музеїв, дослідників українського професійного декоративно-прикладного та народного мистецтва. У 1960-70-х рр. історію мистецтва викладали відомі в Україні: Ю. Лащук, П. Жолтовський, В. Овсійчук, В. Любченко, Б. Возницький³³⁹.

У 1958 році (згідно з наказом про введення спеціалізації «Моделювання швейних виробів» №130 від 6 жовтня 1958 р.) на відділенні художнього текстилю студентів III та IV курсів розділили на дві підгрупи за спеціалізаціями: моделювання швейних виробів та оформлення текстильних виробів способом ткацтва³⁴⁰.

У 1959 р. в інституті було організовано вечірнє навчання зі спеціальностей: художня кераміка, інтер'єр та оздоблення, художнє оформлення та моделювання виробів текстильної та легкої промисловості. Практичне значення дипломних робіт випускників підтверджується введенням їх проектів у виробництво. Так, у журналі «Зміна» опубліковані кращі дипломні роботи 1959 р. Серед 10 робіт – дипломи: ворсовий килим «Гуцульський» М. А. Біласа (керівник Є. В. Арофікін) та модель плаття «Хоровод» Р. С. Пашкевич (керівник А. П. Бельтюкова). Обидві роботи були впроваджені у виробництво. Диплом М. Біласа розміром 170x200 см. Килим виконаний теплого колориті, з поєднанням рожевих та золотистих тонів, простий за композицією. Поряд із ним Білас представив велику кількість проектів для вибивного рисунка на тканині в народному стилі³⁴¹. Робота Р. С. Пашкевич виконана на Дарницькому шовковому комбінаті в м. Києві. Орнаментика

³³⁸ Яким Прохорович Запаско (28.08.1923 - 01.11.2007). URL:

http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1808 (дата звернення: 27.07.2020).

³³⁹ Факультет історії і теорії мистецтва ЛНАМ. С. 116. URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/lnam/online/lnam--110-129.pdf> (дата звернення: 27.07.2020).

³⁴⁰ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 267: Накази по інституту. 1958 р. Арк. 130.

³⁴¹ Додаток А. Рис. А.3.1.13-16.

побудована за гуцульськими мотивами на поєднанні стрічок яскраво-оранжевого, чорного та золотистого кольорів. На захисті представлена сукня, виконана з цієї тканини. Тканини «Хоровод», «Берізка»³⁴² цього ж автора отримали схвалення художньої ради фабрики і були направлені на виставку в Марсель³⁴³.

На відділі текстилю 1961 р. було розпочато підготовку художників із спеціальності «Моделювання одягу». Створення спеціалізації, на нашу думку, зумовлювалося відкриттям нових фабрик та швейних фірм, які потребували спеціалістів такого напрямку. З показників 1965 р. дізнаємось: на Україні нараховувалось 169 фабрик та об'єднань виготовлення масового одягу, 10 швейних фірм, 6 Будинків моделей одягу, більше 5000 ательє та майстерень індивідуального пошиву³⁴⁴. У 1963 р. відповідно до постанови Колегії Міністерства культури УРСР від 19 липня 1963 р. структура інституту змінилася наступним чином: «відділення художньої кераміки» і «відділення художнього скла» змінило назву на «відділення художньої кераміки, скла і пластмас», відділення художньої обробки дерева» стало «відділенням проектування меблів та оздоблення інтер'єру», а «відділення художнього текстилю» перейменувалося на «відділення художнього оформлення тканин та виробів з них». У 1964 р. закрилися: відділення декоративно-монументального живопису, та відділення декоративно-монументальної скульптури. В результаті змінився профіль ЛДПДМ. Інститут почав готувати спеціалістів для підприємств художньої промисловості, конструкторських бюро та монументально-декоративного оздоблення архітектурних споруд.

Цінним досвідом для дипломного проектування стала низка проектів із комплексного оформлення інтер'єрів громадського призначення. У 1962 р. Ю. Ю. Гопак виконав дипломну роботу з комплексного оформлення декоративними тканинами інтер'єру вітальні і бюро подорожей готелю «Львів»

³⁴² Додаток А. Рис. А.3.1.17-20.

³⁴³ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 308: Переписка с редакцией журнала «Зміна» о лучших дипломных работах студентов института за 1959 год. Арк. 1.

³⁴⁴ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 553: Научное исследование кафедры художественного текстиля на тему: «Ткацтво Закарпаття», «Уставки Космача и Верховины» и др., 1966 год, 65 арк.

(керівник І. К. Вторушин), Н. П. Паук створила гобелени «Львів стародавній», «Львів новий» для інтер'єру кав'ярні «Під Левом» у Львові (1965, керівник Ю. Ю. Гопак), М. І. Цілуйко виконав шовкову завісу для інтер'єру готелю «Львів» (1965, керівник Ю. Ю. Гопак), Р. Ф. Єфименко створила декоративні тканини для холу готелю «Інтурист» (1968, керівник М. В. Токар) та ін.

1960-ті рр. відзначені плеядою потужних творчих особистостей, зокрема, для кафедри текстилю, які згодом внесли великий вклад у формування сучасного художнього текстилю, живопису, моделювання, стали визначними педагогами, організаторами, керівниками. Серед випускників кафедри 1965 р. І. Я. Боднар³⁴⁵, О. Т. Мінько, Н. П. Паук, Л. Л. Пушкаш, Н. Н. Пушкаш, Ю. В. Скандаков, В. П. Федько, А. А. Топінко.

Тематичний сюжетний гобелен став основним дипломним завданням. Такі гобелени як «Дружба народів» Л. Л. Пушкаша, «Запорука плодючості» П. А. Кузьменка, «Стародавній Львів» та «Радянський Львів» Н. П. Паук, «Жовтень» І. В. Остафійчука, «Солдати революції» В. К. Бокала, «Данило Галицький» Я. П. Мацелюха³⁴⁶ дістали високі оцінки ДЕК та експонувались на різноманітних виставках. Дипломні проекти виконуються на кращих текстильних і швейних підприємствах республіки та затверджуються до масового виробництва на художніх радах.

Велику роль у формуванні в студента глибоких знань про народне мистецтво, отриманні навичок дослідницької роботи має науково-студентське товариство (НСО). Роботи з дослідження народної творчості західних областей України «Ткацтво села Ракитне» І. Остафійчука, «Уставки Космача та Верховини» І. Боднара були відзначені почесними дипломами, а дослідження «Кептарі західних областей України» І. Карпинець, «Уставки Космача та Верховини» І. Боднара, «Писанки Космача» О. Цегельської публікувалися в журналі «Народна творчість та етнографія»³⁴⁷.

³⁴⁵ Додаток А. Рис. А.3.1.21-23. Додаток В. Список випускників.

³⁴⁶ Додаток А. Рис. А.3.1.25.

³⁴⁷ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофкина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год. Арк. 10.

Випускники кафедри художнього текстилю 1950 – 1960-х років працювали в Росії, Білорусії, Молдові, Латвії, Киргизії, Азербайджані, Грузії та ін. В межах країни – у Києві, Харкові, Херсоні, Рівному, Житомирі, Львові.

І. С. та М. Т. Литовченки – автори відомих тематичних гобеленів і монументально-декоративних панно. Художниками комбінатів, фабрик, будинків моделей стали Б. П. Шепелев, М. С. Луцкевич, Н. Н. Жук, Л. І. Казимирська, Н. І. Єрисенкова, І. І. Сухоженко, С. О. Янковський, І. З. Ярема.

Провідними художниками підприємств були призначені: М. Н. Грибанова, А. Д. Каспришин, Л. А. Кулинська, Л. Д. Анкудинова, Т. В. Онищенко, М. П. Кочевська, А. Н. Ламах, А. П. Вигенріна, Р. І. Тихонова, В. І. Нікуліна, Т. В. Мороз, Д. А. Кемова, Р. С. Пашкевич, А. В. Стеценко, О. Г. Стаховська, М. П. Жиліна, Б. Л. Шнайдер, А. В. Багдасарян, Л. І. Задворна, Е. Г. Шпаковська, І. І. Вінницька, М. Є. Іваницька, А. А. Топінко, Н. Д. Пушкаш, С. І. Пижова, Л. С. Морозова, Л. Д. Стрельцова та інші³⁴⁸.

Деякі випускники знайшли покликання в інших галузях мистецтва. Серед них лауреат премії імені Ленінського комсомолу, художник Львівського театру ім. М. Заньковецької М. В. Кипріян, науковий співробітник Львівського музею етнографії і художнього промислу О. І. Кубаєвич, художник технічної естетики на львівському телевізійному заводі Ю. В. Скандаков, художник Ужгородського художнього фонду Е. Ф. Лутак, головний художник міста Чернігова Г. П. Кисельов, наукові співробітники Академії наук України Л. Є. Жоголь і А. К. Жук.

Низка випускників відділення присвятили себе викладацькій роботі. Старшими викладачами інституту стали Є. С. Фащенко, М. В. Токар, Т. Е. Егреші, С. М. Заболоцька, викладачами – Н. П. Паук, І. Я. Боднар, Т. С. Умнова, Н. В. Подольська. З їх появою кафедра художнього текстилю збільшилася до 13 осіб.

³⁴⁸ Там само. Арк. 4.

Викладачами інституту працювали випускники текстильного відділу Л. Л. Пушкаш та П. А. Кузьменко. Випускники відділу були задіяні в предметно-методичній комісії Львівського училища прикладного та декоративного мистецтва ім. Труша. В її складі – І. В. Чумак (голова), О. І. Сатурська, Н. П. Дзюбей, Ф. І. Зябченко. На викладацькій роботі були зайняті – К. С. Булгакова, І. М. Онищенко, А. Ф. Панарина, Г. С. Соловійов, А. С. Лозинська, Т. П. Кишук, О. К. Зінченко та інші³⁴⁹.

Протягом 1940-1960-х років на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ був сформований та ретельно відпрацьований виробничий напрямок навчання. Цей напрямок ведеться й у наступні роки, однак у 1970-1980-х рр. у роботі кафедри відбулася низка змін, які свідчать про її активний розвиток. Практика виставок викладачів та студентів та участь у них студентських дипломних робіт, яка зародилася в 1960-х рр.³⁵⁰, активізувалася в кінці 1970-х – на початку 1980-х років.

У конкурсі студентів художніх ВНЗ, присвяченому «50-річчю Великої жовтневої революції», взяло участь більше 600 студентів із 13 художніх та художньо-промислових вузів СРСР, серед дипломантів конкурсу випускниця кафедри текстилю 1967 р. Н. Р. Боднар із гобеленом «Моя Україна» (керівник Н. М. Галкіна)³⁵¹. В архівних даних знаходимо свідчення про виставки кращих дипломних робіт в містах Баку (1981), Тбілісі (1984), Москві (1984, Всесоюзна виставка художніх ВНЗ СРСР).

В документах про участь студентів у конкурсах та виставках за 1977 р. бачимо прізвища випускників кафедри художнього текстилю: Р. В. Яцків, Г. С. Колодяжна, Б. В. Заблоцька, М. П. Жиліна, М. Г. Мащенко, Л. Г. Довженко, Є. С. Фащенко, Н. В. Борисенко, В. М. Галицька, Г. В. Копова

³⁴⁹ Там само. Арк. 5.

³⁵⁰ Архів ЛНАМ, ф. 1653, оп. 1, од. зб. 1: Історична довідка.

³⁵¹ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 654: Матеріали по итогам конкурса студенческих художественных ВУЗов на лучшую творческую и научную работу в честь 100-летия со дня рождения В. И. Ленина, 1968 год. Арк. 8.

та інші. Діапазон творів – це гобелени, сувенірні килимки, батики, костюми, сукні, сорочки (з народним орнаментом), доріжки, подушки³⁵².

Сюжетний гобелен, що набув розвитку в 1960-х – 1970-х роках, часто мав ідеологічне спрямування: «Земля – селянам» (В. О. Хомчик, керівник М. В. Токар, 1970), «Поезія вільної праці» (С. В. Ярема, керівник Є. В. Арофікін, 1970)³⁵³, «Доярки» (Р. В. Яцків, керівник І. Я. Боднар, 1970)³⁵⁴, «Слава робітничому класу» (П. М. Мороз, керівник Ю. В. Скандаков, 1975), панно «Ми наш, ми новий світ збудуємо» (В. І. Блажко, керівник М. П. Жиліна, 1978).

Однак поряд із цим «Рух мистецтва тканини», який виник у Європі та Америці в кінці 50-х, у 70-х набував популярності в українському текстилі. Вперше елементи «нового текстилю» та відповідні завдання почали впроваджуватись у навчальну практику викладачів кафедри художнього текстилю ЛДПДМ (тепер ЛНАМ). Уже з 70-х рр. І. Боднар практикував завдання зі створення об'ємно-просторових та об'ємно-пластичних текстильних об'єктів із використанням волокна чи тканини³⁵⁵.

У дипломному проектуванні 70-х років поряд з вибивними панно з'являються декоративні панно в техніці батика: В. О. Марценко «Слава праці» (1971, керівник Н. М. Молчанова), В. О. Дюдін «Квітуча Радянська Буковина» (1972, керівник Є. В. Арофікін), М. Г. Машенко. Мініатюри в техніці батик за твором І. Котляревського «Енеїда» (1972, керівник Є. С. Фащенко), Г. П. Дурняк «Мрії мого дитинства» (1976, керівник С. А. Бабков), П. П. Кияниця «Київ Х-ХІІІ ст.»³⁵⁶ (1976, керівник Є. В. Арофікін), А. В. Гончарук «Дерево землі» (1977, керівник Є. С. Фащенко), М. І. Базак «Весна»³⁵⁷ (1978, керівник М. В. Токар). Дипломи 80-х років – це гобелени,

³⁵² ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1099: Документи об участі студентів в різних виставках і конкурсах на кращу творчу і теоретичну студентську роботу, 1976–1977 навчальний рік. Арк. 30.

³⁵³ Додаток А. Рис. А.3.2.1.

³⁵⁴ Додаток А. Рис. А.3.2.2.

³⁵⁵ Кусько Г. Д. Рух мистецтва тканини в Україні. *Художній текстиль. Львівська школа* / уклад. Т. Г. Печенюк. Львів: Поллі, 1998. С. 78.

³⁵⁶ Додаток А. Рис. А.3.2.3.

³⁵⁷ Додаток А. Рис. А.3.2.4.

промислові тканини, вибивні тканини, інтер'єрні та платтяні тканини, панно-батики.

У цей період відбулися зміни в структурі кафедри. Наказом № 107 від 28 серпня 1972 р. на підставі рішення Колегії Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти УРСР від 11 квітня 1972 р. відділ художнього текстилю було розділено на дві кафедри: кафедру художнього текстилю та кафедру моделювання одягу. В 1975 р. у ЛДПДМ було утворено два факультети: факультет декоративно-прикладного мистецтва та факультет інтер'єру та обладнання. Згідно з наказом №49 від 10 квітня 1985 р. «Про організацію підготовки спеціалістів за новими спеціалізаціями зі спеціальності №2227» у 1985-86 навчальних роках розпочато підготовку фахівців зі спеціалізацій:

- а) по кафедрі художнього текстилю: художнє оздоблення текстильних виробів способом ткацтва, художнє оформлення текстильних виробів способом друку;
- б) по кафедрі моделювання швейних виробів: художнє оформлення та моделювання трикотажних виробів, моделювання костюму, моделювання взуття та головних уборів.

Завідувачкою кафедри текстилю на момент наказу була М. В. Токар. Перед деканом факультету ДПМ Ф. Ш. Амировим, завідувачами кафедр М. В. Токар та Т. Д. Кузьминською постало завдання розробки робочих планів і програм, усієї необхідної методичної документації, придбання підручників та навчальних посібників, оснащення необхідним обладнанням аудиторій та учбових майстерень. Необхідно було призначити викладачів та майстрів, котрі повинні були вести спеціальну підготовку студентів, направляти їх на перепідготовку та стажування до 3-х місяців на промислові підприємства та навчальні заклади, де ведеться підготовка спеціалістів із вказаних спеціалізацій, а також виступити перед Мінвузом УРСР із проханням про закріплення баз практики для студентів, що навчаються за новими спеціалізаціями. Важливо було укласти домовленості про творчу співпрацю з підприємствами та організаціями, що мають все необхідне технологічне обладнання та висококваліфікованих спеціалістів з ціллю

проведення виробничої практики на цих підприємствах, а в разі необхідності організації там філій кафедр.

1982 р. на кафедрі був наступний професорсько-викладацький склад: Н. М. Молчанова (професор), Є. В. Арофікін (професор), Є. С. Фащенко (професор), М. В. Токар (завідувач кафедри, доцент), І. Я. Боднар (доцент), М. П. Жиліна (старший викладач), С. А. Бабков (старший викладач), З. М. Семак (старший викладач, кандидат технічних наук), Я. Р. Борис (викладач), Н. В. Борисенко (викладач), О. О. Шпитковська (викладач), Т. Г. Печенюк (викладач), В. В. Веселовська (викладач), Н. М. Дяченко (викладач), З. М. Шульга (викладач).

Важливим елементом розвитку кафедри була співпраця із зарубіжними ВНЗ. Одним із ВНЗ-партнерів ЛДПДМ був Великотирновський університет ім. Кирила і Мефодія в Болгарії. Відбувалися співпраця у галузі декоративно-прикладного, монументально-декоративного мистецтва, організація тематичних виставок, запрошення спеціалістів для читання лекцій, наукових доповідей, обміну досвідом наукової, творчої та ідейно-виховної роботи. Обмін інформацією забезпечувався завдяки проведенню «Днів вищої школи» з організацією виставок творчих робіт викладачів та студентів, науково-методичної й навчальної роботи кожного ВНЗ³⁵⁸. З метою обміну досвідом було сформовано план запрошення провідних спеціалістів для читання лекцій, в архівах знаходимо імена деяких спеціалістів, зарахованих на певний проміжок часу (це приблизно 20—30 год.): Л. О. Молчанова (1 квітня – 17 травня 1982), О. І. Стаховська (провідний художник львівського виробничого об'єднання «Юність», травень 1984 р.), Н. П. Грибань (заслужений художник УРСР, травень 1984 р.), Йозас Бальчиконіс (професор Литовського державного художнього інституту, 1985 р.).

Залишається актуальним виконання дипломних проектів на промислових підприємствах. Так, на Глинлянській килимовій фабриці «Перемога» готували

³⁵⁸ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1120: Документи о сотрудничестве института с зарубежными ВУЗами (подбор специалистов, договоры, программы и другое), 1976 год, 44 арк.

дипломні роботи: Г. Д. Кусько (1981), Г. А. Чабан (1981), І. С. Гуменюк (1982), Б. В. Заблоцька (1982), на Решетилівській фабриці ім. Клари Цеткін – Т. Г. Пугачевська (Печенюк) (1979), Л. М. Кришталь (1981)³⁵⁹, П. В. Гарпаш (1982), П. І. Керімова (1982), О. Ю. Блажко-Кондрашова (1983), Д. А. Зав'ялова (1983) та інші.

Низка випускників 1970 – 1980-х рр. присвятили себе творчій, виробничій, педагогічній, науковій діяльності: С. А. Бабков (випуск 1972), З. М. Шульга (1974), М. М. Шеремета (1975), Н. В. Борисенко (1977), О. І. Никорак (1977), О. В. Парута-Вітрук (1977), В. Р. Ганкевич (1978), Г. Ф. Стеблій (1978), Т. Г. Пугачевська (Печенюк, 1979), Г. Д. Кусько (1981), М. Я. Дейнега (1981), І. О. Мінько (Мурашик, 1982), Д. А. Зав'ялова (1983), Х. К. Чабан-Звіринська (1983), С. Я. Бурак (1984), І. З. Данилів-Флінта (1984), Н. Р. Шимін-Оприск (1984), М. А. Литвинюк (1986), І. В. Литвинюк (1986), Ю. С. Степанчук (1989), М. Р. Студницька (1989).

3. 2. Методичні розробки кафедри художнього текстилю ЛДПДМ та відділу художнього текстилю ЛУПДМ ім. І. Труша в 1946 – 1980-х рр.

За згадкою О. І. Сатурської та М. В. Токар, які закінчили ЛДПДМ в 1953 та 1957 рр., при заснуванні інституту не існувало чіткої різниці між навчанням у ЛУПДМ і ЛДПДМ, оскільки були одні викладачі, аудиторії. Розмежування спостерігалось в 1950-х рр. із змінами на обох текстильних кафедрах. На відділі текстилю ЛУПДМ відбулись зміни у викладацькому складі, поновилася матеріально-технічна база, ввели нові методи викладання композиції. На кафедрі текстилю ЛДПДМ почали працювати випускники Московського текстильного інституту, розширилося технічне забезпечення, сформувався методичний напрям.

У 1920 – 1940 рр. на відділі текстилю Львівської школи декоративних мистецтв і мистецького промислу³⁶⁰ викладав відомий професор текстилю

³⁵⁹ Додаток А. Рис. А.3.2.5.

³⁶⁰ Художньо-промислова школа, яка бере початок з 18 грудня 1876 р. з назвою «Школа рисунку і моделювання», а сьогодні має статус та назву Львівського фахового коледжу декоративного і ужиткового

п. Гарлянд, який очолював у 1940 р. відділ декорації інтер'єрів. У 1930 – 1940 рр. композицію килима вела учениця школи О. Новаківського Софія Морачевська. У 1941 – 1944 р. у відділі працювала Ірина Гургула, а інструктором – Ядвіга Каліта. У 1945 – 1946 рр. відділ очолив В. Цьонь, який мав ґрунтовну фахову освіту та поважний досвід у створенні рисунків для килимів Глинянського осередку. Навчальний процес із перших днів заснування відділу базувався на наслідуванні українського народного мистецтва (килимів, верет, рушників, скатертин тощо) та виконанні ткацьких виробів. Ткалися шалики, рушнички, подушки, килимки.

У 1949 – 1955 р. на відділі художнього текстилю ЛУПДМ в якості дипломної роботи практикувався тематичний килим. Перші дипломні проекти у цій галузі виконали І. Тіпакова – «Збір яблук» та А. Жук – «Богдан Хмельницький під Львовом». Роботи готувалися під керівництвом викладача В. Д. Цьоня в майстерні училища. Надалі цей напрям розвинувся й увійшов до курсового проектування. У викладанні композиції було спрямування на інтерпретацію народних мотивів, дипломні роботи виконувалися за власними композиціями. Педагогами на той час працювали Н. П. Дзюбей, І. В. Чумак. В ЛДПДМ перший тематичний килим на захисті диплома представив І. Литовченко (1954 р.) з назвою «Навіки разом», проте розвитку в інституті цей напрям набув у середині 1960-х рр.³⁶¹.

Основними дисциплінами зі спеціальності на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ стали «Теорія переплетень» і «Технологія машин», а першим завданням із композиції – графічна розробка меблевої тканини. У 1951 р. вийшов друком підручник завідувача кафедри професора М. Ф. Бавструка, який мав велику цінність для працівників текстильних виробництв.

мистецтва ім. І. Труша протягом історії мала різні назви. Протягом вказаних 1920-1940-х рр. назви змінювалися на такі: Державну технічну школу ім. Станіслава Щепановського (1929), 1932 року мистецький відділ було відокремлено в окремий заклад - Львівську школу декоративних мистецтв і мистецького промислу. У 1938 році заклад отримав назву Державний інститут пластичних мистецтв.

³⁶¹ Жук А. К. Український радянський килим. Київ : Наук. думка, 1973. С. 145.

У 1965 р. на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ прийшла працювати випускниця ЛУПДМ Н. П. Паук. Вона мала досвід роботи головним художником одного з львівських цехів розпису тканин і ознайомлювала з цією технікою студентів. Викладання батика відбувалось на джерелах народної творчості³⁶².

Використанню народних традицій при вирішенні курсових завдань надавалась особлива увага. Їх вивчення здійснюється протягом усього часу навчання в інституті. Одним із важливих аспектів у цій справі є дослідження музейних фондів, яке є невід'ємною методичною базою для студентів протягом всього періоду навчання. Враховуючи прикладне спрямування інституту, більша частина завдань з ткацтва розрахована на створення декоративних тканин для оформлення житлових і громадських приміщень. Сюди входять меблеві та драпірувальні тканини, декоративні серветки та скатертини, орнаментальні килими і тематичні гобелени. Поступово збільшується кількість завдань із вибійки. В завдання входить як проектування, так і виконання проекту в матеріалі в техніках «батик» та «фотофільмдрук»³⁶³.

Курс композиції складається з двох розділів: основи композиції та спецкомпозиція, що вводиться з 2 курсу. В завдання спецкомпозиції входить подальший розвиток у студента композиторських здібностей для вирішення художнього образу тканин або швейного виробу, сюжетно-тематичних гобеленів, введення у композицію панно фігури людини. У вирішенні завдань допомагають заняття з рисунку та живопису. В цьому аспекті є суттєвою робота кафедри живопису, зокрема професора Р. Ю. Сельського, з розробки методики введення спецживопису на старших курсах відділення художнього текстилю, яка дає добрі результати при вирішенні студентами сюжетних гобеленів. Над розробкою методики введення спецрисунку працює і кафедра рисунка³⁶⁴.

³⁶² Печенюк Т. Г. Розпис тканин в Україні (20-і – початок 90-х рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 1996. С. 90.

³⁶³ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофкина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год. Арк. 8.

³⁶⁴ Там само. Арк. 7.

Важливе значення для роботи кафедри текстилю ЛДПДМ мали програми та методичні розробки з композиції, технології ткацьких переплетень та виробничої практики. Весь курс композиції розподілявся на три напрямки: 1) основи загальної композиції в художньому текстилі; 2) основи спеціальної композиції в художньому текстилі; 3) спеціальна композиція. Загальна композиція проводилася на першому курсі. Перед студентом ставилося завдання: вибір декоративного елемента та його перетворення в орнамент. Відповідь на питання про спосіб виконання завдання отримувалася шляхом роботи з натурою, зарисовок, етюдів, через вивчення основних видів рапортних та замкнутих композицій. Основи спеціальної композиції проводилися на другому курсі. Суть дисципліни полягала у вивченні студентами основних принципів для ткацтва, вибірки, моделювання. Спеціальна композиція впроваджувалася на третьому курсі та її засвоєння завершувалося дипломною роботою. Студент повинен був навчитися різним видам композиції з врахуванням технологічних можливостей фабрик. Спеціальна композиція передбачала постійний аналіз своїх робіт та співставлення їх із вимогами виробництва. Завдання на кожному курсі вибудовувалися за ступенем складності: від рапортних орнаментальних композицій тканин до сюжетно-тематичних килимів та гобеленів, від простих заправок до складних. Основні напрямки, за якими проводилося навчання композиції та роботі в матеріалі: 1) розвиток образного мислення; 2) виховання розуміння декоративного начала; 3) виховання емоційно-естетичного чуття; 4) творче втілення єдності змісту та форми; 5) вивчення стильових особливостей композиції; 6) вивчення матеріалу та технології виробництва³⁶⁵.

У контексті дисципліни «Основи композиції» студенти засвоювали об'ємно-просторові композиції в текстилі. Методичний посібник із її вивчення уклав І. Я. Боднар, який розвивав методику композиції на кафедрі текстилю, продовживши працю М. В. Токар. Перше завдання було на інтерпретацію та

³⁶⁵ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 225: Доклад старшого преподавателя Вторушина о методе преподавания композиции, 1956 г. Арк. 2, 4.

імпровізацію в композиції. Воно виконується на основі вивчення і зарисовок творів народного мистецтва: писанок, вишивок, різьби по дереву, народного текстилю. Завданням передбачається виконання аплікації з тканин, різних за переплетенням, фактурою, кольором. Ціллю є навчити студента розуміти народне мистецтво та інтерпретувати його. Виховання на народних мотивах мало формувати художній смак студента. Включення інтерпретації необхідне для розвитку самостійного мислення, а не сліпого копіювання, оскільки важливо те, що при спостереженні бачить кожен художник. Друге завдання передбачало створення рельєфу на основі лінійних та геометричних форм. Виконувати його необхідно способом заломів площин тканини і нашиванням окремих форм на площину тканини. Студент навчався створювати пластичну композицію в текстилі, використовуючи особливості переходів високого та низького рельєфів. Третє завдання було розраховане на виконання об'ємно-просторової композиції. Тут вчать спостерігати та аналізувати природу за формою, кольором, лінією та плямою. В цьому завданні студент використовував навички, отримані при виконанні попередніх на імпровізацію та рельєф³⁶⁶.

У 1971 р. була розроблена розширена програма з технології ткацького виробництва для відділення художнього текстилю ЛДПДМ (спеціальність «Художнє оздоблення тканин та виробів з них»), яка включала: 1) технологію ткацтва; 2) теорію ткацьких переплетень. До технології ткацтва входило вивчення текстильної промисловості СРСР, структури ткацької фабрики, характеристики продукції, що випускалася фабриками, можливостей комбінування різних видів пряжі та тканин, розподілу основи й піткання по тканині, технологічної схеми утворення тканини на ткацькому верстаті. Теорія ткацьких переплетень охоплювала принципи побудови заправного рисунка і заправного розрахунку тканини. До них належать: 1) вивчення видів пробору ниток основи в реміз і бердо, ознайомлення з необхідними приладами для

³⁶⁶ Боднар И. Я. Основы композиции: Методические указания для студентов I курса «Художественный текстиль». Львов : ЛГИПДМ, 1989. 20 с.

пробору і розподілу в цьому процесі основи в бердо і ремізи, вивчення побудови заправного розрахунку тканини, розрахунку кольорового снування, снування для партійної та стрічкової снувальних машин; 2) вивчення фундаментальних (класичних) переплетень, похідних та комбінованих переплетень, правила побудови тканин із сумісним ефектом кольорової пряжі та переплетення, патрунування тканин з рисунком похідних та комбінованих переплетень; 3) освоєння жакардових тканин простих, складних та крупноузорних переплетень; 4) вивчення роботи ткацьких станків, класифікації багаточовникових механізмів, асортименту готових тканих виробів³⁶⁷.

Виробнича практика передбачала практичне виконання завдань. До переддипломної практики кожен студент проходив дві виробничі практики. Одна частина часу відводилася для виробництва, інша – для збору орнаментального і сюжетного матеріалу, зарисовок рослинних форм. У задачу входили детальне вивчення особливостей технологічного процесу виробітку асортименту аналогічно заданому на диплом, збір та вивчення необхідного історичного, технологічного та художньо-декоративного матеріалу за завданням. Основним місцем проходження переддипломної практики було виробництво, де студент збирав і вивчав матеріал із технології виробництва, формував асортимент тканин для захисту дипломної роботи³⁶⁸.

Обов'язковою була робота у художній майстерні підприємства, де проходила практика, особлива увага надавалась вибійці. Якщо на підприємстві її не було, то проводилась екскурсія на інше підприємство (на набивні й обробні фабрики). Студенти 4 курсу проходили практику на провідних текстильних фабриках Радянського Союзу. Метою було практичне ознайомлення з роботами художників на фабриці; розуміння взаємозв'язку характеру рисунку в проекті композиції з технологічними процесами виконання в матеріалі на верстатах жакардових машин. Останнім завданням виробничої практики було впровадження своєї композиції у виробництво, яке проходило за

³⁶⁷ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 803: Учебные программы, разработанные преподавателями кафедры художественного текстиля 1971 года. Арк. 7

³⁶⁸ Там само. Арк. 11.

наступним планом: 1) розробка проекту композиції; 2) затвердження проекту на фабриці; 3) виконання патрона; 4) контроль виконання в матеріалі. Іншими місцями практики студентів були бібліотеки, музеї, виставки, асортиментні кабінети, торгові палати. Переддипломна практика проводилася в кінці VIII семестру IV курсу на основі засвоєних теоретичних та практичних дисциплін: технології ткацтва, теорії ткацьких переплетень і композиції ткацького рисунка³⁶⁹.

Однією з перших програм, запроваджених після внутрішнього поділу кафедри художнього текстилю ЛДПДМ на спеціалізації, була з проектно-технологічної практики для студентів III курсу спеціальності «Оформлення текстильних виробів способом друку» (1986 р., М. П. Жилина та З. М. Семак)³⁷⁰. При цьому передбачалося вивчення прядильного, ткацького, обробного виробництв та асортиментного кабінету підприємства. На засвоєння прядильного та ткацького виробництва відводиться по одному дню, обробного – відповідно до спеціальності чотири дні. На обробному виробництві студенти мали ознайомитись із підготовчим, фарбувальним, друкарським, обробно-апретувальним та бракувальним цехами.

22 липня 1977 р. за наказом Міністерства культури України в ЛУПДМ відновили відділ художньої вишивки, який належить до найстаріших у ЛУПДМ. Тут було відроджено традиційну українську вишивку, а на цій основі створено моделювання сучасних виробів. Крім традиційних технік, застосовували й менш характерні для української вишивки, такі як аплікація, машинна вишивка, рельєфні та об'ємні форми, власні композиції. Великий внесок при створенні навчальної програми зробили викладачі відділу Ірина Базилевич, Мирослава Шеремета та Софія Янко. Педагоги відділу працюють у двох напрямках. У першому створюються моделі, максимально близькі до

³⁶⁹ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 393: Программы производственной практики студентов на 1961-1962 учебный год, 11 арк.; ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 803: Учебные программы, разработанные преподавателями кафедры художественного текстиля 1971 года. Арк. 13.

³⁷⁰ Жилина М. П., Семак З. М. Рабочая программа и методические указания по проектно-технологической практике для студентов III к. специальности «Оформление текстильных изделий способом печати». Львов : ЛГИПДИ, 1896. С. 10–15.

етнографічного зразка, з використанням народного крою, способу оздоблення, відповідної колірної гами. Це одяг для сцени, святкових ансамблів. У другому напрямку працюють над трансформацією творчо відібраних характерних ознак народного вбрання в сучасні форми. При виконанні дипломних робіт увагу педагогів зосереджено на створенні композиції³⁷¹.

У 1985 р. на кафедрі художнього текстилю ЛУПДМ прийшла О. Р. Риботицька, яка підняла роботу на новий якісний рівень. У відділі змінюється процес викладання композиції, вводяться завдання: композиція міні-гобеленів, об'ємно-просторові текстильні композиції, вивчаються різні техніки батика. Більша увага надається стилістично-естетичним пошукам у композиційних вирішеннях та технологічному виконанню³⁷².

3. 3. Виробничі практики на підприємствах як частина навчально-методичного циклу кафедри художнього текстилю ЛДПДМ

Період 1946 – 1980-х рр. характерний активним розвитком промисловості, в тому числі текстильної. Мистецька освіта цього часу тісно пов'язана з промисловістю. Кустарні виробничі об'єднання та артілі, утворені в 1940-х рр., реорганізовувались у фабрики; будувалися та запроваджувалися в дію текстильні комбінати.

У 1946 – 1950-х рр. у Львові було утворено низку ткацьких артілей, де на ручних дерев'яних верстатах виготовляли скатертини, покривала, килими, інші речі побутового призначення. Певна частина продукції вироблялася за мотивами зразків народної орнаментики, але художня якість залишалася низькою³⁷³. У цей період були утворені такі великі текстильні підприємства: Київський (1946 р.) і Дарницький (1947 р.) шовковий комбінати, Херсонський (1952 р.) бавовняний комбінат, Житомирський (1958 р.) та Рівненський

³⁷¹ Школа мистецьких традицій. *Матеріали наукової конференції, присвяченої 135-річчю від часу заснування Львівського державного коледжу декоративного і прикладного мистецтва ім. І. Труша*. Львів, 2011. С. 105.

³⁷² Шеремета М. М. Відділ художнього ткацтва. *Карби. Додаток до журналу «Образотворче мистецтво»*. Львівському державному коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша – 125. Львів, 2002. №1. С. 62-63.

³⁷³ Гуцульська вишивка з колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття / Д. Пожоджук, Я. Ткачук, О. Никорак, Р. Захарчук-Чугай, К. Сусак. Родовід, 2020. С. 95.

(1960 р.) льонокомбінати, Чернігівський камвольно-суконний комбінат (1961 р.).

У кінці 1950-х – на початку 1960-х років на базі колишніх артільних підприємств створили перші текстильні фабрики, в більшості обладнані ручними дерев'яними верстатами. Творча робота з проектування тканин мала здійснюватися художниками-текстильниками, вихованцями ВНЗ та училищ прикладного мистецтва. В Україні підготовкою таких спеціалістів займалися заклади: Київське училище прикладного мистецтва, Вижицьке училище прикладного мистецтва, Кролевецький технікум, Львівське училище прикладного і декоративного мистецтва та відділ художнього текстилю Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва (далі – ЛДПДМ).

Загальне керівництво над творчим напрямком художньої майстерності та якості тканин на текстильних підприємствах здійснювали Київський державний будинок асортименту і Всесоюзний інститут асортименту легкої промисловості (ВІАЛЕГПРОМ), які двічі на рік на Художніх радах затверджували проекти рисунків на тканині³⁷⁴.

На кафедрі текстилю ЛДПДМ перша виробнича практика була організована 1950 року – для III та IV курсу, терміном на 24 дні (з 30 травня до 8 червня) в Москву, керівником практики був призначений М. Ф. Бавструк³⁷⁵. Першими виробничими базами були: московська фабрика «Декоративткань», московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова та шовкоткацька фабрика ім. Свердлова, м. Павловський-Посад, Московської області³⁷⁶. За свідченням випускниці I випуску кафедри художнього текстилю (1953 р.) О. І. Сатурської, особливо інформативною для студентів в час її навчання була виробнича практика IV курсу, яку проходили на текстильній фабриці в Москві.

³⁷⁴ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 556: Научное исследование на тему: «Художне оформлення тканинами фабричного виробництва» с приложением фотографий, 1966 год. Арк. 2.

³⁷⁵ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 57: Накази по інституту. 1950 р. Арк. 36.

³⁷⁶ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 74: Накази по інституту. 1951 р. Арк. 84.

За відгуком п. Сатурської, саме цей досвід дав їй уявлення про значення професійного художника для текстильної промисловості.

ЛДППДМ укладав угоди з підприємствами на проведення виробничої практики, на виконання дипломних проектів тканин, художньої кераміки та ін. для впровадження у виробничий асортимент та покращення структури та їх художнього оформлення. Таких двосторонніх домовленостей було більше 12 (для всіх кафедр). Наприклад, із чотирма текстильними та килимовими фабриками і комбінатами в Москві та Московській області, з Ярославською обласною фабрикою «Заря комунізму», «Красавинською» фабрикою (Кіровською обласною), Ризькою фабрикою «Рекорд». Перевіркою виконання договорів та обговорення результатів служать зразки тканин, художньої кераміки та ін., що виконані за проектами студентів інституту. Проекти, в свою чергу, затверджувалися Вченою радою інституту, потім Художньою радою фабрики або заводу, а також Художньою радою відповідного комітета Міністерства легкої та харчової промисловості СРСР та УРСР, випускалися масовим виробництвом та надходили в продаж широким масам населення³⁷⁷.

Вже в 1952 р. студентів III курсу відряджали на текстильні фабрики в Приволзьк Івановської обл., Красавіно Вологодської обл., Гаврилів-Ям Ярославської обл., Кострому. Студенти IV курсу їздили на текстильні фабрики в м. Ригу, V курсу – на текстильні фабрики в м. Люберці Московської обл., Москву, на шовкоткацьку фабрику ім. Свердлова, Павловський-Посад Московської обл., Гаврилів-Ям Ярославської обл.³⁷⁸. Знаходимо дані про проходження практики у текстильно-експериментальній майстерні при Академії архітектури в м. Києві³⁷⁹.

На 1955 рік було зареєстровано 9 виробничих баз для проходження практики студентами кафедри текстилю ЛДППДМ, термін проходження практики – 30 днів, для VI курсу – 60 днів (дипломи виконувалися на

³⁷⁷ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофкина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год. Арк. 1.

³⁷⁸ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 93: Накази по інституту. 1952 р. Арк. 56.

³⁷⁹ Там само. Арк. 118.

виробництві). Одна з баз – ткацька фабрика «Рекорд» м. Рига – для студентів VI курсу. Найкраще оснащена виробничими базами виявилася саме кафедра художнього текстилю (порівняно з іншими кафедрами прикладного спрямування, які мали в середньому 1-3 бази). У 1957 р. кількість баз для виробничої, творчої практик та виконання дипломних робіт була збільшена до 16, 4 з них були постійними та підкріплювалися договорами на 5 років.

У 1980-х рр. спостерігаються зміни у забезпеченні кафедри виробничими базами. Якщо в 60-х роках пріоритетними для виробничої практики були підприємства Російської РСР, то у 80-х переважають українські підприємства. Це Дарницький шовковий комбінат, Донецький бавовняний комбінат, Житомирський льонокомбінат, Київська хусткова фабрика, Київський шовковий комбінат, Косівська килимова фабрика ім. Т. Шевченка, Косівське художньо-виробниче об'єднання «Гуцульщина», Луцький шовковий комбінат, Львівська ткацька фабрика, Решетилівська фабрика ім. К. Цеткін, Рівненський льонокомбінат, Тернопільський бавовняний комбінат, Херсонський бавовняний комбінат, Черкаський шовковий комбінат, Чернігівський камвольно-суконний комбінат та ін.

На Дарницькому шовковому комбінаті впродовж 1961 – 1973 рр. працювала М. П. Жиліна, нині доцент кафедри художнього текстилю ЛНАМ. Протягом цього періоду 149 створених нею тканин запровадили у виробництво. За спогадами М. П. Жиліної, для того, щоб виконати один професійний еталон, на той час була необхідна велика точність ручної роботи. Адже похибка рисунка навіть на 1 мм створювала брак багатьом метрам тканини. Шовк є дорогим матеріалом, відповідно, помилка художника вартувала комбінату значних коштів. Крім того, до властивостей шовкової тканини належить схильність до жовтіння, художник повинен був враховувати це і дуже прискіпливо підбирати кольори для рисунків. М. П. Жиліна та технолог З. М. Семак у 1986 р. підготували методичні вказівки з проектно-технологічної практики для ознайомлення студентів III курсу спеціальності «Оформлення текстильних виробів способом друку» з обладнанням та видами друку

шовкових тканин. У 1989 р. були підготовлені вказівки з виконання сувенірної хустки для студентів II курсу³⁸⁰. На цьому ж комбінаті після закінчення працював випускник кафедри художнього текстилю ЛНАМ – В. П. Федько (1965 р. вип.). Він був художником Київського комбінату монументально-декоративного мистецтва, головним художником Республіканського виробничо-експериментального об'єднання, головою Київської організації Спілки художників України³⁸¹.

На Київському шовковому комбінаті у 1962 р. була впроваджена техніка акварельного (растрового) друку, завдяки якій виконували одно- та багатоколірні рисунки. Для багатоколірних застосовувався принцип поліграфічного друку: три основні кольори (червоний, жовтий, блакитний) змішують, завдяки чому при їх накладанні отримують додаткові відтінки³⁸². Нині ця тріада (RGB) дає можливість оптичного змішування на екрані монітора, а при друці за змішування кольорів відповідає режим СМУК.

Від перших повоєнних років в артілях починають виробляти хустки в техніках «фотофільмдрук» та «батик». Значних успіхів у виготовленні хусток досягло Львівське виробниче текстильно-галантерейне об'єднання «Юність». У рисунках для хусток широко використовувалися рисунки з мотивами народного мистецтва західних областей України³⁸³.

Згідно аналізу документів архіву ЛНАМ співпраця з текстильними підприємствами згідно зі спеціалізацією (ткані та друковані текстильні вироби) була активною до кінця 1980-х рр.

Однією з важливих виробничих баз для студентів та випускників кафедри художнього текстилю ЛДПІДМ стала Львівська ткацька фабрика. Спочатку це була ткацька артіль по вул. Сергія Лазо, 12 (з 1992 р. вул. Балабана), «Червоний Жовтень», яка існувала у Львові від перших післявоєнних років. Її обладнали

³⁸⁰ Жилина М. П., Зальоток О. В. Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 38 с; Жилина М. П., Семак З. М. Рабочая программа и методические указания по проектно-технологической практике для студентов III к. специальности «Оформление текстильных изделий способом печати». Львов : ЛГИПДИ, 1896. С. 10–15.

³⁸¹ Федько Володимир Петрович. URL: <http://academia.gov.ua/sites/Fedko/Fedko.htm> (дата звернення 11.10.2018).

³⁸² Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. Київ : Наук. думка, 1985. С. 15.

³⁸³ Там само. С. 27.

ручними напівмеханічними жакардовими та ремізними верстатами, на яких виготовлялися покривала на ліжка, доріжки. В післявоєнному Львові тканини артілі користувалися попитом у населення.

Вже в ті роки молода кафедра художнього текстилю Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва була пов'язана співпрацею з ткацькою артіллю. На чолі кафедри на час її заснування став професор М. Бавструк, який мав ґрунтовну фахову освіту (випускник Московського вищого художньо-промислового училища (кол. Строганівського)). За його сприяння ткацька майстерня кафедри була оснащена кареточними та жакардовими верстатами. Також на кафедрі працював майстер Бортман Анатолій Григорович, який дуже добре знав роботу жакардових верстатів, а також патрунування рисунків. Його колегою по роботі в ткацькій майстерні інституту була молода випускниця Львівського художнього училища Любов Миколаївна Козак. Вони разом з А. Г. Бортманом заправляли верстати для студентів, учили насікати карти, зшивали та виготовляли тканину на верстаті, зокрема жакардові рапортні тканини, скатерті та різного роду ремізні тканини³⁸⁴.

Випускники першого випуску 1953 року почали працювати в артілі «Червоний Жовтень». Це Є. С. Фащенко та М. С. Луцкевич. Сюди ж прийшла працювати випускниця Львівського училища прикладного декоративного мистецтва Т. Волкова та випускниця Вижницького училища прикладного мистецтва О. Черембило. Для своєї дипломної роботи М. Луцкевич взяла за основу мотиви писанок Станіславської обл. (тепер Івано-Франківська) та мотиви Петриківських розписів. Композиція виконана за мотивами писанок – геометрична, укладена з ромбів, скомпонованих у різної ширини вертикальні смуги. Інша композиція має в основі рослинний характер (за Петриківським розписом). Керівником Є. Фащенко був Є. В. Арофікін, який викладав теорію ткацьких переплетень³⁸⁵.

³⁸⁴ Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво: досвід ЛНАМ та Львівської ткацької фабрики. *Руковір.* Львів : ЛНАМ. 2013–2014. Вип. 3. С. 156.

³⁸⁵ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 116 (Т. 1): Накази по інституту. 1953 р. Арк. 9.

У 1956 р. при допомозі текстильників московської фабрики «Декоративткань» були встановлені автоматичні ткацькі верстати з жакардовими машинами, на яких почали виготовляти тканину типу «Макет». Московські колеги передали львів'янам деякі виробничі рисунки. Проте була потреба у рисунках національного характеру, а також розширенні їх асортименту. Творчий процес на фабриці очолила М. Луцкевич, що прийшла туди в 1959 р. Перші її рисунки були виконані на основі орнаментики західноукраїнських народних тканин та вишивок. Ці роботи здобули на художній раді найвищу оцінку³⁸⁶.

У 1959 році на основі першої ткацької артілі «Червоний Жовтень», що у Львові, була організована ткацька фабрика меблево-декоративних тканин. Вона складалася з трьох цехів: першим була артіль у м. Львові, на вул. Сергія Лазо, 12, другий знаходився на вул. Левандівській, третій – у м. Миколаєві. Ткацькі верстати з м. Куликова перевезли у Львів, а потім на вул. С. Лазо. З утворенням фабрики кожен цех було спеціалізовано на відповідний асортимент та зміну технологічного обладнання для випуску цього асортименту. Загалом нараховувалося близько сімдесяти верстатів, до яких належать автоматичні і ручні механічні ткацькі. Це верстати з виготовлення доріжок, жакардових та плахтових тканин.

З 1960 р. почалося масове переобладнання підприємства. Цех у м. Львові в основному було зорієнтовано на випуск меблево-декоративних тканин. Для їхнього виготовлення встановили 28 автоматичних кареточних ткацьких верстатів із кареткою РК12, на яких випускалися меблеві репси, декоративна плахта. В шістдесятих роках додалося обладнання з 26 автоматичних ткацьких верстатів, 24 жакардові машини Ж-13, на яких була освоєна тканина – макет, плахта та меблеві односторонні гобелени. Також у цеху № 1 встановили і 2 снувальні машини – СЛ-180 і СЛ-220.

Цех № 2 в 1960 – 1962 рр. було обладнано 54 автоматичними кареточними ткацькими верстатами з зівоутворювальним механізмом кареткою

³⁸⁶ Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. Київ : Наук. думка, 1985. С. 39.

РК 14, а також 28 багаточовниковими ткацькими верстатами. Окрім цього, в 60-х рр. відбулося розширення ткацького виробництва на 2-й дільниці, встановили 34 багаточовникові ткацькі верстати і жакардову машину Ж-13 фірми “Textima”, на яких було розроблено нову структуру тканини із застосуванням уткової бавовняної пряжі фасованої крутки – № 2.8, № 2.3. Також використовувалися снувальні машини фірми “Textima” і СЛ-180³⁸⁷.

З 1965 р. на фабриці освоїли випуск одноуточного гобелена із застосуванням об’ємно-петельної пряжі та ниток фасонного скручування. Їх почали виготовляти на багаточовникових верстатах за рисунками і структурними розробками М. Луцкевич і О. Черембило³⁸⁸.

Цех № 3 спеціалізувався на виготовленні декоративних національних тканин – двохосновної плахти. Там встановили 68 автоматичних ткацьких верстатів із каретками РК 12 і РК 14 та дві снувальні машини СЛ-220 та СЛ-180. Всі три цехи були забезпечені підготовчим відділом для ткацького виробництва та крутильними машинами фірми «Textima». Дільниці по вул. Сергія Лазо та у м. Миколаєві були оснащені фарбувальними цехами. На фарбувальних апаратах КТ-100 здійснювалося фарбування сирової пряжі заданої колористики згідно з розробленою структурою тканини. Таких апаратів у цеху № 1 нараховувалося 8, в цеху № 3 – 10. У кожному фарбувальному цеху було по 2 сушильні камери. В підготовчому відділі перемотки пряжі застосовувалися мотальні машини М-150, спосіб снування основ – стрічковий.

Наприкінці 60-х рр. художник-десинатор М. С. Луцкевич розробила нову структуру тканини – з використанням в одній основі бавовняної пряжі та об’ємно-петельної нитки (вперше в Радянському Союзі), причому фізико – механічні показники пряжі суттєво відрізнялися. Ця тканина була представлена на Республіканській художній раді ВІАЛЕГПРОМу, де була затверджена й одержала високу оцінку – тканина «Львів’янка», яка протягом двадцяти наступних років користувалася великим попитом. На початку 70-х рр. почалася

³⁸⁷ Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво... С. 158.

³⁸⁸ Жук А. К. Сучасні українські художні тканини... С. 41

чергова реконструкція фабрики, було частково замінено човникові автоматичні кареточні ткацькі верстати на двокольорові безчовникові ткацькі типу СТБ у кількості 10 штук із ремізопідйомною кареткою СКН 14, поставлені Новосибірським авіаційним заводом. Із зміною обладнання відповідно асортимент для цих верстатів змінився повністю. Фабрика спеціалізувалася на меблевих тканинах. Були розроблені нові структури тканини, де як в основі, так і в утку використовувалася об'ємно-петельна нитка. Тканина називалась «Дністрянка». На художній раді ВІАЛЕГПРОМу представлена тканина одержала два знаки якості та отримала визнання однієї з кращих меблевих тканин Радянського Союзу. Тканини відзначалися значними практичними якостями у меблевій промисловості. Художні республіканські та всесоюзні ради ВІАЛЕГПРОМу давали найвищу оцінку тканинам Львівської ткацької фабрики. Неодноразово ці тканини були відібрані на міжнародні промислові виставки, де теж одержували високу оцінку за естетичні, практичні та екологічні якості. Для масового виготовлення «Дністрянки» відбулося переобладнання цілого цеху, тобто в цеху № 1 були переоснащені автоматичні човникові ткацькі верстати та решта ткацького обладнання (32 ткацькі верстати) змінене на автоматичні одночовникові ткацькі верстати з машинами Жакарда Ж-13, на яких виготовлялися меблеві тканини³⁸⁹.

Попри невеликі технологічні можливості згаданих верстатів тканини досягли високого художнього та колористичного рівня і на художніх радах – на Республіканській та Союзній затверджувалися в основному з оцінками «відмінно». Розробкою рисунків та колористичним оформленням займалися художник О. Чербило та Т. Волкова. В кінці 70-х рр. майже повністю пройшла реконструкція технологічного обладнання в цеху № 2. Було встановлено 48 безчовникових ткацьких верстатів СТБ із застосуванням зівоутворювальної жакардової машини Z-344 чеського виробництва. На цьому обладнанні були розроблені нові структури тканин: «Верховина», «Калина», «Полонина», із застосуванням в основі різних типів ниток і пряжі з віскози і капрону.

³⁸⁹ Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво... С. 160.

Новаторством у промисловості виявилось використання в основі і бавовняної, віскозної, і об'ємно-петельної нитки.

Наприкінці 1980-х – на початку 1990-х рр. технологічний парк обладнання складав 168 ткацьких верстатів, із них автоматичних човникових ткацьких з кареткою РК 12 і РК 14, 10 безчовникових багатокольорових ткацьких із ремізопідйомною кареткою СКН 14і, 32 автоматичних човникових ткацьких Жакарда Ж-13, із них 8 із жакардовою машиною Z-344 в першому цеху і 48 безчовникових багатокольорових ткацьких із жакардовою машиною Z-344 – у другому цеху.

У зв'язку зі зміною можливостей та потреб на фабриці змінили асортимент тканин. Частина кареткових ткацьких верстатів була заправлена на технічну тканину для виробництва автомобільних шин. Розробили нову структуру тканини для виробництва гумово-технічних виробів. Це була тканина ЧХЛ і технічна тканина двонитка, яка в основному застосовувалась для виробництва гумово-технічних виробів на Білоцерківському шиновому заводі. У 1992 році колектив взяв в оренду підприємства і з 1992 року назва змінилася на Львівську бавовняну ткацьку фабрику, де випускався такий асортимент: «Плахта» (двостороння бавовняна тканина мішкового переплетення), «Львів'янка» (об'ємно-петельна нитка в основі та бавовняна в утоку, виготовлена на ткацьких верстатах СТБ 180), Гобелен одноуточний (чисто бавовняна тканина зі складним переплетенням по рисунку, виготовлена на автоматичних човникових ткацьких верстатах АТ), тканина «Дністрянка» (з бавовняною та об'ємно-петельною ниткою в основі та об'ємно-петельною ниткою в утоку, виконана на безчовникових чотирьохколірних ткацьких верстатах ВТБ), «Калина» (крупновзірцева тканина, в основі – бавовна, віскоза, в утоку – капрон, бавовна зі складним гобеленовим переплетенням), тканина «Полонина» (в основі – бавовняна та об'ємно-петельна нитка, в утоку – бавовняна, з жакардовим переплетенням), «Трембіта» (меблева тканина зі складним переплетенням та крупновзірцевим рисунком, в основі – віскозна, бавовняна, об'ємно-петельна нитка), «Марічка» (в основі та в утоку –

бавовняна нитка фасонної крутки). Тканини «Львів'янка», «Дністрянка», «Полонина», «Калина», «Трембіта» розроблені працівниками ткацької фабрики художником М. Луцкевич і технологом Г. Д. Ахроміною, колористом Т. Волковою та другим колористом – хіміком С. Є. Покидко.

У 1994 році колективом було приватизовано фабрику, а назву змінено на ЗАТ «Левтекс» (Закрите акціонерне товариство), яка і проіснувала до повного закриття. Художниками там працювали випускники Львівського державного інституту прикладного і декоративного мистецтва М. та І. Литвинюки (1986 р. вип.), М. Хомляк (1989 р. вип.), Ю. Степанчук (1989 р. вип.), Д. Смоляк, О. Зальоток (2000 р. вип.). За даними списків випускників Інституту всі згадані художники отримали відмінні оцінки за дипломні роботи. Беззмінним головним художником, а також художником – десинатором і завідуючою майстерні була М. С. Луцкевич – випускниця першого випуску Львівської академії мистецтв, старшим художником – випускниця Вижницького художнього училища О. Черембило. Колористами на фабриці працювали С. Покидко та Т. Волкова³⁹⁰.

Тканини користувалися великим попитом по всьому Радянському Союзу, меблеві тканини регулярно поставлялись на Київський, Івано-Франківський, Лукачевський та Ківерський меблеві комбінати, технічні тканини – на Дніпропетровський шинний завод, Білоцерківський завод технічних виробів. Протягом року на фабриці вироблялося загальною кількістю 1 млн. 200 тис. м. тканини, загальною сумою на 22 млн. гривень.

Під час виробничих практик студенти ЛДПДМ мали можливість безпосередньо познайомитись з виробництвом, роботою різних цехів, окремих машин, десинаторів, що було важливо і корисно для їх професійного зростання.

Система мистецької освіти в радянський період змінила свою структуру. На 1946 р. такою освітою займався Комітет в справах мистецтв Української РСР, в 1953 р. Комітет був ліквідований, із цього часу мистецька освіта

³⁹⁰ Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво... С. 161.

належала до компетенції міністерств. В 1940-1980-х рр. у Львові працюють два провідні заклади, що дають фахову освіту в галузі художнього текстилю, – ЛДПДМ та ЛУПДМ. Оскільки обидва належать до державних навчальних закладів, вважаємо за доцільне розгляд їх підпорядкування в системі освіти. ЛУПДМ бере початок від Львівської ХПШ. Художньо-промислова школа, початки якої традиційно виводять з 18 грудня 1876 р. на той момент назвалася «Школа рисунку і моделювання», а сьогодні має статус та назву Львівського фахового коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша протягом історії мала різні назви. Протягом 1920-1940-х рр. назви змінювалися на такі: Державну технічну школу ім. Станіслава Щепановського (1929), у 1932 році мистецький відділ було відокремлено в окремий заклад - Львівську школу декоративних мистецтв і мистецького промислу, у 1938 році заклад змінив назву на Державний інститут пластичних мистецтв.

ЛДПДМ офіційно заснований в 1946 р., того ж року однією з перших була створена кафедра художнього текстилю. Перший викладацький штат кафедри текстилю ЛДПДМ було сформовано переважно з випускників Московського текстильного інституту. Проте у програмах та методичних розробках кафедри знайшли втілення інтерпретації орнаментів народного українського мистецтва.

До пріоритетів мистецької освіти у галузі текстилю в радянський період відносимо наступні: 1) зв'язок освіти і промисловості, підготовка фахівців з художнього текстилю для роботи на підприємствах; 2) ідеологічний контроль; 3) розвиток тематичних гобеленів, поширення монументальних гобеленів громадського призначення; 4) запровадження комплексних дипломних проектів, що включають роботи студентів різних спеціальностей; 5) впровадження та розвиток навчання у батикарських техніках; 6) запровадження об'ємних композицій у текстилі; 7) зацікавлення науковим дослідженням.

У радянський період тісним був зв'язок освіти та промисловості. З цієї позиції розглянуті фабрики, що були виробничими базами для студентських

практик та дипломних робіт. Основним напрямком стало підготовка фахівців для промислових текстильних підприємств. Кількість таких баз зростала, відповідно, корегувалися програми до виїзних практик. Курсові та дипломні роботи запроваджувались як зразки для виробництва. Одним із підприємств, найбільш тісно пов'язаних з кафедрою текстилю, виявилася Львівська бавовняна ткацька фабрика, значна частина її працівників були випускниками ЛДПДМ.

Щодо смислового наповнення – значна частина дипломних робіт кафедри художнього текстилю ЛДПДМ і ЛУПДМ у радянський період несуть характер радянської ідеології. Особливо ця тенденція була виражена в тематичних гобеленах.

В 1949-1950-х рр. на кафедрі художнього текстилю ЛУПДМ був впроваджений гобелен, перші дипломні роботи виконувалися під керівництвом В. Д. Цюня, згодом він увійшов до курсового проектування. Вперше в 1954 р., а згодом у 1960-х рр. гобелен дістав поширення на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ. Перед дипломниками ставилося завдання вирішувати проблеми композиції, кольорових співвідношень, фігури. Потужно працювали у напрямку монументальних гобеленів громадського призначення М. та І. Литовченки.

У радянський період була запроваджена практика виконання комплексних дипломних проектів, що призначалися для конкретних громадських об'єктів, виконувалися під наглядом архітектора і вимагали вирішування питань ансамблевості, стилю, простору тощо.

З середини 60-х рр. на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ розвивається техніка батика. З 70-х рр. ця техніка впроваджується до дипломного проектування. В 1985 р. відбувся внутрішній поділ кафедри за напрямками ткацтва та друку. Відповідно до цього змінили програми з композиції, роботи в матеріалі. Якщо ткацька техніка була відома та розвинена в давній період, то з розписних текстильних технік вивчалися техніка вибійки

та гарячого батика. На кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ впровадили засвоєння технік холодного батику, сольових технік, фотофільмдруку тощо.

Запровадження об'ємних текстильних композицій у навчальний процес кафедри художнього текстилю ЛДПДМ вперше було здійснено І. Я. Боднаром, який розробив курсові завдання з композиції, що включають створення об'ємних текстильних форм. На кафедрі художнього текстилю ЛУПДМ об'ємно-просторові композиції впроваджуються з приходом О. Р. Риботицької.

У 1980-х рр. були захищені перші дисертації випускників кафедри художнього текстилю ЛДПДМ. Серед архівних справ знаходимо матеріали конференцій, де предметами наукового зацікавлення викладачів кафедри є народні промисли, текстильні техніки, методичні розробки в галузі спецкомпозиції, роботі в матеріалі. Напрямок цих доповідей згодом бачимо у методичних вказівках для студентів кафедри текстилю ЛДПДМ. Викладачі залучають студентів до наукових пошуків, участі у конкурсах, виставках.

РОЗДІЛ 4

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ЛЬВОВА В ГАЛУЗІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ В ПЕРІОД НЕЗАЛЕЖНОСТІ

4. 1. Пріоритети розвитку мистецької освіти у галузі текстилю в 1990 – 2000-х рр.

Зміни, що відбулися в Україні з проголошенням її як незалежної держави 1991 р., задали новий хід розвитку мистецької освіти. Текстильна промисловість, що активно розвивалася в радянські часи, в 1990-х рр. зазнала низки труднощів, пов'язаних із поставками сировини та системою збуту. Натомість відбулася низка змін в організації владних структур та пріоритетах, пов'язаних із розвитком мистецької освіти у галузі текстилю.

На 1990 р. ЛДПДМ знаходився під керівництвом МВССО УРСР (Міністерство вищої та середньої спеціальної освіти, Мінвуз). У 1992 р. Указом президента України від 25.02.1992 року № 100³⁹¹ була утворена Вища атестаційна комісія України (ВАК України). До 2020 р. ЛНАМ знаходився в підпорядкуванні Міністерства культури, молоді та спорту. Згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 лютого 2020 р. № 132-р «Про передачу цілісних майнових комплексів державних установ до сфери управління Міністерства культури, молоді та спорту» Львівська національна академія мистецтв передається зі сфери управління Міністерства освіти і науки до сфери управління Міністерства культури, молоді та спорту.

ЛДПДМ реорганізовується у Львівську академію мистецтв (постанова КАБМІНУ від 20 квітня 1994 р.)³⁹². Через десять років ЛАМ набуває статусу національної (Указ президента України від 21 серпня 2004 р.)³⁹³. Нині ЛНАМ – ВНЗ IV рівня акредитації, що готує фахівців у галузі образотворчого та

³⁹¹ Указ Президента України від 25.02.1992 р. № 100.

³⁹² Постанова КАБМІНУ від 20 квітня 1994 р. №244 «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/244-94-п>; Архів ЛНАМ, ф. 1653, оп. 1, од. зб. 1: Історична довідка.

³⁹³ Указ президента України «Про надання Львівській академії мистецтв статусу національної» від 21.08.2004. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959/2004>

декоративно-прикладного мистецтва, дизайну, реставрації, культурології, мистецтвознавства та менеджменту мистецтва. Вихованню молодих фахівців-текстильників та розвиткові сучасного художнього текстилю сприяють педагоги кафедри художнього текстилю ЛНАМ та відділу художнього ткацтва Львівського фахового коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша³⁹⁴.

У 1993 році на базі Львівської академії мистецтв був створений науково-методичний комплекс, до якого увійшли: Вижицький коледж декоративно-ужиткового мистецтва, Косівський коледж декоративно-ужиткового мистецтва, Ужгородський коледж декоративно-ужиткового мистецтва, Львівський державний коледж декоративно-ужиткового мистецтва, Мала академія мистецтв у Підбужі. Відповідно, був залучений професорсько-викладацький склад ЛАМ³⁹⁵. ЛФКДУМ ім. І. Труша займається підготовкою молодших спеціалістів і бакалаврів (чотирьох або шестирічний термін навчання) і належить до II рівня акредитації. Багато випускників ЛФКДУМ ім. І. Труша для отримання вищої освіти вступають до ЛНАМ на перший курс (після чотирьох років навчання) або на перший курс ОР «Бакалавр» зі скороченим терміном навчання (після шести років навчання).

З переходом училища у статус коледжу вводиться нова дисципліна – арттекстиль, збільшується кількість годин із композиції та роботи в матеріалі. Дипломні роботи випускники виконують для музеїв, шкіл, громадських установ, храмів³⁹⁶.

Одним з важливих факторів, що впливали на навчальний процес на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ було забезпечення виробничими базами.

³⁹⁴ У 1943 р. Державний інститут пластичних мистецтв було перепрофільовано на Технічну фахову школу будівництва. З 1944 року школа діяла як Художньо-промислове училище. У 1949 заклад переіменовано на Львівське училище прикладного мистецтва. У 1956 році училищу присвоєно ім'я І. Труша. Від 1993 року училище стало – «Державним коледжем декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша» та готували молодших спеціалістів і бакалаврів I–II рівня акредитації. З 1997 року – це «Львівський фаховий коледж декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша». Нині заклад підпорядковується Міністерству культури та інформаційної політики України.

³⁹⁵ Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Львівський_державний_коледж_декоративного_і_ужиткового_мистецтва_імені_Іва_на_Труша (дата звернення 07.07.2020).

³⁹⁶ Школа мистецьких традицій. Матеріали наукової конференції, присвяченої 135-річчю від часу заснування Львівського державного коледжу декоративного і прикладного мистецтва ім. І. Труша. Львів, 2011. С. 75.

Якщо у 1990 р. для практик надається досить велика кількість виробничих баз, то на 1995-1996 н. р. їх кількість зменшується, переддипломна практика набуває індивідуального характеру, дипломи виконуються в приватних майстернях або майстернях ЛНАМ. У 2000-х рр. запроваджується педагогічна практика, що продовжує проводитися в сучасному навчальному процесі³⁹⁷.

Наказом № 17 від 26.02.2009 р. по кафедрі художнього текстилю змінилися назви спеціалізацій. З цього часу навчання відбувається за напрямками: художній розпис тканин та художнє ткацтво³⁹⁸. Цей розподіл зберігається дотепер. До нових технік, що вивчаються на освітній програмі «художній розпис тканин» в означений період належать печворк, сублімаційний друк.

Для усвідомлення ситуації розвитку сучасної текстильної освіти проаналізуємо архівні дані, що стосуються 1990 – 1991 н. р. У 1990 р. студенти I – IV курсів проходили навчальну та виробничу практику на текстильних виробництвах, у музеях України та за її межами. Натомість на I курсі вона проводилася по музеях у містах Коломия, Косів, Дземброня. Керівником практики призначили І. Я. Боднара³⁹⁹.

Практику після першого курсу з теплотою згадує зав. відділення художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша М. М. Шеремета. П. Мирослава проходила її в 1971 р. Тоді І. Я. Боднар вів етнографічні експедиції, які починались на Бойківщині, просувалися по маршруту сіл Гнила, Лебохора, Плав'є, а продовжувалися на Гуцульщині – Ворохта, Верховина, Жаб'є, Косів. До обіду студенти ходили по хатах, робили замальовки, кожен мав своє власне завдання: зарисовки килимів, верет, вишивок, поясів, плахт тощо. Після обіду ходили на етюди. Жили в палатках, готували їжу на багатті. Ця практика була до вподоби студентам, які мали багато спілкування з місцевим населенням.

³⁹⁷ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 482: Накази з особового складу студентів. 1990 р., 130 арк.; Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 532. Накази з особового складу студентів. 1995 р. 198 арк.; Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 539. Накази з особового складу студентів. 1996 р. 160 арк.; Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№. Накази з особового складу студентів. 2002 р. (Т. 1). 209 арк.

³⁹⁸ Архів ЛНАМ, ф. 1653, оп. 1, од. зб. 1: Історична довідка.

³⁹⁹ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 482: Накази з особового складу студентів. 1990 р.

Із своїми учнями працював і І. Боднар. Збирав співанки (народний фольклор), малював, але студентам показував лише вибірково. Сестра п. Ігоря – Надія Боднар (нині працює в Закарпатській академії мистецтв) також їздила в ці експедиції.

Виробничу практику студенти II курсу проходили на Рівненському льонокомбінаті (керівник З. М. Семак), Тираспільському бавовняному комбінаті (ПМР), Черкаському шовковому комбінаті (керівник В. С. Дубовик)⁴⁰⁰. Рівненський льонокомбінат введений у дію 1963 р., вважався потужним підприємством текстильної промисловості. 6 березня 2008 р. на його базі було засновано ТОВ «Т-Стиль»⁴⁰¹, нині це підприємство діюче, потужність виробництва компанії складає понад 10 тонн полотна за добу. Для виготовлення тканин тут використовують бавовняну, віскозну, акрилову, поліефірну пряжі та їх суміші.

На Дарницькому шовковому льонокомбінаті практику проводила викладач кафедри М. П. Жиліна, яка працювала тут та протягом 1961 – 1973 рр. впровадила у виробництво 149 робіт⁴⁰². III курс проходив практику на Київській хустковій фабриці, Черкаському шовковому комбінаті, в Художній академії м. Риги, на Львівській ткацькій фабриці, у Львівському етнографічному музеї⁴⁰³.

На IV курсі проходженням переддипломної практики керував О. Т. Мінько. З 1991 р. до 2013 р. він був завідувачем кафедри художнього текстилю ЛНАМ. Практика проходила у Львівському етнографічному музеї, в художніх ВНЗ м. Риги та Москви, на Косівському об'єднанні «Гуцульщина», на Решетилівській фабриці художніх виробів, на Львівській ткацькій фабриці, Тернопільському шовковому комбінаті, ВТО «Промінь» (м. Львів), ВТО в м. Ужгороді, Мукачево⁴⁰⁴.

⁴⁰⁰ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 482: Накази з особового складу студентів. 1990 р.

⁴⁰¹ Льонокомбінат ТОВ «Т-Стиль». URL: <http://www.rv-tstyle.com.ua> (дата звернення 19.05.2018).

⁴⁰² Жиліна М. П., Зальоток О. В. Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 38 с.

⁴⁰³ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 482: Накази з особового складу студентів. 1990 р.

⁴⁰⁴ Згідно аналізу наказів з особового складу студентів 1991-2010 рр. (Архів ЛНАМ)

У 1991 р. дипломні роботи виконуються на підприємствах: Решетилівська фабрика художніх виробів (Н. В. Савчин-Шевченко, gobелен «Спогади». Керівник М. В. Токар); Херсонський бавовняний комбінат (Л. О. Петрашек, жакардова декоративна тканина. Керівник Є. В. Арофікін); Косівська фабрика «Гуцульщина» (С. І. Кульчицька, gobелен «Карпати». Керівник Є. С. Фащенко; З. Б. Дранчук, декоративне панно «Місто у Всесвіті». Керівник М. В. Токар); Тернопільський бавовняний комбінат (Г. Ю. Мітрога, набивні тканини для суконь. Керівник Є. С. Фащенко); Мукачівська трикотажна фабрика (О. Б. Коваль, набивні тканини «Святкові» для суконь. Керівник М. В. Токар); Глинянська фабрика художніх виробів (І. Й. Чопойдало, глинянський килим. Керівник Є. В. Арофікін)⁴⁰⁵.

Спеціалізація «Художній текстиль» у 1991 р. належала до спеціальності 0524 «Художнє оформлення і моделювання виробів текстильної та легкої промисловості». З наказу №4 від 4 лютого 1991 р. дізнаємося про розподіл випускників для працевлаштування згідно з цією спеціальністю⁴⁰⁶: О. Коваль спрямовано на посаду художника в Мукачівське виробниче трикотажне об'єднання ім. 60-річчя СРСР згідно з листом №4542 від 2.11.1990 (Мінлегпром), Ю. Кухара – на посаду викладача в Київський художньо-промисловий технікум згідно з листом №392 від 22.01.1991 (Міністерство авіаційної промисловості СРСР)⁴⁰⁷, Т. Лемішку – у Львівський будинок культури працівників зв'язку на посаду керівника дитячої студії образотворчого мистецтва згідно з листом №000211 від 8 січня 1991 р., Т. Лупій – на посаду аспіранта в аспірантуру при ЛДПІДМ відповідно до витягу з протоколу №6 від 28 лютого 1991 р. (Мінвуз УРСР), Г. Митрогу – в Тернопільське виробничо-торгове об'єднання на посаду художника-технолога згідно з цільовим направленням (Мінлегпром УРСР), О. Шепенькова – на Черкаський шовковий комбінат на посаду художника згідно цільового направлення (Мінлегпром УРСР), Г. Якубишин – в Львівський обласний палац

⁴⁰⁵ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 489: Накази з особового складу студентів. 1991 р. Арк. 58.

⁴⁰⁶ Там само. Арк. 28.

⁴⁰⁷ Додаток А. Рис. А.4.1.1.

творчості дітей та юнацтва на посаду керівника гуртка, згідно з листом № 71 від 15.02.91 (Міністерство освіти УРСР), Л. Терещак – на посаду художника в кооператив «Палітра» згідно з листом № 017 від 9.01.91 (Виконавчий комітет Ленінської районної ради народних депутатів м. Львова)⁴⁰⁸, Е. Привалову – на фірму «Інтершанс» на посаду художника згідно з листом від 10.02.1991 (Кримське обласне відділення Українського фонду культури), Н. Савчин – у відділ народної освіти м. Львова на посаду викладача згідно з листом № 89 від 19.02.1991 (виконавчий комітет Шевченківської районної ради народних депутатів), О. Сікору – в Малу Академію при ЛДППДМ на посаду викладача, згідно з листом (Мінвуз УРСР), І. Шмарко – на посаду художника-реставратора в Державну науково-дослідну реставраційну майстерню (Львівський філіал) згідно з листом №9/179 від 15 березня 1991 р. (Міністерство культури УРСР), Г. Патрай – у Львівське СПТУ № 50 на посаду викладача згідно з листом №297/п. від 27.02.1991 (Міністерство народної освіти УРСР)⁴⁰⁹, інші випускники 1991 р. мали право вільного працевлаштування. З 1990-х рр. і донині працевлаштовуються самостійно, без спрямування ЛНАМ.

На 1991 р. практика для студентів проходила в музеях Ужгорода, в Ніжинському краєзнавчому музеї, Львівському національному музеї, на Черкаському шовковому комбінаті, Вінницькій текстильно-галантерейній фабриці, Ужгородській текстильно-галантерейній фабриці, Херсонському бавовняному комбінаті, Луцькому шовковому комбінаті, Тернопільському текстильному об'єднанні «Текстерно», Львівській ткацькій фабриці, Дарницькому шовковому комбінаті, Рівненському виробничо-ляляному об'єднанні, Брестському виробничо-промисловому об'єднанні, Алма-атинському текстильному комбінаті, Бендерському шовковому комбінаті (ПМР), в Ленінградському ЛВХПУ ім. В. І. Мухоміної, Ризькій академії мистецтв.

На 1995-1996 н. р. кількість баз для практик зменшується, студенти проходили практику в львівських музеях (Музей етнографії та художнього

⁴⁰⁸ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 489: Накази з особового складу студентів. 1991 р. Арк. 29.

⁴⁰⁹ Там само. Арк. 30.

промислу, Музей народної архітектури та побуту), Волинському історичному музеї, музеях м. Ужгорода, Києва, на Херсонському бавовняному комбінаті, Глинянській килимовій фабриці. Переддипломна практика почала орієнтуватися на індивідуальну програму та збір матеріалу для дипломних робіт за місцем проживання. Дипломні виконуються в майстернях ЛАМ та індивідуальних майстернях⁴¹⁰.

1996 р. відзначений 50-річним ювілеєм Львівської академії мистецтв та кафедри художнього текстилю ЛАМ зокрема. У зв'язку з подією була організована виставка творчих робіт викладачів та випускників кафедри у Палаці мистецтв (м. Львів). У 1998 р. підготували виставку дипломних робіт ЛАМ у Києві, де роботи випускників кафедри отримали схвальну оцінку і диплом⁴¹¹.

У 1997-1998 н. р.⁴¹² по ЛНАМ відбувся поділ на освітньо-кваліфікаційні рівні «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр». Із цього часу навчальний процес на кафедрі художнього текстилю активізується в напрямках наукового дослідження, нових технік, нових програм. Згідно зі спостереженням формуємо таблицю.

Наукові дослідження	Нові техніки	Нові програми
<ul style="list-style-type: none"> • студентські наукові конференції; • магістерські наукові дослідження; • дисертації 	<ul style="list-style-type: none"> • голкові техніки (в т. ч. печворк, аплікація); • клеєві техніки (льон); • черпаний папір; • валяння; • об'ємний текстиль, т. зв. «текстильна 	<ul style="list-style-type: none"> • програма «Новий текстиль» (автор Г. Д. Кусько). <i>Пов'язана з технікою печворк, використанням «нетекстильних» матеріалів та пошуком нестандартних рішень у художньому текстилі, створенням об'єктів, інсталяцій тощо.</i>

⁴¹⁰ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 532: Накази з особового складу студентів. 1995 р. 198 арк.; Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 539: Накази з особового складу студентів. 1996 р. 160 арк.;

⁴¹¹ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 308: Переписка с редакцией журнала «Зміна» о лучших дипломных работах студентов института за 1959 год. Арк. 149.

⁴¹² Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 547: Накази з особового складу студентів. 1997 р. 139 арк.; Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 556: Накази з особового складу студентів. 1998 р. 209 арк.

	скульптура»	<ul style="list-style-type: none"> • програма «Літургійні тканини християнського храму» (автори Т. Г. Печенюк, З. М. Шульга). • <i>Пов'язана з голковими техніками, аплікацією та точним виконанням традиційного літургійного текстилю, з врахуванням ансамблевих завдань конкретного християнського храму.</i>
--	-------------	---

2001 р. відбувся перший випуск за освітньо-кваліфікаційними рівнями «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр». Із поділом гостро постає питання наукової роботи студента. Апробація наукових досліджень здійснюється в основному на наукових конференціях та у публікаціях в наукових виданнях, зокрема «Віснику ЛНАМ» (виходить з 1990 р.). Активізується процес захисту кандидатських дисертацій у галузі мистецтвознавства, та, зокрема, художнього текстилю (Т. Г. Печенюк, Л. І. Цимбала, О. Р. Козакевич, О. І. Луковська, В. Д. Андріяшко). Захищені перші докторські дисертації з проблем костюма та художнього ткацтва (Г. Г. Стельмащук, О. І. Никорак).

Із прийняттям Україною статусу незалежної держави відбулися суттєві зміни у програмних методиках ВНЗ. Було знято обмеження щодо вивчення сакрального мистецтва. Це розширило тематичні межі курсового та дипломного проектування на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ, відділеннях художнього ткацтва, вишивки та моделювання одягу ЛФКДУМ ім. І. Труша. Так, дипломниця кафедри Р. Р. Косів виконала комплект хоругов для церкви Покрови Святої Богородиці у Львові (1999, керівник: З. М. Шульга)⁴¹³, продовжила досліджувати церковне мистецтво в науковому дослідженні. У 2002 р. вона захистила кандидатську дисертацію на тему: «Українські хоругви

⁴¹³ Додаток А. Рис. А.4.1.2.

XVII—XVIII ст. Основні типи, історико-художні особливості». Нині п. Косів – доктор мистецтвознавства, завідувачка кафедри сакрального мистецтва ЛНАМ.

Наукове дослідження стає обов'язковою вимогою для здобуття освітнього рівня «Магістр». Діапазон магістерських досліджень охоплює різну проблематику. До сакральних тем зверталися: Ю. Новосад (вивчала художні та функціональні особливості української церковної тканини (історичні й сучасні аспекти, 2002, керівник Г. Д. Кусько); В. Бунда (аналізувала образ Ісуса Христа та Матері Божої в творчості сучасних львівських митців, (2003, керівник Г. Д. Кусько). Здійснювався аналіз творчості окремих художників: О. Гірняк (вивчала особливості авторського стилю Софії Караффи-Корбут у графічному оформленні драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня» (2003, керівник Г. Д. Кусько); Ю. Кушнір (досліджувала художньо-стильові особливості творчості Леопольда Левицького (2004, керівник Г. Д. Кусько); Я. Мовчан (вивчала художньо-стилістичні особливості текстильних творів Олени Кульчицької, (2009, керівник Г. Д. Кусько).

У магістерських дослідженнях простежується зацікавлення творчістю викладачів кафедри художнього текстилю, її видатних випускників. Так, Х. Б. Біль досліджувала творчу та педагогічну діяльність С. Бурак (2009 р., керівник Г. Д. Кусько); І. Старух вивчала творчість Сергія Бабкова: образно-тематичний та жанровий діапазон творів (2009 р., керівник Г. Д. Кусько); А. Кириченко висвітлив творчість та педагогічну діяльність художниці Ірини Мінько-Мурашик (2010 р., керівник Г. Д. Кусько); М. В. Антоняк зацікавилася тематичним гобеленом 1970 – 1990-х років у творчості Наталії Паук, Олександри Крип'якевич, Стефанії Шабатури (2011 р., керівник Т. Г. Печенюк).

Дослідження, зокрема з художнього текстилю, апробуються на студентських та викладацьких наукових конференціях. До наукової праці студентів залучає доцент кафедри текстилю Г. Д. Кусько. Студенти кафедри зацікавлюються темами, що стосуються традиційного та сучасного текстилю (Н. Лиса, Т. Коваль, О. Лисаковська, В. Бунда (2001 р., програма студентської науково-теоретичної конференції ЛНАМ, секція ХТ).

У технічному діапазоні дипломних творів 1990-х років відповідно до вимог спеціалізацій здебільшого присутні батиковий розпис та ткацтво (Т. В. Килівник, батик «Пробудження», 2002 р.; Н. Ю. Чіп, гобелен «Місто Львів», 2003 р.⁴¹⁴), рідше – вибійка, об’ємно-просторові композиції (А. Липова, «Зародження руху», 1997 р., керівник В. С. Дубовик). Із поділом на освітньо-кваліфікаційні рівні технічний та тематичний діапазон розширюється. Чітке розмежування на «ткацтво» та «розпис» зберігається на освітньо-кваліфікаційному рівні «Бакалавр» (з 2000-х рр.): ліжникова техніка (Л. Покусинська, ліжник, 2000 р., керівник З. М. Шульга⁴¹⁵), печворк (Р. Василюк, панно «Казкові сновидіння», 2002 р., керівник Т. Г. Печенюк⁴¹⁶; М. Сидоренко, панно «Сон – мандрівка крізь час», 2002 р., керівник Г. Д. Кусько⁴¹⁷), створюються комплекти одягових тканин в техніці розпису (О. Прокопчук, панно «Шафранове марево», 2003 р., керівник М. П. Жиліна; А. Пукало, панно «Зв’язок поколінь», 2004 р. керівник В. С. Дубовик; О. Прокопчук, панно «Роксолана», 2005, керівник В. С. Дубовик) та ткацтва (М. Рожко, комплект одягових тканин за мотивами орнаментів українського бароко, 2005, керівник Г. Д. Кусько⁴¹⁸), спостерігаються авторські техніки (Т. Камецька, текстильна композиція «Структури», 2005, ОКР «Бакалавр», керівник Г. Ф. Стеблій), текстильні аксесуари (О. Гальчук, 2005, ОКР «Бакалавр», керівник О. Т. Мінько), об’ємно-просторові композиції (Т. Барабаш (Камецька), «Спокій», 2007, ОКР «Магістр», керівник Г. Д. Кусько⁴¹⁹; Р. Зьомко, об’ємно-просторова композиція «Діалог», 2008, ОКР «Магістр», керівник Т. Г. Печенюк)⁴²⁰.

З 2010 р. дипломники часто використовують техніку печворку (Ю. Стельмах, панно «Контрасти», 2010, ОКР «Спеціаліст», керівник Г. Ф. Стеблій; Т. Нечипоренко, панно «Пазли», 2010, ОКР «Магістр», керівник

⁴¹⁴ Додаток А. Рис. А.4.1.4, А.4.1.5.

⁴¹⁵ Додаток А. Рис. А.4.1.3.

⁴¹⁶ Додаток А. Рис. А.4.1.6.

⁴¹⁷ Додаток А. Рис. А.4.1.7.

⁴¹⁸ Додаток А. Рис. А.4.1.8.

⁴¹⁹ Додаток А. Рис. А.4.1.9.

⁴²⁰ Додаток А. Рис. А.4.1.10.

Г. Д. Кусько⁴²¹; Ю. М. Пінкевич, печворк «У просторі емоцій», 2016, ОКР «Бакалавр», керівник Д. Я. Пшеничний⁴²²; Д. Левицька, печворк «Рідні краєвиди», 2017 р., ОКР «Бакалавр», керівник А. В. Попова; А. Навалішена, панно «Емоції», 2017 р., ОКР «Бакалавр», керівник З. М. Шульга; В. Овчарук, панно «Згадки про добре», 2017 р., керівник Г. Д. Кусько⁴²³).

До нових технік цього періоду відносимо поєднання друку на тканині та голкових технік, вільного розпису, батикування (І. Лопашенко, панно «Пам'ять», 2013, ОКР «Бакалавр», керівник Д. Я. Пшеничний, Ю. Савлик, триптих «Час», ОКР «Бакалавр», 2015 р., керівник В. С. Дубовик⁴²⁴; Ю. Савлик, панно «Задзеркалля як візуалізація паралельного простору», 2017, ОКР «Магістр», керівник З. М. Шульга⁴²⁵; І. Кітриш «Серед хижаків», 2017 р., ОКР «Магістр», керівник Г. Д. Кусько⁴²⁶; О. Дацко, панно «Енергетичний простір», 2017 р., ОКР «Магістр», керівник Т. Г. Печенюк⁴²⁷). Фактурні рішення на основі друку запропонувала В. Шишка, виконавши серію тканин для молодіжного одягу «Фактура як мова текстилю» (2016 р., ОКР «Бакалавр», керівник С. Я. Бурак)⁴²⁸.

Студенти застосовують різні види колажування (В. Буряник, панно «Дикий рафінад», 2010, ОКР «Магістр», керівник З. М. Шульга⁴²⁹; К. Цуркан, панно «Плетиво життя», 2012, ОКР «Магістр», керівник Г. Д. Кусько⁴³⁰; Р. Скоропад, аплікація «Часопростір» 2013, ОКР «Магістр», керівник С. Я. Бурак⁴³¹), варіації клейової техніки (Ю. Сирота, об'ємно-просторова композиція «Людські виміри та еволюція», 2017, ОКР «Магістр», керівник Т. Г. Печенюк⁴³²), аксесуари (Н. Я. Фаїк, 2016, ОКР «Бакалавр», керівник З. М. Шульга), авторські тканини (Д. С. Передерко, серія авторських тканин для

⁴²¹ Додаток А. Рис. А.4.1.11.

⁴²² Додаток А. Рис. А.4.1.12.

⁴²³ Додаток А. Рис. А.4.1.13.

⁴²⁴ Додаток А. Рис. А.4.1.14.

⁴²⁵ Додаток А. Рис. А.4.1.15.

⁴²⁶ Додаток А. Рис. А.4.1.16.

⁴²⁷ Додаток А. Рис. А.4.1.17.

⁴²⁸ Додаток А. Рис. А.4.1.18.

⁴²⁹ Додаток А. Рис. А.4.1.19.

⁴³⁰ Додаток А. Рис. А.4.1.20.

⁴³¹ Додаток А. Рис. А.4.1.21.

⁴³² Додаток А. Рис. А.4.1.22.

одягу та аксесуарів «Гранат», 2016 р., ОКР «Бакалавр», керівник Д. Я. Пшеничний⁴³³). Студенти працюють над комплексними дипломами – О. Серотюк та А. Рай створили тканини для колекції молодіжного одягу «Між світами» за мотивами подільського орнаменту та одягу (2016, ОКР «Спеціаліст», «Магістр», керівники Т. Г. Печенюк та С. Я. Бурак)⁴³⁴.

Розвиток нових, нетрадиційних технік пов'язаний із програмою «Новий текстиль» на магістерському рівні та залученням студентів до участі у виставкових проєктах викладачами кафедри художнього текстилю. Протягом 2010—2017 рр. виставкова діяльність кафедри поживається, викладачами розробляються тематичні проєкти. Так, 2011 р. Г. Д. Кусько організувала виставку «Текстильна мозаїка», що з успіхом пройшла в Музей етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України. На ній були представлені курсові та дипломні роботи, виконані у техніці печворку⁴³⁵. Виставки з поєднання комп'ютерних технологій та текстилю були підготовлені викладачем кафедри С. Я. Бурак (2012, 2015 рр.). Зокрема, активній творчій діяльності сприяє відкриття виставкового простору для студентських проєктів – галереї ЛНАМ, що відкрилась у березні 2015 р. З часу її появи відбулася низка заходів, пов'язаних із діяльністю кафедри художнього текстилю ЛНАМ (виставки викладачів та студентів, захисти дипломних робіт, відкриті лекції)⁴³⁶.

Виставки студентських курсових робіт із вузликового, контактного фарбування та друку на ситах регулярно проводять професор М. П. Жиліна та майстер виробничого навчання О. В. Зальоток (2016, 2017 рр.). Організацією майстер-класів з писанкарства займається О. М. Опарій.

1 лютого 2017 р. у залах Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Возницького відкрилась виставка факультету декоративно-прикладного мистецтва ЛНАМ. Були представлені кращі дипломні та курсові студентські

⁴³³ Додаток А. Рис. А.4.1.25.

⁴³⁴ Додаток А. Рис. А.4.1.26-А.4.1.30.

⁴³⁵ Додаток А. Рис. А.4.1.31-А.4.1.33.

⁴³⁶ Цуркан К. С. Впровадження дисципліни «Комп'ютерне проектування» в навчальний процес кафедри художнього текстилю ЛНАМ. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку сучасної науки»*, 5-6 груд. 2014. Львів, 2014. С. 124–126.

роботи, творчі праці викладачів факультету (куратор виставки – декан факультету ДПМ Г. Д. Кусько). У березні 2017 р. виставку студентських робіт провела В. С. Дубовик, заохотивши студентів до експериментування з текстильною поверхнею. Там були експоновані нові роботи студентів та куратора, створені безпосередньо під концепцію заходу.

Зі зміною суспільно-політичної ситуації в країні з'являються роботи, що торкаються теми війни. Так, К. Кусько виконала твір «Реквієм» у техніці аплікації (ОКР «Магістр», 2015, керівник Т. Г. Печенюк)⁴³⁷. Триптих об'єднаний трьома кольорами: червоним, білим та чорним. Символіку кольорів автор трактує за іконографією: червоний – колір Євхаристії, святої мученицької крові, білий пов'язаний із вічністю, воскресінням з мертвих. Чорний колір використаний тільки по бокам триптиха, центральна ж частина, на якій постає образ ангела, складається тільки з білого та червоного, що, на нашу думку, дуже символічно. Завдяки цьому прийому вся композиція, яка має дуже глибокий, трагічний зміст, набуває нового значення – нове життя, визволення, мир, світле майбутнє.

Важливим є мистецький зв'язок між професійним творчим зацікавленням керівника та технологічними засобами, що обирає студент. Так, М. П. Жиліна впродовж 30 років займалася тканням народних костюмів за мотивами строїв різних регіонів України, посилаючись на мотиви геометричної народної орнаментики⁴³⁸. Цей досвід у своїх дипломних роботах застосовували: С. Придатченко, виконавши серію тканин для суконь «Слобожанщина» (1995 р.), О. Челомбітько створила єпископські шати (1999 р.), О. Готович виконала комплект обрядових рушників «Весілля в рушниках» (2003 р.), О. Прокопчук – комплекти тканин для молодіжного одягу «Шафранове марево» (2003 р.). В. Гаврилишин виконала комплект народного вбрання (2015 р.)⁴³⁹.

⁴³⁷ Додаток А. Рис. А.4.1.34.

⁴³⁸ Жиліна М. П., Зальоток О. В. Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 38 с.

⁴³⁹ Додаток А. Рис. А.4.1.35. Додаток В. Список випускників.

Г. Д. Кусько глибоко досліджувала «мистецтво волокна» та «мистецтво тканини»⁴⁴⁰ з його нетрадиційними, вільними формами, а також запровадила на кафедрі текстилю техніку «печворк», яку дипломники часто обирають для виконання своїх робіт. Зокрема, дипломниці Г. Д. Кусько працюють в нетрадиційних техніках (Т. Барабаш, 2007; Я. Мовчан, 2009, А. Кириченко, 2010; Т. Нечипоренко; 2010, К. Цуркан, 2012; І. Мамчук, 2012; О. Небельська, 2012; М. Мотильова, 2013; І. Галас, 2016, В. Овчарук, 2017). Так, І. Галас виконала монументальне панно в техніці печворку «Геометрія міста»⁴⁴¹, ефектність у роботі досягнута завдяки малому модулю (деколи він має всього 3x3 см) та великій кількості відтінків, майже всі тканини пофарбовані власноруч технікою вузликового фарбування, окремими фрагментами в роботі з'являються смислові вставки графічного характеру, завдяки чому автор досягає виразності. В. Овчарук створила композицію «Згадки про добре», яка складається з міні-печворків – окремих невеличких композицій, ретельно опрацьованих вишивкою. Здебільшого тканини для печворку пофарбовані власноруч. Твір об'єднаний темно-синім тлом та бордюром.

Т. Г. Печенюк працює з клейовою технікою, на V – VI курсі веде дисципліну «Проектування художнього текстилю», залучає студентів до експериментів із лляним волокном та просторового мислення. Її дипломники обирають об'ємно-просторові композиції як форму вираження ідеї (Р. Зьомко, 2008; М. Комарницька, 2010; В. Кондратенко, 2011; І. Польова, 2015; Ю. Сирота, 2017). І. Польова використала клейову техніку в інсталяції «Трансформація». Робота виконана в синьо-вохристій гамі, для досягнення більшої графічної виразності застосовуються текстильні елементи, розписані гарячим батиком. Ю. Сирота підготувала композицію «Людські виміри та еволюція», яка поєднує лляну техніку (людські фігури), друк та розпис⁴⁴².

⁴⁴⁰ Кусько Г. Д. Новий текстиль: виникнення, поступ і контури явища. *Мистецькі студії*. 1993. № 2-3. С. 41–46.; Кусько Г. Д. Новітній текстиль (1990-і рр.). *Історія декоративного мистецтва України*. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст. Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 309–313; Кусько Г. Д. Рух мистецтва тканини в Україні. *Художній текстиль. Львівська школа* / уклад. Печенюк Т. Г. Львів : Поллі, 1998. С. 78–81.

⁴⁴¹ Додаток А. Рис. А.4.1.36. Додаток В. Список випускників.

⁴⁴² Додаток А. Рис. А.4.1.37.

Важливою складовою розвитку мистецької текстильної освіти є міжнародна співпраця. У 2011 році був створений відділ міжнародних зв'язків ЛНАМ⁴⁴³. Серед напрямків роботи обмін студентами з партнерськими вищими навчальними закладами, яких нині сорок п'ять. З них сім мають текстильний відділ: Білоруська державна академія мистецтв, Єреванська державна академія мистецтв, Латвійська академія мистецтв, Академія мистецтв у Вільнюсі, Академія музики, театру і пластичних мистецтв (Молдова), Придністровський державний університет ім. Т. Г. Шевченка (ПМР), Академія красних мистецтв в Лодзі (Польща). Остання має відділ текстильного друку, який складається з п'яти майстерень: трьох студій текстильного друку, практично-експериментальної майстерні та практичної майстерні друку⁴⁴⁴. Навчання за обміном для студентів ЛНАМ відбувається на III – IV курсах і триває один семестр.

Випускники кафедри показують добрі результати в міжнародному мистецькому просторі. Так, 2016 р. «Золотою медаллю» на XV Всесвітньому трієнале текстильного мистецтва в Лодзі (Польща) відзначена випускниця кафедри Т. Барабаш за інсталяцію «Дощ в Україні»⁴⁴⁵. Студенти кафедри текстилю – М. Наумчук⁴⁴⁶ та О. Сіра стали учасниками II Міжнародного текстильного трієнале для студентів у м. Лодзі (2016)⁴⁴⁷.

4. 2. Методична, творча та наукова діяльність викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ

Впродовж 70 років кафедра текстилю готує фахівців у галузі декоративно-прикладного мистецтва. Протягом її історії змінювався методичний та творчий напрямок. Викладацький склад поповнювався її випускниками, які, працюючи в науковому дослідженні, творчому напрямку, запроваджують на кафедрі нові навчальні програми, творчі та наукові проекти, організовують студентські виставки, шукають нові методики викладання.

⁴⁴³ Там само.

⁴⁴⁴ Додаток Б. Б.4.2-Б.4.3.

⁴⁴⁵ Додаток А. Рис. А.4.1.38.

⁴⁴⁶ Додаток А. Рис. А.4.1.39.

⁴⁴⁷ Кафедра художнього текстилю. 70 років. Каталог. Львів : ЛНАМ. 2016. С. 30-31.

Від 1960-х рр. викладацький штат кафедри поступово поповнювався випускниками ЛДПДМ – Т. О. Егреші (випуск 1958), М. В. Балла-Токар (1957), Є. С. Фащенко (1953), Н. П. Паук (1965), С. М. Заблоцька (1961), І. Я. Боднар (1965), О. Т. Мінько (1965), Т. С. Умнова (1966), Н. В. Подольська (1963), С. А. Бабков (1972), З. М. Шульга (1974), Г. Ф. Стеблій (1978), Т. Г. Пугачевська (Печенюк, 1979), В. С. Дубовик (1979), Г. Д. Кусько (1981), І. О. Мінько (Муращик, 1982), Х. К. Чабан-Звіринська (1983), С. Я. Бурак (1984), А. В. Попова (1997), Д. Я. Пшеничний (2008), О. М. Опарій (2008), К. С. Кусько (2015), К. С. Цуркан (2012).

Нині на кафедрі викладають: Т. Г. Печенюк (завідувачка кафедри), Г. Д. Кусько (декан факультету ДПМ), З. М. Шульга, М. П. Жиліна, І. О. Муращик, В. С. Дубовик, Г. Ф. Стеблій, Х. К. Чабан, А. В. Попова, Д. Я. Пшеничний, О. М. Опарій, К. С. Кусько, К. С. Цуркан, старший лаборант Л. С. Дацько, майстри О. В. Зальоток, О. С. Чала, І. М. Принада⁴⁴⁸.

Доцент, кандидат мистецтвознавства Т. Г. Печенюк закінчила ЛДПДМ 1979 р. У якості дипломного виконала гобелен «Богдан Хмельницький» (керівник М. П. Жиліна)⁴⁴⁹, який була частиною першого комплексного дипломного проєкту в практиці ЛДПДМ. Ректор інституту І. Середюк (1982 – 1988 рр.) запровадив І проєкт комплексного вирішення великого громадського об'єкта. Це був ресторанний комплекс «Старий дуб» у Дрогобичі. Керував проєктом львівський архітектор М. Вендзилович. Участь у ньому брали студенти з усіх кафедр: інтер'єру, кераміки, скла, дерева, металу та ін. Завдання полягало у створенні інтер'єру традиційної колиби. Для гобелену передбачався вертикальний простір 2х5 м із скісною стелею. Роботу Т. Г. Печенюк виконувала на Решетилівській фабриці ім. Клари Цеткін. За її спогадами, за час виконання диплома навчилася «дерканню» (перехід із одного кольору в інший), особливостям снування «вісімкою», технічним «секретам» швидкого ткання. Гобелен «Богдан Хмельницький» – багатофігурна тематична композиція.

⁴⁴⁸ Додаток А. Рис. А.4.2.1.

⁴⁴⁹ Додаток А. Рис. А.4.2.2-А.4.2.3.

У верхньому правому кутку розміщений герб Богдана Хмельницького, всю композицію замикає напис - дата повстання Війська Запорізького на землях Наддніпрянщини проти Речі Посполитої (1648-1654), яка розміщена в нижній частині композиції. Дипломна робота отримала високу оцінку, а Т. Печенюк почала викладати на кафедрі. За дорученням Н. М. Молчанової (яка працювала на той час завідувачем кафедри), Т. Печенюк почала вести дисципліну «Кольорознавство», яку викладає й нині. На той час підручників не було, Т. Печенюк викладала за «Das Phänomen Farbe»⁴⁵⁰ та «Kunst der Farbe» Йоханнеса Іттена⁴⁵¹. У 2009 році вийшов друком підручник із «Кольорознавства» її авторства для вищих навчальних закладів, який став першим в Україні з цієї дисципліни, виданим українською мовою⁴⁵². Ілюстративну частину склали зразки текстильних творів викладачів кафедри художнього текстилю.

Для дисертаційної роботи Т. Печенюк обрала тему «Розпис тканин в Україні (20-і – початок 90-х років ХХ ст.)»⁴⁵³. Вона першою почала вивчати розписний текстиль України. В контексті дослідження автором було організовано два Всеукраїнських трієнале художнього розпису тканин «Презентація» (Хмельницький музей, 1994, 1997).

У 1993 р. З. М. Шульгою та Т. Г. Печенюк було порушене питання щодо впровадження програми з вивчення й виготовлення в рамках навчальної програми обрядових тканин для християнського храму. Студенти і викладачі знайомились сакральних творів з фондами Національного музею у Львові імені Андрея Шептицького. Робота в цьому музеї та в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва в Києві стали ґрунтовною базою для написання викладачами Т. Г. Печенюк та З. М. Шульгою відповідних

⁴⁵⁰ Gericke L. Schöne K. Das Phänomen Farbe. Berlin. 1973. 189 s.

⁴⁵¹ Itten J. Kunst der Farbe. Subjektives Erleben und objektives Erkennen als Wege zur Kunst. Studienausgabe. Ravensburg, Otto Maier, 1970.

⁴⁵² Печенюк Т. Г. Кольорознавство : підручник для вищих навчальних закладів (Гриф МОНУ). Київ : «Грані-Т», 2009. 198 с.

⁴⁵³ Печенюк Т. Г. Розпис тканин в Україні (20-і – початок 90-х рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 1996. 168 с.

методичних рекомендацій⁴⁵⁴. На II курсі до програми дисципліни «Робота в матеріалі» запровадили завдання з виконання покрівців та воздухів. Принциповою була вимога дотримання ансамблевості, відповідності стилістики твору конкретному храму, канонічності відповідності літургійних тканин⁴⁵⁵. Відтак церковні тканини виконують як дипломні роботи. Після запровадження освітньо-кваліфікаційних рівнів (2001 р.) сакральна тематика стає темою наукових магістерських досліджень: А. І. Дах «Генеза солярної символіки в орнаментах українських сакральних тканин XVII – XVIII ст.» (2005 р. в, керівник Т. Г. Печенюк), О. Я. Дзюб «Художні та стилістичні особливості західноукраїнських плащаниць кінця ХХ ст.» (2006 р. в., керівник З. М. Шульга) та інші⁴⁵⁶.

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри художнього текстилю, декан факультету ДПМ (від 2015 р. і дотепер) Г. Д. Кусько закінчила ЛДПДМ у 1981 р. Для дипломної роботи обрала тему «Першодрукарі» (керівник С. А. Бабков). В матеріалі гобелен було виконано на Глинянській фабриці художніх виробів «Перемога» (власність Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького). У 1983 р. поступила до аспірантури Львівського відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН УССР. У 1987 р. захистила кандидатську дисертацію⁴⁵⁷. У 1990 році стала членом НСХУ.

Г. Кусько⁴⁵⁸ є одним із ініціаторів створення та ідеологом Всеукраїнського бієнале мистецтва нетрадиційного текстилю «Текстильний шал»⁴⁵⁹, а також автором ідеї та програм перших чотирьох виставок бієнале (1997 – 2006). З кінця 1980-х рр. Г. Кусько систематично вивчала явище «нового текстилю» та сприяла поширенню нових знань та естетичних ідей у

⁴⁵⁴ Печенюк Т. Г. Сакральні тканини християнського храму: нові аспекти методики фахової школи. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів : Поллі, 1998. С. 70–73.

⁴⁵⁵ Печенюк Т. Г. Покрівці, воздухи, пелени. Методичні вказівки з теми «Сакральні тканини християнського храму» для студентів V к. відділення художнього текстилю. Львів : ЛАМ, 1996. 23 с.; Печенюк Т. Г. Сакральні тканини християнського храму: нові аспекти методики фахової школи... С. 71.

⁴⁵⁶ Додаток В. Список випускників.

⁴⁵⁷ Кусько Г. Д. Становление и развитие украинского советского гобелена (опыт историко-теоретического освещения проблемы) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Москва, 1987. 21 с.

⁴⁵⁸ Додаток А. Рис. А.4.2.4.

⁴⁵⁹ Додаток А. Рис. А.4.2.5.

мистецькому середовищі Львова. В межах проведення бієнале «Текстильний шал» віталися застосування технік плетення, звалювання, колажу, аплікації, вишивки, фотофільмдруку, рукотворного паперу, аранжування тканини складками, різні авторські техніки в площинному, рельєфному та об'ємно-пластичному прояві, форми ансамбляжу, інсталяції тощо. Гаслом I бієнале (1997 р.) став заклик: «Через експеримент – до образу», програма II виставки (1999 р.) передбачала використання сучасних матеріалів та нетрадиційних технік, темою III бієнале стала людина. Інтерактивна концепція IV «Шалу» передбачала активне залучення глядача до співтворчості. Роботи можна було рухати (девіз звучав «Руками рухати»), пересувати, завершувати незавершені частини тощо. Крім того, текстильні об'єкти могли світитися, пахнути, звучати. Запропонована Г. Кусько програма мала на меті розширення, відповідно до світових тенденцій, меж мистецтва текстилю, руйнування перепон між мистецьким твором та глядачем⁴⁶⁰.

Г. Кусько запроваджувала новаційні підходи в навчальні програми, семестрові завдання. Починаючи з I курсу 1990 р., викладачка допомагала студентам опановувати різні текстильні техніки, образно-пластичні інтерпретації. Впродовж 1990-х рр., програма реалізовувалася на I та IV курсах, із 2008 р. – на V та VI⁴⁶¹, що інспірувало нові методи формо-та-образотворення в професійному інт'єр'єрному та виставковому текстилі. У 1999 р. Г. Кусько вперше експериментально успішно апробувала в навчальному процесі поширену в світових художніх практиках техніку клаптикової аплікації (печворк, квілт). У грудні 2011 р. в Львівському музеї етнографії та художнього промислу експонувалася виставка дипломних та курсових робіт в техніці печворку «Текстильна мозаїка»⁴⁶², організатором та куратором якої була Г. Кусько. Відтоді студенти та випускники не лише часто використовують послуговується технікою у своїх творах. Так, І. Галас виконала

⁴⁶⁰ Кусько Г. Д. Сучасний український текстиль: еволюція, досвід, перспективи. *Студії мистецтвознавчі*. Київ : ІМФЕ. 2009. Ч. 1 (25). С. 115.

⁴⁶¹ Там само. С. 113.

⁴⁶² Додаток А. Рис. А.4.1.31-А.4.1.33.

монументальне декоративне пано в техніці печворка – «Геометрія міста» (керівник Г. Д. Кусько)⁴⁶³. захист відбувся в галереї «Музей ідей» 24 лютого 2015 р. Окрім творчої, викладацької, організаційної діяльності Г. Кусько активно займається науковою роботою. Вона є автором, упорядником низки наукових праць, фахових статей, керівником численних магістерських та аспірантських наукових робіт. Упродовж 10 років (з 2003 по 2013 рр.) Г. Кусько виконувала обов'язки вченого секретаря спеціалізованої вченої ради ЛНАМ по захисту кандидатських та докторських дисертацій.

Доцент М. П. Жиліна працює на кафедрі текстилю з 1974 р. У 1955 р. вона закінчила ЛХУПДМ ім. І. Труша (тепер ЛФКДУМ ім. І. Труша), у 1961 р. – ЛДПДМ. За роки праці М. Жиліна створила та впровадила у виробництво більше 1300 еталонів художніх тканин для моделей одягу, сценічних костюмів для творчих колективів України. Серед платтяних тканин «Яблуневий цвіт» (1972), «Гуцульська» (1964), «Тінь і світло» (1964), «Метелик» (1972), «Срібло» (1968), «Київські каштани» (1965) та ін. За період роботи на Дарницькому шовковому комбінаті (1961—1973) М. П. Жиліною було створено та впроваджено у виробництво 149 робіт, з яких 70 – із відзнакою. Нею вперше в Україні було розроблено нову сучасну національну українську тканину промислового текстилю за мотивами народної творчості для серійного та масового тиражування. У межах освітньої програми «Художнє ткацтво» студенти М. Жиліної вивчають методики виконання одягових тканин на основі технічних методів та стилістики українського народного ткацтва⁴⁶⁴.

Доцент кафедри художнього текстилю З. М. Шульга закінчила ЛДПДМ у 1974 р. захистивши у якості дипломної роботи гобелен «Перша друкована книга в Україні» (керівник Ю. В. Скандаров). Одразу після закінчення працювала реставратором у Львівській картинній галереї, пізніше впродовж двох років художником на килимовій фабриці «Перемога» у Глинянах. З 1981 р. працює на кафедрі. З. Шульга є ініціатором та куратором проекту

⁴⁶³ Додаток А. Рис. А.4.1.36.

⁴⁶⁴ Жиліна М. П., Зальоток О. В. Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 38 с.

«Екологічний ракурс», започаткованого 1998 року. У 2005 р. за матеріалами проєкту вийшли друком ілюстровані видання авторства З.Шульги «Рукотворна тканина. Традиції та сучасність», «Плідна співпраця», «Мистецтво текстилю. Методи творення»⁴⁶⁵. Нині «Екологічний ракурс» є творчим комплексом, що включає проведення текстильних пленерів, теоретично-практичних семінарів, наукових конференцій, майстер-класів, видання каталогів тощо.

І. О. Муращик закінчила ЛНАМ 1982 р.⁴⁶⁶ До 2001 р. працювала викладачем у ЛХУПДМ ім. І. Труша. Далі працює на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ. Заслужений художник України. Автор численних гобеленових мініатюр. В. С. Дубовик закінчила ЛНАМ 1979 року, виконавши на диплом гобелен «В ім'я життя» (керівник М. В. Токар). На кафедрі художнього текстилю працює від 1989 року. В. Дубовик отримала визнання як художник з розпису тканин. З 1979 р. вона бере участь у численних виставках. Персональні імпрези мисткині проходили у Києві (1991), Легніці, Тарнуві (1992), Жешуві (1996, 2001), Бескові (1999), Зауерлаху (2003, Німеччина), Торонто (2005). В лютому 2009 року в Музеї етнографії та художнього промислу з успіхом демонструвалась виставка В. Дубовик та С. Бурак «Рефлексії». Мистецький досвід художниці у царині текстильного мистецтва є важливим фактором професійного її вишколу студентів, котрі у процесі й після завершення навчання демонструють тонке відчуття естетики батикового розпису.

Г. Стеблій закінчила ЛДПДМ 1978 р. (дипломна робота «Комплект тканин для житлового інтер'єру», керівник Є. В. Арофікін)⁴⁶⁷. На кафедрі викладає технологію ткацьких переплетень. Її посібник «Ткацьке переплетення сучасних тканин у завданнях з роботи в матеріалі» (в співавторстві з В. Дубовик)⁴⁶⁸ є результатом багаторічного досвіду творчої та викладацької

⁴⁶⁵ Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / уклад. Шульга З. М. Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. 259 с.

⁴⁶⁶ Додаток А. Рис. А.4.2.6.

⁴⁶⁷ Додаток А. Рис. А.4.2.8-9.

⁴⁶⁸ Дубовик В. С., Стеблій Г. Ф. Ткацьке переплетення сучасних тканин у завданнях з роботи в матеріалі. Навчальний посібник для студентів ОКР «Бакалавр». Львів : ЛНАМ, 2014. 120 с.

роботи художниці.. Окрім техніки ткацтва активно застосовує в творчості сучасну технологію сублімаційного друку на тканині, попередньо опрацьовуючи натруне зображення за допомогою компютерних програм. У 2016 р. відбулась персональна виставка Г. Стеблій «Диво трансформації. Природа. Комп'ютер. Художня тканина».

Х. К. Чабан-Звіринська закінчила ЛДПДМ 1983 р., виконавши декоративний розпис «Земля, вода та небо». Дипломним керівником Х. Чабан був О. Т. Мінько, проте для неї головним керівником у творчості завжди залишався її батько – Карло Звіринський (О. Мінько був одним із учнів К. Звіринського). 1993 року прийшла на кафедру художнього текстилю. У 2002 р. Х. Чабан організувала масштабний мистецький проєкт, присвячений Карлу Звіринському «СТІНА. Абсурд чи реальність», який проводився у Львові та Києві. Співкуратором ініціативи проєкту була Т. Г. Печенюк. Після проєкту був виданий каталог «Карло Звіринський – спогади, статті, малярство»⁴⁶⁹. В матеріалах наукової конференції з нагоди 185-ліття діяльності Краківської АМ ім. Яна Матейка 2003 р. опубліковані статті Х. Чабан про Карла Звіринського як викладача⁴⁷⁰ та спогади К. Звіринського про Романа Сельського⁴⁷¹. Паралельно з педагогічною діяльністю Х. К. Чабан продовжує публікувати статті та організовувати виставки його пам'яті. У 2017 р. вийшла друком багаторічна праця «Все моє малярство – то молитва» (2017). В монографію увійшли архівні матеріали Карла Звіринського.

Гарант кафедри художнього текстилю, старший викладач А. В. Попова закінчила ЛФКДУМ ім. І. Труша (1990 р., відділ художнього ткацтва) та ЛНАМ (1997 р.)⁴⁷², член НСХУ з 2002 року. Учасниця багатьох міжнародних, всеукраїнських, обласних, регіональних виставок. Організовує персональні

⁴⁶⁹ Карло Звіринський – спогади, статті, малярство / уклад. Печенюк Т. Г., Чабан Х. К. Львів : Малгі-М, 2002. 80 с.

⁴⁷⁰ Wykładowca Lwowskiej Akademii Szytek Pięknych Karlo Zwirynski i jego szkola «duchowa». Zeszyty Naukowy Wdziału Malarstwa : матеріали наукової конференції з нагоди 185-ліття діяльності Краківської АМ ім. Яна Матейка 12.12.2003-15.12.2003 «Wobec przyszłości». Польща, Краків. 2004.

⁴⁷¹ Wspominajanc nauczyciela (oparte na wspomnieniach Karla Zwirynskiego o Romanie Sielskim). Zeszyty Naukowy Wdziału Malarstwa : матеріали наукової конференції з нагоди 185-ліття діяльності Краківської АМ ім. Яна Матейка 12.12.2003-15.12.2003 «Wobec przyszłości». Польща, Краків. 2004.

⁴⁷² Додаток А. Рис. А.4.2.10.

виставки, є дипломантом 4-х всеукраїнських трієнале. Займається гобеленом, батіком, ручним черпанним папером, друком на тканині, об'ємно-просторовою пластикою з лози.

О. М. Опарій закінчив ЛНАМ 2008 р. Нині викладає на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ. Творчо працює в галузі художнього текстилю: шпалерне та ремізне ткацтво, гарячий батік, вільний розпис на тканині, друк на тканині. До творчого пріоритету належить розпис порцеляни та писанкарство. Колекціонує народний одяг Середньої Наддніпрянщини. Має низку нагород, проводить майстер-класи з писанкарства. У 2017 р. відбулася персональна виставка О. Опарія в межах Фестивалю української культури у Відні (Австрія) де були представлені ткані серветки та рушники студентів кафедри художнього текстилю.

Д. Я. Пшеничний закінчив ЛНАМ в 2006 р. за ОКР «Бакалавр» та 2008 р. за ОКР «Магістр». Обидві дипломні роботи виконав на сакральну тематику. На диплом IV курсу підготував плащаницю «Оплакування» для храму Св. Софії у м. Золочів. На VI курсі створив композицію «Євангелісти». Для магістерського наукового дослідження обрав тему «Національна своєрідність та архетипність традиційних художніх виробів с. Вікняни (Покуття) на Івано-Франківщині I пол. XX ст.». Керівником обох дипломів був О. Т. Мінько. Після закінчення працює на кафедрі, досліджує творчість О. Т. Мінька⁴⁷³.

К. С. Кусько працює на кафедрі від 2015 р., викладає дисципліну «Комп'ютерне проектування» на I та II курсі. В якості диплома виконала «Реквієм», присвячений війні на сході України. Твір експонувався на кількох виставках кращих дипломних робіт у Львові та Києві, К. Кусько нагороджена почесним дипломом Академії мистецтв України. Завершила навчання в аспірантурі ЛНАМ, творчо працює у галузі художнього текстилю, бере участь у виставках, наукових конференціях, публікує наукові статті⁴⁷⁴.

⁴⁷³ Інтерв'ю з Д. Я. Пшеничним.

⁴⁷⁴ Інтерв'ю з К. С. Кусько.

Від 2016 р. на кафедрі працює К. С. Цуркан (випуск кафедри художнього текстилю ЛНАМ 2012 р.), викладає дисципліну «Комп'ютерне проектування» на III та IV курсах.

Донедавна на кафедрі художнього текстилю працювали О. Т. Мінько, М. В. Токар, З. М. Семак, В. І. Горак, С. Я. Бурак, І. Я. Боднар.

О. Т. Мінько протягом 1991 – 2013 рр. був завідувачем кафедри текстилю. Він закінчив повний курс ЛДПДМ за спеціальністю «Художнє оформлення тканин» 1965 р. У відповідності з планом розподілу молодих спеціалістів був скерований на роботу в Львівський художньо-виробничий комбінат на посаду старшого майстра ткацького цеху⁴⁷⁵. Вже 1970 р. він став художнім керівником цеху народно-прикладного мистецтва, 1971 р. – художником монументально-живописного цеху. За 18 років роботи на комбінаті О. Мінько створив близько 300 зразків ткацьких виробів, які запровадили у виробництво, за що він був нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ «За розвиток українського народного ткацтва» в 1968 р.⁴⁷⁶. Серед найбільш значних текстильних творів О. Мінька – монументальні завіси-гобелени для Українського республіканського Будинку художника в Києві (1978 – 1979 рр.), Меморіального комплексу та Українського державного музею історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр. у м. Києві (1980 – 1981 рр.), залу Палацу культури «Будівельник» у м. Сімферополі (1981 р.). В 1982 р. був запрошений кафедрою текстилю на педагогічну роботу в ЛДПДМ. 1998 р. О. Міньку оголосили подяку за успішне проведення виставки дипломних робіт студентів ЛАМ у Києві. Дипломні мали схвальні відгуки відвідувачів виставки, зокрема прем'єр-міністра України⁴⁷⁷. Багаторічна плідна педагогічна праця О. Мінька залишила вагомий вклад в історії кафедри текстилю та ЛДПДМ, у 2009 р. йому було присвоєно звання народного художника України.

Понад п'ятдесят років на кафедрі художнього текстилю викладала професор М. В. Токар. М. Токар (Балла) закінчила ЛДПДМ 1957 р., у якості

⁴⁷⁵ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 2-Ос., од. зб. б/№: Особова справа Мінько О. Т. Арк. 28.

⁴⁷⁶ Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 2-Ос., од. зб. б/№: Особова справа Мінько О. Т. С. 52.

⁴⁷⁷ Там само. Арк. 146.

диплома виконала оббивну ворсову та декоративну тканину за мотивами перського орнаменту та проєкт гобелена «Молодіжний фестиваль» (керівник А. П. Бельтюкова). Протягом 1957—1963 рр. працювала в Львівському Будинку моделей, розробляючи тканини для одягу⁴⁷⁸. У 1959 р. за ініціативою художників М. Токар та М. Біласа при Львівському будинку моделей організували експериментальну ткацьку майстерню, де виконувались одягові тканини в народному стилі⁴⁷⁹. 1 жовтня 1963 р. була зарахована на посаду викладача кафедри. Протягом 1980 – 1991 рр. Марта Василівна завідувала кафедрою текстилю, а також протягом своєї викладацької діяльності виступала дипломним керівником низки випускників кафедри, які мали вагомі здобутки у творчій, педагогічній та науковій роботі: І. Я. Боднара (випуск 1965), С. А. Бабкова (1972), О. І. Никорак (1977), В. С. Дубовик (1979), І. О. Мінько-Муращик (1982), Д. А. Зав'ялової (1983), І. З. Данилів-Флінти (1984), Л. С. Стельмах (1989), Н. В. Студенець (1993), Г. В. Когут (1999) та ін.

Понад тридцять років на кафедрі викладала доцент, кандидат технічних наук З. М. Семак⁴⁸⁰. Викладач вела дисципліни «Матеріалознавство» та «Хімічна технологія текстильних матеріалів». З. Семак прийшла працювати на кафедру 1979 р. та розробила курси з названих дисциплін для спеціалізацій «розпис» та «ткацтво». Спеціалізація «Художнє ткацтво» передбачала більш поглиблене вивчення технології ткацьких переплетень з вивченням заправок під жакардові тканини. З 1983 р. З. Семак була залучена до проведення виробничих та технологічних практик на текстильних підприємствах. У 2005 році опубліковано її навчальний посібник із фарбування текстильних матеріалів рослинними барвниками⁴⁸¹. Він має технологічну цінність для художника-текстильника, оскільки містить значну кількість інформації про таке фарбування, наведені їх характеристики, технології фарбування, є відомості

⁴⁷⁸ Додаток А. Рис. А.4.2.12.

⁴⁷⁹ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 554: Научное исследование Токар М. В. на тему: «Використання народних традицій в тканинах для одягу» с приложением фотографий, 1966 год, 39 арк.

⁴⁸⁰ Додаток А. Рис. А.4.2.11.

⁴⁸¹ Семак З. М., Семак Б. Б. Фарбування текстильних матеріалів рослинними барвниками : навчальний посібник. Львів : Світ, 2005. 386 с.

щодо стійкості забарвлень до дії різних фізико-хімічних факторів, світлостійкості.

В. І. Горак викладала на кафедрі технологію ткацького виробництва, ознайомлювала студентів із технологічним обладнанням, системою роботи промислових верстатів. Сорок років присвятила роботі на Львівській бавовняній ткацькій фабриці, прийшла туди ткачем у 1959 р. і пройшла шлях до директора⁴⁸². Тканини фабрики регулярно постачалися до Київського, Івано-Франківського, Ківерського та інших меблевих комбінатів. Значна кількість випускників кафедри працювали там після закінчення інституту, це Є. Фащенко (1953 р. вип.), М. Луцкевич (1953 р. вип., яка довгий час трудилася художником-десинатором, М. та І. Литвинюки (1986 р. вип.), М. Хомляк (1989 р. вип.), Ю. Степанчук (1989 р. вип.), О. Зальоток (2000 р. вип.)⁴⁸³.

Протягом десяти років (2006 – 2016 рр.) на кафедрі художнього текстилю викладала її випускниця С. Я. Бурак (1984 р.). У 2006 р. на кафедрі була запроваджена дисципліна «Комп'ютерне проектування». С. Бурак розробила її програму, що навчала студентів практично застосовувати графічні редактори Adobe Photoshop та Illustrator⁴⁸⁴. Особливість програми полягала у тісній взаємодії комп'ютерних технологій та можливостей художнього текстилю. Студенти активно експериментували, брали участь у виставках, організованих С. Бурак. У 2014 році вийшов методичний посібник її авторства для студентів I – IV курсів⁴⁸⁵. Як художник С. Бурак має значний доробок у текстилі та графіці.

Професор І. Я. Боднар працював на кафедрі протягом 1966 – 2011 рр. Своїми викладачами називав таких потужних творчих особистостей, як Я. Музика, Д. Довбошинський, К. Звіринський, В. Манастирський. І. Боднар реалізувався як художник-графік, педагог. Він любив експедиції по селах, залучав до них студентів в рамках етнографічних практик. В ДАЛО

⁴⁸² Кусько Г. Д. Кафедра художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв: становлення, розвиток, потенціал. *Вісник ЛНАМ*. 2006. Вип. 17. С. 37.

⁴⁸³ Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво: досвід ЛНАМ та Львівської ткацької фабрики. *Рукотвір*. Львів : ЛНАМ. 2013–2014. Вип. 3. С. 154–161.

⁴⁸⁴ Додаток А. Рис. А.4.2.13.

⁴⁸⁵ Бурак С. Я. Комп'ютерне проектування у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Методичні вказівки для студентів 1-4 курсів відділення художнього текстилю. Львів : ЛНАМ, 2014. 94 с.

зберігається дослідження І. Боднара «Уставки Космача та Верховини» (1965 р.)⁴⁸⁶. Брав участь у наукових конференціях ЛНАМ із доповідями «Народні тканини в інтер'єрі Львівщини» (1968 р.), «Деякі особливості народного ткацтва Волині» (1966 р.)⁴⁸⁷. Вивчав орнаментику карпатських вишивок⁴⁸⁸. Багато років був незмінним викладачем пропедевтичного курсу «Основи композиції»⁴⁸⁹, виховав цілу плеяду художників, в кінці 1980-х – у 1990-х рр. вів власну творчу майстерню на кафедрі художнього текстилю.

4. 3. Запровадження, динаміка та перспективи розвитку дисципліни «Комп'ютерне проєктування» в навчальному процесі кафедри художнього текстилю ЛНАМ

У 2006 р. кафедра художнього текстилю серед перших впровадила дисципліну «Комп'ютерне проєктування». Першу навчальну програму розробила С. Я. Бурак⁴⁹⁰. Вона була новою і складалась спеціально з урахуванням текстильної спеціалізації. Таким чином, система завдань формувалася відповідно до потреб дисциплін «Композиція» та «Робота в матеріалі». Завданням курсу від початку створення дисципліни був пошук нових підходів до проєктування виробів художнього текстилю за допомогою сучасних комп'ютерних програм⁴⁹¹. Нині «Комп'ютерне проєктування» викладають К. С. Кусько та К. С. Цуркан.

Вибір програм Adobe Photoshop та Adobe Illustrator визначався корисністю цих програм для художника-текстильника. Курс «Комп'ютерне проєктування» розрахований на вісім семестрів, чотири з них студенти вивчають Adobe Photoshop, чотири – Adobe Illustrator. Adobe Photoshop

⁴⁸⁶ ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 553: Научное исследование кафедры художественного текстиля на тему: «Ткацтво Закарпаття», «Уставки Космача и Верховины» и др., 1966 год, 65 арк.

⁴⁸⁷ Боднар І. Я. Деякі особливості народного ткацтва Волині. *VIII наукова конференція ЛДПДМ* : тези доп., 1966. Л., 1967. С. 57–59.

⁴⁸⁸ Боднар І. Я. Орнаментика карпатських вишивок. *Народна творчість та етнографія* : збірник матеріалів. 1969. Львів, ч. 2. С. 55–58.

⁴⁸⁹ Боднар І. Я., Кусько Г. Д. Площинні композиції. Тези лекцій та завдання з курсу «Основи композиції» для студентів I курсу художнього текстилю. Львів : ЛДПДМ. 1991. 16 с.

⁴⁹⁰ Додаток А. Рис. А.4.2.13.

⁴⁹¹ Бурак С. Я. Комп'ютерне проєктування у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Методичні вказівки для студентів 1-4 курсів відділення художнього текстилю. Львів : ЛНАМ, 2014. С. 3.

призначений для графічної обробки цифрових фотографій, принцип роботи програми ґрунтується на створенні шарів, від розташування яких залежить кінцевий результат зображення.

З допомогою Adobe Photoshop студенти II курсу виконують композиції купонних тканин. Основою завдання є ручна графіка, яка опрацьовується засобами кольорової корекції, градієнтів, пензликів тощо. Photoshop дозволяє підбирати специфічні візуальні ефекти за допомогою фільтрів. Завдяки цьому студент може спроектувати набір ефектів, які він хоче бачити в текстильній композиції. Водночас важливим є дотримання відповідної якості зображення, яке має бути подане у вигляді проєкту. Вивчення цієї програми для фахівців із текстилю корисне при створенні проєктів текстильних панно, візуалізації авторських проєктів у інтер'єрах житлового та громадського призначення (завдання з курсу «Проектування художнього текстилю» на III та IV курсі).

При вивченні Adobe Illustrator студенти початково створюють ахроматичні векторні композиції на основі векторних об'єктів, потім композиції з обраної кольорової гами (з допомогою діалогового вікна «Кольоровий гід»), після цього розробляють багатоколірні композиції з щільним орнаментуванням. Після засвоєння принципів роботи з шрифтами, шарами, методами трасування та іншими графічними засобами в сьомому та восьмому семестрах даються практичні завдання, які передбачають імпровізацію: це створення композиції для декорування одягу, з використанням авторської графіки і шрифтів⁴⁹² та завдання на переплетення двох однакових за графікою, але різних за фактурами композицій⁴⁹³.

Одним із завдань, що відповідає потребам дисципліни «Проектування художнього текстилю», є створення композиції для декорування виробу одягового призначення (футболки) на основі ручної графіки, опрацьованої в графічних редакторах. Зображення на таких речах здебільшого друкують методом сублимації. До позитивних якостей методу відносимо: стійкість

⁴⁹² Там само. С. 74.

⁴⁹³ Там само. С. 86.

зображення до прання (до 80° С) та прасування, можливість поштучного друку. Інше завдання спрямоване на створення декоративного друкованого міні-панно, що включає: ручну графіку, опрацьовану в графічних редакторах, друк цієї композиції на тканині та доопрацювання твору техніками художнього розпису, ткацтва, печворку та ін.

Серед широкого діапазону текстильних технік, що нині вивчаються на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ та використовуються художниками-текстильниками для творчих робіт, набув поширення машинний друк на тканині. Використання технології такого друку також пов'язане із знанням Adobe Photoshop та Adobe Illustrator.

Студенти комбінують різні текстильні техніки, поєднуючи їх із друкованою ручною графікою. Про їхнє зацікавлення та успіхи в цьому напрямку свідчить участь у виставках. У 2012 р. відбулася виставка студентських робіт IV-V курсів кафедри художнього текстилю «Комп'ютер+текстиль»⁴⁹⁴, де були представлені роботи з використанням друкованого текстилю. У 2015 р. проводилася виставка «Вчитель і учень. Комп'ютер і текстиль». На експозиції були представлені декоративні хустки, друковані методом сублімаційного друку, виконані студентами V курсу⁴⁹⁵. Куратором обох виставок виступила С. Я. Бурак.

З 2015 р. студенти почали використовувати комп'ютерні технології та машинний друк у дипломному проектуванні. Так, дипломниця Ю. Савлик (ОКР «Бакалавр», 2015; керівник В. С. Дубовик) виконала декоративне панно-триптих «Час»⁴⁹⁶ на основі завдання з комп'ютерного проектування «Переплетення», що передбачає виконання однієї композиції в двох кольорових варіантах, їх роздрук та переплетення. В. Шишка виконала серію тканин для молодіжного одягу «Фактура як мова текстилю»⁴⁹⁷ (ОКР «Бакалавр», 2016 р. вип.; кер. ст. викл. С. Я. Бурак). Основою триптиха є абстрактна

⁴⁹⁴ Буклет виставки «Комп'ютер+текстиль» 2012 р.

⁴⁹⁵ Відвідування виставки «Комп'ютер+текстиль» 2015 р.

⁴⁹⁶ Додаток А. Рис. А.4.1.14.

⁴⁹⁷ Додаток А. Рис. А.4.1.18.

композиція, роздрукована на тканині. Робота опрацьована кольоровими кульками, виконаними технікою валяння. В якості одного з виражальних засобів у дипломних роботах ОР «Бакалавр» 2017 р. був використаний друк на тканині: «Рух – це життя» А. Моссаковської (керівник К. С. Цуркан), «Декоративні одягові тканини» Д. Святковської (керівник К. С. Цуркан), «Expression: a retrospective» («Експресія душі») А. Слущкої (керівник І. О. Муращик), «Цикл одягових тканин» В. Федосюк (керівник В. С. Дубовик).

Нині студенти обирають друкований текстиль як засіб вираження у творчих роботах. У березні 2017 р. відбулася виставка «Поверхня, форма, відтінки» (куратор – В. С. Дубовик). У заході взяли участь студенти III, IV, V курсів кафедри художнього текстилю. В експозиції представлений широкий діапазон текстильних технік: гобеленові пошуки, валяння, вишивка, аплікація, плетіння, печворк, серед них і друк на тканині (Н. Мазанько «Ідея-розвиток», М. Ференц «Асоціації»).

У 2017 р. для студентів III – IV курсів кафедри художнього текстилю автором дослідження запроваджена нова робоча програма з вивчення графічного редактора Adobe Illustrator, узгоджена з сучасними дизайнерськими тенденціями у векторній графіці. Серед нових завдань, запроваджених у курс «Комп'ютерне проектування»: паттерни, векторні текстильні текстури, макетування з допомогою Mock up, модульні композиції з використанням векторних текстур на основі «Rectangular grid tool», створення композицій на основі ефектів та стилів Adobe Illustrator, скрипти Adobe Illustrator, система підготовки до друку на папері та тканині різного волоконного складу та переплетення та ін.

Термін «паттерн» запозичений із англійської мови – означає зразок, шаблон. У випадку з графічною розробкою для художнього текстилю це рисунок, що повторюється згідно з рапортом; безшовний узор, що використовується для виробництва тканин.

Повторюваний рисунок на тканині можна отримати кількома способами: вибійки (ручний друк на тканині, з повторенням елемента відповідно до

рапорту), фотофільмдруку, виробничого друку згідно з еталоном. Для кожного з цих способів художник повинен вручну прорахувати щільність укладання елемента відповідно до рапорту та гармонійність переходів при його повторенні. Застосування Adobe Illustrator полегшує роботу художника-текстильника в отриманні точних рапортних рисунків шляхом автоматичного обчислення.

Для одержання повторюваного рисунка створюється графічний елемент – з використанням ручної графіки, графічного планшета або безпосередньо в програмі. З допомогою Adobe Photoshop графічний елемент стає растровим паттерном; елемент, опрацьований в Adobe Illustrator, – векторним паттерном. Програма Adobe Photoshop має одне основне налаштування – «Визначення узору» в головному меню «Редагування», паттерн має лише один напрямок сітки. Adobe Illustrator CC передбачає значно ширші можливості для створення паттернів. Функції активуються завдяки діалоговому вікну «Узор» у головному меню «Об'єкт». Налаштування дозволяють працювати з типом фрагмента, шириною та висотою елемента, інтервалами по горизонталі та вертикалі, характером накладення копій елемента. Завдяки системі роботи графічного редактора є можливість створення повноколірних, ахроматичних, тонових та контурних паттернів.

Практичне значення цього завдання має застосування при виконанні завдань із дисципліни «Проектування художнього текстилю» на III та IV курсах (тканини для житлового та громадського інтер'єру). Створені зразки студенти комбінують за масштабом, формою елемента та кольоровим наповненням, що спрощує узгодження рисунків у комплектах тканин. При правильній підготовці паттерну до друку можна отримати якісний (за графікою та кольором) чіткий рисунок на тканині.

Запровадження завдання на векторний паттерн пов'язане з потребою розуміння автоматизації виробничого процесу на українських текстильних підприємствах, а також ознайомлення з сучасними європейськими тенденціями розвитку текстильного дизайну. Поле застосування паттерну в художньому

текстилі (одягові, меблеві тканини, шпалери, декоративні текстильні панно) підтверджує потребу його впровадження в технологічний діапазон художника-текстильника.

Для фахівця з текстилю програма Adobe Illustrator є корисною при виконанні проєктів панно у техніці печворк, дозволяє зробити точну модульну розкладку і заповнити її кольором, текстурою, паттерном тощо. Інструменти для здійснення такої операції вивчаються на IV курсі, паралельно із завданням із «Проєктування художнього текстилю», яке передбачає виконання текстильного панно у техніці печворк.

У курсовому проєктуванні студенти поєднують друковані елементи на тканині, плівці. Застосовують техніки плетіння, сітку, вишивку, в'язання, розпис, експериментують застосовуючи власні пошуки. У відповідь на завдання з друкованого міні-текстилю, студенти IV курсу⁴⁹⁸ А. Слуцька, В. Федосюк, Н. Мазанько, Д. Святковська використали друк на плівці, поєднуючи його зі стрічками, плетінням, сіткою. А. Навалішена створила композицію, сполучаючи друк на тканині та вишивку. О. Марек та Н. Винниченко виконали декоративні подушки, поєднавши друк на тканині та оздоблення акриловими контурами. Бойко О. створила об'ємну міні-композицію, яка сполучає друковані на тканині елементи і в'язану стилізовану людську фігуру.

До завдання «Міні-текстиль» студенти IV курсу 2017/2018 н. р. запропонували інші варіації. Ю. Запоточна виконала абстрактну композицію у комбінованій техніці, що поєднала вишивку по сітці та створену вручну стилізовану фігуративну композицію, опрацьовану засобами Adobe Illustrator та друковану на бавовняній тканині. М. Горб виконала декоративні подушки, застосувавши техніку переплетення. В основі кожної композиції – два зображення, які пройшли різну кольорову обробку, завдяки чому при переплетенні проявився ефект мерехтіння. М. Лазів виконала три міні-панно, поєднавши їх в одну композицію. В композиції були сполучені техніки: друк на полотні та вишивка. Вишивку в цьому ж завданні використала Н. Бачинська,

⁴⁹⁸ Перегляд кафедрою 29.03.2017 р., викладач К. С. Цуркан

поєднавши її з друком у фігуративній композиції на декоративній подушці. Більш складне комбінування застосувала А. Анциборенко, яка сполучила в одній композиції друк, голкові техніки, гладкі та ворсисті фактури⁴⁹⁹.

Вивчення графічних редакторів є потрібним з огляду на потреби часу. Технології машинного друку на тканині дають широкі виражальні можливості для поєднання ручної графіки та комбінування різних текстильних технік як в малому форматі, так і для створення монументальних декоративних творів у галузі художнього текстилю. Явище поєднання комп'ютерних технологій і волокна, тканини, широкого спектра текстильних технік донині не було досліджене. У вивченій спеціалізованій літературі та серед навчальних методик не було знайдено відповіді на питання щодо потенціалу комп'ютерних технологій у галузі художнього текстилю. Однак динаміка розвитку цього напрямку є активною, це підтверджується курсовими, дипломними та творчими роботами студентів та викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ. Одним із прикладів такої динаміки є дипломна робота Т. Білецької «Вихід за межі» (ОР «Магістр», 2018 р., керівник Т. Г. Печенюк), в якій поєдналися кілька текстильних технік, комп'ютерна графіка та анімація. Робота являла собою чотири текстильні композиції, поєднані в одну у формі кубу. Характер графіки текстильної композиції був застосований в анімації, що розвивалася по фігурі кубу променем. Додатковим виражальним засобом твору став відповідний напрямок світла, який створив ілюзію рухомого об'єкту.

На нашу думку, художній текстиль продовжує мати значний потенціал до розвитку, якому сприяє опанування художником сучасних комп'ютерних технологій не лише в графічних редакторах, а й відеоредакторів, анімаційних програм, програм для створення світлових ефектів, музичних ефектів тощо.

⁴⁹⁹ Перегляд кафедрою 03.05.2018 р., викл. К. С. Цуркан.

4. 4. Педагогічна й творча діяльність випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ та відділу художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша

Чимало випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ сьогодні зайняті на педагогічній роботі – більшість викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ: Т. Г. Печенюк, Г. Д. Кусько, З. М. Шульга, М. П. Жиліна, І. О. Муращик, В. С. Дубовик, Г. Ф. Стеблій, Х. К. Чабан, Д. Я. Пшеничний, та педагоги інших навчальних закладів: В. В. Дутка-Жаворонкова, Л. В. Покусинська, М. М. Шеремета, О. О. Борисова, О. С. Хоменко, Н. А. Сенік, О. Я. Петрашук-Гинга, Л. М. Амбіцька-Квасниця, О. А. Барна, С. П. Канас, М. М. Янко та інші.

Випускниця кафедри художнього текстилю ЛНАМ (1978 р.), колишній викладач кафедри (1979-1999 рр.) Н. М. Дяченко-Забашта нині є доцентом кафедри художнього текстилю та моделювання костюма в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. В якості диплома вона виконала тканини для вечірньої сукні у техніці ручного розпису. Н. М. Дяченко-Забашта створює сценічні костюми, використовуючи особливості народних строїв етнографічних регіонів України. Широко застосовує ткані та розписні текстильні техніки⁵⁰⁰. Скеровує студентів до створення інформативно наповнених одягових колекцій. У лютому 2013 р. відбувся показ, де випускники представили дипломні роботи, створені на основі синтезу народних мотивів та сучасних тенденцій (співорганізатор Н. Дяченко-Забашта). На VIII міжнародному форумі «Дизайн—освіта 2015» у м. Харкові взяли участь студентки IV курсу (керівник Н. М. Дяченко-Забашта): Ю. Кацалап з колекцією жіночого одягу «Український конструктивізм» за мотивами творчості Олександра Родченка; В. Чешенко з колекцією жіночого одягу «Геометрія в просторі». Н. Дяченко-Забашта веде регулярну творчу діяльність (композиція «Сіяч» представлена на виставці «Традиція –

⁵⁰⁰ Стельмащук Г. Г. Дяченко-Забашта Наталія Миколаївна / Енциклопедія сучасної України. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=19832 (дата звернення 12.10.2017).

інтерпретація – трансформація» у Львові в серпні 2017 р., що відбулася у межах XX Міжнародного пленеру художнього текстилю «Етнокультура: сучасний контент»).

Доцент, кандидат мистецтвознавства В. В. Дутка-Жаворонкова – випускниця кафедри художнього текстилю ЛДПДМ 1990 року та ВУДПМ (тепер ВКПМ ім. В. Шкрібляка) 1985 року. Її дипломною роботою був гобелен «Роксолана» (керівник О. Т. Мінько)⁵⁰¹. В. Дутка-Жаворонкова була організатором виставок «куруленківських» килимів у 1992, 1996, 1999, 2002 роках; конференцій із історії та проблем гуцульського художнього ткацтва. У 2007 році захистила кандидатську дисертацію «Килим Північної Буковини XX ст.: традиції та новаторство»⁵⁰².

Випускниця 2000 р. кафедри текстилю Л. В. Покусинська взяла участь у другому пленері проекту «Екологічний ракурс», де опанувала техніку ліжникарства. Для виконання дипломної роботи – «Ніч на Івана Купала» (керівник З. М. Шульга, розмір 220x220 см)⁵⁰³ автор обрала техніку ліжникового ткання. Після закінчення навчання Л. Покусинська прийшла на викладацьку роботу на кафедру ДПМ Придністровського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Читає лекції та практичні курси з технології різноманітних матеріалів (гобелен), теорії ДПМ з практикумом, дизайну та художнього конструювання (дизайн одягу), кольорознавства та колористики, методики викладання дизайну, веде курсові та дипломні роботи. Студенти для виконання диплома частіше вибирають ткацтво, рідше розпис. Крім викладацької роботи, Л. Покусинська займається творчою діяльністю, має перемоги в державних конкурсах («Рідне Придністров'я», «Древнє місто на Дністрі» та ін.), та науковою роботою, у 2012 році вийшла друком книга «Борщівська народна сорочка: матеріали, крій, техніки шиття» (автори Л. та О. Покусинські) – результат вивчення колекції Борщівського краєзнавчого

⁵⁰¹ Додаток А. Рис. А.4.4.1.

⁵⁰² Дутка В. В. Килим північної Буковини XX ст. Традиції та новаторство. : автореф. дис. ... мистецтвознав. Львів, 2007. 18 с.

⁵⁰³ Додаток А. Рис. А.4.1.3.

музею. За згадкою п. Людмили, зв'язок університету з ЛНАМ був досить тісним за життя ректора ЛНАМ (тоді ЛАМ) Е. П. Миська, який приїжджав на п'ятирічний ювілей кафедри в 1998 році. Пізніше заклад відвідував декан факультету ІТМ Р. Т. Шмагало. Лекції з мистецтвознавства читав викладач Я. О. Кравченко.

М. М. Шеремета – завідувачка відділу художнього ткацтва в ЛФКДУМ ім. І. Труша, закінчила ЛНАМ 1975 р. (тоді ЛДПДМ). На диплом виконала гобелен «Ткацтво» (керівник Є. С. Фащенко), робота була виткана на Глинянській фабриці «Перемога». Після закінчення інституту Мирослава Миколаївна прийшла в ЛФКДУМ ім. І. Труша за направленням на посаду викладача живопису. В кінці 1980-х рр. була у Всесоюзній групі «Міні-гобелен», брала участь у її виставках.

У 1987 р. М. Шеремета разом із З. М. Шульгою, Н. М. Дяченко-Забаштою та Л. П. Іськів створювала костюми для Заслуженого академічного українського хору ім. Г. Г. Верьовки. Це було масштабне замовлення – 150 костюмів, колекція розроблялася на основі народних строїв усіх етнографічних регіонів України. У 1999 р. М. Шеремета прийшла викладати на відділ ткацтва, невдовзі обійняла посаду завідувачки.

О. Р. Риботицька, яка була завідувачкою відділу ткацтва у 1985 – 1990-х роках, також навчалася на кафедрі текстилю ЛНАМ (випуск 1970, гобелен «Давній Львів», керівник Н. П. Паук). Вона поставила на новий якісний рівень композицію та виконання гобелена на кафедрі ткацтва, почала вводити в програму розпис по тканині, міні-гобелен, об'ємні текстильні форми, текстильний колаж. Основні її твори: «Очікування» (1990), «Стежками Карпат» (1990), диптих «Вода і Земля» (1998), «У вирій» (1999). З 1984 р. – член НСХУ.

На відділі викладають й інші випускники кафедри художнього текстилю ЛНАМ: О. О. Борисова, О. С. Хоменко, Н. А. Сенік. О. С. Хоменко навчалась на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ протягом 1992 – 1999 рр. Для диплому обрала тему «Земля»⁵⁰⁴. О. О. Борисова (в студентські роки Пилева) закінчила

⁵⁰⁴ Додаток А. Рис. А.4.4.3.

ЛДПДМ 1987 р. На диплом виконала вибивні тканини для одягу (керівник М. В. Токар). Починаючи з 1988 року бере активну участь у всеукраїнських та міжнародних виставках, показах моди та організовує власні покази. Загалом долучилася до більше, ніж тридцяти подібних заходів. З 1996 року створює власні колекції трикотажного одягу, бере активну участь у показах моди та презентує власні колекції.

У 2015 р. на кафедрі ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша відбулися зміни, що стосуються розподілу дисциплін: було вирішено замінити предмет «Технологія ткацького виробництва» на «Реставрацію ткацтва». Для ведення нового предмета було запрошено реставратора Національного музею у Львові – Н. А. Сенік. Вона закінчила ЛФКДУМ ім. І. Труша (тоді ЛХУПДМ) 1989 р., дипломною роботою художниці був комплект ліжників. А вже у 1996 р., будучи випускницею ЛНАМ (тоді ЛДПДМ), у якості диплома виконала комплект із 5 хустин «З глибини віків» (керівник Г. Ф. Стеблій)⁵⁰⁵. Після завершення навчання Н. Сенік працювала в Музеї релігії, де почала займатися реставрацією церковних тканин, а пізніше в Національному музеї. Н. Сенік багато досліджувала тему реставрації тканин, стажувалася в Польщі та в Україні (Київському реставраційному центрі). На основі практичного досвіду розробила навчальну програму, яка вивчає причини руйнування тканини, засоби її зберігання, консервування та відновлення.

О. Я. Петрашук-Гинга (випуск 2001 ЛНАМ) викладає у Вижницькому коледжі прикладного мистецтва ім. В. Ю. Шкрібляка. Дипломна робота художниці батік «Легенда про пісню» присвячена пам'яті В. Івасюка (керівник І. Я. Боднар)⁵⁰⁶. У 2002р. у Чернівецького меморіального музею Володимира Івасюка р. відбулася перша персональна виставка художниці «Дива Оксани Петрашук». Друга виставка «Чарівний світ» відкрилась у Чикаго (США), де були виставлені гобелени О. Петрашук та вишивка А. Марусик-Жмандак. З 2007 р. бере активну участь у всеукраїнських та міжнародних виставках.

⁵⁰⁵ Додаток А. Рис. А.4.4.4.

⁵⁰⁶ Додаток А. Рис. А.4.4.2.

У 2011 – 2013 рр. була завідувачем відділу ткацтва в ВКПМ ім. В. Ю. Шкрібляка. Є організатором Всеукраїнського конкурсу молодих обдарувань «Текстильний первоцвіт».

Важливою ланкою мистецької освіти є виховання молодшого покоління. Так, у Дитячій школі народних мистецтв у Львові існує чотири текстильні майстерні: Л. Квасниці, О. Барни, М. Янко та М. Ковінько. Директор закладу Г. Є. Вихованська є випускницею кафедри художнього текстилю ЛДПДМ. У якості диплома (1982 р.) вона виконала тканини для оформлення житлового інтер'єру (керівник І. Я. Боднар)⁵⁰⁷.

Л. М. Амбіцька закінчила ЛДПДМ 1982 р., дипломною роботою була платтяна тканину з рисунком в клітинку (керівник Є. В. Арофікін). З 1994 працює у Дитячій школі народних мистецтв, як керівник гуртка-методист. Окрім педагогічної діяльності, творчо працює у галузі художнього текстилю та інсталяції. Учасниця регіональних, всеукраїнських, міжнародних виставок, член НСХУ з 1993 р.⁵⁰⁸.

О. А. Барна – випускниця відділу художнього ткацтва ЛХУПДМ ім. І. Труша (1986), у 1992 р. закінчила ЛДПДМ, на диплом виконала декоративний килимок «Безконечник» (керівник О. Т. Мінько). У Дитячій школі народних мистецтв працює з 1994 р. Учасниця регіональних, всеукраїнських, міжнародних виставок, симпозіумів, пленерів.

М. М. Янко працює у ДШНМ з 1992 р. Освіту здобула у ЛХУПДМ ім. І. Труша на відділі художньої вишивки (1980), працювала керівником гуртка народної вишивки в Будинку піонерів у м. Самборі (Львівська обл.), 1988 р. закінчила ЛДПДМ (диплом – декоративне панно «Казка», керівник О. Т. Мінько). Проводить майстер-класи для учнів і вчителів. Вихованці М. Янко беруть участь у регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставках, у конкурсах в Україні та за кордоном⁵⁰⁹.

⁵⁰⁷ Дитяча школа народних мистецтв (Львів). URL: <http://dshnm.at.ua> (дата звернення 12.10.2017).

⁵⁰⁸ Там само.

⁵⁰⁹ Дитяча школа народних мистецтв (Львів). URL: <http://dshnm.at.ua> (дата звернення 12.10.2017).

З прийняттям Україною статусу незалежної держави в структурі мистецької освіти, зокрема у галузі художнього текстилю, відбулися значні зміни, до яких відносимо: 1) перехід на ступеневу форму навчання; 2) зміна пріоритетів – з переважаючої підготовки фахівців для промисловості на підготовку художників, викладачів, дослідників; 3) розвиток наукових досліджень; 4) впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес; 5) впровадження нових навчальних програм; 6) вивчення нових текстильних технік.

У 1946 р. був створений ЛДПДМ, у 1994 р. ЛДПДМ був реорганізований в ЛАМ (Львівську академію мистецтв), в 2004 р. ЛАМ отримала статус національної (Львівська національна академія мистецтв). До 2020 р. ЛНАМ знаходився в підпорядкуванні Міністерства культури, молоді та спорту. У 2020 р. Львівська національна академія мистецтв була передана зі сфери управління Міністерства освіти і науки до галузі управління Міністерства культури, молоді та спорту.

У 1943 р. Державний інститут пластичних мистецтв було перепрофільовано на Технічну фахову школу будівництва. З 1944 року школа діяла як Художньо-промислове училище. У 1949 заклад переіменовано на Львівське училище прикладного мистецтва. 20 червня 1956 року училищу присвоєно ім'я Івана Труша. У 1993 році училище стало – «Державним коледжем декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша». Відповідно до I—II рівня акредитації провадить підготовку молодших спеціалістів і бакалаврів (чотирьох або шестирічний термін навчання). З 1997 р. «Львівський фаховий коледж декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша». Нині заклад підпорядковується Міністерству культури та інформаційної політики України.

Відповідно Закону України «Про вищу освіту» заклади переходять на ступеневу форму навчання. ЛФКДУМ ім. І. Труша здійснює підготовку молодших спеціалістів і бакалаврів, ЛНАМ готує фахівців ступеню «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр».

Відповідно до та вимог часу змінюється напрямок навчання як у ЛНАМ, так і в ЛФКДУМ ім. І. Труша, оновлюються в програми, методики, перелік дисциплін.

Розвитку наукових досліджень у галузі мистецтвознавства сприяє створення у 1998 р. у Львівській академії мистецтв Вченої ради з захисту дисертацій. Регулярно проводяться викладацькі та студентські наукові конференції.

У 2006 р. на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ була запроваджена дисципліна «Комп'ютерне проектування» (автор курсу та викладач 2006 – 2016 рр. С. Я. Бурак), що передбачає надання студентам знань для роботи у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Програма тісно пов'язана з дисципліною «Проектування художнього текстилю» та вивчається студентами на ОР «Бакалавр» чотири роки. На кафедрі художнього текстилю ЛФКДУМ ім. І. Труша на молодших курсах оглядово вивчається програма Corel Draw, котра, однак недостатньо скорельована з текстильним проєктуванням.

На кафедрі художнього текстилю ЛНАМ запроваджуються нові програми та методики з вивчення та виготовлення церковних тканин для християнського храму (автори Т. Г. Печенюк та З. М. Шульги), та нетрадиційного текстилю (автор Г. Д. Кусько). Остання з часом лише актуалізується, що відображено в курсовому та дипломному проектуванні. На кафедрі художнього текстилю ЛФКДУМ ім. І. Труша впроваджена програма «Реставрація тканин» (викладач та автор програми Н. А. Сенік). Водночас в навчальному процесі ЛНАМ та ЛФКДУМ ім. І. Труша зберігаються методики традиційного народного ткання.

ВИСНОВКИ

1. У дисертації проаналізована спеціальна література з теми дослідження. Це дозволило: знайти важливий матеріал щодо художньо-стилістичних особливостей народного та професійного текстилю за етнографічним районуванням; допомогло в з'ясуванні структури та специфіку професійної мистецької освіти другої половини XIX – початку XX ст. Опрацьовано низку наукових праць з етнології, історії, мистецтвознавства, об'єктами яких були: види народного текстилю (тканини, ткацтво, килимарство, вибійка тощо), види професійного текстилю (розписний текстиль, мистецтво тканини тощо), мистецька освіта, що дозволило виявити потребу в узагальнюючій праці, яка б об'єднала вивчення цих видів мистецтва текстилю в контексті освіти як чинника збереження традиції та розвитку сучасного художнього текстилю. Важливим джерелом для цієї роботи стали зібрані та систематизовані архівні документи, які надали фактичний матеріал для дослідження.

2. Перший хронологічний період дослідження (друга половина XIX – перша половина XX ст.) має наступні результати: з'ясовано, що для цього часу є характерним розвиток народного текстилю та ремісничої освіти для збереження та поширення народних промислів. Згідно аналізу архівних джерел розширено та уточнено структуру та організацію системи органів державної влади і управління, яким підпорядковувалися народні промисли та мистецька освіта в Галичині на кінець XIX – початок XX ст. Так, структура мистецької освіти на Львівщині кінця XIX – початку XX ст. була наступною: Міністерство віросповідань і освіти (м. Відень) було створене 1849 року для керівництва навчальними і релігійними установами. Припинило діяльність на території Галичини у 1918 році. Йому підпорядковувався V Департамент Галицького Намісництва (1854-1921). Для управління шкільними справами, у 1867 році

було організовано Крайову шкільну раду, головою якої став намісник. У 1921 році остання була реорганізована в Кураторію Львівського шкільного округу, діяла до 1939 року на території Львівського, Тернопільського та Станіславського воєводств. Фаховим органом для справ шкільництва промислового в Галичині була установа при Відділі Крайовому – Комісія Крайова.

3. Було виявлено, що статuti затверджені Крайовою шкільною радою та Крайовим Комітетом були схожими, з поправками на фахове спрямування шкіл. Здійснено диференціацію та систематизацію текстильних шкіл за вузькопрофесійним спрямуванням. В результаті цього було знайдено наступні форми ремісничої освіти в другій половині XIX – першій половині XX ст.: ремісничі профспілки, музеї, промислові школи, навчальні майстерні, навчальні курси. Ці форми соціально взаємодіяли між собою завдяки мандрівним вчителям ремесла, друкованим виданням, виставкам, конференціям, конгресам. Розроблені таблиця та карта текстильних осередків Галичини, які діяли на кінець XIX – початок XX ст., в яку увійшли школи, майстерні та курси коронкарства, гаптярства, ткацтва та професійні жіночі школи. У Львові та його околицях були розвинені школи всіх чотирьох видів. У Східній Галичині найбільше було ткацьких шкіл. В 1890-х рр. осередки ткацького промислу вже існували в Кросно, Корчині, Дембовці, Блажовій, Ясеніці, Домараджі, Глинянах, Косові. У населених пунктах, де з різних причин не було можливості відкрити школу, організовувалися навчальні курси, на котрі спрямовувалися мандрівні вчителі. Така практика була поширена у галузі ткацтва, гаптярства, шиття.

4. Виявлено, що в ткацьких школах послідовно вивчався процес створення різноманітних художніх тканин (ремізних та жакардових), починаючи від підготовки та пробирання основи до готового виробу. Курс навчання формувався таким чином, щоб випускник ткацької школи володів знаннями та

навичками для відкриття власної ткацької майстерні. Цей висновок для нас є важливий тим, що є свідченням тяглості традиції. Оскільки дотепер освіта у галузі текстилю досліджуваного регіону передбачає набуття вправності на кожному з цих етапів з вивченням особливостей народної орнаментики перед безпосереднім проектуванням текстилю.

4. У ході дослідження було логічним провести аналіз методичного доробку викладачів навчальних закладів. Проаналізовано методики Р. Шалленфельд, К. Гомоляча, В. Крицінського, В. Ястшембовського, А. Бушека. Виявлено, що ці методики мають наступні об'єднуючі характеристики: системність, послідовність, ретельність вивчення предмета, розвиток мислення учня щодо цінності виконаної роботи. Важливий методичний вклад щодо розвитку традицій народного ткацтва знайшов зробив К. Гомоляч, який розробив власну ступеневу систему у вивченні орнаменту від елементу до орнаментальних композицій. Важливим у методиці автора є твердження, що орнамент базується не на рисунку, а на ремеслі, оскільки матеріал та техніка виконання диктує пропорції, характер, пластику орнаментального наповнення виробу. Усі ці характеристики, які на той час мали новизну, нині логічні і є частиною сучасної методики, тому можемо їх віднести до художньо-освітніх традицій регіону. Назва однієї з методик (методика Р. Шалленфельд) зустрічалась нам при опрацюванні архівних джерел щодо діяльності дівочих ремісничих шкіл Галичини, однак жодної інформації у спеціальній літературі та архівах про неї не було знайдено. В результаті пошукової роботи суть цієї методики була з'ясована та введена у науковий обіг.

5. Щодо другого хронологічного періоду (1946-1990 рр.) простежено: в період існування УРСР розвиток професійної мистецької освіти відбувався у напрямку підготовки фахівців для промисловості. Шляхом аналізу фондів Державного архіву Львівської області (ДАЛО) з'ясовано структуру системи освіти. Так, на 1946 р. мистецькою освітою займався Комітет в справах

мистецтв Української РСР, в 1953 р. Комітет був ліквідований, з того часу мистецька освіта належала до компетенції міністерств. В 1946 – 1980-х рр. у Львові працюють два провідні заклади, що дають фахову освіту в галузі художнього текстилю, – Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва (ЛДПДМ) та Львівське училище прикладного та декоративного мистецтва (ЛУПДМ).

6. Діяльність ЛДПДМ була тісно пов'язана з текстильними підприємствами. Ці підприємства висували основні критерії для підготовки фахівців. Водночас вони були виробничим базами для практик, замовниками рисунків для тканин та технічними виконавцями дипломних робіт (оскільки частина дипломних робіт виконувалась на текстильних підприємствах). В додатки увійшли таблиці, сформовані на основі інформації, зібраної з архівних джерел. Це таблиці баз виробничої практики, карта українських баз виробничої практики, списки баз Української, Російської та інших радянських республік, а також таблиці, що відображають дипломні роботи випускників 1953-1980-х років, які виконувались на виробничих текстильних підприємствах. Для порівняння у 1957 – кафедра художнього текстилю співпрацювала з 16 текстильними підприємствами, 4 з них були постійними та закріплювались договорами на 5 років. Інші кафедри мали в середньому 1-3 бази. Це дає підстави стверджувати, що підготовка фахівців для промисловості у радянський час була найтісніше пов'язана з кафедрою текстилю ЛДПДМ. Щодо відділення текстилю ЛУПДМ, - таких зв'язків (за архівними даними) не спостерігається, відповідно у цьому закладі продовжують зберігати традиції народного ткацтва, які мають тяглість через діяльність Львівської художньо-промислової школи, на базі якої згодом постало ЛУПДМ.

7. Виявлено, що попри складні умови для національного ствердження у професійному текстилі та освіті була збережена народна компонента. Зауважимо, що до створення ЛДПДМ професійне мистецьке середовище

Львова було сформоване, важливий вклад внесли такі постаті, як О. Кульчицька, Я. Музика, К. Звіринський, Г. Липа-Захаріяевич, Р. та М. Сельські, М. Бойчук, П. Ковжун, О. Новаківський, митрополит А. Шептицький, інші. На нашу думку це один з чинників, які вплинули на збереження національної культури у мистецтві в радянський час. Серед опрацьованих фотоджерел, в списках випускників зустрічаємо дипломні роботи, в яких передана комуністична ідеологія, це підтверджується інформацією з дипломних записок періоду 1953-1980-х рр. Однак на противагу цій тенденції паралельно розвивається інша – вивчення народного мистецтва. Проводилися етнографічні практики, було залучене вивчення традиційних технік ткацтва у оснащених ткацькій майстерні, дослідницькі розвідки викладачів і студентів апробувалися на конференціях та були опубліковані в статтях, виконувалися дипломні проекти за мотивами народного мистецтва.

У 1885 р. на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ було створено дві спеціалізації: «художній розпис» та «художнє ткацтво. Відповідно до цього, було розширено методичне забезпечення та впроваджене вивчення нових текстильних технік, дипломне проектування розширило межі текстильних технік та засобів формотворення. Паралельно з цим посилювалося вивчення народної орнаментики та видів народного мистецтва, одним з яких є писанкарство (як український прототип техніки «гарячого батику»).

8. Згідно третього періоду дослідження з'ясовано: однією з перших нових тенденцій у професійному художньому текстилі, яка була впроваджена в період незалежності України, було вивчення сакральних тканин християнських храмів. Що свідчить про повернення до національного дискурсу від тоталітарного режиму, коли атеїзм був частиною державної ідеології. У цей період в Україні захищаються дисертації, де вивчаються різні аспекти християнської культури, в тому числі з позиції художнього текстилю. Перехід на ступеневу форму освіти посилював потребу наукової роботи, оскільки освітній рівень «Магістр»

передбачає постановку та вирішення актуальних наукових питань. На кафедрі художнього текстилю ЛНАМ та на відділі художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша виконуються курсові та дипломні роботи на сакральну тематику.

9. Виявлено, що в період незалежності головним завданням професійного текстилю постає створення художнього образу. Поступово потреба у цілеспрямованій підготовці спеціалістів для промисловості відступає. Одним із основних завдань, які має вирішувати сучасне мистецтво постає постановка питань, актуальних для суспільства. Художник текстилю дає відповіді на ці запитання засобами своєї спеціальності. Виявлено відмінності між професійним і народним текстилем. Народний текстиль є ужитковим, професійний текстиль може бути не ужитковим, може працювати статичним об'єктом або динамічним, може змінюватись повністю або доповнюватись, в залежності від мети і задуму художника.

10. Виявлено, що згідно запитів часу та розвитку художнього текстилю, який, за спостереженнями науковців має розвиток у міжнародному просторі, - відбуваються зміни в мистецькій освіті. Сучасна мистецька освіта у галузі текстилю має виклики до багатофункціональності. Відтак запроваджуються нові спеціальні дисципліни, нові техніки, відбувається динамічне розширення формотворчих засобів. Як-от вивчення графічних редакторів (на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ) та вивчення технік реставрації тканин (на відділі художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша).

11. Проаналізовано художню та методичну діяльність викладачів кафедри художнього текстилю ЛНАМ, викладачів відділу художнього ткацтва ЛФКДУМ ім. І. Труша, випускників цих кафедр, які працюють у галузі текстилю. Встановлено, що спеціалісти з професійною освітою у галузі текстилю об'єднані однією метою – розвивати та гідно представляти на міжнародному рівні «українське обличчя художнього текстилю», водночас за способом досягнення цієї мети можемо виділити дві групи спеціалістів: одна

група працює у напрямку збереження традицій народного текстилю, інша група – у напрямку пошуку та комбінування нових технік, засобів та технологій. У творчості художників, які працюють в нетрадиційних техніках, також присутні етнічні мотиви. У обох групах діє етнокультурний аспект.

12. Узагальнюючи результати нашого дослідження зазначимо, що в художньому текстилі та освітній практиці досліджуваного регіону відбувалось запозичення світового мистецького досвіду, котрий, однак осмислювався та інтерпретувався в традиціях української етнічної культури та протягом історії не втратив національної ідентичності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

ДЖЕРЕЛА

Неопубліковані джерела

1. Архів ЛНАМ, ф. 1653, оп. 1, од. зб. 1: Історична довідка.
2. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 116 (Т. 1): Накази по інституту. 1953 р., 60 арк.
3. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 117 (Т. 2): Накази по інституту. 1953 р., 84 арк.
4. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1204 (Т. 2): Накази по інституту. 1979 р., 256 арк.
5. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1278 (Т. 1): Накази по інституту. 1981 р., 274 арк.
6. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1315 (Т. 1): Накази по інституту. 1982 р., 261 арк.
7. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1315 (Т. 2): Накази по інституту. 1982 р., 241 арк.
8. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1351 (Т. 1): Накази по інституту. 1983 р., 247 арк.
9. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1387 (Т. 1): Накази по інституту. 1984 р., 291 арк.
10. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1419 (Т. 2): Накази по інституту. 1985 р., 270 арк.
11. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 144: Накази по інституту. 1954 р., 239 арк.
12. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1487: Накази по інституту. 1987 р., 164 арк.

13. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 171: Накази по інституту. 1955 р., 219 арк.
14. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 201: Накази по інституту. 1956 р., 195 арк.
15. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 21: Накази по інституту. 1948 р., 75 арк.
16. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 223: Накази по інституту. 1961 р., 223 арк.
17. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 242: Накази по інституту. 1957 р., Арк. 18.
18. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 267: Накази по інституту. 1958 р. Арк. 26, арк. 130.
19. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 305: Накази по інституту. 1959 р., 234 арк.
20. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 34: Накази по інституту. 1960 р., 206 арк.
21. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 37 (Т. 1): Накази по інституту. 1949 р., 40 арк.
22. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 38 (Т. 2): Накази по інституту. 1949 р., 36 арк.
23. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 414: Накази по інституту. 1962 р., 223 арк.
24. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 446 (1963): Наказ №150 (арк. 53), 247 арк.
25. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 446: Накази по інституту. 1963 р., 247 арк.
26. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 479: Накази по інституту. 1964 р., 223 арк.
27. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 512: Накази по інституту. 1965 р., 243 арк.

28. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 543: Накази по інституту. 1966 р., 269 арк.
29. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 57: Накази по інституту. 1950 р., 144 арк.
30. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 74: Накази по інституту. 1951 р., 101 арк.
31. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 93: Накази по інституту. 1952 р., 126 арк.
32. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. б/№: Накази по інституту. 1946 р., 131 арк.
33. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. б/№: Накази по інституту. 1947 р., 131 арк.
34. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. б/№: Накази по інституту. 1967 р. Арк. 8.
35. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1204 (Т. 2): Накази по інституту. 1979 р. 256 арк.
36. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1278 (Т. 1): Накази по інституту. 1981 р. 274 арк.
37. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1315 (Т. 1): Накази по інституту. 1982 р. 261 арк.
38. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1315 (Т. 2): Накази по інституту. 1982 р. 241 арк.
39. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1351: Накази по інституту. 1983 р. 247 арк.
40. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1387: Накази по інституту. 1984 р. 291 арк.
41. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1419: Накази по інституту. 1985 р. 287 арк.
42. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1487: Накази по інституту. 1987 р. 164 арк.

43. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 482: Накази з особового складу студентів. 1990 р., 130 арк.
44. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 489: Накази з особового складу студентів. 1991 р., 178 арк.
45. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 507: Накази з особового складу студентів. 1992 р., 121 арк.
46. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 516: Накази з особового складу студентів. 1993 р., 145 арк.
47. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 517: Накази з особового складу студентів. 2000 р. (Т. 1), 233 арк.
48. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 532: Накази з особового складу студентів. 1995 р., 198 арк.
49. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 539: Накази з особового складу студентів. 1996 р., 160 арк.
50. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 547: Накази з особового складу студентів. 1997 р., 139 арк.
51. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 556: Накази з особового складу студентів. 1998 р., 206 арк.
52. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. 564: Накази з особового складу студентів. 1999 р., 266 арк.
53. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2001 р. (Т. 2), 130 арк.
54. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2001 р., 193 арк.
55. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2002 р. (Т. 1), 209 арк.
56. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2002 р. (Т. 2), 307 арк.
57. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2003 р. (Т. 1), 240 арк.

58. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2003 р. (Т. 2), 267 арк.
59. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2004 р., 290 арк.
60. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2005 р. (Т. 1), 249 арк.
61. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2005 р. (Т. 2), 240 арк.
62. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2005 р. (Т. 3), 208 арк.
63. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2006 р. (Т. 1), 239 арк.
64. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2006 р. (Т. 2), 220 арк.
65. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2007 р. (Т. 1), 249 арк.
66. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2007 р. (Т. 3), 199 арк.
67. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2008 р. (Т. 1), 245 арк.
68. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2008 р. (Т. 2), 249 арк.
69. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2008 р. (Т. 3), 226 арк.
70. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2009 р. (Т.1), 244 арк.
71. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2009 р. (Т.2), 208 арк.
72. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2009 р. (Т.3), 120 арк.

73. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2010 р. (Т.1), 245 арк.
74. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2010 р. (Т.2), 227 арк.
75. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 1-Ос., од. зб. б/№: Накази з особового складу студентів. 2010 р. (Т.3), 171 арк.
76. Архів ЛНАМ, ф. Р.-1653, оп. 2-Ос., од. зб. б/№: Особова справа Мінько О. Т.
77. ДАЛО, ф. Р.- 1341, оп. 1, од. зб. 27: Звіт про діяльність ЛДУПМ ім. І. Труша за 1950–1951 учбовий рік, 22 арк.
78. ДАЛО, ф. Р.- 1341, оп. 1, од. зб. 3: Короткий звіт про розвиток мистецтв в м. Львові за 1944–1947 рр., 6 арк.
79. ДАЛО, ф. Р.- 1653, оп. 1, од. зб. 282: Матеріали (отчет, график, доклады) по распределению молодых специалистов в 1958 году, 7 арк.
80. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 23: Звіт відділу в справах мистецтв за 1953 р., 35 арк.
81. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 27: Звіт Львівського училища прикладного мистецтва за 1953/1954 учбові роки, 46 арк.
82. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 310: Звіт про роботу ЛДУПМ ім. І. Труша за 1959–1960 рр., 19 арк.
83. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 570: Звіт про роботу ЛДУПМ ім. І. Труша за 1963–1964 навчальний рік, 46 арк.
84. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 64: Доповідна записка про роботу культурно-освітніх установ Львівської області за 1954 р., 84 арк.
85. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 678: Звіт про роботу Львівського державного училища прикладного мистецтва ім. І. Труша за 1964–1965 навчальний рік, 42 арк.
86. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 80: Звіт відділу мистецтв Обласного управління культури за 1954 р., 25 арк.

87. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1099: Документы об участии студентов в различных выставках и конкурсах на лучшую творческую и теоретическую студенческую работу, 1976–1977 учебный год, 73 арк.
88. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 112: Методические разработки по преподаванию отдельных дисциплин и курсов проектирования на 1952–1953 учебный год, 15 арк.
89. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1120: Документы о сотрудничестве института с зарубежными ВУЗами (подбор специалистов, договоры, программы и другое), 1976 год, 44 арк.
90. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1147: Документы о сотрудничестве института с зарубежными ВУЗами (подбор специалистов, договоры, программы и другое), 1977 год, 26 арк.
91. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1168: Документы о распределении молодых специалистов, 1977 год, 66 арк.
92. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1182: Документы о сотрудничестве с зарубежными ВУЗами за 1978 год, 28 арк.
93. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 126: Материалы проверки творческого сотрудничества института с производством 1953 г., 7 арк.
94. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 130: Книга отзывов с выставки с выставки дипломных работ студентов института 8 августа 1953 – 11 октября 1953 гг., 9 арк.
95. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 180: Материалы, приказы, отчеты, выписки по распределению молодых специалистов за 1955 год, 6 арк.
96. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 427: Материалы по распределению молодых специалистов в 1962 году, 9 арк.
97. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 459: Материалы по распределению молодых специалистов за 1963 год, 14 арк.
98. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 523: Материалы по распределению молодых специалистов за 1965 год, 15 арк.

99. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 654: Материалы по итогам конкурса студенческих художественных ВУЗов на лучшую творческую и научную работу в честь 100-летия со дня рождения В. И. Ленина, 1968 год, 19 арк.
100. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 759: Материалы XI конференции 1970 года, 66 арк.
101. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 825: Методические разработки к курсовым заданиям по композиции и работе в материале I–V курсов отделения художественного текстиля, 1953 год, 56 арк.
102. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 103: Матеріали про участь в Республіканських змаганнях, міжнародних ярмарках, 1968 рік, 40 арк.
103. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 99: Колективний договір Глинянської фабрики художніх виробів «Перемога», 1966 рік, 24 арк.
104. ДАЛО, ф. Р.-3113, оп. 1, од. зб. 104: Документы по созданию и освоению новых видов изделий, внедрению передовых технологий, механизмов, автоматизации производства (планы, отчеты, информация), 1976 год, 46 арк.
105. ДАЛО, ф. Р.-3113, оп. 1, од. зб. 43: Книга регистраций новых видов изделий 1969–1978 гг., 74 арк.
106. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 22: Звіт про роботу училища за 1950/1951 рр., 24 арк.
107. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 30: Звіт про роботу училища за 1952/1953 рр., 58 арк.
108. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 31: Звіт про роботу училища за 1951/1952 рр., 50 арк.
109. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 40: Матеріали про стан підготовки спеціалістів в 1953 р. (довідки, звіт), 6 арк.
110. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 53: Копії наказів Міністерства культури УРСР і листування в справі проведення виробничої практики студентів та інформації про профілі відділів училища, 35 арк.

111. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 84: Звіт про роботу предметно-методичних комісій за 1957/1958 навчальний рік, 148 арк.
112. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 39: Звіти викладачів про виробничу практику студентів за 1953/1954 навчальний рік, 85 арк.
113. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 49: Звіт про роботу училища за 1953/1954 рр., 46 арк.
114. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 59: Звіт про роботу училища за 1954/1955 рр., 45 арк.
115. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 74: Звіт про роботу училища за 1955/1956 рр., 49 арк.
116. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 92: Звіт про роботу училища за 1957/1958 рр., 44 арк.
117. ДАЛО, ф. 1653, оп. 1, од. зб. 876: Справки об учебных и производственных базах института с предложением о его развитии на 1964–1970 гг., 26 арк.
118. ДАЛО, ф. Р.-1338, оп. 1, од. зб. 675: Довідка про виставку живопису, графіки, скульптури, прикладного і декоративного мистецтва, присвячену 25-річчю возз'єднання українського народу в єдиній Українській радянській державі, 1964 р., 9 арк.
119. ДАЛО, ф. Р.-1341, оп. 1, од. зб. 25: Довідка про стан роботи мистецьких установ м. Львова за 1950 р., 9 арк.
120. ДАЛО, ф. Р.-1341, оп. 1, од. зб. 28: Довідки про роботу мистецьких закладів м. Львова за 1950–1952 рр., 85 арк.
121. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1016 (1974): Отчеты руководителей о производственной практике студентов за 1974–1975 учебный год, 30 арк.
122. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 102: Отчет о работе Научного студенческого общества института за 1952–1953 учебный год, 3 арк.
123. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 104: Программы учебной и производственной практики студентов на 1952–1953 учебный год, 20 арк.

124. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1162: Планы и отчеты о работе кафедры текстиля за 1977–1978 учебный год, 56 арк.
125. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 120: Приказ Министерства легкой промышленности СССР о закреплении баз производственной практики на 1953-1957 гг. С приложением планов и заявок, 30 арк.
126. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 128: Программы производственной и учебной практики студентов на 1953–1954 учебный год, 14 арк.
127. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 1326: Отчеты о сотрудничестве института с Великотырнавским университетом Болгарии за 1982–1983 учебный год, 18 арк.
128. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 138: Отчеты о выполнении плана научно-исследовательской работы кафедр и отдельных преподавателей за 1953–1954 учебный год, 9 арк.
129. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 153: Отчет о распределении молодых специалистов выпуска 1954 года, 6 арк.
130. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 155: Программы учебной и производственной практики студентов на 1954–1955 учебный год, 10 арк.
131. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 184: Списки баз производственной практики на 1956 г., 2 арк.
132. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 205: Положение о производственной практике студентов высших учебных заведений за 1956 год, 12 арк.
133. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 240: Приказ Министерства высшего образования СССР и заявка института о закреплении баз производственной практики на 1957–1960 гг., 7 арк.
134. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 274: План проведения производственной практики студентов института в 1958–1959 учебном году, 2 арк.
135. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 308: Переписка с редакцией журнала «Зміна» о лучших дипломных работах студентов института за 1959 год, 3 арк.

136. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 310: Список профессорско-преподавательского и учебно-вспомогательного персонала (приложение к паспорту института), 1959 год, 7 арк.
137. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 356: Список баз производственной практики на 1960–1965 гг., 1 арк.
138. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 393: Программы производственной практики студентов на 1961-1962 учебный год, 11 арк.
139. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 545: План комиссии по подготовке и проведению юбилейной даты – 20 лет со дня организации института (1947–1967), 1966 год, 7 арк.
140. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 553: Научное исследование кафедры художественного текстиля на тему: «Ткацтво Закарпаття», «Уставки Космача и Верховины» и др., 1966 год, 65 арк.
141. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 554: Научное исследование Токар М. В. на тему: «Використання народних традицій в тканинах для одягу» с приложением фотографий, 1966 год, 39 арк.
142. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 555: Научное исследование Эгреши Т. Е. на тему: «Застосування елементів народного мистецтва» с приложением фотографий, 1966 год, 31 арк.
143. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 556: Научное исследование на тему: «Художнє оформлення тканинами фабричного виробництва» с приложением фотографий, 1966 год, 51 арк.
144. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 559: План и отчет межведомственного распределения молодых специалистов за 1966 год, 6 арк.
145. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 596: Обзор Арофикина Е. В. о подготовке художников по оформлению тканей и изделий из них в институте, 1967 год, 12 арк.
146. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 603: Программы и тезисы докладов юбилейной конференции, посвященной 20-летию института, 1967 год, 23 арк.

147. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 701: Тезисы докладов X научной конференции 1969 года, 48 арк.
148. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 803: Учебные программы, разработанные преподавателями кафедры художественного текстиля 1971 года, 14 арк.
149. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 834: Учебно-методическое пособие для студентов I курса «Основы композиции орнамента», разработанное Вторушиным И. К., 1959 год, 31 арк.
150. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 843: Отзывы о выставке работ преподавателей и студентов института, посвященной «Дню художника», 12 апреля, 1960 год, 4 арк.
151. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 856: Научное исследование Арофикина Е. В. на тему: «Декоративная ткань макет и возможности ее совершенствования», 1962 год, 46 арк.
152. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 863: Рецензия на диссертацию научного сотрудника Академии строителей и архитектуры УССР Л. Е. Жоголь на тему: «Декоративные ткани в интерьере», 1963 год, 7 арк.
153. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 873: Научное исследование Ю. Ю. Гошак на тему: «Килимарство Закарпаття» с фотографиями, 1964 год, 41 арк.
154. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 874: Научное исследование В. Л. Шнайдер на тему: «Дослідження техніки ткання «нафрам» с приложением фотографий, 1964 год, 13 арк.
155. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 893: Научное исследование на тему: «Ткацтво села Рокита Волинської обл.», 1965 год, 25 арк.
156. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 894: Научное исследование на тему: «Уставки в селах Старі Кути, Верховина, Космач, Косів (Івано-Франківської обл.)», 1965 год, 20 арк.
157. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 996: Отчеты о научно-исследовательской работе кафедр художественной керамики, художественного стекла, художественного текстиля за 1973 год, 131 арк.

158. ДАЛО, ф. Р.-1653, оп. 1, од. зб. 225: Доклад старшого преподавателя Вторушина о методе преподавания композиции, 1956 г., 14 арк.
159. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 105: Плани і звіти по праці та продукції за 1967 рік, 62 арк.
160. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 51: Плани та звіти з праці та продукції за 1957 рік, 41 арк.
161. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 77: Накази по управлінню художніх промислів Укрславіміськпрома, 1963 рік, 25 арк.
162. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 8: Устав кооперативной промыслово-производственной артели «Перемога», 1948 год, 10 арк.
163. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 10: Виробничий план промислової артілі на 1948 рік, 12 арк.
164. ДАЛО, ф. Р.-2219, оп. 1, од. зб. 17: Виробничий план промислової артілі на 1950 рік, 28 арк.
165. ДАЛО, ф. Р.-3113, оп. 1, од. зб. 77: Приказы Министерства местной промышленности УССР Укрхудожпрома и переписка с ним по основной деятельности фабрики, 1974, 1975 гг., 45 арк.
166. ДАЛО, ф. Р.-3113, оп. 1, од. зб. 9: Планы по производству и труду 1964-1965 гг., 162 арк.
167. ДАЛО, ф. Р.-3113, оп. 1, од. зб. 5: Выписки из протокола заседаний художественного Совета при ММП УССР по утверждению изделий художественных промыслов и сувениров, 1961, 1963 гг., 27 арк.
168. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 11: Учбові програми за 1949 р., 22 арк.
169. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 14: Статистичний звіт по кадрах, 2 арк.
170. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 71: Протоколи засідань предметно-методичних комісій. 1956 р., 32 арк.
171. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 73: Учбові програми на 1956/1957 навчальний рік, 128 арк.
172. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 82: Учбові програми за 1957 р., 104 арк.

173. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 91: Плани і звіти керівників про виробничу практику студентів, 172 арк.
174. ДАЛО, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 95: Накази Міністерства культури УРСР, довідка та листування по прийому і розподілу молодих спеціалістів та інші питання. 1959 р., 33 арк.
175. ЦДАВОДВУ України, м. Київ, ф. 4763, оп. 1.
176. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 22: Листування з дирекцією закладу для сиріт і убогих в с. Дроговиже Жидачівського повіту про виготовлення верстатів для ткацьких шкіл, 1883–1901 рр., 126 арк.
177. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 235: Листування з податковим управлінням в м. Косові про виплату платні керівникові ткацької школи в м. Товмачі і надання субсидії колишнім учням на відкриття ткацьких майстерень, 1902–1919 рр., 46 арк.
178. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 270: Листування з дирекцією ткацької школи в Глинянах по господарських питаннях, 1911–1919 рр., 31 арк.
179. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 34: Справа про діяльність ткацької школи в м. Городенці, 1883–1899 рр., 58 арк.
180. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 40: Справа про діяльність мереживної школи в м. Закопане 1887–1919 рр., 121 арк.
181. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 41: Справа про діяльність ткацької школи в с. Вілямовичі, повіт Бяла, 1886–1919 рр., 144 арк.
182. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 45: Справа про надання субсидії школі жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в м. Перемишлі, 19 арк.
183. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 64: Справа про діяльність ткацької школи в с. Рихвальд, 1890–1919 рр., 63 арк.
184. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 67: Справа про діяльність школи гаптування в с. Маків, повіт Мисленичі, 1891–1914 рр., 125 арк.

185. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4, од. зб. 69: Справа про заснування, діяльність та ліквідацію ткацької школи в м. Горлиці, 1892–1911 рр., 56 арк.
186. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4а, од. зб. 23: Статут товариства ремісників «Гвезда» в Перемишлі, 1896 рік, 11 арк.
187. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4а, од. зб. 60: Справа про надання субсидій промислового жіночого товариства «Труд», 1912–1913, 17 арк.
188. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 101: Надання субсидії кравчині Петровській Ванді, власниці трикотажної майстерні у Львові, на придбання верстатів для трикотажного виробництва та виїзду до Німеччини для проходження практики, 13 арк.
189. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 126: Справа про надання позики Стопницьким Федору і Ігнацу на будівництво приміщення для ткацької фабрики в м. Косові, 1911–1918 рр., 44 арк.
190. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 128: Справа про надання позики Стефаник Щенесни на розширення майстерні по виготовленню килимів в м. Бучач, 1912 р., 16 арк.
191. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 176: Справа про надання субсидії на розширення ткацької майстерні в м. Ярославі Павульському Володиславу, 27 арк.
192. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 190: Надання позики Гротт Ванді на розширення виробництва по виготовленню килимів в м. Кракові, 1913–1917 рр., 35 арк.
193. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 192: Надання позики Рамзі Єві на розширення виробництва по виготовленню килимів у м. Кракові, 1913–1917 рр., 92 арк.
194. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 221: Справа про діяльність курсів по виготовленню килимів в м. Півнична, 1914 рік, 47 арк.

195. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 23: Справа про надання субсидії власнику кравецької майстерні Цвинаровичу Каролію у Львові на купівлю сукна в Англії 1911–1914 рр., 17 арк.
196. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 239: Справа про надання Кременюку Дмитру на розширення ткацької майстерні в м. Косові, 1914–1918 рр., 10 арк.
197. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 291: Справа про діяльність курсів по виробництву мережива в м. Бобова, 1916–1920 рр., 76 арк.
198. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 340: Справа про діяльність курсів трикотажного виробництва в Кракові, 1916–1917 рр., 29 арк.
199. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 47: Справа про діяльність «Товариства ткачів» в м. Дембовець, 1911–1916 рр., 113 арк.
200. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 50: Справа про діяльність «Курсів ткацького виробництва» в м. Бережани, 1912–1913 рр., 58 арк.
201. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 525: Справа про відкриття курсів художньої вишивки Войнар Людвіки в м. Кракові, 1917–1918 рр., 13 арк.
202. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 76: Справа про надання субсидії «Комітету виставки домашнього промислу» в Коломиї, 7 арк.
203. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 81: Справа про надання субсидії «Рукодільному товариству» у Львові, 51 арк.
204. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 14: Списки учнів ткацької школи в м. Бережанах, 1912–1913 рр., 6 арк.
205. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 3: Справа про надання субсидії власнику ткацької майстерні в Косові Кабину Миколаю на придбання інвентаря. 1911–1920 рр., 21 арк.
206. ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 126: Справа про реорганізацію текстильних шкіл Галичини, 1909 рік, 4 арк.
207. ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 14: Статут жіночої школи рукоділля у Перемишлі, 1886 рік, 9 арк.

208. ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 194: Регламент для викладачів кошикарства і ткацтва у промислових школах Галичини, 1912 рік, 8 арк.
209. ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 200: Учбові плани відділу прикладного мистецтва промислової школи у м. Львові, 1912 рік, 17 арк.
210. ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 295: Організаційний статут школи ткачів в м. Кросно, 1918 рік, 37 арк.
211. ЦДІАЛ України, ф. 579, оп. 1, од. зб. 1: План діяльності товариства «Патронат народного і кустарного промислу» на 1928–1930 рр.
212. ЦДІАЛ України, ф. Р.-784, оп. 1, од. зб. 87: Учбові плани на 1958 р., 9 арк.
213. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 1, од. зб. 18: Інструкція про устрій і круг діяльності Крайового комітету у Львові, 1890 р., 15 арк.
214. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 1а, од. зб. 18: Инструкция об устройстве и круге деятельности Краевого комитета, 15 арк.
215. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 4а, од. зб. 15: Звіт ткацької школи в с. Корчин Сокальського повіту про свою діяльність за 1887 рік, 3 арк.
216. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9, од. зб. 8: Звіт про діяльність товариства жінок «Помоц пшеμισлова» в м. Львові за 1912–1914 рр., 19 арк.
217. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 1: Звіт завідуючої краєвої школи художньої вишивки в с. Макові про поїздку в Швейцарію в 1911 р., 1911–1915 рр., 12 арк.
218. ЦДІАЛ України, ф. 165, оп. 9а, од. зб. 15: Звіти про діяльність «Товариства жінок» в Кракові за 1913 р., 8 арк.
219. ЦДІАЛ України, ф. 178, оп. 4, од. зб. 3917: Звіти про організацію та діяльність вищої жіночої школи в Кракові з прикладенням статуту за період від 1904 до 1907 р., 34 арк.

Опубліковані джерела

220. Вистава домашнього промислу та жіночих робіт. *Нова хата*. Львів, 1926.
Ч.12.

221. Виставка українського мистецтва і промислу в Нью-Йорку. *Нова хата*. Львів, 1927. Ч. 9. С. 3.
222. Всі українські діти до української школи! *Нова хата*. Львів, 1927. Ч. 7–8. С. 8.
223. Софія Бурак. Каталог. 2019 / уклад. Т. Печенюк.
224. Вікторія Дубовик. Розпис по шовку. Каталог. 2012. 95 с.
225. Гнатюк В. Кушнірство в Галичині. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1899. Ч. 1. С. 68-77.
226. Гнатюк В. Ткацтво у східній Галичині. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1900. Ч. III. С. 12-22.
227. Діло. 1890. Ч. 10 і 20.
228. Діло. 1890. Ч. 46.
229. Діло. 1894. Ч. 157.
230. Діло. 1894. Ч. 61.
231. Дьомін М. Національні художні традиції у творчості династії художників-монументалістів Литовченків (до 95-річчя від дня народження Івана Литовченка). *Світогляд*. 2016, № 5 (61). С. 54-64.
232. Жиліна М. П., Зальоток О. В. Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 38 с.
233. Ігор Боднар. Графіка, малярство: Альбом / упоряд. І. В. Голод. Львів : ПТФВ «Афіша», 2001. 80 с.
234. II Українська ярмарка в Станіславові. *Нова хата*. Львів. 1926. Ч. 11. С. 18.
235. Загальні збори львівських жіночих кооператив. *Нова хата*. Львів. 1927. Ч. 4. С. 18.
236. Зубрицький М. Верхня вовняна ноша українсько-руського народу в Галичині. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1908. Ч. 10. С. 69-76.
237. Зубрицький М. Взірці крою і ноші у Бойків, таблиці I-XXXII. *Матеріали до українсько-руської етнології*. Львів, 1908. Ч. 10. С. 77-104.
238. IV виставка діячів українського мистецтва. *Нова хата*. Львів. 1927. Ч. 1. С. 5.

239. Кафедра художнього текстилю. 70 років. Каталог. Львів : ЛНАМ. 2016. 38 с.
240. Кафедра художнього текстилю: Альбом / автори і упоряд. Кусько Г. Д., Печенюк Т. Г. Львів : ЛНАМ, 1996. 20 с.
241. Кот М. П. Вишивка Дрогобиччини. Традиції і сучасність. Альбом. Львів: Ін-т народознав. НАН України, 1999. 105 с.
242. Голубець М. Український килим. Друга вистава. Львів: Друк. НТШ ім. Т. Шевченка, 1936. XVI, 16 с.
243. Дипломні роботи студентів ЛДІПДМ. Випуск 1990 року: Альбом. Львів : Атлас, 1990.
244. Нова хата. Львів. 1925. Ч.1–12.
245. Нова хата. Львів. 1926. Ч.1–12.
246. Нова хата. Львів. 1927. Ч.1–12.
247. Нова хата. Львів. 1928. Ч.1–12.
248. Нова хата. Львів. 1929. Ч.1–12.
249. Марта Токар. Акварель, художній текстиль: Каталог. Львів : [б. вид.], [б. р.]. 74 с.
250. Матеріали до українсько-руської етнології : [в 22 т.] / НТШ у Львові, Етногр. коміс. ; за ред. Хв. Вовка. Львів : 3 друк. НТШ, 1899 - 1929.
251. Матеріяли до історії Галицько-руського шкільництва ХУІІ і ХІХ вв. / За ред. Стефана Томашівського. Збірки Іл. Свенціцького, Ю. Кміта, Ст. Томашівського й Ів. Кревецького. Львів, 1909.
252. Маринович А. Фахове шкільництво. Перемишль : Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, 1938. 27 с.
253. Орнамент української вибійки (альбом) / укладач В. А. Дзугаєв. Київ : вид-во Академії архітектури УРСР, 1950. 100 с.
254. Перша українська жіноча фахова школа середнього типу. *Нова хата*. 1929. Ч. 7. С. 6–7.
255. Свенціцький І. Виставка українських килимів в Національному Музеї. *Нова хата*. Львів. 1928. Ч. 4. С. 1–3.

256. Свйонтек І. В. Гуцульські вишивки Карпат. Мистецтво геометричного орнаменту та колориту. Альбом 1. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. 320 с.
257. Калита ХП. Народна побутова вишивка (кінець XVIII - початок XXI сторіччя). Дніпропетровщина (фотоальбом) / Департамент освіти і науки Дніпропетр. облдержадмін. (та ін. / упоряд.: О. М. Хоменко та ін. - Дніпро : Ліра, 2016. 126 с.
258. Пешанський В. П. Давні килими України. Альбом. Львів: Діло, 1925. 75 с.
259. Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Путівник. Львів – Київ, 2001. 387 с.
260. Хамула М. Глиняни – місто моїх килимів. Нью-Йорк: літературно-мовна редакція Леоніда Полтави, 1969. 139 с.
261. Шульга З. М. Шовкова косиця №2. ЛАМ : НДС. 2001. 44 с.
262. Участь жінок в артистичному промислі Відня. *Нова хата*. Львів. 1927. Ч.3. С. 7.
263. Сергій Бабков. Каталог / упоряд. Кусько Г. Д. Львів : Грамота, 2003. 56 с.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

264. Андрейків Х. В. Розвиток промислів та ремесел на Бойківщині в кінці XIX - 30-х рр. XX ст. : дис. ... канд. іст. наук. / Прикарпатський національний ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2016. 249 с.
265. Андріяшко В. Гобелен кийвських художників 1950-1970-х років. *Студії мистецтвознавчі*. 2010. № 4. С. 129-140.
266. Андріяшко В. Д. З історії розвитку текстилю Київщини. *Праці Центру пам'яткознавства*. 2015. Вип. 27. С. 179-190.
267. Андріяшко В. Д. Характерні ознаки Київської школи художнього текстилю на різних етапах її розвитку (1920-1990-ті рр.). *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2006. Вип. 3. С. 199-210.

268. Андріяшко В. Д. Київська школа художнього текстилю ХХ століття (Джерела. Розвиток. Перспективи) : дис. ... канд. мистецтвознав. / Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2007. 333 с.
269. Андріяшко В. Декоративно-прикладне мистецтво в навчальних закладах та майстернях Київщини першої половини ХХ століття. Молодь і ринок. 2017. № 6. С. 60-66.
270. Арофикин Е. В. Взаимосвязь ткани с предметами убранства интерьера. Методические указания к выполнению задания по спецкомпозиции для студентов II курса отделения художественного текстиля. Львов : ЛГИПДИ, 1989. 28 с.
271. Бабков С. А. Національні підвалини монументальної творчості Івана Литовченка: пошук паралелей Іван Литовченко – Михайло Бойчук. *Вісник ЛАМ*. 1999. Спецвипуск. С. 90–94.
272. Бавструк Н. Ф. Курс ткацких переплетений. Москва : Искусство, 1951. 337 с.
273. Батіг М. Наші магістралі (1941-1944). *Карби*. Додаток до журналу «Образотворче мистецтво». 2002. № 1. С. 24—31.
274. Боднар И. Я. Основы композиции: Методические указания для студентов I курса «Художественный текстиль». Львов : ЛГИПДМ, 1989. 20 с.
275. Боднар И. Я. Текстильная пластика. Методические указания по теме «Объемно-пространственная композиция в художественном текстиле» для студентов I курса специальности 2227. Львов : ЛГИПДИ, 1981. С. 3–8.
276. Боднар І. Я. «Уставки» Космача та Верховини. *VII наукова конференція ЛДПДМ* : тези доп., 1965. Львів, 1966. С.14–15.
277. Боднар І. Я. Деякі особливості народного ткацтва Волині. *VIII наукова конференція ЛДПДМ* : тези доп., 1966. Львів, 1967. С. 57–59.
278. Боднар І. Я. Народні тканини в інтер'єрі Львівщини. *X наукова конференція ЛДПДМ* : тези доп., 1968. Львів, Вид-во Львівського ун-ту 1969. С.92–94.

279. Боднар І. Я. Орнаментика карпатських вишивок. *Народна творчість та етнографія* : збірник матеріалів. 1969. Львів, ч. 2. С. 55–58.
280. Боднар І. Я., Кусько Г. Д. Площинні композиції. Тези лекцій та завдання з курсу «Основи композиції» для студентів I курсу художнього текстилю. Львів : ЛДПДМ. 1991. 16 с.
281. Боднар О., Кирчів Г. Перша в Україні художньо-промислова школа. *Вісник ЛАМ*. 1994. Вип. 5. С. 37–43.
282. Бойчук Б. В. Народне декоративне мистецтво покуття XIX - XX століття (Історія. Типологія. Художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Львів, 2000. 17 с.
283. Бондаренко Г. Українська етнокультура в контексті глобалізаційних викликів. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2014. 226 с.
284. Босий О. Г. Знакові функції виробів ткацтва у звичаєво-обрядовій культурі українців : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2000. 18 с.
285. Бурак С. Я. Комп'ютерне проектування у програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Методичні вказівки для студентів 1-4 курсів відділення художнього текстилю. Львів : ЛНАМ, 2014. 94 с.
286. Варивончик А. В. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 2011. 179 с.
287. Васіна З. Український літопис вбрання. Том II. Частина 2. Київ : Мистецтво, 2006. 407 с.
288. Вах І. С. Територіальні особливості розвитку й поширення народних художніх промислів Галицької Гуцульщини : автореф. дис. ... канд. геогр. наук. Чернівці, 2010. 20 с.
289. Вовк Х. Студії з української етнографії та антропології. Прага : Укр. громад. вид. фонд, 1928 (Друк. «Легіографія»). 354 с.
290. Вовк Х. Студії з української етнографії та антропології». Київ : Мистецтво, 1995. 385 с.
291. Волинська О. С. Ткацька освіта в Галичині (кінець XIX - початок XX ст.) *Вісник ХДАДМ*. 2002. № 6. С. 24–28.

292. Волянюк Н. М. Народна вишивка Тернопільщини ХХ століття (історіографія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2015. 26 с.
293. Волянюк Н. М. Народна вишивка Тернопільщини ХХ століття (історіографія, типологія, художні особливості). Тернопіль : Астон, 2015. 242 с.
294. Галичина. *Енциклопедія українознавства* : Словникова частина : в 11 т. / Наукове товариство ім. Т. Шевченка ; гол. ред. В. Кубійович. Париж ; Нью-Йорк : Молоде життя. Львів, Київ : Глобус, 1955–2003. Т. 1. С. 343–351.
295. Галичина: етнічна історія: тематичний збірник статей. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 216 с.
296. Глембоцька Г. 1876-1938. Історія закладу на тлі розвитку художньої освіти у Львові (сер. ХІХ. – 1938 р.). *Галицька брама*. Найдавнішій мистецькій школі Львова виповнюється 120 років. Коледж ім. І. Труша. Львів, 1996. №20. С. 3–5.
297. Глушко М. Етнографічне районування української Галичини (за матеріалами наукових досліджень ХІХ – початку ХХІ ст.). *Галичина: етнічна історія*. Львів, 2008. С. 37–38.
298. Голубець Г. Професійне декоративно-ужиткове мистецтво в музейних колекціях Львова. 1950–1990-і рр. Львів : Колір ПРО, 2015. 239 с.
299. Голубець О. Мистецтво ХХ ст.: український шлях. Львів : Колір ПРО, 2012. 200 с.
300. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої пол. ХХ ст. ЛАМ. Львів : Академічний експрес, 2001. 175 с.
301. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. Київ : Мистецтво, 1966. 80 с.

302. Гуцульська вишивка з колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття / Д. Пожоджук, Я. Ткачук, О. Никорак, Р. Захарчук-Чугай, К. Сусак. Родовід, 2020. 200 с.
303. Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження / П. Арсенич, М. Базак, З. Болтарович та ін. Київ : Наукова думка, 1987. 470 с.
304. Декоративне мистецтво України IX-XXI століть: стильові трансформації, художні інтерпретації, загальноєвропейський контекст / голов. ред. Г. Скрипник. НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 652 с.
305. Декоративне мистецтво України крізь віки : монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 876 с.
306. Дем'янчук А. Визначний дослідник українського мистецтва: світлій пам'яті Якіма Запасака. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Вип. 38. 2018. С. 26-37.
307. Дубовик В. С., Стеблій Г. Ф. Ткацьке переплетення сучасних тканин у завданнях з роботи в матеріалі. Навчальний посібник для студентів ОКР «Бакалавр». Львів : ЛНАМ, 2014. 120 с.
308. Дутка В. В. Килим північної Буковини ХХ ст. Традиції та новаторство : автореф. дис. ... мистецтвознав. Львів, 2007. 18 с.
309. Дутка Р. М. Українські вибійчані тканини : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів : 1995. 186 с.
310. Дяків О. В. Художні особливості декоративного мистецтва Західного Поділля ХІХ - ХХ ст. (Історія, типологія, стилістичні відміни) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2007. 18 с.
311. Етнографічні групи українців Карпат. Бойки / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка; редкол.: Я. Тарас, М. Сополіга, У. Мовна та ін. Харків : Фоліо, 2020. 574 с.
312. Етнографічні групи українців Карпат. Гуцули / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка; редкол.: Я. Тарас, М. Сополіга, У. Мовна та ін. Харків : Фоліо, 2020. 379 с.

313. Етнографічні групи українців Карпат. Лемки / НАН України, Ін-т народознавства; за наук. ред. і уклад. С. Павлюка; редкол.: Я. Тарас, М. Сополіга, У. Мовна та ін. Харків : Фоліо, 2020. 363 с.
314. Етнографія України: Навч. Посібник / за ред. С. А. Макарчука. Вид. 2-ге, перероб. і. доп. Львів : Світ, 2004. 520 с.
315. Жилина М. П. Сувенирний платок: Методические указания для студентов II курса кафедры художественного текстиля. Львов : ЛГИПДИ, 1989. 40 с.
316. Жилина М. П., Семак З. М. Рабочая программа и методические указания по проектно-технологической практике для студентов III к. специальности «Оформление текстильных изделий способом печати». Львов : ЛГИПДИ, 1896. С. 10–15.
317. Жоголь Л. Художні промислові тканини. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 287–309.
318. Жук А. К. Сучасні українські художні тканини. Київ : Наук. думка, 1985. 114 с.
319. Жук А. К. Український радянський килим. Київ : Наук. думка, 1973. 169 с.
320. Жук А. К. Українські народні килими. Київ : Наук. думка, 1966. 151 с.
321. Закон України «Про освіту» : 1991. *Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР)*. 1991. №34. Ст. 451.
322. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» : 1998. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1998. №32. Ст. 215.
323. Закон УРСР «Про перетворення Управління в справах мистецтв на Комітет в справах мистецтв Української РСР» : прийнятий 30 серп. 1946 р. 1 с.
324. Запаско Я. П. Українське народне килимарство. Київ, 1973. 113 с.
325. Захарчук-Чугай Р. В. Народна вишивка Західної України ХІХ - ХХ ст.: (проблеми традицій) : дис. ... д-ра мистецтвознав. Львів, 1995. 397 с.

326. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка. Західні області УРСР. Київ : Наукова думка, 1988. 190 с.
327. Земпер Г. Практическая эстетика. Москва : Искусство, 1970. 320 с.
328. Іван Франко у творенні української національної ідентичності: зб. 45 наук. праць / голов. ред. О. О. Рафальський, П. М. Чернега. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М.; К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2016. 400 с.
329. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ ст., антологія : у 2 ч. / упоряд. Р. М. Яців. ЛНАМ, інститут народознавства НАН України. Львів: [Б. вид.], 2012. Ч.1. 232 с.
330. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ ст., антологія [у 2-х ч.] / упорядник Р. М. Яців. Львів: [Б. вид.], 2012. Ч.2. 832 с.
331. Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХІХ століття. Т. 3. Київ : видавництво ІМФЕ, 2009. 344 с.
332. Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст. Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. 546 с.
333. Історія декоративного мистецтва України. Народне мистецтво та художні промисли ХХ століття. Т. 4. Київ : видавництво ІМФЕ, 2011. 363.
334. Кара-Васильєва Т. В. Історія української вишивки = History of Ukrainian Embroidery : книга-альбом. Київ : Мистецтво, 2008. 464 с.
335. Кара-Васильєва Т. В. Літургійне шитво України ХVІІ–ХVІІІ ст. Львів. Монастир монахів Студійського Уставу : Свічадо, 1996. 230 с.
336. Кара-Васильєва Т. В. Літургійне шитво України ХVІІ–ХVІІІ ст. (іконографія, типологія, стилістика) : дис. ... д-ра мистецтвознав. Київ, 1993. 365 с.
337. Кара-Васильєва Т. В. Літургійне шитво України ХVІІ–ХVІІІ ст. (іконографія, типологія, стилістика) : дис. ... д-ра мистецтвознав. Київ, 1993. 365 с.
338. Кара-Васильєва Т. В. Українська вишивка. Київ : Либідь, 2002. 160 с.

339. Кара-Васильєва Т. В. Шедеври церковного шитва України (XII-XX століття) Київ : Інформаційно-видавничий центр Української Православної Церкви, 2000. 95 с.
340. Кара-Васильєва Т. В., Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». Київ : Либідь, 2005. 280 с.
341. Карло Звіринський – спогади, статті, малярство / уклад. Печенюк Т. Г., Чабан Х. К. Львів : Малті-М, 2002. 80 с.
342. Кирчів Р. Історико-етнографічні райони України та етнографічні групи українського народу. *Етнографія України*: навч. посібник. 2-е вид. Львів, 2004. С. 134.
343. Когут Г. В. Українські «панські» килими XVII-XVIII ст. (Історія та стилістика) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2003. 20 с.
344. Козакевич О. Акції. *Вісник ЛНАМ*. 2012. Вип. 23. Життя Академії: хроніка подій. С. 260–262.
345. Козакевич О. Р. Ліга промислової допомоги: передумови створення та початки діяльності (структура, статuti). *Народознавчі зошити*. 2016. № 5 (131). С. 1119–1132.
346. Козакевич О. Р. Львів – осередок трикотажного виробництва (кінець XIX – перша третина ХХ ст.). *Народознавчі зошити*. 2012. № 6 (108). С. 1054–1069.
347. Козакевич О. Р. Мистецтво в'язання в Західній Україні кін. XIX – I третини ХХ ст. (історія, типологія, художні особливості, осередки): дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2006. 180 с.
348. Козакевич О. Р. Осередки фахової освіти в Східній Галичині кін. XIX – першої третини ХХ ст.: в'язання. *Народознавчі зошити*. 2009. № 3–4. С. 374–382.
349. Козакевич О. Р. Художнє в'язання. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 105–117.

350. Кольбенгаєр Е. Втори вишиванок домашнього промислу на Буковині. *Східна ексекутива Союзу українок в Канаді*. 1974. 102 с.
351. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців. К. : Балтія-Друк, 2008. Т. 1 : Лісостеп; Степ. 2008. 160 с.
352. Коцан В. В. Традиційний народний одяг як прояв ідентичності етнографічних груп українців Закарпаття (XIX - першої половини ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Львів, 2013. 20 с.
353. Кравченко Я. О. Інтер'єр та художнє оздоблення української хати: Навчальний посібник. Львів : ЛНАМ, 2006. 48 с.
354. Кравченко Я. О. Українське мистецтво ХХ ст. Михайло Бойчук та його школа: навчально-методичний посібник. Львів : ЛНАМ, 2-е вид., 2013. 90 с.
355. Крип'якевич І. П., Дорошенко Д. І., Пастернак Я. І. Велика історія України. Львів : Вінніпег, 1948. 968 с.
356. Кубійович В. М. Етнічні групи південно-західної України Галичини на 1.01.1939. Мюнхен : LOGOS, 1983. 215 с.
357. Кульчицька А. Я. Орнамент трипільської культури і українська вишивка ХХ ст. Львів, 1995. 72 с.
358. Кульчицька О. Л. Народний одяг західних областей України (зі збірки Національного музею у Львові імені Андрея Шептицького). Львів : Априорі, 2018. 310 с.
359. Кусько Г. Д. Гобелен. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 227–247.
360. Кусько Г. Д. Захисти дипломних робіт кафедри художнього текстилю ОКР «Магістр» та «Бакалавр» 2009. *Мистецький ужинок*. Львів : ЛНАМ. 2011. №2. С.26–29.
361. Кусько Г. Д. Кафедра художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв: становлення, розвиток, потенціал. *Вісник ЛНАМ*. 2006. Вип. 17. С. 25–40.

362. Кусько Г. Д. Новий текстиль: виникнення, поступ і контури явища. *Мистецькі студії*. 1993. № 2-3. С. 41–46.
363. Кусько Г. Д. Новітній текстиль (1990-і рр.). *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 309–313.
364. Кусько Г. Д. Рух мистецтва тканини в Україні. *Альбом «Художній текстиль. Львівська школа»* / уклад. Печенюк Т. Г. Л. : Поллі, 1998. С. 78–81.
365. Кусько Г. Д. Становление и развитие украинского советского гобелена (опыт историко-теоретического освещения проблемы) : автореф. дис. ... канд. искусств. Москва, 1987. 21 с.
366. Кусько Г. Д. Сучасний український текстиль: еволюція, досвід, перспективи. *Студії мистецтвознавчі*. Київ : ІМФЕ. 2009. Ч. 1 (25). С. 113–117.
367. Кушнір В. Українське музейництво Галичини і придніпрянська Україна (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.). *Народознавчі зошити*. 2006. №5–6. 665 с.
368. Левадний О. «Джерело духовності», «Коло» як дві складові мистецького проекту «Арт-текстиль». *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. Вип. 31. С. 322-336.
369. Луковська О. І. Арттекстиль України у контексті європейських експериментальних тенденцій другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Київ, 2018. 250 с.
370. Луковська О. І. Відділ художнього текстилю Львівського коледжу декоративного та ужиткового мистецтва ім. І. Труша. Художня освіта і творчі проблеми. *Вісник ХДАДМ*. 2004. №7. С. 42–51.
371. Луковська О. І. Діяльність кафедри художнього текстилю ЛНАМ : традиції і новаційні пошуки. *Вісник ХДАДМ*. 2006. №12. С. 94–101.
372. Луковська О. І. Творча та педагогічна діяльність Василя Цюня. *Народознавчі зошити*. 2006. № 1–2. С. 164–166.

373. Луковська О. І. Художнє ткацтво Львова другої половини ХХ ст. (художні особливості, традиції, новації) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2007. 161 с.
374. Луковська О. Орнаментальне ткацтво. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 247–255.
375. Макарчук С. Історико-етнографічні райони України. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 352 с.
376. Матейко К. І. Український народний одяг : етнографічний словник. НАН України, Інститут народознавства. Київ : Наук. думка, 1996. 195 с.
377. Минько О. Т. Комплексное оформление декоративными тканями общественного интерьера: Методические указания для студентов IV курса отделения художественного текстиля. Львов : ЛГИПДИ, 1987. 32 с.
378. Мистецтво текстилю. Методи творення.3 / уклад. Шульга З. М. Львів–Сургут : Компанія Гердан, 2005. 48 с.
379. Мистецька освіта в культуротворчому процесі України ХХ – ХХІ ст. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Р. Шмагало, Г. Покотило, П. Ляшкевич, І. Гнатишин, Т. Бей. Львів : ЛНАМ, Тернопіль : Мандрівець, 2013. 292 с.
380. Минько О. Т., Печенюк Т. Г. Цілі та завдання магістерської роботи за спеціальністю «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво (художній текстиль)»: Методичні рекомендації з курсу спецдисципліни за напрямом магістерської роботи для студентів ОКР «Магістр» художнього текстилю ЛАМ. Львів : ЛАМ, 2003. 16 с.
381. Никорак О. І. Українська народна тканина ХІХ – ХХ ст. Типологія, локалізація, художні особливості. Львів : НАН України; Інститут народознавства, 2004. 584 с.
382. Новицька М. О. Українська народна вибійка, 1946.
383. Новицька М. О. Вишивання і гаптування. *Історія українського мистецтва.* Т. 3. Київ, 1968.

384. Нога О. П., Яців Р. М. Мистецькі товариства, об'єднання, угруповання, спілки Львова. 1860–1998. Матеріали до довідника. Львів : Українські технології, 1998. 128 с.
385. Павлюк С. П. Енциклопедичний словник понять і термінів з етнології. Львів: 2-ге вид., перероб. і доп. Інститут народознавства НАНУ, 2020. 448 с.
386. Павлюк С., Чмелик Р. Скарби музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАН України: Альбом. Львів : 2005. 228 с.
387. Перепада В. В. Методические указания к выполнению комплексных дипломных проектов по специальностям 2222 «Декоративно-прикладное искусство» (Художественная керамика и стекло), 2227 «Художественное оформление и моделирование изделий текстильной и легкой промышленности» (Моделирование костюма, Художественное оформление текстильных изделий способом ткачества), 2229 «Интерьер и оборудование» (Проектирование интерьеров, Проектирование мебели). Львов : ЛГИПДМ, 1985. С. 4–11.
388. Печенюк Т. Г. «Рефлексії» Вікторії Дубовик і Софії Бурак. *Мистецький ужинок*. 2011. №2. С. 76–77.
389. Печенюк Т. Г. Захист дипломних робіт студентів кафедри художнього текстилю ОКР «Бакалавр» та «Магістр» 2008 р. *Мистецький ужинок*. 2009. №1. С. 8–9, 32–33.
390. Печенюк Т. Г. Колаж в текстилі: від техніки до операційного мислення. *Вісник ЛАМ*. 2008. Вип. 19. С. 80–87.
391. Печенюк Т. Г. Кольорознавство : підручник для вищих навчальних закладів (Гриф МОНУ). Київ : «Грані-Т», 2009. 198 с.
392. Печенюк Т. Г. Методичні вказівки «Батік в громадському інтер'єрі (До питання формування інтер'єрного батіка в Україні) для студентів IV курсу відділення художнього текстилю (спеціальність – друк і художній розпис). Львів : ЛАМ, 1997. 22 с.

393. Печенюк Т. Г. Покрівці, воздухи, пелени. Методичні вказівки з теми «Сакральні тканини християнського храму» для студентів V к. відділення художнього текстилю. Львів : ЛАМ, 1996. 23 с.
394. Печенюк Т. Г. Розпис на тканині. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво XX – початку XXI ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 79–91.
395. Печенюк Т. Г. Розпис на тканині. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво XX – початку XXI ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 265–277.
396. Печенюк Т. Г. Розпис тканин в Україні (20-і – початок 90-х рр. XX ст.) : дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 1996. 168 с.
397. Печенюк Т. Г. Сакральні тканини християнського храму: нові аспекти методики фахової школи. *Художній текстиль. Львівська школа.* Львів : Поллі, 1998. С. 70–73.
398. Печенюк Т. Г. Сучасні тенденції розпису на тканині. *Альбом «Художній текстиль. Львівська школа».* Львів : Поллі, 1998. С. 74–77.
399. Печенюк Т. Г. Феномен сучасного українського образотворчого батіку. *Вісник ЛАМ.* Львів, 1994. Вип. 5. С. 44–50.
400. Печенюк Т. Г. Філософія душі чи ремесло: значення світоглядної позиції учителя у структурі національної мистецької школи. *Вісник ЛАМ.* Львів : Українські технології. 1999. Спецвипуск «Мистецька школа напередодні III-го тисячоліття». С. 37–44.
401. Печенюк Т. Г., Семчишин О. І. До питання розвитку текстилю Галичини першої половини XX століття. *Художній текстиль. Львівська школа.* Львів : Поллі, 1998. С. 12–17.
402. Печенюк Т. Г., Чегусова З. А. Новітній текстиль (2000-і рр.). *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво XX – початку XXI ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 313–325.

403. Печенюк Т. Г., Чегусова З. А. Розписний текстиль у громадському інтер'єрі. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 277–287.
404. Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття ХІХ - першої половини ХХ ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2011. 16 с.
405. Плідна співпраця.2 / уклад. Шульга З. М. Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. 96 с.
406. Покусінська Л. В., Покусінський О. М. Борщівська народна сорочка: матеріали, крій, техніки шиття. *Колекція борщівського краєзнавчого музею.* Київ : Новий друк, 2012. 368 с.
407. Пономар Л. Г. Народний одяг Західноукраїнського Полісся кінця ХІХ - початку ХХ століття (Комплексне дослідження реалій та термінів за матеріалами картографування) : дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2000. 326 с.
408. Поспелова-Гатцук М. А. Методика женских рукоделий. Руководство для преподавания рукоделий в профессиональных школах, гимназиях, городских и сельских школах. СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909, 2-е изд. 605 с.
409. Постанова «Про структуру центрального апарату Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР та створення в його системі виробничих об'єднань» від 20 травня 1987 р. №188, Київ. 3 с.
410. Постанова «Про схему управління Міністерства вищої і середньої освіти УРСР» від 6 серпня 1988 р. №224, Київ. 3 с.
411. Постанова Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів» від 20 квітня 1994 р. №244, Київ. 2 с.
412. Постанова Ради Міністрів Української РСР «Про організацію і структуру управління загальною середньою і професійно-технічною освітою в Українській РСР» від 22 липня 1988 р. №194, Київ. 5 с.
413. Причепій Є. Вишивка Східного Поділля = Embroidery of Eastern Podillia : структура орнаменту та спроба інтерпретації образів : за матеріалами

- однієї етнографічної збірки / Є. Причепій, Т. Причепій. Київ: Родовід, 2007. – 111 с.
414. Пропам'ятна книга гімназії сестер Василянок у Львові. Частина 3. Львів: Основа, 1995. 272 с.
415. Радянське мистецтво 1917 – 1941 років. Історія українського мистецтва : в 6 т. / редкол.: В. І. Касіян, В. А. Афанасьєв, Я. П. Затенацький [та ін.]. Київ : Жовтень, 1966–1970. Т. 5. 1967. 479 с.
416. Рейнке М. М. Об организации выставок работ ремесленных учеников и об учреждении учебных мастерских. *2й съезд русских деятелей по техническому и профессиональному образованию*, 14 секция. Спб : Технич. Образ, 1895. №8. 15 с.
417. Рескин Дж. Лекции об искусстве. Москва : Б.С.Г.–Пресс. 2006. 319 с.
418. Розенталь Р., Рацка Х. История прикладного искусства нового времени. М.: Искусство, 1971. 249 с.
419. Руда О. В. Національно-освітня політика урядів Польщі щодо населення Галичини в 20–30-х роках ХХ століття: реалізація та рецепції / Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів : 2019. 802 с.
420. Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / уклад. Шульга З. М. Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. 259 с.
421. Селівачов М. Р. Декоративно-прикладне мистецтво України в радянському мистецтвознавстві. Київ : Наук. Думка, 1981. 137 с.
422. Семак З. М. Основні напрями розвитку асортименту барвників для текстильної промисловості. *Вісник ЛАМ*, 1992. С. 90–95.
423. Семак З. М., Семак Б. Б. Фарбування текстильних матеріалів рослинними барвниками : навчальний посібник. Львів : Світ, 2005. 386 с.
424. Семчишин О. І. Штрих до творчого портрету О. Кульчицької. *Народознавчі зошити*, 2001. №1. 49 с.

425. Семчук Л. Я. Вишивка в народному одязі Українських Карпат ХХ століття (художні особливості) : дис. ... канд. мистецтвознав. Івано-Франківськ, 2008. 185 с.
426. Сенів І. В. Творчість Олени Львівни Кульчицької. Київ : Вид-во Академії наук Української РСР, 1961. 179 с.
427. Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР. Київ : Наук. Думка, 1979. 156 с.
428. Соколюк Л. Д. Бойчукизм и проблема стиля в украинском искусстве первой трети ХХ века. Киев, 1993.
429. Стельмах Б. М. Плекаючи традицію. *Галицька брама*. Найдавнішій мистецькій школі Львова виповнюється 120 років. Коледж ім. І. Труша. Львів. 1996. №20. С. 2.
430. Стельмащук Г. Г. Національне в творах львівських митців сучасного художнього текстилю. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів: Поллі, 1998. С. 30–35.
431. Стельмащук Г. Г. Українські народні головні убори. Львів : Априорі, 2013. 276 с.
432. Студницька М. Р., Студницький Р. О. Церкви Галичини кін. ХІХ – І трет. ХХ ст.: художній образ храму. Львів : ЛНАМ, 2016. 252 с.
433. Сулим Б. Феномен крайової виставки в Галичині 1894 року: історичний огляд. Львів : Поллі, 2007. 208 с.
434. Сусак В. І. Дар Ярослави Музики. *Галицька брама*. Львівській картинній галереї – 90. Львів. 1997. №2(26). С. 13.
435. Сучасне українське декоративне мистецтво: збереження національної своєрідності в умовах глобалізації : монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 240 с.
436. Гарнавський Р. Б. Кафедра етнології Львівського університету. Класичний період (1910-1947) / відп. ред. М. Глушко. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. 236 с.

437. Тарнавський Р. Б. Народознавство у Львівському університеті наприкінці XIX – в першій половині XX ст.: контексти, дискурси, наукові зв'язки : дис. ... д-ра іст. наук. Львів, 2020. 550 с.
438. Тарнавський Р. Б. Степан Макарчук і тяглість традиції етнологічних студій у Львівському університеті. *Вісник Львівського університету*. Серія історична. Львів : 2015. Випуск 51. С. 82–95.
439. Теслюк І. С. Українська промислова вибійка другої половини XX - початку XXI століття: культурологічний аспект : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Івано-Франківськ, 2010. 18 с.
440. Тканко О. Д. Львівська школа моделювання костюма: традиції, здобутки, проблеми. *Вісник ХДАДМ*. 2007. №8. С. 127–132.
441. Тканко О. Д. Мистецтво костюму в Україні кінця XX – початку XXI століття: тенденції, школи, національна специфіка : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2009. 19 с.
442. Тканко О. Д. Національна тематика у творчості випускників львівської школи моделювання костюму. *Вісник ХДАДМ*. 2009. №11. С. 147–153.
443. Токар М. В. Кафедра художнього текстилю: її становлення і розвиток. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів : Поллі, 1998. С.18–23.
444. Трофимлюк В. Зигмунд Горголевський. *Галицька брама*. Найдавнішій мистецькій школі Львова виповнюється 120 років. Коледж ім. І. Труша. Львів, 1996. №20. С. 6–7.
445. Указ Президента України від 25.02.1992 р. № 100.
446. Указ Президента України від 25.02.1999 р. № 216/99.
447. Українська художня культура в умовах інформаційного успільства: монографія / НАН України, ІМФЕ ім.М.Т.Рильського. Київ, 2019. 476 с.
448. Українське народне мистецтво. Вбрання / під заг. ред. К. Г. Гуслистого. Київ: Держ. вид-во образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961. 321 с.
449. Українське народознавство / за ред. С. П. Павлюка. – 2-е вид. Київ : Знання, 2004. С. 50–78.

450. Українське народознавство: Навч. посібник / за ред. С. П. Павлюка. Львів : Фенікс, 1994. 608 с.
451. Федорчук О. С. Традиція бісерного оздоблення народної ноші українців (на матеріалах західних областей України). Львів : Інститут народознавства НАН України, 2021. 320 с.
452. Федорчук О. С. Українські народні прикраси з бісеру / Інститут народознавства НАН України. Львів : Свічадо, 2007. 120 с.
453. Франко І. Етнографічна експедиція на Бойківщину. Зібрання творів : у 50-ти т. Київ : Наук. думка, 1982. Т. 36. С. 68–99.
454. Франко І. Я. Галицьке краєзнавство. Твори у 50-ти томах. Київ, 1986. Т. 46. Кн. 2. С. 117.
455. Харковина Є. Г. Мистецтво килимарства Полтавщини XVIII – початку XXI століть в художній культурі України: дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, Івано-Франківськ, 2021. 487 с.
456. Художній текстиль. Львівська школа / уклад. Т. Г. Печенюк. Львів: Поллі, 1998. 160 с.
457. Цимбала Л. І. Золототкацтво Галичини XVIII – першої третини XX ст. (Історія, типологія, художньо-стильові особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Львів, 2003. 19 с.
458. Цимбалюк О. К. «Труд» – жіноча кравецька школа. Львів : [б. вид.], 1998. 56 с.
459. Цуркан К. С. 70 років кафедрі художнього текстилю ЛНАМ (основні етапи розвитку). *Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 70-й річниці Львівської національної академії мистецтв та 140-й річниці з часу заснування професійної мистецької освіти у Львові*, 16–17 листоп. 2016. Львів, 2016. С. 43.
460. Цуркан К. С. Викладачі кафедри художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв (ЛНАМ). *Вісник ХДАДМ*. 2015. №7. С. 72–81.

461. Цуркан К. С. Впровадження дисципліни «Комп'ютерне проектування» в навчальний процес кафедри художнього текстилю ЛНАМ. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку сучасної науки»*, 5-6 груд. 2014. Львів, 2014. С. 124–126.
462. Цуркан К. С. Кафедра художнього текстилю ЛНАМ: творча динаміка навчального процесу. *Українська наука: проблеми сьогодення та перспективи розвитку* : матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 лип. 2015. Київ, 2015. С. 18–21.
463. Цуркан К. С. Львівське жакардове ткацтво: досвід ЛНАМ та Львівської ткацької фабрики. *Рукотвір*. Львів : ЛНАМ. 2013–2014. Вип. 3. С. 154–162.
464. Цуркан К. С. Машинний друк на тканині у курсовому та дипломному проектуванні кафедри художнього текстилю ЛНАМ. *Мистецький процес у новій культурно-цивілізаційній реальності: сталі цінності та подолання стереотипів* : матеріали науково-теоретичної конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів і здобувачів ЛНАМ, 23 трав. 2017. Львів, 2017. С. 106–109.
465. Цуркан К. С. Методика Розалії Шалленфельд. Її виникнення та застосування в навчальному процесі у жіночих фахових школах Галичини кін. XIX – поч. XX ст. *Народознавчі зошити*. 2016. Ч. 6 (132). С. 1404–1412.
466. Цуркан К. С. Педагогічна й творча діяльність випускників кафедри художнього текстилю ЛНАМ у КПДМ ЛНАМ, ВКПМ ім. В. Шкрібляка, Придністровському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка та ЛДКДУМ ім. І. Труша. *Концепція сучасної мистецько-дизайнерської освіти України в умовах євроінтеграції* : матеріали Міжнародної науково-методичної конференції, 15-16 жовт. 2015. Харків, 2015. С. 139–141.

467. Цуркан К. С. Роль музейно-виставкової діяльності у розвитку мистецької освіти в галузі художнього текстилю у Західній Україні. *Аркадія ОНПУ України*. 2013. № 4–05/7. С. 36–38.
468. Цуркан К. С. Становлення та розвиток кафедри художнього текстилю ЛНАМ у 1946-1960-х рр. *Вісник ХДАДМ*. 2015. №5. С. 84–91.
469. Цуркан К. С. Структура, організація й осередки мистецької освіти у галузі текстилю в Галичині останньої третини ХІХ – початку ХХ ст. *Народознавчі зошити*. 2016. Ч. 1 (127). С. 153–170.
470. Цуркан К. С. Творчо-методичні пріоритети кафедри художнього текстилю ЛНАМ у 1970—1980-х рр. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті, ХДАДМ*. 2015. №3. С.106–111.
471. Цуркан К. С. Художній текстиль України у спеціальній літературі як предмет наукового пошуку. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки РДГУ*. 2014. Вип. 20. Т. 1. С. 196–200.
472. Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України другої половини ХХ – початку ХХІ століть: еволюція, трансформації, персоналії: дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 2021. 397 с.
473. Чегусова З., Печенюк Т. Художній текстиль як складова національно-культурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські трієнале художнього текстилю). *Студії мистецтвознавчі*. Київ : ІМФЕ НАН України, 2009. № 1(25). С. 79-99.
474. Чугай Р. В. Народне декоративне мистецтво Яворівщини / АН УРСР, Музей етнографії та худож. промислу АН УРСР. Київ: Наук. думка, 1979. 141 с.
475. Шеремета М. М. Відділ художнього ткацтва. *Карби*. Додаток до журналу «Образотворче мистецтво». Львівському державному коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша 125. Львів, 2002. №1. С. 62–63.
476. Школа мистецьких традицій. *Матеріали наукової конференції, присвяченої 135-річчю від часу заснування Львівського державного*

- коледжу декоративного і прикладного мистецтва ім. І. Труша. Львів, 2011. 143 с.*
477. Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ - середини ХХ століття: структурування, методологія, художні позиції : автореф. дис ... д-ра мистецтвознав. Львів : [Б.в.], 2005. 44 с.
478. Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ – середини ХХ століття. Структурування, методологія, художні позиції. Львів : Українські технології, 2005. 528 с.
479. Шмагало Р. Т. Мистецька освіта як субдисципліна мистецтвознавства. *Вісник ЛНАМ*. Вип. 15. Львів, 2004. С. 58–69.
480. Шмагало Р. Т. Народні традиції килимарства Галичини і художньо-промислова освіта кінця ХІХ – початку ХХ ст. *Діалог культур: Україна у світовому контексті. Філософія освіти: Зб.наук. праць*. Львів: Світ, 1999. Вип.4. С.181–189.
481. Шмагало Р. Т. Словник митців-педагогів України та з України у світі (1850-1950-і рр.). Львів: Українські технології, 2002. 144 с.
482. Шульга З. М. Національний фактор в системі Львівської школи художнього текстилю: середовище формування. *Вісник ЛНАМ*. Спецвипуск «Мистецька школа напередодні ІІІ-го тисячоліття». Львів: «Українські технології». 1999. С. 133–141.
483. Шульга З. М. Ткацький осередок у Глинянах. *Художній текстиль. Львівська школа*. Львів: Поллі, 1998. С. 24–29.
484. Щибря В. В. Народний одяг Середньої Наддніпряни кінця ХІХ - початку ХХІ століття: локальні особливості, розвиток : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2017. 19 с.
485. Юрчишин Ю. Б. Традиції народного вбрання у творчості сучасних дизайнерів одягу (історико-культурні передумови та мистецькі інтерпретації) : дис. ... канд. мистецтвознав. Київ : 2021. 487 с.

486. Ямборко О. Я. Гобелен у контексті українського образотворчого мистецтва 1960 - 1990-х рр.: автореф. дис... канд. мистецтвознав. Львів, 2008. 15 с.
487. Ямборко О. Я. Орнаментальний килим. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 45–55.
488. Ямборко О. Я. Тематичний килим. *Історія декоративного мистецтва України. Мистецтво ХХ – початку ХХІ ст.* Т. 5. Київ : видавництво ІМФЕ, 2016. С. 55–67.
489. Яців Р. М. Краса й естетика мистецьких переживань Сергія Бабкова. *Сергій Бабков: Каталог.* Львів : Грамота, 2003. С. 2–21.
490. Яців Р. М. Марта Токар. *Марта Токар. Акварель, художній текстиль: Каталог.* Львів : [б. вид.], [б. р.]. С. 8–13.
491. Яців Р. М. Українське мистецтво ХХ ст. Ідеї, явища, персоналії. Львів. 2006. 350 с.
492. Alegata do Sprawozdań Stenograficznych z Trzeciej Sesji Piątego Peryodu Sejmu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z roku 1885/6. Sejm Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Kadencja V, sesja III, al. 103.
493. Dillmont T. Gutenberg's Encyclopedia of Needlework. 1st English edition pub. 1886. cf. Pataky. 594 s.
494. Franko I. Kilimy podolskie. *Kurjer lwowski.* 1892. №91 (31.03). С.2-3; №92 (01.04). С.2-4; №93 (02.04).
495. Gericke L. Schöne K. Das Phänomen Farbe. Berlin. 1973. 189 s.
496. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Naar het Hoogduirsch van Rosalie Schallendorf, door H. A. Krooneman, Hoofdonderwijzeres. Schiedam, van Dijk & Comp. 1871.
497. Homolacs K. Kolorystyka malarska. Warszawa : Arkady. 1960. 76 s.
498. Homolacs K. Nauka zdobnictwa. 12 s.

499. Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. Krakow. 1924. 258 s.
500. Homolacs K. Podstawowe zasady bydowy ornamentu plaskiego i metodyka kursu zdobniczego. Lwow, Warszawa. 1920. 278 s.
501. Homolacs K. Studium formy barwy i światła. Dydaktyka obrazowania natury. Kraków. 1929. 216 s.
502. Homolacz K. Podręcznik do introligatorskiego zdobnictwa stemlowego z uwzględnieniem technik swobodnych jak: haft, ścienne malarstwo patronowe i t.p. Kraków. 1927. 84 s.
503. Itten J. Kunst der Farbe. Subjektives Erleben und objektives Erkennen als Wege zur Kunst. Studienausgabe. Ravensburg, Otto Maier, 1970.
504. Kryciński W. Rysunki odręczną zdobnicze i malarstwo dekoracyjne. Lwow – Warszawa – Krakow. 1926.
505. Kvellestad R.V. Flid, nytte og kvalitet – danningsideal ved Den Kvinnelege Industriskole frå 1875 til 1960. FORMakademisk. Vol. 6. Nr. 3. 2013. Art. 2. S. 1–20.
506. Merunowicz T. Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowem w Galicyi. Lwów. 1887.
507. Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. Poznań: Moi : Łuczak, 2008. 170 s.
508. Przewodnik przemysłowy. Premysł. 1890. S.6.
509. Rzeczy piękne (przemysł, rzemiosło, sztuka). Organ Muzeum przemysłowego im. D-ra A. Baranieckiego w Krakowie. Numer 9–12. Rocznik V, 1925. 81 s.
510. Rzeczy piękne (przemysł, rzemiosło, sztuka). Organ Muzeum przemysłowego im. D-ra A. Baranieckiego w Krakowie. Numer 6–8. Rocznik V, 1925. 80 s.
511. Rzeczy piękne. Organ Muzeum przemysłowego w Krakowie. Rocznik VI. Numer 3. 48 s.
512. Rzeczy piękne. Organ Muzeum przemysłowego w Krakowie. Rocznik VI. Numer 4. 64 s.
513. Schallenfild R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. Schiedam, van Dijk & Comp., 1871.

514. Szypenbejl-Tracz M. Karol Homolacs – pojęcie formy organicznej w estetyce (dekoracji). *Zeszyty naukowe towarzystwa doktorantów UJ Nauki humanistyczne*. nr 19 (4/2017). S. 49–61.
515. Tkanina polska / K. Bułhakowa i in., pod red. K. Piwockiego. Warszawa : Arkady, 1959. 335 s.
516. Ukrainian arts / comp. O. Dmytriw ; ed. A. Mitz. New York: Ukrainian youth's league of North America, 1952. 212 p.
517. Witkiewicz S. I. Szkice estetyczne. Kraków : druk w. L. Anczyca i spółki, 1922. 135 s.
518. Wspominajanc nauczyciela (oparte na wspomnieniach Karla Zwirynskiego o Romanie Sielskim). *Zeszyty Naukowy Wudzialu Malarstwa* : матеріали наукової конференції з нагоди 185-ліття діяльності Краківської АМ ім. Я. Матейка 12.12.2003-15.12.2003 «Wobec przyszosci». Польша, Краків. 2004.
519. Wykladowca Lwowskiej Akademii Szytk Pieknych Karlo Zwirynski i jego szkola «duchowa». *Zeszyty Naukowy Wudzialu Malarstwa* : матеріали наукової конференції з нагоди 185-ліття діяльності Краківської АМ ім. Я. Матейка 12.12.2003-15.12.2003 «Wobec przyszosci». Польша, Краків. 2004.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

520. Adobe Illustrator. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Adobe_Illustrator (дата звернення 12.10.2017).
521. Adobe Photoshop. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Adobe_Photoshop (дата звернення 12.10.2017).
522. Antoni Buszek. URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Buszek / (дата звернення 01.03.2018).
523. Antoni Buszek's Art of Decoration. URL: <http://culture.pl/en/gallery/antoni-buszek-art-of-decoration-image-gallery/> (дата звернення 01.03.2018).
524. Helena Bukowska. URL: <http://culture.pl/en/artist/helena-bukowska/> (дата звернення 01.03.2018).
525. Helena Bukowska-Szlekys. URL: https://pl.wikipedia.org/wiki/Helena_Bukowska-Szlekys / (дата звернення 01.03.2018).
526. Wojciech Jastrzębowski (artysta). URL: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Jastrzębowski_\(artysta\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Jastrzębowski_(artysta)) / (дата звернення 01.03.2018).
527. Z kart historii polskiego designu: Warsztaty Krakowskie. URL: <http://zsah.blox.pl/2011/03/z-kart-historii-polskiego-designu-Warsztaty.html> / (дата звернення 01.03.2018).
528. Zabytki przemysłu i techniki. URL: <http://www.visitbielsko.pl/zabytki-przemyslu-i-techniki/> (дата звернення: 10.10.2017).
529. Відкриття III Всеукраїнської триєнале художнього текстилю. URL: <https://artukraine.com.ua/ukr/n/otkrytie-iii-vseukrainskoj-triennale-hudozhestvennogo-tekstilya/#.YPxgVI4zaM9> (дата звернення: 27.07.2021).
530. Галичина. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Галичина> (дата звернення: 10.10.2017).

531. Ганущак Микола Юрійович. URL: <http://hutsul.museum/collection/explore/masters/337/424/> (дата звернення: 10.10.2017).
532. Гартен М. Живий текстиль, або Руками рухати! URL: <http://postup.brama.com/usual.php?what=20966> (дата звернення: 27.07.2021).
533. Герасимович Ганна Юліанівна URL: <http://hutsul.museum/collection/explore/masters/337/440/> (дата звернення: 10.10.2017).
534. Дитяча школа народних мистецтв (Львів). URL: <http://dshnm.at.ua> (дата звернення 12.10.2017).
535. Діяльність спілки «Гуцульське мистецтво» у Косові у 20-30 роки ХХ століття. URL: <http://kosivart.if.ua/2009/04/08/1120/> (дата звернення: 10.10.2017).
536. Загальна крайова виставка 1894 року в місті Львові. URL: http://www.lvivcenter.org/uk/umd/posts/post/?ci_themeid=41 (дата звернення 09.03.2018).
537. Запаско Я. П. Гобелен. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=25077 (дата звернення: 27.07.2020).
538. Запаско Яким Прохорович (1923-2007). URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/lnam/online/lnam--16.pdf> (дата звернення: 27.07.2020).
539. Крайова рільничо-промислова виставка. URL: <http://www.lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=1364> (дата звернення 09.03.2018).
540. Львівська національна академія мистецтв. URL: <https://lnam.edu.ua> (дата звернення 12.10.2017).
541. Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Львівський_державний_коледж_декоративно

- го_і_ужиткового_мистецтва_імені_Івана_Труша (дата звернення 07.07.2020).
542. Льонокомбінат ТОВ «Т-Стиль». URL: <http://www.rv-tstyle.com.ua> (дата звернення 19.05.2018).
543. Михайло Куриленко. URL: <http://kosiv.org/kosivschina/1033-myhajlo-kurylenko.html> (дата звернення: 10.10.2017).
544. Національний музей у Львові. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Національний_музей_у_Львові (дата звернення: 10.10.2017).
545. Никорак О. І. Батик. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=40735 (дата звернення 01.03.2018).
546. Постанова КАБМІНУ від 20 квітня 1994 р. №244 «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/244-94-п> (дата звернення 12.10.2017).
547. Стельмащук Г. Г. Дяченко-Забашта Наталія Миколаївна / Енциклопедія сучасної України. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=19832 (дата звернення 12.10.2017).
548. Сус І. Архів українського етнографа Савини Сидорович у фондах відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/wp-content/uploads/Z/Z2016/JRN/PDF/22.pdf> (дата звернення: 27.07.2021).
549. Турко Х. В. Унікальні плахтові тканини Жиліної Маргарити Павлівни в системі ансамблю українського сценічного костюму. URL: <http://intkonf.org/turko-hv-unikalni-plahtovi-tkanini-zhilinoyi-margariti-pavlivni-v-sistemi-ansamblyu-ukrayinskogo-stsenichnogo-kostyumu/> (дата звернення 12.10.2017).
550. Указ президента України «Про надання Львівській академії мистецтв статусу національної» від 21.08.2004. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959/2004> (дата звернення 12.10.2017).

551. Факультет історії і теорії мистецтва ЛНАМ. С. 116. URL:
<http://www.logos.biz.ua/proj/lnam/online/lnam--110-129.pdf> (дата
звернення: 27.07.2021).
552. Федько Володимир Петрович. URL:
<http://academia.gov.ua/sites/Fedko/Fedko.htm> (дата звернення 11.10.2018).
553. Яким Прохорович Запаско (28.08.1923 - 01.11.2007). URL:
[http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=18
08](http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1808) (дата звернення: 27.07.2020).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кваліфікаційна наукова праця

на правах рукопису

ЦУРКАН

КАТЕРИНА СЕРГІЇВНА

УДК 745.52:37.091.2](477.83)“185/20”(043.5)

**НАРОДНИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ ТЕКСТИЛЬ НА ЛЬВІВЩИНІ В
ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.: ОСВІТНЬО-
КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ**

ДОДАТКИ

Спеціальність 07.00.05 — етнологія

Подається на здобуття наукового ступеня
кандидата історичних наук

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Науковий керівник:

Кусько Галина Дмитрівна,

кандидат мистецтвознавства, доцент

Львів — 2021

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А
ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

Рис. А.2.1.1. Обкладинка книги Розалії Шаленфельд «Викладання рукоділля в школах» (1861)

Рис. А.2.1.2. Норвегія. Фото з історичного архіву Університетського коледжу прикладних наук Осло та Акершус. Класна робота: шиття за методом Шалленфельд. Опубліковане Р. Квеллестад

Рис. А.2.1.3. В'язання панчохи – навчальний зразок з частинами: 1) гладке в'язання 2) резинка 3) доріжка 4) зразок для в'язки п'ятки 5) запуск. Щоб було чіткіше видно окремі полоси зразка, перші рядки кожної частини в'яжуться іншою ниткою.

Рис. А.2.1.4. Візуальний посібник вчителя: як піднімати петлі (виправлення помилок). Таким чином, якщо учениця спускала петлю, вона повинна була підняти цю петлю за зразком.

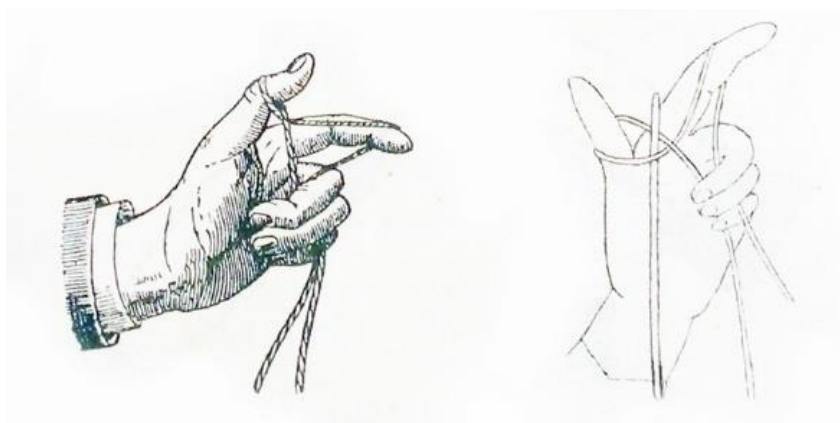

Рис. А.2.1.5. Накідка петель за зразком.

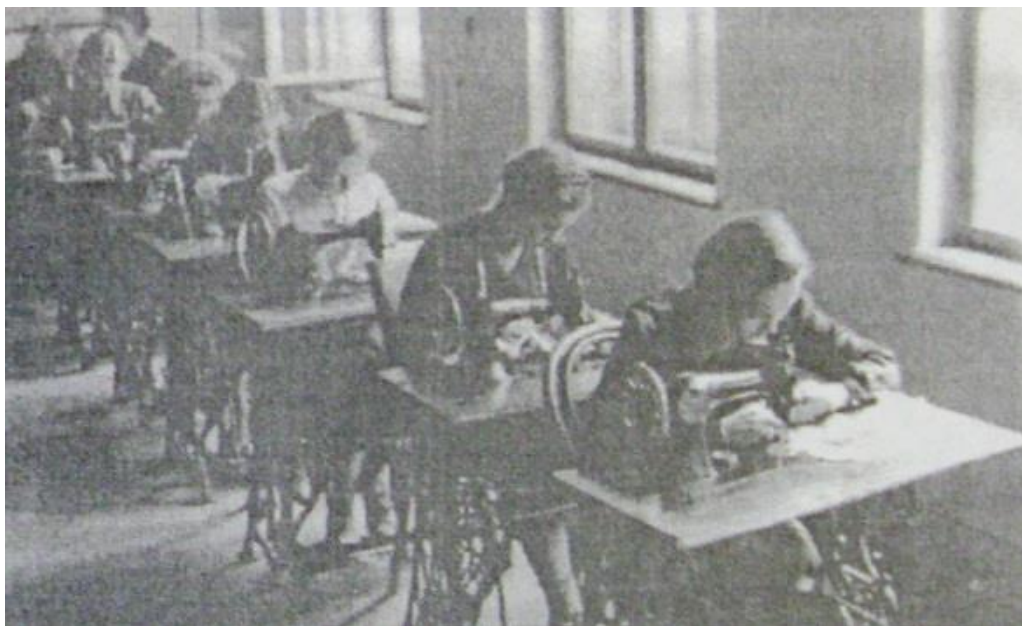

Рис. А.2.1.6. Заняття з машинознавства в професійній школі «Труд»

Рис. А.2.1.7. Вітрина жіночого кооперативу «Труд», кінець 1920-х рр.

Рис. А.2.1.8. Перша жіноча фахова школа середнього типу СС Василянок у Львові.

Рис. А.2.1.9. Гімназія СС Василянок. Заняття з ручних робіт. Лекцію веде Савина Сидорович (1938)

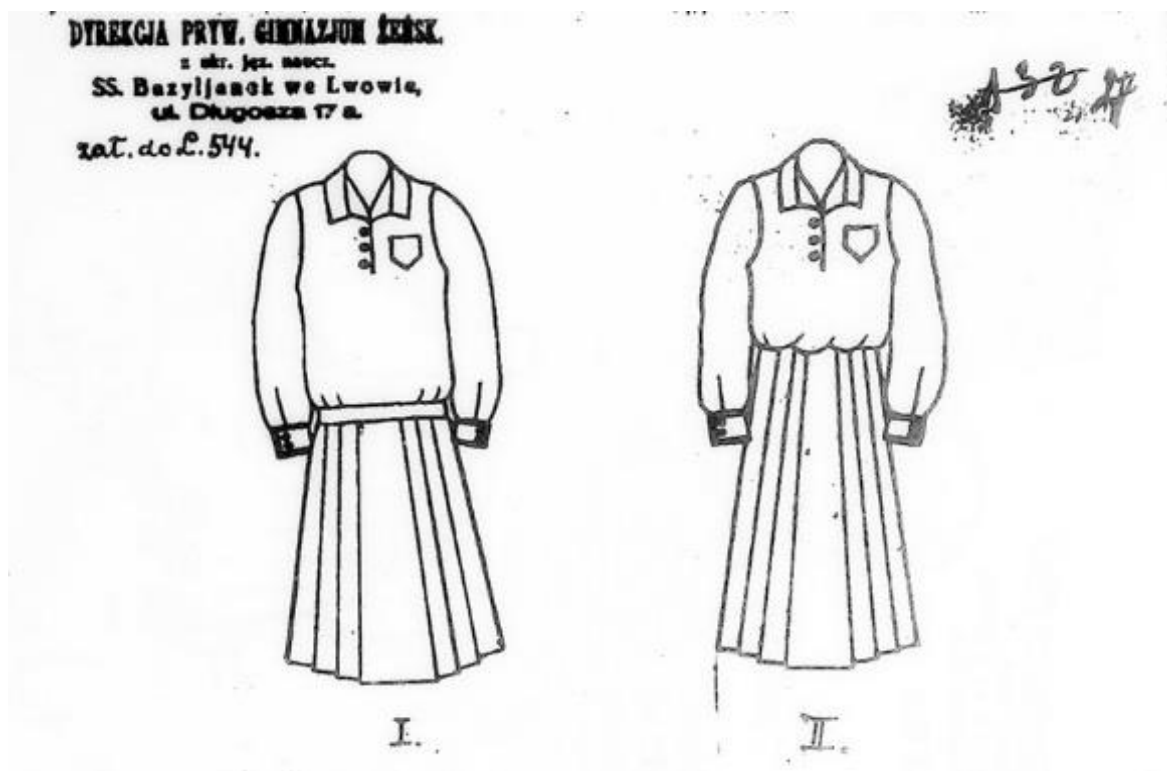

Рис. А.2.1.10. Гімназія СС Василянок. Проекти мундурка для гімназисток: з фондів ЦДІАЛ

Рис. А.2.1.11. Гімназія СС Василянок. Проект обов'язкової святкової вишиваної блузки і взір для вишивки на рукавах: з фондів ЦДІАЛ

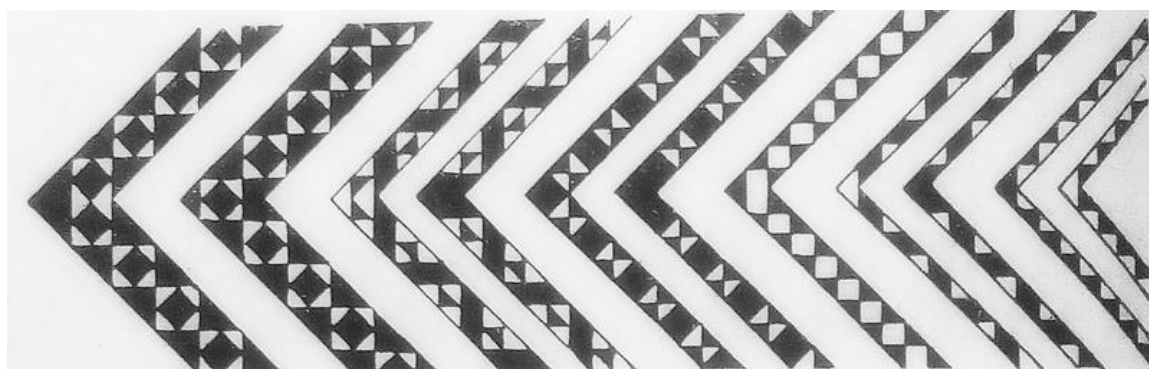
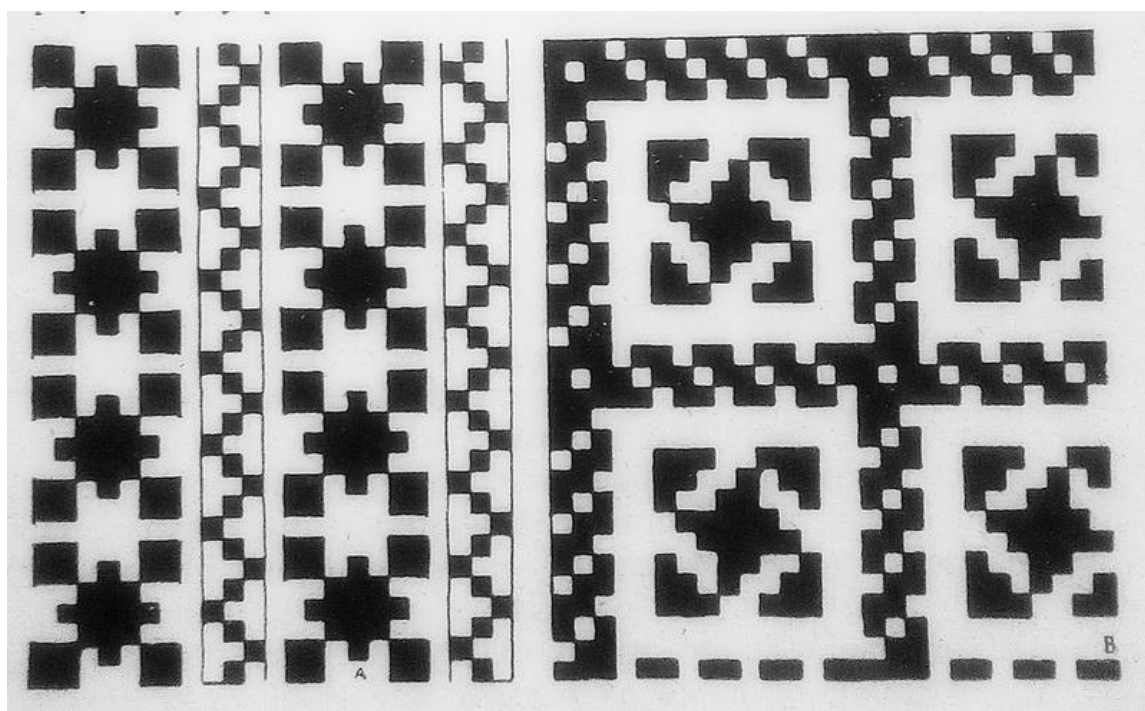
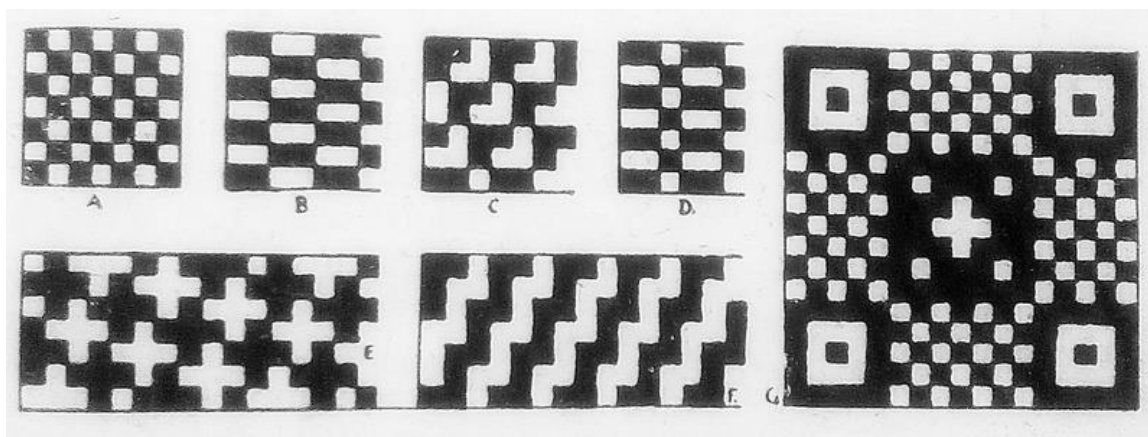

Рис. А.2.1.12—А.2.1.14. Вправи з «Підручника до декоративних вправ»
К. Гомоляча (1924) на основі геометричних елементів: квадрата, трикутника

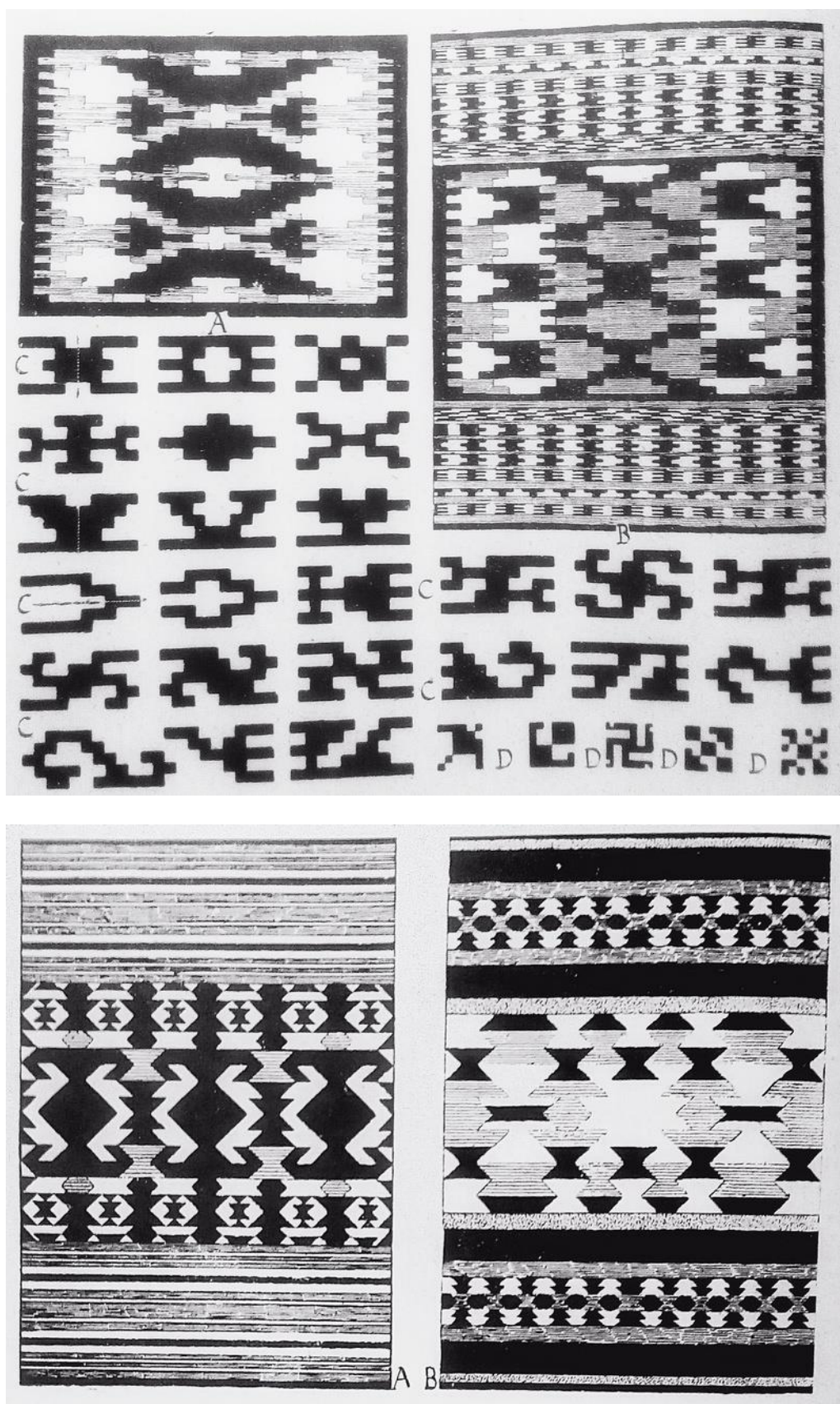

Рис. А.2.1.15—А.2.1.16. Завдання з «Підручника до декоративних вправ» К. Гомоляча (1924) на створення килимових композицій

Рис. А.2.1.17—А.2.1.19. Завдання з «Підручника до декоративних вправ» К. Гомоляча (1924) на створення батікових композицій.

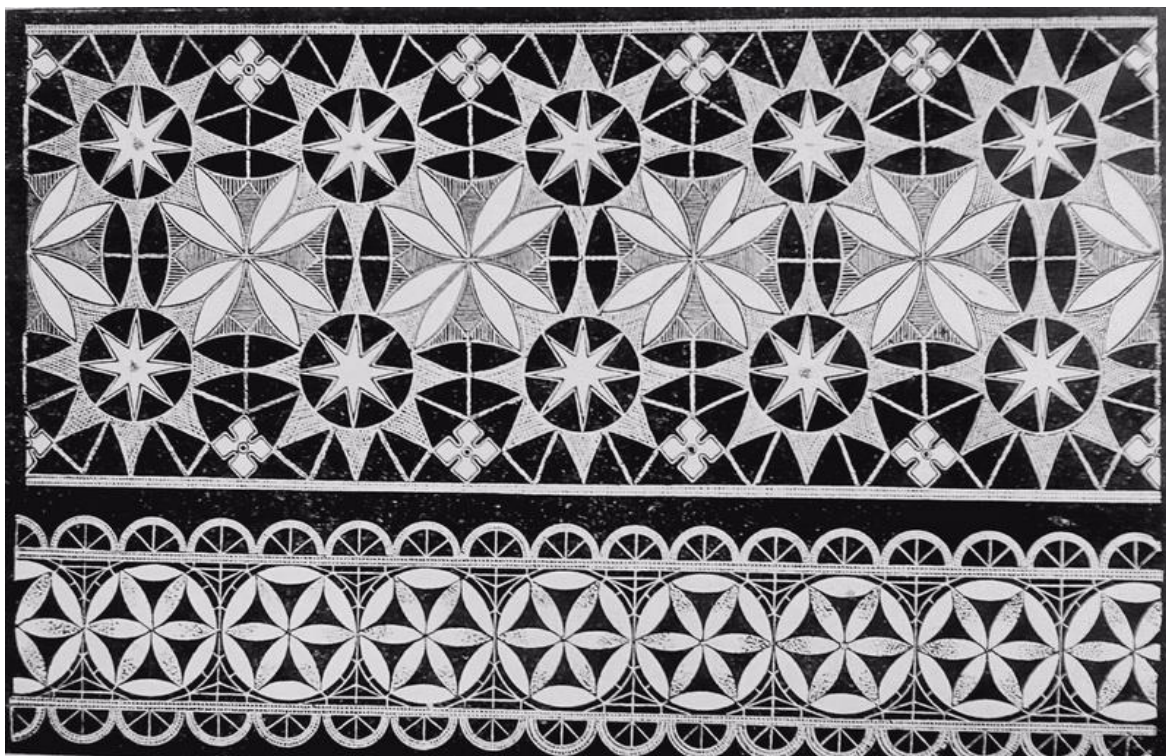

Рис. А.2.1.20. Проект бобінної коронки з геометричних мотивів. 1912 р., рис. В. Крицінського.

Рис. А.2.1.21. Проект бобінної коронки на основі народніх закоп'янських мотивів. Рис. В. Крицінського.

Рис. А.2.1.22. Фрагмент експозиції килимів ЛАДу на виставці «Інтер'єр будинку» в Катовіцах, 1928 (Кооператив ЛАД 1926-1996, Музей Академії образотворчих мистецтв, 1998).

Рис. А.2.1.23. Килим з шаховим візерунком. Бл. 1920-1930 рр. Проект Е. Плутинської.

Рис. А.2.1.24. Килим «Квітковий», 1927. Проект С. Кодіс-Фрейер

Рис. А.2.2.1. Східна Галичина на сучасній карті.

Рис. А.2.2.2. Граф Володимир Дідушицький

Рис. А.2.2.3. «Ліга допомоги промислам». 1909. ЛІМ. Фн. 4030

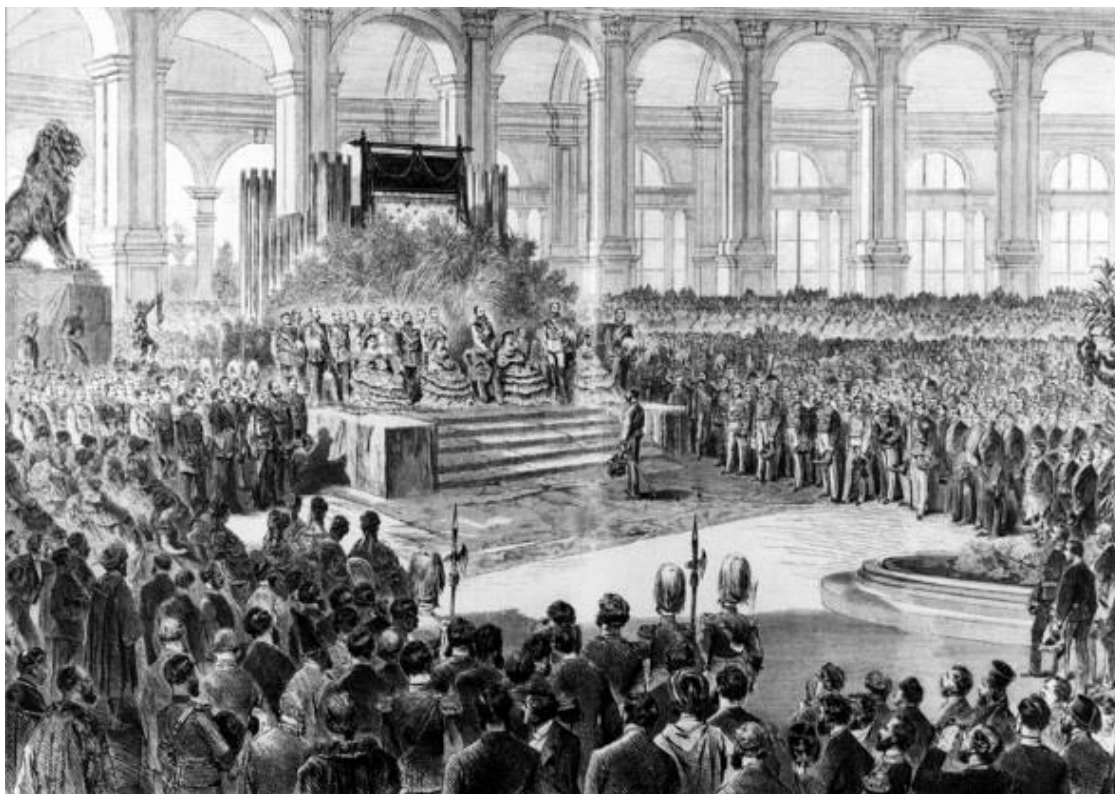

Рис. А.2.2.4. Відкриття Віденської Всесвітньої виставки 1873 р.

Рис. А.2.2.5. Ротонда Віденської Всесвітньої виставки.

Рис. А.2.2.6.Павільйони Першої Рільничо-промислової виставки на пляцу Яблоновських (нині площа Петрушевича, Львів). 1877 р.

Рис. А.2.2.7.Головний павільйон Першої Рільничо-промислової виставки у Львові, 1877 р.

Рис. А.2.2.8.Шкільний павільйон Першої Рільничо-промислової виставки у Львові, 1877 р. Експозиція. Група 32 і 33.

Рис. А.2.2.9.Перша Рільничо-промислова виставка у Львові, 1877. Експозиція жіночої школи виділової в Кракові

Рис. А.2.2.10. Павільйон жіночої праці на Крайовій виставці у Львові 1894 р.

Рис. А.2.2.11. Відкриття Крайової виставки у Львові 1894 р.

Рис. А.2.2.12. Музей етнографії та художнього промислу бере свій початок у 1874 р., коли у Львові був створений Міський промисловий музей.

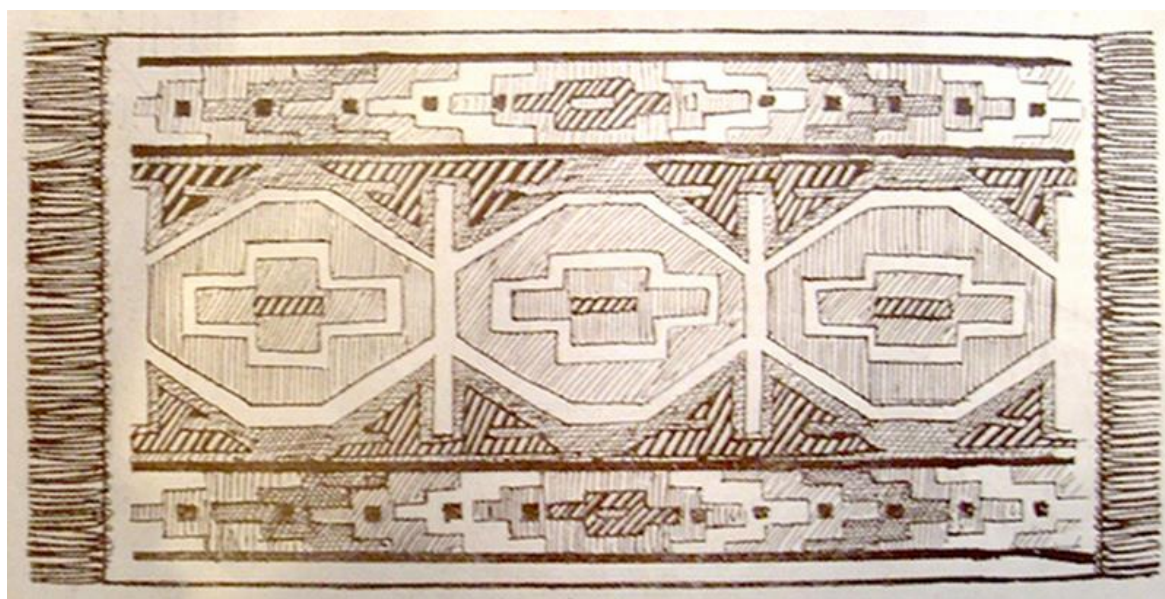

Рис. А.2.2.13. Проект килима О. О. Кульчицьких. Плановані колористики: червоний, синьо-зелений, бронзовий; або темно-жовтий, чорний, темно-зелений.

Рис. А.2.2.14. Ольга Кульчицька біля свого килимарського верстату.

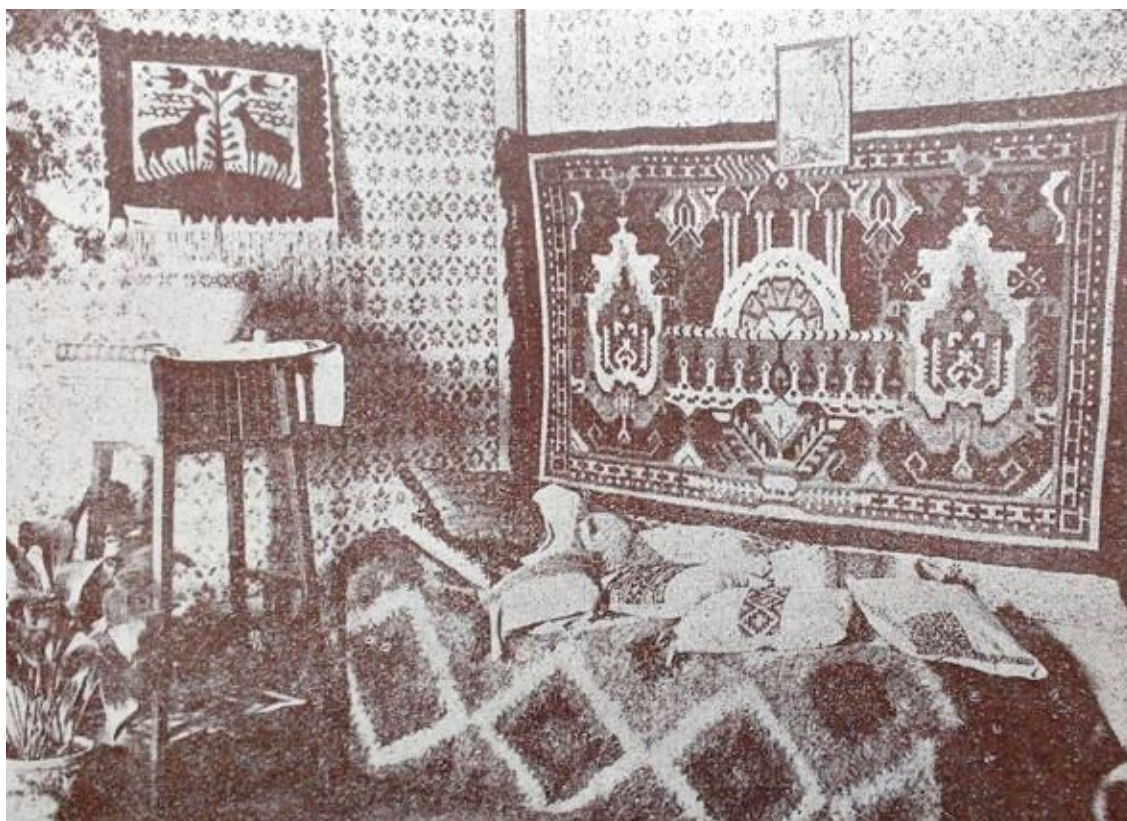

Рис. А.2.2.15. Фрагмент експозиції сільськогосподарської виставки в Стрию, жовтень, 1927. На стіні - маката-гобелен О. О. Кульчицьких.

Рис. А.2.2.16. Будівля Художньо-промислової школи на вул. Театральній. 1892.
ЛІМ, Фм. 2579.

Рис. А.2.2.17. Килими О. О. Кульчицьких на сільськогосподарській виставці в Стрию, жовтень, 1927 р.

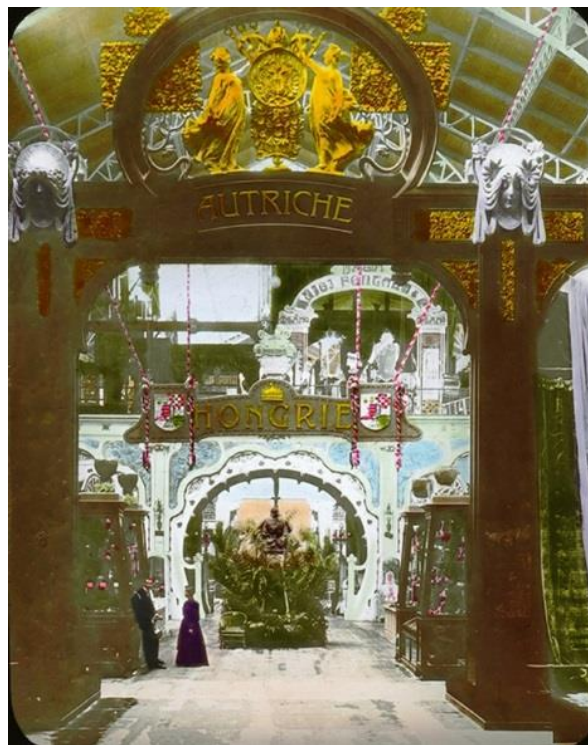

Рис. А.2.2.18-20. Павільйон Австро-Угорщини на Всесвітній виставці в Парижі.

Рис. А.2.2.21. Шалі, виконані в техніці батіку. Львівська ХПШ, учні II курсу, кер. проф. Гарланд, 1920і рр.

Рис. А.2.2.22. Проекти матерії, виконані ученицею I курсу Львівської ХПШ, кер. проф. Гарланд, 1920і рр.

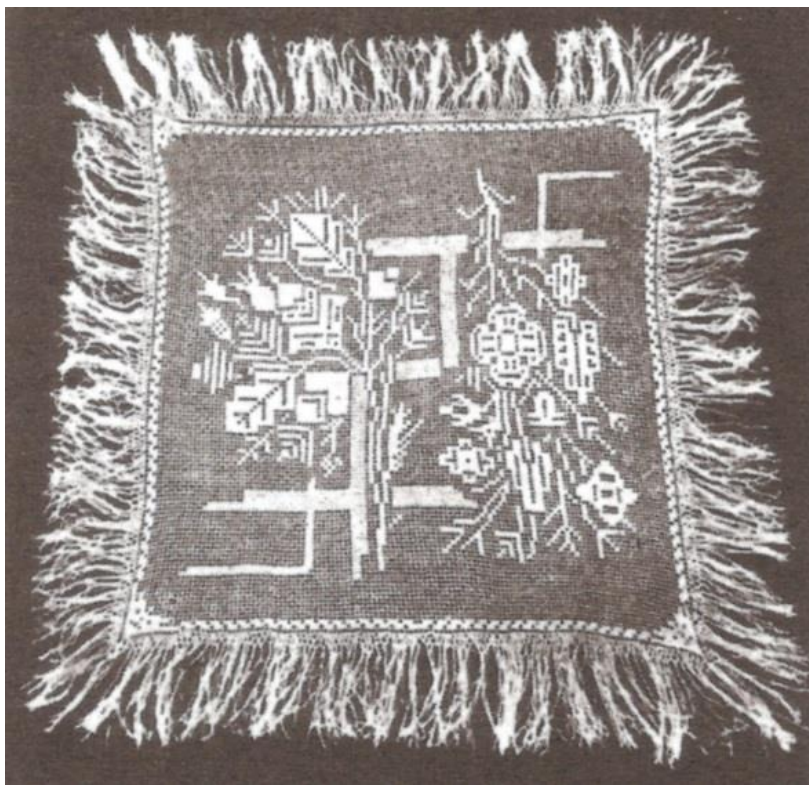

Рис. А.2.2.23. Серветка-філе, виконана в майстерні гаптів Львівської ХПШ ученицею II к. Кер. проф. Гарланд, 1920і рр.

Рис. А.2.2.24. о. Филимон Решетиллович - засновник «Ткацького товариства» в Глинянах в 1885 р.

Рис. А.2.2.25. Михайло Хамула з родиною.

Рис. А.2.2.26. Килимарниці на фабриці М. Хамули.

Рис. А.2.2.27. Учні ткацької школи в Глинянах, 1941-1942 рр. У першому ряду (зліва направо): І. Федоришин, невідомий, священник І. Гаврилишин, Т. Ладичка.

ВИТВІРНЯ
КИЛИМІВ **Михайла Хамули**
в Глинянах б. Львова

поручас:
КИЛИМИ, першорядного виконання після зразків визначних мистців.
САМОДІЛИ, льняно-вовняні, практичні до накріття стовпів, ліжок, отоман.
СКАТЕРТІ, льняні, до щоденного вжитку.
РУШНИКИ з тьмяними узорами.
ПРОСТИРАЛА, та інші пологна.
ФАРТУШКИ для дівчат з тьмяною вишивкою, практичні і довготривалі.

та інші вироби ткацького промислу.

ЦІНИ ФАБРИЧНІ. Відпродавцям значний спуск. На бажання висилаємо щінники і колірні зразки килимів, та пробки пологна. **ЗНИЩЕНІ** й поплямлені килими, якщо вони були в нас закуплені, приймасмо до відновлення та відсвіження, рахуючи по власним коштом і роботі.

Кожний це знає, що ваші килими є найкращі та найлучші, а це тому, що:

1. **НАШІ КИЛИМИ** є ручно ткані, на льняній основі, правдивою овечою вовною, (котра є хемічно фарбована спеціалістами), **тому є довготривалі.**
2. **НАШІ КИЛИМИ** є ткані після зразків визначних мистців, як Бутович, Дядилюк, Холодний, Левицький і др., тому мають високу **мистецьку вартість.**
3. **НАШІ КИЛИМИ** є після викінчення календровані (дезинфековані), тому не можна їх порівнювати з тандетю з незнамих фабрик.
4. **НАШІ КИЛИМИ** це найкраща льокага капіталу,— бо біколи не втрачють на вартості,—а одночасно є мистецькою прикрасою хати.

Наші килими є безконкурентні.
ХТО ПРИЗДИТЬ до Львова, нехай не забуде оглянути наш фабричний склад при пл. Марійській ч. 8, а кому час дозволить, нехай загостить до нашої Ф-ки в Глинянах, а переконається, що все вище сказане, то не пуста реклама, а дійсна правда!

Адреса нашої фабрики: **Михайло Хамула**
Витвірня Килимів, Глиняни б. Львова (Gliniany ob. Lwowa).

Рис. А.2.2.28. Оголошення в тодішній пресі про продаж килимів М. Хамули.

Рис. А.2.2.29. Софія Стриенська. Проект килима, 1925.

Рис. А.2.2.30. Софія Стриенська. Проект килима, №1209 з каталогу художньої майстерні килимів Михайла Хамули, 1937-1939.

Рис. А.2.2.31. Килим з мотивом листа, проект Софії Стриенської.

Рис. А.2.2.32. Олена Кульчицька. Проект килима, 1930-і.

Рис. А.2.2.33-35. Василь Цьонь. Проекти килимів, 1923-1924.

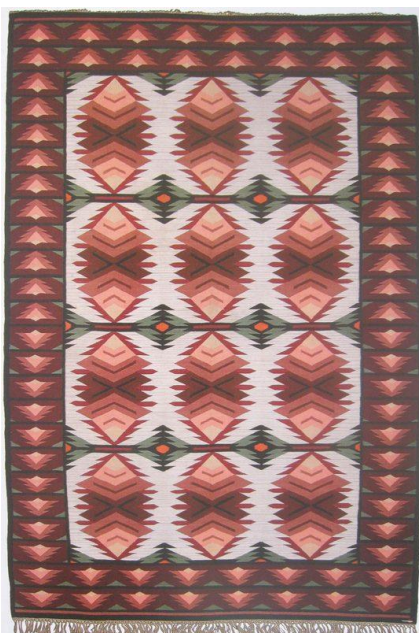

Рис. А.2.2.36. Килим з ромбовидним візерунком. 1930-і рр. 300x200 см, виконаний з проекту килима «Модерністський» №1085 і №1236 з каталогу Килимової майстерні М. Хамули.

Рис. А.2.2.37. Килимова маката «Виноградна лоза» за проектом Софії Стриєнської. 1930 р., Глиняни. 249x146 см. Вовна

Рис. А.2.2.38. Килим квітковий «Сучасний», 1930 р., Глиняни. 215x140 см.
Вовна.

Рис. А.2.2.39. Килим «Закопянський». Бл. 1925-1939 р. 300x200 см.

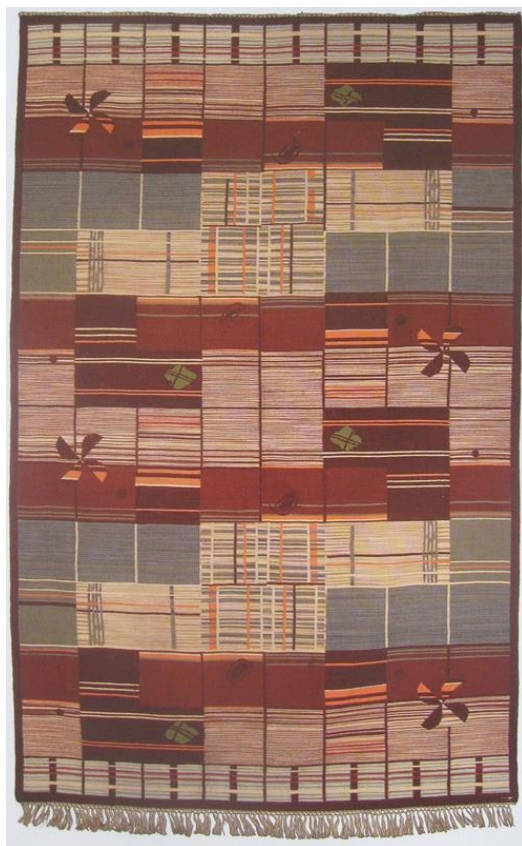

Рис. А.2.2.40. Килим геометричний за проектом Семкова, 1930-і рр., 288х185 см.

Рис. А.2.2.41. Килим «Сучасний». 1930-і рр., 195х290 см., 1998. Візерунок належав до популярних, часто зараховувався до майстерні в Косові.

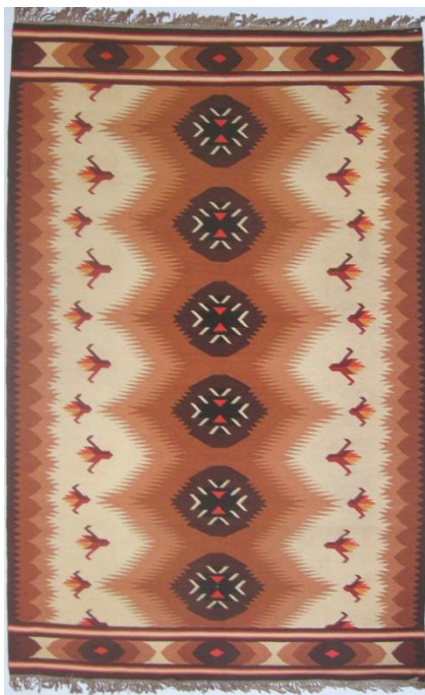

Рис. А.2.2.42. Килим «Сонце». Бл. 1925-1939 рр. 200х312 см.

Рис. А.2.2.43. Килим у взір полум'яний. 1930-і рр. 200х300 см.

Рис. А.2.2.44. Дипломна робота Федько В. П. “Шахтар” (1965), виконана на Глинянській ткацькій фабриці “Перемога”. Керівник: Арофікін Є. В.

Рис. А.2.2.45. Дипломна робота Шабатура С. М. “Довбуш” (гобелен, 1967), виконана на Глинянській ткацькій фабриці “Перемога”. Керівник: Галкіна Н. М.

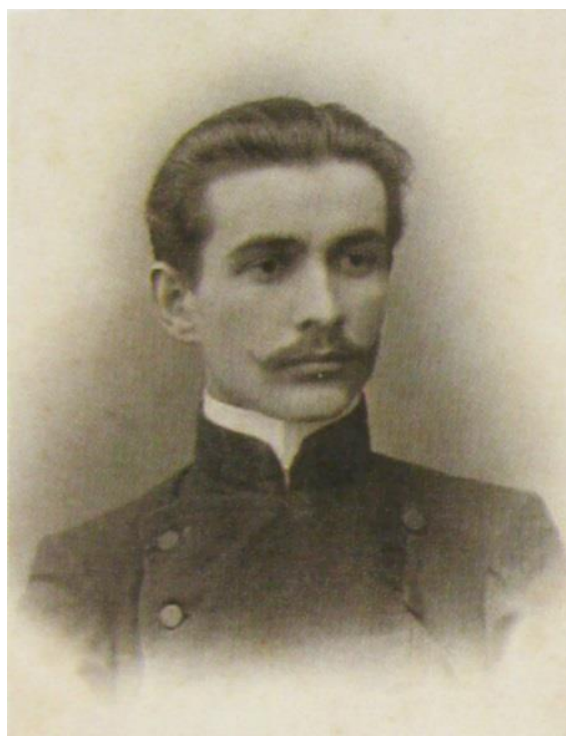

Рис. А.2.2.46. Михайло Куриленко - засновник Спільки «Гуцульське мистецтво» у Косові 1922 р.

Рис. А.2.2.47. Дипломна робота Риботицької О. Р. «Давній Львів» (гобелен, 1970), виконана на Глинянській ткацькій фабриці «Перемога». Керівник: Паук Н. П.

Рис. А.2.2.48. Ганна Юліанівна Герасимович. Майстриня Спільки “Гуцульське мистецтво”, Косів.

Карта текстильних осередків Галичини кін. XIX - поч. XX ст.

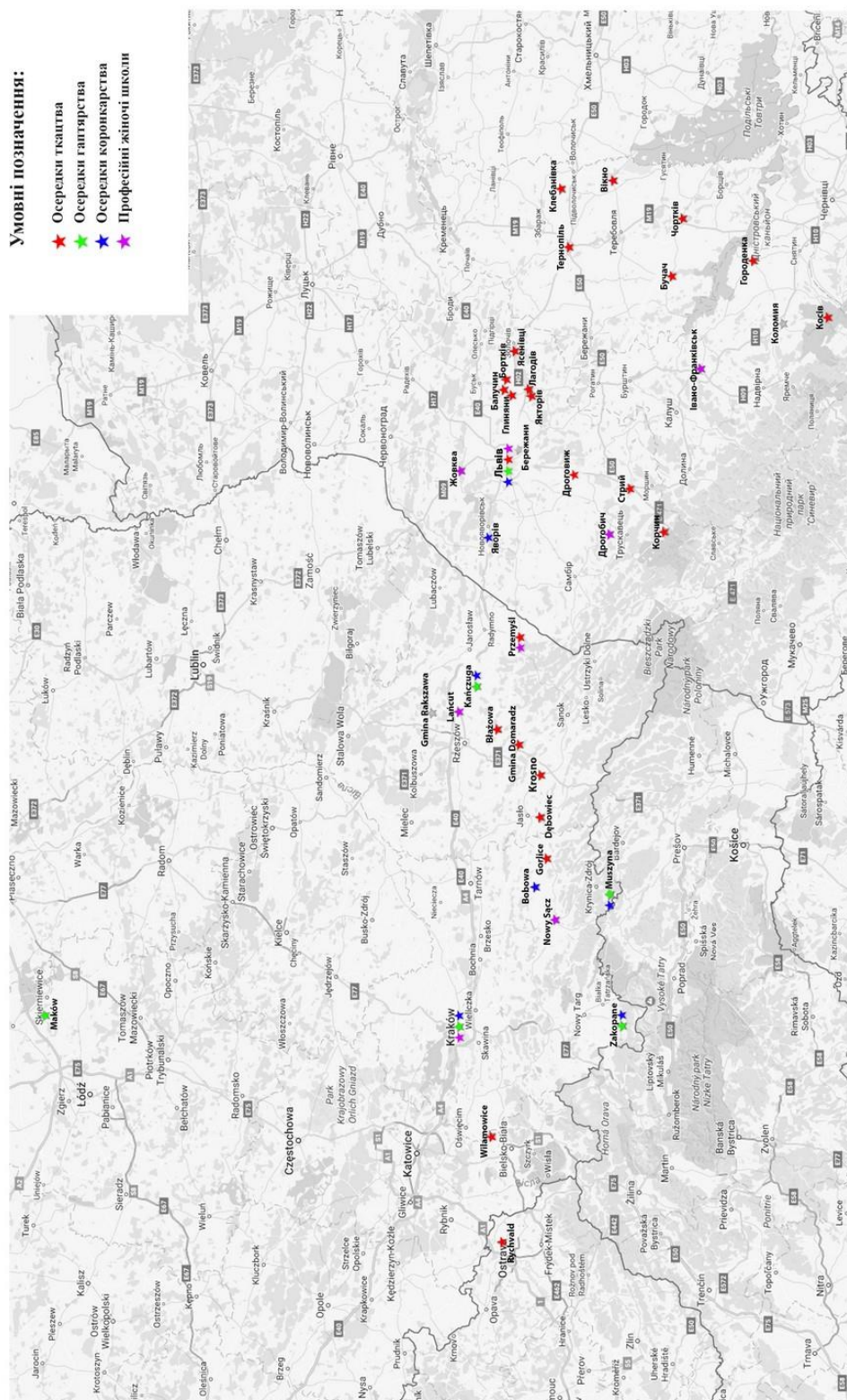

Рис. А.2.2.49. Карта шкіл текстилю та навчальних текстильних майстерень Галичини за професійним спрямуванням кін. XIX - поч. XX ст. (на основі аналізу архівних справ ЦДАЛ).

Рис. А.2.2.50. Г. Герасимович. Верета.

Рис. А.2.2.51. Г. Герасимович. Рушник. Косів, 1966.

Рис. А.2.2.52. Г. Герасимович. Килим «Кучер», Косів.

Рис. А.2.2.53. Г. Герасимович. Килим «Вишивковий», Косів. 1930і рр., 150х220 см

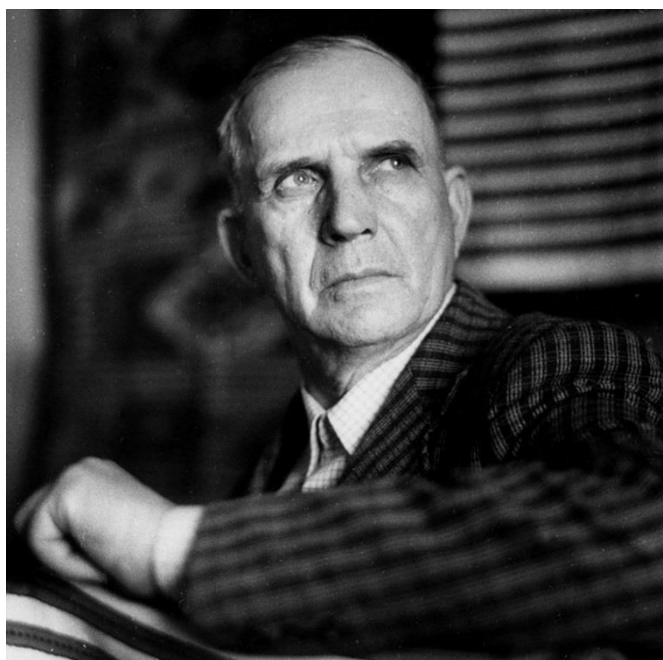

Рис. А.2.2.54. Микола Юрійович Ганущак. Майстер Спілки «Гуцульське мистецтво», Косів.

Рис. А.2.2.55. Микола Ганущак. Налавник, 1974 р.

Рис. А.2.2.56. Микола Ганущак. Килим, 1966 р.

Рис. А.2.2.57. Килим “Медальйон”, 1930. Спілка “Гуцульське мистецтво”, Косів.

Рис. А.2.2.58. Роберт Лісовський “Птахи”, 1930і рр., 200х150 см. Виконано в Спільці “Гуцульське мистецтво”.

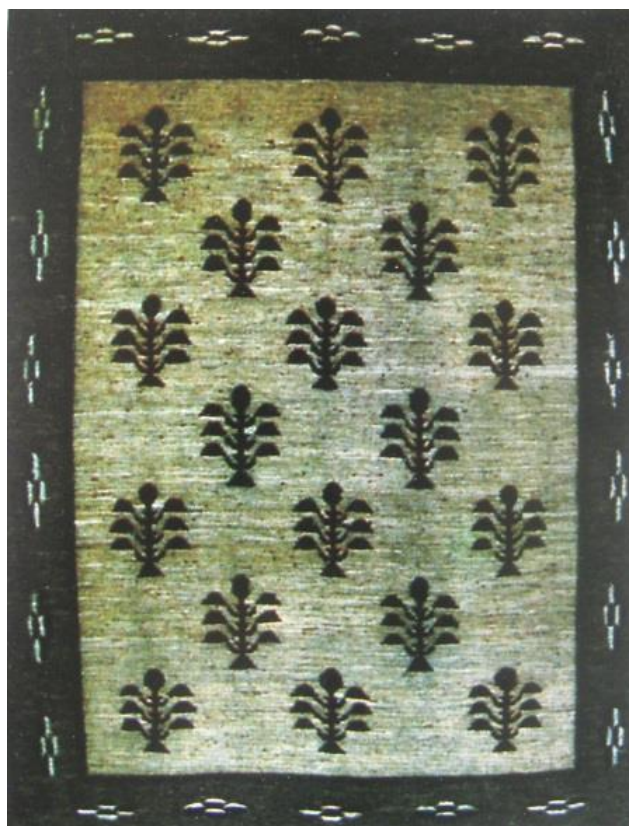

Рис. А.2.2.59. Петро Холодний (молодший) “Деревця”, 1930 р., 220х150 см.

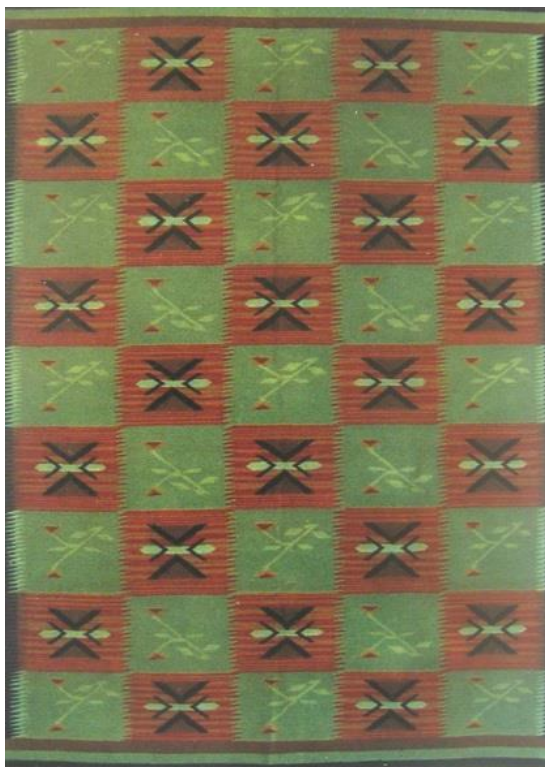

Рис. А.2.2.60. Святослав Гординський “Шахівниця”, 1930 р., 220x150 см.

Рис. А.2.2.61. Ольга Іванівна Горбова. Спілка “Гуцульське мистецтво”, Косів.

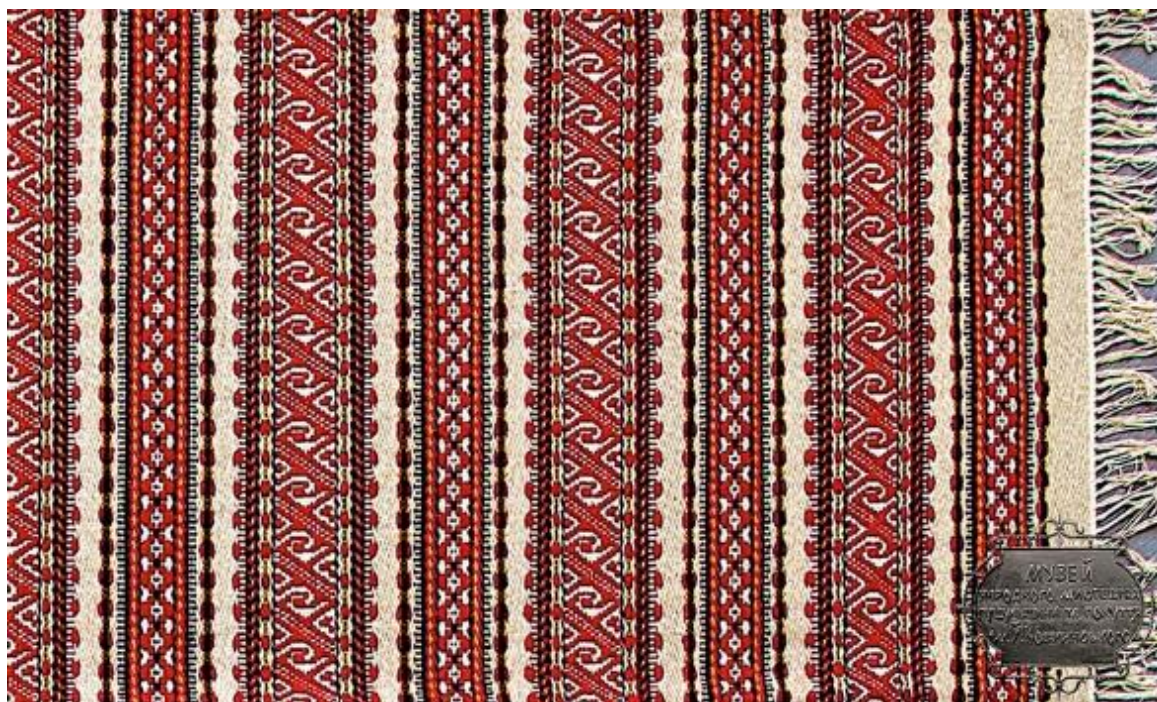

Рис. А.2.2.62. Верета, виконана О. Горбовою, 1977. Спілка “Гуцульське мистецтво”, Косів.

Рис. А.2.2.63. Килим, виконаний в Спілці “Гуцульське мистецтво”, 1920-30і рр, Косів.

Рис. А.2.2.64. Ткачі Спілки “Гуцульське мистецтво”, Косів.

Рис. А.2.2.65. Фрагмент оздоблення інтер'єру будинку Й. Федоровича у с. Вікно з килимами, виконаними на фабриці Володислава Федоровича, стан до 1939 р.

Рис. А.2.2.66. Володислав Федорович. Засновник килимарської школи у с. Вікно.

Рис. А.2.2.67. Килим з фабрики Володислава Федоровича (с. Вікно). Збільшений фрагмент килима - монограма В. Федоровича.

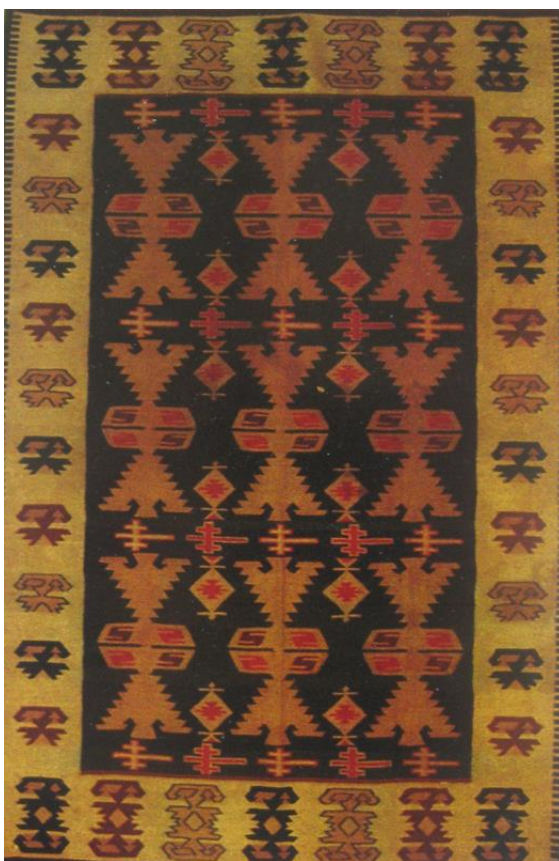

Рис. А.2.2.68. Килим з фабрики В. Федоровича (с. Вікно).

Рис. А.2.2.69. Килим з рослинно-геометричним орнаментом фабрики В. Федоровича. 1892, 195x128 см.

Рис. А.2.2.70. Килим з фабрики В. Федоровича, 1892 р., 400х300 см.

Рис. А.2.2.71. Учениці коронкарської школи в Закопане за виконанням коронки.

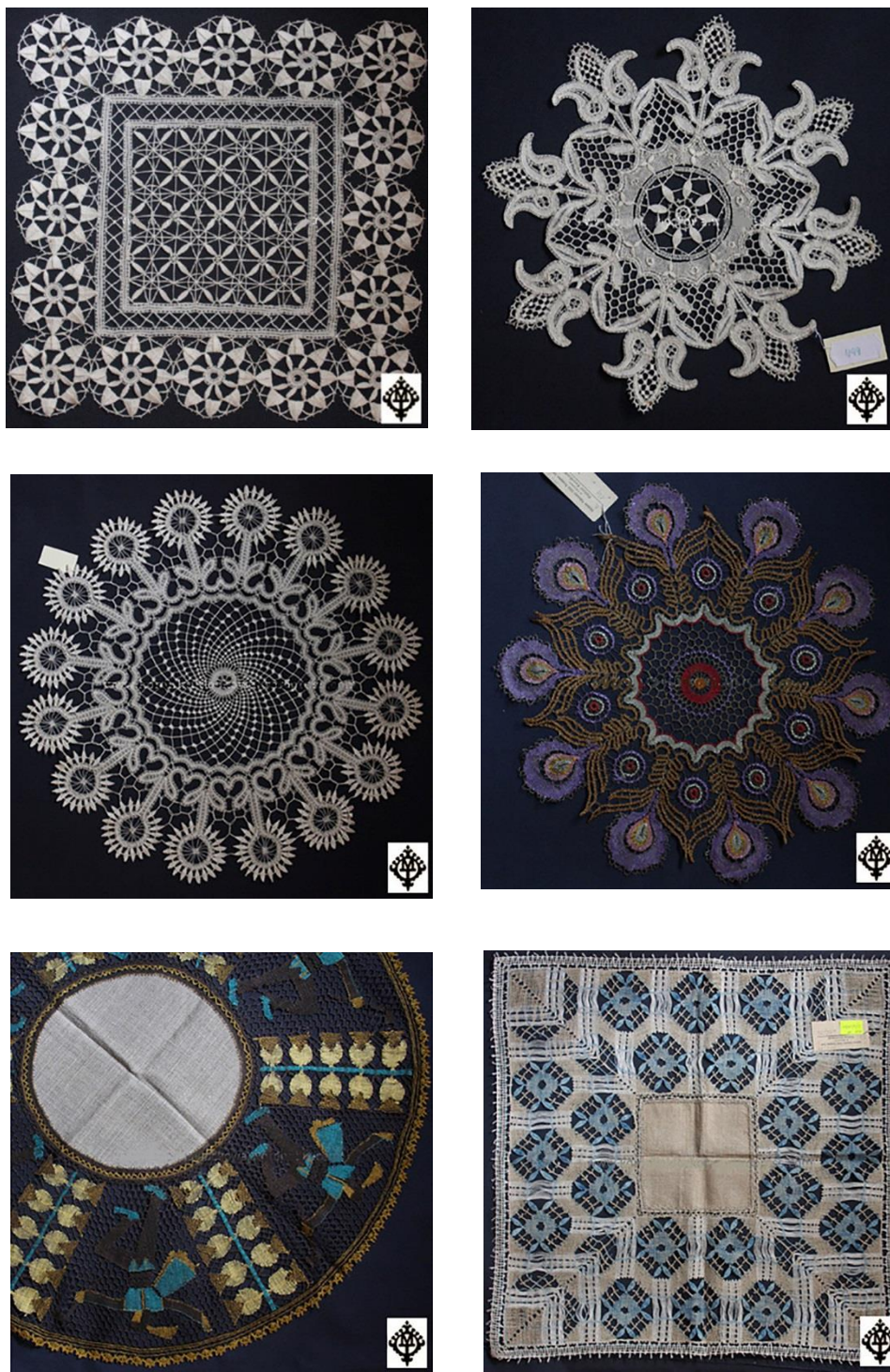

Рис. А.2.2.72-77. Коронки з Архіву Спілки професійних шкіл ім. Хелени Модржеєвської в Закопаному, від 2009 р. в зборах Музею Татрзанського ім. д-ра Титуса Халубінського в Закопаному.

Рис. А.2.2.78. Учасники курсу крою і шиття в Бережанах біля Львова (курси від Союзу Українок).

Рис. А.2.2.79. Учасники килимарського курсу в Городку (біля Львова).

Рис. А.3.1.1. Сатурська О. І. (Кочержук), Дзубей Н. П. на заняттях в ЛДПДМ, 1950.

Рис. А.3.1.2. Сатурська О. І. (Кочержук) на заняттях з рисунку в ЛДПДМ, 1947 р.

Рис. А.3.1.3-А.3.1.5. Сатурська О. І. (диплом, 1953 р. вип.). Порт'єрно-меблева тканина. Розмір 3,40 м. Керівник:Бавструк Н.Ф.

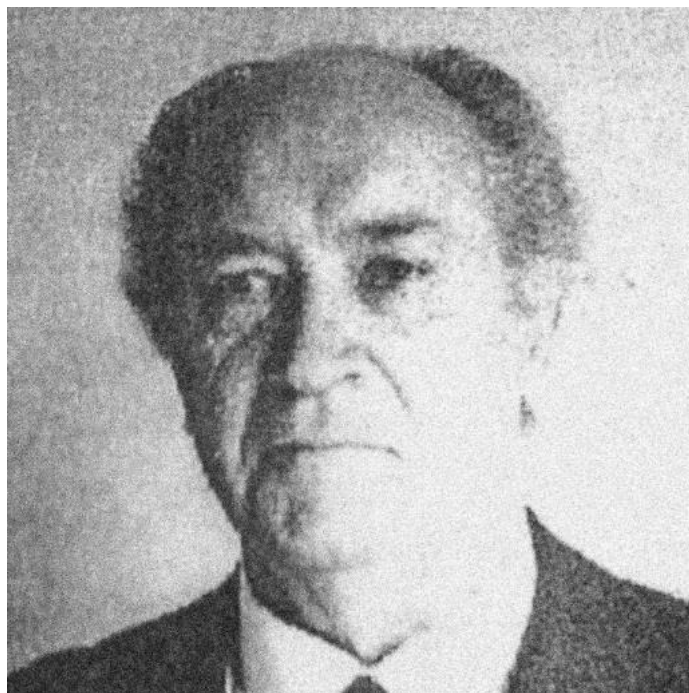

Рис. А.3.1.6. Арофікін Є.В.

Рис. А.3.1.7. Луцкевич М. С. Дипломна робота (1953 р. вип.). Керівник: Арофікін Є. В. Проект килима за мотивами петриківських розписів

Рис. А.3.1.8. Проект килима за мотивами писанок Станіславської обл. (тепер Івано-Франківська)

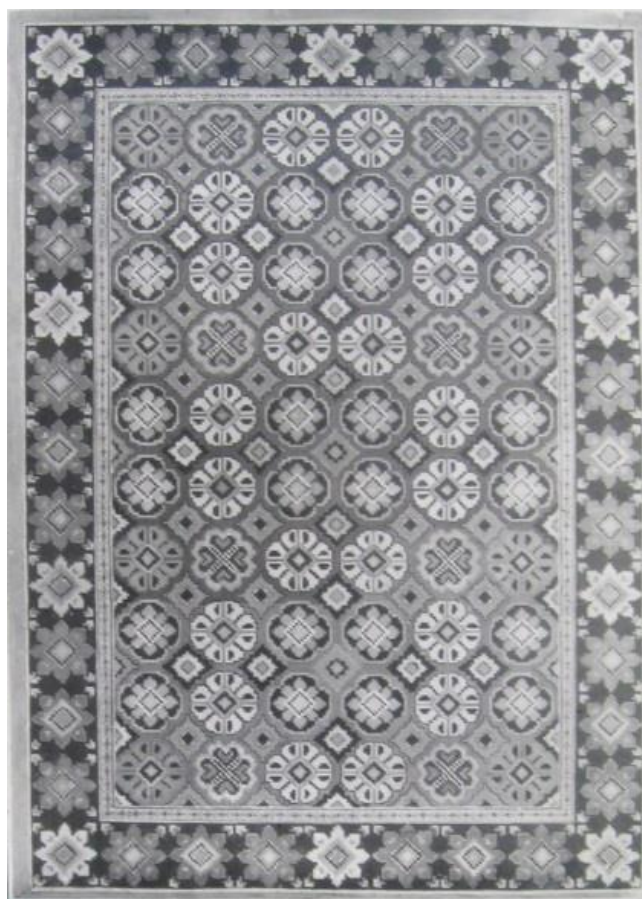

Рис. А.3.1.8-9. Луцкевич М. С. Дипломна робота (1953 р. вип.).
Керівник: Арофкін Є. В.

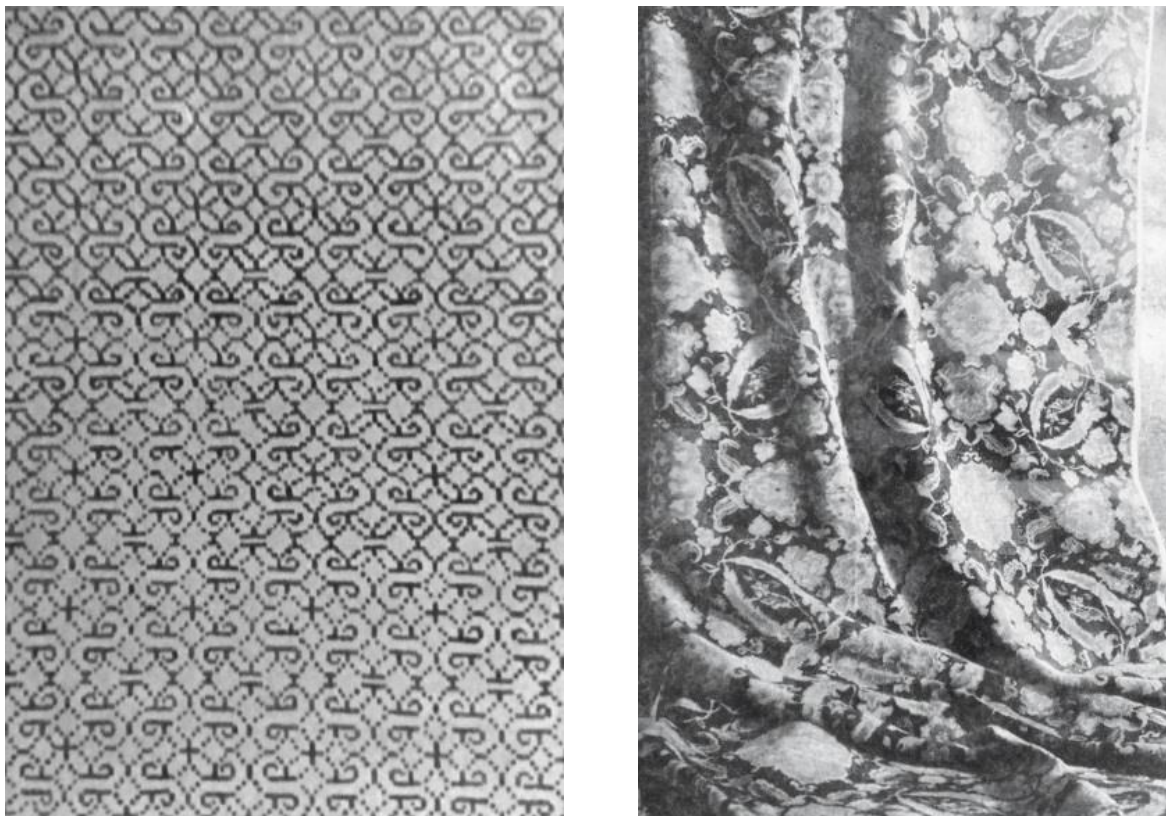

Рис. А.3.1.10-11. Токар М. В. Оббивна ворсова та декоративна тканина за мотивами перського орнаменту. (диплом, 1957 р. вип.). Публікується вперше

Рис. А.3.1.12. Фото Токар М. В.

Рис. А.3.1.13. Білас М. Я. Оформлення громадського інтер'єру тканинами (диплом, 1959 р. вип.). Три килими. Керівник: Вторушин І.К.

Рис. А.3.1.14-16. Білас М. Я. (диплом, 1959 р. вип.). Оформлення громадського інтер'єру тканинами. Три килими. Керівник: Вторушин І. К.

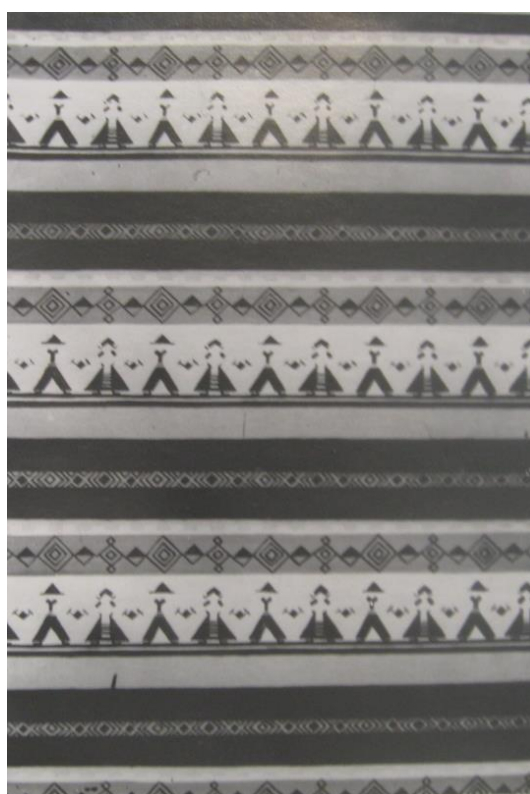
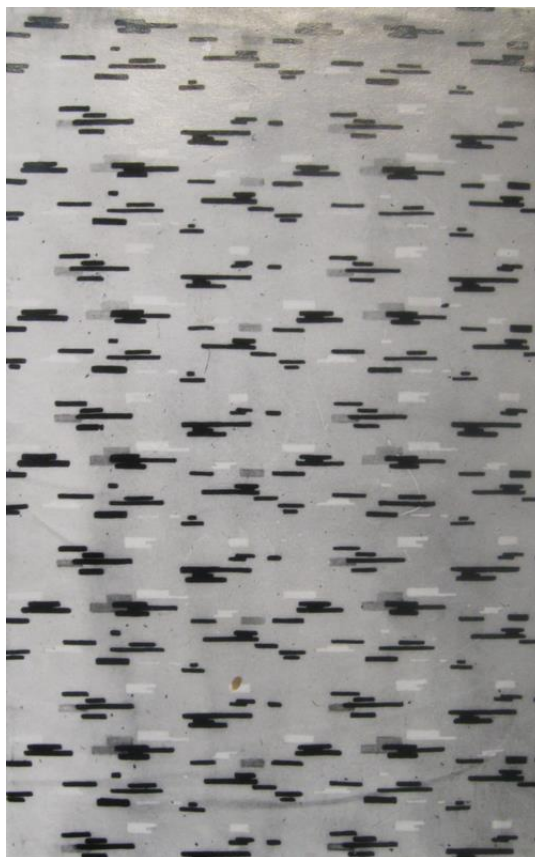

Рис. А.3.1.17-20. Пашкевич Р. С. Серія одягових шовкових тканин з вибійчаними і тканими узорами (диплом, 1959 р.). Керівник: Бельтюкова А. П.

Рис. А.3.1.21. Боднар І. Я. Оформлення декоративними тканинами холу гуртожитку ЛДПДМ (диплом, 1965 р. вип.). Фрагмент. Керівник: Токар М.В

Рис. А.3.1.22. Боднар І. Я. за мольбертом в аудиторії живопису під час навчання в ЛДПДМ, 1961 р.

Рис. А.3.1.23. Боднар І. Я. - викладач.

Рис. А.3.1.24. Крип'якевич О. А. Гобелен «Пісня миру» (диплом, 1967 р. вип.).
Керівник: Арофікін Є. В.

Рис. А.3.1.25. Мацелюх Я. П. Гобелен «Данило Галицький» (диплом, 1966 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я.

Рис. А.3.2.1. Ярема С. В. Гобелен «Поезія вільної праці» (диплом, 1970 р. вип.). Керівник: Арофкін Є.В.

Рис. А.3.2.2. Яцків Р. В. Гобелен «Доярки» (диплом, 1970 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я.

Рис. А.3.2.3. Кияниця П. П. . Батикове панно «Київ Х-ХІІІ ст.» (диплом, 1976 р. вип.) Керівник: Арофікін Є.В.

Рис. А.3.2.4. Базак М. І. Декоративне панно «Весна» (батик) (диплом, 1978 р. вип.). Керівник: Токар М.В.

Рис. А.3.2.5. Кришталь Л. М. Гобелен «Решетилівські килимарниці» (диплом, 1981 р. вип.). Керівник: Арофікін Є.В.

Рис. А.3.2.6. Семенова В. Б. Оздоблювальні та гіпюрові тканини. Фрагменти тканин (диплом, 1976 р. вип.). Керівник: Фащенко Є.С.

Рис. А.3.2.7. Федоренко Н. П. Гобелен «Птахи в лісі» (диплом, 1975 р. вип.).
Керівник: Токар М.В.

Рис. А.3.2.8. Рудько В. М. Килими «Квітуче Прикарпаття» (диплом, 1976 р. вип.).
Керівник: Скандаков Ю.В.

Рис. А.3.2.9-12. Плахта, фрагменти (курсове завд., 1982 р.). Кер.: Жиліна М. П.

Рис. А.3.2.13. За виконанням дипломної роботи Никорак О. І.

Рис. А.3.2.14. Никорак О. І. Гобелен «Золоторогий олень» (диплом, 1977 р. вип.).
Керівник: Токар М. В.

Рис. А.3.2.15. Стельмах Л. С. «Козацькі литаври» (гобелен, диплом, 1989 р. вип.).
Кер.: Токар М.В.

Рис. А.4.1.1. Кухар Ю. Д. Декоративне панно «Визволення духу» (диплом, комбінована техніка, 1991 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я.

Рис. А.4.1.2. Косів Р. Р. Комплект хоругв для церкви Покрови Святої Богородиці у Львові (частина, 1999, кер.: Шульга З. М.).

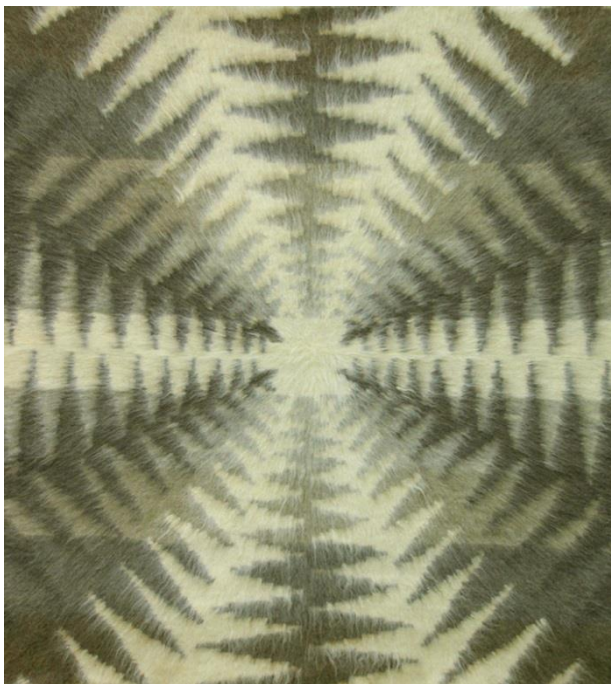

Рис. А.4.1.3. Покусинська Л. В. Ліжник «Ніч на Івана Купала» (диплом, 2000 р. вип.). Керівник: Шульга З.М.

Рис. А.4.1.4. Килівник Т. В. Батик «Пробудження» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2002 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я.

Рис. А.4.1.5. Чіп Н. Ю. Гобелен «Місто Львів» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2003 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д.

Рис. А.4.1.6. Василюк Р. М. Об'ємно-просторова композиція у комбінованій техніці «Казкові сновидіння» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2002 р. вип.). Керівник: Печенюк Т.Г.

Рис. А.4.1.7. Сидоренко М. В. Декоративне панно «Сон – мандрівка крізь час» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2002 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д.

Рис. А.4.1.8. Рожко М. М. Комплект одягових тканин за мотивами орнаментів українського бароко. Ручне ткацтво (диплом, ОКР «Магістр», 2005 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д.

Рис. А.4.1.9. Барабаш (Камецька) Т. Р. Декоративне панно (тривимірна композиція, мішана техніка, інсталяція) «Спокій» (диплом, ОКР «Магістр», 2007 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д.

Рис. А.4.1.10. Зьомко Р. Р. Об'ємно-просторова композиція „Діалог” (диплом, ОКР «Магістр», 2008 р. вип.). Керівник: Печенюк Т.Г.

Рис. А.4.1.11. Нечипоренко Т. М. (магістр). Панно «Пазли». Керівник: Кусько Г. Д.

Рис. А.4.1.12. Пінкевич Ю. М. Панно-печворк «У просторі емоцій». Керівник: Пшеничний Д. Я.

Рис. А.4.1.13. Овчарук В. О. Панно-печворк «Згадки про добре». Керівник: Кусько Г. Д.

Рис. А.4.1.14. Савлик Ю. А. Плетіння «Час» (триптих). Керівник: Дубовик В.С.

Рис. А.4.1.15. Савлик Ю. А. Панно «Зазеркалля як візуалізація паралельного простору». Керівник: Шульга З. М.

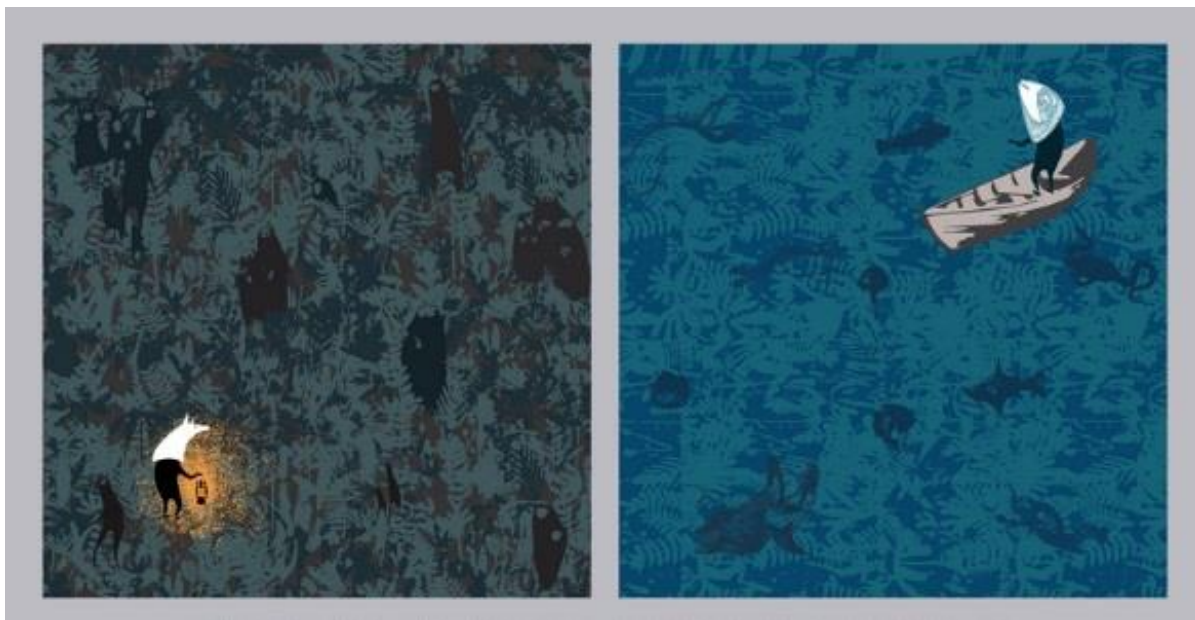

Рис. А.4.1.16. Кітриш І. В. Панно, диптих «Серед хижаків». Керівник: Кусько Г. Д.

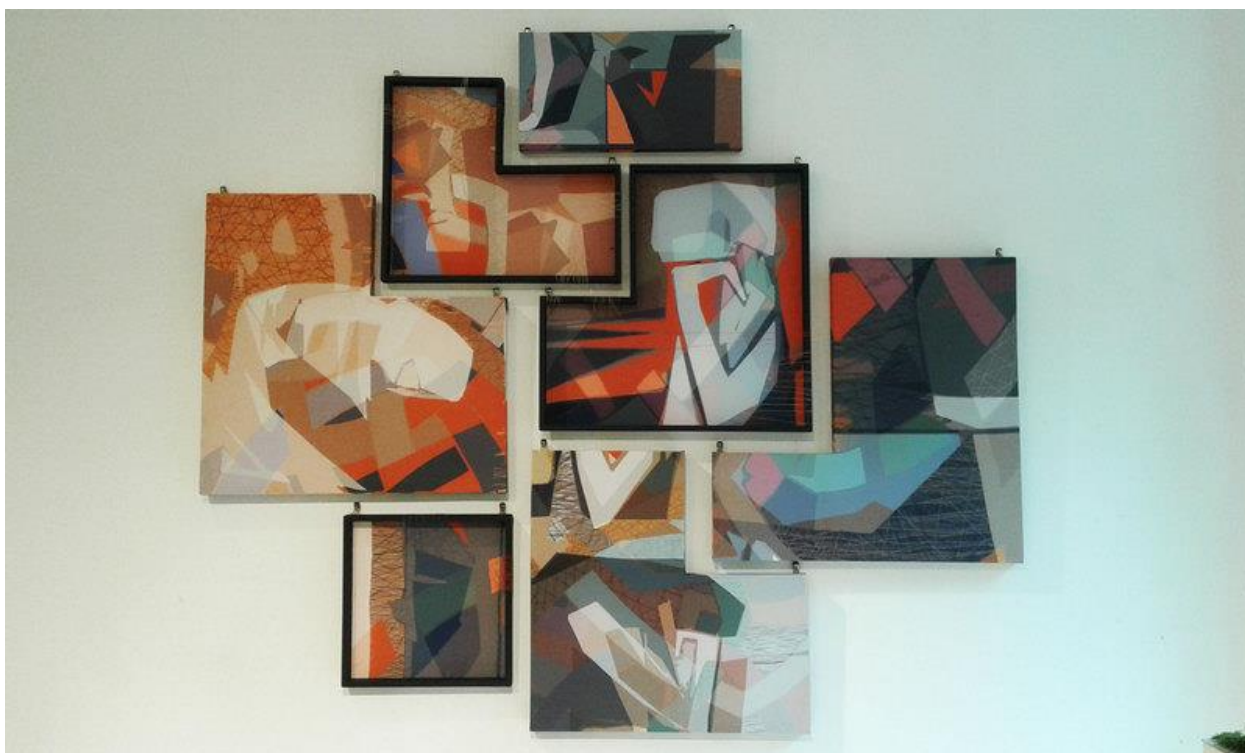

Рис. А.4.1.17. Дацко О. М. Панно «Енергетичний простір». Керівник: Печенюк Т. Г.

Рис. А.4.1.18. Шишка В. В. Серія тканин для молодіжного одягу «Фактура як мова текстилю». Керівник: Бурак С. Я.

Рис. А.4.1.19. Буряник В. В. Декоративне панно „Дикий рафінад” (диплом, ОКР «Практичний магістр», 2009 р. вип.). Керівник: Шульга Г.М.

Рис. А.4.1.20. Цуркан К. С. Декоративне панно «Плетиво життя» (диплом, ОКР «Магістр», 2012 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д.

Рис. А.4.1.21. Скоропад Р. С. Декоративне панно «Текстильна чаювання» (диплом, ОКР «Бакалавр», 2011 р. вип.). Керівник: Мінько О.Т.

Рис. А.4.1.22. Сирота Ю. М. Просторова композиція «Людські виміри та еволюція». Керівник: Печенюк Т. Г.

Рис. А.4.1.23-24. Фаїк Н. Я. Колекція жіночих аксесуарів за мотивами творчості Марії Приймаченко. Керівник: Шульга З. М.

Рис. А.4.1.25. Передерко Д. С. «Нурр» («Гранат»). Серія авторських тканин для одягу та аксесуарів. Керівник: Пшеничний Д. Я.

Рис. А.4.1.26-30. Серотюк О. І., Рай А. О.). Комплексний диплом – створення тканин для колекції молодіжного одягу «Між світами» (за мотивами подільського орнаменту та одягу). Керівник: Бурак С. Я., Печенюк Т. Г.

Рис. А.4.1.31. Фото з відкриття виставки «Текстильна мозаїка». грудень, 2011.

Рис. А.4.1.32. Курсова робота Даниляк С. (2009 р. Керівник: Кусько Г. Д.) на виставці «Текстильна мозаїка».

Рис. А.4.1.33. Курсова робота Цуркан К. (2009 р. Керівник: Кусько Г. Д.) на виставці «Текстильна мозаїка».

Рис. А.4.1.34. Кусько К. С. Панно «Реквієм» (диплом, ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Печенюк Т. Г.

Рис. А.4.1.35. Гаврилишин В. «Сколівська пісня» (диплом, ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Жиліна М. П.

Рис. А.4.1.36. Галас І. В. Панно «Геометрія міста» (ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Кусько Г. Д.

Рис. А.4.1.37. Польова І. Об'ємно-просторова композиція «Трансформація» (диплом, ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Печенюк Т. Г.

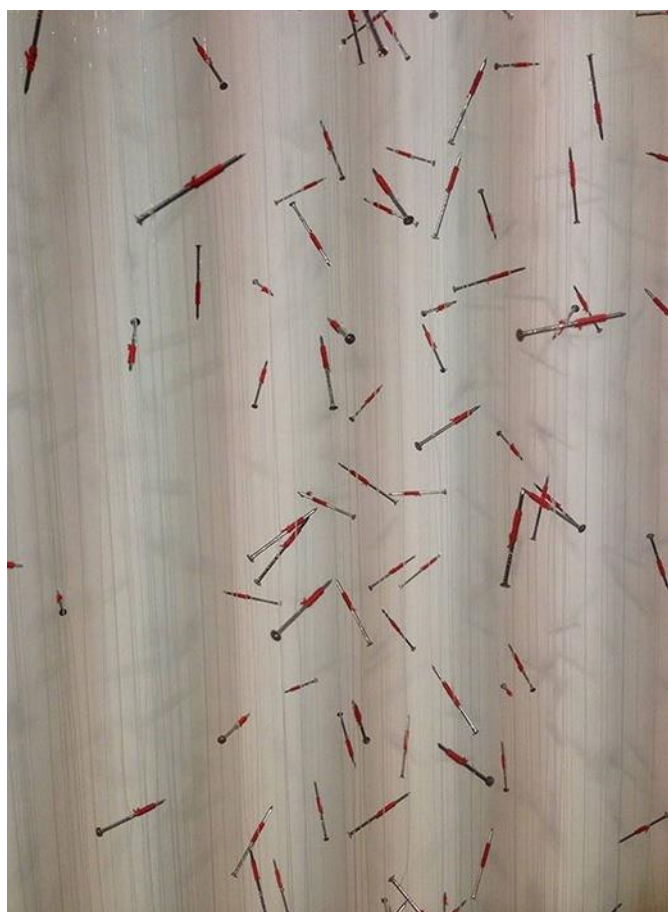

Рис. А.4.1.38. Барабаш Т. Інсталяція «Дош в Україні». XV Всесвітня трієнале текстильного мистецтва в Лодзі (Польща).

Рис. А.4.1.39. Наумчук М. Warmness. II Міжнародне текстильне трієнале для студентів у Лодзі (2016).

Рис. А.4.2.1. Колектив кафедри художнього текстилю ЛНАМ, 2016 р.

Рис. А.4.2.2. Печенюк Т. Г. Гобелен «Богдан Хмельницький» (дипломна робота, 1979 р. вип. Кер. Жиліна М. П.).

Рис. А.4.2.3. Печенюк Т. Г. Завідувач кафедри художнього текстилю ЛНАМ.

Рис. А.4.2.4. Кусько Г. Д. Декан факультету ДПМ.

Рис. А.4.2.5. З виставки «Текстильний шал». Куратор канд. мистецтв., доцент ЛАМ Кусько Г. Д. дає інтерв'ю для Львівського (редакція програм для молоді) 1999 рік.

Рис. А.4.2.6. Муращик І. О. (Мінько). Гобелен «Київська Русь» (диплом, 1982 р. вип.). Керівник: Токар М.В.

Рис. А.4.2.7. Фото з виставки «Поверхня, форма, відтінки» (куратор В. Дубовик), 2017.

Рис. А.4.2.8-9. Стеблій Г. Ф. Комплект тканин для житлового інтер'єру (диплом, 1978 р. вип.). Керівник: Арофікін Є.В.

Рис. А.4.2.10. Попова-Хижинська А. В. Гобелен-диптих «На крилах радості і смутку» (диплом, 1997 р. вип.). Керівник: Мінько О.Т.

Рис. А.4.2.11. Семак З. М. зі студентами за виконанням лабораторної роботи «Мерсеризація бавовни». 2014 р.

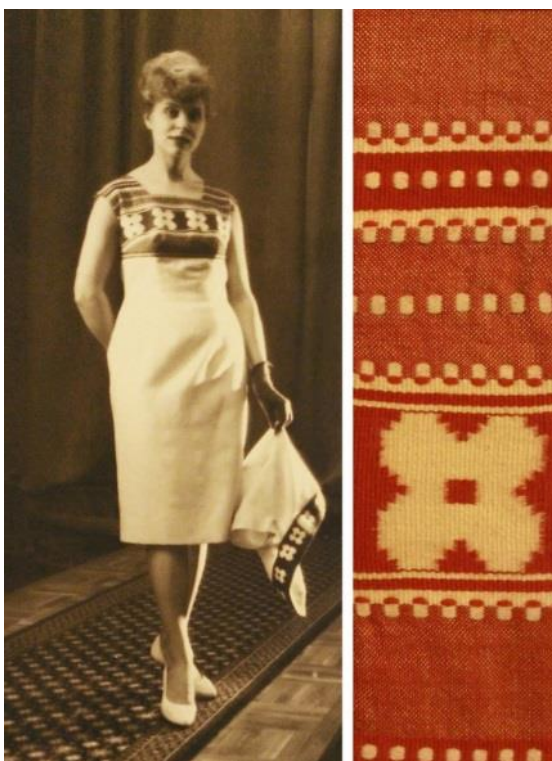

Рис. А.4.2.12. Токар М. В. Купонна тканина для парадної жіночої сукні. 1958 р. Закуплена у Львівського Будинку Моделей Львівським музеєм етнографії та художнього промислу.

Рис. А.4.2.13. Бурак С. Я. зі студентами в комп'ютерному класі кафедри

Рис. А.4.4.1. Жаворонкова В. В. Гобелен «Роксолана» і фрагмент (гобелен, диплом, 1990 р. вип.). Керівник: Мінько О.Т.

Рис. А.4.4.2. Петрашук О. Я. Панно пам'яті В. Івасюка «Легенда про пісню» (батик, диплом, 2001 р.). Керівник: Боднар І.Я.

Рис. А.4.4.3. Хоменко О. С. Гобелен «Земля» (гобелен, диплом, 1999 р. вип.).
Керівник: Дубовик В.С.

Рис. А.4.4.4. Сенік Н. А. Комплект хустин «З глибини віків» (батик, диплом,
1996 р. вип.). Керівник: Стеблій Г.Ф.

СПИСОК ІЛЮСТРАЦІЙ

Розділ 2

Рис. А.2.1.1. Обкладинка книги Розалії Шаленфельд «Викладання рукоділля в школах» (1861) [Джерело: Schallenfleld R. Het onderwijs in de vrouwelijke handwerken een noodzakelijk leervak voor de openbare school. — Schiedam, van Dijk & Comp. — 1871].

Рис. А.2.1.2. Норвегія. Фото з історичного архіву Університетського коледжу прикладних наук Осло та Акершус. Класна робота: шиття за методом Шалленфельд. Опубліковане Р. Квеллестад [Джерело: Kvellestad R. V. Flid, nytte og kvalitet - danningsideal ved Den Kvinnelege Industriskole frå 1875 til 1960 / FORMakademisk — Vol.6 Nr. 3, 2013, Art. 2, S. 1—20].

Рис. А.2.1.3. В'язання панчохи – навчальний зразок з частинами: 1) гладке в'язання 2) резинка 3) доріжка 4) зразок для в'язки п'ятки 5) запуск. Щоб було чіткіше видно окремі полоси зразка, перші рядки кожної частини в'язуться іншою ниткою. [Джерело: Поспелова-Гатцук, М. А. Methodika женских рукоделій. Руководство для преподавания рукоделій в профессиональных школах, гимназиях, орских и сельских школах / М. А. Поспелова-Гатцук. — СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909. — [2-е изд.]. — 605 с.]

Рис. А.2.1.4. Візуальний посібник вчителя: як підняти петлі (виправлення помилок). Таким чином, якщо учениця спускала петлю, вона повинна була підняти цю петлю за зразком. [Джерело: Поспелова-Гатцук, М. А. Methodika женских рукоделій. Руководство для преподавания рукоделій в профессиональных школах, гимназиях, орских и сельских школах / М. А. Поспелова-Гатцук. — СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909. — [2-е изд.]. — 605 с.]

- Рис. А.2.1.5. Накидка петель за зразком. [Джерело: Поспелова-Гатцук, М. А. Методика женских рукоделій. Руководство для преподавания рукоделій в профессиональных школах, гимназиях, орских и сельских школах / М. А. Поспелова-Гатцук. — СПб.: тип. Мин-ва внутренних дел, 1909. — [2-е изд.]. — 605 с.]
- Рис. А.2.1.6. Заняття з машинознавства в професійній школі «Труд» [Джерело: Цимбалюк О. «Труд» - жіноча кравецька школа. — Львів : [б. вид.], 1998. — 56 с.]
- Рис. А.2.1.7. Вітрина жіночого кооперативу «Труд», кінець 1920-х рр. [Джерело: Цимбалюк О. «Труд» - жіноча кравецька школа. — Львів : [б. вид.], 1998. — 56 с.]
- Рис. А.2.1.8. Перша жіноча фахова школа середнього типу СС Василянок у Львові [Джерело: Часопис «Нова хата» 1929. — Ч. 7. — С. 7.].
- Рис. А.2.1.9. Гімназія СС Василянок. Заняття з ручних робіт. Лекцію веде Савина Сидорович (1938) [Джерело: Пропам'ятна книга гімназії сестер Василянок у Львові. Частина 3. — Львів: Основа, 1995. — 272 с.].
- Рис. А.2.1.10. Гімназія СС Василянок. Проекти мундурка для гімназисток: з фондів ЦДІАЛ [Джерело: Пропам'ятна книга гімназії сестер Василянок у Львові. Частина 3. — Львів: Основа, 1995. — 272 с.].
- Рис. А.2.1.11. Гімназія СС Василянок. Проект обов'язкової святкової вишиваної блузки і взір для вишивки на рукавах: з фондів ЦДІАЛ [Джерело: Пропам'ятна книга гімназії сестер Василянок у Львові. Частина 3. — Львів: Основа, 1995. — 272 с.].
- Рис. А.2.1.12—А.2.1.14. Вправи з «Підручника до декоративних вправ» К. Гомоляча (1924) на основі геометричних елементів: квадрата, трикутника

[Джерело: Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. — Krakow. — 1924. — 258 s.].

Рис. А.2.1.15—А.2.1.16. Завдання з «Підручника до декоративних вправ» К. Гомоляча (1924) на створення килимових композицій [Джерело: Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. — Krakow. — 1924. — 258 s.].

Рис. А.2.1.17—А.2.1.19. Завдання з «Підручника до декоративних вправ» К. Гомоляча (1924) на створення батікових композицій [Джерело: Homolacs K. Podręcznik do ćwiczeń zdobniczych. — Krakow. — 1924. — 258 s.].

Рис. А.2.1.20. Проект бобінної коронки з геометричних мотивів. 1912 р., рис. В. Крицінського [Джерело: Kryciński W. Rysunki odręczne zdobnicze i malarstwo dekoracyjne. — Lwow – Warszawa – Krakow. — 1926].

Рис. А.2.1.21. Проект бобінної коронки на основі народних закопянських мотивів. Рис. В. Крицінського [Джерело: Kryciński W. Rysunki odręczne zdobnicze i malarstwo dekoracyjne. — Lwow – Warszawa – Krakow. — 1926].

Рис. А.2.1.22. Фрагмент експозиції килимів ЛАДу на виставці «Інтер'єр будинку» в Катовіцах, 1928 (Кооператив ЛАД 1926-1996, Музей Академії образотворчих мистецтв, 1998) [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.].

Рис. А.2.1.23. Килим з шаховим візерунком. Бл. 1920-1930 рр. Проект Е. Плутинської [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]

Рис. А.2.1.24. Килим «Квітковий», 1927. Проект С. Кодіс-Фрейєр [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.].

Рис. А.2.2.1. Східна Галичина на сучасній карті // URL: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ukraine-Bessarabia.png> (дата звернення 13.10.2017).

Рис. А.2.2.2. Граф Володимир Дідушицький / Галицьке «Discovery»: мамонт, зубр і чарівні шафи // URL: http://galinfo.com.ua/articles/galytske_discovery_mamont_zubr_i_charivni_shafy_122772.html (дата звернення 13.10.2017).

Рис. А.2.2.3. «Ліга допомоги промислам». 1909. ЛІМ. Фн. 4030 [Джерело: Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ — середини ХХ століття. Структурування, методологія, художні позиції / Р. Т. Шмагало. — Львів : Українські технології, 2005. — 528 с.]

Рис. А.2.2.4. Відкриття Віденської Всесвітньої виставки 1873 р. [Ротонда (Відень) // URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Ротонда_\(Відень\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Ротонда_(Відень)) (дата звернення: 14.10.2017)].

Рис. А.2.2.5. Ротонда Віденської Всесвітньої виставки. [Ротонда (Відень) // URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Ротонда_\(Відень\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Ротонда_(Відень)) (дата звернення: 14.10.2017)].

Рис. А.2.2.6. Павільйони Першої Рільничо-промислової виставки на пляцу Яблоновських (нині площа Петрушевича, Львів). 1877 р. [Джерело: ЛІМ, Фм.619; // URL: <http://www.lvivcenter.org/image.php?pictureid=1364&maxx=800&maxy=600> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.7. Головний павільйон Першої Рільничо-промислової виставки у Львові, 1877 р. [Джерело: ЛІМ, Фм. 2457; // URL: <http://www.lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=1362> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.8. Шкільний павільйон Першої Рільничо-промислової виставки у Львові, 1877 р. Експозиція. Група 32 і 33. [Джерело: ЛІМ, Фм. 2814; // URL: <http://www.lvivcenter.org/image.php?pictureid=1360&maxx=800&maxy=600> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.9. Перша Рільничо-промислова виставка у Львові, 1877. Експозиція жіночої школи виділової в Кракові [URL: <http://www.lvivcenter.org> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.10. Павільйон жіночої праці на Крайовій виставці у Львові 1894 р. [URL: <http://www.lvivcenter.org> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.11. Відкриття Крайової виставки у Львові 1894 р. [URL: <http://www.lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=608> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.12. Музей етнографії та художнього промислу бере свій початок у 1874 р., коли у Львові був створений Міський промисловий музей.

Рис. А.2.2.13. Проект килима О. О. Кульчицьких. Плановані колористики: червоний, синьо-зелений, бронзовий; або темно-жовтий, чорний, темно-зелений. [Джерело: Нова хата, 1926. – Ч. 12. – С. 16].

Рис. А.2.2.14. Ольга Кульчицька біля свого килимарського верстату. [Джерело: Нова хата, 1925. – Ч. 6. – С. 3].

Рис. А.2.2.15. Фрагмент експозиції сільськогосподарської виставки в Стрию, жовтень, 1927. На стіні - маката-гобелен О. О. Кульчицьких. [Джерело: Нова хата, 1927. – Ч. 11. – С. 2].

Рис. А.2.2.16. Будівля Художньо-промислової школи на вул. Театральній. 1892. ЛІМ, ФМ. 2579. [URL: <http://www.lvivcenter.org/uk/uid/picture/?pictureid=1399> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.17. Килими О. О. Кульчицьких на сільськогосподарській виставці в Стрию, жовтень, 1927 р. [Джерело: Нова хата, 1927. – Ч. 11. – С. 2].

Рис. А.2.2.18-20. Павільйон Австро-Угорщини на Всесвітній виставці в Парижі. [URL: <http://humus.livejournal.com/4762821.html> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.21. Шалі, виконані в техніці батіку. Львівська ХПШ, учні II курсу, кер. проф. Гарланд, 1920і рр. [Джерело: Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX — середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції / Р. Т. Шмагало. — Львів : Українські технології, 2005. — 528 с.].

Рис. А.2.2.22. Проекти матерії, виконані ученицею I курсу Львівської ХПШ, кер. проф. Гарланд, 1920і рр. [Джерело: Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX — середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції / Р. Т. Шмагало. — Львів : Українські технології, 2005. — 528 с.].

Рис. А.2.2.23. Серветка-філе, виконана в майстерні гаптів Львівської ХПШ ученицею II к. Кер. проф. Гарланд, 1920і рр. [Джерело: Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини XIX — середини XX століття. Структурування, методологія, художні позиції / Р. Т. Шмагало. — Львів : Українські технології, 2005. — 528 с.].

Рис. А.2.2.24. о. Филимон Решетилевич - засновник «Ткацького товариства» в Глинянах в 1885 р. [Джерело: Хамула М. Глиняни — місто моїх килимів /

М. Хамула. — Нью-Йорк: літературно-мовна редакція Леоніда Полтави, 1969. — 139 с.].

Рис. А.2.2.25. Михайло Хамула з родиною. [Джерело: Хамула М. Глиняни — місто моїх килимів / М. Хамула. — Нью-Йорк: літературно-мовна редакція Леоніда Полтави, 1969. — 139 с.].

Рис. А.2.2.26. Килимарниці на фабриці М. Хамули. [Джерело: Хамула М. Глиняни — місто моїх килимів / М. Хамула. — Нью-Йорк: літературно-мовна редакція Леоніда Полтави, 1969. — 139 с.]

Рис. А.2.2.27. Учні ткацької школи в Глинянах, 1941-1942 рр. У першому ряду (зліва направо): І. Федоришин, невідомий, священник І. Гаврилишин, Т. Ладичка. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.28. Оголошення в тодішній пресі про продаж килимів М. Хамули. [Джерело: Хамула М. Глиняни — місто моїх килимів / М. Хамула. — Нью-Йорк: літературно-мовна редакція Леоніда Полтави, 1969. — 139 с.]

Рис. А.2.2.29. Софія Стриєнська. Проект килима, 1925. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.30. Софія Стриєнська. Проект килима, №1209 з каталогу художньої майстерні килимів Михайла Хамули, 1937-1939. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.31. Килим з мотивом листя, проект Софії Стриєнської. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]

- Рис. А.2.2.32. Олена Кульчицька. Проект килима, 1930-і. [Джерело: 109. Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]
- Рис. А.2.2.33-35. Василь Цьонь. Проекти килимів, 1923-1924. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]
- Рис. А.2.2.36. Килим з ромбовидним візерунком. 1930-і рр. 300x200 см, виконаний з проекту килима «Модерністський» №1085 і №1236 з каталогу Килимової майстерні М. Хамули. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.37. Килимова маката «Виноградна лоза» за проектом Софії Стриєнської. 1930 р., Глиняни. 249x146 см. Вовна [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.38. Килим квітковий «Сучасний», 1930 р., Глиняни. 215x140 см. Вовна. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.39. Килим «Закоп'янський». Бл. 1925-1939 р. 300x200 см. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.40. Килим геометричний за проектом Семкова, 1930-і рр., 288x185 см. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]

- Рис. А.2.2.41. Килим «Сучасний». 1930-і рр., 195х290 см., 1998. Візерунок належав до популярних, часто зараховувався до майстерні в Косові. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.42. Килим «Сонце». Бл. 1925-1939 рр. 200х312 см. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.43. Килим у взір полум'яний. 1930-і рр. 200х300 см. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.44. Дипломна робота Федько В. П. «Шахтар» (1965), виконана на Глинянській ткацькій фабриці «Перемога». Керівник: Арофікін Є. В. [Джерело: музей ЛНАМ]
- Рис. А.2.2.45. Дипломна робота Шабатура С. М. «Довбуш» (гобелен, 1967), виконана на Глинянській ткацькій фабриці «Перемога». Керівник: Галкіна Н. М. [Джерело: 60. Художній текстиль. Львівська школа / [укл. Т. Г. Печенюк]. — Львів: Поллі, 1998. — 160 с.]
- Рис. А.2.2.46. Михайло Куриленко - засновник Спілки «Гуцульське мистецтво» у Косові 1922 р. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]
- Рис. А.2.2.47. Дипломна робота Риботицької О. Р. «Давній Львів» (гобелен, 1970), виконана на Глинянській ткацькій фабриці «Перемога». Керівник: Паук Н. П. [Джерело: домашній архів Риботицької О. Р.]
- Рис. А.2.2.48. Ганна Юліанівна Герасимович. Майстриня Спілки «Гуцульське мистецтво», Косів. [URL:

<http://hutsul.museum/collection/explore/masters/337/440/> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.49. Карта шкіл текстилю та навчальних текстильних майстерень Галичини за професійним спрямуванням кін. XIX - поч. XX ст. (на основі аналізу архівних справ ЦДІАЛ).

Рис. А.2.2.50. Г. Герасимович. Верета. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.51. Г. Герасимович. Рушник. Косів, 1966. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.52. Г. Герасимович. Килим «Кучер», Косів. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.53. Г. Герасимович. Килим «Вишивковий», Косів. 1930і рр., 150x220 см. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.54. Микола Юрійович Ганушак. Майстер Спілки «Гуцульське мистецтво», Косів. [URL: <http://hutsul.museum/collection/explore/masters/15/424/> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.55. Микола Ганушак. Налавник, 1974 р. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.56. Микола Ганушак. Килим, 1966 р. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.57. Килим “Медальйон”, 1930. Спілка “Гуцульське мистецтво”, Косів. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.58. Роберт Лісовський “Птахи”, 1930і рр., 200x150 см. Виконано в Спілці “Гуцульське мистецтво”. [Джерело: Нова хата; Рукотворна тканина.

Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.59. Петро Холодний (молодший) “Деревця”, 1930 р., 220x150 см. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.60. Святослав Гординський “Шахівниця”, 1930 р., 220x150 см. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.61. Ольга Іванівна Горбова. Спілка “Гуцульське мистецтво”, Косів. [URL: <http://hutsul.museum/collection/explore/masters/15/427/> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.62. Верета, виконана О. Горбовою, 1977. Спілка “Гуцульське мистецтво”, Косів. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.63. Килим, виконаний в Спілці “Гуцульське мистецтво”, 1920-30і рр, Косів. [URL: <http://hutsul.museum/collection> (дата звернення: 16.10.2017)].

Рис. А.2.2.64. Ткачі Спілки “Гуцульське мистецтво”, Косів. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]

Рис. А.2.2.65. Фрагмент оздоблення інтер’єру будинку Й. Федоровича у с. Вікно з килимами, виконаними на фабриці Володислава Федоровича, стан до 1939 р. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]

- Рис. А.2.2.66. Володислав Федорович. Засновник килимарської школи у с. Вікно. [Джерело: Рукотворна тканина. Традиції та сучасність.1 / [укл. Шульга З. М.]. — Львів-Сургут : Компанія Гердан, 2005. — 259 с.]
- Рис. А.2.2.67. Килим з фабрики Володислава Федоровича (с. Вікно). Збільшений фрагмент килима - монограма В. Федоровича [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.68. Килим з фабрики В. Федоровича (с. Вікно). [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.69. Килим з рослинно-геометричним орнаментом фабрики В. Федоровича. 1892, 195x128 см. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.70. Килим з фабрики В. Федоровича, 1892 р., 400x300 см. [Джерело: Michałowska-Barłóg M. T. Kilimy polskie od XVIII do XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. — Poznań: Moi : Łuczak, 2008. — 170 s.]
- Рис. А.2.2.71. Учениці коронкарської школи в Закопане за виконанням коронки. [URL: <https://koronkaklockowa.wordpress.com> (дата звернення: 16.10.2017)].
- Рис. А.2.2.72-77. Коронки з Архіву Співки професійних шкіл ім. Хелени Модржеєвської в Закопаному, від 2009 р. в зборах Музею Татрзанського ім. д-ра Титуса Халубінського в Закопаному. [URL: <https://koronkaklockowa.wordpress.com> (дата звернення: 16.10.2017)].
- Рис. А.2.2.78. Учасники курсу крою і шиття в Бережанах біля Львова (курси від Союзу Українок). [Нова хата].

Рис. А.2.2.79. Учасники килимарського курсу в Городку (біля Львова). [Нова хата].

Розділ 3

Рис. А.3.1.1. Сатурська О. І. (Кочержук), Дзюбей Н. П. на заняттях в ЛДПДМ, 1950. [Джерело: домашній архів О. І. Сатурської]. Публікується вперше.

Рис. А.3.1.2. Сатурська О. І. (Кочержук) на заняттях з рисунку в ЛДПДМ, 1947 р. [Джерело: домашній архів О. І. Сатурської]. Публікується вперше.

Рис. А.3.1.3-А.3.1.5. Сатурська О. І. (диплом, 1953 р. вип.). Порт'єрно-меблева тканина. Розмір 3,40 м. Керівник: Бавструк Н.Ф. [Джерело: музей ЛНАМ].

Рис. А.3.1.6. Арофікін Є.В. [Джерело: домашній архів Г. Ф. Стеблій].

Рис. А.3.1.7. Луцкевич М. С. Дипломна робота (1953 р. вип.). Керівник: Арофікін Є. В. Проект килима за мотивами петриківських розписів [Джерело: музей ЛНАМ].

Рис. А.3.1.8-9. Луцкевич М. С. Дипломна робота (1953 р. вип.). Керівник: Арофікін Є. В. [Джерело: музей ЛНАМ].

Рис. А.3.1.8. Проект килима за мотивами писанок Станіславської обл. (тепер Івано-Франківська) [Джерело: музей ЛНАМ].

Рис. А.3.1.10-11. Токар М. В. Оббивна ворсова та декоративна тканина за мотивами перського орнаменту. (диплом, 1957 р. вип.). Публікується вперше [Джерело: домашній архів Токар М. В.].

Рис. А.3.1.12. Фото Токар М. В. [Джерело: домашній архів Токар М. В.].

Рис. А.3.1.13. Білас М. Я. Оформлення громадського інтер'єру тканинами (диплом, 1959 р. вип.). Три килими. Керівник: Вторушин І.К. [Джерело: музей ЛНАМ].

- Рис. А.3.1.14-16. Білас М. Я. (диплом, 1959 р. вип.). Оформлення громадського інтер'єру тканинами. Три килими. Керівник: Вторушин І. К. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.1.17-20. Пашкевич Р. С. Серія одягових шовкових тканин з вибійчаними і тканими узорами (диплом, 1959 р.). Керівник: Бельтюкова А. П. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.1.21. Боднар І. Я. Оформлення декоративними тканинами холу гуртожитку ЛДІПДМ (диплом, 1965 р. вип.). Фрагмент. Керівник: Токар М.В. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.1.22. Боднар І. Я. за мольбертом в аудиторії живопису під час навчання в ЛДІПДМ, 1961 р. [URL: https://www.facebook.com/Ihor-Bodnar-Igor-Bodnar-1542109012742811/?hc_ref=ARRTFMLAACOpKNIB4Q18-5IitqRiKIL0QIW4Ower8efObUXAn-nFTlyR0Gq3PCL0QKI (дата звернення: 16.10.2017)].
- Рис. А.3.1.23. Боднар І. Я. - викладач. [Джерело: домашній архів родини І. Боднара, каталог Ігора Боднара].
- Рис. А.3.1.24. Крип'якевич О. А. Гобелен «Пісня миру» (диплом, 1967 р. вип.). Керівник: Арофікін Є. В. [Джерело: домашній архів О. А. Крип'якевич]
- Рис. А.3.1.25. Мацелюх Я. П. Гобелен «Данило Галицький» (диплом, 1966 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.2.1. Ярема С. В. Гобелен «Поезія вільної праці» (диплом, 1970 р. вип.). Керівник: Арофікін Є.В. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.2.2. Яцків Р. В. Гобелен «Доярки» (диплом, 1970 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я. [Джерело: музей ЛНАМ].

- Рис. А.3.2.3. Кияниця П. П. . Батикове панно «Київ Х-ХІІІ ст.» (диплом, 1976 р. вип.) Керівник: Арофікін Є.В. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.2.4. Базак М. І. Декоративне панно «Весна» (батик) (диплом, 1978 р. вип.). Керівник: Токар М.В. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.2.5. Кришталь Л. М. Гобелен «Решетилівські килимарниці» (диплом, 1981 р. вип.). Керівник: Арофікін Є.В. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.3.2.6. Семенова В. Б. Оздоблювальні та гіпюрові тканини. Фрагменти тканин (диплом, 1976 р. вип.). Керівник: Фащенко Є.С. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.2.7. Федоренко Н. П. Гобелен «Птахи в лісі» (диплом, 1975 р. вип.). Керівник: Токар М.В. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.3.2.8. Рудько В. М. Килими «Квітуче Прикарпаття» (диплом, 1976 р. вип.). Керівник: Скандаков Ю.В. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.3.2.9-12. Плахта, фрагменти (курсове завд., 1982 р.). Кер.: Жиліна М. П. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.3.2.13. За виконанням дипломної роботи Никорак О. І. [Джерело: музей ЛНАМ, дипломна записка О. Никорак].
- Рис. А.3.2.14. Никорак О. І. Гобелен «Золоторогий олень» (диплом, 1977 р. вип.). Керівник: Токар М. В. [Джерело: музей ЛНАМ, дипломна записка О. Никорак].
- Рис. А.3.2.15. Стельмах Л. С. «Козацькі литаври» (гобелен, диплом, 1989 р. вип.). Кер.: Токар М.В. [Джерело: музей ЛНАМ].

Розділ 4

- Рис. А.4.1.1. Кухар Ю. Д. Декоративне панно «Визволення духу» (диплом, комбінована техніка, 1991 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.2. Косів Р. Р. Комплект хоругв для церкви Покрови Святої Богородиці у Львові (частина, 1999, кер.: Шульга З. М.) [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.3. Покусинська Л. В. Ліжник «Ніч на Івана Купала» (диплом, 2000 р. вип.). Керівник: Шульга З.М. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.4. Килівник Т. В. Батик «Пробудження» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2002 р. вип.). Керівник: Боднар І.Я. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.5. Чіп Н. Ю. Гобелен «Місто Львів» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2003 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.6. Василюк Р. М. Об'ємно-просторова композиція у комбінованій техніці «Казкові сновидіння» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2002 р. вип.). Керівник: Печенюк Т.Г. [Джерело: Фото Василюк Р.]
- Рис. А.4.1.7. Сидоренко М. В. Декоративне панно «Сон – мандрівка крізь час» (диплом, ОКР «Спеціаліст», 2002 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д. [Джерело: Фото Сидоренко М.]
- Рис. А.4.1.8. Рожко М. М. Комплект одягових тканин за мотивами орнаментів українського бароко. Ручне ткацтво (диплом, ОКР «Магістр», 2005 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.9. Барабаш (Камецька) Т. Р. Декоративне панно (тривимірна композиція, мішана техніка, інсталяція) «Спокій» (диплом, ОКР «Магістр», 2007 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д. [Джерело: Фото Кусько Г.Д.].

- Рис. А.4.1.10. Зьомко Р. Р. Об'ємно-просторова композиція „Діалог” (диплом, ОКР «Магістр», 2008 р. вип.). Керівник: Печенюк Т.Г. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.11. Нечипоренко Т. М. (магістр). Панно «Пазли». Керівник: Кусько Г. Д. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.12. Пінкевич Ю. М. Панно-печворк «У просторі емоцій». Керівник: Пшеничний Д. Я. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.13. Овчарук В. О. Панно-печворк «Згадки про добре». Керівник: Кусько Г. Д. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.14. Савлик Ю. А. Плетіння «Час» (триптих). Керівник: Дубовик В. С. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.15. Савлик Ю. А. Панно «Зазеркалля як візуалізація паралельного простору». Керівник: Шульга З. М. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.16. Кітриш І. В. Панно, диптих «Серед хижаків». Керівник: Кусько Г. Д. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.17. Дацко О. М. Панно «Енергетичний простір». Керівник: Печенюк Т. Г. [Джерело: Фото Дацко О.].
- Рис. А.4.1.18. Шишка В. В. Серія тканин для молодіжного одягу «Фактура як мова текстилю». Керівник: Бурак С. Я. [Джерело: Фото кафедри худ. текстилю ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.19. Буряник В. В. Декоративне панно „Дикий рафінад” (диплом, ОКР «Практичний магістр», 2009 р. вип.). Керівник: Шульга Г.М. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.1.20. Цуркан К. С. Декоративне панно «Плетиво життя» (диплом, ОКР «Магістр», 2012 р. вип.). Керівник: Кусько Г.Д. [Джерело: Фото автора].

- Рис. А.4.1.21. Скоропад Р. С. Декоративне панно «Текстильна чаювання» (диплом, ОКР «Бакалавр», 2011 р. вип.). Керівник: Мінько О.Т. [Джерело: музей ЛНАМ].
- Рис. А.4.1.22. Сирота Ю. М. Просторова композиція «Людські виміри та еволюція». Керівник: Печенюк Т. Г. [Джерело: Фото Сироти Ю.]
- Рис. А.4.1.23-24. Фаїк Н. Я. Колекція жіночих аксесуарів за мотивами творчості Марії Приймаченко. Керівник: Шульга З. М. [Джерело: Фото кафедри худ. текстилю ЛНАМ]
- Рис. А.4.1.25. Передерко Д. С. «Нурр» («Гранат»). Серія авторських тканин для одягу та аксесуарів. Керівник: Пшеничний Д. Я. [Джерело: Фото кафедри худ. текстилю ЛНАМ]
- Рис. А.4.1.26-30. Серотюк О. І., Рай А. О.). Комплексний диплом – створення тканин для колекції молодіжного одягу «Між світами» (за мотивами подільського орнаменту та одягу). Керівник: Бурак С. Я., Печенюк Т. Г. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.31. Фото з відкриття виставки «Текстильна мозаїка». грудень, 2011. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.32. Курсова робота Даниляк С. (2009 р. Керівник: Кусько Г. Д.) на виставці «Текстильна мозаїка» [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.33. Курсова робота Цуркан К. (2009 р. Керівник: Кусько Г. Д.) на виставці «Текстильна мозаїка». [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.34. Кусько К. С. Панно «Реквієм» (диплом, ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Печенюк Т. Г. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.35. Гаврилишин В. «Сколівська пісня» (диплом, ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Жиліна М. П. [Джерело: Фото автора]

- Рис. А.4.1.36. Галас І. В. Панно «Геометрія міста» (ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Кусько Г. Д. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.37. Польова І. Об'ємно-просторова композиція «Трансформація» (диплом, ОКР «Магістр», 2015 р. вип.). Керівник: Печенюк Т. Г. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.1.38. Барабаш Т. Інсталяція «Дощ в Україні». XV Всесвітня трієнале текстильного мистецтва в Лодзі (Польща). [Джерело: Фото Барабаш Т.]
- Рис. А.4.1.39. Наумчук М. Warmness. II Міжнародне текстильне трієнале для студентів у Лодзі (2016). [Джерело: Фото Наумчук М.]
- Рис. А.4.2.1. Колектив кафедри художнього текстилю ЛНАМ, 2016 р. [Джерело: Фото кафедри худ. текстилю ЛНАМ]
- Рис. А.4.2.2. Печенюк Т. Г. Гобелен «Богдан Хмельницький» (дипломна робота, 1979 р. вип. Кер. Жиліна М. П.). [Джерело: Фото Печенюк Т. Г.]
- Рис. А.4.2.3. Печенюк Т. Г. Завідувач кафедри художнього текстилю ЛНАМ. [Джерело: Фото Печенюк Т. Г.]
- Рис. А.4.2.4. Кусько Г. Д. Декан факультету ДПМ. [Джерело: Фото Кусько Г.Д.]
- Рис. А.4.2.5. З виставки «Текстильний шал». Куратор канд. мистецтв., доцент ЛНАМ Кусько Г. Д. дає інтерв'ю для Львівського (редакція програм для молоді) 1999 рік. [Джерело: Фото з домашнього архіву Кусько Г. Д.]
- Рис. А.4.2.6. Муращик І. О. (Мінько). Гобелен «Київська Русь» (диплом, 1982 р. вип.). Керівник: Токар М.В. [60. Художній текстиль. Львівська школа / [укл. Т. Г. Печенюк]. — Львів: Поллі, 1998. — 160 с.]
- Рис. А.4.2.7. Фото з виставки «Поверхня, форма, відтінки» (куратор В. Дубовик), 2017. [Джерело: Фото автора]

- Рис. А.4.2.8-9. Стеблій Г. Ф. Комплект тканин для житлового інтер'єру (диплом, 1978 р. вип.). Керівник: Арофікін Є.В. [Джерело: Фото з домашнього архіву Стеблій Г. Ф.]
- Рис. А.4.2.10. Попова-Хижинська А. В. Гобелен-диптих «На крилах радості і смутку» (диплом, 1997 р. вип.). Керівник: Мінько О.Т. [Джерело: музей ЛНАМ]
- Рис. А.4.2.11. Семак З. М. зі студентами за виконанням лабораторної роботи «Мерсеризація бавовни». 2014 р. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.2.12. Токар М. В. Купонна тканина для парадної жіночої сукні. 1958 р. Закуплена у Львівського Будинку Моделей Львівським музеєм етнографії та художнього промислу. [Джерело: Фото з домашнього архіву Токар М. В.] Публікується вперше
- Рис. А.4.2.13. Бурак С. Я. зі студентами в комп'ютерному класі кафедри художнього текстилю ЛНАМ. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.2.14-15. Студентські роботи з дисципліни «Комп'ютерне проектування», виконані під керівництвом С. Я. Бурак. [Джерело: Фото автора]
- Рис. А.4.3.1. Фото з виставки «Вчитель і учень. Комп'ютер і текстиль» (куратор Бурак С. Я.). На стіні декоративні хустки, друковані способом сублимаційного друку. [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.3.2. Мазанько Н. «Ідея-розвиток» (частина диптиху). Робота з виставки «Поверхня, форма, відтінки» (куратор Дубовик В. С.) [Джерело: Фото автора].
- Рис. А.4.4.1. Жаворонкова В. В. Гобелен «Роксолана» і фрагмент (гобелен, диплом, 1990 р. вип.). Керівник: Мінько О.Т. [Джерело: Фото автора].

Рис. А.4.4.2. Петрашук О. Я. Панно пам'яті В. Івасюка «Легенда про пісню» (батик). Керівник: Боднар І.Я. [Джерело: Фото Петрашук О.].

Рис. А.4.4.3. Хоменко О. С. Гобелен «Земля» (гобелен, диплом, 1999 р. вип.). Керівник: Дубовик В.С. [Джерело: музей ЛНАМ].

Рис. А.4.4.4. Сенік Н. А. Комплект хустин «З глибини віків» (диплом, 1996 р. вип.). Керівник: Стеблій Г.Ф. [Джерело: музей ЛНАМ].

ДОДАТОК Б
ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ, ТАБЛИЦІ

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ, ТАБЛИЦІ

Б.2.2.1. Органи державного управління і влади, яким підпорядковувалась система освіти в Галичині в кінці ХІХ – на початку ХХ ст.

Галицьке намісництво (м. Львів) [ЦДІАЛ, Ф.146]

1772–1854 рр. – Крайове губернаторство

1854–1921 рр. – Галицьке намісництво.

Територія, на яку поширювалася влада Львівського губернаторства, змінювалася в залежності від територіальних змін північно-східних кордонів Австрійської імперії. Згідно з імператорським декретом від 16 квітня 1854 р. губернаторство було реорганізоване і перейменоване на Намісництво, а губернатор став намісником. Намісництво, як і губернаторство, було найвищим органом влади в Галичині для адміністративного і поліцейського управління, для справ релігійних культів, освіти, торгівлі, ремесла, сільського господарства, будівництва. Намісництву підпорядковувалися окружні управління, усі установи, інституції. У справах адміністративних, персональних питаннях службовців Намісництво підпорядковувалось Міністерству внутрішніх справ, в інших питаннях – відповідним міністерствам або центральним палатам у Відні, здійснювало суворий нагляд за виконанням усіх законів і розпоряджень уряду. На основі закону 1868 р. до кола діяльності Намісництва увійшли справи, що в першій інстанції належали Міністерствам внутрішніх справ, віросповідань і освіти, землеробства, а частково Міністерствам крайової оборони, торгівлі і фінансів. Для управління шкільними справами 1867 р. при Намісництві організовано Крайову шкільну раду, головою якої став намісник. 1914 р. внаслідок воєнних дій Намісництво переміщено зі Львова до м. Бяла (Західна Галичина), а в кінці 1917 р. повернулося до Львова, де діяло до розпаду Австро-Угорської імперії (31 жовтня 1918 р.). З того часу Намісництво перестало бути органом австрійської влади в Галичині, його апарат був використаний урядом Польщі. Згідно з розпорядженням Ради Міністрів Польщі від 7 березня 1919 р. був призначений генеральний делегат для уряду Галичини, якого наділено правами колишнього намісника. Делегат займався ліквідацією діяльності Намісництва та підготовкою ґрунту для створення нового адміністративного апарату – воєводського управління. Посада генерального делегата була ліквідована 3 грудня 1920 р.

Міністерство віросповідань і освіти (м. Відень) [ЦДІАЛ, Ф.639]

(одна з комісій Галицького Намісництва)

Створене 1849 р. для керівництва навчальними і релігійними установами. Припинило діяльність на території Галичини у 1918 р.

Крайовий комітет (м. Львів) [ЦДІАЛ, Ф.165]

Адміністративний і виконавчий орган Крайового сейму, створеного 26 лютого 1861 р., установа австрійського уряду для внутрішнього “самоврядування” Галичини. Крайовий комітет складався з президіального відділу і шістьох департаментів. Перший відав діяльністю ощадних кас; 2 – діяльністю сільськогосподарських шкіл та шкіл лісового господарства, крайовими промислами, риболовством, меліорацією полів, регулюванням рік; 3 – *освітою і релігією, стипендіальними фондами, театрами, бібліотеками, виборами до Крайового сейму, особовими справами службовців комітету*; 4 – будівництвом доріг і мостів, регулюванням рік, меліорацією; 5 – здійснював нагляд за лікарнями, благодійними закладами; 6 – відав благодійними фондами воєнних інвалідів, справами крайової жандармерії, питаннями пропінатії. Його апарат був використаний у перші роки панування Польщі. Ліквідований 30 січня 1920 р., а його функції передано Тимчасовому комітету самоврядування, м. Львів.

Тимчасовий комітет самоврядування (м. Львів) [ЦДІАЛ, Ф.770]

Організований 20 січня 1920 р. згідно з розпорядженням президента Польщі. Виконував функції Галицького крайового сейму та його виконавчого органу – Крайового комітету у Львові. Складався з семи структурних частин – президії та шістьох відділів (департаментів). Перший департамент відав установами самоврядування, кредитами комунальних спілок, громадськими лісами. Другий – займався збором 10% з міського податку за будівництво в місті. У його віданні були будівельний і промисловий крайові фонди, а також фонд пропінатії. *Керував організацією домашнього ремесла, крайовими професійними школами.* Третій – складався з трьох підвідділів і відав сільськогосподарськими школами, меліоративними роботами, будівництвом, ремонтом доріг, мостів. Четвертий – відав лікувальними закладами і організацією медслужби. П'ятий – займався питаннями парцеляції маєтків, стипендіальними фондами та їх використанням. У компетенції шостого департаменту входив збір податку, відання фондом сиріт. Ліквідований у січні 1928 р. розпорядженням президента. Його функції передано відділу самоврядування при Львівському воєводському управлінні. Ліквідація Тимчасового комітету фактично здійснювалася до 1939 р.

Крайова шкільна рада (м. Львів) [ЦДІАЛ, Ф.178]

Утворена 1867 р. на базі шкільної секції V департаменту Намісництва. Була вищим контрольним і виконавчим органом управління народними загальними та спеціальними середніми школами в Галичині. Підлягала Міністерству віросповідань і освіти. Продовжувала свою діяльність до 1921 р. коли польський уряд реорганізував її в Кураторію львівського шкільного округу, яка діяла до 1939 р.

Кураторія Львівського шкільного округу (м. Львів) [ЦДІАЛ, Ф.179]

Організована на основі розпорядження Міністерства віросповідань і освіти 8 лютого 1921 р. Діяла на території Львівського, Тернопільського і Станіславського воєводств. Здійснювала керівництво всіма державними спеціальними і початковими навчальними та навчально-виховними закладами; вела також нагляд за приватними школами і позашкільним вихованням та освітою. Вузи Кураторії не підпорядковувались. У 1933 р. складалася з 8-ми відділів: 1. відділ кадрів; 2. загальний відділ; 3. відділ початкових і неповних середніх шкіл; 4. підвищення кваліфікації вчителів; 5. загальноосвітніх середніх шкіл; 6. професійних шкіл; 7. позашкільної освіти; 8. видавництво шкільних підручників. Діяла до 1943 р.

Державний секретаріат освіти і віросповідань Західних Областей УНР

(м. Станіславів, тепер м. Івано-Франківськ) [ЦДІАЛ, Ф.667]

Створений у листопаді 1918 р. у складі Державного Секретаріату ЗУНР у м. Станіславові. Вирішував усі питання освіти, надавав дозволи на відкриття шкіл, укомплектовував школи вчительськими кадрами, затверджував розміри платні і пенсій вчителям. Очолював секретаріат О. Барвінський. У лютому 1919 р. після реорганізації УНРади в повітах Галичини були створені повітові шкільні комісаріати, які керували діяльністю початкових шкіл у повітах і підпорядковувались секретаріату. На чолі його стояв А. Артимович. Припинив свою діяльність у липні 1919 р.

Товариство “Патронат народного і кустарного промислу”, м. Львів [ЦДІАЛ, Ф.579]

Заснований на основі ліквідованого крайового патронату рукоділля і дрібного промислу у Львові 1929 р. Поширювало свою діяльність на Львівське, Станіславське та Тернопільське воєводства з метою підтримки та збереження народних промислів – шевства, кошикарства, ткацтва, краю та шиття. Займалось збутом готової продукції, купівлею інвентаря та сировини, підтримувало зв'язки з чеськими виробниками у Празі. Дата припинення діяльності товариства не встановлена. Крайні дати документів – 1928 – 1933 рр.

Б.2.2.2. Товариства, навчальні майстерні та курси текстилю в Галичині в кін. ХІХ – поч. ХХ ст.**Товариства**

Товариство «Патронат народного і кустарного промислу» (Львів)

Руське товариство педагогічне (Львів)

Товариство опіки над дівчатами у Львові

Товариство жінок «Помоц пшемислова» у Львові

Товариство «Гурток праці жінок» у Львові

Товариство рукодільних майстерень для єврейських дівчат у Львові

Товариство руських жінок (м. Станіславів)

Товариство «Труд» у Львові

Ткацькі товариства в Косові, Глинянах, Вікні, Комарній, Блажовій, Корчині, Кросні, Лужні, Вілямовицях.

Товариство для краєвого промислу ткацького у Львові

«Гуцульська спілка» в Коломиї (В. Нагірний та Т. Окуневський)

«Товариство ткачів» в м. Дембовець

Товариство ремісників «Гвезда» в Перемишлі

Товариство «Килим» у м. Закопане

Товариство «Подгалянські варстати праці» у м. Закопане

Товариство «Жіноча праця» у м. Коломиї

«Інститут допомоги ремеслу» в м. Кракові

«Товариство допомоги жіночому промислу» в м. Кракові

«Спілка ремісничих товариств» в м. Кракові

Навчальні верстати (майстерні)

Ткацькі: Вілямовиці, Рихвальд, Блажова, Корчина, Ланцут, Глиняни, Косів, Кросно

Ткацька майстерня в Косові (Кременюк Дмитро)

Ткацька майстерня в Косові (Кабин Микола)

Майстерня по виготовленню килимів в м. Бучач (Стефаник Хелена, Тернопільська обл.)

Ткацька майстерня в м. Ярославі (Павульський Володислав)

Курси текстилю

Ткацтво:

Курси ткацького виробництва (м. Бережани)

Курси по виготовленню килимів (м. Пивнична)

Мереживо (коронкарство):

Курси по виробництва мережива в м. Бобова

Гаптярство (вишивка):

Курси художньої вишивки Войнар Людвики в м. Кракові.

Курси рукоділля у м. Кракові

Таблиця Б.2.2.1.

Школи текстилю в Галичині за професійним спрямуванням

	Коронкарські	Гаптярські	Ткацькі	Професійні жіночі
Населені пункти	Відділ коронкарства та гапту львівської панської промислової школи Закопане Краків Каньчуга (інсп. Л. Вербицький) Мушина (кер. Й. Неужільова) Школа мережива в м. Яворові	Школа художньої вишивки у Львові Краків Каньчуга Мушина Закопане Маків	Блажова Бучач (гр. Потоцький) Вікно (В. Федорович) Вілямовиці Глиняни (о. Решетилевич) Горлиці Городенка Клебанівка (Т. Федорович) Корчин Кросно (Г. Грушецький) Рихвальд Ткацька школа в м. Стрию	Школа робіт при чоловічому ліцеї ім. Кр. Ядвіги (Львів) Школа білизнярства товариства «Праця жінок» (Львів) Школа промислова товариства підтримки промислу жіночого (Львів) Інститут сс. Василянок (Львів) Школа жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в Перемишлі Новий Сонч Школа жіночих робіт (Краків) Жіноча професійна школа ім. Ожешко в м. Дрогобичі Професійна школа для єврейських дівчат в Жовкві Жіноча професійна школа в Ланцуті Жіноча професійна школа св. Анни у Львові Жіноча професійна школа ім. А. Міцкевича у Львові Жіноча професійна школа св. Терези у Львові

Б.3.1. Історична довідка ЛДШДМ [Архів ЛНАМ]

ЛДШДМ було створено в 1946 р. на підставі Постанови Ради Міністрів УРСР №1769 від 13 серпня 1946 р. та №1567 від 6 вересня 1946 р.

Було відкрито 6 відділів:

- Монументально-декоративний живопис
- Монументально-декоративна скульптура
- Художній текстиль
- Художня обробка дерева
- Художня кераміка
- Прикладна графіка

А також кафедри:

- Марксизма-ленінізма
- Рисунку та прикладної графіки
- Декоративної скульптури та художньої кераміки
- Меблевого інтер'єру
- Художнього текстилю
- Композиції
- Історії прикладного та декоративного мистецтва
- Військової підготовки

Метою інституту стала підготовка художників прикладного і декоративного мистецтва, що володіють професійними знаннями та майстерністю, необхідними для створення повноцінних творів прикладного та декоративного мистецтва, педагогічними знаннями та методичними навичками для викладання в художньо-промислових учбових закладах.

На відділі текстилю з 1961 р. розпочато підготовку художників зі спеціальності «моделювання одягу». Згодом було утворено окремий відділ «моделювання одягу».

Відповідно до постанови Колегії Міністерства Культури УРСР від 19 липня 1963 р. структура інституту змінилась наступним чином:

- Відділення художньої кераміки і «Відділення художнього скла переіменовано в «Відділення художньої кераміки, скла і пластмас».
- Відділення художньої обробки дерева» у «Відділення проектування меблів та оздоблення інтер'єру».
- Відділення художнього текстилю у «Відділення художнього оформлення тканин та виробів з них».

Змінилось призначення інституту. Інститут став готувати спеціалістів для підприємств художньої промисловості, конструкторських бюро та монументально-декоративного оздоблення архітектурних споруд.

На кінець 1958/1959 учбових років структура ЛДПДМ була наступною:

I. Відділи:

1. Декоративно-прикладного мистецтва з відділеннями:
 - А) художньої кераміки
 - Б) художнього скла
2. Художнього оформлення і моделювання виробів текстильної та легкої промисловості зі спеціальностями:
 - А) художнього оформлення тканин та вироби з них
 - Б) моделювання одягу
3. Інтер'єру та оздоблення зі спеціальностями:
 - А) проектування та оздоблення інтер'єру

II. Кафедри:

- А) Загальноінститутські
 - марксизма-ленінізму та історії мистецтв
 - рисунку
 - живопису
 - скульптури
- Б) спеціальні кафедри
 - художнього текстилю
 - проектування меблів та оздоблення інтер'єру
 - художньої кераміки
 - художнього скла

У 1975 р. у ЛДПДМ було утворено два факультети:

- Факультет декоративно-прикладного мистецтва
- Факультет інтер'єру та обладнання

Від 1 вересня 1946 р. до 1953 р. інститут знаходиться під керівництвом Комітету зі справ мистецтв УРСР

Від 1953 р. до січня 1964 р. – під керівництвом Міністерства культури УРСР

Наказ №4 від 07.04.1972 р.

Відділ художнього текстилю розділити на дві кафедри з 01.09.72 р.

- Художнього текстилю
- Моделювання одягу

У 1979 р. факультет ДПМ мав спеціалізації:

- Художня кераміка
- Художнє скло
- Художнє ткацтво
- Моделювання костюма

Наказ № 107 від 28 серпня 1972 р.

§1. На підставі рішення Колегії Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР від 11 квітня 1972 р. кафедру художнього текстилю розділити на дві кафедри:

- Кафедру художнього текстилю
- Кафедру моделювання одягу

Наказ № 49 від 10 квітня 1985 р.

«Об организации подготовки специалистов по новым специализациям по специальностям № 2227».

§1. З 1985-86 рр. запровадити підготовку спеціалістів для народного господарства країни, додатково до спеціалізацій спеціальності № 2227:

А) по кафедрі художнього текстилю:

- художнє оздоблення текстильних виробів способом ткацтва – 10 осіб
- художнє оформлення текстильних виробів способом друку – 10 ос.

Б) по кафедрі моделювання швейних виробів:

- художнє оформлення та моделювання трикотажних виробів – 5 ос.
- моделювання костюму – 15 ос.
- моделювання взуття та головних уборів – 10 ос.

Зав. каф. текстилю (на момент наказу): Токар М. В.

Таблиця Б.3.1

Списки баз виробничої практики по відділенню художнього текстилю ЛДПДМ на 1955 рік. Затверджено Міністерством культури УРСР [ДАЛО]

Курс	Кільк. студ.	Тривалість практики (дні)	Час практики	Назва підприємства
4	7	30	липень	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова
6	3	60	березень-квітень	Ткацька фабрика «Рекорд», м. Рига
				Московська текстильна фабрика «Декоративткань»
3	6	30	липень	Московський шовко-ткацький комбінат ім. Щербакова.
6	3	60	березень-квітень	Люберецький килимовий комбінат, Московська обл.
				Красавинський льнокомбінат
				Обухівський килимовий комбінат, Московської обл.
				Шовко-ткацька фабрика ім. Свердлова, П-Посад, Московська обл.

6	1	60	березень- квітень	Дарницький шовковий комбінат
---	---	----	----------------------	------------------------------

Таблиця Б.3.2

Списки баз виробничої практики по відділенню художнього текстилю ЛДПДМ на 1957/1960 рік. Затверджено Міністерством культури УРСР [ДАЛЮ]

Курс	Кільк. студ.	Період практики	Вид практики	Назва підприємства	Примітки
4	5	червень-липень	виробнича	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова /закріплена на 5 років/ <i>Яким підпр. можна замінити: /</i> Московська фабрика «Декоративткань»	
4	5	червень-липень	виробнича	Ткацько-обробна фабрика «Рекорд», м. Рига /закріплена на 5 років/	
5	5	черв-лип, бер-квіт	творча	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл) /закріплена на 5 років/ <i>Яким підприємством можна замінити: /</i> Обухівський килимовий комбінат Москов. обл.	виконання диплому в матеріалі
3	5	черв-лип	виробнича	Красавинський льнокомбінат Вологородської обл. /закріплена на 5 років/ <i>Яким підприємством можна замінити: /</i> Московський шовко-ткацький комбінат ім. Щербакова; Шовко-ткацька фабрика ім. Свердлова, м. Павлово-Посад, Москов. обл.;	

				Дарницький шовковий комбінат, м. Київ.	
4, 5, 6	10	черв-лип, бер-квіт	виробнича, творча	Шовко-набивний комбінат «Червона троянда», м. Москва <i>Яким підприємством можна замінити:/</i> Ткацько-обробна фабрика, м. Рига «Ригас-Аудумус»	Виконання диплому в матеріалі
3	5	черв-лип	виробнича	Комбінат «Трьохгірна мануфактура», м. Москва	
3,4, 5, 6	15	черв-лип	Виробнича, творча	Московський дім моделей <i>Яким підприємством можна замінити:/</i> Київський дім моделей, Львівський дім моделей, Ризький дім моделей	

Б.3.2

**Списки баз виробничої практики по відділенню художнього текстилю
ЛДПДМ 1946-1980-х рр.**

[На основі аналізу справ архівів ЛНАМ та ДАЛО]

Українські бази:

Дарницький шовковий комбінат
 Донецький бавовняний комбінат
 Житомирський льнокомбінат
 Київська хусткова фабрика
 Київський шовковий комбінат
 Косівська килимова фабрика ім. Т. Шевченка
 Косівське художньо-виробниче об'єднання «Гуцульщина»
 Луцька меланжева фабрика
 Луцький шовковий комбінат
 Львівська ткацька фабрика
 Львівське ПО «Юність»
 Решетилівська фабрика ім. К. Цеткін
 Рівненський льнокомбінат
 Текстильно-експериментальна майстерня при Академії Архітектури (м. Київ)
 Тернопільський бавовняний комбінат
 Ужгородська швейна фабрика
 Херсонський бавовняний комбінат
 Черкаський шовковий комбінат
 Чернівецьке бавовняне Об'єднання «Схід»

Чернігівський камвольно-суконний комбінат

Виробничі бази Російської РСР:

Алма-атинська килимова фабрика Миколаєвської-Терешкової
Ленінградське вище художньо-промислове училище ім. В. І. Мухіної
Льнокомбінат м. Яковлева
Московська фабрика «Декоративткань»
Московська фабрика ім. Маркова
Московський ткацько-обробний комбінат
Обухівський килимовий комбінат, Московської обл.
Смоленський льнокомбінат
Текстильна фабрика м. Кострома
Текстильна фабрика м. Красавіно, Вологодська обл.
Текстильна фабрика м. Люберці, Московської обл.
Текстильна фабрика м. Приволжськ, Івановська обл.
Текстильна фабрика мю Гаврилів-Ям, Ярославська обл.
Фабрика ім. Свердлова, м. Павлово-посад, Московської обл.

Виробничі бази інших РС республік:

Великотирнавський університет ім. Кирила і Мефодія.
Килимова фабрика м. Цхая, Грузинська РСР
Килимовий комінат Миха-Цхая, Грузинська РСР
Ризька фабрика меблево-декоративних тканин «Сакта»
Ризька фабрика меблево-декоративних тканин «Сакта»
Ризька швейна фірма «Ригас ангербос»
Самаркандська шовко-ткацька фабрика ім. «26 Бакінських комісарів»
(Узбекістан)
Чебоксарський бавовняно-паперовий комбінат Чувашської АССР

Таблиця Б.3.3

Дипломні роботи випускників 1953-1980-х років, що виконувалися на виробничих текстильних підприємствах

[На основі аналізу справ архівів ЛНАМ та ДАЛО]

Рік випуску	Імена випускників, керівники	Назва роботи	Назва підприємства
1953	Бобильова В. О. (кер. Арофікін Є. В.)	Дитячий ворсовий килим «Казка про хороброго зайця»	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл)
1953	Грибанова М. М. (кер. Галкіна Н. М.)	Шовкова гобеленова тканина	Шовко-ткацька фабрика ім. Свердлова, м. Павлово-Посад, Москов. обл

1953	Грибанова Т. М. (кер. Бельтюкова А. П.)	Шовкова підкладна тканина	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова
1953	Казимирська Л. І. (кер. Галкіна Н. М.)	Меблево-порт'єрна тканина	Московська фабрика «Декоративткань»
1953	Луцкевич М. С. (кер. Арофікін Є. В.)	Ворсовий машинно-тканий килим	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл)
1953	Мельник І. М. (кер. Галкіна Н. М.)	Меблева тканина гобеленового типу	Московська фабрика «Декоративткань»
1954	Анкудінова Л. Д. (кер. Вторушин І. К.)	Порт'єрна тканина	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова
1954	Будяк Р. І. (кер. Березіна Л. А.)	Ворсове покривало і тематичний килим	Серпуховська суконна фабрика
1954	Єресенкова Н. І. (кер. Березіна Л. А.)	Декоративна оксамитова тканина	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова
1954	Задорожна-Жоголь Л. Є. (кер. невідомий)	Шовкова скатертину	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1954	Литовченко І. С. (кер. невідомий)	Проект гобелену «Навіки разом»	Ткацько-обробна фабрика «Рекорд», м. Рига
1954	Пославський А. С. (кер. Бельтюкова А. П.)	Три лляні скатертину	Красавинський льнокомбінат Вологодської обл.
1954	Сухоженко І. І. (кер. Вторушин І. К.)	Ворсовий килим	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1955	Лашков О. І. (кер. Березіна Л. А.)	Килим	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1955	Онищенко Т. В. (кер. Вторушин І. К.)	Порт'єрно-меблева тканина	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова
1955	Панаріна О. Ф. (кер.	Килим ворсовий	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»

	Бельтюкова А. П.)		
1955	Саган А. І. (кер. Галкіна Н. М.)	Дитячий ворсовий килим	Обухівський килимовий комбінат (Московська обл.)
1956	Дзюбей Н. П. (кер. Бельтюкова А. П.)	Ворсовий килим	Косівська промартіль ім. Т. Г. Шевченко.
1956	Тіхонова Р. М. (кер. Арофікін Є. В.)	Дитячий ворсовий килим. Проект гобелену «Снігуронька»	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл.)
1957	Балла (Токар) М. В. (кер. Бельтюкова А. П.)	Оббивна ворсова та декоративна тканина за мотивами перського орнаменту. Проект гобелену «Молодіжний фестиваль».	Московська ткацько-обробна фабрика ім. Маркова
1957	Кемова Д. А. (кер. Галкіна Н. М.)	Килим ворсовий за мотивами туркменського килимарства.	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1957	Лозинська Г. С. (кер. Галкіна Н. М.)	Килим ворсовий	Косівська промартіль ім. Т. Г. Шевченко.
1957	Сидоренко-Левханян А. А. (кер. Галкіна Н. М.)	Килим ворсовий	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл.)
1958	Васильєв В. П. (кер. Галкіна Н. М.)	Ворсовий килим	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл.)
1958	Егреші Т. О. (кер. Вторушин І. К.)	Гобелен	Ткацько-обробна фабрика «Рекорд», м. Рига
1958	Лутак Е. Ф. (кер. Вторушин І. К.)	Оформлення інтер'єру декоративними тканинами	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл.)
1958	Матухно Г. П. (кер. Галкіна Н. М.)	Декоративні тканини	Люберецький килимовий комбінат (Московська обл.)

1959	Білас М. Я. (кер. Вторушин І. К.)	Оформлення громадського інтер'єру тканинами. Три килими	Обухівський килимовий комбінат (Московська обл.)
1959	Лаврентьєва Е. Р. (кер. Вторушин І. К.)	Оформлення житлового інтер'єру тканинами.	Обухівський килимовий комбінат (Московська обл.)
1959	Лаврентьєв В. М. (кер. Бельтюкова А. П.)	Комплексне декоративне оформлення дитячої кімнати тканинами (в матеріалі – килим)	Обухівський килимовий комбінат (Московська обл.)
1959	Пашкевич Р. С. (кер. Бельтюкова А. П.)	Серія одягових шовкових тканин з вибійчаними і тканими узорами	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1961	Литовченко М. Т. (кер. Бельтюкова А. П.)	Килим «Радянська Гуцульщина»	Косівська промартіль ім. Т. Г. Шевченко.
1962	Кондеревич Б. О. (кер. Вторушин І. К.)	Шовкові вибійчані платтяні тканини	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1962	Шнайдер Б. Л. (кер. Бельтюкова А. П.)	Оформлення декоративними тканинами номеру готелю «Львів»	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1963	Багдасарян А. В. (кер. Арофікін Є. В.)	Набивні тканини для жіночого одягу	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1965	Боднар І. Я. (кер. Токар М. В.)	Оформлення декоративними тканинами холу гуртожитку ЛДШДМ	м. Рига, текстильний комбінат «Ригас аудумс»
1965	Кузьменко П. А. (кер. Галкіна Н. М.)	Гобелен у фойє Будинку архітектора у Львові «Хімія служить народу».	Килимова фабрика в с. Ганичі, Тячевського р-ну Закарпатської обл.
1965	Липка М. С. (кер. Галкіна Н. М.)	Порт'єрні тканини	Смоленський льнокомбінат
1965	Пушкаш Л. Л. (кер. Арофікін Є. В.)	Оформлення декоративними тканинами	Килимова фабрика в с. Ганичі, Тячевського р-ну Закарпатської обл.

		міжнародного туристичного табору «Верховина». Гобелен «Дружба народів».	
1965	Скандаков Ю. В. (кер. Арофікін Є. В.)	Оформлення декоративними тканинами салону автобусу «Карпати».	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1966	Бокало В. Г. (кер. Галкіна Н. М.)	Гобелен «Солдати революції»	Килимова фабрика в с. Ганичі, Тячевського р-ну Закарпатської обл.
1966	Іваненко А. І. (кер. Арофікін Є. В.)	Шовкові набивні тканини	м. Рига, текстильний комбінат «Ригас аудумс»
1966	Мацелюх Я. П. (кер. Боднар І. Я.)	Гобелен «Данило Галицький»	м. Решетилівка, Полтавської обл., фабрика ім. Клари Цеткін.
1966	Стрельцова Л. Д. (кер. Арофікін Є. В.)	Тканини для верхнього дитячого одягу	м. Рига, фірма «Ригас текстиль»
1966	Уколова А. В. (кер. Паук Н. П.)	Декоративні лляні тканини	Смоленський льнокомбінат
1975	Шеремета М. М. (кер. Фащенко Є. С.)	Гобелен «Ткацтво»	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1975	Мороз П. М. (кер. Скандаков Ю. В.)	Гобелен «Слава робітничому класу».	Косівська промартіль ім. Т. Г. Шевченко.
1979	Пугачевська (Печенюк) Т. Г. (кер. Жиліна М. П.)	Гобелен «Богдан Хмельницький»	м. Решетилівка, Полтавської обл., фабрика ім. Клари Цеткін.
1981	Алієва Т. Г. (кер. Веселовська В. В.)	Шовкові вибійні тканини Азербайджану для суконь	м. Тернопіль, бавовняно-паперовий комбінат
1981	Козловський Б. М. (кер. Веселовська В. В.)	Гобелен «300 років Вітусу Берінгу»	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1981	Кришталь Л. М. (кер. Арофікін Є. В.)	Гобелен «Решетилівські килимарниці»	м. Решетилівка, Полтавської обл., фабрика ім. Клари Цеткін.

1981	Кусько Г. Д. (кер. Бабков С. А.)	Гобелен «Першодрукарі» для музею Івана Федорова у Львові.	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1981	Лук'янова Г. І. (кер. Арофікін Є. В.)	Шторні декоративні тканини	м. Херсон, бавовняно- паперовий комбінат
1981	Максименко В. В. (кер. Фащенко Є. С.)	Декоративне панно «Спогади про літо»	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1981	Маркович Л. Ф. (кер. Веселовська В. В.)	Вибійні тканини для суконь	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1981	Наумко Д. М. (кер. Токар М. В.)	Вільний розпис-панно «Сили природи»	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1981	Порохова Л. Ф. (кер. Борис Я. Р.)	Декоративне панно «Свято врожаю» (батик)	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1981	Суржиков І. В. (кер. Дяченко Н. М.)	Міні-гобелени «Пори року»	Косівське художньо- виробниче об'єднання «Гуцульщина»
1981	Федорук Л. В. (кер. Пижова С. І.)	Декоративне панно «Стародавній Київ» до 1500-річчя Києва	Дарницький шовковий комбінат, м. Київ
1981	Чабан Г. А. (кер. Боднар І. Я.)	Гобелен «Юрій Дрогобич»	м. Глиняни (Львівської обл.) килимова артіль «Перемога»
1982	Пурпура О. М. (кер. Токар М. В.)	Тканини для повсякденного літнього одягу	м. Тернопіль, бавовняно- паперовий комбінат
1983	Асланова А. М. (кер. Арофікін Є. В.)	Шовкові вибійчані тканини	Черкаський шовковий комбінат
1983	Блажко- Кондрашова О. Ю. (кер. Токар М. В.)	Гобелен «Флора і Фауна»	м. Решетилівка, Полтавської обл., фабрика ім. Клари Цеткін.
1983	Василенко Т. І. (кер. Веселовська В. В.)	Комплексне текстильне оформлення трьохкімнатної квартири	Косівське художньо- виробниче об'єднання «Гуцульщина»

1983	Кумекова С. А. (кер. Фащенко Є. С.)	Ворсовий килим за народними казахськими мотивами	Алма-атинська килимова фабрика ім. Миколаєвої- Терешкової
1983	Рудник М. Р. (кер. Мінько О. Т.)	Подарункові столові комплекти з льону	Житомирський льнокомбінат
1983	Стеценко К. О. (кер. Жиліна М. П.)	Жакардові портъєрні тканини для інтер'єру	Херсонський бавовняно- паперовий комбінат Ордену Леніна
1983	Уйфолоші В. М. (кер. Жиліна М. П.)	Вибійні шалі за народними мотивами	Київська хусткова фабрика

Б.4.1.Історична довідка ЛНАМ [Архів ЛНАМ]

Наказ № 17 від 26.02.2009 р.

Затвердити з 1.02.2009 р. наступні зміни назв кафедр ЛНАМ та їхніх спеціалізацій:

Факультет ДПМ, кафедра художнього текстилю.

Спеціалізації: художній розпис тканин; художнє ткацтво

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 524 від 09.11.2000 р. створено три факультети:

1. Образотворчого мистецтва та реставрації

- монументально-декоративний живопис
- монументально-декоративна скульптура
- сакральне мистецтво
- реставрація творів мистецтва
- академічного живопису
- академічного рисунку

До складу факультету входить підготовче відділення
(декан факультету проф. Янко Т. О.)

2. Декоративно-прикладне мистецтво

- Художня кераміка
- Художнє скло
- Художній метал
- Художній текстиль
- Художні вироби з дерева

Декан факультету проф. Каліш А. Й.

3. Інтер'єр і обладнання

- Промислова графіка
- Моделювання костюма
- Проектування інтер'єру

Декан факультету проф. Мартинюк С. Л.

Наказ № 159 від 29.12.2000 р.

На підставі Наказу Міністерства освіти і науки України № 386 від 03.06.2000 р. Бокотєя А. А. призначено ректором ЛНАМ.
Наказ № 86 від 07.07.2000 р.

Б.4.2. Міжнародні зв'язки ЛНАМ. Партнерські навчальні заклади
[<https://lnam.edu.ua/uk/partnerships.html>]

Азербайджан

Азербайджанський Державний Університет Культури і Мистецтв

Білорусія

Білоруська державна академія мистецтв
Брестський державний технічний університет

Болгарія

Великотирновський університеті м. Св. Кирила та Мефодія у м. Велико-Тирново

Вірменія

Єреванська державна академія мистецтв

Греція

Університет Арістотеля в Салоніках

Грузія

Батумський Державний Університет мистецтв

Китай

Ганнський Державний Університет
Академія східних мистецтв Шіцзячжуань
Мистецька школа № 6 м. Сучжоу

Латвія

Латвійська Академія Мистецтв

Литва

Академія Мистецтв у Вільнюсі
Коледж Університету Прикладних Наук в Каунасі

Малайзія

Університет Сучасних Технологій Лімкоквінг

Молдова

Академія Музики, Театру і Мистецтв

Німеччина

Університет прикладних наук та мистецтв Гільдесгайм

Польща

Академія красних мистецтв в Катовіцах

Академія красних мистецтв в Лодзі

Академія красних мистецтв у Варшаві

Академія красних мистецтв в Гданську

Академія мистецтв у Вроцлаві

Академія мистецтв ім. Я.Матейка у Кракові

Університет мистецтв у Познані

Університет в Жешуві

Університет в Лодзі (Інститут історії мистецтва)

Університет Марії Кюрі-Складовської в Любліні

Університет Миколая Коперніка в Торуні

Політехніка Лодзька

Середня школа № 7 ім. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі

Придністров'я

Придністровський державний університет ім. Т.Г. Шевченка

Росія

Московська державна художньо-промислова академія ім. С.Г. Строгонова

Школа російської культури ім. А.С. Знаменського м.Сургут

Санкт-Петербурзька художньо-промислова академія ім. О.Л.Штігліца

Словаччина

Академія мистецтв в Банській Бистриці

Сполучені Штати Америки

Коледж Акторства і Мистецтв Університету північного Колорадо

Угорщина

Педагогічний Інститут ім. Дьордя Бешенеї у м. Ниредьгазі

Угорський університет мистецтв

Фінляндія

Університет мистецтва і дизайну в Хельсінках ТАІК

Сатакунта-Університет прикладних наук

Чехія

Академія мистецтв, м.Светла над Сезавою

Партнерські культурно-мистецькі організації

Leopolis for Future (м. Гданськ, Польща)
 Малопольське Бюро Мистецьких виставок у Новому Сончі (Польща)
 Бюро мистецьких виставок в Каліші (Польща)
 Люблінський округ спілки художників (Польща)
 Регіональний музей в Стальовій Волі (Польща)
 Львівське товариство шанувальників мистецтв “Власна стріха” (Україна)
 Фундація Марка-Марії Пеньковського (Польща)
 Міська Публічна Бібліотека в м. Глівіцах (Польща)
 Муніципальний центр «Замкова гора», м. Глівіце (Польща)
 Музей Хе Шуй Фа (Китай)

Б.4.3. Партнерські навчальні заклади, що мають текстильний відділ (з вищеназваних)

Білоруська державна академія мистецтв

[http://bdam.by/design_faculty/the_department_of_costume_and_textiles/

(дата звернення: 16.10.2017)]

У 1961 році при кафедрі декоративно-прикладного мистецтва Білоруського державного театрально-художнього інституту було створено відділення художнього оформлення тканин. У 1964 році це відділення стало окремою кафедрою - моделювання одягу та художнього ткацтва. Очолив кафедру художник І. Вторушин. У 1967-1977 роках кафедрою керував народний художник Білорусі, канд. мист. П. Масленіков. У різні роки тут працювали художники А. Бельтюкова, С. Васильєва-Павлович, С. Жибуля, С. Кошева та інші. У 1977 році кафедра була розформована, а спеціалізація перенесена в Вітебський технологічний інститут.

У 1989 році на базі кафедри декоративно-прикладного мистецтва була відновлена кафедра моделювання одягу та художнього ткацтва. Очолила кафедру художниця, лауреат Державної премії Республіки Білорусь, доцент В. Бартлова.

З 2016 року обов'язки завідувача кафедри виконує В.Росильна. Нині на кафедрі працюють: доц. В.Бартлова, доц. Ю. Піскун, доц. О.Васильєва, Т. Злоцка, доц. Г. Мешкова, доц. Т. Шабловська, доц. М. Щемелева; ст. викл. І. Мазюк; викладачі Х. Висоцька, Н.Філіппенко, Е.Хілько.

Єреванська державна академія мистецтв

[http://www.yafa.am/en/?page_id=180 (дата звернення: 16.10.2017)]

На кафедрі декоративно-прикладного мистецтва (факультет дизайну та декоративно-прикладного мистецтва) є спеціалізація проектування продукції текстильної і легкої промисловості. Академія має Гюмрійський та Диліжанський філіали, в кожному з них є текстильне відділення.

Латвійська Академія Мистецтв

[<http://www.lma.lv/eng/?parent=268> (дата звернення: 16.10.2017)]

Латвійська академія мистецтв має лабораторію текстилю, завідуючою якою є Аїда Каросевіца. Лабораторія орієнтується на студентську творчу та дослідницьку роботу, має власну програму, що забезпечує умови для творчої та дослідницької роботи в текстильному виробництві, допомагає вивчати текстильні технології.

Академія Мистецтв у Вільнюсі

[http://www.vda.lt/en/study_programs (дата звернення: 16.10.2017)]

Структура: бакалаврат – 4 роки, магістратура – 2 роки. Існує 2 спеціалізації: текстиль та прикладний текстиль. Програма включає вивчення прикладного, функціонального та концептуального текстилю. Очолює відділ доцент Лаура Павілоніт-Езескін, координатор Егле Бертасієн. Передбачається досягнення таких результатів:

А) для бакаврату: освоїти художні та технологічні основи друку, оздоблення тканин, нетканого створення тканин, основи будови та роботи ткацького верстата, вправлятися у тканні класичного гобелену, вивчити ткацькі фактури та текстури, вміти створювати просторові текстильні об'єкти, ініціювати та організовувати персональні виставки, арт-проекти, групи, розвивати ініціативу і особисту відповідальність.

Б) для магістратури: поєднувати науково-дослідну та практичну роботу, ініціювати та організовувати персональні та групові виставки, мистецькі проекти, оцінювати сучасні проблеми та шукати професійні шляхи їх вирішення, поглиблювати професійні знання. До специфічних завдань належить експеримент, створення унікальних, оригінальних, естетично та концептуально предметних творів мистецтва.

Академія музики, театру і пластичних мистецтв (Молдова)

[<http://amtar.md> (дата звернення: 16.10.2017)]

Вивчається гобелен. Після закінчення Академії студент отримує кваліфікацію бакалавра образотворчого мистецтва та кваліфікації – драпірувальник, вчитель.

Академія красних мистецтв в Лодзі (Польща)

[https://www.asp.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=10&Itemid=35&lang=en (дата звернення: 16.10.2017)]

Відділ текстильного друку складається з п'яти майстерень: три студії текстильного друку (завідуючі: проф. Крістіна Ягушанська-Шлівінська, проф. Крістіна Чайковська, проф. Владзімір Циган), практично-експериментальна майстерня та практична майстерня друку (завідувач Людвіка Житкевич-Островська).

Придністровський державний університет ім. Т.Г. Шевченка

[<http://spsu.ru> (дата звернення: 16.10.2017)]

Художній текстиль викладається на кафедрі декоративно-прикладного мистецтва. Викладач Покусинська Л. В. (2000 р. вип. кафедри текстилю ЛНАМ).

ДОДАТОК В

СПИСКИ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ
ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ЛДПДМ ЗА 1946 – 1993 рр.

СПИСКИ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ
ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ЛАМ ЗА 1994 – 2003 рр.

СПИСКИ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ
ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ЛНАМ ЗА 2004 – 2017 рр.

**СПИСКИ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ ХУДОЖНЬОГО
ТЕКСТИЛЮ ЛДПДМ (1953—1993 рр.)**

1953 рік

- **Бобильова Валентина Олександрівна.** Дитячий ворсовий килим «Казка про хороброго зайця». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно
- **Булгакова Клавдія Степанівна.** Набивний плюш. **Керівник:** Бавструк М.Ф. **Оцінка:** добре.
- **Гаврилюк Олена Олександрівна.** Декоративна тканина для скатертини. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Гречанівська Наталія Яківна.** Плюш для фасонного жіночого одягу. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Грибанова Маргарита Миколаївна.** Шовкова гобеленова тканина. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Грибанова Тамара Миколаївна.** Шовкова підкладкова тканина. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Жук Надія Миколаївна.** Ткане покривало. **Керівник:** Березіна А.О. **Оцінка:** задовільно.
- **Казимирська Лідія Іванівна.** Меблево-порт'єрна тканина. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Каспришин Ганна Дмитрівна.** Декоративна порт'єрно-меблева шовкова тканина. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Кметь Катерина Григорівна.** Декоративна тканина. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Ковальчик Ірина Йосипівна.** Махрова тканина для халатів. **Керівник:** Березіна А.О. **Оцінка:** задовільно.
- **Кубасевич Ольга Іллівна.** Декоративна шовкова тканина. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Кулинська-Гончарова Лариса Анатоліївна.** Декоративна тканина й скатертина. **Керівник:** Березіна А.О. **Оцінка:** добре.
- **Луцкевич Марія Степанівна.** Ворсовий машинно-тканий килим. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Майко Ніна Михайлівна.** Ляна чайна скатертина. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Мілянч Ірина Василівна.** Покривало (капа). **Керівник:** Березіна А.О. **Оцінка:** добре.
- **Мельник Ірина Матвіївна.** Меблева тканина гобеленового типу. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Обнорська Марина Петрівна.** Ляна скатертина. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно.
- **Сатурська Оксана Іванівна.** Декоративна тканина для житлового інтер'єру. **Керівник:** (невідомий). **Оцінка:** добре.
- **Сохацька Ірина Іванівна.** Декоративний велюр. **Керівник:** Бавструк М.Ф. **Оцінка:** відмінно.

- **Фащенко Єлизавета Семенівна.** Килим. Керівник: Бавструк М.Ф. **Оцінка:** відмінно.
- **Шепелев Борис Павлович.** Покривало. Керівник: Бавструк М.Ф. **Оцінка:** добре.

1954 рік

- **Анкудінова Лідія Дмитрівна.** Портьерна тканина. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Будяк Раїса Іванівна.** Ворсове покривало й тематичний килим. **Керівник:** Березіна Л.А. **Оцінка:** добре.
- **Декань Клавдія Гаврилівна.** Проект гобелену за мотивами реалістичних форм природи. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Єресенкова Надія Іванівна.** Декоративна оксамитова тканина. **Керівник:** Березіна Л.А. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Задорожна-Жоголь Людмила Євгенівна.** Шовкова скатертина. **Керівник:** (невідомий). **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Кипріян Мирон Володимирович.** Плюшева скатертина. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Кочевська (Песковатська) Міра Петрівна.** Килим ворсовий. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Ламах-Карпічева Аліна Миколаївна.** Килим. **Керівник:** Галкіна Л.М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Литовченко Іван Семенович.** Проект гобелену «Навіки разом». **Керівник:** (невідомий). **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Пославський Анатолій Семенович.** Три лляні скатертини. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Сибиберт Іда Миколаївна.** Дитячий сюжетний килим. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Сухоженко Іван Іванович.** Ворсовий килим. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Хмельник Олександра Олександрівна.** Декоративна скатертина. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.

1955 рік

- **Вигеріна Ада Петрівна.** Скатертина. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Жук Адам Купріянович.** Килим ворсовий. **Керівник:** Березіна Л.А. **Оцінка:** добре.
- **Кіщук-Лебедева Тамара Петрівна.** Ворсовий килим. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Лашков Олександр Іванович.** Килим. **Керівник:** Березіна Л.А. **Оцінка:** добре.
- **Нікуліна Валентина Іванівна.** Килим. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.

- **Онищенко Таїсія Володимирівна.** Порт'єрно-меблева тканина. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Панаріна Олександра Федорівна.** Килим ворсовий. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Саган Альбіна Ісаківна.** Дитячий ворсовий килим. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Янковський Степан Остапович.** Ворсовий килим за гуцульськими мотивами. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.

1956 рік

- **Дзюбей Надія Павлівна.** Ворсовий килим. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Мороз-Спіріна Тамара Василівна.** Ворсовий килим. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Тіхонова Римма Миколаївна.** Дитячий ворсовий килим. Проект гобелену «Снігуронька». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.

1957 рік

- **Балла Марта Василівна (Токар).** Оббивна ворсова та декоративна тканина за мотивами перського орнаменту. Проект гобелену «Молодіжний фестиваль». **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Кемова Діана Андріївна.** Килим ворсовий за мотивами туркменського килимарства. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Лозинська Ганна Степанівна.** Килим ворсовий. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Сидоренко-Левханян Аделаїда Андріївна.** Килим ворсовий. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Соловйов Георгій Сергійович.** Тематичний килимок та проект меблевої тканини. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.

1958 рік

- **Васильєв Володимир Пилипович.** Ворсовий килим. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** задовільно.
- **Егреші Терезія Омелянівна.** Гобелен. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно.
- **Лутак Едіта Федорівна.** Оформлення інтер'єру декоративними тканинами. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Матухно Галина Пантелеймонівна.** Декоративні тканини. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.

1959 рік

- **Білас Михайло Якимович.** Оформлення громадського інтер'єру тканинами. Три килими. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно.

- **Лаврентьєва Елеонора Романівна.** Оформлення житлового інтер'єру тканинами. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Лаврентьєв Володимир Миколайович.** Комплексне декоративне оформлення дитячої кімнати тканинами (в матеріалі – килим). **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Пашкевич Ріта Семенівна.** Серія одягових шовкових тканин з вибійчаними і тканими узорами. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.

1960 рік

- **Заможна Євгенія Володимирівна.** Набивні тканини для жіночого одягу. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Кічко Ріма Дмитрівна.** Оформлення інтер'єру двокімнатної квартири (килими). **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно.
- **Серьогіна Лідія Іванівна.** Оформлення інтер'єру готелю декоративними тканинами (килими). **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно.
- **Стеценко Олександр Васильович.** Комплексне оформлення декоративними тканинами актового залу ЛДШДМ. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Сулейманова Ольга Григорівна.** Комплексне оформлення двокімнатної квартири декоративними тканинами. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно.

1961 рік

- **Дубровіна Галина Степанівна.** Одяг для туризму. **Керівник:** Ткаченко Л.А. **Оцінка:** задовільно.
- **Жиліна Маргарита Павлівна.** Порт'єрні тканини для сучасної двокімнатної квартири. **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Заблоцька Світлана Михайлівна.** Дитячий одяг. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Литовченко Марія Тимофіївна.** Килим «Радянська Гуцульщина». **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Правдіна Ірина Іванівна.** Використання національних мотивів у легких тканинах для сучасного одягу. **Керівник:** Ткаченко Л.А. **Оцінка:** задовільно.

1962 рік

- **Гопак Юрій Юрійович.** Комплексне оформлення декоративними тканинами інтер'єру вітальні і бюро подорожей готелю «Львів». **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** відмінно з похвалою ДЕК.
- **Кондеревич Богдан Олексійович.** Шовкові вибійчані платтяні тканини. **Керівник:** Вторушин І.К. **Оцінка:** добре.
- **Снітковська Жанна Михайлівна.** Жіночий одяг за народними мотивами. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** задовільно.
- **Шнайдер Борис Лукич.** Оформлення декоративними тканинами номеру готелю «Львів». **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** відмінно.

1963 рік

- **Багдасарян Алла Василівна.** Набивні тканини для жіночого одягу. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Бобрик Зуня Мойсейович.** Гардероб чоловічого одягу. **Керівник:** Егреші Т. О. **Оцінка:** добре.
- **Зінченко Оксана Кузьмівна.** Комплексне оформлення тканинами приміщень Будинку партосвіти (читальний зал і вестибюль). **Керівник:** Бельтюкова А.П. **Оцінка:** добре.
- **Подольська Наталія Василівна.** Комплекти міського костюма з використанням українського народного орнаменту. **Керівник:** Ткаченко Л.А. **Оцінка:** добре.
- **Терехова Марина Яківна.** Комплексне оформлення тканинами приміщень школи-інтернату у Львові. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.

1964 рік

- **Галушка Євген Петрович.** Килим для бібліотеки ЛДПДМ. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Задворна Лілія Іванівна.** Набивна тканина для жіночого одягу. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Карпинець Ірина Іванівна.** Театральні костюми для п'єси Лесі Українки «Кам'яний господар» та О.Левади «Гроза над Гавайями». **Керівник:** Егреші Т. О. **Оцінка:** відмінно.
- **Цибіна Ольга Леонідівна.** Жіночий одяг «Весна», «Літо». **Керівник:** Ткаченко Л.А. **Оцінка:** добре.
- **Шпаковська-Коршунова Емілія Григорівна.** Оформлення декоративними тканинами житлового інтер'єру (дитяча кімната). Ворсовий килим. **Керівник:** Балла М.В. **Оцінка:** добре.

1965 рік

- **Боднар Ігор Ярославович.** Оформлення декоративними тканинами холу гуртожитку ЛДПДМ. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Винницька Ірина Гнатівна.** Тканини для одягу. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Власова (Денисова) Тетяна Андріївна.** Виробничий одяг для робітників заводу медичного обладнання. **Керівник:** Егреші Т.О. **Оцінка:** добре.
- **Іваницька Марта Єреміївна.** Оформлення декоративними тканинами двохкімнатної квартири. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кузьменко Павло Арсентійович.** Гобелен у фойє Будинку архітектора у Львові «Хімія служить народу». **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Липка Марія Степанівна.** Порт'єрні тканини. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Мінько Олег Терентійович.** Оформлення декоративними тканинами дитячої кімнати. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** задовільно.

- **Паук Наталія Петрівна.** Гобелени «Львів стародавній», «Львів новий» для інтер'єру кав'ярні «Під Левом» у Львові. **Керівник:** Гопак Ю.Ю. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Пушкаш Ласло Ласлович.** Оформлення декоративними тканинами міжнародного туристичного табору «Верховина». Гобелен «Дружба народів». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Пушкаш Надія-Віра Дмитрівна.** Буденне жіноче плаття для асортименту Ужгородської швейної фабрики. **Керівник:** Егреші Т.О. **Оцінка:** відмінно.
- **Скандаков Юрій Володимирович.** Оформлення декоративними тканинами салону автобусу «Карпати». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Топінко Анеля Августівна.** Гардероб студентки-робітниці. **Керівник:** Ткаченко Л.А. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Федько Володимир Петрович.** Гобелен «Шахтар». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Цілуйко Микола Іванович.** Оформлення декоративними тканинами інтер'єру готелю «Львів». Шовкова завіса. **Керівник:** Гопак Ю.Ю. **Оцінка:** добре.
- **Ярема Ірина Зеновіївна.** Жакардові та шовкові вибійчані тканини для одягу. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.

1966 рік

- **Бокало Василь Григорович.** Гобелен «Солдати революції». **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Бутенко Світлана Григорівна.** Тканини для жіночого плаття. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Зябченко Фома Іванович.** Оформлення декоративними тканинами двохкімнатної квартири. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** задовільно.
- **Іваненко Адель Іванівна.** Шовкові набивні тканини. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Кисельов Георгій Петрович.** Гобелен «Освоєння космосу». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Мацелюх Ярослав Павлович.** Гобелен «Данило Галицький». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Морозова Людмила Сергіївна.** Одяг для дітей від 2 до 5 років. **Керівник:** Ткаченко Л. А. **Оцінка:** відмінно.
- **Остафійчук Іван Васильович.** Гобелен «Жовтень». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно
- **Пижова Світлана Іванівна.** Сувенірні килимки «Голуб миру», «Мир і праця», «Хай завжди буде сонце». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Стрельцова Любов Дмитрівна.** Тканини для верхнього дитячого одягу. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Уколова Алла Віталіївна.** Декоративні лляні тканини. **Керівник:** Паук Н.П. **Оцінка:** добре.

- **Умнова Тамара Стратонівна.** Гардероб молодої дівчини. **Керівник:** Егреші Т.О. **Оцінка:** відмінно.
- **Федосик Ілля Ількович.** Виробничий одяг для працівників фірми «Прогрес» у Львові. **Керівник:** Егреші Т.О. **Оцінка:** задовільно.
- **Фургало Ірина Степанівна.** Спортивний одяг для молоді. **Керівник:** Заблоцька С.М. **Оцінка:** задовільно.
- **Чолій Христина Романівна.** Жіночі костюми (літній, осінній, зимовий). **Керівник:** Ткаченко Л.А. **Оцінка:** добре.

1967 рік

- **Бачинська Агнеса Олександрівна.** Моделі одягу для молоді. Сезон весна-літо. **Керівник:** Заблоцька С.М. **Оцінка:** добре.
- **Боднар Валентин Григорович.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Боднар Надія Романівна.** Гобелен «Моя Україна», вибивні тканини для суконь. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Гагарський Герольд Петрович.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** задовільно.
- **Коваль Любов Михайлівна.** Жіночий демісезонний одяг. **Керівник:** Егреші Т.О. **Оцінка:** відмінно.
- **Копова Галина Василівна.** Гобелен «Свято врожаю». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Крип'якевич Олександра Артемівна.** Гобелен «Пісня миру». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Лазоряк Дмитро Ількович.** Оформлення декоративними тканинами Львівського телецентру. **Керівник:** Фащенко Л.С. **Оцінка:** задовільно.
- **Лазько Ніна Гаврилівна.** Тканини та килими для житлового приміщення. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Мамай Лілія Іванівна.** Тканини для жіночого одягу. **Керівник:** Паук Н.П. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Назаренко Олена Григорівна.** Платтяні та сорочкові тканини. **Керівник:** Фащенко Л.С. **Оцінка:** добре.
- **Салтикова Зоя Сергіївна.** Оформлення декоративними тканинами актового залу ЛДШДМ. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Сковородько-Калісандра Наталія Миколаївна.** Вечірній гардероб молодої жінки. **Керівник:** Шелест В.І. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Шабатура Стефанія Михайлівна.** Гобелен «Довбуш». **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.

1968 рік

- **Галицька Вероніка Михайлівна.** Гобелен «Розквітай наш край колгоспний». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.

- **Грицик Клавдія Михайлівна.** Гобелен «Легенда про троїсту музику». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Єфименко Регіна Федорівна.** Оформлення декоративними тканинами холу готелю «Інтурист». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кузьменко Григорій Афанасійович.** Гобелен «Юність». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Курдибаха Олег Захарович.** Оформлення декоративними тканинами кав'ярні «Трембіта». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Маркопольська Володимира Миколаївна.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Митюшкіна Людмила Миколаївна.** Набивні та порт'єрні тканини. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Прокопенко Ігор Миколайович.** Сувенірні хустинки. **Керівник:** Паук Н.П. **Оцінка:** задовільно.
- **Скрипка Петро Левкович.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Стащишин Лариса Теодозіївна.** Гобелен «Юність». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Чарновський Артур Олегович.** Декоративна порт'єрно-меблева тканина. **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Чувалова (Лутак) Тереза Федорівна.** Гобелен «Закарпаття». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Шпаковський Володимир Григорович.** Гобелен «Червона кіннота». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.

1969 рік

- **Андріяшко Василь Дмитрович.** Гобелен «Колгоспне свято». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Гайдук Анатолій Федорович.** Гобелен «Мир, праця, щастя». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Годимчук Костянтин Костянтинович.** Меблеві декоративні тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Діденко Ніна Олексіївна.** Гобелен «Материнство». **Керівник:** Паук Н.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Дмитренко Любомир Іванович.** Гобелен «Рік 1924». **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Дмитренко Тетяна Миколаївна.** Оформлення тканинами Карпатської зали готелю «Інтурист» (килим). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кабанова Діна Іванівна.** Мереживне панно «Цирк». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кутна Ярослава Іванівна.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Хоменко Галина Вікторівна.** Декоративні тканини з льону з набивним орнаментом. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.

- **Хоміцький Володимир Іванович.** Гобелен «Виросли ми в полум'ї і в порохівім диму». **Керівник:** Галкіна Н.М. **Оцінка:** відмінно.

1970 рік

- **Вонсик Дмитро Федорович.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Паук Н.П. **Оцінка:** добре.
- **Єлісєєв Альберт Васильович.** Жакардові меблеві тканини. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Завадовський Іван Степанович.** Гобелен «Космос». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Колодяжна Галина Семенівна.** Сувенірні килимки. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Олійник Богдан Степанович.** Гобелен «Возз'єднання». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Риботицька Оксана Романівна.** Гобелен «Давній Львів». **Керівник:** Паук Н.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Хомчик Володимир Леонідович.** Гобелен «Земля – селянам». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Ярема Святослав Володимирович.** Гобелен «Поезія вільної праці». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Яцків Роман Володимирович.** Гобелен «Доярки». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.

1971 рік

- **Гаркуша Віктор Іванович.** Вибійне декоративне панно для громадського інтер'єру. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Довженко Леся Григорівна.** Вибійні сувенірні панно. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Коротенко Валентина Петрівна.** Сувенірні килимки за народними мотивами. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Кукош Михайло Георгійович.** Гобелен «Ткаля». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Марценко Віктор Олександрович.** Декоративне панно «Слава праці» (батик). **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Охрімик Олена Степанівна.** Вибійні тканини з натурального шовку для суконь. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Панченко Леніна Іванівна.** Декоративні меблеві тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Пластара Петро Григорович.** Сувенірні килимки «Пори року». **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Пронь Ірина Олексіївна.** Орнаментований килим механічного виробництва. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.

- **Тинибеков Курасбек.** Килим з войлоку за казахськими мотивами. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Утепов Батирбек Туганбаєвич.** Декоративне панно «Казахське свято Той» (батик). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Чечель Галина Андріївна.** Тканини для одягу. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Ясюк Валентин Федорович.** Гобелен «Кубань». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.

1972 рік

- **Бабков Сергій Андрійович.** Гобелен «Весілля». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Бондар Клавдія Михайлівна.** Сувенірні килимки «15 республік СРСР». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Громов Михайло Якович.** Гобелен «Будівники комунізму». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Дюдін Валерій Олександрович.** Декоративне панно «Квітуха Радянська Буковина» (батик). **Керівник:** Арофікін Є. В. **Оцінка:** задовільно.
- **Коваль Людмила Михайлівна.** Гобелен «Іван Федоров». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Мащенко Мирослава-Гелена Григорівна.** Мініатюри в техніці батик за твором І. Котляревського «Енеїда». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Редька Катерина Михайлівна.** Панно в техніці батик. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Тернова Галина Анатоліївна.** Вісім сувенірних килимків. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Тищенко Галина Василівна.** Порт'єрні тканини з льону. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.

1973 рік

- **Васильків Володимир Данилович.** Порт'єрні тканини. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Галкіна Віра Костянтинівна.** Костюм для естрадного ансамблю «Ватра». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Гошовський Леонід Володимирович.** Гобелен для Львівського Автобусного заводу. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Жарова Наталія Миколаївна.** Полотняні тканини з натурального шовку. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Ітаксова Маргарита Петрівна.** Гобелен «Волгоград» для кімнати депутатів Волгоградського аеропорту. **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** добре.
- **Пирожок Надія Андріївна.** Серія декоративних панно для кімнат гуртожитку. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.

- **Ромашук Євгенія Йосипівна.** Сувенірні килимки для зали засідань Товариства охорони пам'ятників культури. **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Ткачук Людмила Іванівна.** Сувенірні килимки, присвячені 500-річчю з дня народження М. Коперника. **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** задовільно.
- **Червяк Любов Володимирівна.** Гобелен для зали засідань Товариства охорони пам'ятників культури. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.

1974 рік

- **Борис Ярослав Романович.** Гобелен «Танець лісорубів». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** задовільно.
- **Вачкова Любов Степанівна.** Гобелен «Квітучий текстиль». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Галан Зеновія Михайлівна (Шульга).** Гобелен «Перша друкована книга в Україні». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Клівак Петро Григорович.** Серія виставкових панно «Космос». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Куца Оксана В'ячеславівна.** Гобелен «Одеський замок». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Микитенко Зоя Григорівна.** Шовкові тканини для суконь. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Ольшанська Зеновія Олександрівна.** Сувенірні хустини «15 республік СРСР». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Пахольчук Дарія Романівна.** Порт'єрні та меблеві тканини в інтер'єрі. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Покотило Тамара Володимирівна.** Гобелен «По ленінському шляху». **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Чопик Василь Романович.** Гобелен «Весілля». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** задовільно.
- **Шкляр Марія Михайлівна.** Декоративне панно «Квіти моєї Тернопільщини». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** добре.
- **Шпитковська Оріся Олегівна.** Сувенірні килимки та килими в експериментальну квартиру. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Щур Леон Теодорович.** Панно-аплікація для дитячого садка. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.

1975 рік

- **Борейко Дагмара Сергіївна.** Гобелени «Старий Львів», «Новий Львів». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Єрмак Олена Давидівна.** Вибійні шовкові тканини. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.

- **Кузовкіна Тетяна Анатоліївна.** Декоративне панно «Природа». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** задовільно.
- **Момот Любов Миколаївна.** Вибійні шовкові тканини. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Мороз Петро Максимович.** Гобелен «Слава робітничому класу». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Овчарова Тетяна Василівна.** Сувенірні хустки, присвячені 30-річчю Перемоги у Великій вітчизняній війні. **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Олексенко Світлана Михайлівна.** Декоративне панно «Львів». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Онищенко Зоряна Сергіївна.** Декоративне панно «Театр». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** добре.
- **Ришко Любов Володимирівна.** Дитячі вибійні тканини. **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** добре.
- **Сенишин Ганна Володимирівна.** Декоративні килимки. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Федоренко Наталія Петрівна.** Гобелен «Ліс». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Шеремета Мирослава Микитівна.** Гобелен «Ткацтво». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Шулаєва Надія Костянтинівна.** Декоративне панно «Щасливе дитинство». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.

1976 рік

- **Бєглярова Емма Костянтинівна.** Гобелен «Гармонія муз». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Боярчук Святослав Євгенович.** Гобелен-диптих «Болгарсько-радянська дружба». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** добре.
- **Гуторова Олена Бенедиктівна.** Гобелен «Пісня про льон». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Дурняк Галина Петрівна.** Панно-батик «Мрії мого дитинства». **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** добре.
- **Іськів Лариса Петрівна.** Гобелен «Мистецтво та ремесла». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Кириченко Неоніла Дмитрівна.** Декоративні лляні тканини для інтер'єру. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Кияниця Петро Павлович.** Батикове панно «Київ Х-ХІІІ ст.» **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Опішнян Валентина Миколаївна.** Серія виставкових гобеленів «1905 рік». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Покусаєва Наталія Борисівна.** Сувенірні килимки «Пори року». **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.

- **Рудько Василь Михайлович.** Килими «Квітуче Прикарпаття». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Семенова Віра Борисівна.** Оздоблювальні та гіпюрові тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Серветник Лідія Станіславівна.** Гобелен «Музика миру». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Щербач Людмила Вікторівна.** Гобелен «Тріумф життя». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.

1977 рік

- **Борисенко Наталія Валентинівна.** Гобелен «Паростки землі». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Ващак Оксана Іванівна.** Гобелен «Жива вода». **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Веселовська Вікторія Валеріївна.** Гобелен «Щасливе дитинство». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Гончарук Алла Віталіївна.** Панно «Дерево Землі» (батик). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Дворський Олександр Михайлович.** Гобелен, присвячений 60-річчю Великого Жовтня. **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Кириченко Сергій Леонідович.** Панно, присвячене 60-річчю Великого Жовтня (батик). **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Крупська Світлана Миколаївна.** Гобелен «Мир». **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** відмінно.
- **Мось Тетяна Миколаївна.** Порт'єрні тканини для дитячого садка «Пташині співи». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Никорак Олена Іванівна.** Гобелен «Золоторогий олень». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Парута-Вітрук Ольга Володимирівна.** Гобелен «Будівельникам Олеського замку». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Ткачик Ганна Андріївна.** Панно-завіса «Пробудження» для дитячого садка. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.

1978 рік

- **Боб'як Марія Дмитрівна.** Шовкові хустини, присвячені 40-річчю возз'єднання Західних областей України в єдину Радянську Батьківщину. **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** відмінно.
- **Базак Марія Іванівна.** Декоративне панно «Весна» (батик). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Блажко Валерій Іванович.** Декоративне панно «Ми наш, ми новий світ збудуємо» (батик). **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Ганкевич Володимира Романівна.** Об'ємний гобелен «Квіти землі нашої». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.

- **Гурська Володимира В'ячеславівна.** Декоративне панно «Щасливе дитинство». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Дяченко Наталія Миколаївна.** Тканини для вечірньої сукні. **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Івасишин Ярослав Степанович.** Гобелен «Легенда лісу». **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** задовільно.
- **Кірілова-Суркова Ірина Юріївна.** Гобелен «Пісня дружби». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Лопоша Валерій Дмитрович.** Сувенірні хустини на тему «Львів». **Керівник:** Борисенко Н.В. **Оцінка:** добре.
- **Несвітайло Тетяна Василівна.** Декоративне панно «Олімпіада – 80». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Павлишин Людмила Мирославівна.** Гобелен «Пісня». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Роєнко-Дмитрук Валентина Володимирівна.** Декоративне панно «У світі прекрасного» (батик). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Руденко Станіслав Миколайович.** Декоративне панно «БАМ» (батик). **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** добре.
- **Садигулов Рахімшан Сейткендерович.** Гобелен «Поклик революції». **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** відмінно.
- **Сидор Дарія Михайлівна.** Орнаментальний килим для житлового інтер'єру. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Стеблій Галина Феодосіївна.** Комплект тканин для житлового інтер'єру. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно
- **Сукневич-Неволоцька Тетяна Миколаївна.** Декоративне панно «Веселий поїзд». **Керівник:** Скандаков Ю.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Турська Олена Костянтинівна.** Набивні шовкові тканини для святкової сукні. **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Ярема Ольга Степанівна.** Гобелен «Будівники». **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** добре.

1979 рік

- **Алексєєва Ірина Євгенівна.** Бавовняні вибійчані тканини для одягу. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Батраков Володимир Григорович.** Гобелен «Будівники». **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Дубовик Вікторія Степанівна.** Гобелен «В ім'я життя». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кецало Оксана Зеновіївна.** Декоративне панно «Музика» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Клеван Олександр Олександрович.** Декоративне панно «3-ій трудовий семестр» (батик). **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** добре.

- **Корнієнко Валентина Іванівна.** Шовкові вибійчані тканини для одягу. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Мазур Ігор Іванович.** Декоративні порт'єрні тканини. **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** задовільно.
- **Медведєва Олена Володимирівна.** Вибійчані бавовняні тканини для одягу. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Місковець Тетяна Григорівна.** Декоративне панно «У світі природи» (батик). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Мороз Людмила Василівна.** Декоративне панно «Балет» для Київського хореографічного училища (батик). **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Петрова Тамара Павлівна.** Гобелен «Сонети Максима Рильського». **Керівник:** Борисенко Н.В. **Оцінка:** добре.
- **Присяжнюк Артемій Васильович.** Гобелен «Комсомольському підпіллю Хотині присвячується». **Керівник:** Борисенко Н.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Пугачевська Таміла Григорівна (Печенюк).** Гобелен «325-річчя возз'єднання України з Росією». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Рохлікова Надія Опанасівна.** Декоративне панно «Пори року» (батик). **Керівник:** Борис Л.Р. **Оцінка:** добре.
- **Спину Костянтин Миколайович.** Декоративне панно «Юність». **Керівник:** Шпитковська О.О. **Оцінка:** відмінно.
- **Тіменик Олена Іванівна.** «Архітектура Львова» – декоративне панно-аплікація. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.

1980 рік

- **Адамська-Цидзик Христина Євгенівна.** Проект тканин для житлового інтер'єру. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Божко-Куньчик Світлана Марківна.** Бавовняні тематичні вибивні тканини, присвячені 1500-літтю Києва. **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Волошко Тетяна Миколаївна.** Гобелен «Пам'яті Ерьзі». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Губрій Тетяна Миколаївна.** Панно «Природа» (батик). **Керівник:** Молчанова Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Данилюк-Ярема Ольга Володимирівна.** Гобелен-триптих «1500 років Києву». **Керівник:** Шпитковська О.О. **Оцінка:** добре.
- **Дрига Сергій Павлович.** Гобелен «Літо» для колгоспного дитячого садочку. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Євчук Олег Стахович.** Декоративні ремізні і жакардові тканини. **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Крюков Анатолій Георгійович.** Гобелен «Сибір соціалістичний». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Мельниченко Андрій Олексійович.** Декоративне панно «Марш перемоги» (батик). **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Мосендз-Клепцова Тетяна Анатоліївна.** Панно «Пісня дружби народів» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.

- **Пазуханич Олександр Євгенович.** Декоративний ліжник за гуцульськими мотивами. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Пикуш Наталія Григорівна.** Гобелен «Легенда про Київ». **Керівник:** Дяченко Н.Н. **Оцінка:** відмінно.
- **Полонська Таміла Григорівна.** Вибійні тканини для одягу. **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно
- **Салінська Людмила Аркадіївна.** Декоративне панно «Моя земля» (батик). **Керівник:** Дяченко Н.Н. **Оцінка:** добре.
- **Стеценко Наталія Олександрівна.** Декоративні жакардові тканини для завіс. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Темненко Микола Михайлович.** Гобелен «Присвячується подвигу О. Марченка». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Тофан Михайло Васильович.** Гобелен «Дорога у вічність» (присвячений В. Стефанику). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Черних Людмила Володимирівна.** Декоративне панно «Олімпійська регата». **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** добре.
- **Чернюшок-Площанська Ольга Василівна.** Декоративне панно «Історія фармацевтики» (батик). **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** добре.
- **Чорноус-Хорошун Тетяна Миколаївна.** Гобелен «Фортеця Тустань». **Керівник:** Шпитковська О.О. **Оцінка:** відмінно.
- **Шевців Любомира Михайлівна.** Декоративні килими за рослинними мотивами «Квіти». **Керівник:** Бабков С.О. **Оцінка:** добре.

1981 рік

- **Абрагамовська Христина Юріївна.** Декоративне панно «Мелодії старого міста». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.
- **Алієва Таїра Гусейн-Ага кизи.** Шовкові вибійні тканини Азербайджану для суконь. **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Величко Олександр Георгійович.** Декоративні тканини для житлового інтер'єру. **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** добре.
- **Дейнега Михайло Ярославович.** Декоративне панно «Світ дитини» для дитсадка (батик). **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Козловський Борис Миколайович.** Гобелен «300 років Вітусу Берінгу». **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Коломийчук Михайло Васильович.** Гобелен «Пам'яті загиблих за Батьківщину». **Керівник:** Бабков С.О. **Оцінка:** добре.
- **Кришталь Лідія Миколаївна.** Гобелен «Решетилівські килимарниці». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Кусько Галина Дмитрівна.** Гобелен «Першодрукарі» для музею Івана Федорова у Львові. **Керівник:** Бабков С.О. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Кунець Михайло Євгенович.** Гобелен «Сонце» для санаторію «Трускавець». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.

- Лук'янова Галина Іванівна. Шторні декоративні тканини. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- Максименко Владислав Віталійович. Декоративне панно «Спогади про літо». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- Маркович Лідія Федорівна. Вибійні тканини для суконь. **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно.
- Наумко Дарія Мар'янівна. Вільний розпис-панно «Сили природи». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- Орехов Олександр Миколайович. Декоративне панно «З історії поштової справи» (батик). **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- Панейко Ігор Михайлович. Гобелен «Музи Софії Київської» до 1500-річчя Києва. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- Порохова Лариса Федорівна. Декоративне панно «Свято врожаю» (батик). **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** добре.
- Прийма Роксоляна Миронівна. Декоративне панно «Пробудження» (батик). **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- Пустовалова Людмила Леонідівна. Гобелен «Ліс». **Керівники:** Печенюк Т.Г., Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- Роїк Тетяна Анатоліївна. Декоративне панно «Вечірня мелодія» (батик) для Середньої школи-інтернат ім. С. Крушельницької. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- Суржиков Іван Васильович. Міні-гобелени «Пори року». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- Туралієва Зайтуна Ергаліївна. Гобелен «Мій Казахстан». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- Федорук Любов Володимирівна. Декоративне панно «Стародавній Київ» до 1500-річчя Києва. **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- Чабан Галина Андріївна. Гобелен «Юрій Дрогобич». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- Чуб Любов Миколаївна. Декоративне панно «Весна» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.

1982 рік

- Амбіцька Лілея Миронівна. Платова тканина з рисунком в клітинку. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- Гарпаш Петро Васильович. Гобелен «Заради життя на землі». **Керівник:** Бабков С.А. **Оцінка:** добре.
- Гуменюк Іван Степанович. Гобелен «Пізнання». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- Данилюк-Барсук Лідія Романівна. Сувенірні килимки за мотивами ткацтва Західних областей України. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- Дигас Галина Йосипівна. Гобелен-панно «Земля квітуча». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** добре.

- **Заблоцька Богдана Володимирівна.** Килими за мотивами традиційного ткацтва Гуцульщини. **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** добре.
- **Зінець-Ковтун Наталія Миколаївна.** Декоративне панно «Пісня землі». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Кашперський Віктор Васильович.** Декоративне панно «Дванадцять місяців». (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Керімова Пюста Ханум Ілліні.** Гобелен «Радянсько-індійська дружба». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Ковалишин Костянтин Зенонович.** Вибійні шовкові тканини святкового характеру «Танцювальні ритми». **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Ковтун Валентина Миколаївна.** Декоративне панно «Моє місто». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.
- **Ковтун Людмила Анатоліївна.** Декоративне панно «Пори року». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Левицький Андрій Володимирович.** Декоративні тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Мельник Ірина Андріївна.** Гобелен «Хліб». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Меркушева Олена Валентинівна.** Тканини для святкового молодіжного одягу «Подих землі». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Мінько Ірина Олегівна (Муращик).** Гобелен «Київська Русь». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Піх-Вихованська Галина Євстахіївна.** Тканини для оформлення житлового інтер'єру. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Полідович-Кириченко Тетяна Анатоліївна.** Декоративні килими за українськими народними мотивами. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Приведа Олександра Олександрівна.** Серія сувенірних килимків «Ужиткові ремесла». **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Пронів Юрій Михайлович.** Декоративні тканини для громадського інтер'єру. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Пурпура Оксана Михайлівна.** Тканини для повсякденного літнього одягу. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Сабова-Ропецька Агнеса Альбертівна.** Декоративні тканини для громадського інтер'єру. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Саботницька Тетяна В'ячеславівна.** Гобелен «Лісова пісня». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Хмельова-Маренич Олена Юріївна.** Декоративні тканини для житлового інтер'єру. **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Чернецька Лілія Яківна.** Декоративне панно «Львів – пори року». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.

1983 рік

- **Асланова Анахум Міріляс кизи.** Шовкові вибійчані тканини. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.

- **Балта Цеміча Іванівна.** Сувенірні килими «Молдавія – край Дойн». **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Берец Маргарита Вільмонтівна.** Гобелен «Танець». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Блажко-Кондрашова Ольга Юріївна.** Гобелен «Флора і Фауна». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Василенко Тетяна Іванівна.** Комплексне текстильне оформлення трьохкімнатної квартири. **Керівник:** Веселовська В.В. **Оцінка:** задовільно.
- **Гвоздь Орест Орестович.** Геометричні тканини в сучасній декоративній тканині. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Зав'ялова Дарія Анатоліївна.** Гобелен «Театр». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК, диплом з відзнакою.
- **Зійніч Марія Юріївна.** Декоративне панно «Казкове місто». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Кальмук Оксана Львівна.** Набивні шовкові тканини з рослинними мотивами. **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Козанцева Тетяна Вікторівна.** Декоративне панно «Архітектурна симфонія Львова». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Козловська Вікторія Ярославівна.** Тканини за мотивами української народної вибійки. **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно.
- **Кумекова Саулу Алькенівна.** Ворсовий килим за народними казахськими мотивами. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Лапчик Ніна Володимирівна.** Шовкові платтяні тканини для фестивалю естрадної пісні. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Рудник Мирослава Романівна.** Подарункові столові комплекти з льону. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Стеценко Ксенія Олександрівна.** Жакардові порт'єрні тканини для інтер'єру. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Троцько Надія Олексіївна.** Жіночі вибійні тканини «Сувенір». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Уйфолоші Віра Миколаївна.** Вибійні шалі за народними мотивами. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Цебенко Любомир Іванович.** Шовкові вибійні тканини «Літо». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Чабан-Звіринська Христина Карлівна.** Декоративний розпис «Земля, вода та небо». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.

1984 рік

- **Баленюк-Земдяускене Марія Володимирівна.** Декоративні вставки-вітрини торгового пасажу в м. Клайпеді (Литва). **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Бурак Софія Ярославівна.** Декоративне панно «Давньоруська фортеця Тустань». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно диплом з відзнакою.
- **Гах Михайло Іванович.** Гобелен «Щасливе дитинство». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.

- **Гелитович Андрій Борисович.** Декоративне панно «Всесвіт». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Городницька-Кузьменко Наталія Григорівна.** Декоративне панно «Весілля» (батик). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** добре.
- **Данилів-Флінта Ірина Зеновійвна.** Декоративне панно «Чарівний світ води». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Дутка Романна Миколаївна.** Набивні вовняні хустини. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Замкова Валентина Степанівна.** Декоративне панно «Присвячується Луцьку». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Запрольотова-Капітанчук Наталія Андріївна.** Сувенірні хустки «Олімпійські ігри». **Керівник:** Дяченко Н.П. **Оцінка:** добре.
- **Карциганова Ольга Євгенівна.** Декоративне панно «Моє місто» (батик). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Каськун Софія Володимирівна.** Платтяні тканини «Моя земля» в техніці ручного ткацтва. **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Ковач Олександр Олександрович.** Гобелен «Пульс землі» для студентської їдальні ЛДПДМ. **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.
- **Ковач-Мешко Ірина Іванівна.** Декоративне панно «Веснянка». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Крицький Микола Іванович.** Декоративне панно «Ритми Бойківщини». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Падовська Олена Мирославівна.** Гобелен «Джерело» для ресторану «Буг» у Кам'янці-Бузькій на Львівщині. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Панкевич Юрій Андрійович.** Гобелен-триптих «Карпатська сьоїта». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Петухова Людмила Єфимівна.** Декоративне панно «Свято квітів» (батик). **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Петречко-Теслюк Надія Петрівна.** Декоративне панно «Зоряні ритми». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Пилип'як-Борух Оксана Іванівна.** Тканини для святкового одягу «Спогади літа». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Проць Дарія Миронівна.** Декоративні драпірувальні тканини «Паростки» для кав'ярні ЛДПДМ. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Процюк-Вовк Галина Михайлівна.** Декоративні драпірувальні тканини для ресторану «Львів». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Рустамов Єльшад Джагір огли.** Декоративне панно «Маджмун в пустелі». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Трофіменкова Алла Борисівна.** Декоративне панно «Дружба» (батик). **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК, диплом з відзнакою.
- **Шевченко Валентина Володимирівна.** Декоративне панно «Казкове місто» (батик). **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** добре.
- **Шимоня-Давид Оксана Станіславівна.** Декоративне панно «Музика» (батик). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою

- **Шимин-Оприск Наталія Романівна.** Декоративні килимки «В світі казки». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно.

1985 рік

- **Білінська Олена Віталіївна.** Оформлення житлового інтер'єру декоративними тканинами. **Керівник:** Пижова С.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Бурдикіна Людмила Анатоліївна.** Набивні шовкові тканини в комплекті молодіжного одягу. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Євдокімова Ельвіра Борисівна.** Комплекти декоративних тканин для житлового інтер'єру. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Литвин Оксана Миколаївна.** Комплекти тканин для їдальні. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Лупій Тетяна Філаретівна.** Декоративне панно «Старий Львів». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Портнова Марина Осипівна.** Штори для житлового інтер'єру. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Романець-Галах Ольга Романівна.** Сувенірні хустки «Фестивальні». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Смага Галина Богданівна.** Комплект тканин для готельного інтер'єру. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Смолинець Ліана Григорівна.** Скатертини, серветки. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Сугуров Жандарбек Карамійович.** Гобелен для Аптеки-музею у Львові «Джерело життя». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Тумасова Стелла Рональдівна.** Гобелен «Східний танець». **Керівник:** Дяченко Н.Н. **Оцінка:** відмінно.
- **Хомицька Катерина Антонівна.** Гобелен «Через світи і століття». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Шнайдер Андрій Борисович.** Гобелен «Пізнання». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Шостак Ірина Едуардівна.** Оформлення декоративними тканинами житлового інтер'єру. **Керівник:** Пижова С.М. **Оцінка:** відмінно.

1986 рік

- **Безпятко Оксана Мирославівна.** Декоративна композиція «Казки». **Керівник:** Дяченко Н.Н. **Оцінка:** добре.
- **Бугайська Ірина Володимирівна.** Декоративна завіса «Квіти Поділля». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Василинюк Наталія Миколаївна.** Сувенірні килимки за мотивами орнаментів Покуття «Мое Покуття». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Гасанов Алімшак Мамед Алі огли.** Гобелен «Нізамі». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.

- **Дзюбановська Ольга Зеновіївна.** Декоративні жакардові тканини. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** задовільно.
- **Забудський Олег Анатолійович.** Оформлення фойє цирку декоративними тканинами «Цирк» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Зінченко Микола Іванович.** Гобелен «Першопрохідцям космосу присвячується». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** задовільно.
- **Квітковська Наталія Дмитрівна.** Гобелен «На льодових просторах». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Князь Ольга Йосипівна.** Проект вибійчаних шовкових тканин. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Колодко Таміла Іванівна.** Сувенірні хустки «Львів». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Крахмальов Михайло Іванович.** Гобелен «Ритми стародавнього міста». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** задовільно.
- **Литвинюк Микола Андрійович.** Комплексне оформлення інтер'єру декоративними тканинами. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Литвинюк Інна Володимирівна.** Комплексне оформлення інтер'єру декоративними тканинами. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Особик Світлана Станіславівна.** Оформлення інтер'єру їдальні декоративними тканинами з льону. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Пліхтяк (Фляк) Любов Богданівна.** Серія гобеленів «Мир землі і космосу». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** добре.
- **Розенбайн Михайло Маркович.** Гобелен «Пробудження землі». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Романишина Марта Антонівна.** Гобелен «Ренесансні мотиви». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Сухорипа Анна Миколаївна.** Шовкові натуральні тканини для святкового одягу. **Керівник:** Дяченко Н.Н. **Оцінка:** відмінно.
- **Шевченко Олена Анатоліївна.** Розписні шовкові тканини для жіночого одягу. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Шкуринська-Курагуляк Ганна Іванівна.** Меблево-декоративні тканини. **Керівник:** Пижова С.Т. **Оцінка:** добре.

1987 рік

- **Валько Сергій Володимирович.** Меблево-декоративні тканини. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Верес Олена Іванівна.** Декоративні тканини за народними мотивами. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Голоджун-Петрова Ія Валентинівна.** Оформлення декоративними тканинами кімнати готелю «Супутник». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Дзюра Олена Олександрівна.** Гобелен «Старий Львів» для інтер'єру готелю «Супутник» у Львові. **Керівники:** Токар М.В., Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.

- **Дмитришин Галина Володимирівна.** Портретний гобелен «Олекса Новаківський». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Капустяк Ірина Іллівна.** Меблево-декоративні тканини. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Петренко Олена Миколаївна.** Тканини для жіночого одягу. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Полянська Марія Іванівна.** Комплект тканини для загального інтер'єру. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Пилєва Оксана Олександрівна.** Вибивні тканини для одягу. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Решетник Ірина Петрівна.** Меблево-декоративні тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Романів Оксана Зеновійвна.** Декоративне панно «Карпатські мотиви» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Рутківська Леся Львівна.** Вибивні трикотажні полотна для дитячого одягу. **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** задовільно.
- **Турецька Леся Остапівна.** Сувенірний килимок «Львів». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Шевченко-Дмитрик Олена Дмитрівна.** Декоративні тканини за народними мотивами для готельного номеру «Супутник» у Львові. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Юсупов Юрій Михайлович.** Декоративні тканини для меблів. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Ядлук Тетяна Степанівна.** Гобелен «Мелодія тиші». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Яна Альбіна Володимирівна.** Комплект тканин для молодіжного одягу. **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.

1988 рік

- **Бабічева Ніна Дмитрівна.** Декоративне панно «Чарівний калейдоскоп». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.
- **Біляч Олена Олександрівна.** Комплект столової білизни. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** задовільно.
- **Борисенко Лідія Валентинівна.** Гобелен «Легенда про писанку». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Гордійчук Людмила Василівна.** Вибійні трикотажні тканини для одягу «Літо». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Гулей Ольга Володимирівна.** Гобелен «Природа». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Дворняк Олександра Данилівна.** Декоративні драпірувальні тканини. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Зубаха Тетяна Вікторівна.** Гобелен «Світанок». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.

- **Зуєнко Олена Петрівна.** Декоративно-драпірувальна тканина «Старий замок». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Кирилюк Світлана Володимирівна.** Гобелен «Простір». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Литвин Олександр Миколайович.** Гобелен «Просвіта». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** добре.
- **Маслюк-Труш Ірина Романівна.** Гобелен «Звенигород». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Никифорчин Любомира Яківна.** Гобелен «Пісня». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Проць Марія Михайлівна.** Декоративне панно «Казка». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Рубцова Ірина Валентинівна.** Скатертини і серветки. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** задовільно.
- **Свідерська Уляна Ярославівна.** Вибійні тканини «Пролісок». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Скорик Мілана Мирославівна.** Гобелен «Стародавнє місто» для готелю «Супутник» у Львові. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Скугарьова Марина Вадимівна.** Гобелен «Натюрморт». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Славінська Ганна Олександрівна.** Гобелен «Веснянка». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК, диплом з відзнакою.
- **Шпиндицький Сергій Семенович.** Декоративна завіса для фойє готелю «Супутник». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Шебітченко Олена Юріївна.** Гобелен «Відлуння» для готелю «Супутник» у Львові. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Юсковець Леся Василівна.** Гобелен «Ритми планети». **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.

1989 рік

- **Андрущенко Оксана Миколаївна.** Гобелен «Пісня». **Керівник:** Мінько Т.О. **Оцінка:** відмінно.
- **Балбус Тетяна Анатоліївна.** Бавовняні тканини для молодіжних суконь. **Керівник:** Пижова С.І. **Оцінка:** відмінно.
- **Бастун Наталія Володимирівна.** Серія декоративних панно «Джаз». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** добре.
- **Боярська Олена Юріївна.** Декоративне панно «Казка». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Витягловська Тетяна Володимирівна.** Гобелен «Слово о полку Ігоревім». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Ільків Наталія Андріївна (Пахолок).** Декоративні меблеві тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.

- **Калініна Ольга Валеріївна.** Гобелен «Щастя». **Керівник:** Фашенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Ковальчук Олександр Михайлович.** Декоративне панно «Легенда про життя». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Король Ганна Василівна.** Декоративне панно «Осінь». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Погребняк Ігор Володимирович.** Декоративні панно «Ранок», «Вітер». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Попович Олена Іванівна.** Жакардові костюмно-платтяні тканини. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Савка Роксолана Вікторівна.** Декоративні тканини «Ритми природи». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Семко Анастасія Олексіївна.** Декоративний розпис «Природі – жити!». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре
- **Стельмах Лілія Степанівна.** Гобелен «Козацькі литаври». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Степанчук Юрій Сергійович.** Декоративна завіса для телерадіоцентру. **Керівник:** Пижова С.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Стерхова Наталія Миколаївна.** Набивні трикотажні полотна для светрів «Голоси весни». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Стрілець Ольга Володимирівна.** Декоративне панно «Катерина». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Студницька Мар'яна Романівна.** Гобелен «Коляда». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Хомляк Марта Юліанівна.** Тканини для одягу за народними мотивами «Буде літо й буде розмаїто ...» **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно.
- **Шевчук Галина Федорівна.** Костюмно-платтяні тканини в крати. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Шпирало Лілія Романівна.** Декоративне панно «Реве та стогне Дніпр широкий». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Янкович Марія Альбертівна.** Декоративне панно «Ритми життя». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Яремак Ірина Володимирівна.** Сувенірні хустки. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.

1990 рік

- **Базилевич Ірина Юріївна.** Хоругви для комплексу Тустань. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Бойко Наталія Василівна.** Гобелен «Берегиня». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Будникова Тамара Миколаївна.** Декоративне панно «Львів». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** задовільно.
- **Гунька Богдан Юрійович.** Декоративна набивна тканина за мотивами писанок. **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.

- **Жаворонкова Вікторія Валеріївна.** Гобелен «Роксолана». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Зачкевич Олександр Богданович.** Гобелен «Тустань». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Зачкевич Оксана Ярославівна.** Гобелен «Тустань», налавник, обрус для гридниці. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Лаба Марта Рішардівна.** Декоративні жакардові тканини. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Мартинчук Олена Олексіївна.** Гобелен «Земні стихії». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Матейко Ганна Ігорівна.** Декоративне панно «Пієта». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Мельник Марта Ярославівна.** Декоративна завіса для актової зали ЛДПДМ. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Олійник Ольга Володимирівна.** Гобелен «До істини». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Панчишин Оксана Романівна.** Килим «Дерево життя». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Суміна Інга Вікторівна.** Декоративне панно «Зоряний світ». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Токар Іванна Василівна.** Гобелен «Крізь віки». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Третякова Лариса Федорівна.** Декоративні жакардові тканини. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Флуд Тетяна Олексіївна.** Декоративне панно «Слов'янські мотиви». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Ярмоленко Галина Павлівна.** Сувенірні хустки. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.

1991 рік

- **Гордійчук Оксана Зеновіївна.** Декоративне панно «Січ» (батик). **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Дранчук Зоряна Борисівна.** Декоративне панно «Місто у Всесвіті». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Зятик Ольга Олексіївна.** Килимки «Пори року». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кім Галина Геннадіївна.** Комплект сувенірних хустин. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Коваль Ольга Борисівна.** Набивні тканини «Святкові» для суконь. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Кульчицька Соломія Іванівна.** Гобелен «Карпати». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Кухар Юрій Дмитрович.** Декоративне панно «Визволення духу» (комбінована техніка). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.

- **Лемішка Тереза Любомирівна.** Декоративне панно «Відгомін часу». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Літвінова-Каракуль Ольга Анатоліївна.** Декоративне панно «Дерево життя». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Лупій Тетяна Григорівна.** Комплект декоративно-ужиткових тканин «Ноктюрн». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Митрога Галина Юхимівна.** Набивні тканини для суконь. **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Патрай Галина Іванівна.** Гобелен «Місячна соната». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Петрашек Лідія Олександрівна.** Жакардова декоративна тканина. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Привалова Еліна Валеріївна.** Гобелен «Країна моїх мрій». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Савчин-Шевченко Наталія Володимирівна.** Гобелен «Спогади». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Сікора-Загайська Олеся Любомирівна.** Гобелен «Пам'яті загиблих кобзарів». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Соболь-Олейнікова Людмила Іванівна.** Декоративне панно «Музика життя». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Терещак Леся Яківна.** Декоративне панно «Моє місто» (батик). **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Чопойдало Ілона Йосипівна.** Глинянський килим. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Шепеньков Олександр Олександрович.** Декоративне панно «Зародження світла». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Шмарко Ірина Миколаївна.** Гобелен «Весільний». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Якубишин Галина Василівна.** Панно «Пісні України» (батик). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.

1992 рік

- **Барна Ольга Антонівна.** Декоративний килимок «Безконечник». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Бескієру Юлія Михайлівна.** Об'ємно-просторова композиція «Людина, час, простір». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Валенюк Наталія Любомирівна.** Гобелен «Грушівська Богородиця». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Гелитович Орест Борисович.** Декоративне панно «Зелена Євангелія» за мотивами поезій Богдана-Ігоря Антонича (батик). **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Гуцуляк Зоряна Ігорівна.** Декоративна жакардова тканина. **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.

- **Дзядик Наталія Михайлівна.** Театральна завіса «Бескид» (батик). **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Жолобчук Анатолій Якович.** Оформлення декоративними тканинами кімнати «люкс» готелю «Золотий лев». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Коваліско-Лоза Ольга Ярославівна.** Гобелен «Скорботна мати». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Колупаєва Агнія Віталіївна.** Гобелен «АВ ОVO». **Керівник:** Кусько Г. Д. **Оцінка:** відмінно.
- **Луцик Маргарита Анатоліївна.** Сценографія за романом Кафки «Замок». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Майданець Олена Леонідівна.** Килим-гобелен «Присвята Олександрю Саєнкові». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Мороз Ярина Степанівна.** Обрус для вітваря церкви св. Юра у Львові. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Музичишина Світлана Анатоліївна.** Декоративне панно «Вітер». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Мурович Зоряна Богданівна.** Гобелен «Постаті». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Пашковська Тетяна Андріївна.** Шовкові тканини. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Сіра Оксана Валентинівна.** Декоративне панно «Притча про зорю». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** добре.
- **Шнайдер Юрій Борисович.** Гобелен «Дерево життя». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.

1993 рік

- **Власенко Тетяна Іванівна.** Серія «Святковий натюрморт». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Горинь Мар'яна Василівна.** Гобелен-панно «Пісня кохання». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Горчанюк Ніла Миколаївна.** Гобелен-панно «Театр». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Григоренко Світлана Володимирівна.** Сувенірні хустини, розпис. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Гриньків Алла Юріївна.** Килим, сорочка, спідниця, крайка за народними мотивами художнього ткацтва «Свято». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Дикун Наталія Василівна.** Панно «І лицар знову приходить з давніх тих часів...» **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Князева Марина Едуардівна.** Декоративне панно «Білий день». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Крашаниця Лариса Миколаївна.** Гобелен «Ніч на Івана Купала». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.

- **Максімова Тетяна Миколаївна.** Гобелен «Берегиня». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Марчак Остап Валерійович.** Гобелен «Дерева». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Рябоконева Зоряна Остапівна.** Сувенірні килимки «Церкви Львова». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Семенко Римма Фомівна.** Гобелен «Дивосвіт». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** добре.
- **Сипняк Вікторія Іванівна.** Декоративне панно «Львівські зустрічі». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** добре.
- **Сляжинська-Опеля Алла Георгіївна.** Обрядові рушники. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Стеблянко Світлана Миколаївна.** Гобелен «Стрийський замок». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Студенець Наталія Василівна.** Хоругви до церкви св. Миколая. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Токарева Тетяна Георгіївна.** Декоративне панно «Скрипка грає». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** добре.
- **Фрис-Румянцева Галина Леонідівна.** Комплект тканин для житлового інтер'єру. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Хабарова Ірина Миколаївна.** Декоративне панно «Срібний сон». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Шпак Оксана Дмитрівна.** Гобелен «Лісова пісня». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.

СПИСКИ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ЛАМ (1994—2003 рр.)

1995 рік

- **Абдалієва Бахита Абдикаримівна.** Серія одягових тканин за східними мотивами «Шовковий шлях». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Венська Юлія Олександрівна.** Ворсовий килим за дагестанськими мотивами «Чере-гюль». **Керівник:** Арофікін Є.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Гарголь-Бліндер Інна Кузьмівна.** Декоративне панно «Чарівна пісня предків». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Котюк Юрій Михайлович.** Гобелен «Постскрипtum». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Кручкевич Наталія Богданівна.** Декоративне панно «Враження від Філадельфії». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Купчинська Лариса Олегівна.** Комплект літургійних тканин. **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** відмінно.
- **Мазур Оксана Євгенівна.** Плащаниця. **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.

- **Мацієвська Ірина Ярославівна.** Літургійні тканини для християнського храму. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** добре.
- **Наумова Ірина Анатоліївна.** Плащаниця. **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** відмінно.
- **Онищак Олександра Олексіївна.** Священничий одяг. **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Придатченко Світлана Іванівна.** Серія тканин для суконь «Слобожанщина». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Сорока Микола Сергійович.** Панно-триптих на міфологічну тематику «Мізансцена». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Шматок Борис Миколайович.** Гобелен «Генезис». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.

1996 рік

- **Галатяк Богдан Степанович.** Декоративне панно «Люди-птахи» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Дмитришин Роман Ярославович.** Гобелен «Князь Василько Теробовлянський» (до 900-річчя м. Теробовля). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Зотова Олена Володимирівна.** Декоративне панно з п'яти частин в техніці колажу «Місто». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** добре.
- **Євмененко Валентина Олексіївна.** Декоративне панно в техніці гарячий батик з елементами вишивки «Людина і Всесвіт». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.
- **Кислий Роман Михайлович.** Гобелен «Відлуння давнини». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно.
- **Кондрак-Землинська Надія Євгенівна.** Двостороння виносна хоругва для братства Святоволодимирської церкви с. Зубра. **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** добре.
- **Кузьмич Ірина Романівна.** Декоративне панно «Легенда» (батик). **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Любицька Наталія Теодорівна.** Декоративне панно «Діалог» (гарячий батик). **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Махно Олександр Степанович.** Завіса на Царські ворота. **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Орловська Ольга Стефанівна.** Декоративне панно «Сім'я. Рід.» (гарячий батик). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Проніна Ірина Іванівна.** Гобелен «Зміст літери». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Сандюк Володимир Сергійович.** Гобелен «За байраком байрак». **Керівник:** Борис Я.Р. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Сеник Надія Андріївна.** Комплект хустин «З глибини віків». **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** відмінно.

- **Сілагіна Світлана Леонідівна.** Гобелен «Дерево життя». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Сірін Юрій Германович.** Серія декоративних панно «Карпатські мотиви». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** задовільно.
- **Целуйко Сергій Миколайович.** Елементи текстильного оформлення інтер'єру «Жмуток ритмів». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.

1997 рік

- **Башняк Оксана Михайлівна.** Панно «Берегиня». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** добре.
- **Бондар Людмила Василівна.** Комплект сакральних тканин для християнського храму. Храмове дійство як синтез мистецтв. **Керівник:** Шульза З.М. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Войтович Олександр Ігорович.** Чотири батики «Музи». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Гац Наталія Миколаївна.** Комплект хусток «Пори року» (холодний батик). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно.
- **Дзядик Іванна Михайлівна.** Декоративне панно-триптих «Сніг у Флоренції» (холодний батик). **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Дячок Юлія Романівна.** Декоративне панно-триптих «Лісова казка». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Липова Анна Володимирівна.** Об'ємно-просторова композиція «Зародження руху» (нетрадиційний текстиль). **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Попова-Хижинська Анна В'ячеславівна.** Гобелен-диптих «На крилах радості і смутку». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Розуванова Ірина Юріївна.** Батика «Індустріальний Апокаліпсис». **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Розуванова Марина Юріївна.** Батика «Пам'яті Джима Моррісона» (триптих). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно.
- **Романів Олександра Георгіївна.** Гобелен «Спадщина віків». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Тимків Олександр Володимирович.** Гобелен «Алегорія природи». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.

1998 рік

- **Бачинська Агнеса Йосипівна.** Комплект шалів «Чотири стихії» (батик). **Керівник:** Фащенко Є.С. **Оцінка:** добре.
- **Гижа Олена Ігнатівна.** Гобелен-триптих «Тайна Євхаристії». **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** відмінно.
- **Горбачевська Уляна Павлівна.** Гобелен «Arche» (начало). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.

- **Животовська Ганна Михайлівна.** Гобелен «Г.С.Сковорода», психологічний портрет. **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** добре.
- **Іванова Ганна Геннадіївна.** Розробка тканин для сценічних костюмів Адама і Єви «Едем» (мішана техніка). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно.
- **Комлева Олена Миколаївна.** Плащаниця (мішана техніка). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** добре.
- **Кондрак Любов Євгенівна.** Панно «Сурми останнього дня» (батик). **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Куц Ольга Миколаївна.** Декоративне панно «Білий птах». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** добре.
- **Луценко Ігор Васильович.** Батик-диптих «Первозданність» за мотивами поезії Ліни Костенко. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Маруняк Лада Валеріївна.** Серія гобеленів «Славетні українки». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Павлів Андрій Богданович.** Декоративне панно-триптих виставкового характеру на тему поезії Лесі Павлів «Колискова» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** добре.
- **Семотюк-Бедрус Світлана Василівна.** Комплект сакральних тканин (мішана техніка). **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Шканде Ірина Юріївна.** Серія декоративних панно «Барвистий світ» (батик). **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре

1999 рік

- **Вишківський Сергій Вікторович.** Гобелен «Творення первинного». **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Гриник Уляна Богуславівна.** Ремізні тканини на основі інтерпретації мотивів природи. **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Губенін Валерій Павлович.** Панно «Давньоруський часопис» (друк). **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** добре.
- **Ємець Наталія Василівна.** Комплект хусток за мотивами сюжетів слов'янської міфології. **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Когут Галина Володимирівна.** Гобелен «Покутні душі» (за мотивами творчості Т.Г. Шевченка). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Косів Роксолана Романівна.** Комплект хоругв для церкви Покрови Святої Богородиці у Львові. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Куб'як Олена Романівна.** Комплект шифонових тканин для жіночого одягу за мотивами вальсів Й.Штрауса (ручний розпис). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Лавна Надія Степанівна.** Об'ємно-просторова композиція «Ангел ночі» (гобеленове ткання). **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** добре.
- **Маснюк Анастасія Іванівна.** Панно «Флора і Фауна» (мішана техніка, батик). **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.

- **Миронюк Олена Ярославівна.** Гобелен «Роздуми». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Онищак Орися Марківна.** Гобелен «Дивні наспіви» (дохристиянські вірування Київської Русі). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Хоменко Олена Семенівна.** Гобелен «Земля» (гарячий та холодний батик). **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно, похвала ДЕК.
- **Чекотун Оксана Володимирівна.** Проекти тканин для сценічних костюмів за мотивами трагедії Шекспіра. **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Челомбітько Ольга Іванівна.** Сакральний одяг для єпископа. **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** відмінно.

2000 рік

- **Бережненко Марта Сергіївна.** Диптих «Ріка тіней». Річка в світовій міфопоетичній творчості (гарячий батик, мішана техніка). **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** відмінно, похвала ДКК.
- **Візінська Лариса Богданівна.** Гобелен-триптих «Колискова». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Войтович-Дідик Іванна Іванівна.** Панно-триптих «Ой, вінко, вінко червенес...» (гарячий батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Данилова Євгенія Юріївна.** Серія панно на тему «Світ казок Андерсена» (батик, мішана техніка). **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** добре.
- **Дерда Віктор Олексійович.** Триптих «Карусель» (авторська техніка). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДКК.
- **Дерда Олена Геннадіївна.** Триптих «Карусель» (авторська техніка). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДКК.
- **Зальоток Олена Володимирівна.** Гобелен «Протистояння добра і зла». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** відмінно.
- **Заремба Тетяна Олександрівна.** Гобелен «Дорога життя». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Кокодиняк Мар'яна Ізяславівна.** Багатофігурна композиція «Оплакування» (батик, аплікація, комбінована техніка). **Керівник:** Дяченко Н.М. **Оцінка:** добре.
- **Костинюк Зоряна Василівна.** Гобелен «Плащаниця». **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Лупул Лілія Мирославівна.** Комплект дитячих тканин за мотивами витинанок (друк). **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** відмінно
- **Омельченко-Ковалюк Тетяна Станіславівна.** Гобелен «Вічне». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** відмінно.
- **Паздрій Мар'яна Володимирівна.** Гобелен «Млин часу» (батик, авторська техніка). **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** відмінно.
- **Покусинська Людмила Василівна.** Ліжник «Ніч на Івана Купала». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** відмінно.
- **Футорська Тетяна Євгеніївна.** «Чарівні міфи давніх слов'ян: Вирій» (вільний розпис). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.

- **Якимчук Богдана Любомирівна.** Панно «Небо і земля» (гарячий батик). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.

2001 рік

ОР «Бакалавр»

- **Бабіна Марія Анатоліївна.** Декоративне панно «Давні переспіви» (батик). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно.
- **Борисікевич Людмила Євгенівна.** Гобелен «Слов'янські мотиви». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Валько Оксана Василівна.** Гобелен «Бойовий гопак». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно, похвала ДКК.
- **Дідик Наталія Іванівна.** Триптих «Місто над Ужем» (батик). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Завадовська Емілія Маркіянівна.** Декоративна композиція «Писанковий світ» (батик). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Канас Софія Павлівна.** Декоративне панно «Хрещення України-Руси» (батик). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно.
- **Липка Оксана Остапівна.** Гобелен «Зародження християнства». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** відмінно.
- **Слободян Галина Петрівна.** Гобелен «Самотність». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Чіп Наталія Юріївна.** Гобелен «Акваріум». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно, похвала ДКК.

2001 рік

ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»

- **Васильєва Катерина Геннадіївна (спеціаліст).** Гобелен «Створення». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно.
- **Давимука Оксана Степанівна (спеціаліст).** Гобелен «Геній». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно.
- **Косандяк Тетяна Юріївна (спеціаліст).** Гобелен «Страж-гора». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** відмінно.
- **Лесів Марія Василівна (спеціаліст).** Поліптих «Український календарний рік в жіночих образах» (холодний батик). **Керівник:** Шульга З. М. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Лиса Надія Павлівна (спеціаліст).** Монументально-декоративний килим-ліжчик «Дерево життя». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** відмінно, диплом з відзнакою.
- **Петращук Оксана Яківна (спеціаліст).** Панно пам'яті В. Івасюка «Легенда про пісню» (батик). **Керівник:** Боднар І.Я. **Оцінка:** відмінно.
- **Пігула Наталія Володимирівна (спеціаліст).** Гобелен «Життя – театр». **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** відмінно.

- **Принада-Орловська Ірина Миронівна (спеціаліст).** Текстильне декоративне панно «Мрії». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Проць Ірина Миколаївна (спеціаліст).** Композиція на дитячу тематику «Дивосвіт» (батик). Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно.
- **Шафран Галина Михайлівна (спеціаліст).** Гобелен «Третє дерево». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: відмінно.

2002 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Баркар Лідія Михайлівна.** Панно за мотивами роману М.Булгакова «Майстер і Маргарита» – «До світла» (батик, мішана техніка). Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: задовільно.
- **Боєчко Людмила Михайлівна.** Гобелен «Доля». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: відмінно, похвала ДЕК.
- **Головата Ірина Василівна.** Вибійка «Світовий квадрат» (гарячий батик). Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: добре.
- **Грабовська Олена Миколаївна.** Панно «Крізь гомін віків», за скандинавськими сагами та віруваннями (батик, розпис). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно.
- **Денис Ольга Василівна.** Гобелен «Через віки». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: відмінно, похвала ДЕК.
- **Кулигіна Олеся Сергіївна.** Панно «Казка лісу» (батик, розпис). Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: відмінно.
- **Кушнір Юлія В'ячеславівна.** Набір суконь «Коли ти, мила, справді з неба родом». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно.
- **Нехай Ірина Василівна.** Гобелен «Апсент». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: відмінно, похвала ДЕК.
- **Пукало Анна Миронівна.** Колекція суконь за мотивами скіфських орнаментів. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно.
- **Ярмусь Оксана Степанівна.** Панно «Слово о полку Ігоревім» (розпис). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: добре.

2002 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Білик Анета Сергіївна (спеціаліст).** Гобелен-триптих «Бог є любов». Керівник: Дубовик В. С. Оцінка : відмінно, диплом з відзнакою.
- **Боєчко Олеся Любомирівна (магістр).** Набір ліжників «Гірська симфонія». Наукова робота: Традиції гуцульського народного ткацтва та їх значення в становленні мистецької школи Косова. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: добре.
- **Бунда Віра Володимирівна (спеціаліст).** Гобелен Богородиця – Цариця Всесвіту». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно.
- **Василюк Руслана Миколаївна (спеціаліст).** Об'ємно-просторова композиція у комбінованій техніці «Казкові сновидіння». Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: відмінно, похвала ДКК.

- **Войтова Анжела Василівна (спеціаліст).** Колекція тканин для жіночого образу «Жінка – квітка». Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: відмінно.
- **Галайко Ірина Євгенівна (спеціаліст).** Штора-романетка за трипільськими мотивами «Трипільська ідилія». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: відмінно.
- **Гуцуляк (Маценко) Ольга Іванівна (спеціаліст).** Гобелен-триптих «Переспіви долі». Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Килівник Тетяна Василівна (спеціаліст).** Батик «Пробудження». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно
- **Коваль Тетяна Ярославівна (спеціаліст).** Гобелен «Мати Життя». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Кривошеїна Аліса Володимирівна (спеціаліст).** Ширма «Ранок, день і вечір жінки» (розпис). Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно.
- **Лисаковська Оксана Михайлівна (магістр).** Гобелен «Буковинський танок». Наукова робота: Орнаменти буковинських килимів. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: добре.
- **Новосад Юлія Сергіївна (магістр).** Хоругва «Христос Вседержитель». Наукова робота: Художні та функціональні особливості української церковної тканини (історичні й сучасні аспекти). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно.
- **Павлова Ірина Володимирівна (спеціаліст).** Панно «Східні мотиви. Місто Салим». Керівник: Шульга З.М. Оцінка: добре.
- **Павлюк Ірина Едуардівна (спеціаліст).** Гобелен «Львів – центр Європи». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: добре.
- **Сварник Василина Іванівна (магістр).** Декоративне панно «Козак Мамай». Наукова робота: Образ козака Мамає в українському станковому образотворчому мистецтві ХХ ст. Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Сидоренко Мирослава Віталіївна (спеціаліст).** Декоративне панно «Сон – мандрівка крізь час». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно, похвала ДЕК.
- **Фадєєва Юлія Анатоліївна (спеціаліст).** Колекція тканин для жіночого образу «Жінка – квітка». Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: відмінно.
- **Федик Наталія Іванівна (спеціаліст).** Гобелен «Плащаниця» (комбінована техніка). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: відмінно.
- **Ямборко Ольга Ярославівна (спеціаліст).** Портретний гобелен «Іван Миколайчук. Посвята». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.

2003 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Вальчук Оксана Євгенівна.** Сецесійні фантазії «Диволіс» (за мотивами творчості Густава Клімта). Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: відмінно.
- **Готович Олена Валеріївна.** Комплект обрядових рушників «Весілля в рушниках». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: відмінно, похвала ДКК.
- **Дах Анастасія Іванівна.** Гобелен «Цвіт щастя» (за мотивами легенди про папороть). Керівник: Муращик І.О. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.

- **Козак Христина Володимирівна.** Панно «Місто Лева» (5 частин). Керівник: Токар М.В. Оцінка: відмінно, похвала ДКК.
- **Кузнєцов Володимир Олександрович.** Декоративне панно «Система Всесвіту». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: добре.
- **Наливайко Юлія Ігорівна.** Декоративне панно для дитячої кімнати «Коли ще звірі говорили». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: відмінно.
- **Прокопчук Ольга Володимирівна.** Комплекти тканин для молодіжного одягу «Шафранове марево». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: добре.
- **Проценко Оксана Святославівна.** Декоративне панно «Структура Всесвіту» (комбінована техніка). Керівник: Боднар І. Я. Оцінка: добре.
- **Ситник (Рачковська) Марина Ігорівна.** Розписні тканини «Птахи кохання» (за творчістю Тамари Гордової). Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: добре.
- **Терещенко Наталія Іванівна.** Гобелен «Скіфська легенда». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: відмінно.
- **Хома Олеся Петрівна.** Гобелен «Шляхи життя». Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: відмінно.

2003 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Бабіна-Цимбал Марія Анатоліївна (спеціаліст).** Панно «Троїсті музики» (гарячий батик). Керівник: Токар М. В. Оцінка: добре.
- **Борисікевич Людмила Євгенівна (спеціаліст).** Гобелен «Дерево життя». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно.
- **Бунда Віра Володимирівна (магістр).** Наукова робота: Образ Ісуса Христа та Матері Божої в творчості сучасних львівських митців. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Гірняк Оксана Василівна (магістр).** Гобелен «Козацька Покрова». Наукова робота: Особливості авторського стилю Софії Караффи-Корбут у графічному оформленні драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Завадовська-Худа Емілія Маркіянівна (спеціаліст).** Декоративне панно «З глибини віків». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: добре.
- **Зінзюк Оксана Іванівна (спеціаліст).** Декоративне панно «Зустріч» (гарячий батик). Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: добре.
- **Канас Софія Павлівна (спеціаліст).** Декоративне панно-триптих «Княгиня Ольга» (холодний батик). Керівник: Жиліна М.П. Оцінка: добре.
- **Килимник Алла Володимирівна (спеціаліст).** Гобелен «Благовіщення». Керівник: Токар М.В. Оцінка: відмінно.
- **Лазорик Олеся Михайлівна (спеціаліст).** Комплект шовкових тканин для літніх суконь «Морська сюїта». Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: відмінно.
- **Липка Оксана Остапівна (спеціаліст).** Гобелен за мотивами поезії Ліни Костенко «І як тепер тебе забути?». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: відмінно, похвала ДКК.

- **Мирончук Наталія Іванівна (магістр).** Панно-батик «Іде весілля з гори» (поліптих). Наукова робота: Традиції та сучасне малярство на склі Закарпаття. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.
- **Чіп Наталія Юріївна (спеціаліст).** Гобелен «Місто Львів». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: відмінно, диплом з відзнакою.

СПИСКИ ВИПУСКНИКІВ КАФЕДРИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ЛНАМ (2004—2021 рр.)

2004 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Гаврилук Світлана Володимирівна.** Розпис «Мій ангел». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: одинадцять.
- **Козуб Христина Борисівна.** Серія килимів для сучасного інтер'єру «Руно». Керівник: Токар М.В. Оцінка: десять.
- **Лагошина Олександра Миколаївна.** Декоративне панно «Вітрила». Керівник: Токар М.В. Оцінка: дев'ять.
- **Мороз Оксана Богданівна.** Гобелен «Ніч на Івана Купала». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: дев'ять.
- **Савінкова Енрієта Валентинівна.** Серія міні-гобеленів «Горизонти». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: одинадцять, диплом з відзнакою.
- **Стадніченко Інна Юріївна.** Гобелен-диптих інтер'єрного призначення «Наутілус». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.

2004 рік

ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»

- **Баркар Лідія Михайлівна (спеціаліст).** Серія панно «Геометрія простору». Керівник: Токар М.В. Оцінка: одинадцять.
- **Боечко Людмила Михайлівна (спеціаліст).** Плащаниця. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дванадцять.
- **Головата Ірина Василівна (магістр).** Комплект сакральних тканин. **Наукова робота:** Художні особливості фігурних композицій українських фелонів XVII – початок XIX ст. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Грабовська Олена Миколаївна (магістр).** Панно виставкового характеру «Сонячне колесо». **Наукова робота:** Давньоруські кольчуги як національно-історичне джерело для використання металу в сучасному художньому текстилі України. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: десять.
- **Денис Ольга Василівна (спеціаліст).** Гобелен-триптих «Шлях». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: дванадцять.
- **Кушнір Юлія В'ячеславівна (магістр).** Триптих «Пісня» (батик). **Наукова робота:** Художньо-стильові особливості творчості Леопольда Левицького. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: одинадцять.

- **Мисько Роксолана Романівна (спеціаліст).** Гобелен «Дві постаті». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: дванадцять.
- **Нехай Ірина Василівна (спеціаліст).** Гобелен «Дзеркало часу». Керівник: Токар М.В. Оцінка: одинадцять.
- **Пукало Анна Миронівна (спеціаліст).** Комплект одягових тканин за скіфськими мотивами «Зв'язок поколінь». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: дванадцять.
- **Слободян Галина Петрівна (магістр).** Гобелен «Народження». **Наукова робота:** Новації у художньому текстилі Львівських митців 90-х років ХХ ст. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.

2005 рік
(ОР «Бакалавр»)

- **Білик Анна Мирославівна.** Композ. «За городом качки пливуть». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: десять.
- **Бублієнко Євгенія Вікторівна.** Панно «Вертеп». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дев'ять.
- **Гальчук Оксана Ярославівна.** Аксесуари до жіночого одягу за народними мотивами. Ткацтво. Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дванадцять.
- **Камецька Тереза Романівна.** Текстильна композиція «Структури». Авторська техніка. Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: одинадцять.
- **Ткачук Ярослава Володимирівна.** Декоративна тканина «Еманація». Ткацтво. Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Фартушинський Петро Богданович.** Декоративне панно «Місто ангелів». Розпис, холодний батик. Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: одинадцять.
- **Хутка Оксана Петрівна.** Панно «У світі казки». Холодний батик. Керівник: Токар М.В. Оцінка: одинадцять.
- **Янішевська Наталія Степанівна (екстернат).** Гобелен «Євангеліст Марко». Керівник: Токар М.В. Оцінка: дванадцять.

2005 рік
ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»

- **Вальчук Оксана Євгенівна (магістр).** Комплект літургійних тканин до храму Присвятої Євхаристії. Наукова робота: Сучасне літургійне вбрання священнослужителів християнського храму у Західних регіонах України (традиції та новації). Керівник: Шульга З.М. Оцінка: одинадцять.
- **Ватаманюк Ганна Юріївна (магістр, екстернат).** Священниче облачення до церкви «Різдва Пресвятої Богородиці» села Криворівні, Верховинського району, Івано-Франківської області. Наукова робота: Ткані пояси Карпат Чернівецької та Івано-Франківської областей. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.

- **Готович** Олена Валеріївна (**магістр**). Гобелен «Бойківчанка». Наукова робота: Орнаментальне оздоблення бойківських жіночих сорочок. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: одинадцять.
- **Дах** Анастасія Іванівна (**магістр**). Плащаниця Пресвятої Богородиці. Наукова робота: Генеза солярної символіки в орнаментах українських сакральних тканин XVII-XVIII ст.. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Козак** Христина Володимирівна (**магістр**). Декоративне панно «Стародавній Львів». Наукова робота: Відродження української плахти у Львові в II пол. XX ст. Керівник: Токар М.В. Оцінка: дванадцять.
- **Кузнєцов** Володимир Олександрович (**спеціаліст**). Панно «Море» (графіті). Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: одинадцять.
- **Кулигіна** Олеся Сергіївна (**спеціаліст**). Декоративне панно виставкового характеру «Ритми міста». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дев'ять.
- **Курова** Анастасія Вікторівна (**магістр**). Гобелен «Трипільська Сварга». Наукова робота: Структурно-орнаментальні особливості тканин у буковинському народному одязі. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Літвін** Юлія Сергіївна (**спеціаліст**). Гобелен «В очікуванні». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Наливайко** Юлія Ігорівна (**магістр**). Комплект декоративних тканин для дитячої кімнати «Бойківський світ» (за мотивами творчості Володимира Шагали). Наукова робота: Життєвий та творчий шлях Володимира Шагала. Керівник: Токар М.В. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Прокопчук** Ольга Володимирівна (**спеціаліст**). Комплект одягових тканин за східними мотивами «Роксолана». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: одинадцять.
- **Проценко** Оксана Святославівна (**спеціаліст**). Декоративне панно «Kate. Sl. (сни Каті)». Авторська техніка. Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: десять.
- **Рачковська (Ситник)** Марина Ігорівна (**спеціаліст**). Панно «Доля як рушник» (розпис). Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: одинадцять.
- **Рожко** Мирослава Михайлівна (**магістр**). Комплект одягових тканин за мотивами орнаментів українського бароко. Ручне ткацтво. Наукова робота: Геральдичні мотиви в українській художній тканині XVII-XVIII ст. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Романович** Олена Романівна (**спеціаліст**). Гобелен «Вікна». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Терещенко** Наталія Іванівна (**спеціаліст**). Гобелен «Моє місто». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Цап'як** Анна Львівна (**спеціаліст**). Панно «Ритми трипільського орнаменту». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: дев'ять.
- **Цьок** Тетяна Василівна (**магістр, екстернат**). Одягові тканини: «Вітром... Сонцем... Дощем...». Наукова робота: Художній текстиль села Вербовиць Косівського району на Івано-Франківщині. Керівник: Шульга З. М. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.

- **Юсипів Христина Леонідівна (магістр)**. Гобелен «Богородиця». Наукова робота: Зарваницька чудотворна ікона Божої Матері». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: одинадцять.
- **Ярмусь Оксана Степанівна (спеціаліст)**. Комплект сувенірних хусток «Чотири стихії» (розпис). Керівник: Муращик І.О. Оцінка: одинадцять.

2006 рік

ОР «Бакалавр»

- **Богира Катерина Валерівна**. Килим «Писанка». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: одинадцять.
- **Зазуля Василь Михайлович**. Декоративне панно «Львів королівський». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Зьомко Романа Романівна**. Гобелен «Ритми сучасного міста». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: дванадцять.
- **Іваній Олена Василівна**. Серія художніх тканин для сучасного чоловічого ансамблю за народними мотивами. Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: десять.
- **Лотоцька Ганна Василівна**. Декоративне панно «Українське народне весільне вбрання». Керівник: Боднар І. Я. Оцінка: 11, похвала ДКК.
- **Майборода Наталія Петрівна**. Гобелен «Кактус». Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: одинадцять.
- **Метик Ольга Львівна**. Панно з мотивами писанки. Керівник: Боднар І. Я. Оцінка: десять.
- **Опарій Олександр Миколайович**. Гобелен «Святий Юрій». Керівник: Муращик І. О. Оцінка дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Пшеничний Дмитро Ярославович**. Плащаниця Ісуса Христа «Оплакування» для храму св. Софії у м.Золочів. Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Скрицька Олена Валеріївна**. (екстерн) Гобелен «Пори року». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: десять.
- **Харенко Надія Леонідівна**. Декоративне панно «Дерево життя». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: одинадцять.

2006 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Борис Надія Богданівна (магістр)** Наукова робота: Орнаменти гуцульських кептарів – джерело творчості сучасних художників-дизайнерів. Керівник: Безпальків М.В. Оцінка: дев'ять.
- **Гаврилук Світлана Володимирівна (магістр)**. Ширма-забавка «Іграшковий ранок». Наукова робота: Регіональні особливості традиційного одягу Буковини ХХ ст. (на прикладі сіл Задубрівка та Ошихліби). Керівник: Шульга З.М. Оцінка: десять.

- **Дзюб Оксана Ярославівна** (магістр, екстерн). Літургійний одяг священника. Наукова робота: Художні та стилістичні особливості західноукраїнських плащаниць кінця ХХ ст. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: десять.
- **Ковальська Наталія Миколаївна** (магістр). Наукова робота: Художня особливості сукняного одягу Гуцульщини. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дев'ять.
- **Козуб Христина Борисівна** (магістр). Гобелен «Лемківщина у часі та просторі». Наукова робота: Художня тканина Лемківщини: технологічні та художньо-стилістичні особливості . Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: дванадцять.
- **Кривошеїна Аліса Володимирівна** (магістр). Наукова робота: Орієнтальний текстиль (старовинні техніки та сучасні тенденції). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: десять.
- **Лагошина Олександра Миколаївна** (магістр, екстерн). Декоративне панно „Мелодія гілки”. Наукова робота: Мистецтво текстильної аплікації Львова 90-х років ХХ – початку ХХІ ст. (художні особливості, типографія). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: одинадцять.
- **Мороз Оксана Богданівна** (магістр). Гобелен «Ритми життя». Наукова робота: Килимарство Косівщини. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: десять.
- **Пархоменко Анна Василівна** (магістр). Наукова робота: Художні особливості покутських переміток кінця ХІХ – початку ХХ ст. Керівник: Шульга З. М. Оцінка: дев'ять.
- **Савінкова Енрієта Валентинівна** (магістр). Гобелен «Між небом та землею». Наукова робота: Мистецтво ткацтва Львова 90-х років ХХ – початку ХХІ ст.: художньо-виражальні можливості ткацьких технік і матеріалів. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: десять, диплом з відзнакою.
- **Ткачик-Попенюк Катерина Юріївна** (магістр). Наукова робота: Художньо-стильові особливості народного текстилю ХХ - початку ХХІ ст. (за матеріалами сіл Бабин, Соколівка, Річка, Яворів Косовського району Івано-Франківської області). Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Ярчак Інна Юріївна** (магістр). Гобелен-триптих «Сон». Наукова робота: Жіночі головні убори Покуття ХVІІІ-ХХ ст. (типологія і художні особливості). Керівник Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.

2007 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Бавдис Наталія Миколаївна**. Гобелен «Риби». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: десять.
- **Біль Христина Богданівна**. Панно «Пацьорки» (холодний батик, диптих). Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Борисевич Оксана Іванівна**. Гобелен «Єдине і протилежне». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: одинадцять.
- **Говда Мар'яна Михайлівна**. Комплект тканин для суконь «Образ моря». Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: одинадцять.

- **Кривіч Жанна Юріївна.** Панно «Жіночки» (розпис, комбінована техніка). Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Мовчан Ярина Ігорівна.** Панно «Роздум» (батик, диптих). Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: 11, диплом з відзнакою.
- **Плекан Оксана Олексіївна.** Гобелен «Квітучі дерева» (диптих). Керівник: Боднар І.Я. Оцінка: десять.
- **Старух Ірина Петрівна.** Гобелен «Вогонь і вода». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: одинадцять.
- **Цісар Наталія Миколаївна.** Серія з п'яти гобеленів «Дитяча радість». Керівник: Шульга З.М. Оцінка: одинадцять.
- **Шуль Антоніна Богданівна (екстерн).** Панно «Материнство» (розпис, холодний батик). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дев'ять.

2007 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Барабаш (Камецька) Тереза Романівна (магістр).** Декоративне панно (тривимірна композиція, мішана техніка, інсталяція) «Спокій». Наукова робота: Новаційні тенденції в сучасному авторському ліжникарстві України. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Біляк Анна Мирославівна (спеціаліст).** Панно-диптих за творчістю Людвіга ван Бетховена (Дев'ята симфонія) «Ода до Радості». Керівник: Мінько О. Т. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Бублієнко Євгенія Вікторівна (спеціаліст).** Декоративне панно виставкового характеру «Плинність». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: дванадцять.
- **Гальчук Оксана Ярославівна (магістр).** Гобелен «У вирі часу». Наукова робота: Квітка у весільному обряді Покуття. традиції та сучасність. Керівник Шульга З.М. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Гордійчук Оксана Зеновіївна (магістр, екстерн).** Наукова робота: Становлення та розвиток ткацько-килимарського промислу м. Косова кін. XII – середини – XX ст. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Джуранюк Мирослава Юріївна (магістр).** Наукова робота: Вертепна драма як джерело лялькового театру Західної України кінця 90-х рр. XX ст. – поч. XXI ст. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять.
- **Корнійчук Олена Миколаївна (магістр).** Наукова робота: Традиційний жіночий верхній та нагрудний одяг села Товкачівка на Чернгівщині в контексті традиційного строю Середнього Подніпров'я кінця XIX поч. XX ст: художньо-конструктивні особливості. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: одинадцять, диплом з відзнакою.
- **Ткачук Ярослава Володимирівна (спеціаліст).** Гобелен-диптих «Птахи». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дванадцять, похвала ДКК.
- **Удудяк Оксана Володимирівна (магістр, екстерн)** Наукова робота: Орнаментальні мотиви одягових тканин Гуцульщини кінця XIX - початку XX століття. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: одинадцять.

- **Фартушинський Петро Богданович** (спеціаліст). Панно (розпис) «Купальська ніч». Керівник: Токар М.В. Оцінка: дванадцять.
- **Хутка Оксана Петрівна** (магістр). Декоративне панно «Писанковий світ». Наукова робота: Орнаментальні мотиви народної писанки у творчості сучасних українських художників текстилю (1985-2007рр). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: одинадцять, диплом з відзнакою.
- **Циганюк Лілія Володимирівна** (магістр, екстерн). Гобелен «Структурні ритми». Наукова робота: Художні особливості сучасних українських хоругв (за матеріалами дипломних робіт ЛДКДУМ ім. І. Труша). Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: десять.
- **Шуст-Цимбалюк Наталія Вікторівна**. (магістр, екстерн). Гобелен «Веснянки». Наукова робота: Творчість Наталії Паук (жанрова та стилева особливість). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: одинадцять.
- **Янішевська Наталія Степанівна** (магістр). Комплект священничих риз та літургійних тканин. Наукова робота: Орнаментальний мотив виноградної лози в українському текстилі (семантика, стилістика, номінація, типологія). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою, похвала ДКК.

2008 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Бридун Катерина Ярославівна** (спеціаліст). Гобелен «Сни». Керівник: Муращик І. О. Оцінка: десять.
- **Гринбока Анжела Леонідівна** (магістр). Наукова робота: Традиції та сучасність в авторському текстилі художників Рівненщини. Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: одинадцять.
- **Гуцуляк Олена Валеріївна** (магістр, екстерн). Наукова робота: Весільна атрибутика смт Кути, Косовського району, Івано-Франківської області. Керівник: Шульга З. М. Оцінка: десять.
- **Зазуля Василь Михайлович** (магістр). Декоративне панно «Легенди Львова». Наукова робота: «Маскарон як елемент декоративного оздоблення архітектури Львова періоду сецесії: художні особливості, типологія». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Зьомко Романа Романівна** (магістр). Об'ємно-просторова композиція «Діалог». Наукова робота: Особливості вирішення просторового середовища в сучасному українському художньому текстилі. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Іваній Олена Василівна** (спеціаліст). Декоративне панно «Львівська дефіляда». Керівник: Чабан Х.К. Оцінка: одинадцять, похвала ДКК.
- **Лотоцька Ганна Василівна** (магістр). Об'ємно-просторова пластика «Від Ярила до Масляни». Наукова робота: Мистецтво сучасної авторської ляльки України на матеріалі творчості Ю.Мельничука й Л.Тесленко-Понамаренко. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять.
- **Майборода Наталія Петрівна** (спеціаліст). Гобелен «Геометрія. Пори року». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: дев'ять.

- **Манойло Катерина Валеріївна** (спеціаліст). Гобелен «Ангели». Керівник: Мінько О. Т. Оцінка: дев'ять.
- **Метик Ольга Львівна** (спеціаліст). Батик «Автопортрет». Керівник: Стеблій Г. Ф. Оцінка: дев'ять.
- **Мойсюк Ольга Сергіївна** (магістр). Наукова робота: Українська орнаментальна символіка як утвердження духовності. (За матеріалами селянського костюма Полісся кінця XVIII – початку XX ст. Керівник: Токар М. В. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Опарій Олександр Миколайович** (магістр). Гобелен «Адам і Єва». Наукова робота: Плечово-рукавний комплекс жіночих сорочок Полтавщини кінця XIX - початку XX ст.: типологія орнаменту, художні особливості. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою .
- **Пшеничний Дмитро Ярославович** (магістр). Композиція «Євангелісти». Наукова робота: Національна своєрідність та архетипність традиційних художніх виробів с. Вікняни (Покуття) на Івано-Франківщині першої половини XX ст. Керівник: Мінько О. Т. Оцінка дванадцять, диплом з відзнакою, похвала ДКК.
- **Ульянова Уляна Юріївна** (магістр). Наукова робота: Бісар в контексті народного строю Гуцульщини кінця XIX – початку XX ст. Перспективи збереження традицій. Керівник: Шульза З.М. Оцінка: десять, диплом з відзнакою.
- **Харенко Надія Леонідівна** (спеціаліст). Декоративне панно «Родовід». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: одинадцять, похвала ДКК.

2008 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Баб'як Анна Василівна**. Декоративне панно «Молодість» (холодний батик). Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: дев'ять.
- **Божик Ольга Мирославівна**. Декоративне панно «Русалка» (розпис). Керівник: Муращик І.О. Оцінка: дев'ять.
- **Буряник Василина Василівна**. Художній килим «Мікро-макроба» (аплікація). Керівник: Муращик І.О. Оцінка: одинадцять.
- **Гірна Оксана Олегівна** (екстерн). Декоративне панно «Архітектура Львова». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: десять.
- **Кириченко Андрій Михайлович**. Об'ємно-просторова композиція «Старе місто» (техніка друк). Керівник: Бондар І.Я. Оцінка: десять.
- **Кобелька Анастасія Петрівна**. Декоративне панно за мотивами лемківських пісень «Як зачую тую коломиюку». Керівник: Токар М.В. Оцінка: десять.
- **Мазурик Іванна Ігорівна**. Панно «Таємниця води» (авторська техніка). Керівник: Бондар І.Я. Оцінка: десять.
- **Маруженко Оксана Романівна**. Театральна декорація на сцену до фестивалів культури Індії «Індійський танець». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: одинадцять.
- **Нечипоренко Тетяна Миколаївна**. Панно «Ритми траси» (мішана техніка). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: десять.

- **Палій Олена Степанівна.** Гобелен «Композиція з жіночою фігурою». Керівник: Бондар І.Я. Оцінка: одинадцять.
- **Стельмах Юлія Петрівна.** Об'ємно-просторова композиція – світильник «Забута легенда». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: десять.
- **Шпак Марина Дмитрівна.** Декоративне панно «Сон» (комбінована техніка). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: одинадцять.
- **Ягнич Ольга Романівна.** Гобелен «Метаморфози». Керівник: Бондар І.Я. Оцінка: дев'ять.

2009 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Бавдис Наталія Миколаївна** (спеціаліст). Триптих «Жіночий колорит». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дев'ять.
- **Біль Христина Богданівна** (магістр). Триптих «Бажаю бути людиною» (холодний батик). Наукова робота: Творча та педагогічна діяльність С. Бурак. Керівник: Кусько Г.Г. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Василюк Оксана Іванівна** (магістр) Гобелен «...ті, що йдуть разом». Наукова робота: Професійне мистецтво текстилю Івано-Франківщини в контексті розвитку сучасних тенденцій українського художнього текстилю. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: одинадцять, диплом з відзнакою.
- **Говда Мар'яна Михайлівна** (спеціаліст). Панно «Золото Єгипту» (холодний батик). Керівник: Токар М.В. Оцінка: десять.
- **Коваленко Оксана Анатоліївна** (магістр). Жіночі прикраси Гуцульщини кунці ХІХ – початку ХХ століття: типологія, семантика та художньо-стилістичні особливості. Керівник: Студницька М.Р. Оцінка: дев'ять.
- **Кривіч Жанна Юрївна** (магістр). Серія тканин для оздоблення інтер'єру молодіжної кав'ярні. Наукова робота: Орнаментально-структурні мотиви сучасних інтер'єрних тканин (за матеріалами колекції «Місоні»). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: десять, диплом з відзнакою.
- **Мовчан Ярина Ігорівна** (магістр). Триптих «Інтроекція» (клейова техніка). Наукова робота: Художньо-стилістичні особливості текстильних творів Олени Кульчицької. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: дванадцять, диплом з відзнакою.
- **Осколіп Оксана Василівна** (магістр). Гобелен «Емоції» (авторська техніка). Наукова робота: Художні особливості народного строю Бойківщини кінця ХІХ – початку ХХ століття (Калуський район, Івано-Франківська область). Керівник: Токар М.В. Оцінка: десять.
- **Плекан Оксана Олексіївна** (спеціаліст). Гобелен «Контрасти» (триптих). Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: дев'ять.
- **Скрицька Олена Валеріївна** (магістр). Декоративне панно-триптих «Жінка і час». Наукова робота: Вплив мистецтва колажу на розвиток стилістики та технології мистецтва українського текстилю у другій половині ХХ – початку ХХІ століття. Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: вісім.

- **Старух Ірина Петрівна** (магістр). Гобелен «Спогади про золотий вік». Наукова робота: Творчість Сергія Бабкова: образно-тематичний та жанровий діапазон. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: десять.
- **Цісар Наталія Миколаївна** (магістр). Гобелен «Колискова». Наукова робота: Львівська художня школа народних мистецтв як навчально-мистецький комплекс. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: десять.
- **Шуль Антоніна Богданівна** (магістр, екстерн). Панно «Великдень» (холодний батик). Наукова робота: Борщівська вишивка у контексті народного строю ХХ ст. Керівник: Шульга З.М. Оцінка: дев'ять.

2009 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Бучак Марта Миколаївна**. Декоративне панно «Ой чий то кінь стоїть». Керівник: Токар М.В. Оцінка: 10.
- **Грищук Ольга Вікторівна**. Гобелен «Моління». Керівник: Пшеничний Д.Я. Оцінка: 11.
- **Гуменюк Олена Валеріївна**. Гобелен «Очікування Пенелопи». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: 10.
- **Жидачик Марьяна Богданівна**. Гобелен «Життєдайне сонце». Керівник: Чабан Х.К. Оцінка: 10.
- **Клачук Марта Юріївна (екстерн)**. Панно «Свобода». Керівник: Пшеничний Д.Я. Оцінка: 8.
- **Крамар Оксана Володимирівна**. Панно «Ефект самотності». Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: 11.
- **Кручкевич Наталія Михайлівна**. Гобелен «Місто». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: 11.
- **Оліярник Марія Григорівна**. Гобелен «Благовіщення». Керівник: Муращик І.О. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.
- **Петрів Марія Миколаївна**. Панно «Танець» (комбінована техніка). Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: 12, похвала ДКК..
- **Приймак Христина Петрівна**. Гобелен «Ангел нашого міста». Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: 12, диплом з відзнакою
- **Пришляк Зоряна Романівна**. Гобелен «Воскресіння». Керівник: Пшеничний Д.Я. Оцінка: 11.
- **Скородинська Дарія Ігорівна**. Панно «Легенда Херсонесу» (гарячий батик). Керівник: Чабан Х.К. Оцінка: 9.
- **Уварова Марія Сергіївна**. Панно «Карнавал середньовіччя» (розпис). Чабан Х.К. Керівник: Чабан Х.К. Оцінка: 10.
- **Цвігун Тамара Олександрівна**. Панно «Японський мотив» (батик). Керівник: Пшеничний Д.Я. Оцінка: 11.
- **Шептицька Олена Сергіївна**. Декорування одягових тканин різноманітними текстильними техніками «Танець світла». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: 10.
- **Якуба Ольга Василівна**. Панно на тему української міфології «Чорнобог і Білобог» (розпис, холодний батик). Керівник: Чабан Х.К. Оцінка: 10.

2010 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Бабяк Анна Василівна** (магістр). Панно «Пейзаж». Наукова робота: Художня освіта на кафедрі художнього текстилю ЛНАМ в галузі художнього розпису кін. ХХ – поч. ХХІ століття. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: 10.
- **Балук Ксенія Василівна** (магістр). Гобелен «Дерево віри». Наукова робота: Особливості використання емблематичних образів у творах Григорія Сковороди. Керівник: Токар М.В. Оцінка: 11.
- **Буряник Василина Василівна** (практичний магістр). Декоративне панно «Дикий рафінад». Керівник: Шульга Г.М. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.
- **Гоян Зоряна Степанівна** (магістр). Декоративне панно «Спалахи пам'яті». Наукова робота: Сучасні українські інтер'єрні тканини (художньо-стилістичні особливості). Керівник: Токар М.В. Оцінка: 9.
- **Кириченко Андрій Михайлович** (магістр). Печворк «Вир». Наукова робота: Творчість та педагогічна діяльність художниці Ірини Мінько-Муращик. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: 9.
- **Кобелька Анастасія Петрівна** (магістр). Цикл композицій за мотивами поетичних творів Богдана-Ігора Антонича. Наукова робота: Метафоричний світ поезій Богдана-Ігора Антонича у творчості Василя Семенюка. Керівник: Токар М. В. Оцінка: 11, диплом з відзнакою.
- **Комарницька (Шпак) Марина Дмитрівна** (практичний магістр). Об'ємно-просторова композиція «Ілюзія чуттєвості» за мотивами «Маленького принца» Антуана де сент-Екзюпері. Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: 11, диплом з відзнакою.
- **Мазурик Іванна Ігорівна** (магістр). Гобелен «Переселенці». Наукова робота: Бойківська інтер'єрна тканина ХІХ – ХХ ст. століття. Керівник: Мінько О. Т. Оцінка: 11.
- **Можейко Олена Валеріївна** (магістр). Наукова робота: Художня вишивка і текстиль у Грицівському вищому художньому професійному училищі № 19 (історичні витоки, творчість випускників). Керівник: Голубець О. М. Оцінка: 11, диплом з відзнакою
- **Нечипоренко Тетяна Миколаївна** (магістр). Панно «Пазли». Наукова робота: Естетика сучасного українського стріт-арту в творчості Романа Мініна і Гамлета Зінківського. Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: 11, диплом з відзнакою
- **Палій Олена Степанівна** (магістр). Гобелен «Козак Мамай». Наукова робота: Сучасна українська лялька (художньо-обрядові якості). Керівник: Дубовик В. С. Оцінка 11.
- **Почеква Оксана Степанівна** (магістр). Гобелен «Молитва». Наукова робота: Плащаниця з церкви Святого Миколая м. Старий Самбір (художні особливості, методи реставрації і збереження). Керівник: Печенюк Т.Г. Оцінка: 10, диплом з відзнакою.
- **Стельмах Юлія Петрівна** (спеціаліст). Печворк «Контрасти». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: 11, похвала ДКК

- **Стрільчук Марта Олегівна** (магістр). Гобелен «Прості форми». Наукова робота: Елементи ОП-АРТУ в мистецтві України та Європи (50-роки ХХ – поч. ХХІ століття). Керівник: Кусько Г.Д. Оцінка: 12.
- **Шматлай Ольга Мирославівна** (спеціаліст). Пейзаж з деревом («Тіні в раю»). Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.

2010 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Герук Вікторія Вікторівна**. Гобелен «Дорога до моря». Керівник: Чабан Х.К. Оцінка: 11.
- **Даниляк Соломія Юріївна**. Аплікація «Молитва». Керівник: Пшеничний Д.Я. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.
- **Дудок Ярина Ярославівна**. Холодний батик «Весна». Керівник: Пшеничний Д.Я. Оцінка: 10.
- **Квятковська Катерина Олександрівна**. Гобелен «Дитинство». Керівник: Чабан Х. К. Оцінка: 11.
- **Кравчук Наталія Іванівна**. Вільний розпис «Ніч». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 11.
- **Мазурець Тетяна В'ячеславівна**. Хоругви для костелу святих Петра і Павла в м. Луцьку. Керівник: Мінько О.Т. Оцінка: 10.
- **Мельничук Анастасія Ярославівна**. Гобелен «Сонячний колообіг». Керівник: Дубовик В.С. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.
- **Онишко Ганна Олексіївна**. Холодний батик «Наспиви рідного краю». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: 11.
- **Стрипко Соломія Юріївна**. Панно «Дух Трипільля». Керівник: Чабан Х. К. Оцінка: 10.
- **Хорочко Ольга Ігорівна**. Панно (поліптих) «Найкращий сон». Керівник: Стеблій Г.Ф. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.
- **Цуркан Катерина Сергіївна**. Батик «Подих життя». Керівник: Чабан Х. К. Оцінка: 11.
- **Ярмольчук Ольга Ярославівна**. Панно «Пейзаж». Керівник: Мінько О. Т. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.

2011 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Антоняк Марія Володимирівна** (магістр). Гобелен «Співпережиття». **Наукова робота:** Тематичний гобелен 70-90-х років у творчості Наталії Паук, Олександри Крип'якевич, Стефанії Шабатури. **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Булич Юлія Михайлівна** (магістр). Гобелен «Рух» (авторська техніка). **Наукова робота:** Сучасний український текстиль кінця ХХ – початку ХХІ ст. у контексті розвитку європейських тенденцій. **Керівник:** Печенюк Т.Г. Оцінка: 12, диплом з відзнакою.

- **Бучак Марта Миколаївна (магістр).** Панно «З глибини віків». **Наукова робота:** Художні особливості авторського стилю Марти Токар в галузі тканини і костюмології. **Керівник:** Токар Т.В.; Яців Р.М. **Оцінка:** 11, диплом з відзнакою.
- **Гришук Ольга Вікторівна (практичний магістр).** Плащаниця Ісуса Христа. **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Гуменюк Олена Валеріївна (практичний магістр).** Декоративне панно «Дерево, що посередині саду». **Керівник:** Муращик І.О. **Оцінка:** 10.
- **Жидачик Мар'яна Богданівна (магістр).** Гобелен виставкового характеру «Коли сонце було богом». **Наукова робота:** Художньо-стилістичні особливості рослинного вишиваного орнаменту галицької жіночої сорочки початку ХІХ ст. **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 10.
- **Клачук Марта Юріївна (практичний магістр).** Панно «Коні» (триптих). **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 10.
- **Кондратенко Вікторія Леонідівна (практичний магістр).** Об'ємно-просторова композиція «Птахолов». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** 11.
- **Крамар Оксана Володимирівна (магістр).** Панно «Міфічні перевтілення». **Наукова робота:** Художні особливості традиційних і сучасних сакральних тканин Вірменського собору у Львові. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Маричевська Олена Миколаївна (магістр).** Гобелен виставкового характеру «Поклоніння». **Наукова робота:** Способи трансформації язичницької символіки у художньому професійному ткацтві першого десятиріччя ХХІ століття. **Керівник:** Муращик І.О. **Оцінка:** 12, похвала ДКК.
- **Оліярник Марія Григорівна (магістр).** Гобелен виставкового характеру «Контрасти» (триптих). **Наукова робота:** Сучасні сакральні тканини християнського храму (за матеріалами фондів кафедри художнього текстилю ЛНАМ). **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Петрів Марія Миколаївна (практичний магістр).** Панно «Гра в життя» (триптих). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.
- **Приймак Христина Петрівна (магістр).** Панно «Люди і Птахи». **Наукова робота:** Художні особливості традиційної сорочки Сокальщини кінця ХІХ – початку ХХ століття. **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Пришляк Зоряна Романівна (практичний магістр).** Плащаниця «Успіння Пресвятої Богородиці». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Пришляк Наталія Михайлівна (магістр).** Гобелен «Вогні міста» (авторська техніка). **Наукова робота:** Писанковий орнамент одягових вишиваних тканин Гуцульщини початку ХХ століття. Художньо-стилістичні особливості. **Керівник:** Стеблій Г.Ф. **Оцінка:** 10.
- **Скородинська Дарія Ігорівна (магістр).** Художній розпис тканин «Античний театр ХХІ ст.». **Наукова робота:** Художні особливості тканин Північного Причорномор'я періоду грецької колонізації IV ст. до н.е. – I ст. н.е. (за матеріалами фондів Керченського державного історико-культурного заповідника). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** 10.

- **Стецько-Фурда Марія Василівна (магістр).** Гобелен «Трипільля». **Наукова робота:** Вишивані жіночі сорочки ХХ ст. села Стілковці Борщівського району Тернопільської області. (Традиція та сучасність). **Керівник:** Муращик І. О.; Мінько О.Т. **Оцінка:** 11.
- **Ткаченко Олеся Сергіївна (екстерн).** **Наукова робота:** Мистецтво повсті другої половини ХХ століття в Україні та світі: художні та технологічні особливості. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 12, похвала ДКК.
- **Уварова Марія Сергіївна (практичний магістр).** Панно «Дім на колесах. Соціум». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.
- **Цвігун Тамара Олександрівна (практичний магістр).** Панно «Посвята Клімту», **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.
- **Шматлай Ольга Мирославівна (екстерн).** **Наукова робота:** Художні особливості, семантика і тенденції розвитку української авторської текстильної ляльки ХХІ століття (за мотивами творчості Інни Івасюк). **Керівник:** Токар М. В. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Якуба Ольга Василівна (практичний магістр).** «Поезія кольору» Серія текстильних робіт за мотивами творчості Марії Людкевич і Ореста Білоуса. **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 11.

2011 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Альохіна Дарія Дмитрівна.** Гобелен «Втеча». **Керівник:** Чабан Х. К. **Оцінка:** 10.
- **Гавронська Марія Ярославівна.** Гобелен «Покровитель Жовкви». **Керівник:** Чабан Х. К. **Оцінка:** 12.
- **Зайченко Софія Олександрівна.** Декоративне панно «Там... далеко, за лісами, за горами». **Керівник:** Муращик І.О. **Оцінка:** 11.
- **Зубкович Галина Йосипівна.** Гобелен «Великий птах». **Керівник:** Мінько О. Т. **Оцінка:** 12.
- **Карпа Лілія Василівна.** Декоративне панно «Дух міста». Пшеничний Д. Я. (аплікація, печворк). **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 11.
- **Клімов Володимир Олександрович.** Гобелен «Хортиця». **Керівник:** Токар М. В. **Оцінка:** 11.
- **Лазарук Марина Леонідівна.** Гобелен «Гра у колір». **Керівник:** Чабан Х. К. **Оцінка:** 10.
- **Лопатюк Ольга Юріївна.** Декоративна композиція «Комета» (комбінована техніка). **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 12.
- **Лоренс Наталя Володимирівна.** Гобелен «До витоків». **Керівник:** Чабан Х. К. **Оцінка:** 10.
- **Скоропад Романна Степанівна.** Декоративне панно «Текстильна чаювання». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 11.

2012 рік

(ОКР «Спеціаліст», ОР «Магістр»)

- **Герук Вікторія Вікторівна (магістр).** 4 хоругви в храм Стрітєння Господнього (Львів, віл. Венниченка, 3). **Наукова робота:** Художні особливості волинської вишивки. Збірка узорів сім'ї Косачів. **Керівник:** Шульга З. М. **Оцінка: 10.**
- **Квятоковська Катерина Олександрівна (практичний магістр).** Гобелен «Коли до нас приходять ангели». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка: 11.**
- **Кравчук Наталія Іванівна (практичний магістр).** Декоративне панно «Морська феєрія» (змішана техніка). **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка: 9.**
- **Мазурець Тетяна В'ячеславівна (практичний магістр).** Комплект риз та літургійних тканин вдля костелу Святих апостолів Петра і Павла (м.Луцьк). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка: 11,** диплом з відзнакою.
- **Мельничук Анастасія Ярославівна (практичний магістр).** Плащениця Ісуса Христа в в храм Стрітєння Господнього (Львів, віл. Венниченка, 3). **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка: 11,** диплом з відзнакою.
- **Онишко Ганна Олексіївна (спеціаліст).** Батик «Вулиці мрій». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка: 11.**
- **Степанишин Неля Ярославівна (практичний магістр).** Гобелен «Архаїка». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка: 12.**
- **Стрипко Соломія Юрївна (практичний магістр, екстерн).** Декоративне панно «Карпатські квіти» (печворк, змішана техніка). **Керівник:** Мінько О. Т. **Оцінка: 10.**
- **Хорочко Ольга Ігорівна (практичний магістр).** Серія текстильних панно «Казки для дорослих. Ілюзія образу». **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка: 12,** диплом з відзнакою.
- **Цуркан Катерина Сергіївна (магістр).** Декоративне панно «Плетиво життя». **Наукова робота:** Гюнта Штільользль: мистецько-педагогічний досвід у контексті сучасних вимог. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка: 12,** похвала ДКК.
- **Ярмольчук Ольга Япрославівна (практичний магістр).** Панно «Хронос» (4 частини). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка: 12,** диплом з відзнакою.

2012 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Венгерак Христина Тарасівна.** Панно «Музика». **Керівник:** Кусько Г. Д. **Оцінка: 11,** диплом з відзнакою.
- **Гаврицишин Уляна Ігорівна.** Гобелен «Танок». **Керівник:** Мінько О. Т. **Оцінка: 10.**
- **Голуб Мар'яна Вікторівна.** Декоративне панно «Вітрильник». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка: 10.**
- **Дорош Антоніна Ігорівна.** Панно (триптих) «Українське весілля». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка: 10,** диплом з відзнакою.
- **Дьорка Ольга Вікторівна.** Гобелен «Пейзвж». **Керівник:** **Оцінка: 10,** диплом з відзнакою.

- **Зубчевська Ольга Ігорівна.** Панно «Перехід». **Керівник** Буряк С.Я. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Касьяненко Анна Сергіївна.** Печворк «Моя машина». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 10.
- **Красевич Марта Романівна.** Композиція «Примадонна». **Керівник:** Муращик І.О. **Оцінка:** 10.
- **Мамчук Іванна Андріївна.** Об'ємно-просторова композиція «Ретроспектива часу». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 10, диплом з відзнакою.
- **Небельська Оксана Михайлівна.** Об'ємно-просторова композиція «Вічна казка». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Полукетова Наталія Сергіївна.** Панно «Задоволення». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 8
- **Хамолук Катерина Василівна.** Панно «Поцілунок». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 10.
- **Яковів Христина Романівна.** Гобелен «Перевтілення». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 10.

2013 рік

(ОР «Магістр», ОКР «Спеціаліст»)

- **Вараниця Галина Валеріївна (магістр).** Гобелен «Натюрморт». Художньо-стилістичні особливості потрактування натюрморту в гобеленах львівських митців. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 10.
- **Виногорова Ольга Вікторівна (магістр).** Гобелен «Таврика». Схеми орнаментів у художніх тканинах кримських татар (традиції та авторські трансформації у творчості сучасних кримськотатарських митців). **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** 11, похвала ДЕК.
- **Гавронська Марія Ярославівна (магістр).** Гобелен «Розмова з вічним». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою, похвала ДЕК.
- **Галиш Юлія Степанівна (магістр).** Художній текстиль у творчості майстрів Тернопілля впродовж ХХ – початку ХХІ ст. **Керівник:** Цимбала Л.І. **Оцінка:** 8.
- **Даниляк Соломія Юріївна (магістр).** Декоративне панно «Весна, літо, осінь, зима... і знову весна». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** 10.
- **Дудок Ярина Ярославівна (магістр).** Панно «Музика». Феномен «валяння» у творчості сучасних львівських художників. **Керівник:** Печенюк Т.Г. **Оцінка:** 10.
- **Зайченко Софія Олександрівна (магістр).** Серія панно «Вітрило долі». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою, похвала ДЕК.
- **Карпа Лілія Василівна (магістр).** Декоративне панно «Спогад». Мотиви української народної вишивки в колекціях дизайнерів Галичини ХХІ ст. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 10.
- **Клімов Володимир Олександрович (магістр).** Гобелен «Закохані» (поліптих). **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК.
- **Козлан Юлія Петрівна (магістр).** Комплект ліжникових тканин інтер'єрного призначення «В Карпатах осінь». Образ козака в українському текстилі кінця ХХ

– поч. ХХІ ст. (на основі творчості Олександра Саєнка, Степана Ганжі та Ярослави Ткачук). **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** 10.

• **Кострецька Марина Леонідівна (магістр).** Черпаний папір «Мікро-океан» (триптих). Художні особливості творів львівських художників, виконаних у техніці «черпаний папір». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 10.

• **Лопатюк Ольга Юріївна (магістр).** Серія панно «Зорепад». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 10.

• **Лопашенко Ірина Олександрівна (спеціаліст).** Панно «Пам'ять». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 10.

• **Лоренс Наталя Володимирівна (магістр).** Декоративне панно «Чотири стихії». Творчість Олександри Приведи. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.

• **Мартин Ірина Романівна (магістр).** Гобелен «Мелодія почуттів». Сучасні техніки та методи виконання Богородичних хоругв кінця ХХ – поч. ХХІ ст. на Львівщині. **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.

• **Пахомова Юлія Павлівна (магістр).** Гобелен «Світова павутина». Художні особливості західноукраїнських священничих риз кінця ХІХ – початку ХХ ст. (за матеріалами фондів Червоноградської філії Львівського музею історії релігії). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.

• **Сидорук Ірина Володимирівна (спеціаліст).** Панно «Наскельні охри». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 11.

• **Скоропад Романна Степанівна (магістр).** Аплікація «Часо-простір». В'язане графіті (ярнбомбінг) як різновид стріт-арту. **Керівник:** Бурак С.Я. **Оцінка:** 12.

• **Цимбал Марія Анатоліївна (магістр).** Становлення та розвиток ткацько-килимарського промислу м. Миколаєва кінця ХІХ – середина ХХ ст. Традиційний ткацький промисел Миколаєва, як мистецьке явище. Соціокультурний та мистецький аспект. **Керівник:** Цимбала Л.І. **Оцінка:** 8.

2013 рік

(ОР «Бакалавр»)

• **Власенко Юлія Павлівна.** Панно «Код нації». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 9.

• **Гаврилишин Вероніка Ігорівна.** Хоругва «Покрова Пресвятої Богородиці» в с. Угерсько. **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 8.

• **Галас Ілона Василівна.** Панно «Мелодія кольору». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 9.

• **Кусько Катерина Сергіївна.** Гобелен «Літо. Двоє». **Керівник:** Мінько О.Т. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.

• **Кущик Ольга Олександрівна.** Панно-триптих «Велич природи». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 9.

• **Лісовська Регіна Олександрівна.** Триптих «Родинне коло». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 10.

• **Лопатко Катерина Валеріївна.** Гобелен «Пісня пісень». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК.

- **Мотильова Марія Валеріївна.** Комбінована техніка «Таємниці, мрії, сні». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 9.
- **Полубко Тетяна Мирославівна.** Гобелен «Трипільська Берегиня». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 10.
- **Польова Ірина Романівна.** Об'ємно-просторова композиція «Вода, земля, небо». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 10.
- **Філей Тетяна Іванівна.** Гобелен « Нічне місто». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 11, диплом з відзнакою.

2014 рік

(ОР «Магістр», ОКР «Спеціаліст»)

- **Венгерак Христина Тарасівна (магістр).** Панно-поліптих «Жіночі образи в поезіях Т. Шевченка» (батик). **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Гаврищишин Уляна Ігорівна (магістр).** Гобелен «Місто мого серця». **Керівник:** Бурак С.Я. **Оцінка:** 11.
- **Грещук Ірина Любомирівна (магістр).** Гобелен-триптих «Пам'ятай мене в думках». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** 10.
- **Дорош Антоніна Ігорівна (магістр).** Хоругва з образом Святого Миколая Чудотворця для церкви Зарваницької Божої матері в м. Тернопіль. **Керівник:** Василик Р.Я. **Оцінка:** 12.
- **Дьорка Ольга Вікторівна (магістр).** Гобелен-поліптих «Те, що між нами». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** 11.
- **Заяць Олена Андріївна (спеціаліст).** Гобелен-диптих «Геометрія простору». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Звіздецька Аліна Олександрівна (спеціаліст).** Гобелен-поліптих «Філософія моїх відчужень». **Керівник:** Шульга З.М. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК.
- **Зубкович Галина Йосипівна (магістр).** Гобелен «Дерево життя». **Керівник:** Муращик І.О. **Оцінка:** 11.
- **Зубчевська Ольга Ігорівна (магістр).** Декоративне панно «Усамітнення». **Керівник:** Токар М.В. **Оцінка:** 12, диплом з відзнакою.
- **Кляповська Алевтина Олександрівна (магістр).** Гобелен «Протистояння». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** 11.
- **Конопелько Юлія Сергіївна (магістр).** Гобелен «Натюрморт». Традиція і новаторство у сучасному професійному текстилі Косівського мистецького осередку з 1990р. по теперішній час. **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.
- **Овсяник Христина Ігорівна (спеціаліст).** Декоративне панно «Давні. Хранителі мудрості». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 11.
- **Панчишин Ярина Зеновіївна (магістр).** Гобелен «Розмова». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.
- **Сенчик Юстина Ростиславівна (магістр).** Гобелен «Відчуженість». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 10.
- **Сидорук Ірина Володимирівна (магістр).** Колекція жіночих аксесуарів на тему: Простір». Сучасна одягова тканина Косівщини поч. ХХІ ст. та її місце у

творчості випускників відділу ХТ КІДПМ ЛНАМ. **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 10.

• **Хамолук Катерина Василівна (магістр).** Декоративне панно «Єдність та протистояння». **Керівник:** Кусько Г.Д. **Оцінка:** 11.

2014 рік

(ОР «Бакалавр»)

• **Баглай Марта Богданівна.** Декоративне панно «Невідома земля». **Керівник:** Бурак С.Я. **Оцінка:** 11.

• **Балита Наталія Ростиславівна.** Гобелен-триптих «Мелодія душі». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 10

• **Білас Оксана Мирославівна.** Декоративна ширма «Гармонія душі». **Керівник:** Бурак С.Я. **Оцінка:** 10.

• **Гуменюк Антоніна Олександрівна.** Декоративне панно «Муза творчості». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** 6.

• **Давиденко Олександра Олегівна.** Текстильна інсталяція «Світлорух». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК.

• **Заєць Вероніка Ігорівна.** Декоративне панно «Фатальні мрії». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 9.

• **Залеська Ксенія-Софія Ігорівна.** Гобелен «Плетиво мрій». **Керівник:** Жиліна М.П. **Оцінка:** 6.

• **Івасюк Любов Василівна.** Гобелен-триптих «Дерево-життя». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК.

• **Канафоцький Олег Степанович.** Панно «Полотна лісу». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 11.

• **Корчевська Юлія Андріївна.** Текстильна пластика «Конструкція простору». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 10.

• **Лутай Альона Сергіївна.** Декоративна парасолька «Володар стихій». **Керівник:** Бурак С.Я. **Оцінка:** 8.

• **Макуха Лідія Борисівна.** Декоративне панно «Вікно у простір». **Керівник:** Дубовик В.С. **Оцінка:** 10.

• **Наумчук Марина Володимирівна.** Гобелен-триптих «В пошуках жінки». **Керівник:** Чабан Х.К. **Оцінка:** 8.

• **Пінкевич Ольга Миколаївна.** Панно-триптих «Ангел-охоронець або Любов, що нас рятує». **Керівник:** Пшеничний Д.Я. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК.

2015 рік

(ОР «Магістр», ОКР «Спеціаліст»)

• **Полубко Тетяна Мирославівна (магістр).** Гобелен «Відгомін Трипілья». **Керівники:** Чабан Х. К. (пракична робота), Печенюк Т. Г. (наукова робота). **Оцінка:** 9.

• **Кусько Катерина Сергіївна (магістр).** Панно «Реквієм» (поліптих). **Керівник:** Печенюк Т. Г. **Оцінка:** 12, похвала ДЕК, диплом з відзнакою.

- **Філей Тетяна Іванівна (магістр).** Панно «Наповнення» (триптих). Керівник: Жиліна М. П. Оцінка: 10.
- **Лісовська Регіна Олександрівна (магістр).** Триптих «До світла» (авторська техніка). Керівник: Токар М. В. Оцінка: 10.
- **Гаврилишин Вероніка Ігорівна (магістр).** Бойківський народний стрій «Сколівська пісня». Керівник: Жиліна М. П. Оцінка: 11.
- **Галас Ілона Василівна (магістр).** «Геометрія міста» - комбінована техніка. Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: 12.
- **Мотильова Марія Валеріївна (магістр).** Панно «Любіть...» - комбінована техніка. Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: 11.
- **Біловус (Юзефів) Мар'яна Петрівна (магістр).** Серія хоругов «Світлі образи» - ткацтво. Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: 11.
- **Польова Ірина Романівна (магістр).** «Трансформація» - поліптих, комбінована техніка. Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: 12.
- **Брославська Соломія Іванівна (спеціаліст).** Гобелен «Пробудження», триптих. Керівник: Стеблій Г. Ф. Оцінка: 10.
- **Голуб Мар'яна Вікторівна (магістр, екстерн).** Декоративне панно «Емоції» (триптих, комбінована техніка). Керівник: Стеблій Г. Ф. (практ. роб.), Печенюк Т. Г. (наук. роб.). Оцінка: 9.
- **Власенко Юлія Павліна (магістр, екстерн).** «Феєрія танцю» - серія тканин для сучасних бальних танців. Керівник: Стеблій Г. Ф. (практ. роб.), Печенюк Т. Г. (наук. роб.). Оцінка: 9.
- **Мамчук Іванна Андріївна (магістр).** Серія панно «Ідентифікація». Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: 12, похвала ДЕК.

2015 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Новак Тетяна Євгенівна.** Гобелен «Ідея». 150x65 см. Керівник: Чабан Х. К. Оцінка: 10.
- **Горбатюк Тетяна Андріївна.** Гобелен «Геометрія простору». 90x120 см. Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: 10.
- **Савлик Юлія Андріївна.** Плетіння «Час» (триптих). 100x100 см., 100x75 см., 100x75 см. Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: 10.
- **Горголь Олена Русланівна.** «Спішити жити» (печворк, ткацтво). 50x200 см. Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: 11.
- **Гук Тетяна Сергіївна.** Гобелен «Лабіринт». 60x160 см. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 12.
- **Кітриш Ірина Володимирівна.** Декоративне панно «Точка концентрації». 150x150 см. Керівник: Бурак С. Я. Оцінка: 10.

- **Овчарук Валентина Олександрівна.** Комплект декоративних тканин. Хустка. 80x80 см. Дитяча парасоля. 60x60 см. Доросла парасоля. 90x90 см. Керівник: Жиліна М. П. Оцінка: 9.
- **Олинець Оліана Михайлівна.** «Пори року», холодний батик. 105x150 см. Керівник: Чабан Х. К. Оцінка: 9.
- **Дитинюк Олександра Володимирівна.** Розпис «День і ніч». Диптих (холодний батик). 100x60 см. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 9.
- **Шафран Анастасія Ігорівна.** «Покрова» (холодний батик, розпис). 160x90 см. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 10.

2016 рік

(ОР «Магістр», ОКР «Спеціаліст»)

- **Наумчук Марина Володимирівна (магістр).** Композиційне панно і декоративно-просторові елементи «Дуалізм особистості, простору, часу». Керівник: Токар М. В. Оцінка: 12, відзнака.
- **Сіра Олена Леонідівна (магістр).** Практична робота: комплект декоративних тканин для колекції одягу на основі гуцульських і ловіцьких мотивів. Наукова робота: система форм, уявлень та цінностей народного одягу гуцулії та ловіцу. Спільні риси та їх сучасні трактування. Керівник: Шульга З. М. Оцінка: 11.
- **Балита Наталія Ростиславівна (магістр).** Панно «Алегорія сьогодення» (аспекти образотворення). Керівник: Шульга З. М. Оцінка: 11.
- **Серотюк Оксана Іванівна (спеціаліст).** Комплексний диплом – створення тканин для колекції молодіжного одягу «Між світами» (за мотивами подільського орнаменту та одягу). Керівник: Бурак С. Я. Оцінка: 12, похвала ДЕК.
- **Підлужна Олена Степанівна (магістр).** Панно «Сад добра» (колаж з поєднанням печворку). Керівник: Токар М. В. Оцінка: 11.
- **Соломадіна Діана Сергіївна (магістр).** Поліптих «Мінливість емоційних станів» (комбінована техніка). Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: 10.
- **Рай Анна Олександрівна (магістр).** Комплексний диплом – створення тканин для колекції молодіжного одягу «Між світами» (за мотивами подільського орнаменту та одягу). Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: 12, похвала ДЕК.
- **Гаврилюк Катерина Вікторівна (спеціаліст).** Інсталяція «Ескапізм у кожному з нас». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 11.
- **Шпакович Оксана Олегівна (спеціаліст).** Священниче облачення для капелана «Віри і світла». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 12, відзнака.

2016 рік
(*ОР «Бакалавр»*)

- **Ференц Марта Янівна.** Серія міні-гобеленів «Над рівнем моря». Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: 11.
- **Файк Наталя Ярославівна.** Колекція жіночих аксесуарів за мотивами творчості Марії Приймаченко. Керівник: Шульга З. М. Оцінка: 11.
- **Болтова Ніна Анатоліївна.** Гобелен «Механізми пам'яті». Керівник: Опарій О. М. Оцінка: 10.
- **Поліщук Тетяна Вячеславівна.** «Щастя в дрібничках» (ткані прикраси і жилетка). Керівник: Чабан Х. К. Оцінка: 11.
- **Пономарьова Дарія Олександрівна.** Гобелен «Музика душі». Керівник: Опарій О. М. Оцінка: 9.
- **Петрик Роксолана Вадимівна.** Панно «Розмова про вічне» (холодний батик). Керівник: Бурак С. Я. Оцінка: 8.
- **Остапенко Яна Анатоліївна.** Панно «Таємниця душі» (гарячий батик). Керівник: Муращик І. О. Оцінка: 10.
- **Чопей Еліна Василівна.** Триптих «Усамітнення» (гарячий батик). Керівник: Муращик І. О. Оцінка: 9.
- **Передерко Дарина Станіславівна.** «Нурр» («Гранат»). Серія авторських тканин для одягу та аксесуарів. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 10.
- **Філяс Марта Олегівна.** «І всі лишаяють на душі моїй сліди своїх підосшв» (гарячий батик, мішана техніка, вибійка, фарбовані волокна). Керівник: Муращик І. О. Оцінка: 12.
- **Шишка Валерія Василівна.** Серія тканин для молодіжного одягу «Фактура як мова текстилю». Керівник: Бурак С. Я. Оцінка: 11.
- **Пінкевич Юлія Миколаївна.** Панно в техніці печворк «У просторі емоцій». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 12, похвала ДЕК.
- **Леськів Ольга Олегівна.** Панно в техніці розпису «Дерево роду». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 7.

2017 рік
(*ОР «Магістр», ОКР «Спеціаліст»*)

- **Гук Тетяна Сергіївна (спеціаліст).** Гобелен «Людина і суспільство». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 87 (добре).
- **Залеська Ксенія-Софія Ігорівна (спеціаліст).** Гобелен «Нескінченний рух». Керівник: Стеблій Г. Ф. Оцінка: 90 (відмінно).
- **Овчарук Валентина Олександрівна (магістр).** Панно печворк «Згадки про добре». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: відмінно
- **Кітріш Ірина Володимирівна (магістр).** Панно, диптих «Серед хижаків». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: відмінно

- **Сирота Юліана Михайлівна (магістр).** Просторова композиція «Людські виміри та еволюція». Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: відмінно
- **Дацко Ольга Миколаївна (магістр).** Панно «Енергетичний простір». Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: відмінно
- **Савлик Юлія Андріївна (магістр).** Панно «Зазеркалля як візуалізація паралельного простору». Керівник: Шульга З. М. Оцінка: відмінно
- **Горбатюк Тетяна Андріївна (магістр).** Гобелен «Материнство». Керівник: Шульга З. М. Оцінка: відмінно.

2017 рік
(*ОР «Бакалавр»*)

- **Мазанько Наталія Олександрівна.** Гобелен «Час». Керівник: Муращик І. О. Оцінка: відмінно
- **Винниченко Наталія Петрівна.** Гобелен в громадському інтер'єрі «Мое місто». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка:
- **Бойко Олександра Володимирівна.** Серія панно «Громадяни планети Земля». Керівник: Дубовик В. С. Оцінка:
- **Марек Ольга В'ячеславівна.** Ткацтво, диптих «Ритми». Керівник: Муращик І. О. Оцінка:
- **Павлишина Віолета Анатоліївна.** Панно «Ліс мого дитинства. Вільготний праліс». Керівник: Жиліна М. П. Оцінка:
- **Святковська Дарія В'ячеславівна.** Декоративні одягові тканини. Керівник: Цуркан К. С. Оцінка: добре
- **Руденко Дар'я Максимівна.** Серія одягових декоративних тканин на тему: «Джульєтта сучасності» для українського бренду Анна К. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка:
- **Корнута Ліліана Василівна.** «Боротьба з системою» (печворк, аплікація, колаж). Керівник: Дубовик В. С. Оцінка:
- **Слуцька Анна Євгенівна.** Панно «Expression: a retrospective» («Експресія душі»). Керівник: Муращик І. О. Оцінка:
- **Гавриляк Юрій Степанович.** Панно «Маски» (розпис). Керівник: Опарій О. М. Оцінка:
- **Левицька Дар'я Вікторівна.** Панно «Рідні краєвиди». Керівник: Попова А. В. Оцінка:
- **Моссаковська Анастасія Олександрівна.** Панно «Рух – це життя». Керівник: Цуркан К. С. Оцінка:
- **Чиж Ангеліна Вікторівна.** Декоративне панно «Швидкоплинність життя». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка:
- **Будник Христина Миколаївна.** Панно, триптих «Ритми великого міста». Керівник: Жиліна М. П. Оцінка:

- **Дитинчук Віта Віталіївна.** Панно «Павутиння життя» (вільний розпис, вишивка). Керівник: Жиліна М. П. Оцінка:
- **Медвідь Мар'яна Іванівна.** «Життєвий шлях» - панно диптих. Керівник: Пшеничний Д. Я.
- **Федосюк Віта Павлівна.** «Цикл одягових тканин» (серія - 5 тканин). Керівник: Дубовик В. С.
- **Кривуляк Ярина Тарасівна.** «Пізнати незвідане» - панно, батік. Керівник: Пшеничний Д. Я.
- **Навалішена Аліна Андріївна.** «Емоції» - панно, печворк. Керівник: Шульга З. М.

2018 рік

(ОР «Магістр»)

- **Гіль Галина Романівна.** Сучасна «Богородична Плащаниця» (гапт) 1,10x0,82м. Дослідження: «Сучасна Богородична плащаниця як складова літургійно-храмового комплексу». Керівник: Шульга З. М.
- **Калинюк Марія Василівна.** Серія тканин для молодіжного одягу «Лісовиця». Дослідження «Фактура у художньому текстилі». Керівник: Шульга З. М.
- **Пінкевич Юлія Миколаївна.** Печворк «Геометрія червоного». Дослідження за темою дипломного проектування. Керівник: Кусько Г. Д.
- **Білецька Тетяна Василівна.** Інсталяція «Вихід за межі». Дослідження за темою дипломного проектування. Керівник: Печенюк Т. Г.
- **Дружбляк Ружена-Анна Ігорівна.** Серія панно «Плинність життя». Дослідження за темою дипломного проектування. Керівник: Кусько Г. Д.
- **Чопей Еліна Василівна.** Серія орнаментальних тканин «Ритми». Дослідження за темою дипломного проектування. Керівник: Шульга З. М.
- **Шишка Валерія Василівна.** Об'ємно-просторова композиція «Вертеп» Дослідження за темою дипломного проектування. Керівник: Печенюк Т. Г.

2018 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Лазів Марія Михайлівна.** Гармонія: душа, тіло і розум (комбінована техніка, ткацтво, вишивка). Керівник: Дубовик В. С.
- **Бачинська Наталія Олегівна.** Інсталяція «Окуті почуттями». Керівник: Муращик І. О.
- **Сало Наталія Володимирівна.** Гобелен «Срібні тумани». Розм. 1.80x 0,90 м. Керівник: Муращик І. О.
- **Анциборенко Світлана Андріївна.** Інсталяція «Окуті почуттями» (спільно з Бачинською Н.). Керівник: Пшеничний Д. Я.

- **Городник Любов Миколаївна.** Панно «До світла». Керівник: Пшеничний Д. Я.
- **Грох Марія Петрівна.** Панно «Зоряна ніч», розм.1.80 x 1,80 м. Керівник: Стеблій Г. Ф.
- **Зеленова Єлизавета Юріївна.** Текстильна інсталяція «Страх: біологічний, соціальний, екзистенційний». Керівник: Пшеничний Д. Я.
- **Запоточна Юлія Іванівна.** Текстильна інсталяція «Кожна людина всесвіт»
Керівник: Муращик І. О.
- **Пан Вікторія Валеріївна.** Декоративні тканини для сувенірних виробів соціального проекту. Керівник: Попова А. В.
- **Марків Ольга Миколаївна.** Панно «Контрасти». Керівник: Цуркан К. С.
- **Горб Марина Аркадіївна.** Печворк «Північне сяйво». Розм. 2 x 1.50м.
Керівник: Опарій О. М.

2019 рік

(ОР «Магістр»)

- **Будник Христина Миколаївна.** Декоративне панно «Пори року». Керівник: Шульга З. М.
- **Винниченко Наталія Петрівна.** Панно «Урбаністичні альянзи». Керівник: Печенюк Т. Г.
- **Мазанько Наталія Олександрівна.** Гобелен «У пошуках себе». Керівник: Кусько Г. Д.
- **Слуцька Анна Євгенівна.** Декоративне панно «Еманації матерії». Керівник: Кусько Г. Д.
- **Корнута Ліліана Василівна.** Серія декоративних тканин для молодіжного одягу «Лінії альтернативи». Керівник: Тканко З. О.
- **Кривуляк Ярина Тарасівна.** Авторські тканини для одягу «Проявлення присутності». Керівник: Печенюк Т. Г.
- **Левицька Дар'я Вікторівна.** Панно «Перервані сновидіння». Керівник: Печенюк Т. Г.
- **Медвідь Мар'яна Іванівна.** Авторські тканини для одягу «Синя безодня». Керівник: Шульга З. М.
- **Навалішена Аліна Андріївна.** Панно «Емоції». Керівник: Шульга З. М.

2019 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Добріна Анна.** Комплект одягу та аксесуарів «Фіалкове сонце». Керівник: Цуркан К. С. Оцінка: відмінно
- **Бучковська Тетяна Ігорівна.** Гобелен «Таїна океану», 1,75x 1.75. Керівник: Кусько К. С.
- **Гречко Богдана Ігорівна.** Гобелен «Таїна океану», 1,75x 1.75 (спільно з Т. Бучковською). Керівник: Опарій О. М.

- **Садлівська Катерина Олександрівна.** Гобелен «Я Вас чую», 1,95 x 1,15. Керівник: Кусько К. С.
- **Дробоцький Олег Ігорович.** Оборона Донецького аеропорту. Комбінована техніка, текстильні об'ємні елементи. 2,5 м. x 0,70. Керівник: Жиліна М. П.
- **Петренко Жанна Валеріївна.** Гобелен Медіа С А Д. 1,50 x 0,80. Керівник: Муращик І. О.
- **Добріна Анна Юріївна.** Тканини для декорування одягу, аксесуарів «Фіалкове сонце» (3 сумки, 3 куртки). Керівник: Цуркан К. С.
- **Нестерук Софія Олександрівна.** Серія декоративних одягових тканин «Riverside» (з англ. «Берег річки»). Керівник: Цуркан К. С.
- **Партика Анна Сергіївна.** Панно «Страшний суд». Комбінована техніка, 1.50x1.50м. Керівник: Пшеничний Д. Я.
- **Романюк Ірина Михайлівна.** Панно «Взаємозв'язок». Керівник: Опарій О. М.
- **Тарасюк Ірина Вадимівна.** Об'ємно-просторова композиція «Гармонія контрастів». Керівник: Пшеничний Д. Я.
- **Машталер Христина Романівна.** Печворк «Ритми стихії» (4 частини по 1.80 x 0,80м.). Керівник: Жиліна М. П.
- **Халаман Алевтина Олександрівна.** Поліптих «Гравітація». Розпис, холодний батик. (4 частини по 1,0 x 0,80). Керівник: Пшеничний Д. Я.

2020 рік

(ОР «Магістр»)

- **Горб Марина Аркадіївна.** Людина і всесвіт. Керівник: Шульга З. М.
- **Городний Любов Миколаївна.** Образно-пластичні знаки абстрактного експресіонізму в сучасному художньому текстилі. Керівник: Кусько Г. Д.
- **Зеленова Єлизавета Юріївна.** «Свідома мода» в контексті тенденцій створення одягової тканини в сучасному дизайні. Керівник: Печенюк Т. Г.
- **Лазів Марія Михайлівна.** Сучасна художня одягова тканина в контексті тенденцій дизайну одягу. Керівник: Печенюк Т. Г.
- **Луцька Тетяна Дмитрівна.** Традиції народного ткацтва Західної України в оздобленні художнім текстилем сучасного українського інтер'єру. Кусько Г. Д.

2020 рік

(ОР «Бакалавр»)

- **Білецька Аліса Юріївна.** Текстильна інсталяція «Сад». Керівник: Кусько К. С. Оцінка: 100, похвала ДЕК
- **Гриджук Марія Ярославівна.** «Східці до неба», килим та покриття на стільці. Керівник: Жиліна М. П. Оцінка: 95
- **Гурин Дарина Володимирівна.** Інсталяція «Шепіт». Керівник: Цуркан К. С. Оцінка: 100
- **Демченко Юлія Геннадіївна.** Колекція пледів «Люблю життя». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 98

- Сулейманова Юлія Костянтинівна. Килим «Протистояння». Керівник: Шульга З. М. Оцінка: 95.
- Гапляк Богдана Сергіївна. Панно «Інформаційний вибух». Керівник: Цуркан К. С. Оцінка: 98
- Мельничук Надія Вікторівна. Панно «Я». Керівник: Куско К. С. Оцінка: 98
- Обуховська Єлизавета Олександрівна. Текстильна інсталяція «Симуляція реального світу». Керівник: Опарій О. М. Оцінка: 96
- Цюцяк Леся Миколаївна. Панно «Шоста хвиля вимирання». Керівник: Попова А. В. Оцінка: 100
- Гірна Олена Романівна. Панно «Під водою». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 90
- Летошко Анна Олександрівна. Друк «Чоловік. Жінка. Рівність». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 91

2021 рік

(ОР «Магістр»)

- Машталер Христина. «Імпровізація». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: відмінно.
- Садлівська Катерина. «Мапа». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: відмінно.
- Тарасюк Ірина. «Сонячні бліки». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: відмінно.
- Садлівська Катерина. Гобелен в громадському інтер'єрі «Моє місто». Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка:
- Богуславська Анастасія. «Обличчя в часі». Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: відмінно
- Одноріг Ганна. Відповідальність вибору. Керівник: Печенюк Т. Г. Оцінка: відмінно
- Рибак Дзвенимира. «Павутина реальності». Керівник: Кусько Г. Д. Оцінка: добре
- Рибак Роксоляна. «Людина і простір». Керівник: Шульга З. М. Оцінка: добре.

2021 рік

(ОР «Бакалавр»)

- Павлюк Юлія Іванівна. Сучасний килим. «Рибалки» Розмір: 1,80 x 1,25. Керівник: Муращик І. О. Оцінка: 100
- Свічка Анастасія Олександрівна. Диптих «Трансформація особистості» Розмір: 35x60; 100x60. Керівник: Муращик І. О. Оцінка: 93.
- Кузіна Анна Сергіївна. Гобелен «Від темряви до світла» Розмір 75x1.20. Ткацтво. Керівник: Стеблій Г. Ф. Оцінка: 98.
- Кореневич Христина Романівна. Текстильна композиція «Гармонія всесвіту» (комбінована техніка). Керівник: Дубовик В. С. Оцінка: 98
- Барабаш Анастасія Володимирівна. Гобелен «Лісова пісня». Розмір: 1.30x1.10. Ткацтво. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 100

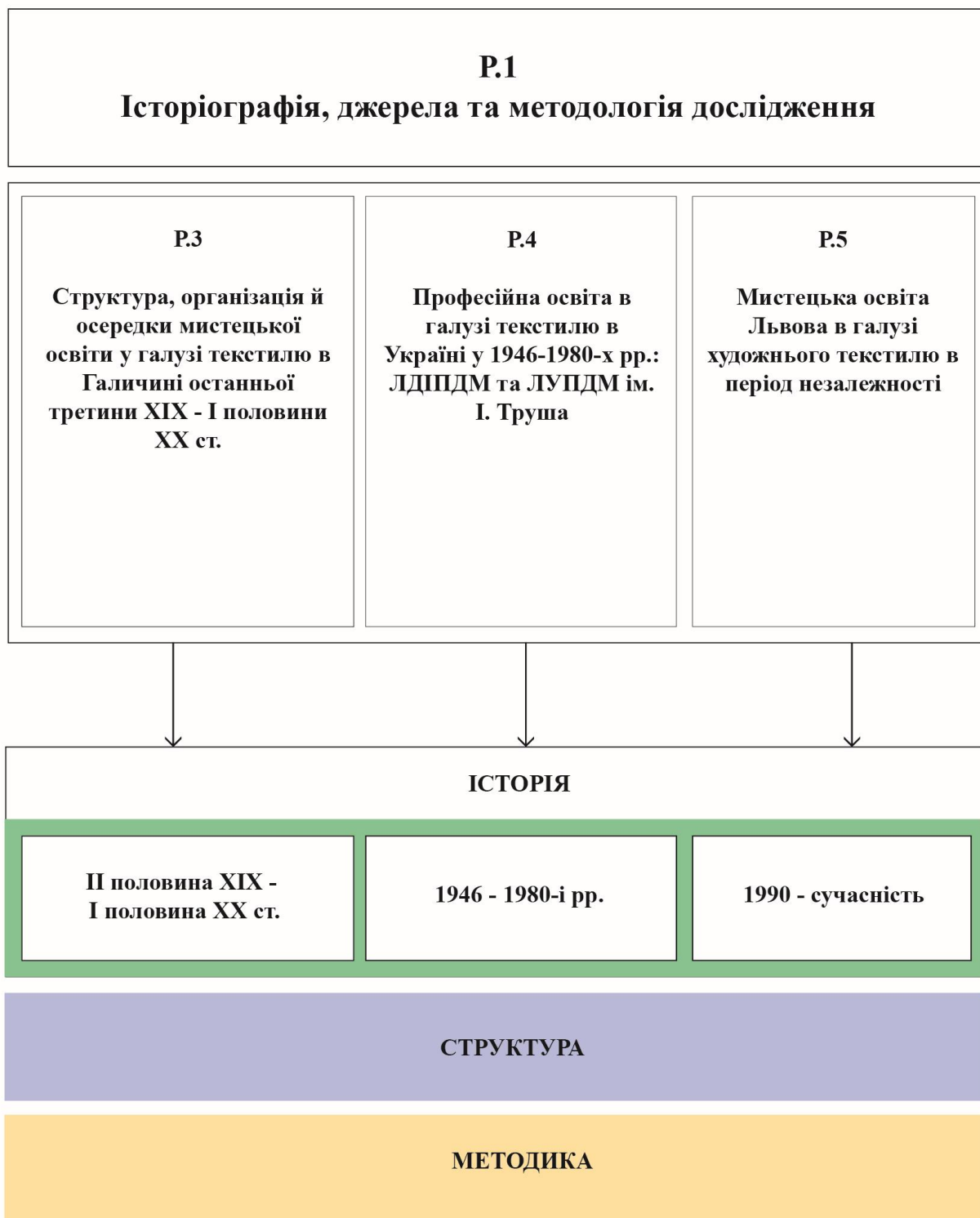
- **Бондаренко Олена Валеріївна.** Поліптих «Без сенсу. Гарячий батик. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 94.
- **Ваць Софія-Віра Василівна.** Панно «Дзеркальне Я». Керівник: Попова А. В. Оцінка: 100
- **Пронів Софія Андріївна.** Тема: «Безмежність» Колекція текстильних аксесуарів. Керівник: Кусько К. С. Оцінка: 95
- **Стадницька Софія Ігорівна.** Панно «Мовчазне сприйняття» , холодний батик. Керівник: Пшеничний Д. Я. Оцінка: 98
- **Головачук Мар'яна Анатоліївна.** Комплект одягових тканин «Людина і природа». Батик, розпис. Керівник: Жиліна М. П. Оцінка: 98
- **Туринська Вікторія Вікторівна.** Панно «Втримати літак» (гарячий батик, печворк). Керівник: Цуркан К. С. Оцінка: 100.
- **Калітинська Ольга Володимирівна.** Серія міні-панно (5 композицій) «Місто спить», холодний батик. Розмір : 50x60. Керівник: Цуркан К. С. Оцінка: 90

ДОДАТОК Г

ГРАФІЧНІ СХЕМИ

Виконані К. С. Цуркан за результатами дослідження

Загальна структура дисертації

СТРУКТУРА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ НА ЛЬВІВЩИНІ КІНЦЯ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

**II половина ХІХ -
I половина ХХ ст.**

1946 - 1980-і рр.

1990 - сучасність

ФОРМИ ПРОЯВУ РЕМІСНИЧОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ТЕКСТИЛЮ

- ремісничі профспілки
- друковані видання
- музейні збірки
- виставки
- промислові школи
- навчальні майстерні
- навчальні курси
- мандрівні вчителі ремесла

- училище
- інститут
- виробничі бази
- студентські наукові дослідження
- наукові конференції
- виставки
- дисертації

- коледж
- академія
- дисертації
- наукові конференції
- освітні форуми
- виставки
- майстер-класи
- відкриті лекції тощо

**МЕТОДИЧНІ ПРІОРИТЕТИ ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ
ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ТЕКСТИЛЮ НА ЛЬВІВЩИНІ
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХІ СТ.**

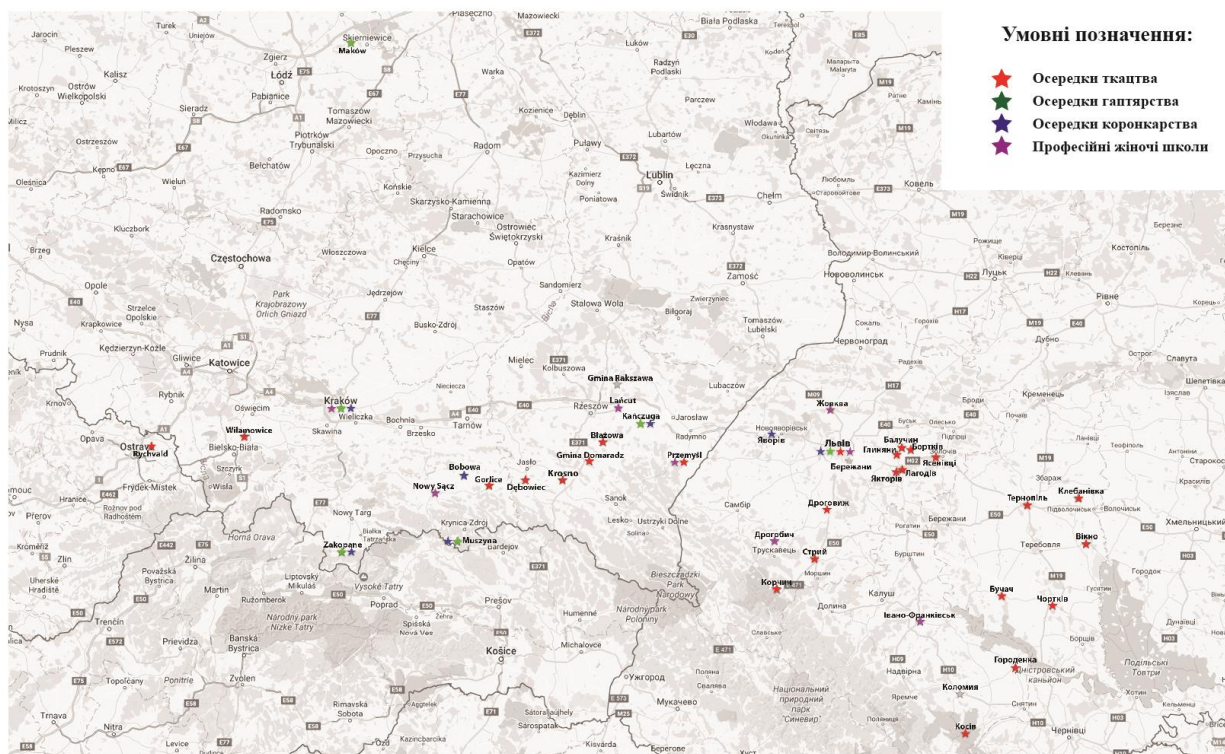
II половина ХІХ - I половина ХХ ст.	1946 - 1980-і рр.	1990 - сучасність
<ul style="list-style-type: none"> - однакові умови щодо матеріалів для всіх учнів - невіддільність орнаментальної композиції від ремесла - самостійна робота та виправлення - створення орнаментальних композицій та виконання їх в матеріалі 	<ul style="list-style-type: none"> - професійна підготовка художників для роботи на текстильних підприємствах: - знайомство з принципами роботи обладнання - виконання ескізів (еталонів) з урахуванням технологічних можливостей обладнання <p>Розподіл на спеціалізації:</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконання текстильних виробів способом ткацтва Виконання текстильних виробів способом друку 	<p>2 компоненти підготовки:</p> <p>Традиційна</p> <ul style="list-style-type: none"> - невіддільність композиції від ремесла - збереження традиційних технік при виконанні виробу <p>Новаційна</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення нових технік - створення композицій та пошук технічного рішення її виконання - вихід за межі орнаментальної композиції, пошук смислової композиції, що не обмежується конкретною технікою і матеріалом
систематичність	послідовність викладу матеріалу та виконання завдань	
розвиток мислення учня щодо цінності виконаної роботи		

СКЛАДОВІ РОЗВИТКУ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ТЕКСТИЛЮ

	ТРАДИЦІЙНА	НОВАЦІЙНА
Ткацький відділ ЛДКДУМ ім. І. Труша	✓	
Кафедра художнього текстилю ЛНАМ	✓	✓

II половина XIX - I половина XX ст.

КАРТА ТЕКСТИЛЬНИХ ОСЕРЕДКІВ КІНЦЯ XIX - I ПОЛОВИНИ XX СТ.

Умовні позначення:

- ★ Осередки ткацтва
- ★ Осередки гачтарства
- ★ Осередки коронкарства
- ★ Професійні жіночі школи

★ Осередки ткацтва

- Блажова
- Бучач (гр. Потоцький)
- Вікно (В. Федорович)
- Вілямовиці
- Глиняни (о. Решетилівич)
- Горлиці
- Городенка
- Клебанівка (Т. Федорович)
- Корчин
- Кросно (Г. Грушецький)
- Рихвальд
- Ткацька школа в м. Стрию

★ Осередки гачтарства

- Школа художньої вишивки у Львові
- Краків
- Каньчуга
- Мушина
- Закопане
- Маків

★ Осередки коронкарства

- Відділ коронкарства та гапту львівської панської промислової школи
- Закопане
- Краків
- Каньчуга (інсп. Л. Вербицький)
- Мушина (кер. Й. Неужильова)
- Школа мережива в м. Яворові

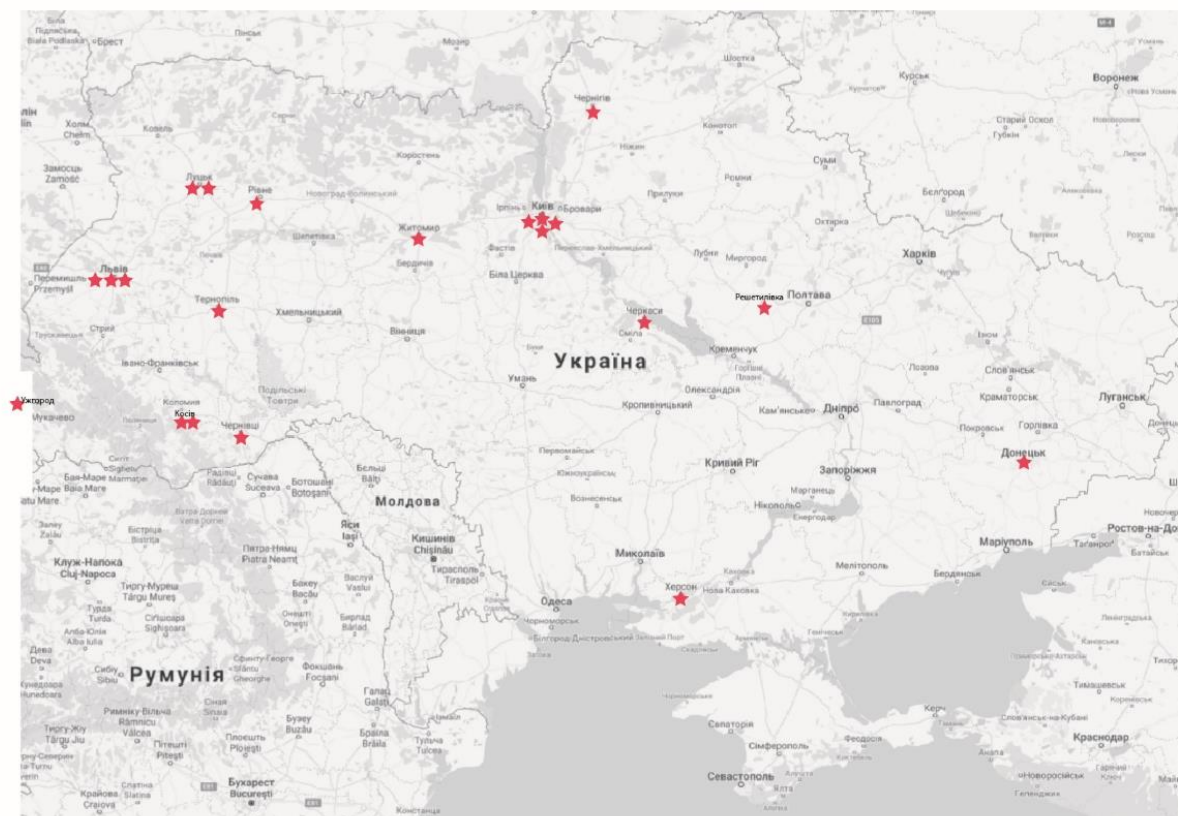
★ Професійні жіночі школи

- Школа робіт при чоловічому ліцеї ім. Кр. Ядвіги (Львів)
- Школа білизнярства товариства «Праця жінок» (Львів)
- Школа промислова товариства підтримки промислу жіночого (Львів)
- Інститут СС Василянок (Львів)
- Школа жіночого рукоділля при жіночій школі сестер Бенедиктинок в Перемишлі
- Новий Сонч
- Школа жіночих робіт (Краків)
- Жіноча професійна школа ім. Ожешко в м. Дрогобичі
- Професійна школа для єврейських дівчат в Жовкві
- Жіноча професійна школа в Ланцуті
- Жіноча професійна школа св. Анни у Львові
- Жіноча професійна школа ім. А. Міцкевича у Львові
- Жіноча професійна школа св. Терези у Львові

1946 - 1980-і рр.

КАРТА УКРАЇНСЬКИХ БАЗ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ПО КАФЕДРІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ЛДПДМ 1946-1980-Х РР.

(на основі аналізу документів архівів ЛНАМ та ДАЛО)

УКРАЇНСЬКІ БАЗИ, ПОЗНАЧЕНІ НА КАРТІ:

Дарницький шовковий комбінат
 Донецький бавовняний комбінат
 Житомирський льонокомбінат
 Київська хусткова фабрика
 Київський шовковий комбінат
 Косівська килимова фабрика ім. Т. Шевченка
 Косівське художньо-виробниче об'єднання «Гуцульщина»
 Луцька меланжева фабрика
 Луцький шовковий комбінат
 Львівська ткацька фабрика
 Львівське ПО «Юність»
 Львівський художньо-виробничий комбінат
 Решетилівська фабрика ім. К. Цеткін
 Рівненський льонокомбінат
 Текстильно-експериментальна майстерня при Академії Архітектури (м. Київ)
 Тернопільський бавовняний комбінат
 Ужгородська швейна фабрика
 Херсонський бавовняний комбінат
 Черкаський шовковий комбінат
 Чернівецьке бавовняне Об'єднання «Схід»
 Чернігівський камвольно-суконний комбінат

ВИРОБНИЧІ БАЗИ РОСІЙСЬКОЇ РСР:

Алма-атинська килимова фабрика Миколаєвської-Терешкової
 Ленінградське вище художньо-промислове училище ім. В. І. Мухоміно
 Львокомбінат м. Яковлева
 Московська фабрика «Декоративткань»
 Московська фабрика ім. Маркова
 Московський ткацько-обробний комбінат
 Обухівський килимовий комбінат, Московської обл.
 Смоленський льонокомбінат
 Текстильна фабрика м. Кострома
 Текстильна фабрика м. Красавіно, Вологодська обл.
 Текстильна фабрика м. Люберці, Московської обл.
 Текстильна фабрика м. Приволжськ, Івановська обл.
 Текстильна фабрика мю Гаврилів-Ям, Ярославська обл.
 Фабрика ім. Свердлова, м. Павлово-посад, Московської обл.

ВИРОБНИЧІ БАЗИ ІНШИХ РС РЕСПУБЛІК:

Великотирнавський університет ім. Кирила і Мефодія.
 Килимова фабрика м. Цхая, Грузинська РСР
 Килимовий комбінат Миха-Цхая, Грузинська РСР
 Ризька фабрика меблево-декоративних тканин «Сакта»
 Ризька фабрика меблево-декоративних тканин «Сакта»
 Ризька швейна фірма «Ригас ангербос»
 Самаркандська шовко-ткацька фабрика ім. «26 Бакінських комісарів» (Узбекістан)
 Чебоксарський бавовняно-паперовий комбінат Чувашської АССР